Kaunas, 1922 m. sausio m. 1 d.

Nr. 77

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 688 —

Eināс Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio mėnesio 18 dieną priimtus laikinuosius Krašto Apsaugos Ministerijos etatus.

Laikinieji Krašto Apsaugos Ministerijos etatai.

Nr. Nr. 1. 2, 3, 4, 5, 6. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 25a, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103.

Pastaba prie laikinųjų Krašto Apsaugos Ministerijos etatų.

A. Stulginskis.
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius.
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 17. d.

Skelbimai.

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 15 d. tapo įregistruoti Ukmergės miesto butų samdytojų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 43).

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 15 d. tapo įregistruoti Ukmergės stačiatikių bažnyčios parapijinės tarybos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 42).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Kuršėnų gaisrininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 125).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Žagarės ugniagesių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 128).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Šiaulėnų kultūros-švietimo draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 126).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Pakrojaus ugniagesių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 127.).

Šiuo skelbiama, kad akcinės bendrovės „Mechanikas" visuotinis susirinkimas įvyks 1922 met. sausio mėn. 30 dieną 9 val. Kaune Lietuvos Šaulių Sąjungos salėje (Laisvės Aleja Nr. 26).

Dienotvarkė:

1. apyskaitos patvirtinimas,
2. valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimas,
3. instrukcijų valdybai patvirtinimas,
4. einamieji reikalai.

Akcinė bendrovė „Mechanikas".

Korekturos paklaidų atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 76, eilin. Nr. 683 valdininkams ir tarnautojams papildomojo atlyginimo įstatymo § 1 atspausdinta:

„Ministerių Kabinetas įgaliojamas išmokėti iš algų kreditų civiliniams valstybės tarnautojams, kariškiams ir valstybės šelpiamųjų mokyklų mokytojams, kurie iki 1921 metų gruodžio mėnesio 31 dienos bus išbuvę be pertraukos valstybės tarnyboje ne mažiau kaip pusę metų, vienkartinį 1921 metų papildomąjį atlyginimą pagrindinės mėnesinės algos didumo, bet ne daugiau pagrindinės kaip 1.000 auksinų kiekvienam",

turi būti:

„Ministerių Kabinetas įgaliojamas išmokėti iš algų kredito civiliniams valstybės tarnautojams, kariškiams ir valstybės šelpiamųjų mokyklų mokytojams, kurie iki 1921 metų gruodžio mėnesio 31 dienos bus išbuvę be pertraukos valstybės tarnyboje ne mažiau kaip pusę metų, vienkartinį 1921 metų papildomąjį atlyginimą pagrindinės mėnesinės algos didumo, bet ne daugiau kaip 1.000 auksinų kiekvienam".

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos. Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 1[illegible].

Kaunas, 1922 m. sausio m. 17 d.

Nr. 78

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 689 —

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 14 d. priimtą M. K. Čiurlionies vardo gelerijos įstatymą.

M. K. Čiurlionies vardo galerijos įstatymas.

1 §. Lietuvos meno turtams saugoti steigiama M. K. Čiurlionies vardo galerija su skyriais:
a) tapybos ir lipybos.
b) statybos ir pritaikomojo meno;
c) liaudies kurybos.

2 §. M. K. Čiurlionies vardo galeriją sudaro:
a) M. K. Čiurlionies paveikslai ir piešiniai;
b) kitų menininkų kuriniai;
c) liaudies kurybos dalykai.

3 §. Lėšos galerijai įsteigti ir laikyti duodamos iš valstybės lėšu sąmatos keliu.

4 §. Visi M. K. Čiurlionies paveikslai, kurie yra našlės Sofijos Čiurlionienės (Kymontaitės), jos dukters Sofijos-Danutės ir visos Čiurlionių šeimos nuosavybė, nurodyti šio paragrafo priede, nusavinami už 65.000 (šešiasdešimts penkis tūkstančius) vokiečių aukso markių vertybės su visomis autoriaus teisėmis. Paveikslų perėmimas, atlyginimas už juos, išmokėjimo laikas, tvarka ir kitos sąlygos pavedama nustatyti Švietimo Ministerijai. Švietimo Ministerijos sutartis su Čiurlionimis nuo žyminio mokesnio atleidžiama.

5 §. Kiti M. K. Čiurlionies paveikslai, kurie yra Lietuvos teritorijoje ir kurie neįeina į M. K. Čiurlionies paveikslų galeriją (4 §) be Švietimo Ministerijos sutikimo negali būti į užsienį išvežti. Pareiškus savininkams noro tuos paveikslus parduoti, M. K. Čiurlionies paveikslų galerija turi pirmumo juos pirkti.

Kainą nustato Švietimo Ministerijos skiriamoji Komisija.

I pastaba. Šis § liečia ir kitų mirusiųjų menininkų kurinius, esančius Lietuvos valstybėje.

II pastaba. Išvežę į užsienį be Švietimo Ministerijos sutikimo paveikslus, minimus 5 §, moka dvigubą paveiklų kainą.

6 §. M. K. Čiurlionies vardo galerija yra Švietimo Ministerijos žinioje. Galerijai laikyti sudaroma iš 3 atstovų nuo menininkų ir 1 atstovo nuo Švietimo Ministerijos komisija, kuri skiria galerijos direktorių ir „Juri".

7 §. Šiam įstatymui vykdyti Švietimo Ministeris leidžia instrukcijas.

A. Stulginskis.
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 30 d.

— 690 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 14 d. priimtą įstatymą.

Privatinio turto geležinkelio linijų Palemonas — Gaižūnai, Skuodas — Bajorai ir Pažėrūnai—Šiauliai—Meitė reikalams nusavinimo įstatymas.

1 §.

Geležinkelio linijų Palemonas—Gaižūnai, Skuodas—Bajorai ir Pažerūnai—Šiauliai—Meitė reikalams priverstinu būdu nusavinamas privatinės žemės plotas: geležinkelio linijoms 44 metrų platumo, stotims, pusiaustotims, karjerams, taip pat didesniems pylimams, iškasams, tiltams ir baloms kiek reikia, apie ką sprendžia Susisiekimo Ministeris.

2 §.

Susisiekimo Ministeriui, susižinojus jam su atatinkamomis įstaigomis, pavedama, reikalui esant, daryti nusavinamojo turto surašymą ir įkainojimą, einant įstatymu apie atlyginimą už priverstinąjį nusavinimą nekilnojamųjų turtų, už laikiną jų paėmimą ir už sudarymą teisės naudotis jais.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 30 d.

— 691 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 21 d. priimtą Lietuvos Respublikos 1921 m. pajamų sąmatą (sulig paragrafų).

Lietuvos Respublikos 1921 metų pajamų sąmata (sulig paragrafų).

Paprastos pajamos.

I skyrius. Tiesioginiai mokesniai.

§§		
1	Nuo žemės ūkio ir nekilnojamojo turto	36.161.760
2	Nuo prekybos ir pramonės	22.336.000
3	Nuo bendro pelno arba uždarbio	— — —
4	Nuo piniginių kapitalų pelno rinkliava	83.000
	Viso pirmame skyriuje	58.580.760

II skyrius. Netiesioginiai mokesniai. (akčyžė).

5	Nuo gėrimų	78 000.250
6	Nuo tabako	28.539.000
7	Nuo papirosinių gilzų ir supiaustyto papirosinio popierio	203 100
8	Nuo degtukų	3.102.300
9	Nuo cukraus	— —
10	Nuo įvairių pramonės gaminių	200.000
11	Muitas	191.196.000
	Viso antrame skyriuje	301.240.650.

III skyrius. Pošlinai.

12	Žyminis teismo, kanceliarijos ir nuo surašytų dokumentų mokesnis	30 871.300
13	Pošlinai nuo paveldomojo turto	7.102.700
14	Nuo ugnies ir kitų nelaimingų atsitikimų turto apdraudimas	— —
15	Įvairios rūšies pošlinos	14 408 000
	Viso trečiame skyriuje	52.382.000.

IV skyrius. Valstybinis pelnas (regalijos).

16	Pašto rinkliava	11.033.100
17	Telegrafų rinkliava	6.552.100
18	Telefonų rinkliava	2 862 944
19	Monopolizuota prekyba	17.800.000
	Viso ketvirtame skyriuje	38.248.144.

V skyrius. Valstybinis turtas ir kapitalas.

20	Iš miškų pajamos	101.288.500
21	Iš kilnojamojo ir nekilnojamojo valstybynio turto	846.605
22	Iš žemės ūkio turto	7.385 400
23	Iš žemės tvarkymo	354.000
24	Plačiųjų gelžkelių rinkliava	100 564.000
25	Siaurųjų gelžkelių rinkliava	15.357.727
26	Plentų ir vieškelių pajamos	183.000
27	Vandens kelių pajamos	2.949.650
28	Valstybės dirbtuvių, pramonės technikos įstaigų ir sandėlių	17.665.000
29	Iš leidžiamųjų valdžios laikraščių, knygų ir kitų spausdinių	2.798 405
30	Nuo valstybės kapitalų pelnas	723.800
	Viso penktame skyriuje	250.116.087.

VI skyrius. Valstybinių turtų perleidimas.

31	Už parduotąjį nekilnojamąjį turtą	
	Viso šeštame skyriuje	

VII skyrius. Grąžinimas paskolų duotų ūkiams.

32	Grąžinimas paskolų duotų ūkiams steigti	
	Viso septintame skyriuje.	

VIII skyrius. Valstybės Iždo padengimas.

33	Paskolų ir kitų išlaidų grąžinimas	9.050.595
34	Už mokslą mokesniai	1.559.500
35	Valstybės Iždo ir įvairių šaltinių pašalpos	— —
	Viso aštuntame skyriuje	10.610.095.

IX skyrius. Įvairios rūšies pajamos.

36	Įvairios laikino pobūdžio pajamos	3.506 000
37	Įvairios netikėtos pajamos	5 593.300
	Viso devintame skyriuje	9.099.300
	Viso paprastų pajamų	720.277.036.

Nepaprastos pajamos.

38	Paskolos	176.650.000
39	Iš vokiečių atlyginimas už emisijos teisę	— —
	Viso nepaprastų pajamų	176.650 000.
	Viso Lietuvos Respublikos paprastų ir nepaprastų pajamų bendrai	896.927.036.

Aštuoni šimtai devyniosdešimts šeši milijonai, devyni šimtai dvidešimts septyni tūkstančiai trisdešimts šeši auks.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 gruodžio mėn 30 d.

— 692 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šią Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 21 d. priimtą Lietuvos Respublikos 1921 metų išlaidų sąmatą (sulig paragrafų).

Lietuvos Respublikos 1921 metų išlaidų sąmata.

(sulig paragrafų).

Paprastos išlaidos.

Aukštosios Valstybės Įstaigos.

Respublikos Prezidentas.

Eil. Nr.	Sąm. §§.		
1	1	Respublikos Prezidento išlaikymas	480.000
2	2	Respublikos Prezidento Kanceliarijos išlaikymas	113.800
3	3	Respublikos Prezidento rūmų išlaikymas	377.300
4	4	Įvairios išlaidos	6 000
		Viso Respublikos Prezidento	977.100.

Steigiamasis Seimas.

5	1	Steigiamojo Seimo išlaikymas	3.197.100
6	2	Steigiamojo Seimo Kanceliarijos išlaikymas	903.800
7	3	Steigiamojo Seimo rūmų išlaikymas	270.040
8	4	Įvairiuose atsitikimuose pašalpos.	3.000
9	5	Įvairios išlaidos	16 000
10	6	Automobilio įgijimas ir išlaikymas	—
		Viso Steigiamojo Seimo	4.389.940.

Vykdomoji valdžia.

Ministerių Kabinetas.

Bendros valdymo išlaidos.

11	1	Centralinių įstaigų išlaikymas	374 600
12	2	Įvairios administravimo išlaidos.	2.106.759
13	3	Įvairios valdymo išlaidos	6.350.000

Eil. Nr.	Sąm. §§.		
14	4	Valstybinių butų įgijimas ir taisymas . . . . ,	—
15	5	Lietuvos Rytų Komisijos sąmata.	750·000
		Viso Ministerių Kabineto . .	9.581.359.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija.

Finansų Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

16	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	3.808 550
17	2	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	2.448.000
18	3	Įvairios išlaidos.	320·000.

Rūmų statymas ir nekilnojamųjų turtų įgyjimas.

19	4	Valstybinių butų įgijimas ir taisymas	280 000

Visas žinybas liečiančios įstaigos.

20	5	Įvairios išlaidos.	970 000
21	6	Už perėjusį valdžios žinion turtą atlyginimas	—
22	7	Įvairiuose ats tikimuose įstaigoms ir asmenims paskolos . . .	1.200.000
23	8	Pašalpos	—

Nepadengtos praėjusiųjų metų išlaidos.

24	9	Likusių neapmokėtų, sąmatoms užsidengus išlaidų padengimui	28 173
25	10	Valstybinio iždo nuostoliai. . .	358 775
		Viso Finansų Departamento .	9.413.498.

Rinkliavų Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

26	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	562.380
27	2	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	1.021.300
28	3	Įvairios administravimo išlaidos .	50 500
29	4	Ženklų ir spausdinių gaminimas.	510.000
30	5	Už perėjusį valstybės žinion turtą atlyginimas	—
31	6	Įvairios valdymo išlaidos . . .	23 000

Trobesių statymas ir nekilnojamų turtų įgyjimas.

32	7	Namų įgyjimas ir išlaikymas . .	—
33	8	Mokesniai ir rinkliavos nuo valstybinių turtų	—
		Viso Rinkliavų Departamento.	2.167.180.

Akcyžės Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

34	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	721.984
35	2	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	495 800
36	3	Įvairios administracijos išlaidos .	145 000
37	4	Ženklų ir spausdinių gaminimas.	225.000
38	5	Už perėjusį valstybės žinion turtą atlyginimas	—
39	6	Įvairios valdymo išlaidos . . .	175.000

Trobesių statymas ir nekilnojamų turtų įgyjimas.

40	7	Namų įgyjimas ir išlaikymas . .	150.000
41	8	Mokesniai ir rinkliavos nuo valstybinių turtų	60.000
		Viso Akčyžės Departamento .	1,972.784.

Prekybos ir Pramonės Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§.		
42	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	931.750
43	2	Prekybos ir Pramonės agentų ir jų personalo užsienyje išlaikymas	27.000
44	3	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	156.000
45	4	Įvairios administracijos išlaidos .	81.000

Prekyba ir Pramonė.

46	5	Prekybos ir pramonės pagerinimui	64.356
47	6	Valstybės pramonės įstaigų išlaikymui ir eksplotacijai . . .	30.471
48	7	Likusių neapmokėtų, kreditui užsidengus išlaidų padengimui .	100.000
		Viso Prekybos ir Pramonės Departamento	1.390.777.

Matų, Saikų ir Svarstyklių bei Probavimo Rūmai.

Bendros valdymo išlaidos.

49	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	194.100
50	2	Įvairios išlaidos	83.500
		Viso Matų, Saikų ir Svarstyklių bei Probavimo Rūmų.	277.600.

Muitinių Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

51	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	455.000
52	2	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	2.653.800
53	3	Įvairios administracijos išlaidos .	61.000
54	4	Įvairios valdymo išlaidos . . .	18.000
55	5	Trobesių statymas, įgyjimas išlaikymas	200 000
56	6	Pasienio sargybos išlaikymas . .	1.903.020
		Viso Muitinių Departamento	5.291.620.

Centralinis Statistikos Biuras.

Bendros valdymo išlaidos.

57	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	183.800
58	2	Įvairios išlaidos	4.000
		Viso Centralinio Statistikos Biuro	187.800.
		Viso Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministrerijos . . .	20.701.259.

Susisiekimo Ministerija.

Inspekcija ir Ministerijos kanceliarija.

Bendros valdymo išlaidos.

59	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	350.048
60	2	Įvairios išlaidos	101.624
61	3	Technikos mokykla	996.309
		Viso Inspekcijos ir Ministerijos Kanceliarijos	1.447.981

Gelžkelių Valdyba.

Platieji gelžkeliai.

62	1	Eksploatacijos išlaidos	96.404.780
63	2	Įgyjimui inventoriaus	15.966 840
64	3	Nauji darbai	10 470.000
		Viso Plačiųjų Gelžkelių . .	122.841.620

Siaurieji gelžkeliai.

65	4	Eksploatacijos išlaidos	15.484600
66	5	Judomojo turto ir inventoriaus įgyjimas	3.639.000
67	6	Naujiems darbams	2.855.000
		Viso Siaurųjų Gelžkelių . .	21.978.600
		Viso Gelžkelių Valdybos . .	144.820.220

Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdyba.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
68	1	Centralinių įslaigų išlaikymas .	890.500
69	2	Įvairios išlaidos	94.000

Paštas, Telegrafas ir telefonas.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
70	3	Pašto, telegrafo ir telefono įstaigų išlaikymas	10.214.300
71	4	Pašto ženklų gaminimas . . .	100.000
72	5	Įvairios korespondencijos siuntinėjimas	3.430.400
73	6	Pašto vežiojimas, telegrafo ir telefono tinklų aptarnavimas, arklių ir vežimų išlaikymas . . .	345.000
74	7	Telegrafo ir telefono linijų tęsimas ir remontas	5.200.000
75	8	Pašto, telegrafo ir telefono kursų išlaikymas	64.800
76	9	Trobesių statymas ir remontas .	500.000
77	10	Papildymui pereikvoto kredito 1920 metų išlaidų sąmatos 28 § str. I	85.000
		Viso Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos	20.924.000

Plentų ir vandens kelių valdyba.

I. Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
78	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	1.409.900
79	2	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	841.000

II. Plentai ir vandens keliai.

A. Plentai.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
80	3	Įvairios išlaidos	245.600
81	4	Plentų ir kelių tyrinėjimas . .	—
82	5	Plentų ir tiltų remontas, atstatymas ir išlaikymas	9.755.300
83	6	Nauji keliai ir statyba	—
84	7	Dirbtuvių įtaisymas ir išlaikymas	—

B. Vandens keliai

Eil. Nr.	Sąm. §§		
85	8	Vandens kelių tyrinėjimas . .	259.000
86	9	Gidrotechnikos įtvarai	1.133.200
87	10	Farvaterio išlaikymas	644.250
88	11	Laivai	1.865.000
89	12	Vandens kelių eksploatacija . .	522.200
90	13	Dirbtuvių įtaisymas ir išlaikymas	216 600
91	14	Trobesių statymas ir remontas .	350.000
		Viso Plentų ir Vandens Kelių Valdybos	17.242.050
		Viso Susisiekmo Ministerijos .	184.434.251.

Vidaus Reikalų Ministerija.

Ministerijos Kanceliarija.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
92	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	711.100
93	2	Įvairios išlaidos	24.500
		Viso Ministerijos Kanceliarijos	735.600

Piliečių Apsaugos Departamentas.

Bendros valdymo Išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
94	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	771.000
95	2	Įvairios išlaidos	707.400
96	3	Apskričių viršininkų ir milicijos išlaikymas	16.390.150

Švietimas.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
97	9	Įvairių kursų išlaikymas . . .	70.000
		Viso Piliečių Apsaugos Departamento	17.938.550

Savivaldybių Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
98	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	392 574
99	2	Įvairios išlaidos	34.500

Svietimas.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
100	9	Įvairių kursų išlaikymas . . .	13.000

Įvairiuose atsitikimuose pašalpos ir atlyginimai.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
101	11	Įvairios pašalpos ir atlyginimai .	200.000
		Viso Savivaldybių Departamento	640.074.

Sveikatos Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
102	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	446.200
103	2	Įvairios išlaidos	123.000
104	4	Sveikatos reikalų rūpinimas . .	5.163.500

Švietimas.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
105	9	Įvairių kursų išlaikymas . . .	50.840
106	10	Mokslus einantiems pašalpos. .	—

Įvairiuose atsitikimuose pašalpos ir atlyginimai.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
107	11	Įvairios pašalpos ir atlyginimai .	205.000
		Viso Sveikatos Departamento	5.988.540

Darbo ir Socialės Apsaugos Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
108	1	Centralinių įstaigų išlaikymas, .	197.809
109	2	Įvairios išlaidos	39.000
110	3	Darbo ir Socialės Apsaugos Inspekcijų išlaikymas	248.450

Įvairiuose atsitikimuose pašalpos ir atlyginimai.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
111	11	Įvairios pašalpos ir atlyginimai .	1.109.000
112	12	Tremtinių ir belaisvių grąžinimas.	10.287.325
113	13	Labdarybės įstaigų išlaikymas .	831.205
		Viso darbo ir Socialės Apsaugos Departamento. . . .	12.712.789

Tikybų Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
114	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	34.000
115	2	Įvairios išlaidos	3.500
116	6	Tikybinių įstaigų išlaikymas . .	1.814.480

Švietimas.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
117	10	Mokslą einantiems pašalpos . .	73.200

Įvairiose atsitikimuose pašalpos ir atlyginimai.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
118	11	Įvairios pašalpos ir atlyginimai .	495.000
		Viso Tikybų Depamento . .	2.420.180

Lietuvos atstatymo komisariatas.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
119	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	392.500
120	2	Įvairios išlaidos	74.000
121	7	Apskričių techninis Išlaikymas .	98 000
122	8	Krašto atstatymo reikalams rūpinti	12 000

Švietimas.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
123	9	Įvairių kursų išlaikymas. . . .	—

Įvairiuose atsitikimuose pašalpos ir atlyginimai.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
124	14	Paskolos	
		Viso Lietuvos Atstatymo Komisariato.	576 500
		Viso Vidaus Reikalų Ministerijos.	41.012.233

Užsienio Reikalų Ministerija.

Pirmoji dalis (Centras).

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§.		
125	1	Ministerio ir personalo algos. .	874.388
126	2	Įvairųs tarnautojų atlyginimai . .	150.000
127	3	Ūkio ir administracijos išlaidos .	1 907 780
128	4	Raštinės išlaidos	40.000
129	5	Archyvas, biblioteka ir leidiniai .	300.000
130	6	Bendroji reprezentacija ir svetimų šalių atstovų bei komisijų priėmimas . . . . , . . .	150.000
131	7	Specialinių misijų siuntimo ir konferencijų išlaidos: dienpinigiai ir kelpinigiai	250.000
132	8	Lietuvos dalyvavimas internacionalėse arba bendrose valstybių įstaigose (Tautų Sąjngoje) . . .	—
133	9	Pašalpos ir dovanos	—
134	10	Netikėtosios ir slaptosios išlaidos.	300.000
		Viso I-je dalyje	3 972.168

Antroji Dalis (Atstovybės ir Konsulatai)

135	11	Personalo algos	4.819.702
136	12	Įvairųs tarnautojų atlyginimai .	422.200
137	13	Ūkio ir administracijos išlaidos	2.396.800
138	14	Raštinės išlaidos	363.900
139	15	Archyvas, biblioteka ir leidiniai.	293.410
140	16	Bendroji reprezentacija	360.000
141	17	Kelpinigai	404.300
142	18	Pašalpos ir dovanos	259.700
143	19	Netikėtosios ir slaptosios išlaidos	502.100
144	20	Svetimų valiutų kurso svyravimai	6.000.000
		Viso II-je dalyje . . .	15.822.112
		Viso Užsienio Reikalų Ministerijos .	19.794.280.

Lietuvos telegramų agentūra

145	1	Lietuvos Telegramų Agentūros tarnautojų algos	794.600
146	2	Įvairųs tarnautojų atlyginimai .	55.075
147	3	Ūkio ir administracijos išlaidos.	489.025
148	4	Raštinės išlaidos	63.375
149	5	Archyvas, biblioteka ir leidiniai.	82.450
150	6	Netikėtos išlaidos	220.800
151	7	Įvairųs abonementai ir telegramų ekspedicija	928.265
152	8	Bendroji reprezentacija . . .	20.000
		Viso Telegramų Agentūros .	2.653.590.

Švietimo Ministerija.

Bendros valdymo išlaidos.

153	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	858 512
154	2	Įvairios adminisracijos išlaidos.	91.000
155	3	Vietos administracijos įstaigų išlaikymas	653.800

Mokslo ir dailės įstaigų bei mokyklų laikymas.

156	4	Universitas	600.000
157	5	Aukštąjam mokslui pašalpos .	1.297.100
158	6	Centralinis knygynas	221.000
159	7	Valstybinė archeologijos komisija.	381.150
160	8	Gamtos tyrinėjmo, metereologijos stotys	185 000
161	9	Knygų, vadovėlių leidimo komis.	953.400
162	10	Mokslo įrankiai	150.000
163	11	Aukštesniųjų mokyklų laikymas.	8.449.153
164	12	Pradedamųjų mokyklų „	21.046.090
165	13	Valstybinės ir privatinės kultūros ir dailės įstaigos	1.335.640
166	14	Mokytojų rengimas	597.900

Nekilnojamojo turto įgyjimas ir remontas.

167	15	Namų statymas ir remontas. .	2.076.000
		Viso Švietimo Ministerijos .	38.895.745.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

Bendros valdymo išlaidos.

168	1	Centralinių įstaigų išlaikymas .	6.363 200
169	2	Vietos įstaigų išlaikymas. . .	7.469 000
170	3	Įvairios administracijos išlaidos.	540 000
171	4	Įvairios valdymo išlaidos. . .	42.000

Veterinarijos reikalai.

172	5	Stotis serumui dirbti	522.000
173	6	Organizacija kovai su gyvulių maru.	516.000
174	7	Veislinių arklių ir kitų gyvulių įgyjimas ir laikymas	201.000
175	8	Valstybinių vandenų ūkių ir žuvininkystės vedimas.	—
176	9	Medžioklės reikalai	—

Švietimas, menas ir kuryba.

177	10	Ūkio mokslo platinimas . . .	2.009 800
178	11	Žemės ūkio dalykų tyrinėjimo stočių įtaisymas ir laikymas .	53.200

Plentai ir vandens.

179	12	Kelių ir tiltų tęsimui ir taisymui.	100.000

Žemės ūkis.

180	13	Žemės ūkio valdymo reikalai. .	2.749.000
181	14	Privatinių dvarų valdymas. . .	400 000
182	15	Javų, ūkio įrankių sandėliai ir t. t.	23.000

Miškų ūkis.

183	16	Miškų ūkiui vesti	5.173.000
184	17	Miškams eksploatuoti	250.000
185	18	Miškų mokesniai	—

Matavimo ir tvarkymo reikalai.

186	19	Žemės tvarkymo ir matavimo reikalai	1.450.000
187	20	Žemės Reformos reikalai . . .	15.000

Prekyba ir pramonė.

188	21	Miškų pramonė	3.311.400
189	22	Ūkio pramonė	165.000

Trobų statymas ir nekilnojamo turto pirkimas.

190	23	Valstybinių namų statymas ir laikymas.	2.370.000
191	24	Įvairios pašalpos	7.440.000
		Viso Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos	41.162.600.

Teisingumo Ministerija.

Bendros valdymo išlaidos.

192	1	Centralinių įstaigų išlaikymas. .	673.150
193	2	Įvairios administracijos išlaidos .	20.000
194	3	Įvairios valdymo išlaidos . . .	34.000
195	4	Vyriausiojo Tribunolo išlaikymas	187.300

Eil. Nr.	Sąm. §§		
196	5	Apygardų Teismų išlaikymas	3.619.150
197	6	Taikos Teisėjai	2.499.000
198	7	Bendros teismų išlaidos	347.420
199	8	Namų suimtiesiems išlaikymas	2.686.200
200	9	Kalinių laikymas	1.884.980
201	10	Namų suimtiesiems butų nuoma ir išlaikymas	441.000
202	11	Kalinių, krovinių ir sargybos vežiojimas	25.000
203	12	Darbo ir dirbtuvių namų suimtiesiems reikalai (įrankiai ir mašinos)	30.000
204	13	Jaunesnieji notarai	560.000
205	14	Teismo kandidatų kursų išlaikymas	10.000
206	15	Trobesių statymas ir remontas	265.000
		Viso Teisingumo Ministerijos	13.282.200.

207-220.1-14. **Krašto Apsaugos Ministerija** 491.042.819

Ministerio be portfelio Žydų Reikalams.

Bendros valdymo išlaidos.

221	1	Alga Ministeriui be portfelio Žydų Reikalams	57.000
222	2	Algos Ministerio be portfelio Žydų Reikalams kanceliarijos tarnautojams	416.050
223	3	Įvairios išlaidos	102.900
		Viso Ministerio be portfelio Žydų Reikalams	575.950.

Ministerio be portfelio Gudų Reikalams.

Bendros valdymo išlaidos.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
224	1	Cantralinių įstaigų išlaikymas	282.400
225	2	Vietos įstaigų išlaikymas	58.500
226	3	Įvairios administracijos išlaidos	123.130
		Viso Ministerio be portfelio Gudų Reikalams	464.030.

Valstybės Kontrolė.

Bendros valdymo išlaidos.

227	1	Centralinių įstaigų išlaikymas	2.349.480
228	2	Vietos įstaigų išlaikymas	173.000
229	3	Įvairios išlaidos	249.000
		Viso Valstybės Kontrolės	2.771.480

Lietuvos Valstybės Spaustuvė.

Bendros valdymo išlaidos.

230	1	Išlaikymas	2.600.320
231	2	Įvairios išlaidos	3.903.440
232	3	Technikos turto įgyjimas ir taisymas	990.000
		Viso Lietuvos Valstybės Spaustuvės	7.493.760.
		Viso Lietuvos Respublikos paprastų išlaidų	879.232.596.

Nepaprastos išlaidos.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija, Finansų Departamentas.

Lietuvos Respublikos skolų mokėjimas

Eil. Nr.	Sąm. §§		
233	1	Nuošimčių mokėjimas	3.474.365
234	2	Skolų mokėjimas	1.800.000
235	3	Bankams provizija	—
236	4	Paskolų vykdymui ūkio išlaidos	200.000
237	5	Valstybės iždo privatiniame pelne dalyvavimas	1.045.575
238	6	Emisijos reikalai	—
		Viso Finansų Departamentas	6.519.940.

Užsienio Reikalų Ministerija.

Eil. Nr.	Sąm. §§		
239	A.	Taikos sutarčiai su Rusija vykdyti	2.200.000
240	B.	Sienų nustatymas su Latvija	250.000
241	C.	Bylai su Lenkija (tiesioginės derybos, atstovavimas pri Tautų Sąjungos ir t. t)	1.200.000
242	D.	Praeitų metų nenumytatų išlaidų ir skolų likvidavimas Lietuvoje ir užsieniuose	3.624.500
243	E.	Klaipėdos reikalai	350.000
243	F.	Lietuvos reikalų gynimas svetimoje spaudoje ir specialiai leidiniai	600.000
245	G.	Keturių autonobilių įgyjimas	420.000
246	H.	Valiutos svyravimo ir brangmečio priedai	1.800.000.
247	I.	Tautų Sąjungos Komisijos išlaikymas	230.000
248	K.	Tremtinių grąžinimo reikalai	500.000
		Viso Užsienio Reikalų Ministerijos	11.174.500
		Viso Lietuvos Respublikos nepaprastų išlaidų	17.694.440
		Viso Lietuvos Respublikos išlaidų bendrai	896.927.036.

Aštuoni šimtai devyniosdešimts šeši milijonai devyni šimtai dvidešimts septyni tūkstančiai trisdešimts šeši auksinai.

Apyvartos kapitalas neapribotam laikui.

Geležkelio valdybai	15.000.000
Vidaus Reikalų Ministerijos Sveikatos Departamento Centraliniam Vaistų Sandėliui	1.500.000
Viso apyvartos kapitalo	16.500.000.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

1921 m. gruodžio mėn. 30 d.

Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašas.

Steigiamojo Seimo Prezidiumas, eidamas „Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo" įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 62, eilinis Nr. 558) § 5, skelbia šį išstojusių ir įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašą.

Eil. Nr.	Pavardė ir vardas išstojusio Steigiamojo Seimo narto.	Rinkimų apyg.	Rinkimų sąr.	Išstojimo data paskelbta St. Seimo plenume.			Išstojimo priežastis	Atsisakiusieji iš eilės kandidatai	Pavardė ir vardas naujai įstojusio Steigiamojo Seimo nario.	Įstojimo data paskelbta St. Seimo plenume.		
1	**Rimka** Albinas (pask. Vyr. Žin. Nr. 66, eilinis Nr. 595).	II	7	1921	V	25	atsisakė.	nebuvo	**Žindžius** Vincas	1921	IX	16
2	**Žukas** Konstantinas	I	2	1921	VI	30	atsisakė.	Tuinyla Mykolas Kanauka Vincas Becevičius Feliksas Ambraziejus Vincas Dailydė Juozas	**Bliudžius** Jonas	1921	XII	16
3	**Fridmanas** Naftalis	V	7	1921	VIII	30	mirė.	nebuvo	**Landau** Samuelis	1921	IX	20
4	**Balčytis** Stasys	III	8	1921	IX	16	atsisakė.	Kurmauskas Aleksandras (mirė) Junokas Pranas Norkus Jonas	**Vosylius** Kazys	1921	XI	4
5	**Bildušas** Jonas	III	2	1921	IX	30	atsisakė.	nebuvo	**Voidatas** Vaclovas	1921	X	28
6	**Skabeika** Klemensas	IV	10	1921	X	25	atsisakė.	Kulvietis Marijonas	**Šmotelis** Pranas	1921	XI	25
7	**Čarneckis** Voldemaras	IV	5	1921	XI	4	atsisakė.	nebuvo	**Daunora** Konstantinas	1921	XI	11
8	**Gencevičius** Kazys	II	11	1921	XI	4	atsisakė.	nebuvo	**Radzevičius** Pranas	1921	XI	18
9	**Meilus** Vincas	VI	5	1921	XI	4	atsisakė.	Mičelis Antanas Šlepetys Mykolas	**Bieliūnas** Kazys	1921	XI	18

Kaunas, 1922 sausio mėn. 3 d.

J. Staugaitis
Už Steigiamojo Seimo Pirmininką.

A. Milčius
Steigiamojo Seimo Sekretorius.

— 694 —

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „a" ir Ministerio Pirmininko pristatymu iš 1921 m. gruodžio mėnesio 29 d. 2746 Nr., skiriu Prof. Vladą Jurgutį Užsienio Reikalų Ministeriu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 1 d.

— 695 —

Medicinos civilinio personalo mobilizacijos skelbimas.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi medicinos civilinio personalo mobilizacijos įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 59, eilinis Nr. 545) § 1, šiuo skelbia Kauno, Šiaulių ir Panevėžio miestus ir apskritis ir Rokiškio apskritį šilinės epidemijos pavojuje esant. Kovai su epidemija medicinos civilinis personalas mobilizuojamas šia tvarka:

1) abiejų lyčių gydytojai, felčeriai, gailestingosios seserys ir dezinfektoriai ligi 50 metų amžiaus pereina Vidaus Reikalų Ministerijos Sveikatos Departamento žinion,

2) kalbamas medicinos personalas per 5 dienas nuo skelbimo dienos įsiregistruoja pas savo apskrities gydytoją (Kaune pas miesto gydytoją), pasilieka savo vietoje ligi paskirimo, be apskrities arba miesto gydytojo žinios negali išvažiuoti iš savo gyvenamosios vietos ir iš Lietuvos sienų—be Sveikatos Departamento leidimo,

3) įregistruotasai, gavęs Sveikatos Departamento paskirimą, per 3 dienas turi nuvykti į nurodytą vietą,

4) mobilizuotam medicinos personalui grąžinami kelionės kelionės pinigai ir nustatyta tvarka mokami dienpinigiai; atlyginimas mokamas kaip epidemijos personalui.

R. Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 sausio mėn. 13 d.

Skelbimas.

Šiuo skelbiama, kad akcinės bendrovės „Tilka" Valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą. Susirinkimas įvyks 1922 m. vasario mėn. 5 d. 17 val. br. Tilmansų dirbtuvių kantoroje (Smėlių gatvė).

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo padidinimas,
2) nekilnojamojo turto bendrovės reikalams įgyjimas,
3) vieno priežiūros tarybos nario ir kandidatų rinkimas.

Akcinės bendrovės „Tilka" valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. vasario m. 10 d.

Nr. 79

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 696 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. sausio mėn. 17 d. priimtą pavardžių keitimo įstatymą.

Pavardžių keitimo įstatymas.

1 §. Esant svarbioms priežastims, pavardės gali būti keičiamos.

2 §. Prašymas pavardei keisti paduodamas Vidaus Reikalų Ministėriui. Prašyme turi būti nurodytos pavardės keitimo priežastys ir siūlomoji nauja pavardė. Prie prašymo reikia pridėti: a) prašytojo ir jo vaikų ligi 21 metų gimimo metrikas su jų nuorašais; b) notaro patikrintas paso nuorašas; c) milicijos liūdymą apie prašytojo teisimą ir savo parašą apie teisimą ir d) Vasltybės Iždinės kvitą del įmokėtos pinigų sumos, reikalingos skelbimui išspausdinti (3 §).

I pastaba. Prašyti pakeisti pavardę gali piliečiai ne jaunesni kaip 21 metų. Už jaunesnius gali prašyti tiktai tėvas arba motina našlė, arba tas tėvas, kuriam pavestas vaikų globojimas, arba skirtas globėjas. Vaikams ligi 21 metų pereina tėvo arba motinos našlės pakeistoji pavardė.

II pastaba. Piliečiai, kurie buvo teismo nubausti ne mažiau, kaip paprastuoju kalėjimu, gali prašyti pakeisti jiems pavardes ne anksčiau, kaip suėjus penkiariems metams nuo bausmės atlikimo.

3 §. Apie paduotąjį prašymą (2 §) Vidaus Reikalų Ministerija skelbia Vyriausybės Žiniose, pažymint: 1) prašytojo užsiėmimą, vardą, pavardę ir gyvenamąją vietą ir 2) siūlomąją naują pavardę. Per tris mėnesius nuo skelbimo dienos suinteresuotieji asmens gali paduoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestą del manomojo pavardės keitimo. Tokie protestai gali būti duodami ir vėliau, bet jau Ministerių Kabinetui ligi byla bus jo išspręsta (4 ir 5 §§).

4 §. Bylą del pavardės keitimo Vidaus Reikalų Ministeris drauge su savo nuomone įneša į Ministerių Kabinetą.

5 §. Ministerių Kabinetas, išsprendęs bylą, grąžina ją Vidaus Reikalų Ministeriui nutarimui vykdyti.

6 §. Apie pavardės pakeitimą: a) duodamas prašytojui žyminys, b) pažymima prašytojo gimimo metrikoje, kuri jam grąžinama ir jo pase ir c) pranešama įstaigoms, davusioms prašytojui pasą ir gimimo metriką.

Pastaba. Nutarimas pakeisti pavardę įgyja galios nuo jo paskelbimo Vyriausybės Žiniose.

7 §. Nukentėjusieji del keno nors pavardės pakeitimo asmens gali per 2 metus ieškoti teismo keliu iš pakeitusio pavardę nuostolių atlyginimo ir reikalauti užginti vadintis nauja pavarde.

8 §. Prašymai (2 §), protestai (3 §) ir žyminiai (6 §) apmokami žyminiu mokesniu po 20 auksinų.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 31 d.

— 697 —

Ministerių Kabineto sudarymo aktai.

I.

Ponui Ministeriui Pirmininkui D-rui K. Griniui.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „a" priimu Tamstos pristatytą raštu iš šio sausio mėn. 19 d. 176 Nr. Tamstos, p. Ministeri Pirmininke, ir Tamstos sudaryto Ministerių Kabineto atsistatydinimą ir prašau Tamstą ir Tamstos sydarytą Ministerių Kabinetą eiti savo pareigas, kol nebus sudarytas ir mano patvirtintas naujas Ministerių Kabinetas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. vasario mėn. 1 d.
161 Nr.

II.

Ponui Inžinieriui Ernestui Galvanauskui.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „a" kviečiu Tamstą Ministeriu Pirmininku ir pavedu Tamstai sudaryti Ministerių Kabinetą.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
E. Ministerio Pirmininko Pareigas.

Kaunas, 1922 m. vasario mėn. 1 d.
162 Nr.

III.

Ponui Inžinieriui Ernestui Galvanauskui.

Remdamos Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „a" tvirtinu Tamstos sudarytąjį šios sudėties Ministerių Kabinetą:

1. Ministeris Pirmininkas — Inžinierius Ernestas *Galvanauskas*.
2. Užsienio Reikalų Ministeris—Profesorius Vladas *Jurgutis*.
3. Krašto Apsaugos Ministeris — Inžinierius Maj. Balys *Slyžys*.
4. Vidaus Reikalų Ministeris — Juristas Kazys *Oleka*.
5. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris — Gamtininkas Jonas *Dobkevičius*.
6. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris — Agronomas Jonas *Aleksa*.
7. Švietimo Ministeris—Profesorius Petras *Jodakis*.
8. Teisingumo Ministeris — Juristas Vincas *Karoblis*.
9. Susisiekimo Ministeris — Inžinierius Petras *Vileišis*.
10. Žydų Reikalams Ministeris be portfelio—Daktaras Maksas *Soloveičikas*.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. vasario mėn. 2 d.
200 Nr.

— 698 —

Svetimšaliams Lietuvoje gyventi laikinosios taisyklės.

§ 1. Svetimšaliai, kurie atvyksta į Lietuvą su nacionaliniais Lietuvos atstovybių užsienyje vizuotais pasais, per 24 valandas privalo užsimelduoti vietos milicijoje ir per 3 paras nuo užsimeldavimo milicijoje dienos, įsiregistruoti pas apskrities viršininką.

§ 2. Su įregistruotu pas apskrities viršininką pasu svetimšaliai gali gyventi Lietuvoje ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo įsiregistravimo dienos.

§ 3. Svetimšaliai, kurie nori pasilikti ilgiau Lietuvoje gyventi, kaip nurodyta šių taisyklių § 2, turi gauti iš apskrities viršininko specialinį leidimą Lietuvoje gyventi. Leidimai duodami ne ilgiau kaip vieniems metams. Šiam terminui išėjus, leidimai gali būti pailginti.

Pastaba. Prie prašymo leisti Lietuvoje gyventi turi būti pridėta 3 prašytojo fotografijos.

§ 4. Išvažiuojant iš Lietuvos arba persikeliant iš vienos vietos į kitą gyventi, svetimšaliai privalo išsimelduoti vietos milicijoje.

§ 5. Svetimšaliai, kurie keliauja per Lietuvą tranzitu geležinkeliais neturi teisės be tam tikro leidimo išeiti toliau kaip per 20 metrų iš nusavintos geležinkelio linijos, orlaiviais—iš aerodromo.

§ 6. Svetimšaliai už įsiregistravimą pas apskrities viršininką moka po 100 auksinų, už svetimšalio liudymą:

a) 3 mėnesiams — 300 auksinų
b) 6 mėnesiams — 400 „
c) 9 mėnesiams — 500 „
d) metams — 600 „

Pastaba. Piliečiai tų valstybių, kuriose Lietuvos piliečiai moka už leidimą gyventi daugiau kaip 600 auksinų per metus, turi mokėti tiek pat, kiek moka Lietuvos piliečiai gyvenantieji tose valstybėse. Mokesnis nustatomas atskirais Vidaus Reikalų Ministerijos įsakymais.

§ 7. Svetimšaliai, kurie gyvena Lietuvoje ir neturi nacionalinių pasų, gali gauti leidimą Lietuvoje gyventi, Vidaus Reikalų Ministerijai sutinkant, šių taisyklių § 3 nustatyta tvarka.

§ 8. Nuo šių taisyklių § 6 nustatyto mokesnio atleidžiami:

a) labdaringų įstaigų atstovai, jeigu jie tik labdarybe užsiima,
b) svetimšaliai, atvykusieji į Lietuvą mokslo tikslais, mokslo įstaigų siunčiami,
c) ekskursantų grupės,
d) Vyriausybės kviesti žmonės ir valstybinių įstaigų tarnautojai ir
e) Vidaus Reikalų Ministerijos nužiūrėjimu neturtėliai.

§ 9. Šios taisyklės neliečia svetimų valstybių atstovybių ir konsulatų tarnautojų ir žmonių, kurie turi diplomatinius pasus.

§ 10. Visi svetimšaliai, kurie gyvena Lietuvoje su Vidaus Reikalų Ministerijos išduotais liudymais, per mėnesį nuo šių taisyklių paskelbimo dienos, turi juos pakeisti pas apskrities viršininkus naujais liudymais.

R. Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

1922 m. sausio mėn. 17 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos. Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. kovo m. 10 d.

Nr. 80

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 699 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. sausio mėn. 27 d. priimtą įstatymo papildymą ir pakeitimą.

Įstatymo apie žyminį (štempelinį) valstybinį mokesnį (L. V. Ž. Nr. 5) papildymas ir pakeitimas.

Įstatymo apie žyminį (štempelinį) mokesnį 2 straipsnis pakeičiamas šiaip:

1. Žyminio mokesnio ženklai nustatomi šios vertybės: šimtas auksinų, keturiasdešimts auksinų, dvidešimts auksinų, dešimts auksinų, penki auksinai, trys auksinai, vienas auksinas ir pusė auksino.

2. Įstatymo apie žyminį (štempelinį) mokesnį 3 straipsnyje ir jo pastabos punktuose a) ir b) ir 4, 5, 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatytas žyminio mokesnio didumas pakeliamas dvigubai.

Įstatymas apie žyminį (štempelinį) mokesnį papildomas nauju 31 straipsniu:

Pranešimai viešiems susirinkimams daryti (Susirinkimų įstatymo 4 (§ L. V. Ž. Nr. 20) ir Ypatingų Valstybės Apsaugos Įstatų 10 § (L. V. Ž. Nr. 5) žyminiu mokesniu neapmokami.

Steigiant naujas draugijas pranešimai ir draugijų įstatai (Įstatymas apie draugijas 5 § L. V. Ž. Nr. 15), išskyrus prekybos ir pramonės pobūdžio draugijas, apmokami 20 auksinų žyminio mokesnio už lapą.

Pareiškimai draugijų skyriams įregistruoti (Įstatymo apie draugijas, 22 §), išskyrus prekybos ir pramonės pobūdžio draugijos, žyminiu mokesniu neapmokami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. vasario m. 2 d.

— 700 —

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklių pakeitimas.

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklių (Vyr. Žin. Nr. 71, eilinis Nr. 636 ir Vyr. Žin. Nr. 76 eilinis Nr. 685) § 1 pakeičiamas šiaip:

„Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų skaičius veterinarijos studentams nustatomas 14".

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Majoras Sližys
Krašto Apsaugos Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 1 d.

— 701 —

Diplomatinių, tarnybinių ir užsienio pasų ir vizų davimo taisyklės.

I.

Einant bendromis pasų davimo taisyklėmis ir įstatais, Užsienio Reikalų Ministerija duoda:

1) diplomatinius pasus su diplomatinėmis vizomis:

a) Seimo Prezidiumo nariams,
b) Ministerių Kabineto nariams,
c) Užsienio Reikalų Ministerijos vice-ministeriui ir direktoriams,
d) atstovams ir konsulams, jų sekretoriams, atstovybių patarėjams ir attaché,
e) žmonėms, kuriuos vyriausybė siunčia į užsienį su ypatinga diplomatine misija,
f) diplomatiniams kurjeriams.

Pastaba. Diplomatinius pasus gauti turi teisės ir p. p. a—d nurodytų žmonių žmonos.

2) Užsienio pasus:

a) siunčiamiems į užsienį tarnybos reikalais visų ministerijų valdininkams, kurie nepažymėti 1 punkte, su tarnybine viza,

b) užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams, einant atstovybėms duota instrukcija.

I pastaba. Tarnybos reikalais siunčiami į Rusiją ministerijų valdininkai šių ministerijų atsakomybe gauna iš Užsienio Reikalų Ministerijos tarnybinius pasus su tarnybine viza.

II pastaba. Visais kitais atsitikimais užsienio pasus išduoda Vidaus Reikalų Ministerija. (Pasų įstatų § 20 Laik. Vyr. Žin. Nr. 18).

II.

Diplomatiniai ir tarnybiniai pasai ir vizos duodami nemokamai.

III.

Šios taisyklės įgyja galios nuo 1922 m. kovo mėn. 1 dienos. Visos anksčiau išleistos šiuo reikalu taisyklės nuo tos dienos nustoja galios.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Jurgutis
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 1 d.

— 702 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „d", skiriu Juozą Vokietaitį Pradžios Mokslo Departamento Direktorium.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Bizauskas
Švietimo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 31 d.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „d", skiriu Liūdą Daukšą Bendrųjų Reikalų Departamento Direktorium.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Bizauskas
Švietimo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 31 d.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „d", skiru Liūdą Volodką Aukštesniojo Mokslo Departamento Direktorium.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Bizauskas
Švietimo Minisieris.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 31 d.

— 703 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, nuo š. m. vasario mėnesio 16 dienos, nustatau už išvežamus iš Lietuvos arklius po 1.500 auks. už kiekvieną muito rinkliavos.

Muito rinkliava už išvežamus arklius, nustatyta 1921 m. gruodžio mėn. 22 d., panaikinama.

Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

— 704 —

Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašas.

Steigiamojo Seimo Prezidiumas, eidamas Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 62, eilinis Nr. 558) § 5, skelbia šį išstojusių ir naujai įstojusių Steig. Seimo narių sąrašą:

Eilin. Nr.	Pavardė ir vardas išstojusio Steigiamojo Seimo nario	Rinkimų		Išstojimo data paskelbta Steigiamojo Seimo plenume	Išstojimo priežastis	Atsisakusieji iš eilės kandidatai	Pavardė ir vardas naujai įstojusio Steigiamojo Seimo nario	Įstojimo data paskelbta Steigiamojo Seimo plenume
		apyg.	sąr.					
1	Lesauskas Peliksas.	III	8	1921 XI 22	atsisakė	Danius Jonas	Lukošyte Morta	1922 I 20
2	Škirpa Kazys . . .	V	10	1921 XII 7	atsisakė	nebuvo	Marma Mykolas	1922 I 13
3	Galvydis-Bykauskas Jonas	VI	6	1921 XII 17	atsisakė	nebuvo	Lingė Jonas .	1922 I 18

D-ras J. Staugaitis
Už Steigiamojo Seimo Pirmininką
I Vice-Pirmininkas.

A. Milčius
Steigiamojo Seimo Sekretorius.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 27 d.

Lietuvos Tarptautinio Banko 1922 m. sausio mėn. 1 d. balansas.

AKTYVAS.

	auks.	sk.
1. Kasa ir einamosios sąskaitos Valstybės Ižde ir kredito įstaigose	2.689.755	27
2. Kilnojamasis turtas	697.607	19
3. Diskontuoti vekseliai	3.173.811	—
4. Išduotos paskolos ir specialinės sąskaitos *)	6.728.371	99
5. Korespondentai	6.929,804	29
6. Priklausanti bankui svetimų šalių valiuta, čekai ir %% popieriai	6.165.553	56
7. Visi aktyvai kiti	678.843	62
Balansas	27.063.746	92.

*) Paskolos ir spec. s-tos garantuotos:

a) banko įkaininintais banko popieriais	2.811.845	—
ir b) banko įkaininintomis prekėmis	15.079.435	—
Be to banko depo yra pereinamųjų vertybių sumoje	1.158.954	—

PASYVAS.

			auks.	sk.
1. Pagrinidinis kapitalas			5.000.000	—
2. Spec. s-tos kredito Įstaigose			67.221	20
3. Valstybinė rinkliava (5% ir 0,216%)			20.571	—
4. Indėliai:				
a) term. ind. 1-ms metams	1.648.693	16		
b) term. ind. 2-ms metams	1.616.956	76		
c) einamosios s-tos	13.409.201	76	16.674.851	68
5. Neapmokėtos perlaidos			228.950	70
6. Banko tarnautojų pensijos kasa			52.704	50
7. Nuošimčiai ir komisija 1922 m.			244.063	55
8. Visi kiti pasyvai			2.064.939	48
9. Metinis grynas pelnas			2.710.444	81
Balansas			27.063.746	92

Visuotinis Lietuvos Tarptautinio Banko akcininkų susirinkimas, įvykęs sausio 19 d. 1922 m. nutarė iš gryno pelno gauto 1921 metais sumoje 2.710.444 81

a) atideti į atsargos kapitalą	1.000.000	—		
b) skirti kulturos ir labdarybės reikalams (15% gryno pelno)	406.566	72		
c) išduoti valdybos nariams ir tarnautojams tantjemą	185.000	—		
d) išduoti akcininkams dividendą (à 200 auks. už akciją)	1.000.000	—		
e) likučius nepadalyto gryno pelno priskirti prie 1922 m. pelno	118.878	09	2.710.444	81

Lietuvos Tarptautinio Banko Valdyba.

Amerikos Lietuvių Prekybos akcinės bendrovės 1922 m. sausio men. 1 d. balansas.

AKTYVAS.

1. Kasa	86.179 80
2. Einamosios sąskaitos	406.240,20
3. Nekilnojamasis turtas	5.466.649,31
4. Kilnojamasis turtas	1.580.921,79
5. Automobus, aut ir jų dalys	6.531.255,47
6. Ūkios mašinos ir prekės	12.124.005,78
7. Vekseliai	348 000,—
8. Debitoriai	5.135.723,30
9. 1922 metų išlaidos	676.196,96
10. Visi kiti aktyvai	2.566.631,99
Balansas	34.921.768,60

PASYVAS.

1. Pagrind. kapitalas	1.000.000,—
2. Pagrind. kapitalas II laid. akcijos	10.662.367,—
3. Atsargos kapitalas	295.666,62
4. Amortizacijos kapitalas	149.570,92
5. Bankai	4.323.781,85
6. Kreditoriai	15.541.979,—
7. Valstybės mokesnis	88 651,33
8. Visi kiti pasyvai	198.752.25
9. Metinis pelnas	2.660.999,63
Balansas	34.921.768,60

Visuotinis Amerikos Lietuvių Prekybos akcinės bendrovės akcininkų susirinkimas, įvykęs 1922 m. sausio mėn. 21 dieną, nutarė iš gryno pelno, gauto 1921 metais 2.660.999,63 auks. sumoje

a) atidėti amortizacijos kapitalui	417.583,21
b) išduoti akcininkams dividendą (po 500 auks. už akciją)	500.000,—
c) priskaityti nuošimčius už paskolas	1.000.000,—
d) išduoti valdybos nariams ir tarnautojams tantjemą	260.000,—
e) likučiai paskirta į neišskirstytą pelną	483.416,42

Amerikos Lietuvių Prekybos akcinės bendrovės Valdyba.

Amerikos Lietuvių Prekybos akcinės bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu 1922 m. sausio mėnesio 21 dienos, I-os laidos akcijų savininkams bus išmokamas 50% dividendas nuo š. m. vasario mėn. 21 dienos, Kaune (Laisvės Aleja 70) ir Lietuvos Tarptautiniame Banke (Laisvės Aleja 60).

Valdyba.

Akcinės bendrovės „Sakalas" steigėjai šaukia I-jį visuotinį akcininkų susirinkimą. Susirinkimas įvyks Paplabudiškių kaime Vilkaviškio apskrityje š. m. kovo mėn. 15 d. 17 val.

Dienotvarkė:

1) supažinimas akcininkų su bendrovės įstatais,
2) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimas,
3) sąmatos patvirtinimas,
4) einamieji reikalai.

Steigėjai.

Br. Tilmansų ir C° akcinės bendrovės steigėjai šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą. Susirinkimas įvyks Kaune š. m. kovo mėn. 15 d. 17 val. Br. Tilmansų kantoroje (Smėlių g. Nr. 3).

Dienotvarkė.

1) supažinimas akcininkų su bendrovės įstatais,
2) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimas,
3) sąmatos patvirtinimas,
4) einamieji reikalai.

Steigėjai.

Šiuo skelbiama, kad akcinės bendrovės „Tilka" visuotinis susirinkimas šaukiamas š. m. kovo mėn. 30 dieną 17 valandą.
Susirinkimas įvyks Br. Tilmansų ir Ko. dirbtuvės kantoroje (Smėlių g. Nr. 3).

Dienotvarkė.

1) išėjusių operacinių metų apyskaita (nuo 1—VI ligi 31—XII 1921 m.),
2) pelno paskirstymas,
3) 1922 metų sąmatos patvirtinimas,
4) einamieji reikalai.

Akcinės bendrovės „Tilka" valdyba.

Finansų Departamentas skelbia, kad kelyje iš Amerikos žuvusį Marijonos Kasakaitienės vardu Kauno Valstybės Iždinės išrašytą iš einamosios sąskaitos Nr. 9 ir Bielskio pasirašytą čeką Nr. 1664 reikia laikyti neturintį vertės.

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. liepos mėn. 9 dieną tapo įregistruoti Panevėžio Mokytojų Seminarijos neturtingų mokinių šelpimo draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 4).

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia kad š. m. vasario mėn. 18 dieną tapo įregistruoti Panevėžio Lietuvių pirklių sąjungos „Birža" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 8.).

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia kad 1921 m. liepos mėn. 9 d. tapo įregistruoti Panevėžio darbininkų dramos-muzikos draugijos „Šviesa" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 5).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š.m. sausio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Raseinių ugniagesių draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 7).

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 17 d. tapo įregistruoti Tauragės srities įvairių įstaigų tarnautojų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 80).

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 17 d. tapo įregistruoti Tauragės piliečių kliubo įstatai (Draugijų rejestro Nr. 79).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 20 d. tapo įregistruoti neturtingųjų mokinių šelpimo Draugijos „Viltis" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 141).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 20 d. tapo įregistruoti Šiaulių miesto butų samdytojų sąjungos draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 142).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š m. sausio mėn. 21 d. tapo įregistruoti «Tulpių Rūmų» fondo komiteto įstatai (Draugijų rejestro Nr. 134).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 21 d. tapo įregistruoti Lietuvos rabinų sąjungos «Mizrachi» įstatai (Draugijų rejestro Nr. 135).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 21 d. tapo įregistruoti Lietuvos Pašto, Telegrafo ir Telefono įstaigų tarnautojų taupomosios skolinamosios ir sušelpimo dalyvio mirčiai kasos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 136).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 28 d. tapo įregistruoti Lietuvos sėklų gamintojų sąjungos „Sėkla" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 138).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerjų Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. kovo m. 16 d. Nr. 81

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 705 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. sausio mėn. 31 d. priimtą įstatymą.

Šiaulių Apygardos Teismo įsteigimo ir Kauno apygardos Teismo etatų sumažinimo įstatymas.

1 §.

Steigiama Šiaulių Apygardos Teismas.

2 §.

Iš Kauno Apygardos Teismo galios ploto atimama Šiaulių, Mažeikių, Kretingos, Telšių, Tauragės ir Biržų — Pasvalio apskritys ir priskiriama prie Šiaulių Apygardos Teismo.

3 §.

Šiaulių Apygardos Teisme steigiama šios vietos Teismo pirmininko—viena, pirmininko padėjėjo—viena, narių—devynios, sekretorių—dvi, sekretoriaus padėjėjų —keturios, raštininkų I-sios eilės—šešios, raštininkų II-sios eilės dvi, registratoriaus — viena, mašinistės I-sios eilės — viena, archyvaro — viena, prisiekusiojo vertėjo—viena, kurjerių—dvi, sargo—viena, teismo rūmų ekzekutoriaus—viena, šveicoriaus—viena, kiemsargio—viena, vyresniųjų teismo kandidatų—penkios, jaunesniųjų teismo kandidatu—dešimts, teismo antstolių —šešios, teismo pasiuntinio—viena, teismo tardytojo svarbesnioms byloms—viena, teismo tardytojų—šešiolika, taikos teisėjų — šešiolika, ir jų sekretorių — šešiolika, raštininkų I-sios eilės—šešiolika, raštininkų II-sios eilės — šešiolika, sargų — šešiolika, valstybės gynėjo —viena, valstybės gynėjo kameros padėjėjų—viena, sekretoriaus—viena, sekretoriaus padėjėjo—viena, raštininkų I sios eilės — dvi, raštininkų II-sios eilės — viena, mašininstės I-sios eilės — viena, kurjerio—viena, valstybės gynėjo nuovadų padėjėjų—keturios ir valstybės gynėjo nuovadų padėjėjų raštvedžių—keturios.

4 §.

Šiaulių Apygardos Teismo valdininkams ir tarnautojams algos mokama einant „algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo," 1920 m. balandžio mėnesio 27 dienos (L. V. Ž. Nr. 30); teismo ir valstybės gynėjo raštininkams I-sios eilės, raštininkams antrosiosios eilės, registratoriui, mašinistėms — I-sios eilės ir kurjeriams nustatoma tokios pat algos kaip atatinkamų Mariampolės Apygardos Teismo valdininkų algos.

5 §.

Šiaulių Apygardos Teismo įsteigimui ir išlaikymui reikalingi kreditai duodama bendrąja tvarka sąmatos keliu.

6 §.

Panaikinama šios Kauno Apygardos Teismo vietos: narių—dvi, raštininkų I-sios eilės — dvi, raštininkų II-sios eilės — viena, vyresniųjų teismo kandidatų —penkios, jaunesniųjų teismo kandidatų—penkios, teismo antstolių—penkios, teismo tardytojų—vienuolika, taikos teisėjų—šešiolika, ir jų sekretorių—šešiolika, raštininkų I-sios eilės — šešiolika, raštininkų II-sios eilės- -šešiolika, sargų—šešiolika, valstybės gynėjo raštininkų I-sios eilės — viena, raštininkų II-sios eilės — viena, valstybės gynėjo nuovadų padėjėjų —viena, ir valstybės gynėjo nuovadų padėjėjų raštvedžių—viena.

7 §.

Prie Šiaulių Apygardos Teismo nesteigiama Notarinio Archyvo, paliekant Kauno Apygardos Teismo Notarinį Archyvą abiem apygardom.

Pastaba. Visus skundus del Vyresniojo Notaro veiksmų riša Kauno Apygardos Teismas.

8 §.

Kauno Apygardos Teismo šio įstatymo 2 § nurodytųjų apskričių bylos, kurios ligi Šiaulių Apygardos Teismui atsidengiant dar nebus Kauno Apygardos Teismo išspręstos, perduodamos tolymesnei eigai Šiaulių Apygardos Teismui, Teisingumo Ministerio nustatytąja tvarka, išskyrus: 1) civilines ir kriminalines bylas, kurių nagrinėjimui iš esmės jau yra paskirta posėdžio diena ir 2) civilines I instancijos bylas, kuriose abi pusės paduos prašymą apie tolimesnį jų nagrinėjimą Kauno Apygardos Teisme.

A. Stulginskis
E.Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. vasario 22 d. mėn.

— 706 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. vasario mėn. 21 d. priimtą etatų papildymą.

Krašto Apsaugos Ministerijos etatų (V. Ž. Nr. 77, eilinis Nr. 688) papildymas.

N. 104.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 3 d.

— 707 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 metų vasario mėn. 11. d. priimtą Apdraudimo Draugijos „Lietuva" išimtinų teisių įstatymą.

Apdraudimo draugijos „Lietuva" išimtinų teisių įstatymas.

1 §.

Apdraudimo draugijai „Lietuva", kurios įstatai Ministerių Kabineto patvirtinti 1921 metais 20 dieną balandžio mėnesio, išimtinai duodama teisė drausti turtą nuo ugnies visuose Respublikos miestuose, kur ne daugiau kaip 40.000 gyventojų.

Pastaba. Vyriausybė, reikalui esant, gali leisti ir savitarpio draudimo draugijoms daryti visas šiame paragrafe nurodytas operacijas ta sąlyga, jei tos draugijos duos laido, kad jų priimtų draudinių perdraudimas bus atliekamas arba Lietuvos Valstybinio Apdraudimo Įstaigoj arba Apdraudimo draugijoj „Lietuva".

2 §.

Apdraudimo Draugijai „Lietuva" išimtinai duodama teisė drausti visoje Respublikos teritorijoje transportą ir gyvybę (įstatų 2 § p. p. 2, 3 ir 4).

3 §.

Išvardytos šiame įstatyme teisės duodamos 10 (dešimčiai) metų.

4 §.

Lietuvos Valstybinio Apdraudimo Įstaiga nenustoja teisės visur ir visuomet daryti šio įstatymo 1 ir 2 §§ nurodytas operacijas.

5 §.

Draugijos „Lietuva" imamų apdraudimo premijų didumą ir perdraudimo sutartis tvirtina Vyriausybė.

6 §.

Apdraudimo draugijos „Lietuva" gryno pelno 25% eina Valstybės Iždo naudai.

7 §.

Draugijos „Lietuva" veikimą prižiūri ir kontroliuoja Lietuvos Valstybinio Apdraudimo Įstaiga.

8 §.

Apdraudimo draugijos „Lietuva" įstatai gali būti pakeisti tik įstatymo leidimo keliu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 3 d.

— 708 —

Einąs Reispublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 metų vasario mėnesio 14 dieną ratifikuotą Fakultatyvinį nustatymą, liečiantį Tautų Sąjungos Nuolatinio Internacionalinio Teismo jurisdikciją.

Fakultatyvinis nustatymas.

Pasirašiusieji, tinkamai įgalioti, pareiškia, be to, savo Vyriausybės vardu, pripažįstą privalomu ipso facto ir be specialinės konvencijos Teismo jurisdikciją, einant Teismo statuto 2 paragrafu 36 straipsniu ir šia prasme: penkiariems metams.

(pas.) E. Galvanauskas.

1921 m. spalių mėn. 5 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas.
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 3 d.

— 709 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. vasario mėn. 14 d. ratifikuotą Tautų Sąjungos plenumo susirinkimo protokolą, kuriuo buvo priimtas Nuolatinio Internacionalinio Teismo Statutas.

Pasirašymo protokolas.

Tautų Sąjungos nariai, atstovaujami pasirašiusiųjų tinkamai įgaliotų, pareiškia pripažįstą čia pridėtą Nuolatinio Tautų Sąjungos Internacionalinio Teismo statutą, vienu balsu Tautų Sąjungos plenumo susirinkimo priimtą 1920 metų gruodžio 13 d. Genevoje.

Del to jie pareiškia priimą Teismo jurisdikciją to statuto numatyta prasme ir sąlygomis.

Šis protokolas sustatytas, einant Tautų Sąjungos plenumo susirinkimo 1920 metų gruodžio mėn. 13 dienos nutarimu, bus ratifikuotas. Kiekviena valstybė pasiųs savo ratifikaciją Tautų Sąjungos Generaliniam Sekretoriui, kurs pasirūpins apie tai pranešti visoms kitoms pasirašiusioms Valstybėms. Ratifikacijos pasiliks Tautų Sąjungos sekretoriato archyvuose.

Šis protokolas bus paliktas pasirašyti Valstybėms, numatytoms Sąjungos pakto priede.

Teismo Statutas įgys galios kaip tai yra numatyta kalbamame nutarime.

Padaryta Genevoje viename egzemplioriuje, kurio prancuzų ir anglų tekstams tikėti.

(pas.) E. Galvanauskas.

1921 m. spalių mėn. 5 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 3 d.

— 710 —

Respublikos Prezidento įsakymas.

Remdamos Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d" skiriu p. Stasį Lozoraitį Ministerių Kabineto Reikalų Vedėju.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 9 d.

— 711 —

Svetimšaliams Lietuvoje gyventi laikinųjų taisyklių papildymas.

Svetimšaliams Lietuvoje gyventi laikinųjų taisyklių § 8 p. b (Vyr. Žin. Nr. 79, eilinis Nr. 698) papildomas šiaip: „ir moksleiviai".

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 2 d.

— 712 —

Diplomatinių kurjerių tarnybos instrukcija.

I. Kurjeriai.

1. Diplomatiniam paštui iš Lietuvos į užsienį ir iš užsienio į Lietuvą vežti, Užsienio Reikalų Ministerija skiria diplomatinius kurjerius.

2. Diplomatiniai kurjeriai gali būti etatiniai ir ne etatiniai.

a) etatiniai kurjeriai yra priskirti prie Užsienio Reikalų Ministerijos centre arba kurioje nors atstovybėje užsienyje valdininkai ir taikomos jiems visos valstybinės tarnybos teisės ir pareigos;

b) ne etatiniai kurjeriai yra privatiniai žmonės ar valdininkai, kuriems diplomatinės atstovybės arba vyriausybė diplomatinės korespondencijos pervežimą patiki. Ne etatiniams kurjeriams duodami reikalingi jų pareigoms eiti dokumentai (kurjerio pasas, liudymas ir reikiamos vizos). Ne etatiniai kurjeriai už diplomatinės korespondencijos pervežimą jokio atlyginimo iš Valstybės negauna.

Pastaba. Tais atsitikimais, kai ne etatiniam kurjeriui tenka daryti surištas su pervežimu jam pavestos korespondencijos išlaidas, šios išlaidos, pristačius kurjeriui sąskaitą, gali būti jam grąžinamos.

II. Kurjerių dokumentai.

3. Kurjeriai gauna iš Užsienio Reikalų Ministerijos pasą ir kiekvienai atskirai kelionei reikiamas vizas. Be paso kurjeriams duodami tarnybiniai liudymai vežamai korespondencijai ir bagažui.

III. Diplomatinis paštas.

4. Karjeriams duodamas diplomatinis paštas susideda iš:

a) valdžioskorespondencijos (expedition officielle) ir

b) diplomatinio bagažo.

Į valdžios korespondencijos paketus dedami tik raštai valdžios reikalais su esamais jų priedais. Į diplomatinio bagažo siuntinius dedami visokie kiti skiriami valstybės reikalams daiktai. Išimtis iš šio paskirstymo gali būti padaryta tik esant tam tikram ministerijos įsakymui.

5. Visi diplomatinio pašto siuntiniai turi būti Užsienio Reikalų Ministerijai, arba diplomatiniai atstovybei adresuoti. Ant jų turi būti padėtas numeris ir Valstybinė antspauda.

6. Kiekvienas siuntinys privalo turėti dviejuose egzemplioriuose tikslų visų siunčiamųjų raštų ir daiktų sąrašą, vienas kurių pasilieka toje įstaigoje, kuri siunčia, antras dedamas į patį siuntinį. Šie sąrašai privalo būti ekspeditoriaus parašu patvirtinti.

7. Diplomatinių kurjerių liudymuose (lettre de courrier) privalo būti tiksliai nurodytas siunčiamų su kurjeriu diplomatinių valyzų ir paketų skaičius ir jų numeriai.

8. Diplomatinis paštas turi būti pačio kurjerio netrunkant pristatytas tai įstaigai, kuriai jis kurjerio liudyme adresuotas. Kurjeriams draudžiama paštą pas save sulaikyti, arba pavesti kitiems žmonėms jį įteikti, kam reikia.

9. Diplomatinio pašto siuntinius priima tos įstaigos, kurioms jie yra adresuoti, einant kurjerių liudymų parodymais ir įdėtais į siuntinius sąrašais (p. 6) ir kreipiant domės į siuntinių numeraciją ir antspaudų sveikumą.

10. Siuntiniai gaunami Užsienio Reikalų Ministerijoje įvairių Lietuvos valstybinių įstaigų vardu tikrinami, dalyvaujant šių įstaigų atstovams, pagal įdėtus į siuntinius sąrašus (p. 6) ir, paėmus iš jų ekspedicijos išlaidas, perduodami adresatams.

11. Lietuvos ir svetimų valstybių diplomatinio pašto siuntiniai, kurie atatinka šios instrukcijos 5 p. reikalavimams, leidžiami per sieną be peržiūrėjimo, tikrinant pagal kurjerio liudymą tik siuntinių skaičių ir numerius. Siuntinių revizija, laužant uždėtą ant jų antspaudą, gali būti padaryta tik Užsienio Reikalų Ministerio įsakymu.

IV. Instrukcijos galiojimas.

12. Ši instrukcija, nustatydama diplomatinių kurjerių tarnybos tvarką, turi galios greta sutarčių, kurios šiuo reikalu yra ar bus pasirašytos su kitomis valstybėmis.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Jurgutis
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 15 d.

Skelbimai.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio m. 5 d. tapo įregistruoti „Lietuvių studentų susišelpimo draugijos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 131).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio m. 5 d. tapo įregistruoti Lietuvos žydų sveikatos apsaugos draugijos „Oze“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 132).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio m. 5 d. tapo įregistruti „Lietuvos jaunimo sąjungos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 133).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. rugsėjo mėn. 21 d. tapo įregistruoti, „Šveicariečių kliubo Kaune“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 115).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn 10 d. tapo įregistruoti „Lietuvos valstybinių įstaigų tarnautojų profesinės sąjungos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 122).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Žydų visuomeninio politinio kliubo Lietuvoje“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 120).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Kalinių globos draugijos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 119).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Lietuvos geležinkelių darbininkų ir tarnautojų profesinės sąjungos“ įstatai. (Dragijų rejestro Nr. 123).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Amerikos lietuvių labdarių ir Šv. Petro draugijos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 126).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti, Kauno m. ir jo apylinkių šv. Mikalojaus paropijos (bendrovės) įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 121).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Ateitininkų susišelpimo fondo“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 125(.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Liet. spaudos darbininkų profes. sąjungos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 124).

Raseiniu apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio m. 19 d. tapo įregistruoti Šilavos dramos mėgėjų kuopelės „Šilas“ įstatai, (Draugijų rejestro Nr. 4).

Seinų apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 22 dieną tapo įregistruoti Seinų apskrities „Meno ir kultūros mėgėjų“ draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 27).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad 1922 m. sausio mėn. 7 d. tapo įregistruoti Kėdainių kliubo „Avilys“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 67).

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 30 d. tapo įregistruoti Andrioniškio valsčiaus lietuvių meno ir kultūros „Sietyno“ draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 38).

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gruodžio mėn. 30 d. tapo įregistruoti Krakenavos žydų jaunuomenės kultūros sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 37).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad pamestą Lietuvos „Laisvės“ boną 50 dolierių vertybės Nr. 00925 reikia laikyti neturintį vertės ir, radus jį įteikti artimiausiai Valstybės Iždiniai.

Korektūros paklaidų atitaisymas.

Muito rinkliavos nustatyme už išvežamą iš Lietuvos miško medžiagą (Vyriausybės Žinios Nr. 76, eilinis Nr. 686) 9 eilutėje atspausdinta: „už popermedį ne ilgesnį kaip 1 metr. 80 cm. ir ne storesnį kaip 18 cm.—15 auks. už festm.“, turi būti „už popermedį ne ilgesnį kaip 1 mt. 20 cm. ir ne storesnį kaip 18 cm. —15 auks. už festm“.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerjų Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. kovo m. 25 d.

Nr. 82

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 713 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 metų kovo mėn. 3 d. priimtą įstatymą.

Laikinojo telegrafo tarifo įstatymas.

1. Nuolatinis mokesnis kiekvienai telegramai (telegr. kortai) . . . 2 auks. — sk.

2. Už kiekvieną telegramo žodį, siunčiamos iš vieno miesto kitan . 1 auks. — sk.

3. Už kiekvieną vietinių telegramų žodį . . . . . . — „ 50 „

4. Už skubotą telegramą mokama tris kartus tiek, kiek imama už paprastos telegramos siuntimą, su tiek pat žodžių t. y.

a) už žodį . . . 3 auks. — sk.

b) nuolatinis mokesnis 6 „ — „

Pastaba. Vietinių telegramų siuntinėti skubotu būdu nepriimama.

5. Už skubotos ar paprastos telegramos patikrinimą imama ¼ pilno mokesnio už paprastą telegramą.

Pastaba. Skaičiai mažesni kaip pusė skatiko atmetami, didesni kaip pusė skatiko laikomi vienu skatiku.

6. Užsiunčiamą telegramą vienon telegrafo įstaigon keleriais adresais mokama be bendro mokesnio už kiekvieną nuorašą ligi 100 žodžių . . 5 auks. — sk.

Daugiau kaip 100 žodžių mokama po 5 auksinus už kiekvieną 100 žodžių ar 100 žodžių dalį.

I pastaba. Siunčiant skubotas telegramas, šis mokesnis imama dvigubai, t. y. mokama po 10 auksinų už kiekvieną 100 žodžių arba jų dalį.

II pastaba. Nuorašų skaitoma tiek, kiek yra adresų be vieno.

7. Už telegramos įteikimą per atskirus pasiuntinius tiems adresatams, kurie gyvena už miesto, imama avansinis mokesnis nuo 1 kilometro po 4 auks. — sk.

8. Už pranešimą telegrafu apie telegramos gavimą siuntėjas moka pridedamąjį mokesnį, lygų taksai paprastos ar skubotos 5 žodžių telegramos — „ — „

9. Už gavimą telegramų sutartu adresu ištisiems metams mokama . 300 „ — „

10. Už telegramas, priimtas arba perduotas telefonu mokamas pridedamasis mokesnis 2 auksinų sumoje už kiekvieną telegramą.

Pastaba. Norintieji gauti arba išsiųsti tokiu būdu telegramas susitarę su įstaigos viršininku, privalo išanksto įnešti tam tikslui avansą į telegrafo įstaigą.

11. Ministerių Kabinetui duodama teisės šiuo įstatymu nustatytą tarifą keisti ir leisti Susisiekimo Ministeriui laikinai vaduotis pakeistuoju.

Šiuo keliu Ministerių Kabineto pakeistas tarifas ne vėliau, kaip per vieną mėnesį pateikiamas patvirtinti įstatymo keliu.

12. Įstatymas apie laikinąjį telegrafo tarifą krašto viduje (L. V. Ž. Nr. 21) nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 10 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 3 d. priimtą pašto tarifo įstatymo pakeitimą ir papildymą.

Pašto tarifo įstatymo pakeitimas ir papildymas.

Pašto tarifo įstatymas (V. Ž. Nr. 68, eilinis Nr. 608) pakeičiamas šiaip:

Pašto tarifo įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ir 36 paragrafais nustatytas mokesnis pakeliamas 100%.

12 § pakeičiamas šiaip:

Už vertybinius laiškus mokesnis susideda:
Iš svarumo rinkliavos už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį . . . . . . 200 skat.
Apdraudžiamoji rinkliava imama nuo sumos arba vertybės ligi 100 auksinų . . 200 „
Už kiekvienus sekančius 100 auks. . . 50 „
Galutinis svarumas 10 kilogramų.

14 § pakeičiamas šiaip:

Už persiuntimą korespondencijos uždėtu mokesniu be bendro mokesnio imama:
ligi 10 auksinų . . . . 200 „
virš 10 auks. už kiekvieną sekantį auksiną 5 „

28 § pakeičiamas šiaip:

Atviri laiškai:
Paprasti . . . . 2 auks. 40 skat.
su atsakymu . . . . . . 4 „ 80 „

37 § pakeičiamas šiaip:

Už persiuntimą lengvųjų neįkainuotų siuntinių iš Lietuvos už kiekvieną siuntinį imama:
į Latviją . . . . 30 auks.
į Angliją . . . . 110 „
Galutinis svarumas 5 kilogramai.

Pašto tarifo įstatymas papildomas šiais §§:

39 §. Ministerių Kabinetui duodama teisės šio įstatymo nustatytą tarifą keisti ir leisti Susisiekimo Ministeriui laikinai vaduotis pakeistuoju.

Šiuo keliu Ministerių Kabineto pakeistas tarifas ne vėliau kaip per vieną mėnesį pateikiamas patvirtinti įstatymo keliu.

40 §. Šis pašto tarifo įstatymo pakeitimas įgyja galios nuo 1922 metų kovo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1922 m. kovo mėn. 16 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 metų kovo mėn. 3 d. priimtą įstatymą.

Įstatymas sąlygoms naudotis telefonų tinklu.

I.

Vienlaikinis mokesnis telefonui ir kitiems jam priklausantiems prietaisams įtaisyti.

1 §. Už telefono aparato itaisymą:
Kaune . . . . 2.000 auks.
Kituose miestuose ir miesteliuose . 500 „

2 §. Už pridedamųjų telefono aparatų įtaisymą to paties savininko, tuose pat namuose, prie tos pat centralinės telefonų stoties laidų abonentas primoka už kiekvieną po . . . . 150 auks

3 §. Už įtaisymą prie telefono atskiro varpelio tuose pat namuose . . 75 auks.

4 §. Už telefono aparato įtaisymą už miesto, taip pat už įtaisymą pridedamojo aparato kituose namuose (nors ir prie tų pačių tos pat telefono centralinės stoties laidų) be aukščiau nurodyto mokesnio, abonentas primoka dar už medžiagą ir darbą einant tikrąja jų kaina.

II.

Aparatų perkėlimas.

5 §. Už telefono perkėlimą iš vienų namų į kitus abonentas įmoka:
Kaune. . . . . . . 500 auks.
Kituose miestuose ir miesteliuose . 200 „

6 §. Už aparato perkėlimą tuose pat namuose:
Kaune. . . . . . . 250 auks.
Kituose miestuose ir miesteliuose . 100 „

Pastaba. Už induktyvinio aparato pakeitimą centralinės batarėjos aparatų ir už įjungimą aparato į naują Kauno centralinę stotį su centraline batarėja . . 1.000 auks.

III.

Mėnesinis abonentų mokesnis.

7 §. Už telefono aparatą įtaisytą valdžios ar savivaldybės įstaigose, krautuvėse, kontorose, bankuose, prekybos ir pramonės įstaigose, viešbūčiuose ir kitose vietose kur telefonų naudojimas yra kolektyvinis arba viešas, abonentas moka kas mėnuo:
Kaune. . . . . . 150 auks.
Kituose miestuose . . . . 100 „

8 §. Už telefono aparatą įtaisytą privatiniame bute asmeniniai arba vienai šeimynai naudotis, abonentas moka:
Kaune. . . . . . 100 auks.
Kituose miestuose . . . . 60 „

Pastaba. Valsčių valdybos moka abonentinio mėnesinio mokesnio . . . 60 auks.

9 §. Abonentai, kurie gyvena už miesto primoka už kiekvieną kilometrą po 5 auks.

Už pridedamąjį aparatą tuose pat namuose abonentas moka 1/3 abonentinio mokesnio.

10 §. Už kiekvieną pridedamąjį aparatą kituose namuose, neskaitant mokesnio nurodyto 9 §, abonentas moka už kiekvieną 100 metrų nuo pagrindinio prie tų pačių centralinės stoties laidų aparato kas mėnuo po . . . . . . 10 auks.

11 §. Už naudojimąsi tarpiniu prie tų pačių tos pačios centrnlinės telefonų stoties laidų kitame rajone abonentas moka kas mėnuo:

Kaune . . . . 50 auks.
Kituose miestuose . . . . . 30 „

12 §. Už naudojimąsi pridedamuoju varpeliu . . . . 10 auks.

13 §. Už pridedamuosius prietaisus klausymui (mikrotelefoną ir kitus) . . 10 auks.

14 §. Abonentas neturi teisės leisti pašaliečiams už užmokesnį naudotis savo telefonais.

IV.

Pasikalbėjimai ir kvietimai prie telefono aparatų.

15 §. Už pakvietimą prie telefono aparato mieste . . . . 6 auks.

16 §. Už pakvietimą prie telefono aparato iš užmiesčio pakvietėjas moka už kiekvieną kilometrą po . . . . . 6 auks.

17 §. Už pasikalbėjimą telefonu iš pasikalbėjimo punktų kalbėtojas už kiekvienas 3 minutes arba jų dalį moka:

Kaune . . . . 5 auksinus
kituose miestuose . . . . . . 3 „

18 §. Už pasikalbėjimus su užmiesčiu moka visi be jokių išimčių, neišskiriant ir abonentų už kiekvienas 3 minutes arba jų dalį:

ligi 50 kilometrų . . . . . 5 auksinus
nuo 50 ligi 100 kilometrų . . . 10 auksinų
daugiau kaip 100 kilometrų moka . 15 „

19 §. Už neeilinius skubius pasikalbėjimus imamas trigubas mokesnis.

Pastaba. Esant eilei, kiekvienas kalbėtojas vienu kartu turi teisės kalbėti ne daugiau kaip 9 minutes.

20 §. Abonentinį mokesnį už pasikalbėjimus telefonais su užmiesčiu ir už atliekamus įstatymais numatytus visus telefono įtaisymo darbus, privatiniai abonentai apmoka išanksto. Abonentinį mokesnį privatiniai abonentai įmoka kas pusmetis kiekvieną sausio mėnesio 2 dieną ir liepos mėnesio 1 dieną išanksto už 6 mėnesius.

Valdžios ir savivaldybių įstaigoms leidžiama tiek abonentinį mokesnį, tiek ir mokesnį už atliktus darbus įmokėti, išėjus 6 mėnesiams, kiekvieną sausio mėnesio 2 dieną ir liepos mėnesio 1 dieną. Vyriausybės ir savivaldybių įstaigos, kurios 6 mėnesiams išėjus, neatsilygina už naudojimąsi telafonais, laikomos atsisakiusiomis nuo telefonų aparatų ir aparatai išjungiami; mokesnis už išėjusius 6 mėnesius turi būti įmokėtas.

21 §. Ministerių Kabinetui duodama teisės šiuo įstatymu nustaiymu nustatytą tarifą keisti ir Susisiekimo Ministeriui laikinai vaduotis pakeistuoju. Šiuo keliu Ministerių Kabineto pakeistas tarifas nė vėliau kaip per vieną mėnesį paduodamas patvirtinti įstatymo keliu.

22 §. Įstatymas sąlygoms naudotis telefono tinklu (V. Ž. Nr. 55, eilinis Nr. 21) nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 10 d.

— 716 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. vasario mėn. 17 d. priimtą įstatymą.

Mobilizuotam kovai su epidemija civiliam medicinos personalui algų nustatymo įstatymas.

1 §.

Kauno miesto ir apskričių gydytojai, felčeriai, dezinfektoriai ir dezinfektorius instruktorius, paskelbus tam tikrą miestą ar apskritį epidemijos pavojuje esant, (V. Ž. Nr. 59, eil. Nr. 545, 1 §) prie pagrindinės algos gauna 50 nuošimčių priedo.

2 §.

Mobilizuotasai kovai su epidemija medicinos personalas gauna atlyginimą 100 nuošimčių didesnį, nei atatinkama miesto ir apskrities nuolatinio medicinos personalo pagrindinė alga.

I pastaba. Gailestingoji sesuo atlyginimo žvilgsniu prilyginama prie felčerio.

II pastaba. Dantų gydytojai, farmaceutai, studentai medikai ir akušerės gauna atlyginimą sulig einamųjų pareigų.

3 §.

Atlyginimas epidemiologui instruktoriui nustatomas atskira Ministerių Kabineto patvirtinta sutartimi.

4 §.

Mobilizuotajam kovai su epidemija medicinos personalui važinėjant tarnybos reikalais mokami dienpinigiai ir kelpinigiai kaip ir nuolatiniam medicinos personalui.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 16 d.

— 717 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 7 d. priimtą leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių pakeitimą.

Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių pakeitimas.

Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių (L. V. Ž. Nr. 12) 6 § pakeičiamas šiaip:

Gaunąs leidimą ginklui (revolveriui ar šautuvui) laikyti privalo įmokėti Valstybės Iždan 50 auksinų ir kvitą pristatyti Apskrities Viršininkui, arba Apskrities ir Miesto Viršininkui, arba Miesto Viršininkui.

8 § pakeičiamas šiaip:

Turįs leidimą ginklui laikyti, jeigu nori pratęsti jį kitiems metams, privalo ne vėliau kaip gruodžio mėnesio 20 dieną įmokėti Valstybės Iždan 50 auksinų už revolverį ar šautuvą ir kvitą pristatyti Apskrities Viršininkui, Miesto ir Apskrities Viršininkui, ar Miesto Viršininkui, kuris pažymi ant senojo liudymo, kad jis turi galios ateinantiems metams.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 18 d.

— 718 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Remdamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „d" ir Ministerio Pirmininko pristatymu iš 1922 m. kovo mėn. 15 d. 763 Nr., atleidžiu inž. Silvestrą Grinkevičių, jam pačiam prašant, nuo Susisiekimo Vice Ministerio vietos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 18 d.

Remdamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d" skiriu p. Juozą Dulskį Taupomųjų Valstybės Kasų Valdytoju nuo š. m. kovo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Prmonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 9 d.

— 719 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti (L. Vyr. Žin. Nr. 21, eilinis Nr. 261) § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1) už kalocius . . . . . . 210 auks. už 100 klgr.
2) „ rug. ir miežių sėlenas. 60 „ „ 100 „
3) „ grikius . . . . . . 120 „ „ 100 „
4) „ vilnas. . . . . . . 270 „ „ 100 „
5) „ lupynas . . . . . . 90 „ „ 100 „
6) „ seradėles. . . . . . 75 „ „ 100 „

Pastaba. Muito rinklava už šias prekes, nustatyta 1921 metų gruodžio mėnesio 22 dieną (Vyr. Žin. Nr. 76, eilinis Nr. 687), panaikinama.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo 20 d.

— 720 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti (Laik. Vyr. Žinios Nr. 21, eilinis Nr. 261) § 4, nuo 1922 m. kovo mėn. 15 dienos už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1) už žirnius . . . . . . 240 auks. už 100 klgr.
2) „ raud. dobilus . . . . 450 „ „ 100 „
3) „ baltus dobilus . . . . 360 „ „ 100 „
4) „ mieles. . . . . . . 5,25 „ „ 1 „

Pastaba. Muito rinkliava už šias prekes nustatyta 1921 m. gruodžio mėn. 22 d. (Vyr. Žin. Nr 76, eilinis Nr. 687), panaikinama.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo 18 d.

Skelbimai.

Panevėžio savytarpinės paskolos draugijos 1922 m. sausio mėn. 1 d. balansas.

Aktyvas.		Pasyvas.	
1. kasa . . .	557,851,97	1. apyvartos kapitalas	118,324,—
2. paskolos . .	664,592,55	2. atsargos ir rezervo kapitalas . .	97,950,—
3. draugijos %% popieriai. .	13,216,56	3. specialiniai kapitalai	182.568,76
4. koresponden.	926,691,07	4. indėliai ir jų nuošimč.	2.225.586.78
5. nekilnojamasis ir kilnojamasis turtas . . .	503,699,95	5. korespondentai	90,060,78
6. Valstybės rinkliavos.	200,29	6. pereinamosios sumos	51,268,35
7. debitoriai .	99,578,03	7. 1921 metų pelnas .	71,75
balansas	2,765,830,42	balansas	2.765,830,42

Panevėžio savytarpinės paskolos draugijos visuotinio susirinkimo protokolo išrašas.

Panevėžio savytarpinės paskolos draugijos visuotinis susirinkimas, įvykęs š. m. vasario mėn. 26 d., nutarė:

1) 1921 m. apyskaitą ir balansą patvirtinti,
2) 1921 metų pelną priskirti prie atsargos kapitalo,
3) 1922 metų išlaidų sąmatą patvirtinti 411.100 auksinų sumoje
4) tesų pakeitimo iš rusų rublių į auksinus terminą seniems nariams pailginti ligi 1922 metų liepos mėnesio 1 dienos ir išrinko valdybos direktorių Izaoką Breganskį, tarybos nariais: agr. Steponą Malinskį ir Leibą Govševičių, revizijos komisijos nariais: Liudą Ciemnolonskį, Aleksandrą Ščerbačevą ir Volfą Švarcą, kandidatais: S. Giršovičių, A. Kudrevičių ir J. Kasparavičių.

Panevėžio savytarpinės paskolos
draugija.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. balandžio m. 3 d. Nr. 83

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 721 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. vasario mėn. 15 d. priimtą žemės reformos įstatymą.

Žemės reformos įstatymas.

Žemės reformos tikslas.

Žemės reformos įstatymas leidžiamas bežemiams ir mažažemiams žeme aprūpinti, žemės valdymui taip sutvarkyti, kad būtų tinkamos sąlygos žemės ūkiui ir visų pirma smulkiajam ir vidutiniajam ūkiui tarpti, ir suvalstybinti tiems žemės turtams, kuriuos valstybė gali tikslingiau naudoti ir saugoti, negu privatiniai asmens.

I skyrius.

Žemės ištekliai žemės reformai.

1 §. Žemės reformos reikalams imama:

a) valstybinės žemės;

b) žemė, kuri einant žemės reformos įvedamuoju įstatymu miškams, pelkėms, vandenims ir privilegijuotai įgytoms žemėms nusavinti 1920 metų rugpiūčio mėnesio 14 dienos (V. Ž. Nr. 45, eilinis Nr. 454) perėjo valstybės nuosavybėn;

c) buvusių Rusų Bajorų ir Valstiečių Žemės Bankų žemės, po 1904 metų rusifikacijos tikslais išdalintos kolonistams ir turinčios grįžti valstybei einant 1919 metų sausio mėnesio 9 dienos laikinu įstatymu apie Lietuvos pilietybę (L. V. Ž. Nr. 2—3) ir 1919 metų sausio mėnesio 19 d. įstatymų del buvusių Valstiečių Žemės Banko žemių (L. V. Ž. Nr. 9), išskyrus žemes tų kolonistų, Lietuvos piliečių, kurie prieš karą yra įsigiję duotuosius aktus ir jie patys ar jų vaikai savanoriais ištikimai tebetarnauja ar tarnavo Lietuvos kariuomenėje;

d) žemės, Rusų valdžios po 1863 metų sausio mėnesio 1 dienos konfiskuotos iš įvairių asmenų ir išdalintos rusifikacijos tikslais kolonistams ar kitiems asmenims, jei šios žemės valdomos pačių gavusių asmenų ar jų įpėdinių;

e) žemė tų privatinių savininkų ar jų įpėdinių, kurie tarnavo Bermonto ar Virgoličo ginkluotuose būriuose, tarnavo ar tarnauja lenkų kariuomenėje, dirbo arba dirba prieš Lietuvos nepriklausomybę; jei priešingam Lietuvos Respublikai veikime dalyvavo ne patys savininkai, o jų įpėdiniai, tad šiuo keliu žemės reformos reikalui imama toji jų žemės dalis, kuri priklausytų tiems įpėdiniams, einant paveldėjimo įstatymais;

f) esamos valstybės žinioje, ar faktinai bažnyčių valdomos įvairių rūšių bažnytinės žemės, kaip pažymėta šiame įstatyme 11 ir 12 §§;

g) privatinių savininkų žemės, jei savininkas turi daugiau žemės už nustatytą 2 § normą.

Pastaba. Privilegijuotai įgytos žemės ir žemės ūkiai, kurie prieš 1920 metų rugpiūčio mėnesio 14 dienos įstatymo (V. Ž. Nr. 45, eilinis Nr. 454) paskelbimą teisėtai perėjo į kitas rankas neskaitant tiesioginio ir testamento keliu paveldėjimo, laikomi privatiniais.

2 §. Iš privatinių savininkų imama visa toji žemė ir žemės ūkiai, kur vieno asmens arba šeimos bendrame valdyme sudaro daugiau per 80 hektarų.

3 §. Jei savininkas turi žemės daugiau per 80 hektarų, bet tas žemės perviršis nesudaro tokio ploto, kuris tiktų atskiram savarankiškam ūkiui, ir negalima jo priskirti mažažemiams, tad ta žemė neimama.

4 §. Pramonės įmonės, kurios yra nusavinamų žemių plotuose, šiuo įstatymu nenusavinamos.

5 §. Svetimų šalių piliečiams, kuriems rusų įstatymai, kaipo svetimšaliams išimties keliu leisdavo Lietuvoje ne miestų srityse turėti nuosavybėje žemės, paliekama teisės esamas jų nuosavybėje žemes nuo šio įstatymo paskelbimo dienos 3 metų laikotarpiu perleisti Lietuvos piliečiams žemdirbiams. Šiems žemės perleidimams įstatymas žemei perleisti, įgyti ir įkeisti iš 1920 metų birželio mėnesio 28 dienos netaikomas, išskyrus to įstatymo šeštąjį paragrafą su pastaba. Taip pat netaikoma minimiems svetimšaliams įvedamojo žemės reformos įstatymo miškams, pelkėms, vandenims ir privilegijuotai įgytoms žemėms nusavinti (V. Ž. Nr. 45, eilinis Nr. 454) pirmojo paragrafo punktai **a** ir **b** ir trečiasis paragrafas. Trejiems metams išėjus, visos aukščiau minėtos svetimšalių žemės, likusios neperleistos yra valstybės nusavinamos bendrąja šio įstatymo tvarka.

I pastaba. Šis paragrafas netaikomas svetimų šalių piliečiams, įgijusiems Lietuvoje žemės iš buvusiųjų Rusų valstybės piliečių paveldėjimo keliu.

II pastaba. Esamos svetimšalių nuosavybėje kaimo činšininkų ar atimtosios iš ūkininkų žemės tvarkomos bendrais del tokių žemių šio įstatymo dėsniais, o bendrosios ganyklos ir servitutai likviduojami, einant įstatymu bendroms ganykloms ir servitutams likviduoti.

6 §. Privatinis savininkas, kurio žemė nusavinama, turi teisės patsai ir prie vieno daikto pasirinkti žemės plotą ligi 80 hektarų. Tame skaičiuje turi teisės gauti ir buvusio jo miško ligi 25 hektarų, nusavinto įvedamuoju žemės reformos įstatymu miškams, pelkėms, vandenims ir privilegijuotai įgytoms žemėms nusavinti.

Pasirinktųjų paliekamos žemės ir miško ploto sienas galutinai nustato žemės reformos vykdomoji įstaiga.

Dvarų savininkas be žemės reformos vykdomosios įstaigos sutikimo neturi teisės pasilikti sau žemių, kurios buvo atimtos iš ūkininkų ir priskirtos prie dvaro po 1861 metų.

Tie žemės savininkai, kurie yra iškirtę miško daugiau už miško apsaugos įstatymo nustatytą metinę kirtimo normą, miško neturi teisės gauti.

II skyrius.
Žemių nusavinimas.

7 §. Pirmoje eilėje imama stambiausieji ir labiausiai apleistieji dvarai.

Žemė tų savininkų, kurie turi ne daugiau kaip 150 hektarų ir kurie patys tą ūkį veda, imama tuomet, kada visoj Lietuvoj stambesnieji dvarai bus išskirstyti bežemiams ir mažažemiams.

8 §. Jei žemės reformos vykdomosios įstaigos pastebės, kad po šio įstatymo paskelbimo kuris dvaras apleidžiamas ir laikomas blogame stovyje, tad toks dvaras parceliuojamas be eilės (7 §). Tokiais atsitikimais žemės reformos vykdomosios įstaigos nuožiura savininkui gali būti palikta ir mažiau žemės, negu 2 § nurodyta, o išimtinais atsitikimais gali būti nusavinta visa žemė.

9 §. Privatinių savininkų žemės ir žemės ūkiai nusavinami su visais trobesiais ir kitu nekilnojamuoju turtu, bet savininkui paliekama žemės ūkiui reikalingas nekilnojamojo turto kiekis, nustatytas Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos normomis.

10 §. Žemės reformos reikalams negali būti imamos žemės, kurios priklauso miestų, miestelių, apskričių ar valsčių savivaldybėms bei vienam ar keliems sodžiams bendrai.

11 §. Bažnyčių, vienuolynų ir kitų bažnytinių įstaigų žemės imamos žemės reformos reikalams tais pat dėsniais, kuriais imamos privatinių savininkų žemės.

Pastaba. Katalikų bažnyčios turtų nusavinimas gali įvykti atsižiūrint į Kanonų teises.

12 §. Bažnyčių, vienuolynų ir kitų bažnytinių įstaigų žemės, kurios buvo Rusų vyriausybės atimtos ir perduotos pravoslavų cerkvėms ar pravoslavu tikybinėms organizacijoms valdyti ir kurios 1919 metų balandžio mėnesio 4 dienos įstatymu del Rusų Vyriausybės konfiskuotųjų bažnyčių, bažnytinių žemių ir kitokių turtų (L. V. Ž. Nr. 11) imamos valstybės žinion, jei jos buvo pravoslavų cerkvių ar pravoslavų tikybinių organizacijų ligi 1914 metų faktinai valdomos, žemės reformos reikalui nusavinamos tais pat dėsniais, kaip ir privatinių savininkų žemės, duodant toms tikybinėms įstaigoms, iš kurių Rusų Vyriausybė buvo atėmusi, jei jos yra Lietuvoje, tą pat žemės normą, kuri paliekama privatiniams savininkams.

Bažnyčios, vienuolynai ir jų trobesiai grąžinami toms tikybinėms organizacijoms, iš kurių jie Rusų vyriausybės buvo atimti.

Nesant šiame paragrafe paminėtų tikybinių įstaigų ar organizacijų, minėtoji žemė ir trobesiai eina į atalinkamų dvasinių vyresnybių bažnytinį fondą.

Pastaba. Jei minėtoji šiame paragrafe žemė perėjo į privatinių asmenų rankas, tad jai taikoma šio įstatymo 1 §.

III skyrius.
Kam ir po kiek žemės duodama.

13 §. Kiekvienos savarankiškai gyvenančios bežemių ir mažažemių žemės darbininkų šeimos galva arba savarankiškai gyvenąs atskiras asmuo turi teisės gauti žemės šio įstatymo nustatytomis sąlygomis.

14 §. Pirmenybės prieš visus kitus žemei gauti turi tie ūkininkai ar jų tiesioginiai įpėdiniai, iš kurių po 1861 metų žemės buvo atimtos ir priskirtos prie dvaro, jei jie atatinka nurodytoms 13 § sąlygoms ir jeigu jie žemės tvarkomųjų įstaigų nustatytu laiku prieš pradedant dvaro žemių skaldymo darbus pareikš noro gauti šios žemės; šiems asmenims grąžinama žemės tiek, kad su jų turimąja ir gaunamąja, likviduojant servitutus ir bendras ganyklas, žeme sudarytų ne daugiau kaip 80 hektarų. Tokiomis pat pirmenybės taisėmis naudojasi nurodyti 1 § punkte d buvusieji žemių savininkai ar jų tiesioginiai įpėdiniai, jei jie įrodys savo teises del šių žemių per 10 metų nuo šio įstatymo paskelbimo dienos. Jiems grąžinami atskiri išlikę ūkiai ligi 80 hektarų jų buvusios žemės.

Po jų, žemės gauna: skaldomojo dvaro darbininkai, kurie jame gyvena ir dirbo prieš karą: mažažemiai, kurie turi mažiau kaip 10 hektarų žemės ir kurių laukas prieina skaldomąją žemę arba kurie yra iš gretimojo skirstomo į viensėdijas kaimo, ir dvaro nuomininkai, nuomoją ne daugiau kaip 50 dešimtinių skaldomojo dvaro žemės.

15 §. Kaimo srityje duodama žemės bežemiams nuo 8 ligi 20 hektarų, o mažažemiams pridedama žemės ligi šios normos. Žemės duodama prie daikto ir kiek galint žemės ūkio atžvilgiu racionalinguose viensėdžių tipo vienetuose.

16 §. Kaimo amatninkai (račiai, kalviai ir kiti), kurie iš savo amato nebegali išgyventi ir del to yra priversti dirbti ir žemės ūkio darbus, turi teisės gauti žemės lygiai su kitais bežemiais ir mažažemiais, bet mažesnėmis normomis, būtent, nuo $^1/_2$ iki 2 hektarų.

17 §. Miestų ir apskritai pramonės, prekybos, susisiekimo ir kitų tiek privatinių tiek valstybinių įstaigų bei įmonių darbininkams ir tarnautojams, neturintiems nekilnojamojo turto, duodama žemės sklypai (49 §) trobesiams pasistatyti ir sodeliui ar daržui įsteigti. Minėtų šiame paragrafe asmenų neliečia suvaržymas, nurodytas 20 § punkte b.

18 §. Be tikslų nurodytų 15, 16 ir 17 §§, žemės duodama:

a) žemės ūkio mokykloms, pradžios ir kitokioms mokykloms ir apskritai mokslo bei mokymo įstaigoms ne mažiau kaip 3 hektarai;

b) žemės ūkio kultūros reikalams, būtent: sėklinių javų bei veislinių gyvulių ūkiams, bandomiesiems laukams ir t. t.;

c) ligoninėms, sanatorijoms ir prieglaudoms;

d) savivaldybių socialinės reikšmės įstaigoms laikyti, jei tokios įstaigos jų faktinai laikomos, valsčių raštinėms ir kitiems savivaldybėms reikalingiems trobesiams pasistatydinti;

e) pramonės reikalams;

f) miestų ir miestelių plėtojimosi ir tvarkymosi reikalams;

g) naujai kuriamųjų parapijų bažnyčioms ir kitų tikybų atatinkamoms įstaigoms, parapijų bažnyčioms, visai neturinčioms žemės ar turinčioms mažiau kaip 8 hektarus, ir kapams. Žemė tegali būti duodama tik toms parapijų bažnyčioms, kurios turi ne mažiau kaip 2000 narių.

Pastaba. Valdymo sąlygas bei duodamos šiems tikslams žemės normą nustato vyriausioji žemės reformos vykdomoji įstaiga, išskyrus punktą g, kuriuo žemė duodama nuosavybėn. Išvardintoms punkte g bažnyčioms, neturinčioms žemės, duodama 8 hektarai, o turinčioms pridedama tiek, kad su turimąja žeme sudarytų ne daugiau kaip 8 hektarus.

19 §. Žemė negali būti duodama:

a) svetimų valstybių piliečiams ir

b) Lietuvos piliečiams, kurie teismo keliu yra nuteisti už nusikaltimus, jei jiems yra atimtos arba susiaurintos teisės, išskyrus nuteistus už politinius nusikaltimus rusų ar okupacinių valdžių teismų.

20 §. Jei visi turintieji teisės gauti žemės (13 ir 14 §§) būtų žeme aprūpinti, tad žemė gali būti duodama:

a) asmenims, kurie iš žemės ūkio darbo negyvena ir nėra gyvenę;

b) asmenims, kurie paskutiniu dešimties metų laikotarpiu, turėdami ne mažiau kaip 10 hektarų, savo žemę yra pardavę ir žemės ūkio darbu nesiverčia;

c) asmenims, kurie teismo keliu buvo nuteisti už nestojimą Lietuvos kariuomenėn, arba už sauvalingą apleidimą jos eilių, arba už pasidavimą nelaisvėn;

d) asmenims, kurie buvo teismo nuteisti už slaptą degtinės varymą.

IV skyrius.

Sąlygos, kuriomis žemė duodama.

21 §. Žmonėms, pažymėtiems 13, 14, 15 ir 16 §§, žemė duodama nuosavybėn.

Raštu pareiškus noro, žemė gali būti išnuomojama, bet neilgiau kaip 36 metams.

Pastaba. Sodai, jei jie sudaro savo kultūros atžvilgiu atskirą vienetą, paliekami valstybės nuosavybėj ir naudojami Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos nustatyta tvarka.

Pačios valstybės nenaudojami sodai gali būti parduoti iš varžytinių.

22 §. Gaunantieji žemės nuosavybėn privalo sumokėti valstybei išperkamuosius už tą žemę mokesnius, kurie nustatomi rugiais pagal žemės plotą, jos rūšį ir padėties patogumą, vaduojantis 24 § nustatytomis normomis.

Pastaba. Žemė skirstoma pagal našumą ir išdirbimą į keturias rūšis, kurių geriausia pirma ir blogiausia ketvirta rūšis; padėties patogumo atžvilgiu nustatomi du rajonai: geresnis ir blogesnis.

23 §. Išperkamieji mokesniai sumokami valstybei per 36 metus.

24 §. Metinės išperkamųjų mokesnių normos pagal žemės rūšį ir padėties patogumą vienam hektarui nustatomos šios:

a) geresniam rajone: už I rūšį—60 kilogramų rugių, už II rūšį—30 kilogramų rugių, už III rūšį—15 kilogramų rugių ir už IV rūšį — 7 kilogramai rugių;

b) blogesniame rajone: už I rūšį — 50 kilogramų rugių, už II rūšį — 25 kilogramai rugių, už III rūšį 12 kilogramų rugių ir už IV rūšį—6 kilogramai rugių.

25 §. Metinius išperkamuosius mokesnius gavusieji žemės privalo įmokėti kasmet nevėliau 1 dienos gruodžio mėnesio, pradedant mokėti trečiais po žemės gavimo metais, bet iš kalno turi įmokėti 26 § nustatytus įrašų pinigus, kurie įskaitomi į pirmą metinę išperkamųjų mokesnių normą. Kariam atskirais atsitikimais mokėjimo pradžia gali būti nukelta į ketvirtus po žemės gavimo metus.

Pastaba. Kariai įrašų pinigų nemoka. Bežemiams ir mažažemiams, kurie nebeištesi įrašų pinigų mokėti, įrašų pinigų sumokėjimas gali būti išdėstomas, bet ne ilgiau kaip 3 metams Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerių sutartinai nustatytu keliu.

26 §. Įrašų pinigų, atsižvelgiant į žemės rūšį, imama nuo 10 auksinų iki 75 auksinų už hektarą, gi miestų sričių pirmoje zonoje (VII skyrius) nuo 20 auksinų iki 150 auksinų už hektarą.

27 §. Gavęs žemės gali kiekvienu metu sumokėti metinius išperkamuosius mokesnius iškarto už visus ar už kelius metus; tokiais atsitikimais nuo įmokamųjų metinių mokesnių nuleidžiama 5%% už tiek metų, kiek mokesniai įmokami anksčiau nustatyto (23, 25 §§) termino. Įmokant šiuo būdu tik dalį išperkamųjų mokesnių, jie už-kaitomi paskutiniams mokėjimo terminams ir mokesnių mokėjimo laikas atatinkamai sutrumpinamas.

28 §. Nustatytieji natura išperkamieji mokesniai įmokami pinigais pagal vidutinę metinę Lietuvos vidaus rinkos rugių kainą, nustatomą Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerių patvirtintomis taisyklėmis.

29 §. Vadinamieji „laisvieji žmonės" (volnyje liudi), kurie 1882 metų birželio mėnesio 3 dienos įstatymu (Položonije, o pozemelnom ustrojstvie volnych liudej Zapadnago Kraja) yra gavę tam tikrus žemės sklypus išsipirktinai ir ligi šiol išperkamuosius mokesnius nebaigė mokėti, nuo išperkamųjų mokesnių atleidžiami ir skelbiami jų valdomųjų žemės sklypų pilnateisiais savininkais.

30 §. Kariai bežemiai ir mažažemiai, kurie savo noru arba Lietuvos vyriausybės šaukiami stojo Lietuvos kariuomenėn ginti Lietuvos nepriklausomybės ir gindami ją nuo priešininkų nebuvo teismo baudžiami ir ištikimai ištarnavo kariuomenėje ligi karo pabaigos ir demobilizacijos, turi pirmenybės prieš kitus (13 §) gauti žemės iš valstybės.

Pastaba. Kariai, kurie: a) ištikimai yra tarnavę kariuomenėje ir del sužeidimo ar nustojimo sveikatos yra iš jos visai paleisti; b) ištikimai kariuomenėje tarnavusiųjų ir nukautųjų ar šiaip mirusiųjų karių šeimynos ir c) taip pat atitarnavę paskirtą kariuomenėj laiką kariai, nors jie iš kariuomenės dar būtų ir nepaleisti — gauna žemės pirma kitų karių.

31 §. Už gaunamąją žemę neatsilygina: 1) kariai, nurodytieji pastaboj prie 30 § punktuose a ir b, ir 2) kariai, nežiūrint ar jie moka ar nemoka žemės ūkio darbo dirbti, kurie Lietuvos vyriausybės 1918 metų gruodžio mėnesio 28 dieną pašaukti ligi pirmo naujokų šaukimo savo noru stojo Lietuvos kariuomenėn, ir ligi šio įstatymo paskelbimo dienos nepašauktųjų ir nemobilizuotųjų metų kariai, kurie po pirmo naujokų šaukimo savo noru stojo Lietuvos kariuomenėn ir pasižymėjo kovose arba buvo kovose sužeisti.

32 §. Kiekvienam kario besikuriančiam ūkiui valstybės lėšomis yra duodama vieno karto pašalpa iki 100 medžių nuo 27 ligi 40 centimetrų drūtumo ir sėklos ligi 10 centnerių žieminių ir 16,3 centnerių vasarinių javų.

33 §. Suteiktoji, einant įstatymais kariškiams žeme aprūpinti ir šio įstatymo 32 §, kariams pašalpa miško medžiaga ir sėklomis skaitoma beprocentinė paskola 10-čiai metų, ir pradedama mokėti ne vėliau kaip po 5 metų nuo pašalpos gavimo dienos.

Išmokėjimo kainos nustatomos:

a) miško medžiagai—išeinant iš miškų taksos kainos mokėjimo metu,

b) sėklai — išeinant iš tų metų vidutinės rinkos kainos javams.

34 §. Bežemiai ir mažažemiai, šauliai ir partizanai, kurie tik žemės ūkio darbu gyveno arba gyvena, jei jie stojo Lietuvos nepriklausomybės ginti ir gindami ją nuo priešininku pasižymėjo bekovodami ir jei jų teisės nebuvo susiaurintos teismo sprendimu už nusikaltimus, o taip pat ir kovose žuvusiųjų šaulių ir partizanų šeimos turi teisės gauti žemės, einant šio įstatymo 15, 16 ir 17 §§ nustatytomis sąlygomis.

35 §. Kaimo (ne miesto) činšininkai skelbiami tų žemių pilnateisiais savininkais, be išperkamųjų mokesnių žemės savininkams.

36 §. Nusavinamųjų, einant šio įstatymo 1, 2 ir 3 §§, žemių nuomininkams kaimo ir antros miesto zonos srityse, jei jie savo žemės neturi ar yra mažažemiai (14 §) duodama teisės gauti jų nuomojamos žemės prisilaikant šio įstatymo 15, 16, 17 ir 49 §§ normų.

Pastaba. Šis § neliečia tų žemių nuomininkų, kurios turi grįžti valstybei, einant 1 § punktu c.

37 §. Nusavinamų dvarų savininkai negali be nuomininko sutikimo pasilikti (6 §) sau tos žemės, kurioje nuomininkas turi pasistatęs trobas.

38 §. Gavusieji žemės šiuo įstatymu neturi teisės perleisti ir įkeisti savo žemių kitiems, išskyrus paveldėjimą įstatymo keliu ir nurodytus 39, 40 ir 42 §§ atsitikimus.

Pastaba. Gautoji žemė gali būti perleidžiama tiesioginiams įpėdiniams testamento keliu, o nesant jų, žemė gali būti testamentu palikta šalutiniams įpėdiniams.

39 §. Gavusieji žemės, einant 15, 16, 30, 34 ir 36 §§, atatinkamai žemės tvarkomai įstaigai leidus, gali ją išnuomoti šiais atsitikimais:

a) jei šeimos galva yra šaukiamas kariuomenėn, arba eina valstybės ar savivaldybės pareigas ir del to negali pats vesti ūkio;

b) jei šeimos galva miršta ar del nesveikatos pats negali žemės dirbti ir šeimoje nebelieka kito žmogaus, kuris galėtų vesti ūkį.

Pastaba. Jei naujakuris kasmet pats įdirba žemės reformos vykdomosios įstaigos nustatytą žemės normą, tad likusioji neįdirbta žemė, žemės reformos vykdomajai įstaigai leidus, gali būti išnuomota, bet neilgiau kaip 3 metams.

40 §. Naujakuriai nuo gautos žemės gali atsisakyti kiekvienu metu. Tokiais atsitikimais jų žemė pereina valstybės nuosavybėn, o valdžia grąžina atsisakiusiajam žemės valdytojui išlaidas už pastatytas trobas, atsiskaitydama surištas su ta žeme valstybei padarytas išlaidas ir skolas.

Valstybei nepanorėjus per vienerius metus perimti žemės, žemės valdytojas įgyja teisės parduoti ją susitariamai, bet tik tokiems pirkėjams, kuriems atatinkama žemės reformos vykdomoji įstaiga, einant šio įstatymo dėsniais, pripažino teisės pirkti ir kurie prisiims visas prievoles, surištas su perleidžiama žeme.

41 §. Gautajai, einant 15, 16, 30, 34 ir 36 §§, žemei įkeisti reikalingas žemės reformos vykdomosios įstaigos leidimas. Jei tokia žemė už skolų nemokėjimą yra parduodama nustatytu tam reikalui keliu iš varžytinių, tad tą žemę pirkti gali tik žmonės, kurie apsiims eiti del tos žemės esamas pareigas, bet valstybė turi pirmenybės teisės įsigyti tą žemę.

42 §. Gavusieji žemės privalo ne ilgiau kaip per 8 metus įsikurti ūkį. Šiam reikalui smulkesnes taisykles nustato žemės reformos vykdomoji įstaiga.

Neatlieką nustatytų reikalavimų gali būti pašalinami iš gautų žemių.

43 §. Išėjus 10 metų nuo žemės gavimo dienos, užsimokėjusieji už gautąją žemę nustatytus išperkamuosius mokesnius ir įvykdę šio įstatymo 42 § nustatytas sąlygas, yra laisvi nuo suvaržymų, nustatytų 38, 39, 40 ir 41 §§.

Pastaba. Įvykdę šio įstatymo nustatytas sąlygas (42 §), bet neišmokėję išperkamųjų mokesnių po 10 metų nuo žemės gavimo dienos, gali perleisti gautąją žemę į kitas rankas ta sąlyga, kad naujasis savininkas apsiims mokėti valstybei dar nesumokėtus išperkamuosius mokesnius.

V skyrius.

Kaimų skirstymas viensėdžiais.

44 §. Kaimų skirstymas viensėdžiais privalomas visam kaimui, jei skirstytis nutarė ne mažiau kaip vienas trečdalis to kaimo ūkininkų, skirstant pirmoj eilėj tuos kaimus, kur dauguma to reikalauja.

45 §. Jei gretimųjų žemių skaldymui einant, kaimų ūkininkai nepadaro nutarimo, reikalingo privalomam kaimo skirstymui (44 §), o kaime randasi mažažemių, kurie nori gauti ir turi teisės žemės gauti, ir jų žemės nėra gretimos su skaldomosiomis žemėmis arba yra šiaip žemės tvarkymo darbams nepatogiose vietose, tad einama šiuo keliu: iš kaimų žemių, gretimųjų su skaldomosiomis žemėmis, mažažemių reikalams priverčiamuoju keliu imamas atatinkamas žemės plotas sulig mažažemių žemių ploto kokybe ir kiekybe, kad su skaldomosiomis žemėmis įtrauktų jį į bendrą skirstymo planą, o šios, tai yra buvusios mažažemių žemės, perduodamos atatinkamiems ūkininkams.

Pastaba. Jei mažažemio ūkis randasi šalia kaimo, arba jei jo sodyba yra tokioj vietoj, kurioj trobesių negriovus galima sudaryt patogus viensėdis, tai paimtoji kaimo žemė pridedama mažažemiui, o kaimo ūkininkams atiduodama iš gretimosios skaldomos dvaro žemės atatinkamas plotas; kitoki likę nelygumai ar prorėžiai išlyginami einant šio įstatymo 46 §.

46 §. Skirstant kaimus viensėdžiais ir skaldant žemę ir dvarų žemės ūkius, naikinami prorėžiai ir įterptosios žemės, ir kiekvienam viensėdžiui žemė duodama prie daikto. Pievos, miškai ir durpynai gali būti duodami ir ne prie daikto.

Pastaba. Prorėžiai ir įterptosios žemės pakeičiami kitomis tos pat vertybės žemėmis.

VI skyrius.

Servitutų ir bendrųjų ganyklų likvidavimas.

47 §. Servitutų ir bendrųjų ganyklų likvidavimas atliekamas einant tam tikru įstatymu servitutams ir bendrosioms ganykloms likviduoti.

VII skyrius.

Miestų ir tam tikrų sričių gyventojų aprūpinimas žeme.

48 §. Miestų sričių zonos nustatomos radiusais nuo miestų gyvenamojo ploto sienos šiuo būdu:

Prie miestų, turinčių gyventojų:	I-ąja zona laikomi žemės plotai ne toliau, kaip:	II-ąja zona laikomi žemės plotai ne toliau, kaip:
1) nuo 3.000 ligi 10.000	1 klm. nuo miesto sienos	3 klm. nuo miesto sienos
2) „ 10.000 „ 50.000	2 „ „ „ „	5 „ „ „ „
3) „ 50.000 „ 100.000	3 „ „ „ „	7 „ „ „ „
4) „ virš 100.000	4 „ „ „ „	10 „ „ „ „

Nusavinamų (1, 2 ir 8 §§) dvarų nuomojamos ar činšo teisėmis laikomos miestų ir miestelių ribose ir I-os zonos srityse žemės negali būti savininkų pasiliktos. Tokios žemės po šio įstatymo paskelbimo pereina žemės reformos fondan ir naudojamoš šio įstatymo numatytiems tikslams.

Esamų tose žemėse činšininkų ir nuomininkų klausimas sprendžiamas atskiru įstatymu.

49 §. Duodant žemės bežemiams, mažažemiams ir kaimo amatininkams (račiams, kalviams ir kitiems) miesto srities II zonoje 15 ir 16 §§ nustatyta norma mažinama ligi 60 %, o I zonoje ligi 30 %.

50 §. Miestų darbininkams ir kitiems pažymėtiems 17 § žmonėms žemė duodama ilgametėn nuomon šiomis normomis:

a) II zonoje nuo 1/4 hektaro ligi 1 hektaro,
b) I „ „ 1/4 „ „ 1/2 „

I pastaba. Miestų sričių I zonoje, tik patenkinus pažymėtus 17 § ir 18 § punkte „f" reikalus, žemė gali būti naudojama ir kitiems reikalams, o neužtekus žemės I zonoje ta pat tvarka žemė duodama II zonoje.

II pastaba. Nurodytiems 17 § žmonėms, reikalui esant, žemė gali būti duodama už miesto srities, būtent, arti geležinkelio stočių, pramonės įmonių ir kituose atatinkamuose punktuose.

VIII skyrius.

Teisiniai privatinių žemių nusavinimo išdaviniai.

51 §. Visos teisės surištos su nusavinamąją nuosavybe, nuo šio įstatymo paskelbimo dienos pereina Lietuvos valstybei. Atatinkamos žemės tvarkomosios įstaigos įsiteisėjusio nutarimo del nekilnojamojo turto nusavinimo, ar tokio turto perleidimo, nuorašas pažymimas vyresniojo notaro rejestruose ar kitose atatinkamose (ypotekos) knygose. Toks aktas įgyja nuosavybės akto galios.

52 §. Dvarai ir turtai, kurie einant privatinių savininkų žemių naudojimo įstatymu iš 1920 metų spalių mėnesio 30 dienos (V. Ž. Nr. 51, eilinis Nr. 497) ir 1919 m. balandžio mėnesio 4 dienos įstatymu del Rusų vyriausybės konfiskuotųjų bažnyčių, bažnytinių žemių ir kitokių turtų (L. V. Ž. Nr. 11), yra valdžios globoje, nuo šio įstatymo paskelbimo dienos laikomi pereinamaisiais valstybės nuosavybėn, paliekant jų savininkams šio įstatymo nustatytą žemės ūkio normą.

Pastaba. Įneštos, einant privatinių savininkų žemių naudojimo įstatymu iš 1920 metų spalių mėnesio 30 dienos, Valstybės Iždan Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos depozitan pajamos atiduodamos savininkui. Natūra suimtos pajamos, atsiskaitant su buvusiu savininku, kainojama pajamų įmokėjimo termino tvirtomis kainomis ir išmokama pinigais.

53 §. Visos nuomos sutartys del turtų, kurie šiuo įstatymu nusavinami, nuo turtų nusavinimo dienos panaikinamos. Buvęs nuomininkas ir toliau veda nuomojamąjį ūkį, mokėdamas nuomą valstybei; kitos nuomos sąlygos yra nustatomos Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos, einant privatinių savininkų žemių naudojimo įstatymu iš 1920 metų spalių mėnesio 30 dienos, ir tokios sutartys turi galios ligi nuomojamoji žemė bus paimta žemės reformos reikalams.

54 §. Leidžiama sudaryti perleidimo bei įgijimo aktai del žemių, kurios ligi šio įstatymo paskelbimo dienos, einant įstatymu žemei perleisti, įgyti ir įkeisti iš 1920 metų birželio mėnesio 28 dienos, yra jau užparduotos, arba parduotos, bet perleidimo bei įgijimo aktai dar nėra pabaigti ir jei perleisti toms žemėms jau yra duoti leidimai nurodytos minėto įstatymo 3 § komisijos, arba paduotas jau prašymas išgauti tokiam leidimui ir jei komisija tą prašymą patenkins.

Visos kitos sutartys, o taip pat draudimai ir suvaržymai, kurie liečia nusavinamąjį šiuo įstatymu turtą, likviduojami atskiro įstatymo nustatyta tvarka.

IX skyrius.

Privatinių savininkų žemių perėmimas valstybės žinion ir laikinas tų žemių naudojimas

55 §. Atatinkamos valdžios įstaigos, perimdamos žemę ir kitus turtus, sustato jų perėmimo aktą. Kol tokio perėmimo akto nėra sustatyta, tol buvusis savininkas arba faktinasai valdytojas laikomas šeimininku, atsakomingu už ūkio tvarką ir pilnumą; jis naudojasi juo lig tol turėtomis teisėmis, išskiriant perleidimo, pardavimo, įkeitimo ir išnuomavimo teises.

Pastaba. Pardavinėti šiaudus, šieną, pelus, nuogrėbas ir kitą sausąjį — stambųjį pašarą be ypatingo kiekvienam kartui leidimo draudžiama.

56 §. Paimtieji, einant šiuo įstatymu, turtai, kurie nėra pačių valstybės įstaigų valdomi, ligi jie bus sunaudoti žemės reformos reikalams, yra naudojami, einant Privatinių savininkų žemių naudojimo įstatymu iš 1920 metų spalių mėnesio 30 dienos (V. Ž. Nr. 51, eilinis Nr. 497).

X skyrius.

Atlyginimas už nusavinamąjį turtą.

57 §. Kolonistams ir jų įpėdiniams, kurių žemės paimtos einant šio įstatymo 1 § punktais „c" ir „d", grąžinami jų įmokėti už žemę pinigai ir atlyginamos už pastatytus trobesius ir pagrindinius žemės ūkio pagerinimus išlaidos (61 §), išskaitant gautąją iš Rusų valdžios pašalpą.

58 §. Už paimtas einant 2 § iš privatinių savininkų žemes atlyginama atatinkamomis 1910 — 1914 metų vidutinėmis kainomis, atsižiūrint į tų žemių rūšį, dabartinę ūkio ir jam reikalingų trobesių padėtį ir dirbimo stovį, skaitant vieną rusų rublį tolygų 2 auksinam.

59 §. Didžiausia 58 § kainojamoms žemėms kaina gali būti 480 auksinų hektarui, bet tiems savininkams, kurie turi ne daugiau kaip 200 hektarų, už nusavinamąją žemiau kaip 150 hektarų žemę mokama vidutinėmis tos žemės valstybės žinion paėmimo meto rinkos kainomis.

Už miškų žemę mokama ne daugiau kaip 120 auksinų už hektarą.

Pastaba. Einant šio įstatymo 8 § už nusavinamąją žemę (80 hektarų) atlyginama vidutinėmis nusavinimo meto rinkos kainomis ir šis atlyginimas išmokamas grynais pinigais iš karto ar dalimis, bet ne ilgiau kaip per 5 metus.

60 §. Nusavinamieji žemės plotai vertinami tik atsižvelgiant į jų tinkamumą žemės ūkiui; vandenys, keliai, pelkės, durpynai, skrajojamieji smiltynai ir kitos žemės ūkiui netinkamos žemės nekainojama ir už juos neatlyginama.

Taip pat neduodama atlyginimo: a) už žemes, imamas einant 1 § punktu e, b) už žemes, kurios buvo atimtos iš ūkininkų ir priskirtos prie dvarų po 1861 metų ir c) už tą žemės nuošimtį, kuris paimtas ar buvo imtinas, einant įstatymu kariškiams žeme aprūpinti, karių reikalams iš žemės savininkų, turinčių nuo 300 ligi 800 dešimtinių — ligi 15 %, ir turinčių daugiau per 800 dešimtinių — ligi 30 %.

61 §. Pagrindiniai žemės ūkio pagerinimai (melioracijos), atlikti po šio įstatymo paskelbimo dienos — kainojami paėmimo meto rinkos kainomis ir atlyginami ne vėliau kai po 1 metų nuo paėmimo dienos.

62 §. Numatytas 58 § atlyginimas duodamas 3 % pasižadėjimo lakštais, kurie išleidžiami Valstybės Iždo garantija ir valstybės įstaigų priimami įkaitomis.

Valstybės Iždas išduotus pasižadėjimo lakštus nominaline vertybe gali išpirkti kiekvienu metu, bet ne vėliau kaip po 36 metų nuo faktino žemės perėmimo.

Pastaba. Už paimtuosius bažnyčių ir tų bažnytinių įstaigų, kurių dabar nėra Lietuvoje, turtus (11 ir 12 §§) atlyginimas atiduodamas į atatinkamų dvasinių vyresnybių bažnytinį fondą.

63 §. Žemės arba žemės ūkio savininkas gali gauti 62 § minėtuosius pasižadėjimo lakštus į rankas tik tada, jei nusavinamasai turtas yra laisvas nuo skolų. Skolai esant lakštai laikomi Ižde atatinkamų įstaigų depozite ligi įdavimo teisėtiems kreditoriams.

64 §. Atsiteisti su nusavinamųjų turtų savininkais, suimti išperkamiesiems už dalinamąją žemę mokesniams ir vykdyti kitoms su žemės reforma surištoms finansinėms operacijoms steigiama tam tikra kredito įstaiga.

XI skyrius.

Bendras žemės valdymo tvarkymas.

65 §. Netinkami ar nepatogūs parceliacijai valstybiniai ar nusavinti žemės plotai gali būti parduodami šiomis sąlygomis:

1) žemės ūkiui tinkamas žemes gali pirkti tik 13, 14, 15 ir 16 §§ pažymėti asmens ir emigrantai iš Lietuvos, kurie vertėsi žemės ūkio darbais ir kurie yra pirkę „Laisvės" ar „Lietuvos Gynimo" paskolos ne mažiau kaip už 2½ dolerio Amerikoje, arba 250 auksinų Lietuvoje kiekvienam įgyjamos žemės hektarui. Pažymėti čia asmens gali kartu su savo turima nuosavybės teisėmis žeme supirkti išviso ne daugiau kaip 20 hektarų žemės. Tik ūkių centrai su didesniais trobesiais gali būti parduodami į vienas rankas ligi 80 hektarų žemės ploto.

2) Žemės ūkiui netinkamus žemės plotus (nedurpinės pelkės, krantuotos vietos ir tt.) gali pirkti Lietuvos piliečiai, kurie žemės ūkio darbu verčiasi ar vertėsi, ligi 80 hektarų į vienas rankas.

3) Iš šių žemių pardavimo surinktos lėšos eina žeme aprūpinamiems kredituoti.

Pastaba. Skyrimas minėtoms žemėms parduoti atliekamas bendrąja žemės tvarkomiems darbams vykinti tvarka ir tvirtinamas galūtinai Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio.

66 §. Žemės pirkti užsienio piliečiams draudžiama.

67 §. Nuomoti žemės užsienio piliečiai gali, Žemės Ūkio ir Valst. Turtų Ministerijai leidus kultūriniems žemės ūkiams kurti arba Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai sutartinai su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija leidus pramonės įmonėms steigti.

Leidimai duodami Ministerių Kabineto nustatytomis taisyklėmis.

68 §. Miestų srityje užsienio piliečiams gali būti leista 67 § nustatyta tvarka gauti žemės nuomon ir kitiems reikalams.

69 §. Svetimųjų valstybių piliečiai, tapę Lietuvos piliečiais, gauna žemės ne anksčiau kaip po 10 metų pilietybę priėmus.

70 §. Tam tikra žemės tvarkomoji įstaiga galūtinai nustato savininkui paliekamos žemės sienas ir duoda tam reikalingus dokumentus.

71 §. Iš privatinių savininkų, kurių žemės neliečiamos arba paliekamos (1, 2, 3, 6, 10, 11 ir 12 §§), galima žemės pirkti be jokių aprėžimų tiems, kurie turi, einant šiuo įstatymu, teisės žemės gauti, tąja sąlyga, kad į vienas rankas su turimąja ir naujai perkamąja žeme nepatektų daugiau kaip 150 hektarų.

72 §. Dvaruose esamieji paliakalniai, pilys, rūmai ir parkai imami valstybės globon; prie jų gali būti palikti reikalingi žemės plotai. Tokios istorinės ar šiaip Lietuvos pagražinimo vietos, esamos nusavinamuose dvaruose, Ministerių Kabineto nutarimu gali būti arba pačios valstybės laikomos, arba perduodamos visuomeninėms įstaigoms, arba mokslo bei švietimo draugijoms.

73 §. Parduodant ar kitu būdu perleidžiant žemės ūkius arba jų dalis, draudžiama žemės ūkiai mažinti žemiau kaip 8 hektarų kaimo srityse, 1⅓ hektaro miesto II zonos ir 1 hektaro miesto I zonos srityse, išskyrus pažymėtus 16 ir 17 §§ atsitikimus.

XII skyrius.

Žemės reformos vykdymas.

74 §. Žemės reformos įstatymą vykdo Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris per Žemės Reformos Valdybą, kuri susideda iš Valdytojo ir 4 narių.

Vietose žemės reformos įstatymą vykdo Žemės Reformos Valdybos atstovai ir tam tikros vietos įstaigos, kurias nustatys atskiras įstatymas.

75 §. Šiam įstatymui vykdyti Žemės Reformos Valdyba leidžia reikalingų instrukcijų, kurias tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

76 § Aktai ir sutartys, kurios yra padarytos šiam įstatymui apeiti, neturi galios. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotiniui dedama pareiga kelti ir vesti teisme bylas del tų aktų ir sutarčių panaikinimo. Nurodytais šio įstatymo atsitikimais (66, 67 ir 68 §§) Žemės Ūkio Įgaliotinis praneša Valstybės Gynėjui (1919 metų sausio mėnesio 9 dienos Laikino įstatymo apie Lietuvos pilietybę 4 § L. V. Ž. Nr. 2—3).

77 §. Nuo šio įstatymo paskelbimo dienos nustoja veikę: 1) įstatymas žemei perleisti, įgyti ir įkeisti iš 1920 metų birželio mėnesio 28 dienos, išskyrus 3, 6 ir 8 §§ (V. Ž. Nr. 39, eilinis 414), ir 2) įstatymas kariškiams žeme aprūpinti 1920 metų rugpiūčio mėnesio 3 dienos, išskyrus 6 ir 8 §§ (V. Ž. Nr. 47, eilinis Nr. 465), ir visi kiti įstatymai, jeigu jie prieštarauja šiam įstatymui.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 29 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. balandžio m. 10 d.

Nr. 84

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 722 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 15 d. priimtą įstatymą.

Valstybinio degtinės ir spirito monopolio įvedimo įstatymas.

1 §. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui pavedama ligi 1922 metų liepos mėnesio 1 dienos įvesti valstybinį degtinės ir spirito monopolį.

2 §. Valstybinio degtinės monopolio įvedimo priruošiamiesiems darbams atlikti leidžiami šie kreditai:

a) 10.000.000 auksinų buvusių Kaune, Panevežyje, Telšiuose ir Vilkaviškyje valstybinio degtinės monopolio sandėlių remontui atlikti ir technikos įtaisymais ir įrankiais juos aprūpinti ir b) 20.000.000 auksinų spiritui, kamščiams, bonkoms ir kitai medžiagai nupirkti.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 28 d.

— 723 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 metų kovo mėn. 15 d. priimtą garo katilų rinkliavos įstatymą.

Garo katilų rinkliavos įstatymas.

1 §. Visi dirbantieji garo katilai, nežiūrint jų darbo tikslo, išskyrus šio įstatymo 2 § nurodytus, apdedami rinkliava.

Pastaba. Garo katilai yra vandens garui gauti įrankiai, kurių garo spaudimas didesnis kaip 1 atmosferos (absoliutinės) spaudimas.

2 §. Nuo rinkliavos atleidžiami:

a) garo katilai esamieji valstybinių įstaigų žinioje ir tiesioginai jų naudojami;
b) geležinkelių garo katilai;
c) garlaivių garo katilai ir
d) garo katilai reikalingi ugniagesių mašinoms varyti.

3 §. Rinkliava už kiekvieną garo katilą išskaičiuojama skyrium, imant po 20 auksinų metams už vieną kvadratinį meterį šildymo paviršiaus.

4 §. Nustoję dirbti katilai nuo rinkliavos kitiems metams atleidžiami tik tuo atsitikimu, jeigu apie garo katilo darbo sustabdymą jo savininkas praneša technikos inspektoriui ne vėliau einamų metų gruodžio mėnesio 1 dienos.

5 §. Už garo katilus, kuriais darbas pradėtas ligi liepos mėnesio 1 dienos, rinkliava įmokama už visus metus, vėliau liepos mėnesio 1 dienos — už pusę metų.

Garo katilų rinkliava įnešama į Valstybės Iždą už kiekvienus metus išanksto ne vėliau kaip ligi sausio mėnesio 15 dienos.

Už garo katilus, kuriais darbas bus pradėtas ne pradžioje metų, rinkliava įmokama per mėnesį nuo darbo pradžios.

Neįneštos šio § nustatytu laiku rinkliavos laikomos nepritekliais.

6 §. Tiksliam apdėjimui mokesniais garo katilų savininkai apie visus katilų perdirbimus sąryšyje su katilo šildymo paviršiaus pakeitimu privalo pranešti technikos inspektoriui.

7 §. Jei katilo šildymo paviršiaus padidinimas įvyksta ne pradžioje metų, tad mokesnio skirtumas tarp buvusio garo katilo šildymo paviršiaus ir padidinto įnešamas į Valstybės Iždą.

Pastaba. Jei katilo šildymo paviršius bus padidintas ligi liepos mėnesio 1 dienos, tad papildomas mokesnis privalo būti įneštas už visus metus; jeigu katilo šildymo paviršius bus padidintas vėliau kaip liepos mėnesio 1 dieną, tad papildomasis mokesnis pusės metinio mokesnio sumoje privalo būti įneštas per 1 mėnesį nuo garo katilo darbo pradžios.

8 §. Garo katilų rinkliavos suma išskaičiuojama remiantis katilų knyga. Rinkliava, jos nepritekliai ir baudos išieškomos iš garo katilų savininkų.

9 §. Gero katilų šildymo paviršiui išmatuoti, rinkliavos išieškojimo ir jos įmokėjimo tvarkai nustatyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris leidžia taisyklių.

10 §. Visų garo katilų savininkai, katilų priveizdėtojai, taip pat žmonės, pastatyti garo katilams prižiūrėti, privalo prileisti valdžios paskirtus žmones garo katilus patikrinti ir duoti jiems šiam dalykui reikalingos pagalbos.

11 §. Šiuo įstatymu nustatyta garo katilų rinkliava ir nepritekliai išieškomi bendra tvarka (L. V. Ž.

Nr. 17 Įstatymas apie valstybinių mokesnių imamąją tvarką).

Pastaba. 1922 metais garo katilų rinkliavos įnešimo į Valstybės Iždą terminą nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 28 d.

— 724 —

Valstybės spaustuvės taisyklės.

§ 1. Valstybės spaustuvė yra Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio žinioje

§ 2. Valstybės spaustuvė, kaip Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos įstaiga, naudojasi valstybės įstaigos teisėmis.

§ 3. Valstybės spaustuvės tikslas yra visus valstybinių įstaigų ir privatinių žmonių spausdinimo darbus atlikti.

§ 4. Visas valstybės spaustuvės priklausančias sumas valstybės spaustuvė laiko Valstybės Iždinėje arba, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui sutikus, kuriame nors banke valstybės spaustuvės einamąja sąskaita. Čekus iš einamosios sąskaitos pinigams paimti pasirašo Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris arba jo įgaliotas žmogus, valstybės spaustuvės vedėjas ir bugalteris.

§ 5. Visos valstybės spaustuvės išlaidos apmokamos iš valstybės spaustuvės pelno. Pelno išlaidoms apmokėti netekus, jos padengiamos iš bendrų Valstybės lėšų.

§ 6. Valstybės spaustuvės pajamų ir išlaidų sąmatą sustato spaustuvės vedėjas ir tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, susitarus jam su Valstybės Kontrolieriu.

§ 7. Spaustuvės operacijų metai laikomi nuo sausio mėnesio 1 dienos ligi gruodžio mėn. 31 dienos imtinai.

§ 8. Valstybės spaustuvė veda atskaitomybę, kas mėnuo ji pristatinėja Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui savo darbo ir pinigų apyskaitą, metams pasibaigus — metinę apyskaitą.

§ 9. Kalbamas apyskaitas tikrina ir tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris su Valstybės Kontrolieriu bendra tvarka. Patikrintos apyskaitos saugojamos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos archyve.

§ 10. Smulkias valstybės spaustuvei vesti ir eksploatuoti taisykles, knygų ir apyskaitų vedimo tvarką ir formas tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, susitaręs su Valstybės Kontrolieriu.

§ 11 Pirkdama mašinas ir kitą spaustuvei reikalingą inventorių, valstybės spaustuvė turi gauti šiam reikalui Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio sutikimą.

§ 12. Valstybės spaustuvei leidžiama kai kuriuos spausdinimo darbus perduoti privatinėms spaustuvėms Lietuvoje arba, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui sutikus, užsienyje.

§ 13. Valstybės spaustuvės darbininkų sudėtį ir atlyginimą jiems nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

§ 14. Valstybės spaustuvės vedėją, jo padėjėjus ir bugalterį skiria ir atleidžia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, visus kitus valdininkus ir darbininkus skiria ir atleidžia valstybės spaustuvės vedėjas.

§ 15. Algas valstybės spaustuvės vedėjui, jo padėjėjams, bugalteriui ir skyrių vedėjams nustato Ministerių Kabinetas; algas ir atlyginimą kitiems spaustuvės tarnautojams ir darbininkams nustato valstybės spaustuvės vedėjas ir tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

§ 16. Valstybės spaustuvės darbininkai tariasi su spaustuvės administracija per savo rinktus atstovus.

§ 17. Valstybės įstaigos, neišskiriant ir karinių, visus spausdinimo darbus siunčia valstybės spaustuvei.

§ 18. Valstybinių įstaigų spausdinimo darbai Lietuvos ar užsienio privatinėse spaustuvėse gali būti atlikti tik gavus Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio sutikimą raštu.

§ 19 Įvairiems spausdinimo darbams atlikti, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija išduoda valstybės spaustuvei 1.500 000 auksinų paskolos su sąlyga, kad ta paskola būtų grąžinta lygiomis dalimis per 5 metus pradedant 1923 metais.

§ 20. Visus atliktus užsakymus valstybės spaustuvė išduoda užsakiusioms juos įstaigoms ar žmonėms, gavus iš jų atlyginimą grynais pinigais, čekais arba orderiais.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 4 d.

— 725 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 15 d. priimtą įstatymą.

Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos Likvidacijos Komisijos panaikinimo įstatymas.

1 §. Ne ilgiau kaip per vieną mėnesį nuo šio įstatymo paskelbimo dienos Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos Likvidacijos Komisijos darbas baigiamas ir kalbamoji Komisija visai panaikinama.

2 §. Buvusios Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos kreditoriams, ligi 1921 metų balandžio mėnesio 1 dienos pareiškusiems savo pretenzijas, atlygina Krašto Apsaugos Ministerija iš paskirtų jai tam reikalui kreditų.

3 §. Del tolimesnės Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos iškeltų bylų eigos Likvidacijos Komisija sprendžia galūtinai. Bylos, kurias nuspręs Likvidacijos Komisija atiduoti teisman, perduodamos Krašto Apsaugos Ministerijai.

4 §. Tuos žmones ar įstaigas, iš kurių šiuo metu del jų pasišalinimo iš Lietuvos sienų ir jos jurisdikcijos skolų išieškoti negalima, Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos Likvidacijos Komisija perkelia į Valstybės debitorių skaičių.

5 §. Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos Likvidacijos Komisija nurašo į Valstybinius nuostolius tas sumas, kurių išieškojimas del surištų su juo išlaidų valstybei neapsimokėtų arba, nesant aiškiai įrodytai atskirų žmonių kaltybei, visai negalimas, arba del to, kad nuostoliai įvyko ne del nusikalstamų darbų.

6 §. Šio įstatymo nurodytu būdu (3, 4 ir 5 §§) elgiamasi su išaiškintais kasų, sandėlių ir transporto trū-

kumais buvusios Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos apyskaitas patikrinant.

7 §. Nepabaigtos ir neišaiškintos sandėlių ir kitų buvusios Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos įstaigų apyskaitos, bugalterijos knygos, vedamos bylos ir susirašinėjimai kartu su išaiškintųjų apyskaitų rezultatų žiniomis perduodami Krašto Apsaugos Ministerijai toliau jas vesti.

8 §. Visas archyvas, pabaigtos bylos ir visi pabaigti susirašinėjimai perduodami Valstybės Kontrolei.

A Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 31 d.

— 726 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 15 d. priimtus įstatus.

Valstybinės technikos bei chemijos laboratorijos įstatai.

1 §. Prie Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos steigiama Valstybinė technikos bei chemijos laboratorija technikos ir pramonės reikalams.

2 §. Valstybinė technikos bei chemijos laboratorija:

a) atlieka visų valstybinių įstaigų paduodamos medžiagos ir prekių technikos bei chemijos tyrimus;

b) atlieka privatinių prekybos bei pramonės ir visuomenės įstaigų paduodamos medžiagos chemijos bei technikos tyrimus;

c) kartu su suinteresuotomis valstybės įstaigomis išdirba privalomas normas valstybės įstaigų perkamai medžiagai ir prekėms pirkti;

d) tyrinėja Lietuvos mineralinius turtus ir kitą šakes medžiagą, kuri turi prekyboje, pramonėje ar mokslo srityje reikšmės ir supažindina su ja visuomenę spaudoje, paskaitose ir kitais būdais;

e) renka Lietuvos gamtos turtų ir chemijos bei technikos dirbinių pavyzdžius ir sudaro jų kolekcijas;

f) leidžia savo periodinį leidinį, kuriame duodamos laboratorijos darbų apyskaitos ir šiaip medžiaga, kuri liečia Lietuvos pramonę ir prekybą ir išradimus technikos bei chemijos srityje.

3 §. Valstybinė technikos bei chemijos laboratorija pakeičia visas esamas prie Ministerijų laboratorijas.

4 §. Valstybinė technikos bei chemijos laboratorija susidaro iš šių skyrių:

a) technikinių tyrimų ir organinių ir neorganinių analyzų skyriaus;

b) farmacijos ir maisto dalykų skyriaus ir

c) metalų tyrimo skyriaus.

5 §. Laikinai, ligi bus įsteigta Universiteto laboratorija, neorganinės, organinės ir fizikos chemijos Universiteto profesoriams suteikiama galimybės naudotis tyrinėjimo reikalams technikos laboratorijos priemonėmis ir butu.

6 § Šiems įstatams vykdyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui duodama teisės leisti instrukcijų.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 31 d.

— 727 —

Optantų grąžinimo išlaidoms padengti ir joms išieškoti taisyklės.

Optantų grąžinimo išlaidoms padengti įstatymui (Vyr. Žin. Nr. 65, eilinis Nr. 677) vykdyti, Vidaus Reikalų Ministeris, susitaręs su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu, nustato šias taisykles:

§ 1. Kiekvienas grįžęs į Lietuvą ešalonu optantas įmoka į tremtinių karantino kasą šias transporto išlaidas:

a) už pervežimą nuo pirmos Rusų-Latvių stoties ligi Kalkūnų ir nuo Kalkūnų ligi Obelių už kiekvieną žmogų . . . . . . $5^1/_2$ aukso rublius ir

b) už kiekvieną karantine išgyventą dieną po $^1/_2$ auks. rub.

I pastaba. Optantai, kurie aukso pinigų neturi, gali tą sumą įmokėti vartojamais Lietuvoje popieriniais pinigais, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos nustatytu kursu.

II pastaba. Įmokėtoji pinigų suma pažymima optanto liudyme

§ 2. Optantai, kurie negali įmokėti karantine reikalaujamos iš jų pinigų sumos, tą sumą vienu kartu ar dalimis privalo įmokėti ne vėliau kaip per du metu nuo grįžimo į Lietuvą dienos. Tokie optantai duoda raštu pasižadėjimą priklausančią iš jų sumą įmokėti, nurodydami savo nuolatinę gyvenimo vietą.

Optanto parašą tvirtina karantino viršininkas. Šių optantų asmens dokumentuose pažymima neįmokėta pinigų suma.

§ 3. Iš neįmokėjusių optantų pinigus išieško atatinkamo apskrities mokesnių inspektorius.

Surinkti pinigai įnešami į Valstybės Iždą Vidaus Reikalų Ministerijos pajamų sąskaiton optantų grąžinimo išlaidoms padengti.

§ 4. Paimti iš optantų pasižadėjimai ir kitas tuo reikalu susirašinėjimas siunčiamas atatinkamo apskrities mokesnių inspektoriui.

§ 5. Mokesnių inspektoriai du kartu per metus (sausio ir liepos mėn.) siunčia Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamentui žinias, kokie optantai ir kokias sumas tuo laiku įmokėjo ir pilnai apmokėtus optantų pasižadėjimus.

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

Dobkevičius.
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 3 d.

— 728 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 (L. Vyr. Žin. Nr. 21, eilinis Nr. 261), nuo š. m. balandžio mėnesio 1 dienos nustatau šią muito rinkliavą:

už bulves 50 auks. už 100 klgr.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 27 d.

— 729 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 (L. V. Ž. Nr. 21, eilinis Nr. 261), už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo š. m. kovo mėn. 27 dienos ligi gegužės mėn. 1 dienos nustatau šią muito rinklavą:

už kiaušinius 60 skatikų už kiekvieną.

Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 29 d.

— 730 —

Respublikos Prezidento įsakymas.

Remdamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. d. skiriu moksl. agronomą vyresniįį revizorių Stasį Stašį Valstybės Kontrolės Bendrosios Revizijos Departamento Direktorium.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 18 d.

Skelbimai.

Akcinės bendrovės „Iva" 1921 metų gruodžio mėn. 31 dienos balansas.

AKTYVAS.

1.	Kasa	350.431,57 auks.
2.	Dabitoriai	5.206.523,14 „
3.	Prekės	455.175,80 „
4.	Inventorius	5.467,20 „
5.	Iva, Danzig	33.243,40 „
6.	1922 metų išlaidos	7.422,— „
7.	% % popieriai	23.833,60 „
		6.082.096,71 auks.

PASYVAS.

1.	Pagrindinis kapitalas	250.000,— auks.
2.	Kreditoriai	5.614.911,47 „
3.	Apyvartos valstybės mokesnis 1,2%	105.974,38 „
4.	Grynas pelnas	111.210,86 „
		6.082.096,71 auks.

Visuotinis akcinės bendrovės „Iva" susirinkimas įvykęs 1922 m. kovo mėn. 18 d. nutarė iš gryno pelno, gauto 1921 m. (nuo 1921 m. birželio mėn. 1 d. ligi 1921 m. gruodžio mėn. 31 d.) 111.210, 86 auks. sumoje.

a) paskirti amortizacijos kapitalui	5.561. auks.
b) akcininkų dividendui (po 50 auks. už akciją, 20%)	50.000. „
c) Valstybės mokesnis	26.028,74 „
d) 7% valstybinių mokesnių nuo algų	5.880,— „
e) likusis 1921 m. pelnas skiriamas prie 1922 m. pelno	23.741,12 „
	111.210,86 auks.

Akcinės bendrovės „Iva" Valdyba.

1922 m. sausio mėn. 21 d. Baltijos Transporto akcinės bendrovės visuotiniam susirinkimui del mažo susirinkusių akcininkų skaičiaus neįvykus, bendrovės valdyba, eidama Baltijos Transporto akcinės bendrovės įstatų § 16, skelbia, kad antrasis susirinkimas skiriamas š. m. balandžio mėn. 29 dieną 5 valandą vakaro Baltijos Transporto akcinės bendrovės rūmuose (Kaunas, Laisvės Aleja Nr. 70). Šis susirinkimas bus teisėtas, nežiūrint susirinkusiųjų akcininkų skaičiaus.

Valdyba.

Šiuo skelbiama, kad 1922 m. gegužės men. 28 d. šaukiamas Amerikos lietuvių akcinės bendrovės „Rūbas" nepaprastas visuotinis susirinkimas. Susirinkimas įvyks bendrovės bute (Did. Vilniaus g. Nr. 14) 3 val. p. p.

Dienotvarkė.

1) valdybos pranešimas,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) bendrovės įstatų § 30 pataisymas.

Valdyba.

Vidaus Reikalų Ministerija skelbia, kad einant pavardžių keitimo įstatymo § 2 p. d ir § 3 (Vyriausybės Žinių Nr. 79, eilinis Nr, 696) už skelbimus apie paduotąjį prašymą pavardei keisti turi būti įmokama į Valstybės Iždą 200 auksinų.

Mariampolės apskrites viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 18 d. tapo įregistruoti šeimyniško ratelio Mariampolėje įstatai (Draugijų rejestro Nr. 6).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 20 d. tapo įregistruoti kultūros švietimo draugijos „Spindulys" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 143).

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 28 d: tapo įregistruoti lietuvių mylėtojų artistų ratelio „Viltis" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 9).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 30 d. tapo įregistruoti Kedainių apskrities gydytojų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 68).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 15 d. tapo įregistruoti Jurbarko ugniagesių draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 11).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 27 d. tapo įregistruoti Lietuvos geležinkelių darbininkų ir tarnautojų profesinės sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 9).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 41.

Kaunas, 1922 m. balandžio m. 20 d.

Nr. 85

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 731 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 15 d. priimtą įstatymą.

Prabavimo Rūmų įstatymas.

1 §. Prie Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos steigiami Prabavimo Rūmai, kurie sudaro Matų, Saikų ir Svarstyklių Rūmų skyrių.

2 §. Prabavimo Rūmai, eidami auksinių ir sidabrinių dirbinių žymėjimo įstatymu:

a) prižiūri auksinių ir sidabrinių dirbinių žymėjimą;
b) prižiūri auksinių ir sidabrinių dirbinių prekybą;
c) tiria ir žymi brangiųjų metalų dirbinius ir jų lydinius valstybės įstaigoms ir privatiniams žmonėms;
d) tiria monetas, lydinius, drožles, šlakus, ir brangiųjų metalų druskas valstybės įstaigoms ir privatiniams žmonėms, taip pat teismo tardymo reikalams;
e) kelia bylas del nusižengimų Auksinių ir sidabrinių dirbinių žymėjimo įstatymui.

3 §. Šiems tikslams Prabavimo Rūmai:

a) laiko savo laboratoriją;
b) ruošia instrukcijų Prabavimo Rūmų ir auksinių ir sidabrinių dirbinių žymėjimo įstatymams vykdyti.

Šias instrukcijas tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

4 §. Už Prabavimo Rūmų laboratorijos darbus atlyginimo tarifus nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirminko Pavaduotojas Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 31 d.

— 732 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 2 d. priimtą civilinių įstatymų pakeitimą ir papildymą.

Civilinių įstatymų pakeitimas ir papildymas.

I.

Civiliniai įstatymai veikiantieji buvusių Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernijų plote pakeičiami ir papildomi šiaip;

A. Civilinis Kodeksas.

(Įstatymų rinkinio X t, I dal.).

106 [1] straipsnis papildomas pastaba:

Šiame straipsnyje vyrui nustatytas pareigas atatinkamose aplinkybėse neša ir žmona.

Įvedamas naujas 106 [2] straipsnis:

Žmona privalo prisidėti atatinkamai savo ir savo vyro turtui prie bendrų išlaidų šeimynos išlaikimui ir net pilnai jas padengti, jeigu vyras beturtis ir neturi galimybės užsidirbti.

1128 straipsnio antra dalis pradedant žodžiais: „paveldėjant žemės (už miesto) turtą“ ir ligi galui, o taip pat šio straipsnio pastaba panaikinamos.

1135 straipsnio žodžiai „ir jos pastaba“ panaikinami.

1148 straipsnio pirmąjį sakinį skaityti taip:

„Žmona gauna po vyro 1/4 dalį jo nekilnojamojo ir kilnojamojo turto nuosavybėn; jeigu nėra vyro likusių vaikų ir jų tiesiosios linijos (1127 str.) įpėdinių, žmona gauna po vyro kitas 3/4 dalis iki gyvos galvos arba ligi jai ištekėsiant.“

1151 straipsnio žodžiai:

„ir ketvirtą dalį iš vyro nuosavaus kilnojamojo turto“.

pakeičiami žodžiais

„ir iš vyro kilnojamojo turto gauna sulig 1148 straipsnio“.

1184 straipsnio 5 punktas:

„del sodžiaus gyventojų ir kolonistų paveldėjimo"— panaikinamas.

B. Bendrieji įstatymai apie valstiečius.

(Įstatymų rinkinio IX tomo priedas).

13 straipsnis panaikinamas.

C. Vietos įstatymai apie valstiečių aprūpinmią žeme.

(Įstatymų rinkinio IX tomo priedo IV kn. IV skyr.). 149 straipsnis — panaikinamas.

II.

Civiliniai įstatymai veikiantieji buvusios Suvalkų gubernijos plote pakeičiami šiaip:

A. Civilinis Kodeksas 1825 metų.

32 straipsnio pirma dalis — panaikinama.

66 ir 67 straipsniai — panaikinami.

78 straipsnyje žodis „vyrai" išbraukiamas.

182 — 190 straipsniai — panaikinami.

191 straipsnis pakeičiamas šiaip:

Susituokusiųjų turto santykiai, jeigu jie nenustatyti sutartim, tvarkomi taip: susituokusių turtas yra atskiram kiekvieno jų valdyme atskira kiekvieno nuosavybe, del kurio kiekvienas jų turi teisės daryti nepriklausomai nuo antro susituokusių visokias civiline teise numatytas sutartis.

192 — 200 straipsniai — panaikinami.

201 straipsnis pakeičiamas šiaip:

Žmona privalo prisidėti atatinkamai savo ir savo vyro turtui prie bendrų išlaidų šeimynos išlaikymui ir net pilnai jas padengti, jeigu vyras beturtis ir neturi galimybės užsidirbti.

202 — 206; 213 — 225 ir 230 straipsniai panaikinami.

B. Įstatymas 1836 metų apie sutuoktuves.

214 straipsnis — panaikinamas.

C. Civilinis Napoleono Kodeksas.

818, 905, 934 ir 1029 straipsniai panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 10 d.

— 733 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 15 d. priimtą įstatų pakeitimą.

Laikinųjų Lietuvos muitinių įstatų pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 6).

Laikinųjų Lietuvos muitinių įstatų 36-to § pastaba pakeičiama šiaip:

Prekių vertybei nurodyfai peržiūrėjimo dokumentuose arba faktūrose aiškiai neatatinkant tikrai tų prekių kainai, muitinės nutarimu, kiekvieną kartą Muitinių Departementui leidus, prekės gali būti paliktos Valstybės Iždo žinioje. Prekių savininkams šiame atsitikime per vieną mėnesį sumokama jų nurodytoji prekių kaina.

Iš gautos už šias iš varžytinių parduotas prekes sumos pirmoj eilėj padengiamos Valstybės Iždo išlaidos — prekių savinininkui įmokėtoji, einant jo pranešimu, prekių kaina ir muitas nuo gautos iš varžytinių už prekes sumos; likusieji pinigai paskirstomi šiaip: vienas trečdalis likusios sumos — Valstybės Iždui, antras trečdalis — Muitinių Departamento valdininkams ir tarnautojams ir likusis trečdalis — muitinės valdivaldininkams ir tarnautojams proporcingai jų gaunamai algai. Premijos išmokamos metų pabaigoje ir išskaiomos iš bendros metinės muitinės apyvartos pelno

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 10 d.

— 734 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 22 d. priimtą Pasų įstatų papildymą.

Pasų įstatų papildymas

(L. V. Ž. Nr. 18).

Pasų įstatai papildomi šiaip:

20 § papildomas šia pastaba:

Ministerių Kabinetas leidžia užsienio pasams duoti taisykles ir nustato mokesnį už vizas ir užsienio pasus.

Įvedamas naujas 20^1 §:

Ministerių Kabinetas leidžia svetimų valstybių piliečių gyvenimo Lietuvoje klausimu taisykles ir nustato mokesnį už vizas ir leidimus Lietuvoje gyventi išeidamas iš savytarpio principo.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 10 d.

— 735 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 15 d. priimtą įstatymą.

Privatinio turto siaurųjų gelžkelių linijų: Šiauliai—Biržai su Linkuvos šaka, Kazlų-Rūda—Altoniškis su Jūros šaka, Kauno rajonas, Amaliai-Minkštakis, Skapiškis—Suvainiškis, Rokiškis—Aknysta, Pavilkija—Kura, Vilkaviškis—Gelgaudiškis, Darbėnai—Šventoji reikalams nusavinimo ir sudarymo teisės dalyvauti privatinio turto naudojime įstatymas.

1 §. Siaurųjų gelžkelių linijų: Šiauliai—Biržai su Linkuvos šaka ir Skapiškis—Suvainiškis reikalams priverčiamu keliu nusavinama žemės plotai: gelžkelių linijoms 20 metrų platumo; stotims, pusstotims, karjerams, taip pat didesniems pylimams, išvažams, tiltams ir baloms kiek reikia.

2 §. Gelžkelių linijų: Kazlų—Rūda—Altoniškis— Jura, Pavilkija—Kura, Amaliai—Minkštakis, Rokiškis—Aknysta; Darbėnai—Šventoji ir Kauno rajono užmiesčių šakų reikalams priverčiamu keliu sudaroma teisė dalyvauti naudojime savivaldybių ir privatinių asmenų žemės plotais, laikui kiek tie gelžkeliai bus reikalingi, pagal normą, išdėstytą 1 §.

3 §. Gelžkelio linijos, einančios Kauno miesto rajone reikalams priverčiamu keliu sudaroma teisė dalyvauti naudojime žemės plotais: gelžkelių linijai tiek kiek būtinai reikia laisvam traukinių judėjimui sulig padidinto Susisiekimo Ministerijos išdirbto gabarito ir kreivų išmušimui; stotims, prasilenkimams, karjerams, didesniems pylimams, iškasoms ir tiltams kiek reikia.

4 §. Gelžkelio linijos, einančios nuo Vilkaviškio į Naumiestį ir projektuojamos toliau į Gelgaudiškį per Šakius reikalams priverčiamu keliu nusavinami žemės plotai pagal normą išdėstytą 1 § tiktais tose vietose, kur bus reikalingi gelžkelio linijos išsisukimai iš plento, darant Susisiekimo Ministerijai galūtiną detalų to gelžkelio linijos projektą.

5 §. Susisiekimo Ministeriui, susitarus jam su atatinkamomis įstaigomis, pavedama reikalui esant už nusavinamą turtą ar sudarymą teisės dalyvauti privatinio turto naudojime atlyginti einant įstatymu apie atlyginimą už priverstinąjį nusavinimą nekilnojamų turtų, už laikiną jų paėmimą ir sudarymą teisės dalyvauti jų naudojime.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

P. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 11 d.

— 736 —

Laikino kalinių iš kalėjimo atleidimo sveikatai pataisyti, šeimos reikalams atlikti arba ūkio darbams dirbti instrukcija.

Teisingumo Ministeris, vaduodamasis įstatymo apie palengvinimus kaliniams (Laik. Vyr. Žin. Nr. 8) § 11, laikinai kaliniams iš kalėjimo atleisti, leidžia šią instrukciją.

1. Prašymus laikinai iš kalėjimo kalinius atleisti sveikatai pataisyti, šeimos reikalams atlikti ar ūkio darbams dirbti paduoda kalėjimo viršininkui patys kaliniai arba jų artimi giminės. Šiuos prašymus kalėjimo viršininkas siunčia komisijos apie palengvinimus kaliniams pirmininkui.

2. Jei kalinys prašo atleisti jį iš kalėjimo sveikatai pataisyti, tai kalėjimo viršininkas paveda kalėjimo gydytojui kalinį apžiūrėti ir savo nuomonę pareikšti, ar yra gyvas reikalas kalinį atleisti ir kokiam laikui.

3. Jei kalinys prašo atleisti jį iš kalėjimo šeimos reikalams atlikti arba ūkio darbams dirbti, tai kalėjimo viršininkas duoda žinias komisijai, kiek metų turi kalinys, iš kelių žmonių susideda jo šeima, po kiek metų turi šeimos nariai vyrai, kiek žemės turi kalinys ir kokiam laikui jis prašo jį atleisti.

4. Šios instrukcijos 2 ir 3 punktuose numatytais atsitikimais kalėjimo viršininkas duoda žinias, už kokį nusikaltimą kalinys atlieka bausmę, nuo kurio laiko ją atlieka, kokio teismo ar teisėjo yra nuteistas, kaip kalinys, atlikdamas bausmę, elgiasi ir ar nėra davinių manyti, kad jis pasislėps.

5. Komisijos pirmininkas, gavęs kalinio prašymą su kalbamomis žiniomis, šaukia komisijos posėdį ir, komisijai apsvarsčius kalinio prašymą, praneša kalėjimo viršininkui komisijos nutarimą.

6. Sergą užkrečiamomis ligomis (kolera, šiltinė, dezinterija ir t. t.) kaliniai iš kalėjimo negali būti atleisti.

7. Kalėjimo viršininkas, gavęs raštą laikinai kalinį atleisti, tuojau paskelbia apie tai kaliniui ir paima iš jo žinių, kur atleidimo laiku nori gyventi ir perspėja, kad jei jis pasislėps, tai bus ieškomas, suimtas ir grąžintas į kalėjimą, kitą kartą nebus atleistas ir trečia dalis bausmės del jo gero elgimosi kalėjime nebus jam nuimta. Apie tai kalėjimo viršininkas paima iš kalinio parašą.

8. Jei kalinys nubaustas paprastuoju kalėjimu, tai kalėjimo viršininkas tiesiog jį atleidžia, jei jis nubaustas sunkiųjų darbų kalėjimu, tai perduoda jį milicijai į nurodytą kalinio vietą pristatyti.

9. Jei pristačius kalinį į vietą paaiškėtų, kad jis yra sumelavęs (neturi nurodytoje vietoje ūkio, šeimos, arba šiaip žmonių, kurie jį priglaustų), tai jis grąžinamas atgal į kalejimą.

10. Vietoje laikinai atleistieji kaliniai pavedami priežiūrai: miestuose — milicijos viršininkams, sodžiuose, — valsčiaus viršaičiams, kurie gali pavesti prižiūrėti kaime kalinį seniūnui. Vietoje kalinys privalo 2 kartu per savaitę pasirodyti seniūnui, valsčiaus viršaičiui, arba milicijos viršininkui, kur jam arčiau.

11. Pasibaigus laikui, kuriam kalinys atleistas, kalinys suimamas ir varomas į kalėjimą.

12. Jei kalinys pasislėps, tai seniūnas praneša viršaičiui, o viršaitis milicijos nuovados viršininkui, kuris privalo kalinio ieškoti, pranešdamas apie tai apylinkės nuovadų milicijos viršininkams.

13. Milicijos viršininkas, nesuradęs kalinio, praneša apie tai kalėjimo viršininkui, paskutinis komisijos pirmininkui, kuris ieško kalinio publikacijos keliu.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. sausio mėn. 30 d.

— 737 —

Bausmės sumažinimo kaliniams instrukcija.

Teisingumo Ministeris, vaduodamasis įstatymo apie palengvinimus kaliniams (Laik. Vyr. Žin. Nr. 8) § 11, kaliniams vienu trečdaliu bausmei sumažinti leidžia šią instrukciją:

1. Prašymus trečdaliu bausmę sumažinti per kalėjimo viršininką paduoda pats nusmerktasis atatinkamam taikos teisėjui, arba teismui, kieno kas nubaustas, bent keliomis dienomis prieš paskutinį bausmės atlikimo trečdalį.

2. Kalėjimo viršininkas, gavęs tokį prašymą, ne vėliau kaip kitą dieną surašo protokolą, kuriame pažymi, už kokį nusikalstamą darbą nusmerktas atlieka bausmę, nuo kurio laiko laikomas kalėjime, kokia ir kuriam laikui paskirta jam bausmė, ar nėra apie jį dar neišrištų bylų, kaip jis elgiasi, kokius darbus ėjo kalėjime, ar klausė kalėjimo vyresnybės, ar nebuvo nubaustas už ką nors ir jei buvo tai už ką, kiek kartų ir kokia bausmė jam buvo paskirta. Be to klausia sėdinčiųjų vienoje kameroje kalinių, ar neturi jie skundų del padavusio prašymą kalinio ir jei būtų pareikšti skundai, tai ištiria juos ir ištirimo rezultatus pažymi protokole.

3. Kalbamą protokolą pasirašo kalėjimo viršininkas, jo padėjėjas, kuris žino kalinį ir tie kalėjimo tarnautojai, kurių kalinys buvo prižiūrimas.

Visi pasirašę protokolą ima atsakomybę už žinių tikrumą.

4. Protokolą su kalinio prašymu kalėjimo viršininkas tuojau siunčia atatinkamam teisėjui arba teismui.

5. Teismo ir taikos teisėjo sekretoriai kalėjimo viršininko protokole pažymi, ar nėra teisme prašančio bausmę sumažinti kalinio kitų bylų.

6. Apygardos teismas svarsto prašymus trečdaliu bausmę sumažinti galimai artimiausiame tvarkomąjame posėdyje ir apie svarstymo dieną praneša Valstybės Gynėjui išanksto, kad valstybės gynėjas ligi posėdžio dienos galėtų žinių suteikti, ar nėra jo arba tardytojų žinioje kitų to kalinio bylų.

7. Teismas ir taikos teisėjas, apsvarstę prašymą, tą pat dieną siunčia nutarimo nuorašą kalėjimo viršininkui ir valstybės gynėjui. Kalinys atleidžiamas tuojau, bet valstybės gynėjas gali protestą paduoti.

8. Jei protestas būtų patenkintas, tai kalinys suimamas ir grąžinamas į kalėjimą.

9. Jei ligi bausmės terminui išeisiant, atleistasis dovanotosios bausmės laiku, o jei jos buvo mažiau kaip trys metai, tai trijų metų laiku, padarys naują nusikalstamą darbą ir už jį bus nubaustas ne mažesne kaip paprastas kalėjimas bausme, tai, įsiteisėjus naujam teismo sprendimui, jis privalo dovanotąją jam bausmės dalį atlikti.

10. Del naujo nusikalstamo darbo bylą sprendžia tas teismas, kuriam ji priklauso, tas pats teismas riša ir klausimus apie bausmės likučio iš naujo uždėjimą.

11. Grąžinant atleistąjį į kalėjimą, laikas, išėjęs jam laisvam esant, neįskaitomas į bausmę ir likusios bausmės terminas laikomas nuo jo suėmimo dienos.

12. Visų atleistųjų, einant šia instrukcija, iš kalėjimo žmonių valstybės gynėjas veda sąrašą ir seka, kad būtų pildomas įstatymo apie palengvinimus kaliniams § 9, del to jis privalo per vietinę miliciją žinių apie atleistojo elgimąsi rinkti.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. vasario mėn. 4 d.

Skelbimai.

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 23 d. tapo įregistruoti Ukmergės žydų literatūros dramos draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 49).

Ežerėnų apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 6 d. tapo įregistruoti Ežerėnų miesto gaisrininkų savanorių draugijos įstatai.

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 1 d. tapo įregistruoti Rietavos gimnazijos laikomojo komiteto įstatai (Draugijų rejestro Nr. 14).

Kretingos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 17 d. tapo įregistruoti Kretingos inteligentų „Krivulės" įstatai (Draugijų rejestro Nr. 32).

Korektūros paklaidų atitaisymas.

Vyr. Žin. Nr. 80, eilinis Nr. 699 įstatymo apie žyminį (štempelinį) valstybinį mokesnį (L. V. Ž. Nr. 5) papildymo ir pakeitimo 2 str. 5 eilutėje atspausdinta „įstatymas apie žyminį (štempelinį) valstybinį mokesnį papildomas nauju 31 straipsniu"

turi būti:

„įstatymas apie žyminį (štempelinį) valstybinį mokesnį papildomas nauju 3^1 straipsniu".

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas. Valstybės Spaustuvė. Totorių g-vė Nr. 41.

Kaunas, 1922 m. balandžio m. 22 d.

Nr. 86

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 24 d. priimtą Universiteto statutą.

Universiteto statutas.

I. Bendrieji dėsniai.

1 §. Universitetas yra Lietuvos valstybės autonominė įstaiga Švietimo Ministerijos žinioje.

2 §. Mokslas universitete dėstomas lietuvių kalba.

Pastaba. Universiteto Taryba gali leisti kai kuriems profesoriams laikinai dėstyti ir kitomis kalbomis.

3 §. Universitetą sudaro šie fakultetai:

a) teologijos — filosofijos,
b) humanitarinių mokslų,
c) teisių,
d) matematikos — gamtos,
e) medicinos,
f) technikos.

4 §. Prie Universiteto ar atatinkamų fakultetų steigiamos mokslo padedamosios įstaigos: bibliotekos, muzėjai, spaustuvės, kabinetai, laboratorijos, tyrimo stotys, klinikos, observatorijos, dirbtuvės, braižyklos ir kitokios įstaigos.

II. Fakultetai.

5 §. Teologijos — filosofijos fakultetą sudaro teologijos, filosofijos, teisių ir istorijos skyriai su šiomis katedromis:

1) filosofijos įžangos ir istorijos,
2) filosofijos sistemos,
3) teoretinės ir eksperimentalinės psichologijos,
4) pedagogijos ir jos istorijos,
5) socialogijos,
6) visuotinos istorijos ir istorijos filosofijos,
7) visuotinos literatūros,
8) fundamentalinės teologijos,
9) dogmatinės teologijos,
10) moralinės teologijos,
11) pastoralinės teologijos,
12) kanonų teisės šaltinių,
13) Benedikto kodekso,
14) patrologijos,
15) Š. Rašto Senojo Įstatymo,
16) Š. Rašto Naujojo Įstatymo,
17) krikščionijos archeologijos ir meno istorijos,
18) krikščionijos pradžios istorijos,
19) viduramžio Bažnyčios istorijos,
20) naujųjų laikų Bažnyčios istorijos,
21) tikybų istorijos Lietuvoje,
22) religijų istorijos.

Pastaba. Teologijos — filosofijos fakultetas renkasi profesorius prisilaikydamas kanonų teisės.

6 §. Humanitarinių mokslų fakultetą sudaro šios katedros:

1) filosofijos,
2) bendrosios ir eksperimentalinės psichologijos,
3) pedagogijos ir jos istorijos,
4) lyginamųjų kalbų mokslo,
5) lietuvių ir gimininių tautų kalbų mokslo,
6) semitų kalbų mokslo ir literatūros,
7) germanų kalbų mokslo ir literatūros,
8) romanų kalbų mokslo ir literatūros,
9) slavų kalbų mokslo ir literatūros,
10) graikų kalbos mokslo ir literatūros,
11) lotynų kalbos mokslo ir literatūros,
12) žydų kalbos (jidiš) ir literatūros,
13) lietuvių ir giminių tautų literatūros,
14) Lietuvos istorijos,
15) visuotinos istorijos,
16) žydų istorijos,
17) meno teorijos ir istorijos,
18) archeologijos.

7 §. Teisių fakultetą sudaro šios katedros:

1) teisės enciklopedijos,
2) romėnų teisės istorijos ir dogmos,
3) Lietuvos teisės istorijos,
4) politinės ekonomijos,
5) teisės filosofijos istorijos,
6) valstybinės teisės,
7) statistikos,
8) finansų teorijos,
9) civilinės teisės,
10) civilinio proceso,
11) baudžiamosios teisės,
12) baudžiamojo proceso,
13) administratinės teisės,
14) prekybinės teisės,
15) tarptautinės teisės.

8 §. Matematikos — gamtos fakultetą sudaro matematikos, fizikos, chemijos, biologijos ir agronomijos skyriai su šiomis katedromis:

1) geometrijos,
2) matematinės analizės,
3) eksperementalinės fizikos,
4) teorinės fizikos,
5) fizinės chemijos,
6) mechanikos,
7) astronomijos,
8) geofizikos,
9) geologijos ir mineralogijos,
10) neorganinės ir analitinės chemijos,
11) organinės ir fiziologinės chemijos,
12) botanikos,
13) zoologijos, lyginamosios anatomijos ir embriologijos,
14) histologijos,
15) mikrobiologijos,
16) dirvožemio su bendrąja ir specialine žemdirbyste,
17) bendrosios ir specialinės zootechnikos,
18) pritaikomosios botanikos,
19) žemės ūkio organizacijos,
20) žemės ūkio mechanikos ir statybos,
21) girininkystės,
22) žemės ūkio prekybos ir pramonės.

9 §. Medicinos fakultetą sudaro:

A. Medicinos skyrius su katedromis:

1) anatomijos,
2) histologijos su embriologija,
3) fiziologijos ir fiziologinės chemijos,
4) farmakologijos su receptūra, toksikologija, ir balneologija,
5) bendrosios patologijos ir patologinės anatomijos,
6) akušerijos ir ginekologijos su klinikomis,
7) įvado į vidurių mediciną,
8) I terapeutinės klinikos,
9) II terapeutinės klinikos,
10) įvado į chirurgiją,
11) operacinės chirurgijos su topografine anatomija,
12) I chirurginės klinikos,
13) II chirurginės klinikos,
14) oftalmologijos su klinika,
15) odos ir veneros ligų su klinika,
16) vaikų ligų su klinika,
17) nervų ir psichikos ligų su klinika,
18) higienos su bakteriologija ir sanitarine policija,
19) teismo ir socialinės medicinos,
20) ausų, nosies ir gerklės ligų su klinika.

B. Veterinarijos skyrius su katedromis:

21) gyvulių anatomijos,
22) patologinės anatomijos su mėsos pažinimu,
23) operacinės chirurgijos, chirurginės patologijos ir specialinės chirurgijos su klinika,
24) diagnostikos, specialinės patologijos ir terapijos su klinika,
25) veterinarijos bakteriologijos, epizootologijos su klinika,
26) zootechnikos, zoohigienos ir eksterijero.

C. Farmacijos skyrius su katedra:

27) farmacijos ir farmakognozijos.

D. Odontologijos skyrius su katedra:

28) stomatologijos ir dentiatrijos.

10 §. Technikos fakultetą sudaro statybos, mechanikos, chemijos ir elektrotechnikos skyriai su šiomis katedromis:

1) mechanikos,
2) elektrotechnikos,
3) statybos ir statybos medžiagos technologijos,
4) architektūros,
5) geodezijos,
6) statybos mechanikos,
7) hidrotechnikos,
8) kelių,
9) tiltų,
10) variklių,
11) mechanizmų ir dirbamųjų mašinų,
12) mechaninės technologijos,
13) elektromechanikos,
14) telefonijos, telegrafijos ir radiotelegrafijos,
15) organinės chemijos technologijos,
16) neorganinės chemijos technologijos,
17) pritaikomosios fizinės chemijos.

11 §. Katedros gali turėti po kelias šakas ir kelis profesorius. Fakultetui nutarus, gali būti steigiami nauji skyriai ir naujos katedros. Šio statuto 5—10 §§ įvardintų katedrų panaikinimas eina 34 § nustatyta tvarka.

III. Mokslo personalas.

12 §. Universiteto mokslo personalą sudaro: a) vyresnysis mokslo personalas; ordinariniai ir ekstraordinariniai profesoriai, docentai ir privatdocentai; b) jaunesnysis mokslo personalas: lektoriai, asistentai, laborantai ir prozektoriai.

13 §. Ordinariniais ir ekstraordinariniais profesoriais gali būti asmens, kurie yra gavę mokslo laipsnį ir be to yra parašę nors vieną mokslo veikalą.

Docentai gali būti asmens, turį mokslo laipsnį.

Pastaba. Išimtis gali būti daroma pasižymėjusiems mokslo darbais.

14 §. Ordinariniai ir ekstraordinariniai profesoriai ir docentai, vieno semestro laiku neskelbę savo kurso ir jo neatlikę be patenkinamų priežasčių, nustoja vietos.

15 §. Jaunesniąjam mokslo personale gali būti asmens neturį mokslo laipsnio, bet išėję aukštosios mokyklos kursą.

I pastaba. Išimtis gali būti daroma laborantams ir prozektoriams.

II pastaba. Į jaunesnįjį mokslo personalą Fakulteto Taryba skiria tik asmenis mokančius vesti savo dalykus lietuvių kalba. Išimtis gali būti padaryta tik kalbų lektoriams.

16 §. Ordinariniai ir ekstraordinariniai profesoriai, docentai, jaunesnysis mokslo personalas ir tarnautojai eina valstybės tarnybą.

17 §. Privatdocentu gali būti asmuo, turįs mokslo laipsnį ir paskaitęs fakultete vieną patenkinamą lekciją.

18 §. Asmuo, patenkinąs 17 § nurodytus reikalavimus, jei vieta leidžia, gauna universitete auditoriją ir turi teisės pasiskirti kursus dar neskaitomus fakultete, arba jau skaitomus.

19 §. Mokslo laipsnių ekvivalento pakankumą sprendžia Fakulteto Taryba.

20 §. Privatdocentas, vieno semestro laiku nepaskelbęs savo kurso ir jo be patenkinamų priežasčių neatlikęs, nustoja privatdocento vardo.

21 §. Privatdocentui, tapusiam docentu ar profesorium, įskaitoma į tarnybą tie metai, kuriais jis buvo mokęs, privatdocentaudamas universitete.

IV. Fakultetų Tarybos.

22 §. Fakulteto Tarybą sudaro ordinariniai ir ekstraordinariniai profesoriai ir docentai.

I pastaba. Fakulteto Taryboje dalyvauja sprendžiamuoju balsu du fakulteto lektorių ir asistentų atstovai, renkami vienam semestrui. Privatdocentai turi Fakulteto Taryboje patariamąjį balsą.

II pastaba. Svarstant ekzamenų tvarką, stipendijų paskirstymą ir atleidimą nuo mokesnio už mokslą į Fakulteto Tarybos posėdį kviečiami ekspertais du fakulteto klausytojų atstovai.

23 §. Fakulteto Taryba yra sprendžiamasis organas visuose mokslo ir mokymo dalykuose. Jos žinioje yra visos fakulteto mokslo įstaigos. Tarybos sprendimai per rektorių pranešami Švietimo Ministerijos žiniai.

24 §. Fakulteto Taryba kviečia arba renka konkurso būdu ordinarinius ir ekstraordinarinius profesorius, docentus, laborantus, prozektorius, lektorius ir asistentus.

I pastaba. Ligi susidaro Fakulteto Taryba ne mažiau kaip iš 5 asmenų, profesorius ir docentus skiria Švietimo Ministeriui pristačius Valstybės Prezidentas eidamas šio statuto 13 §.

II pastaba. Sutartis su kviečiamais iš užsienio profesoriais tvirtina Švietimo Ministerija.

25 §. Fakulteto Taryba renka iš profesorių tarpo vieneriems metams dekaną ir sekretorių, kurie sudaro vykdomąjį fakulteto organą.

26 §. Fakulteto Tarybos posėdžius šaukia dekanas savo nuožiūra bent du kartu per semestrą; posėdis šaukiamas taip pat ¼ Tarybos narių raštu pareikalavus ir nurodžius šaukimo reikalą.

27 §. Fakulteto Tarybos posėdis laikomas teisėtu atvykus ne mažiau kaip pusei Tarybos narių.

28 §. Kiekvienas fakultetas savo vidaus gyvenimui tvarkyti turi reguliaminą šio statuto ribose.

V. Universiteto Taryba.

29 §. Universiteto Tarybą sudaro visi pilnateisiai Fakultetų Tarybų nariai ir garbės profesoriai.

Pastaba. Privatdocentai gali dalyvauti Universiteto Taryboje patariamuoju balsu.

30 §. Universiteto Taryba yra vyriausias universiteto organas ir autonominai tvarko jo vidaus gyvenimą, pagal savo priimtą reguliaminą šio statuto ribose.

31 §. Universiteto Taryba renka iš ordinarinių ir ekstraordinarinių profesorių tarpo vieneriems metams kas kart iš kito fakulteto rektorių, prorektorių ir sekretorių, kurie kartu su fakultetų dekanais sudaro universiteto vykdomąjį organą arba senatą.

32 §. Universiteto Tarybos posėdžius bent du kartu per semestrą šaukia rektorius savo nuožiūra arba Senatui ar ¼ Tarybos narių raštu pareikalavus, nurodant posėdžio šaukimo reikalą.

33 §. Universiteto Tarybos posėdis yra teisėtas atvykus pusei Tarybos narių.

34 §. Šio statuto pakeitimo sumanymas gali būti svarstomas Universiteto Tarybos posėdy ir ⅔ visų Tarybos narių parašais gali būti įneštas į Seimą kaipo įstatymo sumanymas.

35 §. Universiteto Taryba renka universiteto garbės profesorius ir garbės narius.

36 §. Universiteto Taryba turi teisės reviduoti kiekvieną Fakulteto Tarybos sprendimą išeinančiose iš vieno fakulteto ribų ūkio ir administracijos reikaluose.

VI. Universiteto klausytojai.

37 §. Universiteto klausytojai yra abiejų lyčių studentai ir laisvieji klausytojai; juos priima Fakultetų Tarybos.

Pastaba. Einantieji valstybės tarnybą priimami, jų vyresnybei sutinkant.

38 §. Studentais priimami baigusieji gimnaziją, dvasinę katalikų seminariją, ar kitą kurią to paties laipsnio mokyklą.

Fakultetai savo reguliaminuose nustato iš ko ir kiek reikalauti papildomų egzaminų.

I pastaba. Į farmacijos skyrių priimami asmens, kurie turi provizoriaus padėjėjo liudymą ir praktikavę provizoriaus padėjėju dvejus metus vaistinėje.

II pastaba. Reikalingą įstojimui į odontologijos skyrių cenzą nustato Medicinos Fakulteto Taryba.

39 §. Laisvaisiais klausytojais gali būti ir nebaigusieji gimnazijos ar kitos kurios to paties laipsnio mokyklos asmens, jei fakultetas pripažins juos esant tinkamus mokytis universitete.

40 §. Tiek studentai, tiek laisvieji klausytojai moka Švietimo Ministerijos nustatytus: įrašų (imatrikuliavimo) mokesnį ir kas semestras mokesnį už teisę lankyti kursus ir naudotis mokslo priemonėmis.

I pastaba. Visos universiteto pajamos įnešamos į Valstybės Iždą.

II pastaba. Universiteto Senatas Fakultetų Tarybų pasiūlymu gali atleisti neturtingus studentus nuo mokesnio už teisę lankyti universitetą, bet ne daugiau kaip 20% studentų.

41 §. Studentai klauso lekcijų ir atlieka praktikos darbus fakulteto nustatyta tvarka.

Pastaba. Studentams ir laisviesiems klausytojams įskaitoma išklausytas kursas, atliktieji praktikos darbai ir ekzamenai bet kuriame fakultete pas bet kurį vyresniojo mokslo personalo asmenį ar lektorių.

42 §. Universiteto mokslui baigti reikia išbūti fakulteto nustatytą semestrų skaičių ir atlikti planuose reikalaujamus ekzaminus ir praktikos darbus.

Pastaba. Semestrai išbūti kitose aukštosiose mokyklose gali būtų įskaityti, jei yra išeita reikalaujamieji dalykai.

43 §. Laisvieji klausytojai taip pat gali laikyti ekzaminus ir atlikti praktikos darbus.

Išėję nustatytu planu fakulteto kursą ir išlaikę reikalaujamus ekzamenus jie gali baigti mokslus kaip ir studentai, jei pristato brandos atestatus.

Pastaba. Išimtinais atsitikimais, fakultetui sutikus, laisvieji klausytojai nuo pristatymo brandos atestato gali būti atleisti.

44 §. Studentai ir laisvieji klausytojai gali steigti universiteto mokslo, ekonomijos ir kitas reikalingas studentų gyvenimui organizacijas; šių organizacijų įstatus tvirtina Senatas.

45 §. Studentai ir laisvieji klausytojai pasiduoda universiteto disciplinai. Studentus, nusižengusius disciplinai, baudžia universiteto teismas.

46 §. Universiteto teismą sudaro po vieną atstovą nuo kiekvieno fakulteto Tarybos ir po vieną nuo kiekvieno fakulteto studentų. Teismas renkamas vieneriems metams.

47 §. Vidurinę teismo tvarką ir disciplinarines baudas nustato pats universiteto teismas ir tvirtina Senatas.

Pastaba. Tais atsitikimais, kai universitete klausytojui gręsia pašalinimas, galutinai sprendžia universiteto Senatas.

48 §. Universiteto studentams atidedamas kareiviavimas ligi baigiant mokslą, bet ne ilgiau kaip ligi 28 metų amžiaus.

VII. Diplomas ir mokslo laipsnis.

49 §. Kiekvienas klausytojas, baigęs mokslą (41, 42 ir 43 §§) gauna diplomą.

50 §. Daktaro laipsnis atatinkamos specialybės gali būti duodamas gavusiems universiteto baigimo diplomą, jei jie išlaiko tam tikrus fakulteto nustatytus ekzaminus, parašo fakulteto reikalavimams atatinkamą disertaciją ir ją viešai apgina. Specialybes nustato Fakultetų Tarybos.

I pastaba. Teologijos - filosofijos fakultete yra du mokslo laipsniu: licenciato ir daktaro.

II pastaba. Mokslo laipsnį ir jo gavimo sąlygas farmacijos klausytojams nustato medicinos fakultetas.

VIII. Universiteto turtas ir lėšos.

51 §. Universitetas laikomas valstybės lėšomis, kurios kasmet skiriamos jam Švietimo Ministerijos sąmatoje.

52 §. Universitetas ir atskiri fakultetai turi teisės įgyti ir perleisti nekilnojamą ir kilnojamą turtą, ieškoti ir atsakyti teisme. Universitetui atstovauja Universiteto Taryba, Fakultetui — Fakulteto Taryba.

53 §. Universitetas turi savo atskirų lėšų, kurias sudaro aukos.

54 §. Aukos universitetui gali būti skiriamos:

a) specialinėms katedroms;
b) atskiroms mokslo institucijoms prie universiteto steigti;
c) premijoms ir pašalpoms už mokslo darbus duoti ir
d) stipendijoms, pašalpoms ir kitiems mokslo ir mokymo tikslams duoti.

55 §. Universiteto Senatas sudaro vieneriems metams ūkio globos Tarybą iš 4 narių, kurie drauge su rektorium veda ir valdo universiteto turtą per etatinį ūkio vedėją.

56 §. Šis statutas privalomas Lietuvos universitetui, įsteigtam Kauno mieste 1922 metų vasario 16 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 12 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 11 d. dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymą.

Dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymas.

1 §. Dvaro valdytojas privalo ligi šių metų balandžio mėnesio 23 dienos iš viso jo dvaro esamų darbininkų skaičiaus pasisamdyti tiek ordinarininkų, kad vienam tektų ne daugiau kaip 12 hektarų žemės I rūšies, arba 15 hektarų II rūšies, ar 18 hektarų III rūšies visos dvaro dirbamos žemės, neišskiriant dirvonų.

Pastaba. Žemės rūšys nustatomos einant Žemės valstybinio mokesnio įstatymu.

2 §. Neįskaitomi į skaičių oridinarininkų, kuriuos dvaro valdytojas privalo pasamdyti einant 1 § normomis, amatninkai specialistai, nedirbą lauko darbų ir dvaro tarnautojai laikomi asmeniniam patarnavimui; jų šis įstatymas neliečia.

3 §. Ypatingais atsitikimais 1 § nustatytas normas gali sumažinti ar padidinti komisija iš Darbo Inspektoriaus ir dviejų vietos savyvaldės atstovų.

4 §. Su pasamdytais ordinarininkais dvaro valdytojas privalo padaryti metinę sutartį raštu, išduodant tam tikras Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamento patvirtintas atsiskaitymo knygeles. Sutarties sąlygos, kiek jos nesureguliuotos įstatymais, negali būti blogsnės kaip buvusios 1921 metų balandžio mėnesio 23 dieną.

I pastaba. Samdomoji rašto sutartis turi būti abiejų šalių pasirašyta.

II pastaba. Jei darbininkas atsisako būti ordinarininku, tai per vieną mėnesį privalo apleisti dvarą.

5 §. Darbininkas, su kuriuo dvaro valdytojas nebus padaręs ordinarininko sutarties, gali pasilikti dvare šiomis sąlygomis:

a) naudojasi tinkamu gyvenimui butu;
b) turi teisės laikyti vieną karvę ir dvi avi ir gauti gyvuliams pašaro tokia norma, kuria duodama ir ordinarininkų gyvuliams.

I pastaba. Šis paragrafas netaikomas tiems darbininkams, kurie yra viengungiai arba našliai be vaikų, brolių ar seserų ligi 14 metų ar negalinčių dirbti tėvų.

II pastaba. Sumažėjus dvaro žemės plotui, žemės reformą bevykdant, dvaro valdytojas turi teisės atatinkamai sumažinti darbininkų skaičių.

6 §. Paliktas šio įstatymo 5 § sąlygomis darbininkas privalo atidirbti kas mėnuo už butą 1 dieną, už ganyklą ir pašarą 2 dieni.

I pastaba. Darbininkas eina dienas kas mėnuo; dvaro valdytojas praneša darbininkui apie jas savaite anksčiau.

II pastaba. Moteries darbo diena lygi vyro darbo dienai.

7 §. Paleidžiami iš kariuomenės ordinarininkai turi teisės grįžti į dvarą į senas vietas.

Grįžus paliuosuotiems iš kariuomenės ordinarininkams į dvarą jų vieton pasamdyti ordinarininkai savo vietų nustoja ir apleidžia dvarą.

8 §. Jeigu šio įstatymo 1 § normoms dvare darbininkų trūksta, dvaro valdytojas privalo samdyti jų iš tų darbininkų, kurie kituose dvaruose palikti šio įstatymo 5 § nurodytomis sąlygomis ir pranešti apie tai Darbo Inspektoriui.

Pastaba. Jei darbininkas atsisako keltis į kitą dvarą, tai jis per vieną mėnesį privalo apleisti dvarą.

9 §. Darbininkui — ordinarininkui, pasamdytam einant šio įstatymo 1 §, metinis atlyginimas negali būti mažesnis už šias normas:

a) dvaruose, kurių žemė yra

I rūšies—ne mažiau kaip	37 cnt.	pirmos rūšies to dvaro derliaus grūdų
II „ „ „	34 „	„
III „ „ „	32 „	„
IV „ „ „	30 „	„

b) $1/3$ hektaro išdirbtos žemės bulvėms,
$1/5$ „ „ „ linams,
$1/8$ „ „ „ daržovėms,

c) ganiava ir pašaras dviem karvėm, dviem avim ir dviem kiaulėm, skaitant:

1) 400 klg. šieno, 240 klg. pelų, 800 klg. vasarinių šiaudų ir 1200 klg. ruginių šiaudų vienai karvei,
2) 100 klg. šieno ir 125 klg. vasarinių šiaudų vienai avelei;

d) atvežto kuro — 5 kub. metrai malkų ir 15 kub. metrų žabų, ar atatinkamas kiekis durpių;
e) tinkamas gyvenimui ir kas vasarą remontuojamas butas;
g) tvartai jo gyvuliams;
i) apmokėti pusę išlaidų gydytojui ir medicinos pagalbai, ordinarininkui arba jo šeimos (žmona, vaikai) nariui susirgus ir duoti susisiekimo priemonių;
k) 1.000 auks. pinigais.

10 §. Ordinarininkų skundus del butų riša komisija iš Darbo Inspektoriaus, Apskrities Gydytojo ir vietos savivaldybės atstovo.

11 §. Dvaruose, kuriuose avių ar dviejų karvių išlaikymas gali kenkti kulturingai ūkį vesti, leidžiama pakeisti avių išlaikymą ekvivalentu iš 130 klg. rugių ar iš 8 klg. vilnų ir karvės išlaikymą ekvivalentu iš 245 klg. rugių. Ekvivalento rūšį pasirenka ordinarininkas.

Pastaba. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos valdomuose dvaruose avių išlaikymas pakeičiamas ekvivalentu iš 130 klg. rugių.

12 §. Grūdų kiekį suskirsto susitariusios abi suinteresuotos šalys. Susitarimui neįvykus, grūdų kiekį suskirsto Darbo Inspektorius.

13 §. Atlyginimas pinigais ir grūdais privalo būti išmokamas ordinarininkams ne ilgesniais kaip mėnesio laikotarpiais.

14 §. Ordinarininkams nustatoma vidutiniai per metus 10 valandų darbo diena. Paskirstymas darbo valandų atskirais mėnesiais atliekamas abiem suinteresuotom šalim susitarus.

15 §. Susitarimui neįvykus privalomos šios darbo dienos normos: 1) sausio mėn. 8 valandų, 2) vasario— 9 val., 3) kovo — 10 val., 4) balandžio — 11 val., 5) gegužės — 12 val., 6) birželio — 12 val., 7) liepos— 12 val., 8) rugpiūčio — 12 val., 9) rugsėjo — 10 val., 10) spalių — 9 val., 11) lapkričio — 8 val., 12) gruodžio — 7 val.

16 §. Šio įstatymo 14 ir 15 §§ normos netaikomos tiems atsitikimams, kai reikalinga medicinos ar šiaip pagalba nelaimei ištikus teikti, pastočių priedermę atlikti, arba atlikti kelionę ūkio reikalais.

17 §. Darbo pradžios, pabaigos ir pertraukų laiką nustato susitarusios abi suinteresuotos šalys; susitarimui neįvykus, laiką nustato darbo inspektorius.

18 §. Darbo dienos ilgumo normos privalomos ir darbininkams paliktiems dvaruose 5 ir 6 § § sąlygomis.

19 §. Dirbdamas dvare darbininkas nustojęs sveikatos del nelaimingo atsitikimo ne del savo kaltės arba negalėdamas del senatvės, ligos ar žaizdų karo metu toliau darbo dirbti, naudojasi dovanai iš dvaro:

a) butu ir kuru, kaip ir ordinarininkai,
b) pašaru ir ganiava vienai karvei ir dviem avim,
c) 480 kvadratinių metrų įdirbto lauko daržui ir bulvėms,
d) 400 gramų rugių per dieną,
e) 480 kvadratinių metrų įdirbto lauko daržui ir bulvėms ir 400 gramų rugių per dieną kiekvienam negalinčiam darbo dirbti jo šeimos nariui ir vaikui ligi 14 metų amžiaus.

I pastaba. Darbininko negalėjimą del sveikatos nustojimo toliau tiesioginį darbą dirbti tikrina apskrities gydytojas. Negalinčiais del senatvės toliau darbo dirbti laikomi darbininkai, kuriems sukako 60 metų amžiaus.

II pastaba. Šis § neatima iš darbininko teisės gauti atlyginimą už sveikatos nustojimą, einant bendrais civiliniais įstatymais. Jeigu darbininkas gauna atlyginimą teismo sprendimu, tai jis nustoja teisės gauti pašalpos einant šiuo paragrafu.

20 §. Dvarų darbininkų našlės, kurių vyrai mirė dvare bedirbdami, žuvo arba dingo karo metu, naudojasi šio įstatymo 19 § nustatytomis sąlygomis dovanai, jeigu jos maitina negalinčius dirbti šeimos narius, arba vaikus ligi 10 metų, o lankančius mokyklą ligi 14 metų. Priešingu atsitikimu, jei jos gali darbą dirbti, privalo už gaunamą išlaikymą atidirbti šio įstatymo numatytomis sąlygomis.

21 §. Ordinarininkas teismo sprendimu gali būti anksčiau samdymo sutarty pažymėto laiko iš dvaro pašalintas:

a) atsisakęs pildyti samdymo sutartį, ne del savo ar savo šeimos nario ligos, mirties ar nelaimingo atsitikimo,
b) jei yra teismo nuteistas kalėti už kriminalinį nusikaltimą.

22 §. Darbo ir Socialės Apsaugos Inspekcija prižiūri šio įstatymo vykdymą ir nusikaltusius traukia atsakomybėn.

23 §. Dvaro valdytojas už šio įstatymo nepildymą baudžiamas teismo keliu pinigine bauda ligi 10.000 auksinų.

24 §. Šį įstatymą paskelbus dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymas (V. Ž. Nr. 62, eilinis Nr. 557) panaikinamas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 18 d

— 740 —

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 4 d. priimtą etatų papildymą r pakeitimą.

Vidaus Reikalų Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 60, eilinis Nr. 548).

Vidaus Reikalų Ministerijos Tikybų Departamento etatai pakeičiami šiaip:

vietoj: departamento vedėjas — skyriaus viršininkas specialistas — 1 turi būti departamento direktorius 1

papildomi: vaikas pasiuntinys 1

Psichiatrinės ligoninės Tauragėje etatai pakeičiami šiaip:

vietoj: vyresnieji slaugintojai — 2 turi būti . . 3

vietoj: slaugintojai — 8 turi būti 12

papildo ni šiaip: siuvėja 1

duonos kepėja 1

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 12 d.

— 741 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 4 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą.

Susisiekimo Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 67, eilinis Nr. 602).

Susisiekimo Ministerijos etatai papildomi ir pakeičiami šiaip:

vietoj: vice ministeris (vyresnysis inspektorius) — 1 turi būti vice-ministeris 1

Inspekcija.

Vyresnysis inspektorius 1

vietoj: ypatingiems reikalams inžinieriai—2 turi būti ypatingiems reikalams inžinierius . 1

Juriskonsultų padėjėjas 1

Kelio tarnyba.

vietoj: viršininko padėjėjas — 1 turi būti viršininko padėjėjai 2

a) Technikos skyrius.

vietoj: inžinieriai — 3 turi būti inžinieriai . . 2

III Geležkelių Valdybos etatai papildomi šiaip:

b) Kasa.

vietoj: kasininkai — skaitytojai — 2 turi būti kasininkai skaitytojai 3

vietoj: „sargybiniai"—11 turi būti „sargybiniai" 12

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

P. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 12 d.

— 742 —

Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašas.

Steigiamojo Seimo Prezidiumas, eidamas Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo įstatymo (Vyr. Žinios Nr. 62, eilinis Nr. 558) § 5, skelbia šį išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašą:

Eilinis Nr.	Pavardė ir vardas išstojusio Steigiamojo Seimo nario	Rinkimų Apyg.	Rinkimų sąr.	Išstojimo data paskelbta Steigiamojo Seimo plenume			Išstojimo priežastis	Atsisakiusieji iš eilės kandidatai	Pavardė ir vardas naujai įstojusio Steigiamojo seimo nario	Įstojimo data paskelbta Steigiamojo Seimo plenume.		
1	Bagdonas Mikas	I	3	1922	I	27	atsisakė	Nėra	Marčiulionis Jurgis	1922	I	22
2	Valaitis Jonas	II	9	1922	II	17	atsisakė	Nėra	Povilaitis Pranas	1922	II	21
3	Giniūnas Jonas	I	3	1922	II	24	atsisakė	Nėra	Grebliūnas Pranas	1922	III	7
4	Jurgutis Vladas	III	8	1922	III	3	atsisakė	Radveikis Julius	Skyrius Juozas	1922	III	21
5	Vailokaitis Jonas	II	15	1922	III	3	atsisakė	1) Naujokaitis Jonas 2) Kaunas Jonas 3) Petraškevičius Kazys	Grajauskas Vincas	1922	III	17
6	Bizauskas Kazys	V	3	1922	III	10	atsisakė	Gurklevičius Romuald.	Černauskas Stasys	1922	III	14

Už Steigiamojo Seimo Pirmininką
Dr. J. Staugaitis
I Vicepirmininkas.

V. Račkauskas,
Steigiamojo Seimo Sekretorius.

Kaunas, 1922 m. kovo mėn. 24 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas. Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. gegužės m. 3 d.

Nr. 87

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 743 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. kovo mėn. 14 d. priimtą įstatymą.

Įstatymas del atlyginimo už priverčiamą nekilnojamųjų turtų nusavinimą, už laikiną jų paėmimą ir už sudarymą teisės dalyvauti jų naudojime.

I.

Civilinių įstatymų rinkinio X t. 1 d. straipsniai: 575—591, 593—595; 595^2—595^4, 602—608 pakeičiami šiaip:

575. Priverčiamai nusavinti taip pat laikinai paimti nekilnojamąjį turtą arba sudaryti teisę dalyvauti jų naudojime, kiek Valstybės arba visuomenės nauda yra to reikalinga, leidžiama tik už atlyginimą.

576. Nusavinimas arba laikinas paėmimas nekilnojamojo turto arba sudarymas teisės dalyvauti jo naudojime visuomet yra tvirtinamas įstatymų leidžiamuoju keliu. Šiuo reikalu įstatymų projektus paduoda atatinkami ministeriai, nurodydami visas žinias, kuriomis aiškinama įmonės naudingumas ir priverčiamo nusavinimo arba teisių aprėžimo nekilnojamąjam turtui reikalas. Jei norima nekilnojamasis turtas nusavinti nesilaikant paprastojo kelio (594 ir kiti str.) tad turi būti paaiškintas ir reikalas nesilaikyti jo.

577. Tam tikrą nekilnojamojo turto nusavinimo įstatymą išleidus, atatinkamas ministeris tuojau susižino su turto savininku del galūtinos turto kainos. Sulyginęs turto savininko pareikštą kainą su tikra turto vertybe ir su kaina, nustatyta įkainojimo taisyklėmis, ministeris pasielgia eidamas 588 straipsniu.

578. Už imamus valstybės arba visuomenės reikalams turtus atlyginama pinigais arba, abiem pusėm susitarus, nusavinamas nekilnojamasis turtas pakeičiamas kitu vienodos vertybės ir duodančiu tiek pat naudos turtu.

579. Jei atlyginimo didumas yra nustatytas geruoju susitarus, tad nusavinamąjam turtui sudaromas nustatytu būdu perkamasis aktas.

580. Jei prašomoji kaina nesutinka su tikra turto vertybe arba jai jos nepakanka ipotekos skoloms išmokėti, tad turtas surašomas ir įkainojamas.

581. Turtą surašo, eidamas Civilinio Proceso įstatymu, vietos milicijos valdininkas, dviejų ar trijų kviestinių (geriausia to turto kaimynų) akyvaizdoje. Į turto surašymą kviečiamas savininkas arba jo įgaliotinis ir šiam reikalui jiems yra duodamas trijų mėnesių terminas, nuo dienos pakvietimo įdavimo; jei jie neatvyksta suėjus tam terminui, surašymas nestabdomas.

582. Įkainojimą daro komisija šioj sudėtyj: pirmininkas apskrities—viršininkas, nariai: apskrities ir miesto savivaldybės, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovai, mokesnių inspektorius ir vietos taikos teisėjas.

583. Visokiems įtaisams ir statymams, Vyriausybės įgyjami privatiniai turtai, kurie yra tam tikrų ministerijų žinioje, surašomi ir įkainojami būtinai esant suinteresuotosios ministerijos atstovui, kuris privalo prižiūrėti įkainojimo komisijų darbo taisyklingumą ir jei jos nukrypsta nuo įstatymais nustatytų taisyklių, tuojau pranešti Ministeriui ar įstaigai, kurios įsakymu jisai yra paskirtas atstovu, įrašydamas savo nuomonę ir pačiuose įkainojimo aktuose.

584. Įkainojant turtą laikomasi šių taisyklių:

1) diena, kurią atidaromi komisijos posėdžiai įkainojimo reikalu, pranešama šalims ir skolintojams, jeigu jie įrašyti ipotekos knygose, raštu;

2) šalims leidžiama duoti komisijai paaiškinimų tiek raštu tiek žodžiu;

3) šalių neatvykimas komisijos posėdžių metu nesulaiko turto įkainojimo;

4) komisija turi teisės kviesti ekspertų techniniams klausimams paaiškinti ir nuskirti vieną arba kelis savo narius apžiūrėti vietos ir iškvosti aplinkinius žmones;

5) įkainojama arba iš pelno, kurį duoda turtas, arba iš vietos kainų ir tam tikrų turto padėties aplinkybių;

6) savininkui reikalaujant, turtas yra įkainojamas iš duodamo pelno, einant savininko duotomis žiniomis ir išrodymais, kuriuos komisija išras tikrais. Šiuo atsitikimu turto kaina nustatoma kapitalizuojant iš keturių procentų vidutinį grynąjį pelną, apskaitytą per paskutinius penkerius metus prieš įkainojimą (Civil. Proces. įst. 1119 ir 1120 str.);

7) visais atsitikimais, išskyrus pažymėtą pirmesniame punkte įkainojimą, įkainojama iš vietos kainų ir tam tikrų turto padėties aplinkybių;

8) nusavinant nekilnojamojo turto dalį, atlyginti reikia ne tik tos dalies kaina, bet visa ta suma, kuria del nusavinimo sumažėja paliekamo savininkui turto

vertybė. Todel reikia žiūrėti, ar atėmus arba paėmus žemės sklypą savininkas nustoja tiktai gaunamo iš jo pelno, ar šis sklypas yra toks, kad plotas paliktas savininkui, atrėžus šį sklypą, nebegali duoti pelno pagal savo didumą; taip pat reikia žiūrėti, ar imamas trobesys duoda atskirą pelną, kaip antai: gyvenamieji namai, krautuvė ir t. t., ar jis priklauso svarbiausiems namams, pavyzdžiui sandėlis, rūsys ir t. t. ir del to turi šiokios tokios įtakos viso pelno sumažėjimui;

9) įkainojant neturi būti žiūrima į galimą turto vertybės padidėjimą del įsteigimo įmonės, kurios reikalui turtas yra nusavinamas;

10) savininkas gali reikalauti nusavinti visą turtą, jei atrėžus paliekamoji turto dalis būtų jam nenaudinga;

11) be nustatyto įkainojimu atlyginimo, įmonininkas privalo įtaisyti ir laikyti savo lėšomis pažymėtose vietose tiltus, kelius, pylimus, pervažiavimus, vandens nuotakas ir kitus tokius įtaisus, reikalingus nuostoliams ir nepatogumams pašalinti, kurie gali atsirasti nuo įmonės įtaisymo, kuriai turtas nusavinamas;

12) visų komisijos darbų rašomas protokolas, kuriame išdėstoma pagrindai, del kurių buvo imtasi šio ar to įkainojimo būdų ir visos žinios, iš kurių yra nustatyta turto vertybė ir atlyginimo didumas;

13) komisija daro sprendimus balsų dauguma; jei balsų skaičius yra lygus, tai nusveria pirmininko balsas;

14) komisijos sprendimas yra pranešamas šalims, esančioms čia pat, perskaitant jį, o nesančioms — siunčiant sprendimo nuorašą kartu su pranešamuoju rašteliu. Sprendimų nuorašai duodami ir esamoms šalims, jei jos to reikąlauja;

15) visas valdininkų komandiravimo išlaidas surašymams ir įkainavimams daryti, taip pat išlaidas raštinės reikalams ir braižymams atlygina toji įstaiga, kurios naudai tas turtas nusavinamas.

585. Del komisijos sprendimų šalis gali pareikšti jai prieštaravimų ir pastebėjimų per dvi savaiti sprendimą paskelbus.

586. Komisija paržiūrėjusi pareiškimus ir radus juos esant svarbius, gali įkainoti iš naujo; antru kartu įkainojusi ir paskelbusi tai, jokių pareiškimų nebepriima.

587. Įkainojimą pabaigus, apskrities viršininkas visą bylą pristato atatinkamam ministeriui.

588. Jei įkainojimo komisijos paskirtam atlyginimui nereikia prašyti atskiro kredito ir jei šalys nėra pareiškusios komisijai prieštaravimų del padaryto turto įkainojimo, tad byla baigiama atatinkamam ministeriui įkainojimą patvirtinus. Priešingu atsitikimu, peržiūrėjus bylą Ministerių Kabinetui, ji pristatoma Seimui reikalingam įstatymui išleisti.

589. Galūtinai išsprendus atlyginimo dalyką iš pinigų, skiriamų darbams arba įmonėms, tuojau išmokami savininkams ne tiktai pinigai, paskirti už nusavinamąjį turtą, bet ir palūkanos iš šešių procentų metams nuo tos dienos, kuria turtas yra paimtas ligi mokamosios dienos, ir patį turtą paima savo žinion ta ministerija, kurios pasiūlymu jis yra įgytas, laikantis šių taisyklių:

1) kai atlyginimo negalima išmokėti tuojau arba ginčui kilus del teisės gauti jį arba del turto apdraudimo arba kitų teisėtų priežasčių, tai ginčijamoji atlyginimo dalis įnešama į vietos valstybės iždinę valstybės procentiniais popieriais taikos teisėjo depozitan ir laikoma ligi bus išspręsta, kam ši dalis turi būti išmokėta;

2) atlyginimas už turtą, turimą ligi gyvos galvos, įnešamas tuo pat keliu į vietos valstybės iždinę ir pelnas iš procentintų popierių yra mokamas turėtojui ligi gyvos galvos, o kapitalinė suma, pasibaigus šio turėtojo teisėms, atiduodama turto savininkui;

3) išmokėjus atlyginimą arba įnešus jį taikos teisėjo depozitan, nekilnojamiesiems turtams padaromi įgyjamieji raštai.

590. Jei nusavintasis turtas arba jo dalis bus pripažinta parduotina kaip nereikalinga tai turto savininkui, iš kurio jis buvo paimtas, duodama teisės pirmiausia išpirkti tą turtą. Jei del kainos nebūtų susitarta, tad turtas išperkamas kaina, nustatoma įkainojus jį paprastomis taisyklėmis, kuriomis įkainojama priverčiamai nusavinamasis turtas.

591. Apie parduodamus sklypus, apskrities viršininko įsakymu skelbiama dvejuose žymesniuose vietos laikraščiuose. Be to buvusiems sklypų savininkams tatai pranešama raštu, siunčiamu į jų gyvenamąją vietą arba ūkį, kuriam tas sklypas priklausė; juose pažymima parduodamojo sklypo kaina ir skiriamas vieno mėnesio terminas atsiliepti. Šis terminas skaitomas nuo rašto įteikimo dienos.

593. Kai del kainos susitariama geruoju, tad įgyjamam žemės sklypui daromas perkamasis aktas, o kai žemės sklypas yra parduodamas, reikalaujant buvusiam savininkui, kaina, nustatyta nauju įkainojimu, tad įmokėjus paskirtus pinigus padaromas įgyjamasis raštas.

594. Imant turtą gelžkeliams tiesti, laikomasi šių taisyklių:

1) jei skiriamas gelžkeliams turtas reikia paimti tuojau, jei kelio linija yra ištirta ir ministerijos patvirtinta, tad apskrities viršininkui pranešant skiriamas to turto surašymas paprastomis taisyklėmis ta sąlyga, kad jis būtų padarytas tuojau, nelaukiant pažymėto 581 str. laiko. Surašytas turtas perduodamas gelžkelių žinion;

2) jei kurių reikalaujamų įstatymais surašymui žinių negalima būtų suteikti ligi surašymo dienos, tad tas žinias savininkas pristato įkainojimo komisijai, bet surašymas del to nestabdomas ir jame pažymima, kad tų žinių trūksta;

3) nusavinamojo turto planai tvirtinami visų darančių surašymą parašais;

4) padarius surašymą, jis kartu su planu pristatomas apskrities viršininkui, kad pasirūpintų įkainoti turtą ir tada jau visos savininkų pretenzijos reiškiamos įkainojimo komisijai;

5) jei be paimto surašyto turto prireiktų dar papaimti jo dalis, tad tatai daroma nustatyta šiame § tvarka, patiekiant papildomuosius surašymus ir planus;

6) tolesnis nusavinimo bylų vykdymas atliekamas einant taisyklėmis, išdėstytomis 577—591, 593, 595, 595^2—595^4 straipsniuose.

595. Kai turtą, reikalingą gelžkeliams, kuriuos steigia privatinės draugijos, nesutinkama geruoju atiduoti, tad tie turtai tuojau įkainojami einant įstatymais ir nustačius atlyginimo didumą parduodami draugijoms paskirtą savininkams atlyginimą laidavus, kuris pilnai įnešamas į vietos iždinę.

> P a s t a b a. Nekilnojamieji turtai, privažiuojamiems prie gelžkelių keliams tiesti, priverčiamai nusavinami laikantis taisyklių išdėstytų kelių įstatyme (Įstatymų rinkinio t. XII 575 str. 3 past. priedėlis 1912 m. laidos).

595^2. Bylos apie atlyginimą už nusavintus gelžkelių reikalams turtus baigiamos Susisiekimo Ministeriui patvirtinus, jei suinteresuotosios šalys nėra pareiškusios prieštaravimų del įkainojimo.

595^3. Šiomis bylomis (595^2 str.) šalys turi teisės per mėnesį, paskelbus joms sprendimą, paduoti Susisiekimo Ministeriui prašymą pareikšdamos nesutikan-

čios su sprendimu, ir šiuo atsitikimu byla perduodama Ministerių Kabinetui, kuris galūtinai ją sprendžia.

595[4]. Jei nekilnojamieji turtai nusavinami priverčiamai ar laikinai paimami, arba jei sudaroma teisė dalyvauti jų naudojime, kai to reikia krašto gynimo reikalams, gali būti leidžiama paimti šie turtai tuoj surašius, laikantis 594 str. taisyklių ir tik įstatymų leidžiamuoju keliu.

602. Atlyginimas už laikiną turto paėmimą nustatomas po 6% jo vertybės, nustatytos geruoju susitarus arba įkainojimu padarytu paprastomis taisyklėmis, ir yra mokamas iš anksto už kiekvienus metus, kuriuos turtas yra laikinai paimtas.

603. Šioms byloms spręsti tinkamos yra taisyklės, išdėstytos 577 — 588 straipsniuose.

604. Laikinai paimti turtai negali būti ilgiau laikomi kaip trejus metus. Šiam laikui išėjus, turtų savininkas gali reikalauti, jei turtas jam negrąžinamas, nusavinti už tam tikrą, geruoju susitartą arba nustatytą kainą.

605. Išėjus tam laikui, kuriam turtas yra paimtas arba ir neišėjus dar jam, jei paimtasis turtas nebereikalingas, jis yra grąžinamas savininkui, kuris gali pareikalauti naujai įkainoti turtą, ir jei jo vertybė sumažėjo palyginus su nustatytąja pirmuoju įkainojimu del to, kad jis buvo laikinai paimtas, tai įmonininkas privalo išmokėti tų kainų skirtumą.

606. Teisė naudotis svetimu nekilnojamuoju turtu gali būti duota nekliudomai dirbti privažiuojamųjų kelių įtaisymo darbams. Šios teisės esmė ir galia nustatoma tam tikru įstatymu. Leidžiama taip pat naudotis privatinėmis žemėmis, kurios yra greta su paimtomis įmonei, imti reikalingai darbams dirbti medžiagai, bet žemės savininkai turi teisės pareikalauti, kad šios jų žemės būtų vyriausybės nusavintos ir kad būtų atlyginta kaip paprastai. Tvoroms nuo sniego išilgai gelžkelių įtaisyti gali būti duota teisės kasmet trumpą laiką naudotis privatinėmis žemėmis, kurios yra greta gelžkelio. Atlyginimas žemės savininkams skiriamas įstatymais nustatytu keliu (607 str.) ir išėjus trejiems metams gali būti naujai įkainotas tuo pat keliu.

607. Patikrinimas, ar buvo nuostolių nuo teisės sudarymo naudotis svetimuoju nekilnojamuoju turtu ir nustatymas didumo atlyginimo už juos, kai nebus šiuo reikalu susitarta geruoju, daromas taisyklėmis, išdėstytomis 577—588 straipsniuose.

608. Laikino nekilnojamojo turto paėmimo sąlygos ir visos sudaromos teisės dalyvauti jo naudojime išdėstomos sutartyse nustatytu keliu, o kai del to geruoju nesusitariama — pažymimos daromame šiuo reikalu sprendime.

II.

Civilinių įstatymų rinkinio (X t. 1 d.) 582 str. I ir II pastabos 589 str. 592 str. pastaba, 595 str. I pastaba, 595[1] straipsnių ir 596 — 600 str. panaikinami.

III.

Šis įstatymas veikia visame Lietuvos valstybės plote.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 20 d.

— 744 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 11 d. priimtą įstatymo papildymą.

Įstatymo apie valstybinį mokesnį nuo nejudomųjų turtų miestuose ir miesteliuose papildymas.

(L. V. Ž. Nr. 18).

Įstatymo apie valstybinį mokesnį nuo nejudomųjų turtų miestuose ir miesteliuose 4 § papildomas šia pastaba:

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, susitaręs su Valstybės Kontrolieriu, įsako mokesnių inspekcijoms penkmečiui nustatytą nuo nejudomųjų turtų mokesnio didumą keisti, padarius Ministerio paskirtu laiku atatinkamą visų nejudomųjų turtų perkainojimą. Naujai nustatytas mokesnio didumas pasilieka kitam penkmečiui, skaitant jį nuo perkainojimo dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 21 d.

— 745 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 4 d. priimtą įstatymą.

Elijo Goldino įpėdinių žemės sklypo dalies 1147,50 kvadratinių metrų Vilkaviškio evangelikų-liuterių parapijos kapynui nusavinimo įstatymas.

I.

Elijo Goldino įpėdinių žemės sklypo Vilkaviškyje dalis 1147,50 kvadratinių metrų nusavinama Vilkaviškio evangelikų-liuterių parapijos kapynui šiose sienose:

Pradedant ūkininko Chaimo Rozenkraco, evangelikų-liuterių parapijos ir Elijo Goldino įpėdinių žemės sklypų susidurimo vieta, apréžta šiomis tiesiomis linijomis:

1) P. R. linija 68° 0' ilgumo 153,45 metrų Vilkaviškio miesto evangelikų parapijos žemės siena.

2) kampas iš dešinės lygus 90° 0' P. V.: 22° 0' = 7,25 mėtrų vokiečių kariškių kapyno siena.

3) kampas 90° 0' Š. V.: 68° 0' = 152,52 metrų Vilkaviškio miesto evangelikų parapijos žemės (senasis kapynas) siena.

4) kampas 95° 15' Š. R.: 16° 45' = 7,67 metrų likusios dalies Elijos Goldino įpėdinių žemės sklypo siena.

Linijos sueina su pirmosios linijos pradžia.

5) Pirmoji linija su paskutiniąja sudaro kampą lygų 84° 45'.

II.

Šį įstatymą vykdo Vidaus Reikalų Ministeris, eidamas bendrais privatinio turto visuomenės reikalams nusavinimo įstatymais.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 21 d.

— 746 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 10 d. priimtą įstatymą.

Laikinojo prekybos suvaržymo Lietuvos pasieniuose įstatymas.

1 §. Visuose Lietuvos pasienio ir demarkacijos linijos valsčiuose laisva prekyba suvaržoma.

2 §. Visuose Lietuvos pasienio ir demarkacijos linijos valsčiuose suvaržoma laisva prekyba tomis prekėmis ir produktais, kuriuos išvežti į užsienį yra draudžiama, arba kuriems išvežti į užsienį reikia turėti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimas.

Sąrašą tų prekiu ir produktų, kuriuos išvežti į užsienį yra draudžiama, arba kuriems išvežti į užsienį reikia turėti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimas, skelbia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

3 §. Prekėms ir produktams išvežti iš valstybės vidaus į anapus demarkacijos linijos, reikia turėti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimas. Leidimas išvežti duodamas Ministerių Kabineto nutarimu.

4 §. Prekėms ir produktams iš valstybės vidaus į 1 § nustatytosios prekybos suvaržymo zonos valsčius įvežti vietos prekybos tikslais reikia turėti leidimas tos apskrities valdybos, į kurią prekės ar produktai įvežama.

5 §. Prekėms ir produktams iš prekybos suvaržymo zonos į valstybės vidų išvežti tiek savo tiek prekybos tikslais reikia turėti leidimas to valsčiaus valdybos, iš kurio prekės ar produktai išvežama.

6 §. Prekėms ir produktams iš prekybos suvaržymo zonos į neutralinės zonos valsčius tiktai savo reikalams išvežti leidimus duoda atatinkamų apskričių valdybos.

7 §. Pasienio ir demarkacijos linijos valsčiuose, apskričių valdybos gali leisti zonos gyventojams zonoje supirkinėti prekių ir produktų vietos prekybos tikslais.

8 §. Pasienio ir demarkacijos linijos valsčiuose valsčių ir miestų valdybos gali leisti prekybos suvaržymo zonos gyventojams savo reikalams, kaip zonoje pirkties prekių ir produktų, taip ir šiapus zonos pirktuosius įsivežti.

9 §. Saugoti, kad prekės ir produktai nebūtų išvežami, pavedama milicijai, pasienio sargybai ir žmonėms, turintiems tam tikrus leidimus iš komisijos, kuri sudaroma einant šio įstatymo 12 §.

10 §. Asmens, kurie yra sulaikyti prekybos suvaržymo zonoje vežant arba supirkinėjant prekes ar produktus be šiuo įstatymo nustatytų leidimų, baudžiami sulaikytų prekių ir produktų konfiskacija ir pinigine bauda ligi ketveriopos sulaikytų prekių ir produktų vertybės. Be to jie gali būti baudžiami areštu ligi 3 mėnesių ir iš jų konfiskuojamos pervežimo priemonės.

Pas antru kartu sulaikytuosius asmenis jiems prekybos suvaržymo zonoje vežant arba supirkinėjant prekes ar produktus be šiuo įstatymu nustatytų leidimų, prekės, produktai ir pervežimo priemonės konfiskuojamos ir jie baudžiami pinigine bauda ligi aštuoneriopos sulaikytųjų prekių ir produktų vertybės. Be to jie gali būti baudžiami areštu ligi 6 mėnesių arba išsiunčiami iš prekybos suvaržymo zonos, visam prekybos suvaržymo laikui.

Nusikaltimo padėjėjai baudžiami pinigine bauda lygia sulaikytųjų prekių vertybei, arba areštu ligi 3 mėnesių.

Nubaustųjų pavardės skelbiamos „Lietuvos" laikraštyje, nubaustųjų lėšomis.

11 §. Piniginė bauda, prekių ir pervežimo priemonių konfiskacija, arešto ir išsiuntimo bausmė skiriama administratiniu keliu ir ne vėliau per 14 dienų nuo sulaikymo dienos.

12 §. Baudą administratiniu keliu deda komisija šioje sudėtyje: pirmininkas—apskrities viršininkas, nariai — mokesnių inspektorius ir apskrities valdybos atstovas.

Visi komisijos sprendimai daromi balsų dauguma.

Pastaba. Sprendžiant konfiskavimą prekių, karių sulaikytų demarkacijos linijos valsčiuose, posėdin kviečiamas dalyvauti sprendžiamuoju balsu tos apskrities karo komendantas.

13 §. Per vieną savaitę nuo komisijos sprendimo paskelbimo dienos jos sprendimai gali būti skundžiami Taikos Teisėjui. Taikos Teisėjo sprendimas galutinas.

14 §. Sulaikytųjų prekių vertybė eina sulaikiusių jas žmonių naudai; pusė piniginės baudos eina per Vidaus Reikalų Ministeriją labdarybės tikslams; antra pusė piniginės baudos ir pervežimo priemonės eina valstybės naudai.

15 §. Vidaus Reikalų Ministeris susitaręs su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu šiam įstatymui vykdyti leidžia taisyklių.

16 §. Šį įstatymą paskelbus, įstatymas apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose (L. V. Ž. Nr. 16) ir įstatymo apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose pakeitimas ir papildymas (V. Ž. Nr. 52, eilinis Nr. 504) nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio m. 21 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 7 d. priimtą etatų pakeitimą.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 573).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatai pakeičiami šiaip:

Netiesioginių mokesnių ir valstybinių monopolių valdyba.

	Skaičius	Tarnybos kategorija
A. Centras.		
Valdybos valdytojas	1	XV
Valdybos valdytojo padėjėjas . .	1	XIII
Vyresnieji revizoriai	2	XII
Revizoriai	2	XI
Technikos inžinierius	1	XII
Teisių patarėjas	1	XII
Skyrių viršininkai - specialistai . .	2	XI
Skyriaus viršininkas	1	X
Vyresnysis bugalteris	1	X
Bugalteriai I-os eilės	3	IX
Bugalterio padėjėjai I-os eilės . .	4	VII
Sekretoriai	3	VII
Mašininkai	2	III—V
Kanceliarininkai	15	III—V
Kurjeriai	2	II
B. Apygardos Inspekcija.		
Apygardos inspektoriai . . .	4	XII
Vyresnieji inspektorių padėjėjai . .	10	XI
Jaunesnieji inspektorių padėjėjai . .	10	X
Inspektorių bylų vedėjai . . .	4	IX
Vyresnieji kontrolieriai . . .	20	VIII
Jaunesnieji kontrolieriai . . .	20	VII
Kontrolieriai fabrikuose . . .	30	VI
Raštininkai	12	III—IV
Kurjeriai	4	I

I pastaba. Netiesioginių mokesnių ir valstybinių monopolių valdybos etatų įvedimo laiką ir tvarką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

II pastaba. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Akčyžės Departamento etatai (V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 573) panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas. 1922 m. balandžio mėn. 21 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 metų balandžio mėn. 7 d. priimtą įstatymo pakeitimą ir papildymą.

Algų nustatymo kariams įstatymo pakeitimas ir papildymas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 563).

Algų nustatymo kariams įstatymo 3 § pakeičiamas šiaip:

3 §. Karininkams, karo gydytojams ir karo kunigams, užimantiems atatinkamas karininkų etatines vietas, už laipsnį ir pareigų ėjimą nustatomas šis atlyginimas:

Už laipsnį	Kas mėn. auks.	Už pareigų ėjimą	Kas mėn. auks.
Leitenantas . .	800	Jaunesn. karininkas.	500
Vyr. leitenantas	850	Komandos viršininkas	700
Kapitonas . .	900	Kuopos vadas . .	1.300
Majoras . . .	1.000	Bataliono vadas . .	1.600
Pulk. leitenantas	1.050	Pulko vado padėjėjas	1.800
Pulkininkas .	1.100	Atskiro batal. vadas	2.400
Gener. leiten. .	1.200	Pulko vadas . . .	2.700
Generolas . .	1.250	Brigados vadas . .	3.000
		Divizijos vadas . .	3.800
		Korpuso vadas . .	4.000
		Kariuomenės vadas .	6.000
		Krašto Aps. Minist. padėjėjas . . .	6.000

4 § pakeičiamas šiaip:

Karo valdininkams ir laisvai samdomiems tarnautojams, kurie užima karininkų ar karo valdininkų etatines vietas, nustatomas atlyginimas kas mėnuo pagal šias kategorijas:

IX=1.200 auks. VI=2.000 auks. III=3.200 auks.
VIII=1.400 „ V=2.500 „ II=4.000 „
VII=1.700 „ IV=2.800 „ I=4.500 „

Pastaba. Karo valdininkai, ištarnavę Lietuvos kariuomenėje karo valdininko laipsnyje du metu ir užėmę karininko vietą, gauna atatinkamą tai vietai karininko algą, tik atlyginimas už laipsnį imamas trimis laipsniais žemiau.

5 § pakeičiamas šiaip:

Etatuose nustatytos karininko pareigos prilyginamos karo valdininkų kategorijoms šiaip:

Jaunesnysis karininkas	— IX	kategorijai
Komandos viršininkas	— VIII	„
Kuopos vadas	— VII	„
Bataliono vadas	— VI	„
Pulko vado padėjėjas	— V	„
Atskiro bataliono vadas	— IV	„
Pulko vadas	— III	„
Brigados vadas	— II	„
Divizijos vadas	— I	„

6 § pakeičiamas šiaip:

Vaikų ir brangenybės priedai, nustatyti civilinių valstybės įstaigų tarnautojams, taikomi karininkams ir karo valdininkams.

9 §. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 21 d.

— 749 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo š. m. balandžio mėn. 10 dienos nustatau šią muito rinkliavą: už rugines sėlenas po 120 auks. už 100 klgr.

Dobkevičius

Finansu, Prekybos ir Pramonės Ministeris

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 12 d.

— 750 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo š. m. balandžio mėn. 21 d. nustatau šią muito rinkliavą:

už dobilų atmatas po 215 auks. už 100 klgr.

Dobkevičius

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 22 d.

SKELBIMAI.

Alfonso Schiko francūzų konjakų ir likerių dirbtuvių akcinės bendrovės steigėjai šaukia I-jį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks L. Prekybos ir Pramonės Banko bute Laisvės Al. 66, 1922 m. gegužės mėn. 15 d. 17 val.

Dienotvarkė:

1. Įstatų skaitymas.
2. Valdybos, tarybos ir revizijos komisijos narių rinkimas,
3. Nekilnojamojo turto pirkimas.
4. Einamieji reikalai.

Steigėjai.

I-jo stiklo fabriko Lietuvoje akcinės bendrovės valdyba šaukia nepaprastą akcininkų visuotinį susirinkimą, kuris įvyks Kaune Didžioji Totorių gatvė Nr. 6 1922 m. gegužės mėn. 16 d. 17 val.

Dienotvarkė:

1. Pagrindinio kapitalo padidinimas.
2. Einamieji reikalai.

Valdyba.

Akcinės medžio pramonės bendrovės „Venta" valdyba šiuo šaukia metinį visuotinį susirinkimą. Susirinkimas įvyks š. m. gegužės mėn. 8 d. 16 v. Šiauliuose bendrovės fabriko kantoroje.

Dienotvarkė:

1) valdybos ir revizijos komisijos pranešimai,
2) 1921 metų apyskaitos patvirtinimas,
3) bendrovės kapitalo padidinimas,
4) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimai,
5) einamieji reikalai.

Valdyba.

Šiuo skelbiama, kad š. m. balandžio mėn. 30 d. 15 val. šaukiamas Kauno miesto elektros apšvietimo akcinės bendrovės visuotinis susirinkimas. Susirinkimas įvyks Kauno elektros stoties valdybos bute (Vienybės Aikštė).

Dienotvarkė:

1) valdybos pranešimas apie išėjusių metų bendrovės operacijas,
2) apyskaitos patvirtinimas ir pelno paskirtymas,
3) pagrindinio kapitalo padidinimas,
4) 1922 m. sąmatos patvirtinimas,
5) rinkimai,
6) einamieji klausimai.

Einant bendrovės įstatų § 51, akcininkai turi įteikti savo akcijas vienam akcinių bankų Lietuvoje ne vėliau kaip balandžio mėn. 24 d., o liūdymus apie akcijų deponavimą ligi balandžio mėn. 28 d. nusiųsti Kauno elektros stoties valdybai (Vienybės Aikštė).

Jei balandžio mėn. 30 d. visuotinis susirinkimas neįvyktų, tai antras susirinkimas skiriamas gegužės mėn. 2 d. 15 val. tame pačiame bute. Šis susirinkimas bus laikomas teisėtu, nežiūrint į atvykusių akcininkų skaičių (bendr. įst. § 59).

Valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerjų Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 5 d.

Nr. 88

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 751 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 8 d. priimtą įstatymą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymas.

1 §. Valstybės tarnautojai gauna už savo darbą atlyginimą, kurio pamatinę dalį sudaro pagrindinė alga.

Be pagrindinės algos valstybės tarnautojai gauna:

a) vietos brangenybės priedą ir
b) vaikų priedą.

I.

2 §. Atlyginimo atžvilgiu etatiniai valstybės tarnautojai skirstomi į 20 tarnybos kategorijų pagal pagrindinės algos didumą.

Etatinių valstybės tarnautojų suskirstymas į tarnybos kategorijas ir jų atlyginimas nustatomas šio įstatymo prieduose.

I pastaba. Aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų ir mokytojų seminarijų etatiniai mokytojai tarnybos laipsnių priedams skiriami: turį aukštojo mokslo cenzą — į XI, neturį jo — į X tarnybos kategoriją, bet etatiniais tarnautojais jie laikomi tik tuo atsitikimu, jei turi ne mažiau kaip 12 pamokų per savaitę.

II pastaba. Aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų ir mokytojų seminarijų direktoriams tarnybos kategorija ir atlyginimas nustatomas įskaitant ir 6 privalomas jiems pamokas.

3. §. Etatiniai valstybės tarnautojai, ištarnavę vienoje ir toje pačioje kategorijoje trejus metus, be pagrindinės algos gauna 10% priedą. Šis priedas išskaičiuojamas iš tai kategorijai šiuo įstatymu skiriamos pagrindinės algos.

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI ir XII tarnybos kategorijų tarnautojai gauna šiuos priedus kas treji metai po 3, 6, 9, 12 ir 15 tarnybos metų; XIII, XIV, XV ir XVI — po 3, 6 ir 9 tarnybos metų; XVII kategorijos — po 3 metų; XVIII, XIX ir XX kategorijų tarnautojai priedo už ištarnautą laiką negauna.

Pastaba. Už pedagoginio mokyklos darbo ligi 1918 m. lapkričio mėnesio 11 dienos ištarnautus metus mokama, pradedant nuo pirmo penkmečio ligi 4 penkmečių aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų ir mokytojų seminarijų etatiniams mokytojams išėjusiems aukštąjį mokslą po 100 auks. mėnesiui, neišėjusiems aukštojo mokslo po 70 auks. mėnesiui; pradedamųjų mokyklų instruktoriams ir mokytojams po 50 auksinų mėnesiui.

4 §. Šio įstatymo nurodytas tarnybos laikas pradedama skaityti nuo tos dienos, kurią tarnautojas buvo paskirtas į kurią nors tarnybos kategoriją.

Kiekvieno tarnautojo ne etatinėje tarnyboje išbūtas laikas įskaitoma į etatinės tarnybos metus, kai tarnautojas pastaroje išbus ne mažiau kaip 5 metus.

Ištarnautoji aukštesnė pagrindinė alga pradedama mokėti suėjus 3 metų tarnybos terminui nuo 1 sekamo mėnesio dienos.

5 §. Jei tarnautojas del savo kaltybės bus savo tarnybą kuriam laikui sutrukdęs, tai sutrukdytasai laikas į ištarnautą laiką neįskaitomas.

Kada paleistas iš tarnybos tarnautojas vėl paskiriamas etatiniu tarnautoju, tai jo anksčiau tarnautas laikas į ištarnautąjį laiką įskaitomas, bet tik tuo atsitikimu, kai tarnautojas buvo iš tarnybos atleistas ne už netinkamą pareigų ėjimą ir ne už įstatymų peržengimą.

Teisėtų atostogų laikas į ištarnautąjį laiką įskaitomas.

6 §. Paskirtas į aukštesnę tarnybos kategoriją valstybės tarnautojas gauna tos kategorijos pirmą didesnę (palyginant su senąja) pagrindinę algą.

Pakilti naujoje darbo kategorijoje aukštesnįjį tarnybos laipsnį valstybės tarnautojas gali, ištarnavęs joje trejus metus.

Jei senoje tarnybos kategorijoje valstybės tarnautojas būtų pakilęs į aukštesniąją tarnybos kategoriją anksčiau kaip po 3 metų ir būtų gavęs pagrindinės algos tiek arba ir daugiau kaip gauna į aukštesniąją kategoriją paskirtas, tai jis pakyla naujoje kategorijoje į sekamą aukštesnį tarnybos laipsnį, tuo pat laiku, kuriuo būtų į aukštesnįjį laipsnį pakilęs, senoje kategorijoje palikęs.

7 §. Paskirtas į žemesnę darbo kategoriją valstybės tarnautojas gauna pagrindinę algą, kurios tarnybos laipsnis, palyginti su senuoju, negali būti aukštesnis.

8 §. Žiūrint tarnybos reikalavimų, Ministerių Kabinetui nutarus ir Valstybės Kontrolieriui sutikus, kuriam nors valstybės tarnautojui išimties keliu gali būti mokama aukštesnė, kaip valstybės tarnautojų atlyginimo lentele nustatyta pagrindinė alga.

Valstybės Kontrolės revizijos tarnautojams ir akcyžės ir tiesioginių mokesnių priežiūros tarnautojams virš pagrindinės algos mokama 10% priedo.

9 §. Antraeilė valstybės tarnautojų tarnyba atlyginama ne daugiau kaip ½ antraeilės tarnybos pagrindinės algos. Atlyginimo didumą nustato atatinkamas Ministeris, susitaręs su Valstybės Kontrolieriu.

10 §. Etatinių tarnautojų kandidatai gauna ¾ atatinkamos kategorijos pagrindinės algos.

II.

11 §. Vietos brangenybės priedų valstybės tarnautojai gali gauti pagal gyvenamųjų vietų klases. Gyvenamųjų vietų suskirstymą į klases nustato Ministerių Kabinetas.

12 §. Vaikų priedų etatiniai valstybės tarnautojai gauna kiekvienam vaikui ligi 14 metų amžiaus; vaikų priedų dydis nustatomas šio įstatymo priede.

13 §. Pirmųjų penkių kategorijų valstybės tarnautojų vaikai ligi 16 metų amžiaus visose valstybės išlaikomose mokyklose mokinami nemokamai.

14 §. Vaikų ir brangenybės priedai valstybės tarnautojams mokama tik už pagrindinę tarnybą.

Vaikų priedai bendriesiems vyro ir žmonos — tarnautojų vaikams išmokami, gyvenant tėvams kartu — tėvui, gyvenant tėvams atskirai, — tam, kurio globoje yra vaikai.

15 §. Vaikų ir vietos brangenybės priedų negauna šie tarnautojai:

a) kurie gauna iš valstybės žemės ar kitų turtų naudoti ir kuriems šie turtai sudaro pagrindinį gyvenimo šaltinį.

b) kuriems valstybė skiria naudotis tam tikrais %% nuo renkamų valstybės naudai pajamų.

16 §. Du kartu per metus, prieš Kalėdų ir Velykų šventes, valstybės tarnautojai gauna priedą lygų pusei jų pagrindinės mėnesinės algos.

17 §. Vienkartiniai atlyginimai gali būti išimtinais atsitikimais duodami iš valstybės biudžeto šiam reikalui skiriamų sumų atatinkamam Ministeriui su Valstybės Kontrolieriu susitarus, jei tarnautojo atliekanas tarnybos darbas nepaprastai viršija nustatytus darbo reikalavimus, arba jei tarnautojas ligos ar šiaip nelaimės dėliai atsiduria sunkioj materialinėj padėty.

III.

18 §. Valstybės tarnautojai gauna už savo darbą atlyginimą iš tos įstaigos, kurioje jie eina pareigas.

Tarnautojo teisė į atlyginimą prasideda paskyrimo diena. Teisė gauti atlyginimą pasibaigia tarnybos ištarnavimo diena; tarnautojui mirus jo atlyginimas išmokamas už visą paskutinį jo tarnybos mėnesį.

Teisėtų atostogų metu alga mokėti nenutraukiama.

19 §. Viršnorminis darbas atlyginamas iš pusantros per mėnesį gaunamos pagrindinės algos už kiekvieną viršnorminę valandą atatinkamam Ministeriui su Valstybės Kontrolieriu susitarus.

20 §. Atlyginimas tarnautojams mokama už ištarnautą laiką kas mėnuo kiekvieno mėnesio paskutinę dieną.

Išimtinais atsitikimais atlyginimas tarnautojams gali būti išmokamas anksčiau numatyto termino Ministerių Kabineto ar atskirų Ministerių atatinkamais įsakymais, Valstybės Kontrolieriui sutinkant. Išstojusiems iš tarnybos atlyginimas išmokamas tuojau po išstojimo, jeigu jie neliko valstybei skolingi.

21 §. Valstybės tarnautojai del savo tarnybos pareigų ypatingumo gali būti atlyginami už darbą, duodant jiems išlaikymą, duodant naudoti žemę ar kitą turtą, leidžiant naudotis tam tikrais %% tų pačių tarnautojų valstybės naudai renkamų pajamų. Mokėtiną šiais atsitikimais atlyginimo (pagrindinės algos ir priedų) didumą nustato Ministerių Kabinetas, vaduodamasis atlyginimo lentelėje atatinkamai taranutojų kategorijai nustatytu atlyginimu.

22 §. Už naudojimąsi valdžios butu valstybės tarnautojas turi mokėti nuomos makesnį, kuris neprivalo būti didesnis kaip 20% tarnautojo gaunamos pagrindinės algos.

Nuomos kainos didumą nustato atatinkamo tarnautojo vyresnybė, susitarusi su Valstybės Kontrole.

Už naudojimąsi surištu su tarnyba antraeiliniu atlyginimu, būtent: kuro ir šviesos medžiaga, tarnybos rūbais, maistu ir k. k. iš tarnautojų algos išskaitoma atatinkama antraeiliniam atlyginimui suma, jei tik įstatymu ar valstybės biudžeto nenustatyta kitokia tvarka. Sumos didumas nustatomas Ministerių Kabineto.

Pastaba. Ministerijų ir Departamento kurjeriai gauna tarnybos rūbus, už kuriuos iš jų algos neišskaitoma.

IV.

23 §. Laisvai samdomiems valstybės tarnautojams atlyginimas nustatomas žiūrint darbo sąlygų ir palyginus su atatinkamais vidutiniais valstybės tarnautojų atlyginimais.

Atlyginimo didumą nustato Ministerių Kabinetas.

V.

24 §. Lietuvos valstybės tarnyba skaitoma nuo 1918 metų lapkričio mėnesio 11 dienos. Nuo tos dienos skaitomas ir ištarnautas laikas.

Etatiniai valstybės tarnautojai, kurie šį įstatymą paskelbus, ištisus trejus metus bus ėję valstybės tarnautojų pareigas, kurios atatinka vienai šiuo įstatymu nustatomųjų tarnybos kategorijų, turi teisės pakilti atatinkamoje tarnybos kategorijoje į aukštesnįjį tarnybos laipsnį, kaip nurodyta šiame įstatyme.

Ministerių Kabinetui duodama teisės prilyginti senuosius tarnybų (vietų) vardus prie šiuo įstatymu nustatomųjų tarnybos kategorijų. Kiekvienu konkretiniu atsitikimu apie prilyginimą senosios tarnybos vardų prie šiuo įstatymu nustatomųjų tarnybos kategorijų sprendžia atskiras Ministeris, susitaręs su Valstybės Kontrolieriu, eidamas Ministerių Kabineto nustatytomis taisyklėmis.

VI.

25 §. Šį įstatymą paskelbus algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymas (L.V.Ž. Nr. 30, eilinis Nr. 344 ir jo papildymai ir pakeitimai Vyr. Žin. eiliniai Nr. Nr. 361, 364, 365, 505, 566, 568, 569, 592, 598, 614, 615, 629, 630, 631, 660 ir 661), įstatymo del valdininkų pareigų ėjimo atlyginimo 1, 2 ir 5 §§(L. V. Ž. Nr. 8), atlyginimo už darbą Švietimo Ministerijos aukštesniųjų ir pradedamųjų mokyklų mokytojams (L. V. Ž. Nr. 31, eilinis Nr. 360), atlyginimo už darbą aukštesniose Švietimo Ministerijos mokyklose (L. V. Ž. Nr. 12) ir algų nustatymo valstybinio apdraudimo įstaigos

valdininkams įstatymas (Vyr. Žin. Nr. 66, eilinis Nr. 592) nustoja galios.

Pastaba. Algų nustatymo valstybinio apdraudimo įstaigos valdininkams įstatymo visos pastabos (Vyr. Žin. Nr. 66, eilinis Nr 592), algų nustatymo Steig. Seimo raštinės valdininkams įstatymo I-ji pastaba (Vyr. Žin. Nr. 70, eilinis Nr 629) ir atlyginimo už darbą Švietimo Ministerijos aukštesniųjų ir pradedamųjų mokyklų mokytojams įstatymo 2 § (L. V. Ž. Nr 31, eilinis Nr. 360) paliekami galioje.

26 §. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1922 metų sausio mėnsio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 28 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 8 d. priimtą Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedą I.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedas I.

Etatinių valstybės tarnautojų lentelė.

I kategorija.

Visose įstaigose.

Sargas, kiemsargis, tarnas, vežėjas, pasiuntinys, panaktinis, jaunesnysis kurjeris, paprastasis darbininkas, ligonių slaugintojas(ja) (sanitaras-ė), laboratorijos jaunesnysis tarnautojas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Galvijų prižiūrėtojas, veterinarijos tarnas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Pečkurys, remonto darbininkas, pervažos sargas, tiltų sargas, kelio meisterio raštininkas, varvintojas, gaisrininkas, tunelio sargas, stoties darbininkas, valytojas, plentų sargas, seklumo sargas.

II kategorija.

Visose įstaigose.

Kurjeris, šveicorius, vyresnysis sargas, centralinio šildymo pečkurys, vyresnysis darbininkas, virėja, siuvėja, vyresnysis slaugintojas-ja (sanitaras-ė), laboratorijos vyresnysis tarnautojas.

Teisingumo Ministerijoje.

Areštо namų prižiūrėtojas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Veterinarijos sanitaras.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Muitinių pasiuntinys-peržiūrėtojas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Iešmininkas, sankrovos prekių dalytojas, vyresnysis remonto darbininkas, centralinių šildymo įtvarų kurikas, pliekėjas, kelio tarnybos dailydė, kelio tarnybos tepliorius, nuolatinių katilų kurikas, vyresnysis gaisrininkas, plombuotojas, ligoninės budėtojas, garvežių plovėjas, telegramų nešiotojas, telegrafo darbininkas II eilės, laiškininkas II eilės, jaunesnysis vandens kelių sargybinis, jūreivis, tepėjas bei pečkurys garvežiuose ir specialiniuose laivuose, vandenpylis, nuolatinis mašinos tepėjas.

„Lietuvos". Redakcijoje.

Ekspedicijos darbininkas.

III kategorija.

Visose įstaigose.

Telefonistas, raštininkas, raštininkas III eilės, mašininkas III eilės.

Seimo Kanceliarijoje.

Šveicorius, kurjeris.

Teisingumo Ministerijoje.

Arešto namų vyresnysis prižiūrėtojas, kalėjimo sanitaras, kalėjimo jaunesnysis prižiūrėtojas.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Milicininkas, Kauno ligoninės vyresnysis darbininkas (prievaizda).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Muitinių ir pereinamųjų punktų raštininkai, iždinių pinigų skaitliuotojai II eilės, mokesnių inspektoriaus raštininkas II eilės, muitinės vyresnysis pasiuntinys-peržiūrėtojas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Stalius, stiklius, kopijuotojas, sodininkas, kalvis, kuopos seniūnas II eilės, telegrafo darbininkas I e[illegible] telegrafistas II eilės, telefonistas II eilės, vyre[illegible]is iešmininkas, sukabinotojas, semaforistas, S. [illegible] V. kl. stot. viršininko padėjėjas, kuro sandėlio prievaizda, gaisro mašinų mašinistas, nuolatinės mašinos mašinisto padėjėjas, krosnininkas, stogų dengėjas, kaminkrėtis, vyresnysis garvežių plovėjas, laiškininkas I eilės, mašinisto padėjėjas II eilės, kilnotojas, vyresnysis jūreivis, dailydė, kalvis, šaltkalvis, tiltų rinkliavos kasininkas, vyresnysis vandens kelių sar[illegible]binis, krovinių ir laivų registratorius, laivininkystės ir farvaterio ženklinimo viršila, depo viršila, depo kurikas.

IV kategorija.

Visose įstaigose.

Raštininkas (kanceliaristas) II eilės, mašininkas II eilės, šoferio padėjėjas.

Teisingumo Ministerijoje.

Kalėjimo vyresnysis prižiūrėtojas, sunkiųjų darbų kalėjimo jaunesnysis prižiūrėtojas, II eilės arešto namų viršininkas, sunkiųjų darbų kalėjimo sanitaras.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Vyresnysis milicininkas, miesto milicijos nuovados raštininkas, registracijos biuro raštininkas, ligoninės skalbinių prižiūrėtoja.

Krašto Apsaugos Ministerijoje.

Jaunesnysis garo mašinistas (Int. mal.).

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Sandėlio prižiūrėtojas II eilės.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Iždinių pinigų skaitliuotojai I eilės, vietos iždinės raštvedys II eilės, muitinės sandėlio prievaizdos padėjėjas, muitinių ir pereinamųjų punktų raštvedžiai, pereinamojo punkto viršininko padėjėjas, mokesnių inspektoriaus raštininkas I eilės.

Susisiekimo Ministerijoje.

Kuopos seniūnas I eilės, tiltų šaltkalvis, elektros šviesos prievaizda, vandenpumpės mašinistas, vandenpumpės keliaująs šaltkalvis, nuolatinės mašinos mašinistas-budėtojas, pasienio stoties vagonų apžiūrėtojas, atidavimo vietos šaltkalvis, tabelisto padėjėjas, svėrėjas, suderintojas, vagonų ženklintojas, svarstyklių tikrintojas, kontoros priėmėjas, prekių prižiūrėtojas, IV ir V klasės stoties viršininko padėjėjas, kasininkas III eilės, ligoninės ekonomas, telegrafistas I eilės, telefonistas I eilės, tekorius, telegrafo šaltkalvis, mašinistas prie motorinio piuklo, sankrovininkas, medžiagos dalytojas, vandenvedis, paštų įstaigų valdininkas III eilės, vyresnysis laiškininkas, statybos darbų dešimtininkas II eilės, sandėlininkas, vyresnysis kilnotojas, negarinių laivų prievaizda, trobų prievaizda, mašinisto padėjėjas I eilės, variklininkas II eilės, laivų viršila, škiperis.

V kategorija.

Visose įstaigose.

Raštininkas (kanceliaristas) I eilės, mašininkas I eilės, šoferis, registratorius, braižytojas II eilės, sąskaitininkas, archyvaro padėjėjas (jaunesnysis archyvaras), akušerė, sandėlio prižiūrėtojo padėjėjas, gailestingoji sesuo.

Švietemo Ministerijoje.

Skyriaus knygininkas, progimnazijų ir vidurinių mokyklų raštvedžiai.

Teisingumo Ministerijoje.

Pirmos eilės arešto namų viršininkas, sunkiųjų darbų kalėjimo vyresnysis prižiūrėtojas.

Krašto Apsaugos Ministerijoje.

Rimorius-šikšnininkas (Auto bat.), vulkanizatorius (Auto bat.), teplorius-meisteris (Auto bat.).

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Milicijos nuovados viršininko padėjėjas (apskrityse), miesto milicijos nuovados raštvedys, registracijos biuro raštvedys, masažistė, ligoninės medicinos raštinės vedėja, rentgenotechnikas, ligoninės šeimininkė.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Sandėlio prižiūrėtojas I eilės, mėsos apžiūrėtojas-instruktorius, mechanikas, namų prižiūrėtojas, veterinarijos felčeris.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

II eilės muitinės sandėlio prižiūrėtojas, muitinės sekretoriaus padėjėjas, muitinės bugalterio padėjėjas, monteris, vyresnysis statistikas, vyresnieji iždinių pinigų skaitliuotojai, vietos iždinės raštvedys I eilės.

Susisiekimo Ministerijoje.

Vyresnysis sankrovininkas, kelio meisteris III eilės, centralizacijos monteris, vyresnysis nuolatinės mašinos mašinistas, vyresnysis vagonų apžiūrėtojas, technikos agento padėjėjas, vyriausios gaisrininkų gurguolės viršininkas, III klasės stoties viršininko padėjėjas, kasininkas II eilės, kainuotojas, pakgauzo prižiūrėtojas, aptiekos mokinys, stočių II klasės vyresnysis telegrafistas, V klasės stoties viršininkas, kelio ruožo sandėlininkas, lempų meisteris, dinamo mašinistas, telegrafo-telefono monteris, telegrafo dirbtuvių monteris, dešimtininkas, vyr. telefoninkas, pašto-telegrafo įstaigos valdininkas V eilės, VII eilės pašto tel. įst. viršininkas, telegrafo prižiūrėtojas II eilės, tiltų meisteris, stalių meisteris, instrumentalininkas, farvaterio ženklinimo seniūnas, I eilės vairininkas, mašinistas II eilės, žemsemių ir kranų viršylos, statybos darbų dešimtininkas I eilės, nardytojas, pakraščių ir tako apstatymo prievaizda, agentas pinigams saugoti.

„Lietuvos" Redakcijoje.

Ekspeditoriaus padėjėjas.

„Elta".

Cyklostilistas.

VI kategorija.

Visose įstaigose.

Raštvedys, vyresnysis sąskaitininkas, vyresnysis registratorius, braižytojas I eilės, bugalterio padėjėjas II eilės, šoferis-mechanikas, kvalifikuotas mašininkas, archyvaras, egzekutorius, sandėlio prižiūrėtojas, medicinos felčeris (apskrities felčeris), vyresnioji gailestingoji sesuo.

Seimo Kanceliarijoje.

Mašininkė I eilės.

Užsienio Reikalų Ministerijoje.

Kurjerių ekspeditorius.

Švietimo Ministerijoje

Knygininkas II eilės, lietuvių kalbos žodyno redakcijos raštininkas, pradedamųjų mokyklų mokytojas II eilės.

Teisingumo Ministerijoje.

Jaunesnysis Teismo kandidatas, kalėjimo dirbtuvių prižiūrėtojas, Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo sekretoriaus padėjėjas, teismo antstolis, notarų sekretorius, sunkiųjų darbų kalėjimo dirbtuvių prižiūrėtojas, kalėjimo viršininko padėjėjas, Apy-

gardos Teismo prisiekusis vertėjas, kalėjimų ir sunkiųjų darbų kalėjimo felčeris, Taikos Teisėjo sekretorius.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Darbo ir Socialės apsaugos inspekcijų sekretorius, miesto milicijos nuovadų viršininkų padėjėjai, fotografas, šunų instruktorius, kriminalinis valdininkas II eilės (ir Kaune), vaistinės kasininkas, sekretorius-registratorius, registracijos biuro vedėjas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Miškų technikas III eilės, girininkas III eilės, Ž. Ū. ir V. T. Ministerijos įgaliotinio sekretorius, namų skyriaus vedėjas (Kauno Ž. Ū. ir V. T. M-jos įgaliotinio), apygardos matininko sekretorius, stoties kovai su gyvulių maru ūkio vedėjas, Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamento archyvaras II eilės.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Mokesnių innspektoriaus sekretorius, II eilės muitinės jaunesnysis valdininkas peržiūrėtojas, muitinės sekretorius, muitinės kasininkas, muitinės bugalteris, I eilės muitinės sandėlio prievaizda, pereinamojo punkto viršininkas, muitinės egzekutorius, stoties prievaizda, vietos iždinės jaunesnysis bugalteris, II eilės vietos iždinės bugalteris, II eilės vietos iždinės kasininkas, skyriaus sekretoriaus padėjėjas, apdraudimo įstaigos korespondentas III eilės, akčyžės kontrolierius prie fabrikų.

Susisiekimo Ministerijoje.

Trobų prievaizda II eilės, raštvedys II eilės, kelio meisteris II eilės, elektro monteris, vandenpumpės prievaizda, technikos agentas, tabelistas, pasienio stočių perdavimo agentas, svarstyklių meisterio padėjėjas, IV kl. stoties viršininkas, kasininkas I eilės, II kl. stoties viršininko padėjėjas, I kl. stoties vyresnysis telegrafistas, kasininkas-skaitytojas, vyresnysis sargybinis, S. G. III eilės ruožo viršininkas, kuro sandėlio prižiūrėtojas, atsarginis stoties viršininko padėjėjas, konduktorių brigadų sustatytojas, siaurųjų gelžkelių tiltų meisteris, vyr. telefonistė, pašto-tel. įst. valdininkas IV eilės, IV eilės pašto tel. įst. viršininkas, laivų kapitonas II eilės, vandens transporto rinkliavos kontrolierius, mašinistas I eilės, telegrafo prižiūrėtojas I eilės, laivininkystės prievaizda, sąskaitininkai.

Krašto Apsaugos Ministerijoje.

Garo mašinistas (Int. mal.), mechaniko padėjėjas (Int. mal.), elektro monteris (magneto taisytojas) (Aviac. vad.), radio mechanikas (Aviac. vad.), tekintojas, frezerninkas, frezerninkas instrumentalininkas (įrankininkas). (Aviac. vad.). šoferis instruktorius.

„Lietuvos“ Redakcijoje.

Ekspeditorius, skelbimų tvarkytojas, skelbimų ir klijentų priėmėjas.

VII kategorija.

Visose įstaigose.

Sekretorius, bugalterio padėjėjas I eilės, skyriaus sekretorius, vyr. archyvaras (archyvaras I eilės), departamento sekretoriaus padėjėjas, vyresnysis braižytojas, centralinių sandėlių prižiūrėtojai, vyresnysis medicinos felčeris.

Seimo Kanceliarijoje.

Raštinės skyriaus vedėjas ir knygininkas, raštinės sekretoriaus padėjėjas, kvalifikuotas mašininkas.

Valstybės Kontrolėje.

Revizoriaus padėjėjas II eilės.

Užsienio Reikalų Ministerijoje.

Kvalifikuotas mašininkas (mokąs kalbų).

Švietimo Ministerijoje.

Knygininkis I eilės, gimnazijos ir seminarijos raštvedys, pradedamųjų mokyklų mokytojas I eilės.

Teisingumo Ministerijoje.

Vyresnysis teismo kandidatas, Apygardos Teismo sekretoriaus padėjėjas, sunkiųjų darbų kalėjimo viršininko padėjėjas, II eilės kalėjimų viršininkas, Vyr. Tribunolo sekretoriaus padėjėjas, Valstybės Gynėjo sekretorius.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Higienos instituto ūkio ir raštinės vedėjas, psichiatrinės ligoninies ūkio vedėjas, milicijos nuovados viršininkas (apskrityse), kriminalinis valdininkas I eilės, miesto milicijos raštinės vedėjas.

Krašto Apsaugos Ministerijoje.

Rantgeno technikas, acetileno suvirėjas, suvirėjas, fotografas (Aviac. vad.), vyr. dailydė (Aviac. vad.).

Dailydė cecho meisteris, kalvių cecho meisteris, šaltkalvių cecho meisteris, auto remonto cecho meisteris, ginklų pameisteris, aeronavigatorius, bereiteris.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Miškų technikas II eilės, girininkas II eilės, veterinarijos ir agronomijos studentas kovai su gyvulių maru. Žemės reformos komisijos sekretoriaus padėjėjas, matininkas III eilės, hidrotechnikas III eilės, veterinarijos inspekcijos sekretorius.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Mokesnių inspektoriaus sekretorius I eilės, auto-garažo vedėjas, II eilės muitinės viršininkas, vyresnysis valdininkas peržiūrėtojas, I eilės vietos iždinės bugalteris, I eilės vietos iždinės kasininkas, statistikos technikas II eilės, laborantas, apdraudimo įstaigos korespondentas II eilės, apdraudimo įstaigos kontrolierius III eilės, prekių sandėlio prižiūrėtojas, jaunesnysis akčyžės kontrolierius.

Susisiekimo Ministerijoje.

II klasės stoties viršininko vyresnysis padėjėjas, atsarginis stoties viršininkas, S. G. depo budėtojas, mašinistas instruktorius, raštvedys I eilės, technikas II eilės, valdybos taksininkas, III klasės stoties viršininkas, I kl. stoties viršininko padėjėjas, trobų prievaizda I eilės, depo ir dirbtuvių monteris, II eilės elektros stočių prievaizda, traukinių kontrolierius, vyresnysis centralizacijos monteris-meisteris, archyvo ir bibliotekos vedėjas, vyresnysis elektro monteris, vyresnysis tabelistas, kelio meisteris I eilės, pašto telegrafo įstaigų valdininkas III eilės, V eilės pašto telegrafo įstaigos viršininkas, II eilės telegraf. mechnikas, vandens kelio mi-

licijos viršininkas, farvaterio ženklinimo prievaizda, materialinių dalių prievaizda, bagermeisteris, laivų kapitonas I eilės, centralinių sandėlių prievaizdos padėjėjas, medžiagos sandėlio prievaizda, centralinio blankų sandėlio prievaizda, rinkliavų skyriaus bilietų ir blankų sandėlio prievaizda, vyresnysis sąskaitininkas.

„Lietuvos“ Redakcijoje.

Agentas-instruktorius.

VIII kategorija.

Visose įstaigose.

Sekretorius-referentas, departamento sekretorius, bugalteris II eilės, vertėjas, dalies vedėjas, departamento kanceliarijos vedėjas.

Seimo kanceliarijoje.

Bugalteris, Seimo antstolis, rūmų prievaizda ir kasininkas.

Valstybės Kontrolėje.

Revizoriaus padėjėjas I eilės.

Ministerių Kabineto Kanceliarijoje.

Sekretoriaus padėjėjas.

Švietimo Ministerijoje.

Centralinio knygyno skyriaus vedėjas, Gamtos Tyrimo stoties laborantas ir taksidermistas, meteorologijos stoties observatorius ir skaičiuotojas.

Teisingumo Ministerijoje.

Kalėjimo gydytojas, sunkiųjų darbų kalėjimo gydytojas.

I eilės kalėjimo viršininkas, Apygardos Teismo sekretorius, notaras.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Provizoriaus padėjėjas, laborantas, miesto milicijos nuovados viršininkas, kriminalinių punktų viršininkai, vyresnysis technikas-matininkas, dezinfektorius-instruktorius, Kauno ligoninės ūkio vedėjas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Miškų urėdo pavaduotojas (urėdas III eilės), stoties kovai su gyvulių maru laboranto padėjėjas, Žemės Reformos Komisijos sekretorius, valstybinių namų skyriaus technikas, miškų technikas I eilės, sodininkystės instruktorius II eilės, sodininkas I eilės, linininkystės instruktorius II eilės, gyvulininkystės instruktorius II eilės, pieninkystės instruktorius II eilės, matininkas II eilės, hidro-technikas II eilės, Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamento archyvaras I eilės, žuklejystės prižiūrėtojas, statistikos korektorius, girininkas I eilės, smiltynų tvirtinimo girininkas, Ministerijos įgaliotinio padėjėjas, Ministerijos įgaliotinio bugalteris.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Virbalio muitinės viršininko padėjėjas, I eilės muitinės viršininkas, II eilės vietos iždinės vyresnysis bugalteris, statistikos technikas I eilės, statistikos korektorius I eilės, technikas I eilės, prekybos agento padėjėjas, Kauno iždinės sekretorius, vyresniojo bugalterio padėjėjas, reikalų vedėjas, apdraudimo įstaigos sekretorius, apdraudimo įstaigos kontrolierius II eilės, apdraudimo įstaigos korespondentas I eilės, apdraudimo įstaigos matematikas II eilės, vyr. akčyžės kontrolierius.

Krašto Apsaugos Ministerijoje.

Mechanikas (Int. mal.) mechanikas cecho meisteris.

Susisiekimo Ministerijoje.

Tehnikas I eilės, vyresnysis kelio meisteris, didžiųjų dirbtuvių meisterio padėjėjas, ruožo dirbtuvių meisteris, I eilės elektro stočių prievaizda, svarstyklių meisteris, II kl. stoties viršininkas, braižyklos prievaizda, grąžos depo viršininko padėjėjas, antras traukos ruožo viršininko padėjėjas, ūkio tarnybos medžiagos užpirkimo agentas, I eilės telegrafo mechnikas, depo budėtojas, matininkas, S. G. II eilės ruožo viršininkas, konduktorius išdalintojas, S. G. dirbtuvių katilų meisteris, Važ. Tarn. kontrolės skyriaus vedėjas, S. G. depo prievaizda, vyresnysis 1 kl. stoties viršininko padėjėjas, vyresnysis technikos agentas, telegrafo dirbtuvių prievaizda, pabėgių dirbtuvių prieivaizda, tarptautinio susisiekimo skyriaus sekretorius (mokąs prancūzų ir vokiečių kalbų), telegrafo-telefono dirbtuvių meisteris, pašto-telegrafo įstaigų valdininkas II eilės, IV eilės pašto-telegrafo įstaigos viršininkas, Pašto, Telegrafo ir Telefono Valdybos skyriaus vedėjo padėjėjas, centralinio garažo vedėjas, Plentų Valdybos centralinio sandėlio prievaizda, bagermeisteris - technikas, tarnybos sekretorius, centralinio sandėlio priievaizda, statistikos korektorius I eilės, kasininkas-išmokėtojas, III eilės pašto telegrafo įstaigos viršininko padėjėjas, mechanikas I eilės (Plentų Vald.).

Žydų Reikalų Ministerio Kanceliarijoje.

Korespondentas.

„Lietuvos“ Redakcijoje.

Korespondentas-reporteris, spaudos korektorius.

„Elta“.

Korespondentas.

IX kategorija.

Visose įstaigose.

Skyriaus vedėjas, referentas, bugalteris I eilės, kvalifikuotas vertėjas, mašininkas-stenografininkas, ypatingiems reikalams valdininkas II eilės.

Respublikos Prezidento Kanceliarijoje.

Kanceliarijos vedėjas.

Seimo Kanceliarijoje.

Protokolininkas, raštinės sekretorius.

Švietimo Ministerijoje.

Kalbos taisytojas-korektorius.

Teisingumo Ministerijoje.

Vyr. Tribunolo sekretorius, sunkiųjų darbų kalėjimo viršininkas.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Apskrities milicijos vadas, miesto milicijos vado padėjėjas, apskrities ir miesto viršininko padė-

jėjas, darbo ir socialės apsaugos inspektorius, gydytojas-asistentas (gydytojas internas).

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Miškų urėdas II eilės, Ministerijos įgaliotinis, statistikos instruktorius, specialistas II eilės, bugalteris-instruktorius, pienininkystės instruktorius I eilės.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Mokesnių inspektoriaus padėjėjas, pasienio kontrolierius, pasienio sargybos viršininkas, Kauno iždinės kasininkas II eilės, I eilės vietos iždinės vyresnysis bugalteris, vietos iždinės iždininkas II eilės, Ministerjios Kanceliarijos viršininko pavaduotojas, atsargos iždininkas II eilės, Matų, Saikų ir Svarstyklių inspektorius, vyresnysis statistikos korektorius, prekybos agentas, informacijos biuro vedėjas, apdraudimo įstaigos skyriaus viršininko padėjėjas, apdraudimo įstaigos kasininkas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Kelio tarnybos ruožo viršininko padėjėjas, jaunesnysis inžinierius, didžiųjų dirbtuvių meisteris, grąžos depo viršininkas, pirmas traukos ruožo viršininko padėjėjas, rinkliavų skyriaus statistikos vedėjas, konvencijų vedėjas, I kl. stoties viršininkas, stočių skaičiavedybos revizorius, vyresnysis telegrafo mechanikas, važiuotės tarnybos tvarkdarys (valdyboj), S. G. depo viršininkas, S. G. rinkliavų skyriaus revizorius, S. G. traukos revizorius, S. G. važiuotės revizorius, G. V. centralinio medžiagos sandėlio prižiūrėtojas, nusavinimo darbų įgaliotinis, gelžkelio stoties pašto telegrafo įstaigos viršininkas, vyresnysis centralinės kasos kasininkas, provizorius, dirbtuvių gydytojas, pašto-telegrafo įstaigos valdininkas I eilės, III eilės pašto-telegrafo įstaigos viršininkas, II eilės pašto-telegrafo įstaigos viršininko padėjėjas, valdininkas-ekspeditorius.

Žydų Reikalų Ministerio Kanceliarijoje.

Revizoriaus padėjėjas.

„Lietuvos" Redakcijoje.

Karo korespondentas-feljetonistas, svetimų kalbų mokovas ir laikraščių apžvalgininkas.

„Elta".

Redaktorius, stenografininkas-telefonininkas.

X kategorija.

Visose įstaigose.

Skyriaus viršininkas, inžinierius, agronomas, ypatingiems reikalams valdininkas I eilės, vyresnysis bugalteris, ministerijos bugalteris.

Seimo Kanceliarijoje

Stenografininkas II ei''

Valstybės Kontrolėje.

Revizorius.

Ministerių Kabineto Kanceliarijoje.

Juriskonsultų Komisijos sekretorius.

Užsienio Reikalų Ministerijoje.

Šifruotojas.

Švietimo Ministerijoje.

Lietuvių kalbos žodyno redaktoriaus padėjėjas, Centr. knygyno vedėjo padėjėjas, mokyklų instruktorius, progimnazijų ir viduriniųjų mokyklų direktorius (be cenzo).

Teisingumo Ministerijoje.

Vyr. notaro padėjėjas, teismo tardytojas.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Apskrities ir miesto milicijos vadas, kriminalinio skyriaus vedėjas, apskrities viršininkas, apskrities technikas-inžinierius, apskrities gydytojas, gydytojas-ordinatorius, analitinės laboratorijos vedėjo padėjėjas, centralinio vaistų sandėlio vedėjas, miesto gydytojas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Vandenų ir durpynų inspekcijos gidrotechnikas, stoties kovai su gyvulių maru laborantas, matininkas I eilės, gidrotechnikas I eilės, ministerijos įgaliotanis agronomas, zootechnijos instruktorius, zootechnikas, lininkystės, gyvulininkystės, sodininkystės instruktorius I eilės, (aukšto mokslo), švietimo instruktorius (agronomas), apskrities veterinarijos gydytojas, veterinarijos gydytojas kovai su gyvulių maru.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Rinkliavų revizorius, Virbalio ir Kauno muitinių viršininkai, mokesnių inspektoriai, technikos inspektorius, vyresnysis muitinių revizorius, akčyžės revizorius, Kredito ir koperatyvų inspektorius, apdraudimo įstaigos matematikas I eilės, apdraudimo įstaigos vyresnysis apdraudimo kontrolierius-taksatorius, vietos iždinės iždininkas I eilės, Kauno iždinės kasininkas I eilės, atsargos iždininkas I eilės.

Susisiekimo Ministerijoje.

Gelžkelių Valdybos kanceliarijos Viršininkas, rinkliavų skyriaus krovinių dalies viršininkas, laivininkystės inspektorius, traukos tarnybos revizorius, Kauno didžiųjų dirbtuvių surinkimo cecho vedėjas, ūkio tarnybos revizorius, S. G. I eilės ruožo viršininkas, važiuotės revizorius, Šiaulių didžiųjų dirbtuvių viršininko padėjėjas, viršininkas I eilės p. t. įstaigos, centralinės telefonų stoties viršininkas, plentų rajono viršininkas, Kauno p. t. įstaigos viršininko padėjėjas, ruožo gydytojas, II eilės p. t. įstaigos viršininkas.

Žydų Reikalų Ministerio Kanceliarijoje.

Revizorius.

„Lietuvos" Redakcijoje.

Administratorius, redaktoriaus padėjėjas.

XI kategorija.

Visose įstaigose.

Ministerijos kanceliarijos viršininkas, skyriaus viršininkas-specialistas, vyresnysis ypatingiems reikalams valdininkas, Ministerijos sekretorius.

Seimo Kanceliarijoje.

Protokolų biuro vedėjas, „Seimo Darbų" redaktorius, stenografininkas I eilės.

Ministerių Kabineto Kanceliarijoje.

Kanceliarijos Viršininkas, sekretorius.

Užsienio Reikalų Ministerijoje.

Konfidencialis sekretorius.

Valstybės Kontrolėje.

Vyresnysis revizorius, kanceliarijos vedėjas.

Švietimo Ministerijoje.

Mokyklų vizitatorius, knygų leidimo komisijos sekretorius, Gamtos Tyrimo stoties skyriaus vedėjas, Muzikos mokyklos direktorius, Paišybos kursų direktorius, Progimnazijų ir vidur. mokyklų direktoriai (aukšto mokslo).

Teisingumo Ministerijoje.

Kalėjimo inspektorius, Taikos teisėjas, teismo tardytojas svarbesnioms byloms.

Vidaus reikalų Ministerijoje.

Kauno miesto milicijos vadas, statybos inspektorius, architektas — dailininkas, instruktorius — specialistas, miesto ir apskrities viršininkas, chirurgas — konsultantas, chirurgas — ordinatorius.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministterijoje.

Specialistas — geologas, miškų inspektorius, žemės ūkio inspektorius, apygardos matininkas, miškų urėdas (mokytojas girininkas), įgaliotinis agronomas (aukšto mokslo).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Matų, Saikų ir Svarstyklių Rūmų viršininko padėjėjas, vyresnysis rinkliavų revizorius, vyresn. akčyzės revizorius, tarifų ir konvencijų skyriaus viršininkas specialistas, vyresniojo iždininko padėjėjas, inžinierius chemikas ir proberis, apdraudimo įstaigos bugalteris, mokesnių inspektorius I eilės, I eilės vietos iždinės iždininkas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Ministerijos reikalų vedėjas, Geležkelių Valdybos tarnybų vyr. bugalteriai, važiuotės technikos skyriaus viršininkas, kelio centralizacijos ir signalizacijos inžinierius, kelio ir traukos tarnybų ruožo viršininkas, blekavimo ir elektros signalizacijos inžinierius, Kauno plačiųjų ir siaurųjų gelžkelių didžiųjų dirbtuvių viršininko padėjėjas, komercijos skyriaus viršininkas, prekių ir tvarkymo skyriaus viršininkas, vyresnysis važiuotės revizorius, ūkio tarnybos viršininko antras padėjėjas, siaurųjų gelžkelių traukos skyriaus viršininkas, vyresnysis inžinierius, revizorius — instruktorius, vandens kelių rajono viršininkas, paštų tarnybos viršininkas, tarptautinio skyriaus viršininkas, Geležkelių Valdybos vyriausio bugalterio padėjėjas (bugalterijos viršininko padėjėjas), sveikatos skyriaus vedėjas (vyriausis gydytojas), Centr. telefonų stoties viršininkas (inžinierius).

„Elta".

Skyriaus vedėjas.

Žydų Reikalų Ministerio Kanceliarijoje.

Reikalų Vedėjas.

Gudų Reikalams Ministerio Kanceliarijoje.

Reikalų Vedėjas.

XII kategorija.

Visose įstaigose.

Teisių patarėjas, juriskonsultas, Ministerijos patarėjas, Ministerijos juriskonsultas padėjėjas.

Švietimo Ministerijoje.

Mokyklų inspektorius, Gamtos Tyrimo stoties direktorius, meteorologijos stoties direktorius, centralinio knygyno vedėjas, gimnazijos direktorius, mokytojų seminarijos direktorius, komercijos mokyklos direktorius.

Teisingumo Ministerijoje.

Taikos teisėjas (juristas), teismo tardytojas svarbesnioms byloms (juristas).

Vidaus reikalų Ministerijoje.

Sveikatos Departamento skyriaus viršininkas (gydytojas), Kauno miesto ir apskrities viršininkas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje

Miškų eksploatacijos skyriaus viršininkas, Žemės Reformos komisijos narys, Ministerijos vyresnysis bugalteris (bugalterijos viršininkas).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Vyresnysis iždininkas, vyr. iždinių inspektorius, Apdraudimo Įstaigos inspektorius — organizatorius, Apdraudimo įstaigos vyresnysis matematikas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Ūkio tarnybos viršininko pirmas padėjėjas, kelio ir traukos technikos skyriaus viršininkas, vyresnysis traukos tarnybos revizorius, Šiaulių dirbtuvių viršininkas, siaurųjų gelžkelių tarnybos viršininko padėjėjas, rinkliavų skyriaus viršininkas, vandens kelių inspektorius, plentų technikos skyriaus viršininkas, paštų valdybos technikos tarnybos viršininkas, ypatingiems reikalams inžinierius, Kauno pašto — telegrafo įstaigos viršininkas.

XIII kategorija.

Visose įstaigose.

Departamento vice-direktorius, Ministerijos juriskonsultas.

Seimo Kanceliarijoje.

Raštinės direktorius.

Ministerių Kabineto Kanceliarijoje.

Ministerių Kabineto Juriskonsultas.

Užsienių Reikalų Ministerijoje.

Stilistas svetimoms kalboms.

Teisingumo Ministerijoje.

Ypotekos sekretorius, vyresnysis notaras, teismo tardytojas ypatingai svarbioms byloms, Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo padėjėjas.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Higienos instituto direktorius, analitinės laboratorijos vedėjas, ligoninės direktorius (vyresnysis gydytojas), gydytojas psichiatras, Atstatymo Komisaro padėjėjas, departamento vedėjas, rentgeno skyriaus vedėjas.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Stoties kovai su gyvulių maru direktoriaus padėjėjas, vyresnysis veterinarijos inspektorius, vyr. vandenų ir durpynų inspektorius.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Vyriausis kredito ir koperatyvų inspektorius, Valstybinio Apdraudimo įstaigos valdytojo padėjėjas, Matų, Saikų ir Svarstyklių Rūmų viršininkas, Valstybinio Apdraudimo įstaigos technikas, Valstybinio Apdraudimo įstaigos vyresnysis inspektorius.

Susisiekimo Ministerijoje.

Traukos, kelio ir važiuotės tarnybų viršininkų padėjėjai, Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Vice-direktorius, Plentų ir Vandens Valdybos vicedirektorius, Kauno plačiųjų ir siaurųjų gelžkelių dirbtuvių viršininkai, Gelžkelių valdybos vyriausis bugalteris (bugalterijos viršininkas).

„Lietuvos" Redakcijoje.

Redaktoriaus pavaduotojas.

„Elta".

Referentas.

XIV kategorija.

Visose įstaigose.

Departamento direktorius.

Švietimo Ministerijoje.

Lietuvių kalbos žodyno redaktorius.

Teisingumo Ministerijoje.

Apygardos Teismo narys.

Vidaus reikalų Ministerijoje.

Ministerijos Reikalų vedėjas, Atstatymo komisaras.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Žemės Reformos Komisijos pirmininkas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Kelio, traukos, važiuotės, ūkio ir siaurųjų gelžkelių tarnybų viršininkai, gelžkelių direktoriaus padėjėjas, vyresnysis inspektorius, Ministerijos reikalų vedėjas (inžinerius).

„Lietuvos" Redakcijoje.

Redaktorius.

„Elta".

Direktorius.

XV kategorija.

Valstybės Kontrolėje.

Departamento direktorius.

Ministerių Kabineto Kanceliarijoje.

Reikalų Vedėjas.

Užsienio Reikalų Ministerijoje.

Departamento direktorius.

Teisingumo Ministerijoje.

Apygardos Teismo pirmininko padėjėjas, Apygardos Teismo Valstybės Gynėjas.

Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Piliečių Apsaugos Departamento direktorius, Sveikatos Departamento direktorius.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijoje.

Miškų Departamento direktorius, stoties kovai su gyvulių maru direktorius, Žemės Ūkio Departamento direktorius.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.

Ministerijos Tarybos narys (specialistas patarėjas) Akčyžės valdytojas, Valstybinio Apdraudimo įstaigos valdytojas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Pašto, Telegrafo ir Telefono Valdybos direktorius, Plentų ir Vandens Kelių direktorius.

XVI kategorija.

Teisingumo Ministerijoje.

Vyriausiojo Tribunolo nariai, Apygardos Teismo pirmininkas.

Susisiekimo Ministerijoje.

Gelžkelių direktorius.

XVII kategorija.

Visose įstaigose.

Vice-ministeris.

Respublikos Prezidento Kanceliarijoje.

Kanceliarijos Viršininkas.

Valstybės Kontrolėje.

Vice-kontrolierius.

Teisingumo Ministerijoje.

Vyriausiojo Tribunolo Valstybės Gynėjas.

XVIII kategorija.

Visose įstaigose

Ministerijos valdytojas, Ministeris be portfelio.

Teisingumo Ministerijoje.

Vyriausiojo Tribunolo pirmininkas.

XIX kategorija.

Ministeris, Valstybės Kontrolierius.

XX kategorija.

Ministeris Pirmininkas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis.
Miinsterio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio m. 21 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 8 d. priimtą Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedą II.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedas II.

Etatinių Valstybės tarnautojų atlyginimo lentelė.

A. I. Pagrindinė alga.

Tarnybos kategorija	Tarnybos laipsniai					
	I	II	III	IV	V	VI
	1, 2 ir 3 m.	4, 5 ir 6 m.	7, 8 ir 9 m.	10, 11 ir 12 m.	13, 14 ir 15 m.	16 ir k. m.
I	600	660	720	780	840	900
II	700	770	840	910	980	1050
III	800	880	960	1040	1120	1200
IV	900	990	1080	1170	1260	1350
V	1000	1100	1200	1300	1400	1500
VI	1200	1320	1440	1560	1680	1800
VII	1400	1540	1680	1820	1960	2100
VIII	1600	1760	1920	2080	2240	2400
IX	1800	1980	2160	2340	2520	2700
X	2000	2200	2400	2600	2800	3000
XI	2400	2640	2880	3120	3360	3600
XII	2700	2970	3240	3510	3780	4050
XIII	3000	3300	3600	3900		
XIV	3500	3850	4200	4550		
XV	4000	4400	4800	5200		
XVI	4500	4950	5400	5850		
XVII	5000	5500				
XVIII	6000					
XIX	8000					
XX	10000					

B. Vaikų priedas.

Vaikui ligi 14 metų amžiaus—100 auksinų mėnesiui.

C. Vietos priedas.

Vietos klasė	Mėnesinis priedas
A	500
B	300
C	150
D	—

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 28 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio m. 8 d. priimtą Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedą III.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedas III.

Aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų ir mokytojų seminarijų atlyginimas.

Aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų ir mokytojų seminarijų tarnautojai gauna atlyginimo mėnesiui:

1. Mokytojai nuo savaitinės pamokos
   a) išėjusieji aukštąjį mokslą . . . 100 auks.
   b) neišėjusieji aukštojo mokslo . 80 „
2. Už direktoriaus pavad. pareigas . 800 „
3. Už knygininko pareigas
   a) gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje . . . . 450 „
   b) progimnazijoje ir vidurinėje mokykloje . . . . 300 „
4. Už klasės auklėtojo pareigas . . 300 „
5. Už paidagogų tarybos sekretoriaus pareigas . . . . 300 „
6. Už fizikos ir gamtos kabinetų prižiūrėjimą gimnazijose ir mokytojų seminarijose po . . . . 300 „
7. Gydytojas
   a) gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje . . . . 1000 „
   b) progim. ir vidur. mokykloje . . 600 „

I pastaba. Mokytojas be pamokų gal eiti dvi pilnai apmokamas pažymėtas p. 3 — 6 pareigas. Direktoriaus pavaduotojas, be pamokų dėstymo, kitų pareigų neeina.

II pastaba. Ne etatiniai mokytojai, atlikę visą mokslo metų darbą, gauna atlyginimą už 12 mėnesių.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 28 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 8 d. priimtą Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedą IV.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedas IV.

Susisiekimo Ministerijos etatiniai tarnautojai, kurie be pagrindinės algos gauna dar kilometrų atlyginimą.

Tarnybos kategorija	Pagrindinė mėnesinė alga	Premija Geležk. ir Pašto tarnaut. už 100 kilm.	Pareigų pavadinima
1	600	6 auks.	Vagonų šildytojas, pakeleivių vagonų valytojas, II eilės vagonų tepėjas, pašto vagonų sargas.
2	700	6 auks.	Vagonų palydovas, garvežių kurikas, I eilės tepėjas, II eilės traukinių konduktorius, pašto vagonų laiškininkas.
3	800	6 auks.	Keliaująs elektro šviesos prižiūrėtojas, traukinių konduktorius I eilės, pašto vagonų laiškininkas I eilės.
		10 auks.	II eilės mašinisto padėjėjas.
4	900	10 auks.	I eilės mašinisto padėjėjas, II eilės vyresnysis trauk. konduktorius, pašto vagonų valdininkas VI eilės.
5	1000	15 auks.	III eilės mašinistas.
		10 auks.	Pašto vagonų valdininkas V eilės.
6	1200	10 auks.	Traukinių vyr. konduktorius I eilės, pašto vagono viršininkas (valdininkas IV eilės).
		15 auks.	II eilės mašinistas.
7	1400	15 auks.	I eilės mašinistas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Povaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 28 d.

— 752 —

Gyvenamųjų vietų paskirstymas į klases.

Ministerių Kabinetas, eidamas Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo § 11, gyvenamąsias vietas paskirstė į klases šiaip:

klasė A. — Kauno miestas,

„ B. — Šiaulių ir Panevėžio miestai,

„ C. — Alytaus, Biržų, Joniškio, Kaišedorių, Kedainių, Kretingos, Kybartų, Mažeikių, Mariampolės, Pasvalio, Radviliškio, Raseinių, Rokiškio, Šakių, Tauragės, Telšių, Vilkaviškio, Ežerėnų, Utėnos, Virbalio, Ūkmergės, Žagarės ir Jonavos miestai.

„ D. — Visos kitos Lietuvos vietos.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 29 d.

Kaunas, 1922 m. gegužės m. 11 d.

Nr. 89

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 753 —

Įnosiais sergančių arklių naikinimo taisyklės.

Įnosiais sergantiems arkliams naikinti Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris, susitaręs su Vidaus Reikalų Ministeriu, leidžia šias taisykles:

1 §. Apskrities veterinarijos gydytojas, gavęs iš gyvulių savininko arba milicijos pranešimą arba kitu būdu sužinojęs apie esamą apskrities sienose arklių įnosių ligą, privalo tuojau nuvykti į vietą diagnozui pastatyti.

2 §. Arkliai, kuriuos veterinarijos gydytojas pripažįsta sergančius įnosiais, naikinami, nors jų savininkas nesutiktų su šių taisyklių § 4 nurodytos komisijos įkaininimu.

Pastaba. Veterinarijos gydytojo pastatytas diagnozas turi būti paduotas raštu.

3 §. Sunaikinti arkliai, supiaustčius jų odą, užkasami į žemę ne mažiau kaip 1,8 metrų gilumo arba sudeginami.

4 §. Naikinamų įnosiais sergančių arklių įkaininimą, ne aukščiau Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio nustatytos normos, atlieka tam tikra komisija iš pirmininko — apskrities veterinarijos gydytojo ir narių: milicijos atstovo, kurį skiria apskrities viršininkas, ir dviejų gyvulių savininkų, apskrities arba valsčiaus savivaldybės nurodymu, atstovų. Balsams pusiau pasidalinus pirmininko balsas nusveria. Komisijos posėdžio laikas ir vieta pranešama Valstybės Kontrolei.

I pastaba. Jeigu veterinarijos inspekcija rastu reikalinga į komisijos posėdį siųsti esamą jos žinioje veterinarijos gydytoją, tai paskutinis kalbamoje komisijoje pirmininkauja.

II pastaba. Komisija turi teisės kooptuoti jos darbui reikalingus žmones.

5 §. Komisiją šaukia veterinarijos gydytojas neatidedant, sužinojęs apie arklių užsikrėtimą įnosiais.

6 §. Naikinamų arklių įkaininimą atlikus, komisija sudaro aktą, kuris siunčiamas veterinarijos inspekcijai. Veterinarijos inspekcija su savo nuomone kalbamą aktą pristato Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui patvirtinti.

7 §. Šių taisyklių 2 ir 3 §§ nurodytos priemonės vykdomos, 4 § nurodytai komisijai dalyvaujant, ir tiktai išimtinais atsitikimais jų vykdymas gali būti pavedamas apskrities veterinarijos gydytojui, bet vietos milicijos atstovas būtinai privalo dalyvauti.

Apie kalbamų priemonių išpildymą rašomas aktas, kuris kartu su diagnozu (2 § ir jo pastaba) prijungiamas prie įkaininimo akto.

8 §. Arklydėse, pašalinus sergančius arklius, apskrities veterinarijos gydytojas tuojau privalo padaryti dezinfekciją.

9 §. Sunaikinto įnosiais sergančio arklio savininkui, komisijos sprendimą patvirtinus, išduodamas iš Valstybės lėšų $^3/_4$ įkaininimo sumos atlyginimas.

10 §. Užkrėstų trobesių išvalymą ir nustipusių ar nukautų sergančių įnosiais gyvulių lavonų sunaikinimą atlieka savo lėšomis: miestuose — miestų savivaldybės, kaimuose — seniūnijos ir dvaruose — gyvulių savininkai (gyd. įst. 1146 str.).

11 §. Nustatant atlyginimą už naikinamus įnosiais sergančius arklius, laikomasi šių maksimalinių normų:

1) už kumelius — kumelaites ligi $1^1/_2$ metų amžiaus . . . . 8.000 auk.

2) už arklį nuo $1^1/_2$ metų amžiaus . . . 16.000 „

3) už arklį daugiau kaip 12 metų amžiaus 8.000 „

12 §. Nenumatytais šiomis taisyklėmis atsitikmiais, vaduojamasi gyd. įstatais (Įst. rink. XIII t. 1905 m. leidinys).

J. Aleksa

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

K. Oleka

Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 29 d.

— 754 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

Vaduodamasis akcizo įstatų 439 str. 1 punktu, spirito neprietekliams, kurie pasidaro, valant rektifikavimo būdu spiritą, padengti, įsakau be akcizo išskaityti 1% iš aukščiausios rūšies perėjusio per kontrolinį aparatą rektifikuoto spirito, jeigu jo gauta ne mažiau kaip 80% paimto rektifikuoti žalio spirito.

Aukščiausios rūšies rektifikuotas spiritas privalo patenkinti grynumo reikalavimus, kurie yra nustatyti išleidžiamam į užsienį rektifikuotam spiritui. Be to be akcizo išskaitoma ½% viso perėjusio per kontrolinius aparatus rektifikuojamo produkto, t. y. viso perėjusio per kontrolinius aparatus spirito.

Už nurodytų normų, kurios atleidžiamos nuo akcizo rektifikavimo neprietekliams padengti, sutaupytą spiritą premijos neduodamos ir tasai sutaupytas spiritas akcizu apmokamas; už spirito rektifikavimo neprieteklius, kurie yra ne didesni, kaip neakcizuotinos normos, akcizas neprivalo būti mokamas.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 1 d.

— 755 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 11 dieną priimtą įstatymo pakeitimą.

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo pakeitimas

(V. Ž. Nr. 37, eilinis Nr. 408).

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo 2 § pakeičiamas šiaip:

Steigiamojo Seimo nariams mėnesinis atlyginimas nustatomas 4.000 auksinų.

5 § pakeičiamas šiaip:

Steigiamojo Seimo nariui, neatsilankiusiam be Prezidiumo leidimo į tris iš eilės posėdžius, išskaitoma iš atlyginimo po 100 auksinų už kiekvieną praleistą posėdį.

Steigiamojo Seimo narys be Steigiamojo Seimo Prezidiumo leidimo neatsilankęs nei vieną kartą per mėnesį Steigiamojo Seimo plenumo posėdin nustoja teisės gauti atlyginimo už tą mėnesį.

8 § pakeičiamas šiaip:

Be paprasto nario atlyginimo gauna mėnesiui Steigiamojo Seimo Pirmininkas reprezentacijai be atsiskaitymo 4.000 auksinų, Vice pirmininkai po 2.000 auksinų, I ir II Sekretoriai po 2.000 auksinų.

Šis pakeitimas įgyja galios nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 21 d.

— 756 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Vaduodamasis Laikinąja Lietuvos Valstybės Konstitucija (§ 8 p. „d") ir Ministerio Pirmininko pristatymu (1922 m. balandžio mėn. 28 d. Nr. 1309) paskiriu Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Direktorių Benediktą Tamoševičių eiti Susisiekimo Vice-Ministerio pareigoms, nuo š. m. gegužės mėn. 1 dienos, pasiliekant kartu Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Direktorium.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 2 d.

Vaduodamasis Laikinąja Lietuvos Valstybės Konstitucija (8 § p. „d") ir Vidaus Reikalų Ministerio pristatymu (1922 m. balandžio mėn. 8 d. 405 Nr.) skiriu Evangelikų-liuterių kunigus Martyną Kibelką Lietuvos Evangelikų-liuterių Konsistorijos Prezidentu ir Augustą Vymerį tosios Konsistorijos Vice-Prezidentu, abudu trejiems metams nuo šių metų balandžio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 10 d.

Skelbimai.

Vidaus Reikalų Ministerija šiuo skelbia, kad piliečiai, pametusieji vidaus pasus, naujiems pasams gauti privalo kreiptis į tas įstaigas, kurių buvo išduoti pamestieji vidaus pasai.

K. Oleka

Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 10 d.

Akcinės bendrovės „Stiklas" steigėjai šaukia pirmąjį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gegužės mėn. 21 dieną 4 val. p.p. Kaune, Ožeškienės gatvė Nr. 11.

Dienotvarkė:

1) Įstatų skaitymas,

2) steigėjų pranešimas apie organizacijos darbus ir išlaidas,

3) valdybos ir revizijos komisijos narių ir kandidatų rinkimas,

4) nekilnojamojo turto įgijimas,

5) einamieji reikalai.

Steigėjai.

Akcinės bendrovės „Tilka"

1921 m. gruodžio mėn. 31 d. balansas.

Aktyvas:

Kasa	16.845 29
Einamoji s-ta banke	292.155 10
Vertybės popieriai	2.793 —
Medžiagos ir prekės	2.053.287 44
Kuro medžiaga	151.640 —
Įvairūs debitoriai	1.207.355 98
Triobesiai	2.110.890 65
Mašinų įrengimas	4.619.618 91
Instrumentai	35.239 80
Kilnojamasis turtas	46.324 —
B-vės įsteigimo išlaidos	10.000 —
d—o 1922 metų	2.808 —
Pereinamos sumos	8.135 —
	10.557.093 17

Pasyvas:

Pagrindinis kapitalas	5.000.000
Įvairūs kreditoriai	4.600.164,70
Pereinamos sumos	23.421,50
Pelnas	933.506,97
	10.557.093,17

Visuotinio akcininkų susirinkimo š. m. kovo mėn. 30 d. nutarimu gautas 1921 metų pelnas 933.506,97 auks. sumoje paskirstytas šiaip:

amortizacijos kapitalui	344.681,90	auks.
mokesniams	103.085,26	„
atsargos kapitalui	58.882,51	„
valdybos ir priežiūros tarybos tantjemai	42.685,70	„
dividendui	375.000,—	„
likusis pelnas perkeliamas į 1922 metų pelną	9,171,60	„

Pastaba. Visuotinio akcininkų susirinkimo š. m. vasario mėn. 3 d. nutarimu pagrindinis kapitalas padidintas ligi 10.000.000 auks.

Valdybos Pirmininkas P. Medemas.

Pirmosios Lietuvos ūkio savitarpinio draudimo draugijos

1921 m. gruodžio mėn. 31 d. balansas.

AKTYVAS.

		Auks.	sk.	Auks.	sk	Auks.	sk.
1	Kasa	—	—	—	—	12.876	60
2	Einamosios sąskaitos bankuose:						
	a) Lietuv. komerc. .	—	—	23.120	24		
	b) Lietuv. kred. . .	—	—	142 650	90	165.771	14
3	Kilnojam. inventorius:						
	a) inventoriaus vertybė 31-XII 1921 m.	—	—	16.095	—		
	b) atskaitant 10% amortizacijai . . .	—	—	1.609	50	14.485	50
4	Debitoriai:						
	29 agentai už išsiųstus polisus inkaso	—	—	—	—	96.721	12
5	Išlaidos a/c 1922 m.						
	A. Komiso agentams:						
	a) išmokėta 1921 m.	55.247	17				
	b) atskaitant suma priskaityta 1921 m.	14.711	08				
	c) lieka, kaip apmokėtos nuo rezervuotos premijos 1922 m.			40.536	09	—	—
	B. Perdraudimas:						
	a) užmokėta 1921 m.	4658.53	81				
	b) atskaitant sumą priskaitytą 1921 m.	139.756	14				
	c) lieka kaip apmokėta a/c 1922 m. .			326.097	67	366.633	76
6	Organizacijos išlaidos:						
	a) išduota organizacijai	—	—	38.942	60		
	b) atskaitant 10% amortizacijai 1921 m.	—	—	3.894	26	35.048	34
7	Gvarancijos vekseliai:						
	valdybos narių . .	—	—	—	—	175.000	—
8	Buv. Kauno ūkio sav. draud. draugijos sumos, likusios Rusijoje ir pareikalautos grąžinti						
	" " popieriuose sumoje car. rub. . .	272.911	—				
	grynais pinigais . •	25.767	01				
		298.678	01				
						866.536	46

PASYVAS.

		Auks.	sk	Auks.	sk.	Auks.	sk.
1	Atsargos kapitalas .	—	—	—	—	152.250	25
2	Premijos rezervas 1922 m.	—	—	—	—	—	—
	A. premija nuo nekilnojamojo turto:						
	a) surinkta 1921 m.	535.578	32	—	—	—	—
	b) priskaityta 1921 m.	160.673	50	—	—	—	—
	c) lieka kaip rezervas 1922 m. . . .	—	—	374.904	82	—	—
	B. premija nuo kilnojamojo turto						
	a) surinkta 1921 m.	43.508	68				
	b) priskaityta 1921 m.	13.052	60				
	c) lieka kaipo rezervas 1922 m. . . .	—	—	30.456	08	405.360	90
3	Valstybės apdraudimo mokesnis:						
	a) surinkta 1921 m.	—	—	62.215	29	—	—
	b) grąžinta pagal panaikintus polisus	1.966	08				
	c) įmokėta į Valstybės Iždą	60.249	21	62.215	29		
4	Žyminis mokesnis:						
	a) surinkta 1921 m.	—	—	18.883	16	—	—
	b) grąžinta pagal panaikintus polisus	445	63				
	c) įmokėta į Valstybės Iždą	18.437	53	18.883	16	—	—
5	Pereinamos sumos:						
	Rankpinigiai a/c būsimųjų apdraudimų	—	—	—	—	1.037	50
6	Apsaugojimas gvarantinių vekselių:	—	—	—	—	—	—
7	Valdybos narių . .	—	—	—	—	175.000	—
	Pelnas	—	—	—	—	132.887	81
						866.536	46

Visuotinis I Lietuvos ūkio savytarpinio draudimo draugijos narių susirinkimas, įvykęs 1922 m. kovo mėn. 19 dieną, nutarė iš gryno pelno, gauto 1922 metais .... 132.887,81 auks. sumoje

a) paskirti atsargos kapitalui . 66.443,91 " "

b) padengti inventoriaus sąsk. 14.485,50 " "

c) " organizacijos išlaidų sąskaitą .... 35.048.34 " "

d) palikti priež. Komiteto žinioje .... 16.910,06 " "

I Lietuvos ūkio savytarpinio draudimo draugijos valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui 15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos. Kaunas, Valstybės Spaustuvė. Totorių g-vė Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. gegužės m. 24 d.

Nr. 90

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 757 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 3 d. priimtą įstatymą.

Žemės reformai vykdyti įstaigų organizacijos įstatymas.

1 §. Žemės reformos įstatymo 74 § numatyta Žemės Reformos Valdyba vykdo žemės reformą per apskričių ir valsčių Žemės Reformos Komisijas ir per Žemės Tvarkomasias Komisijas.

2 §. Žemės Reformos Valdybos žinioje yra:

1) metinių ir periodinių darbų planų sudarymas
2) nusavintų žemių valstybės žinion ėmimas;
3) valstybės turtų administravimas ir privatinių turtų globojimas, kiek tas globojimas įstatymais pavestas Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijai;
4) karių, bežemių ir mažažemių žeme aprūpinimas;
5) valstybės turtų įvairiems žemės reformos tikslams sunaudojimo tvarkymas;
6) žemės tvarkymo darbai;
7) žemės matavimo darbai;
8) žemės melioracija;
9) žemės ūkio statyba;
10) nusavinto ar šiaip žemės reformos reikalams skiriamo turto įkainojimas, aprūpintiems žeme išperkamųjų mokesnių ir buvusiems nusavinto turto savininkams atlyginimo nustatymas;
11) žemės perleidimas ir žemės perleidimo sąlygų pildymo prižiūrėjimas;
12) aprūpintųjų žeme finansavimo klausimas;
13) išperkamųjų už žemę mokesnių suėmimo ir su buvusiais nusavinto turto savininkais atsilyginimo klausimai ir
14) kiti su žemės reformos vykdymu surišti darbai

3 §. Žemes Reformos Valdyba susideda iš atskirų departamentų. Departamentų direktoriai yra žemės Reformos Valdybos nariai.

4 § Apskričių Žemės Reformos Komisijos sudaromos iš pirmininko — apskrities žemės tvarkytojo ar jo padėjėjo ir 3 Apskrities Tarybos renkamų atstovų.

Be šių narių Apskrities Žemės Reformos Komisijoje turi teisės sprendžiamuoju balsu dalyvauti 2 atstovu to valsčiaus, kurio byla nagrinėjama.

5 §. Valsčių Žemės Reformos Komisijos sudaromos iš pirmininko—Apskrities Žemės Reformos Komisijos skiriamo, ir 4 narių Valsčiaus Tarybos renkamų.

Be šių narių, komisijoje turi teisės sprendžiamuoju balsu dalyvauti vietos žemės tvarkymo darbų vedėjas ar jo Padėjėjas.

Komisijos posėdžiai teisėti, jei juose dalyvauja pirmininkas ir bent du komisijos narių.

6 §. Apskričių Žemės Reformos Komisijos:

1) nužiūri, einant Žemės Roformos Įstatymu ir Žemės Reformos Valdybos priimtu planu, kuris turtas ir kada turi būti paimtas valstybės žinion žemės reformos reikalams;
2) sudaro nusavinto turto įkainojimo projektus;
3) nustato, kuriems kandidatams turi būti suteikta žemė ir
4) vykdo kitus Žemės Reformos Valdybos joms pavestus darbus.

Apskrities Žemės Reformos Komisijų posėdžiuose gali dalyvauti suinteresuotieji žmonės ir duoti raštu ir žodžiu paaiškinimų.

7 §. Valsčių Žemės Reformos Komisijos:

1) paruošia ir pristato Apskričių Žemės Reformos Komisijoms sumanymų del paėmimo turtų žemės reformos reikalams;
2) paruošia ir pristato Apskrities Žemės Reformos Komisijai sąrašus kandidatų, kuriems turi būti suteikta žemė ir
3) vykdo Žemės Reformos Valdybos ar Apskrities Žemės Reformos Komisijos joms pavestus darbus.

8 §. Apskričių Žemės Reformos Komisijų nutarimus suinteresuoti žmonės gali skųsti Žemės Reformos Valdybai per dvi savaiti nuo dienos, kurią sprendimas jiems buvo paskelbtas.

Apskričių Žemės Reformos Komisijų nutarimai įgyja galios tik Žemės Reformos Valdybai juos patvirtinus.

9 §. Miestų (apskrities teisėmis) Žemės Reformos Komisijos sudaromos iš pirmininko — Žemės Reformos Valdybos skiriamo ir 4 narių: apskrities žemės tvarkytojo, ar jo padėjėjo, Atstatymo Komisariato atstovo ir 2 Miesto Tarybos atstovų.

Be šių narių komisijoje turi teisės sprendžiamuoju balsu dalyvauti 1 to valsčiaus, kurio reikalai liečiama, atstovas.

10 §. Šiam įstatymui įgyjus galios, Apskričių ir Vyriausioji Kariškiams Žeme aprupinti Komisijos ir Žemės Reformos Komisija prie Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos panaikinamos ir savo archyvus ir nepabaigtas bylas perduoda Žemės Reformos Valdybai. Taip pat pereina prie Žemės Reformos Valdybos tos Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įstaigos, kurių darbą apima Žemės Reformos Valdybos kompetencija.

11 §. Žemės reformos darbų smulkesnę tvarką nustato Žemės Reformos Valdyba ir tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris (Žemės Reformos įstatymo 75 §).

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 18 d.

— 758 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 3 d. priimtą įstatymą.

Karių specialybės priedo įstatymas.

I. Kariai specialistai už specialybę gauna šį algos priedą:

1) karo lakūnas ir oro žvalgas 250 auks. kas mėn.
2) šarvuoto automobilio šoferis 300 „ „ „

II. Visi kareiviai specialistai dalinami į tris kategorijas ir už specialybę gauna šį algos priedą:

1) kategorijos specialistai — 200 auks. kas mėn.
2) „ „ — 100 „ „ „
3) „ „ — 50 „ „ „

III. Einant 1921 m. Krašto Apsaugos Ministerijos etatų terminologija, kareiviai specialistai pagal specialybę skirstomi šiaip:

I kategorija:

1) vyresnysis kirpėjas,
2) „ siuvėjas,
3) „ dailidė,
4) „ rimorius,
5) „ monteris mechanikas,
6) monteris mechanikas,
7) vyresnysis mechanikas,
8) vyresnysis motorininkas,
9) technikos instruktoriaus padėjėjas,
10) garvežimio mašininkas,
11) mašininkas,
12) šoferis instruktorius,
13) tekintojas frezernińkas,
14) frezernińkas,
15) aeronavigatorius,
16) fotografas,
17) įrankininkas,
18) ginklų pameisteris,
19) dešimtininkas gelžkelininkų batalijone,
20) vyresnysis braižytojas,
21) braižytojas,
22) raidžių rinkėjas,
23) stoties viršininkas gelžkelininkų batalijone,
24) garvežimio vedėjas, garo mašinistas,
25) vyresnysis radio telegrafistas,
26) radio mechanikas,
27) vyresnysis šaltkalvis,
28) vairininkas ir radiotorininkas,
29) suvirėjas,
30) vyresnysis šabruotojas,
31) vyresnysis surinkėjas,
32) vyresnysis felčeris.

II katagorija:

1) vyresnysis kalvis,
2) kalvis,
3) jaunesnysis kalvis,
4) kalvis geležies tiltininkas,
5) monteris,
6) elektro monteris,
7) elektro monteris magneto taisytojas,
8) mechanikas,
9) elktromechanikas,
10) malūno mechanikas,
11) elektrotechnikas,
12) rentgeno technikas,
13) mašininkas prie vandentraukio,
14) garvežimio mašininko padėjėjas,
15) jaunesnysis garo mašinistas,
16) šoferis monteris,
17) šoferis mechanikas,
18) šoferis elektro mechanikas,
19) misingininkas,
20) acetileno suvirėjas,
21) plieno grūdintojas,
22) geležies tekintojas,
23) tekintojas,
24) obliuotojas,
25) resorininkas,
26) jaunesnysis surinkėjas,
27) „ braižytojas,
28) pustotės viršininkas gelžkelininkų batalijone,
29) gelžkelio meisteris,
30) bereiteris,
31) šaltkalvis meisteris,
32) garvežimio vedėjo padėjėjas,
33) kalvis meisteris,
34) vyresnysis sandėlininkas,
35) šoferis,
36) sunkiųjų automobilių šoferis.

37) vyresnysis sparnų apsiuvėjas,
48) radio telegrafininkas.
39) juzo telegrafininkas,
40) jaunesnysis felčeris.

III kategorija:

1) šikšnininkas,
2) rimorius,
3) rimorius — šikšnininkas,
4) rimorius — kurpius,
5) stalius,
6) dailidė meisteris,
7) dailidė,
8) jaunesnysis dailidė,
9) dailidė medžio tiltininkas,
10) račius,
11) jaunesnysis šaltkalvis,
12) šaltkalvis,
13) jaunesnysis elektro monteris
14) vandenmonteris,
15) jaunesnysis mechanikas,
16) vyresnysis elektro mechanikas,
17) motorininkas,
18) sandėlio technikas,
19) motocikletų instruktorius,
20) meisteris specialistas,
21) liejikas,
22) katilius,
23) krosnininkas,
24) stogo dengėjas,
25) vulkanizatorius,
26) tepliorius meisteris,
27) tepliorius,
28) sparnų apsiuvėjas,
29) jaunesnysis sparnų apsiuvėjas,
30) surinkėjo padėjėjas,
31) vyresnysis ginklininkas,
32) dešimtininkas Kauno tvirtovėje,
33) jaunesnysis radio telegrafininkas,
34) muilininkas,
35) duonkepys,
36) telegrafo prievaizda,
37) vyresnysis konduktorius,
38) siuvėjas meisteris,
39) kepurininkas,
40) kurpius meisteris,
41) malūno mechaniko padėjėjas,
42) jaunesnysis motorininkas,
43) motorininko padėjėjas,
44) mašininko padėjėjas,
45) šarvuočio šoferio padėjėjas,
46) matociklininkas,
47) stikliorius,
48) prožektorininkas,
49) laborantas,
50) pečkurys,
51) garvežimių pečkurys,
52) telegrafininkas telefonistas,
53) telegrafininkas,
54) virimo mokytojas.

VI.

Įstatymas apie algas kareiviams specialistams pagal laipsnį ir specialybę (L. V. Ž. Nr. 22, eilinis Nr. 273), įstatymo apie algas kareiviams specialistams pagal laipsnį ir specialybę papildymas (V. Ž. Nr. 68, eilinis Nr. 613), algos priedo nustatymo karo lakūnams ir oro žvalgams už specialybę įstatymas (L. V. Ž. Nr. 32 eilinis Nr. 367), karo gydytojų tarnybos rūšių įstatymas (L. V. Ž. Nr. 20) ir įstatymo algų nustatymo karininkams pagal laipsnius ir užimamas vietas papildymas (L. V. Ž. Nr. 28, eilinis Nr. 327) panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 18 d.

— 759 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. balandžio mėn. 10 d. priimtą įstatymą.

Karo lektoriams atlyginti įstatymas.

1 §. Karo lektoriams už darbą nustatomas šis atlyginimas: už 50 minučių teorijos pamoką dėstomą:

a) aukštuosiuose karininkų kursuose 70 auks.

b) karo mokykloje, specialiniame kurse ir visai kuopai bendrame kurse, karo sanitarijos puskarininkių specialiniamę medicinos kurse, karininkų kursuose prie artilerijos, technikos ir raitelių kariuomenės dalių—50 auksinų,

c) karo mokyklos bendrame kurse buriui—50 auksinų,

d) karo sanitarijos puskarininkių mokykloje—28 auksinai,

e) karo mokykloje už statuto pamoką—14 auksinų,

f) karo mokykloje už gimnastikos pamoką—14 auksinų.

Pastaba. Specialinėse kariuomenės dalyse pamokas karininkams skiria ir valandų skaičių nustato atatinkamas viršininkas su teisėmis ne žemesnėmis kaip divizijos vado.

2 §. Už 4 valandų praktikos darbus lauke iš taktikos, topografijos ir fortifikacijos:

a) karo mokykloje—80 auksinų,

b) aukštuosiuose karininkų kursuose — 140 auksinų.

3 §. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 9 d.

Skelbimai.

Alfonso Schick akcinės bendrovės konjako ir likerių dirbtuvių steigėjai šaukia steigiamąjį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gegužės mėn. 30 d. 17 val. Kaune, L. Prekybos ir Pramonės Banko bute (Laisvės Alėja Nr. 66).

Dienotvarkė:

1) įstatų skaitymas,
2) steigėjų apyskaitos patvirtinimas,
3) valdybos, priežiūros tarybos ir revizijos komisijos narių rinkimai,
4) nekilnojamojo turto įgijimo klausimas,
5) einamieji reikalai.

Steigėjai.

Alfonso Schick akcinės bendrovės konjako ir likerių dirbtuvių steigėjai šaukia nepaprastąjį visuotinį susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. birželio mėn. 15 d. 17 val. Kaune, L. Prekybos ir Pramonės Banko bute (Laisvės Al. Nr. 66).

Dienotvarkė:

1) **pagrindinio kapitalo padidinimas,**
2) **einamieji reikalai.**

Valdyba.

Akcinės bendrovės „Jėga" valdyba šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. birželio mėn. 26 dieną 18 val. bendrovės raštinėje (Kaunas Maironio gatvė Nr. 5.)

Susirinkimo dienotvarkė:

1) bendrovės turto įkaininimas,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas.

Einant bendrovės įstatų § 16, šis susirinkimas bus laikomas teisėtu, nežiūrint į susirinkusių akcininkų skaičių.

Valdyba.

Kauno akcinės bendrovės metalo dirbtuvių, buv. brolių Šmidt Kaune, valdyba šiuo kviečia nepaprastą visuotinį susirinkimą, kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 27 d. 16 val. valdybos bute Šančiuose, Kaune.

Akcininkai, kurie nori dalyvauti šiame susirinkime, turi deponuoti savo akcijas kuriame nors banke arba valdyboje ligi š. m. gegužės mėn. 20 d.

Susirinkimo dienotvarkė:

1) žuvusių, nacionalizuotų arba sekvestruotų akcijų pakeitimas naujomis,
2) pakeitimas akcijų vertybės į lietuvišką valiutą,
3) vieno valdybos nario rinkimai.

Valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks. pusmečiui **15 auks., vienas numeris 2 auks. Administracijos adresas:** Kaunas, **D. Totorių** g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — **Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių** g-vė Nr. 14

Kaunas, 1922 m. birželio m. 3 d. Nr. 91

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 760 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 2 dieną priimtą įstatymą.

Karinės prievolės įstatymas.

1 §. Kiekvienas Lietuvos pilietis vyras atlieka karinę prievolę.

2 §. Ginkluotą Lietuvos Respublikos pajėgą sudaro:

1) kadrinė kariuomenė,

2) atsarga,

3) naujokų rezervas,

4) apsauga.

3 §. Kariuomenėn šaukiami vyrai, kuriems gruodžio mėnesio 31 dieną prieš šaukiamuosius metus yra suėję 20 metų amžiaus, ir priimami tarnybon pagal ištrauktus burtus.

4 §. Bendras tarnavimo kariuomenėje laikas:

1) tikrosios karo tarnybos pėstininkų dalyse — 2 metai, o specialinių rūšių ginklų dalyse — 3 metai;

2) pirmos rūšies atsargoje — 5 metai, o specialinėse dalyse — 4 metai;

3) antros rūšies atsargoje — 8 metai;

4) pirmos rūšies apsaugoje — 5 metai;

5) antros rūšies apsaugoje — 5 metai;

arba:

1) naujokų rezerve — 12 metų;

2) pirmos rūšies apsaugoje — 8 metai;

3) antros rūšies apsaugoje — 5 metai.

Visi atsargon ir apsaugon paskyrimai daromi gruodžio 31 dieną. Bendras tarnybos laikas aprėžiamas 45 metais amžiaus.

5 §. Kas įstoja į tarnybą vėliau šio įstatymo 3 § numatyto amžiaus, tad būna atsargoje ligi 41 metų amžiaus.

6 §. Priimtieji Lietuvos Respublikos pilietybėn ligi 30 metų amžiaus ir grįžusieji iš užsienio Lietuvos piliečiai emigrantai, jei dar nėra atlikę karo tarnybos ligi 32 metų amžiaus, šaukiami karo tarnybon kaipo naujokai. Vyresniojo amžiaus skiriami, žiūrint amžiaus, arba į naujokų rezervą arba į apsaugą.

7 §. Karo politinėms aplinkybėms reikalaujant, Krašto Apsaugos Ministeris savo nuožiūra gali laikyti karius kadrinėje kariuomenėje tris mėnesius ilgiau, kaip 4 § nustatyta.

8 §. Šio įstatymo 4 § nustatytas tarnybos laikas taikomas taikos metui. Karo metu pašaukti į karo tarnybą vyrai tarnauja kariuomenėje, koi to reikalauja Respublikos padėtis.

9 §. Kas ligi 32 metų amžiaus nestojo karo tarnybon arba neišbuvęs 4 mėnesių pasišalino iš jos ir negrįžo arba nesurastas ligi to laiko, tas traukiamas atsakomybėn ir atlikęs bausmę, pervedamas apsaugon.

10 §. Kas išbuvęs tarnyboje 4 mėnesius pabėgo iš kariuomenės ir buvo pagautas ar pats sugrįžo ligi jam sukako 32 metai amžiaus, privalo atitarnauti paskirtą tarnybos laiką, ir pervedamas atsargon; kas buvo sugautas ar sugrįžo po 32 metų amžiaus, tas atlieka tik uždėtą už pabėgimą bausmę ir pervedamas atsargon. Kalėjime ir arešte išbūtas ilgesnis negu 15 dienų laikas neįskaitomas tarnybon.

11 §. Reikalingas armijai papildyti metinis naujokų skaičius nustatomas įstatymų leidžiamuoju keliu.

Vyriausybė tuo reikalu kasmet įneša atatinkamą įstatymo sumanymą ligi gegužės 1 dienos.

12 §. Metinį naujokų šaukimą vykdo Vidaus Reikalų Ministeris nuo spalių mėnesio 15 dienos ligi lapkričio mėnesio 15 dienos.

13 §. Grėsiant Respublikai pavojui, Ministerių Kabinetui nutarus, naujokų šaukimas atliekamas anksčiau 12 § nustatyto laiko.

14 §. Karių, kurie priimti į karo tarnybą ligi sausio mėnesio 1 dienos, tarnybos pradžia laikoma sausio mėnesio 1 diena; karių, kurie priimti į karo tarnybą ligi birželio mėnesio 1 dienos, tarnybos pradžia laikoma birželio mėnesio 1 diena.

15 §. Kareiviai, kurie yra gerai susipažinę su kariniu mokslu ir ištarnavę ne mažiau kaip 1 metus, gali būti atleidžiami atostogų ligi 5 mėnesių viso tarnavimo laiko, o atskirais atsitikimais Krašto Apsaugos Ministerio nuožiūra ir ilgesniam laikui.

16 §. Vyrai, tinką karo tarnybai, bet nepaimti į kadrinę armiją, skiriami naujokų rezervan, ir po pašaukimo pirmais metais gali būti imami į kadrinę kariuomenę kareivių komplekto trūkumui papildyti.

17 §. Vyrai iš naujokių rezervo per pirmuosius 2 metus po pašaukimo šaukiami mokyti ne ilgesniam kaip 3-ys mėnesiai laikui, toliau kas treti metai šaukiami pakartoti rikiuotines ligi 6 savaičių laiko.

18 § Savanoriais gali būti priimami per naujokų ėmimo komisijas vyrai, kurie del sveikatos padėties tinka kariuomenėje tarnauti:

1) taikos metu nuo 18 ligi 20 metų amžiaus;

2) karo metu vyrai nuo 17 metų amžiaus.

Neatlikusieji karinės prievolės ir atsarginiai skiriami tik į rikiuotės dalis.

19 § Vyrai, kurių pilietinės teisės teismo keliu yra aprėžtos, į kariuomenę savanoriais nepriimami.

20 §. Ministerių Kabinetui nutarus, I rūšies atsarga šaukiama kariniam mokslui pakartoti ne daugiau

kaip du kartu, antrais nuo atleidimo iš kariuomenės metais ne ilgiau kaip 8 savaitėms, trečiais ar toliau — ne ilgiau kaip 4 savaitėms.

Antros rūšies atsarga — ne daugiau kaip du kartu per visą antros rūšies atsargoje buvimo laiką ir kiekvieną kartą ne ilgiau kaip 14 dienų.

21 §. Visi vyrai, Lietuvos piliečiai, kuriems ligi 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos nesukako 45 metai amžiaus ir kurie dėl sveikatos stovio tinka karo tarnybai, nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos laikomi:

1) gimusieji 1877, 78, 79, 80 ir 1881 metais—antros rūšies apsaugoje;

2) vyrai: a) gimusieji 1882, 83, 84, 85, 1886 metais ir praėjusieji svetimų valstybių armijose tikrąją karo tarnybą, b) gimusieji 1882, 83, 84, 85, 86, 87, 88 ir 1889 metais ir nepraėjusieji tikrosios karo tarnybos stažo (ratniki I-vo ir II-vo razriadov) — pirmos rūšies apsaugoje;

3) praėjusieji tikrosios karo tarnybos stažą svetimų valstybių armijose vyrai: a) gimusieji 1887, 88, 89, 90, 91, 92, 93 ir 1894 metais — antros rūšies atsargoje ir b) gimusieji 1895 ir 1896 metais — pirmos rūšies atsargoje;

4) nepraėjusieji tikrosios karo tarnybos stažo (ratniki I-vo ir II-vo razriadov) taip pat visi tie, kurie dėl kokių nors priežasčių visai neatliko karinės prievolės gimusieji 1890, 91, 92, 93, 94, 95 ir 1896 metais — naujokų rezerve.

22 §. Visi vyrai Lietuvos piliečiai, gimę 1894, 95, 96, 97, 98, 99, 1900 ir 1901 metais, kurie, einant Kariuomenės Šaukimo Instrukcijomis iš 1919 metų vasario mėnesio 10 dienos ir Laikinaisiais Naujokų Šaukimo Įstatais iš rugsėjo mėnesio 27 dienos 1919 metų buvo paleisti atsargon arba valstybės apsaugon dėl šeimynos padėties nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos laikomi naujokų rezerve.

23 §. Visi vyrai, tinką karo tarnybai ir ištarnavę Lietuvos Respublikos kariuomenėj ligi paliuosavimo dienos ne mažiau kaip 6 mėnesius, laikomi atatinkamoje jų amžiui (rūšies) atsargoje, neatsižvelgiant į tai, ar jie buvo kariuomenės pašaukti ar tarnavo savanoriais.

Šis § netaikomas vyrams gimusiems 1901 metais ir jaunesnio amžiaus.

24 §. Karo tarnybos pareigoms atlikti įstatų 1897 metų leidimo su 1906, 1908, 1909, ir1910 metų papildomais straipsniais 1, 3—11, 14, 15, 16, 17, 17^1, 17^2, 17^3 be III pastabos (1910 metų papildymas) 17^4, 18, 19, 20—24, 26, 27 nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 24 d.

— 761 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 5 dieną priimtą įstatymą.

Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymas.

1 §. Svaigieji gėrimai mažmenomis pardavinėti leidžiama tiktai šiuo įstatymu numatytose įstaigose:

a) svaigiųjų gėrimų krautuvėse;

b) alinėse;

c) traktieriuose ir bufetuose.

Kitose įstaigose ir vietose svaigiuosius gėrimus pardavinėti draudžiama.

2 §. Svaigieji gėrimai mažmenomis pardavinėti leidžiama:

a) išsineštinai arba

b) išgertinai ir išsineštinai.

3 §. Svaigieji gėrimai mažmenomis pardavinėti išsineštinai leidžiama svaigiųjų gėrimų krautuvėse.

Svaigieji gėrimai mažmenomis pardavinėti išgertinai ir išsineštinai leidžiama alinėse ir traktieriuose.

Įstaigose, skiriamose svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti išsineštinai, — svaigieji gėrimai pardavinėti išgertinai draudžiama.

4 §. Visose įstaigose svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti draudžiama laikyti bet kokių gėrimų, prekių ar produktų, išskyrus tuos, kuriuos įstatymai leidžia tose įstaigose laikyti.

5 §. Svaigiųjų gėrimų krautuvėse pardavinėti leidžiama visi svaigieji gėrimai: spiritas, degtinė ir kiti spiritiniai gėrimai, taip pat alus, porteris, midus ir vynas.

Alinėse pardavinėti leidžiama alus, porteris ir midus, taip pat laikyti ir pardavinėti šaltieji užkandžiai, tabako dirbiniai ir degtukai.

Traktieriuose pardavinėti leidžiama visi svaigieji gėrimai: spiritas, degtinė ir kiti spiritiniai gėrimai, taip pat alus, porteris, midus ir vynas.

Pastaba. Teatrų, vakarų, gegužinių ir įvairių viešų pasilinksminimo vietų bufetuose svaigieji gėrimai laikyti ir gerti draudžiama.

6 §. Laikyti įstaigą svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti tegali asmuo, gavęs reikiamą leidimą svaigiesiems gėrimams pardavinėti įstaigai atidaryti ir išsipirkęs atatinkamą patentą.

7 §. Leidimą atidaryti įstaigai svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti duoda Finansų Ministerija tiems asmenims, kurie yra gavę valsčiaus ar miesto tarybos sutikimą.

8 §. Leidimas atidaryti įstaigai svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti duoti leidžiama pramonės ir prekybos reikšmės turinčiose vietose. Kitose vietose leisti atidaryti įstaigą svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti galima tik gavus seniūnijos, kurios rajone įstaiga atidaroma, krivulės sutikimą.

9 §. Leisti atidaryti įstaigą svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti leidžiama, kai vietos milicija, drauge su valsčiaus ar miesto savivaldybės atstovu, patikrins, kad įstaigai skiriamas butas atatinka tiems reikalavimams, kurie įstatymu ar priverčiamuoju įsakymu nustatytųjų taisyklių yra statomi įstaigų svaigiesiems gėrimams pardavinėti butams.

10 §. Leidimas atidaryti įstaigai svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti duodamas vieneriems metams.

Leidimas negali būti atiduotas kitam asmeniui.

11 §. Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėti įstaigoms laikyti leidimų skaičius kasmet nustatomas šiaip: leidimų alinėms atidaryti skaičių kiekviename valsčiuje ar mieste nustato valsčiaus ar miesto taryba, kad viena alinė tektų apskrities ir valsčiaus teisėmis miestuose ne mažesniam kaip 1.000 gyventojų skaičiui, o valsčiuose — ne mažesniam kaip 1.500 gyventojų skaičiui.

Leidimų traktieriams atidaryti skaičius nustatomas toks, kad vienas traktierius tektų apskrities ir valsčiaus teisėmis miestuose ne mažesniam kaip 2.000 gyventojų skaičiui, o valsčiuose — ne mažesniam kaip 3.000 gyventojų skaičiui.

12 §. Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstaigoms laikyti leidimus gauti turi teisės: blaivybės draugijos, savivaldybės ir savarankiškai gyvenantieji asmens. Pirmenybės teisė priklauso blaivybės draugijoms ir savivaldybėms. Savarankiškai gyvenantieji asmens šių leidimų gauti turi teisės ne daugiau kaip vieną į vienas rankas. Blaivybės draugijoms ir savivaldybėms leidimų skaičius neaprėžiamas, bet negali būti didesnis kaip 11-me § numatyta. Blaivybės draugijoms leidimus duodant, 7-me § numatyto savivaldybių tarybų sutikimo nereikia.

13 §. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigos, išskiriant gelžkelio stočių bufetus, steigti draudžiama, apskrities teisėmis miestuose arčiau kaip per 60 metrų, o kitose vietose arčiau per 100 metrų nuo visų tikėjimų maldos namų, vienuolynų, kapų, mokyklų, kareivinių, kalėjimų, ligoninių, prieglaudų, teismų ir valsčių valdybų butų.

14 §. Valsčių ir miestų taryboms duodama teisės, visuomenės tvarkos atžvilgiu, drausti atidaryti bet kurios rūšies įstaigas svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti ir kitose, be 12 § pažymėtų, vietose.

15 §. Valsčių ir miestų taryboms duodama teisės savo valsčiuje ar mieste visiškai uždrausti atidaryti ir laikyti visų rūšių svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstaigas, bet reikalinga, kad toksai uždraudimas būtų patvirtintas visų turinčių teisės dalyvauti savivaldybių rinkimuose to valsčiaus ar miesto gyventojų balsavimu, klausimą sprendžiant paprastąja balsų dauguma.

Leisti steigti svaigiųjų gėrimų įstaigas tame valsčiuje ar mieste, kur, einant šiuo §-u, jas steigti ir laikyti bus uždrausta, galima ta pat tvarka, kuri šiame §-fe nustatyta, bet sprendimo teisėtumui reikalinga, kad už šių įstaigų steigti ir laikyti leidimą balsuotų 2/3 visų balso teisę turinčių gyventojų dauguma (dalis).

Šiuos sprendimus vykdo Vidaus Reikalų Ministerijos vietos organai.

16 §. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigų laikytojai ir tarnautojai negali būti:

a) asmens, kurie yra teismo nuteisti už nusikaltimus, kuriuos seka teisių atėmimas, lygiai taip pat ir asmens, kuriems yra iškelta byla už šios rūšies nusikaltimus;

b) asmens, kurie yra teismo nuteisti už nusikaltimus, kurie žmogaus garbę plėšia (vagystę, prigavimą, svetimo turto pasisavinimą, vogtų daiktų slėpimą, arba pardavinėjimą, kyšių ėmimą, lupikavimą, paleistuvystę), už slaptą degtinės varymą ir pardavinėjimą, už nusikaltimus akčyžės mokesnių įstatymams, jei jiems bausmę atlikus 3 metai dar nepraėjo, lygiai taip pat ir asmens, kuriems yra iškelta byla už šios rūšies nusikaltimus;

c) asmens, kurie, būdami įstaigų svaigiesiems gėrimams pardavinėti laikytojai ar tarnautojai, nusižengė taisyklėms, svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti nustatytoms, kad įstaigos buvo uždarytos, arba kad jie patys liko teismo nuteisti už šių taisyklių sulaužymą, jei nuo įstaigos uždarymo dienos, ar jiems bausmę atlikus, 3 metai dar nepraėjo.

Pastaba. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigų laikytojai ir tarnautojai negali būti ir šiame § pažymėtų asmenų nesavarankiškai gyvenantieji šeimos nariai.

17 §. Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstaigų lankytojais būti, arba bet kuriuo šiose įstaigose darbu užsiimti draudžiama kariams ir asmenims, jaunesniems kaip 21 metų amžiaus.

Už nusižengimus prieš šį §-fą atsako įstaigos savininkas.

18 §. Įstaigų svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti laikytojai negali būti valstybės ir savivaldybių tarnautojai ir jų nesavarankiškai gyveną šeimynos nariai, bet tik savo tarnybos vietoje, arba toje vietoje, kurią apima jų valdžia.

19 §. Įstaigos svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti, išskiriant gelžkelių stočių bufetus, laikyti atidarytos draudžiama šiuo metu:

a) apskrities teisėmis miestuose kasdien anksčiau kaip 9 val. ryto ir vėliau kaip 10 val. vakaro, o kituose vietose kasdien anksčiau kaip 8 val ryto ir vėliau kaip 8 val. vakaro.

b) didžiųjų švenčių dienomis, būtent, pirmą Kalėdų dieną, pirmą Velykų dieną, pirmą Sekminių dieną, Naujų Metų dieną, Visų Šventųjų dieną ir Vėlinių dieną — visą dieną;

c) sekmadieniais ir kitais šventadieniais, Velykų (Didžiojo) Ketvirtadienio, Velykų Penktadienio ir Velykų Šeštadienio dienomis, 2 dieną Kalėdų, 2 dieną Velykų, 2 dieną Sekminių apskrities teisėmis miestuose — ligi 1 val. dieną, o kitose vietose ligi 1 val dieną ir po 4 val. vakaro;

d) valstybinių švenčių dienomis — visą dieną,

e) šeštadieniais — po 4 val. vakaro;

f) Seimo arba savivaldybių ir kitokių organų rinkimų dienomis — visą dieną;

g) naujokų šaukimo ar mobilizacijos dienomis — visą dieną;

h) jomarkų (mugių) dienomis valsčiaus teisėmis miestuose ir valsčiuose — po 4 val. vakaro;

i) tikybinių procesijų metu.

Pastaba. Pirmos rūšies restoranuose nurodytos šio § punkte „a" vakarinio prekiavimo laikas gali būti pailgintas Vidaus Reikalų Ministerio, susitarus su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu.

20 §. Valsčių ir miestų taryboms duodama teisės, visuomenės tvarkos atžvilgiu, atskirais atsitikimais drausti svaigiuosius gėrimus mažmenomis pardavinėti ir kitu, be 19 § pažymėtojo, metu, ar tai visą dieną, ar tik tam tikromis dienos valandomis.

21 §. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigoje draudžiama parduoti svaigiųjų gėrimų ar leisti juos gerti: asmenims, kurie matomai girti yra, ar mažamečiams, nesuėjusiems 18 metų amžiaus, asmenims valstybinėje uniformoje ir visų mokslo įstaigų auklėtiniams bei mokiniams.

22 §. Svaigiuosius gėrimus pardavinėti draudžiama, įmokant įkaitui daiktus arba į laukiamą derlių, arba apskritai skolintinai, mainais už javus arba kitus ūkio gaminius.

Mokėti pinigų vietoje svaigiaisiais gėrimais iš įžadų arba už pa irbtą darbą taip pat draudžiama.

23 §. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigose draudžiama laikyti akčyžės mokesniu neapmokėtus svaigiuosius gėrimus ir juos pardavinėti.

24 §. Svaigiuosius gėrimus iš pardavinėjimo įstaigų nešti ar vežti tegalima tuose pat induose (bonkose), kuriuose gėrimai nupirkta, nesulaužius antspaudų ar plombų ir nenuplėšus banderolių.

25 §. Visos svaigiesiems gėrimams pardavinėti įstaigos turi būti laikomos švariai.

Visose svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigose draudžiama visoki dorą įžeidžiantieji pasilinksminimai.

26 §. Visose svaigiesiems gerimams pardavinėti, įstaigose privalo būti viešai iškabinami priešalkoholinio turinio paveikslai ar parašai, Vidaus Reikalų Ministerio patvirtinti; šių parašų ir paveikslų iniciatyvos teisė priklauso blaivybės draugijoms.

27 §. Visose svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigose privalo būti laikomi blaivybės reikalams skiriami periodiniai ir neperiodiniai leidiniai, kurių vardus nustatys Vidaus Reikalų Ministeris.

28 §. Svaigiųjų gėrimų pardavinėjimo įstaigų iškabose, be įstaigos pavadinimo, jos firmos — markės ir jos savininko pavardės ir vardo, draudžiama dėti bet kokie parašai ar piešiniai.

29 §. Svaigieji gerimai, jų indai ir indų imitacijos įstaigų languose ir kitose ne įstaigoje esantiems matomose vietose išstatyti draudžiama.

30 §. Vidaus Reikalų Ministeriui duodama teisės, susitarus su Finansų Ministeriu, nustatyti taisykles apie laikymą įstaigų svaigiesiems gėrimams pardavinėti, apie pirkliavimą jose, apie jų vidaus įtaisymą ir apie palaikymą jose tvarkos ir švarumo.

31 §. Prižiūrėti svaigiųjų gerimų pardavinėjimo privalo akčyžės valdininkai ir milicija, eidami Finansų Ministerio su Vidaus Reikalų Ministeriu susitarus, išleista instrukcija, o taip pat savivaldybių ir blaivybės draugijų įgalioti asmens, gavusieji Vidaus Reikalų Ministerio leidimą.

32 §. Jei akčyžės priežiūros organai ar milicija patikrins, kad kurioje įstaigoje svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti skiriamoje svaigieji gėrimai pardavinėjami ne ta tvarka, kuri įstatymų ar privalomųjų įsakymų svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti yra nustatyta, tai neatsižvelgiant į tai, ar keliama tos įstaigos laikytojui byla teismo keliu, ar ne, tokia įstaiga Finansų Ministerio nutarimu kiekvienu metu gali būti uždaryta.

33 §. Jei įstaigos svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti laikytojas nepildo taisyklių, įstatymų ar privalomų įsakymų nustatytų svaigiesiems gėrimams pardavinėti, tai nors tų taisyklių nepildymas ir nebūtų juridiniai išrodytas, bet jei jis iššaukia daugelio vietos gyventojų nepasitenkinimo ir yra pamato spręsti, kad gyventojų nusiskundimai atatinka tikrenybei, — tokia įstaiga vyriausybės nutarimu kiekvienu metu gali būti uždaryta.

34 §. Svaigiuosius gėrimus gerti viešose vietose, išskyrus įstaigas svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti išgertinai, draudžiama.

35 §. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigose pasigerti ar girtą laikyti draudžiama.

Taip pat draudžiama pasirodyti girtam viešoje vietoje.

36 §. Nusikaltusieji šio įstatymo 1, 3—6 ir 23 §§ baudžiami teismo keliu kalėti kalėjime ligi 1½ metų, arba piniginė bauda nuo 5.000 ligi 50.000 auksinų, arba abiem pabaudom drauge.

Visa šių nusikalstamųjų darbų medžiaga konfiskuojama.

Be šios bausmės, iš slaptų svaigiųjų gėrimų pardavėjų išieškoma trigubas patentinis mokesnis, kaip už laikymą traktieriaus, einant Laikinųjų Akčyžės mokesnių Įstatų 14 § 10 p. (L. V. Ž. Nr. 10), o iš svaigiesiems gėrimams pardavinėti įstaigos laikytojo atimamas leidimas svaigiesiems gėrimams pardavinėti.

37 §. Nusikaltusieji šio įstatymo 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26 §§, taip pat nusikaltusieji taisyklėms, einant šio įstatymo 30 § nustatytoms, baudžiami teismo keliu areštu ne daugiau kaip 3 mėnesiais arba piniginė bauda ne daugiau kaip 10.000 auksinų arba abiem pabaudom drauge.

Be šios busmės, iš nusižengusiojo svaigiesiems gėrimams pardavinėti įstaigos laikytojo atimamas leidimas svaigiesiems gėrimams pardavinėti.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 29 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos. Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. birželio m. 8 d.

Nr. 92

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 762 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 10 dieną priimtą įstatymą.

Auksinių ir sidabrinių dirbinių žymėjimo įstatymas.

1 §. Ant visų įvežamų iš užsienio ir pagamintų šalyje auksinių ir sidabrinių dirbinių, jeigu jie:
a) sveria daugiau kaip 2 gramu,
b) 1000-je dalių turi ne mažiau kaip 585 dalis aukso arba 800 dalių sidabro,
c) nėra tušti ir neturi viduryje kitokių metalų, kurie būtų vartojami neišimtinai sustiprinti ar palaikyti,
d) nors ir yra sujungti su kitais metalais, bet šie galima aiškiai atskirti ir yra vartojami išdirbiniams pagražinti, mechaniniai surišti ir sustiprinti, leidžiama statyti prabą (pažymių skaičių), kuri reiškia kiek yra dalių brangiojo metalo iš tūkstančio dalių lydinio.

Pastaba. Nustatoma šios prabos: auksui—980, 960, 855. 750, 585, sidabrui—990, 950, 900, 925, 875, 800.

2 §. Galima apsirikti praboje (remedium): aukso dirbiniuose ligi 5/1000, sidabro ligi 8/1000, smulkiuose daiktuose, kurie sveria ne daugiau kaip 5 gramus, ligi 10/1000.

3 §. Auksinių ir sidabrinių daiktų gamintojai ir pirkliai, kurie stato prabą, turi išmušti savo monogramą, kurią registruoja Prabavimo Rūmai ir skelbia apie tai gamintojų ir pirklių lėšomis spaudoje; gamintojams ar pirkliams dirbtuvę likvidavus, jų monagramos naikinamos; be to ant aukso daiktų šale prabos gamintojas deda saulės, ant sidarbo žvaigždės žymę.

4 §. Dirbinius, kurie atatinka šio įstatymo 1 § nustatytiems dėsniams, pirkliai ar gamintojai gali įteikti Prabavimo Rūmams jiems ištirti ir žymei pastatyti.

5 §. Visi šio įstatymo 1 § nustatytų dirbinių pirkliai ir gamintojai privalo įsiregistruoti Prabavimo Rūmuose kas metai ligi vasario mėnesio 1 dienos. 1922 metais firmos turi užsiregistruoti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio įstatymo paskelbimo dienos.

6 §. Visi esamieji pardavime dirbiniai su rusų ar kitų šalių prabu žymėmis leidžiama pardavinėti su tomis žymėmis per 3 mėnesius nuo šio įstatymo paskelbimo dienos.

7 §. Prabavimo Rūmų valdininkai turi teisės peržiūrėti šio įstatymo 5 § nurodytų asmenų krautuves, dirbtuves ir sandėlius ir radę išdirbinius su pažymiais, kurie neatatinka šiam įstatymui, ar su įtariamomis prabomis, sustato protokolus ir paima pavyzdžius Prabavimo Rūmų laboratorjoje juos ištrti.

8 §. Žmonės, kurie nusižengia, padėję žymę arba prabą daiktams, kurie negali buti žymimi arba probuojami, arba padėję nepilną ar neatatinkančią tikrenybei prabą, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio baudžiami administraciniu keliu piniginė bauda ligi 10.000 auksinų, arba jo traukiami tieson, einant Baudžiamojo Statuto 348—353 straipsniais. Šias bylas kelia Prabavimo Rūmai.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas
1922 m. gegužės mėn. 29 d.

— 763 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 12 dieną priimtą įstatymo pakeitiną.

Medicinos praktikos teisių Lietuvoje įstatymo (V. Ž. Nr. 56, eilinis Nr. 532) pakeitimas.

4 §. pastapoje žodžius „punkte ar jo pastaboje" išbraukti, o vieton to įdėti „ir c punktuose„.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas.
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1922 m. gegužės m. 29 d.

— 764 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėnesio 16 dieną priimtą Steigiamojo Seimo raštinės etatų papildymą ir pakeitimą.

Steigiamojo Seimo raštinės etatų papildymas ir pakeitimas.

(V Ž. Nr. 70, eilinis Nr. 628)

Steigiamojo Seimo raštinės etatai papildomi šiaip:

1) Stenografininkai I rūšies 2
2) Stenografininkas II rūšies 1
3) Mašininkių biuro vedėja (IX kategorija) . 1
4) Mašininkės kvalifikuotos 2

Steigiamojo Seimo raštinės etatai pakeičiami šiaip

panaikinamos trys sargų vietos;
šveicorių ir kurjerių skaičius padidinamas: šveicorių vienu, kurjerių dviem.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 29 d.

— 765 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 16 dieną priimtą etatų papildymą.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų papildymas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 573).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatai papildomi šiaip:

IX. Valstybinė technikos—chemijos laboratorija.

Direktorius	1
Technikas, (organinės ir neorganinės medž.) tyrimo skyriaus vedėjas	1
Farmacijos ir maisto dalykų skyriaus vedėjas . .	1
Metalų tyrimo skyriaus vedėjas	1
Laborantai	3
Sekretorius	1
Kurjeris	1
Sargas	1

Pastaba. Vidaus Reikalų Ministerijos etatų (V. Ž. Nr. 60, eilinis Nr. 548) VI skyrius „Valstybinė Analitinė Laboratorija" panaikinama.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 29 d.

— 766 —

Taupomųjų Valstybės kasų tarnautojams atlyginimo nustatymas.

	Tarnybos kategorija	Mėnesinė alga
Taupomųjų Valstybės kasų valdytojas . .	XV	4.000
Direktorius (Valdytojo pavaduotojas) . .	XIV	3.500
Direktorius	XIV	3.500
Vyriauslas inspektorius	XII	2.700
Vyriausias kontrolierius	XII	2.700
Juriskonsultas—juridinio skyriaus vedėjas	XI	2.400
Kontrolierius	XI	2.400
Operacijų vedėjas.	XI	2.400
Bugalteris	X	2.000
Referentas	X	2.000
Mašininkas—stenografininkas	VIII	1.600
Žurnalistas—archyvaras	VI	1.200
Kurjeris	II	700

I pastaba. Be pagrindinės algos Taupomųjų Valstybės kasų tarnautojai gauna kas metai 10% Valstybės Taupomųjų kasų gryno pelno. Šį atlyginimą valdytojui skiria Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, tarnautojams — valdytojas. Valdytojo paskirstytą atlyginimą tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

II pastaba. Be to Taupomųjų Valstybės kasų valdybos tarnautojai gauna:

a) brangenybės priedą po 500 auks. kas mėnuo kiekvienas;

b) vaikų ligi 14 metų amžiaus priedą— po 100 auksinų kas mėnuo kiekvienam vaikui;

c) Velykų ir Kalėdų švenčių priedą po 1/2 pagrindinės algos ir

d) apskritai Taupomųjų Valstybės kasų tarnautojai naudojasi yisomis teisėmis, kurios numatytos Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymu, kaip tai: pagrindinės algos %% už ištarnautą laiką, atostogomis ir t. t.

III pastaba. Šis Taupomųjų Valstybės kasų tarnautojams atlyginimo nustatymas įgyja galios nuo 1922 metų kovo mėnesio 1 dienos.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 10 d.

— 767 —

Taupomųjų Valstybės kasų etatai.

Taupomųjų Valstybės kasų valdytojas	1
Direktorius (valdytojo pavaduotojas)	1
Direktoriai	2
Vyriausias inspektorius	1
Vyriausias kontrolerius	1
Juriskonsultas — jurid. skyr. vedėjas	1
Kontroleriai	2
Operacijų vedėjai	10
Bugalteris	1
Referentas	1
Mašininkai — stenografininkai	2
Žurnalistas — archyvaras	1
Kurjeris	1
	25

Sostinės Taupomoji Valstybės Kasa.

Kasos vedėjas	1
Kontrolierius	1
Bugalteris	1
Kasininkas	1
	4

Taupomosios Valstybės kasos Vilkaviškio, Mariampolės, Šiaulių ir Panevėžio iždinėse.

Kasos vedėjas	1
Kontrolierius	1
Bugalteris	1
	3

Taupomosios Valstybės kasos kitose iždinėse.

Kasos vedėjas	1
Kontrolierius	1
	2

I pastaba. Taupomųjų Valstybės kasų valdytojas turi teisės:

a) ligi XI kategorijos imtinai vietoje etatinių tarnautojų samdyti laisvai samdomus darbininkus. Atlyginimas šiems darbininkams nustatomas laisvu susitarimu;

b) reikalui esant, samdyti be šiuose etatuose nurodytų tarnautojų 5 darbininkus. Alga jiems nustatoma laisvu susitarimu, bet ne didesnė kaip 2.000 auks. kas mėnuo ir neišeinant iš išlaidų sąmatos algoms mokėti leisto kredito apybrėžų.

II pastaba. Šie Taupomųjų Valstybės Kasų etatai įgyja galios nuo 1922 m. kovo mėn. 1 dienos.

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 10 d.

— 768 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

1.

Vaduodamasis garo katilų rinkliavos įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 84, eilinis Nr. 723) § 9, šiuo įsakau tiek nekilnojamųjų (fabrikuose), tiek ir kilnojamųjų (lokomobilių), tiek dirbančių, tiek ir nedirbančių garo katilų savininkams, nuomininkams arba jų įgaliotiems asmenims per 20 dienų nuo šio įsakymo paskelbimo dienos įregistruoti visus jiems priklausomus arba jų žinioje esamus garo katilus savo milicijos nuovadoje, atsakant į visus tam tikruose lapuose pažymėtus klausimus.

I pastaba, Įregistruojami ir netinkami darbui ir iš katilinės išvežti garo katilai.

II pastaba. Valdžios įmonių garo katilus įregistruoti privalo šių įmonių užveizdėtojai.

2.

Už šio įsakymo nepildymą kaltininkai traukiami tieson ir atsako, einant Baudžiamojo Statuto 138 str.

Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Mackevičius
Vyresnysis Technikos Inspektorius.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 18 d.

— 769 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

Vaduodamasis įstatymo apie valstybinį mokesnį nuo nejudomųjų turtų miestuose ir miesteliuose papildymu (Vyr. Žinios Nr. 87, eilinis Nr. 744), šiuo įsakau mokesnių inspekcijoms nustatytą 1919—1923 metams valstybinio mokesnio nuo nekilnojamųjų turtų miestuose ir miesteliuose didumą, padarius kalbamų turtų perįkaininimą, pakeisti.

Naujai nustatytas mokesnis skaitomas 1922—1926 metų penkmečiui ir leidžiama jį įmokėti už pirmąjį 1922 m. pusmetį be baudos ligi š. m. liepos mėn. 31 dienos.

J. Paknys
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 15 d.

— 770 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Vaduodamasis Laikinąja Lietuvos Valstybės Konstitucija (§ 8 p. «d») ir Teisingumo Ministerio pristatymu (1922 m. balandžio mėn. 25 d. Nr. 5676) atleidžiu Kauno Apygardos Teismo Narį Praną Bračiulį. del jo paties prašymo, iš einamos tarnybos nuo š. m. gegužės mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 2 d.

Remdamasis Laikinąja Lietuvos Valstybės Konstitucija (8 § p. «d») ir Teisingumo Ministerio pristatymu (1922 m. balandžio mėn. 7 d. 4851 Nr.) skiriu Kauno Apygardos Teismo narį Mykolą Šurną Šiaulių Apygardos Teismo Pirmininku.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. balandžio mėn. 8 d.

Skelbimai.

Akcinė bendrovė „Žalgirys" š. m. liepos mėn. 16 d. šaukia nepaprastą visuotinį susirinkimą Pandėlyje.

Dienotvarkė.

1) valdybos ir revizijos komisijos pranešimai,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) įstatų § 3 ir 18 pakeitimas, ir
4) einamieji klausimai.

Valdyba.

Kauno akcinės bendrovės linams apdirbti steigėjai šaukia pirmąjį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune, 1922 m. birželio mėn. 20 d., 16 val. firmos Vogau & Co (London) bute (Maironio gatvė Nr. 8).

Dienotvarkė.

1. įstatų skaitymas,
2. steigėjų pranešimas, apyskaita ir sąmata,
3. valdybos ir revizijos komisijos narių ir kandidatų jiems rinkimai,
4. nekilnojamojo turto įgijimas,
5. einamieji reikalai.

Steigėjai.

Akcinės bendrovės „Stiklas" valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. birželio mėn. 25 d. 16 val. bendrovės valdybos bute (Ožeškienės gatvė Nr. 11).

Dienotvarkė.

1. bendrovės įstatų pakeitimas,
2. steigėjų apyskaitos patvirtinimas,
3. 1922 metų sąmatos patvirtinimas,
4. kredito valdybai nustatymas,
5. einamieji reikalai.

Valdyba.

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Linkuvos žemės ūkio draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 168).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Radviliškio gaisrininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 166).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Lietuvos prekybos ir pramonės įmonių savininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 165).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Gruzdžių gaisrininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 167).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 20. d. tapo įregistruoti Lietuvos latvių sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 144).

Šiaulų apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. rugpiūčio mėn. 3 d. tapo įregistruoti Šiaulių gaisrininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 122).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 8 d. tapo įregistruoti pirklių įgaliotinių prie Virbalio muitinės skolinimo-taupomosios ir savitarpio šelpimo draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 12).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 8 d. tapo įregistruoti pirmos Kauno lietuvių darbininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 11).

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 6 d. tapo įregistruoti Panevėžio karaimų bendruomenės reikalams tvarkyti įstatai.

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 12 d. tapo įregistruoti Panevėžio prekininkų ir pramoninkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 10).

Biržų-Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad 1922 m. vasario mėn. 15 d. tapo įregistruoti Biržų gimnazijai statyti draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 67).

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 9 d. tapo įregistruoti Tauragės sporto sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 90).

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. birželio m. 15 d.

Nr. 93

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 771 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 13 d. priimtą įstatų papildymą ir pakeitimą.

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų papildymas ir pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 10, V. Ž. Nr. 69, eilinis Nr. 619, V. Ž. Nr. 76, eilinis Nr. 684).

2 § pakeičiamas šiaip;

Už krašte gamintą spiritą imama akcizo mokesnis 81 auksinas 30 skatikų nuo gryno spirito literio arba 1000 auksinų nuo gryno spirito kibiro (12,299 literio) arba 10 auksinų nuo kiekvieno gryno spirito laipsnio.

5 § pakeičiamas šiaip:

Už užsienio spiritą ir įvežamus iš užsienio spirito dirbinius degtinę, likerius., koniakus ir t. t. akcizo mokesnio imama nuo kiekvieno spirito literio, nežiūrint jo stiprumo, 82 auksinu grynais pinigais, o už spirito dirbinius, nežiūrint jų stiprumo, dedamomis ant indų su dirbiniais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indams	ligi	1	literio	— 88 auks.
„	„	3/4	„	— 66 auks.
„	„	1/2	„	— 44 auks.
„	„	1/4	„	— 22 auks.

5 § papildomas šiaip:

Pastaba III. Už užsienio vaisvynių spiritą nedaugiau kaip 80 laipsnių stiprumo akcizo mokesnis imama po 11 auksinų nuo laipsnio.

6 § pakeičiamas šiaip:

Visi degtinių dirbtuvių savininkai, atidarant jas, privalo gauti iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos liūdymą ir išpirkti banderoles nemažiau kaip už 160.000 auksinų per metus.

8 § pirmas abzacas ir punktas „a“ pakeičiamas šiaip:

Už spiritą duodamą degtinės dirbtuvėms specialiniams gėrimams gaminti: nektarui, džinui, likeriui, koniakui ir t.t. mokama papildomasis akcizo mokesnis, dedant banderoles ant indų su tais gėrimais, bet nemažiau kaip po 4 auksinus už duotąjį dirbtuvei spirito laipsnį. Banderolės kainos nustatomos žiūrint indų didumo, būtent:

ligi	1	literio	įtalpos	indui	— 16 auksinų
„	1/2	„	„	„	— 8 auksinus
„	1/4	„	„	„	— 4 auksinus

9 § pakeičiamas šiaip:

Akcizo mokesnis nuo alaus imamas po 30 auksinų nuo kibiro (12,299 literio) arba 2 auksinai 44 skatikai nuo literio karšto raugalo.

12 § papildomas šiaip:

Akcizo mokesnis už arbatžoles imama dedamomis ant arbatžolių pakelių banderolėmis šia kaina:

I	rūšies	banderolė	ligi	400	gramų	— 10 auks. — sk.
I	„	„	„	200	„	— 5 auks. — sk.
I	„	„	„	100	„	— 2 auks. 50 sk.
I	„	„	„	50	„	— 1 auks. 25 sk.
II	„	„	„	400	„	— 6 auks. — sk.
II	„	„	„	200	„	— 3 auks. — sk.
II	„	„	„	100	„	— 1 auks. 50 sk.
II	„	„	„	50	„	— — auks. 75 sk.

Įstatai papildomi nauju 31[1] §.

Akcizo mokesnis už mieles imama dedamomis ant mielių pakelių bandrolėmis, šia kaina:

pakeliui ligi 400 gr. krašte gamintų 8 auksinus, o užsieny gamintų — 16 auksinų. Pakeliui ligi 100 gr. krašte gamintų 2 auksinu, užsieny gamintų — 4 auksinus.

Už pardavinėjimą arba laikymą krautuvėse mielių be banderolių, su nuplėštomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, nusikaltusieji baudžiami teismo keliu kalėjimu ligi 3 mėnesių ir pinigine bauda ligi 5000 auksinų ir įmoka dešimteriopą akcizą už mieles be banderolės ar su netikra banderole, o mielės konfiskuojamos.

Pastaba. Pardavinėjimui mažmenomis ne pilnais pakeliais, leidžiama laikyti kiekvienoj krautuvėje po vieną mielių pakelį ligi 100 gr. su perpiauta banderole.

35 §. Spiritas, vartojamas gėrimui, degtinės ir jos dirbinių gaminimui privalo būti gerai išvalytas (rektifikuotas) nuo aldegidų, fuzelio ir kitokios rūšies,

taip vadinamų, sunkiųjų alkoholių (propilio, butilio, omilio) visai liuosas.

36 §. Ministerių Kabinetas turi teisės keisti ir papildyti akcizo įstatus, žiūrint valiutos kurso ir kitų rinkos sąlygų keitimosi, nustatant tų įstatų pakeitimo ar papildymo įvedimo laiką ir tvarką. Tokiu būdu išleisti įstatai vieno mėnesio laikotarpy privalo būti įnešti patvirtinimui į Seimą.

37 §. Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo (V. Ž. Nr. 76, eilinis Nr. 684) 2 §, 5 § be pastabų, 6 §, 31 §, ir Laik. akčyžės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo (V. Ž. Nr. 69, eilinis Nr. 619) 6 §, 8 § ligi punkto b, 12 § su pastaba panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 14 d.

Skelbimai.

Akcinės bendrovės „Bachus“ steigėjai šaukia pirmąjį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. birželio mėn. 22 d. 17 val. Kaune. (Did. Vilniaus g. № 17).

Dienotvarkė.

1. įstatų skaitymas,
2. steigėjų pranešimas apie organizacijos darbus ir išlaidas,
3. valdybos ir revizijos komisijos narių ir kandidatų rinkimas,
4. nekilnojamojo turto įgijimas,
5. einamieji reikalai.

Steigėjai.

Akcinės bendrovės „Rozmif“ steigėjai šaukia pirmąjį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. birželio mėn. 26 d. 17 val. Kaune (Miškų gatvė Nr. 10).

Dienotvarkė.

1. įstatų skaitymas,
2. steigėjų pranešimas apie organizacijos darbus ir išlaidas,
3. valdybos ir revizijos komisijos narių ir kandidatų rinkimas,
4. nekilnojamojo turto įgijimas,
5. einamieji reikalai.

Steigėjai.

Vyriausybės Žinių kaina metams **60** auks., pusmečiui **30** auks., vienas numeris **3** auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. birželio m. 22 d.

Nr. 94

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 772 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 26 d. priimtą Laikinojo įstatymo apie Lietuvos pilietybę papildymą.

Laikinojo įstatymo apie Lietuvos pilietybę papildymas.

Laikinasis įstatymas apie Lietuvos pilietybę (L. V. Ž. Nr. 2—3) papildomas šiaip:

6 §.

Žmonės, kurie einant šio įstatymo 1 § ir jo pastaba, ar Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI-jo straipsnio pirmąja dalim, yra laikomi Lietuvos piliečiais, bet gyvena svetimos valstybės teritorijoje, jeigu svetimoje valstybėje nėra naturalizavęsi, privalo per 6 mėnesius nuo šio įstatymo paskelbimo dienos įsiregistruoti pas Lietuvos diplomatinius atstovus ar konsulus užsienyje ir, pristatę jiems savo pilietybės išrodymus, išsiimti Lietuvos pasus. Tose valstybėse, kuriose ligi šiam laikui nėra nei diplomatinės nei konsuliarinės Lietuvos atstovybės, nurodytas 6 mėnesių terminas laikomas nuo Lietuvos atstovybės tose valstybėse įsisteigimo dienos.

Šis dėsnis neliečia gyvenančių Rusijoje Lietuvos piliečių, kurie optuoja Lietuvos pilietybę Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI-jo straipsnio nustatyta tvarka.

Gyvenantieji užsienyje žmonės, kurie atatinka šio įstatymo I § ir jo pastaboje ar Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI str. pirm. dalyje išdėstytoms sąlygoms, bet neįsiregistravo pas Lietuvos atstovus ar konsulus užsienyje ir neišsiėmė Lietuvos pasų šio § nustatytuoju laiku, gali atgauti Lietuvos pilietybę tik einant šio įstatymo 3 ir 4 §§ ir jų papildymu (L. V. Ž. Nr. 26, eilinis Nr 304) nustatytuoju keliu ir sąlygomis.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 9 d.

— 773 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 23 d. priimtą laikinų tiltų rinkliavos taisyklių pakeitimą.

Laikinų tiltų rinkliavos taisyklių (L. V. Ž. Nr. 13) pakeitimas.

Laikinų tiltų rinkliavos taisyklių 5 ir 6 §§ panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 9 d.

— 774 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 23 d. priimtą įstatymą.

Krašto Apsaugos Ministerijos etatų karo ir demobilizacijos metu pakeitimo ir papildymo tvarkos įstatymas.

1 §. Karo ir demobilizacijos metu Ministerių Kabinetas, neišeidamas iš bendros sąmata nustatytos sumos, turi teisės Krašto Apsaugos Ministerijos etatus pakeisti ar papildyti ir šiuo keliu pakeistais ar papildytais etatais leisti Krašto Apsaugos Ministerijai naudotis.

2 §. Šiuo keliu pakeistus ar papildytus Krašto Apsaugos Ministerijos etatus Ministerių Kabinetas paduoda per dvi savaiti nuo pakeitimo ar papildymo patvirtinti Seimui.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 9 d.

— 775 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 23 d. priimtą pasų įstatų papildymą.

Pasų įstatų papildymas (L. V. Ž. Nr. 18).

Pasų įstatų 20 § papildomas šiaip:
Diplomatinius ir tarnybinius užsienio pasus duoda Užsienio Reikalų Ministerija.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 9 d.

— 776 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės m. 23 d. priimtą išlaidų sąmatos pakeitimą.

Lietuvos Respublikos 1921 metų išlaidų sąmatos pakeitimas (V. Ž. Nr. 78, eilinis Nr. 692).

Lietuvos Valstybės spaustuvės 1921 metų išlaidų sąmata pakeičiama šiaip:
iš § 2 perkeliama į 1 § — 50.093,07 auks.
iš § 3 perkeliama į 1 § — 22.982,21 auks.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 9 d.

— 777 —

Finaąs Pespublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 23 d. priimtą Teisingumo Ministerijos etatų pakeitimą ir papildymą.

Teisingumo Ministerijos etatų (L. V. Ž. Nr. 33. eilinis Nr. 375, V. Ž. Nr. 62, eilinis Nr. 559) pakeitimas ir papildymas.

A. Centralinės įstaigos.

	Tarnybos skaičius	kategorija
Pirmojo (Bendrųjų Reikalų) Departamento etatai papildomi šiaip:		
Telefonistas	1	
Iš Antrojo Departamento etatų išleidžiama:		
Raštininkas I eilės	1	
Raštininkas II eilės	1	
Kalėjimų Departamento etatai papildomi šiaip:		
Sąskaitininkai	2	
Iš Kalėjimo Departamento etatų išleidžiama:		
Raštininkas I eilės	1	
Vyriausiojo Tribunolo etatai papildomi šiaip:		
Vyriausiojo Tribunolo Valstybės Gynėjo padėjėjas	1	XIV
Sekretorius	1	VIII.

B. Vietos įstaigos.

Apygardų teismai.

a) Kauno Apygardos Teismo etatai papildomi šiaip:		
Vyresniojo Notaro padėjėjas	1	
Vyresniojo Notaro raštininkai I eilės	2	
Vyresniojo Notaro raštininkas II eilės	1	

C. Namų suimtiesiems etatai papildomi šiaip:

a) Kauno sunkiųjų darbų kalėjimas:		
Vyresnysis prižiūrėtojas	1	
Jaunesnieji prižiūrėtojai	22	
b) Šiaulių ir Panevėžio kalėjimai I-sios eilės:		
Kalėjimo viršininko padėjėjai	2	
Dirbtuvių prižiūrėtojai	2	
Vyresnieji prižiūrėtojai	4	
Jaunesnieji prižiūrėtojai	35	
Sanitarai	2	
c) Kalėjimai II-sios eilės (Mariampolės, Telšių ir Ukmergės):		
Jaunesnieji prižiūrėtojai	12	

d) Apskričių arešto namai I-sios eilės (Alytaus, Ežerėnų, Raseinių ir Tauragės):
Apskričių arešto namų bendruose etatuose paliekama 100 jaunesniųjų prižiūrėtojų vietoje 116.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 9 d.

— 778 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 (L. Vyr. Žin. 21), už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo š. m. birželio mėn. 1 d. nustatau šią muito rinkliavą:
Už medinius važlankius po 2 auks. už kiekvieną.

Dobkevičius.
Finansų Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas,
1922 m. birželio m. 1 d.

— 779 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti (L. Vyr. Žin. Nr. 21) § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

už miežius po 90 auks. už 100 klg.
už rugius po 360 „ „ 100 „

Pastaba. Muito rinkliava už miežius nustatoma nuo š. m. birželio mėnesio 8 dienos, už rugius—nuo š. m. birželio mėnesio 5 dienos.

J. Dobkevičius

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 5 d.

— 780 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 26 d. priimtą įstatymą.

Įstatymas valstybės tarnautojų kelionės išlaidoms atlyginti.

1 §.

Valstybės tarnautojams, kurie keliauja tarnybos reikalais, Lietuvos Respublikos ribose mokama dienpinigiai ir atlyginamos faktinos kelionės išlaidos, kaip nurodyta šiame įstatyme.

2 §.

Dienpinigiai valstybės tarnautojams mokama šia tvarka:

a) tiems valstybės tarnautojams, kurie keliauja iš apskrities ar apygardos, kurioje yra jų tarnybos vieta, mokami dienpinigiai, jei jų kelionė nuo tarnybos vietos siekia toliau kaip 15 klm. ir trunka ilgiau kaip 6 valandos.

Tas valstybės tarnautojas, kuris nenakvojęs išbus tarnybos kelionėje ne ilgiau kaip 24 valandas, gauna dienpinigių 50% mažiau; tarnautojui, kuris turėjo tarnybos kelionėje nakvynę, mokami visi dienpinigiai;

b) tiems valstybės tarnautojams, kurių kelionė neišeina iš tos apskrities ar apygardos, kurioje yra jų tarnybos vieta, dienpinigiai mokami, jei jų kelionė siekia toliau kaip 15 klm. nuo jų tarnybos vietos ir trunka ilgiau kaip 24 valandas.

3 §.

Dienpinigiai valstybės tarnautojams mokami pagal valstybės tarnautojų tarnybos kategorijas šiomis normomis.

tarnybos kategorija	koeficientas
I — V	1
VI — VIII	2
IX — XIII	2½
XIV — XVI	3½
XVII — XIX	4
XX —	5

Dienpinigių didumas nustatytas šio įstatymo priede.

4 §.

Dienpinigių išskaičiavimo vienetas yra 24 valandos.

Išskaičiuojant dienas, likučiai mažesni kaip 6 valandos domėn neimami.

5 §.

Kelionės išlaidos atlyginamos šia tvarka:

a) važiuojantiems geležinkeliais I — VIII tarnybos kategorijų tarnautojams atlyginama III klasės geležinkelio bilieto kaina, IX — XIII tarnybos kategorijų tarnautojams—II klasės geležinkelio bilieto kaina, XIV ir aukštesnių tarnybos kategorijų tarnautojams—I klasės geležinkelio bilieto kaina;

b) garlaiviais I — VIII tarnybos kategorijų tarnautojams atlyginama II klasės laivo bilieto kaina, IX ir aukštesniųjų tarnybos kategorijų—I klasės;

c) važiuojantiems arkliais kelionės išlaidos atlyginamos atsižvelgiant į tarnautojų tarnybos kategorijas ir išeinant iš atlyginimo, kuris nustatytas už naudojimąsi pastotėmis, važiuojant valdininkams tarnybos reikalais, šiomis normomis:

tarnybos kategorija	koeficientas
I — VIII	1
IX — XIII	2
XIV ir aukštesnės	3

Atlyginamųjų išlaidų didumas nustatytas šio įstatymo priede;

d) naudojimasis miesto vežėjais atlyginamas vietos vežėjams nustatytomis taksomis.

I pastaba: Jei traukiniai yra dviejų klasių, tad I — VIII darbo kategorijų tarnautojams mokama II klasės geležinkelio bilieto kaina, IX ir aukštesniųjų—I klasės bilieto kaina.

II pastaba. Asmeninio bagažo pervežimo išlaidos atlyginamos, jei bagažas yra ne sunkesnis kaip 20 klg. ir jei tarnybos kelionė trunka ilgiau kaip 7 dienas.

6 §.

Valstybės tarnautojui keliantis Lietuvos Respublikos ribose į kitą tarnybos vietą, mokama dienpinigiai, atlyginamos faktinos kelionės išlaidos ir duodama kėlimosi pašalpa.

7 §.

Keliantis valstybės tarnautojui į kitą tarnybos vietą, dienpinigiai mokami ta pat tvarka ir tomis pat normomis, kaip ir keliaujantiems tarnybos reikalais valstybės tarnautojams.

Valstybės tarnautojo žmonai mokama 50%, kiekvienam valstybės tarnautojo vaikui 25% valstybės tarnautojui duodamų dienpinigių sumos.

8 §.

Keliantis valstybės tarnautojui į kitą tarnybos vietą, atlyginama visos tarnautojo šeimynos narių, jo paties išlaikomų, faktinos kelionės išlaidos tomis pat normomis ir tvarka, kaip ir keliaujantiems tarnybos reikalais valstybės tarnautojams (5 § ir I pastaba).

Bagažo pervežimo išlaidos geležinkeliais ar vandens keliais išskaičiuojamos pagal geležinkelių ar vandens kelių tarifą.

Bagažo pervežimo išlaidos arkliais grąžinamos, išeinant iš atlyginimo, kuris nustatytas už pervežimą pastotėmis valdžios turto šiomis normomis:

tarnybos kategorija	koeficientas
I — VIII	1
IX — XIII	2
XIV	3

Sumos didumas nustatytas šio įstatymo priede.

Pastaba. Bagažo išlaidos grąžinamos, skaitant 100 klgr. bagažo vienam šeimos nariui.

9 §.

Kėlimosi pašalpa duodama šiomis normomis:

Kiekvienam keliamam valstybės tarnautojui duo-

dama pašalpa jo gaunamos pagrindinės mėnesinės algos didumo; keliamojo tarnautojo žmonai skiriama 50%, o kiekvienam jo vaikui 25% pagrindinės mėnesinės tarnautojo gaunamos algos.

Pastaba. Tie valstybės tarnautojai, kurie savo vyresnybių keliami į kitą tarnybos vietą ne toliau kaip už 15 klm. nuo senos tarnybos vietos, gauna 50% šiuo § nustatytos pašalpos jiems, jų žmonoms ir vaikams.

10 §.

Šio įstatymo 6—9 §§ negali būti taikomi tiems valstybės tarnautojams, kurie keliami į kitą tarnybos vietą jiems patiems prašant.

11 §.

Kelionėje valstybės tarnautojai privalo naudotis tomis susisiekimo priemonėmis, kurios yra pigesnės ir nesutrukdo kelionės.

12 §.

Dienpinigių nustatymo važiuojantiems tarnybos reikalais valdininkams įstatymas (L. V. Ž. Nr. 31, eilinis Nr. 357) ir Įstatymo del valdininkų pareigų ėjimo atlyginimo (L. V. Ž. Nr. 8) 6 § su pastabomis panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 16 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. gegužės mėn. 26 d. priimtą įstatymo priedą.

Valstybės tarnautojų kelionės išlaidų atlyginimo įstatymo priedas.

Tarnybos kategorija.	Dienpinigiai	Kelionės priedai.				
		Geležinkeliais	Vandens keliais	Arkl. 1 klm.	Arkl. 1 klg.	1 klm.
	Auks.	Bilieto klasė	Bilieto klasė	auks.	auks.	skat.
I — V	30	III	II	1	—	1
VI — VIII	60	III	II	1	—	1
IX — XIII	75	II	I	2	—	2
XIV — XVI	105	I	I	3	—	3
XVII — XIX	120	I	I	3	—	3
XX —	150	I	I	3	—	3

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio m. 16 d.

Skelbimai.

Vidaus Reikalų Ministerija skelbia, kad einant „Pavardžių keitimo įstatymo" § 2 p. „d" ir § 3 (Vyriausybės Žinių Nr. 79, eilinis Nr. 696), už skelbimus apie paduotąjį prašymą pavardei keisti turi būti įmokama į Valstybės Iždą 200 auksinų".

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi Pavardžių keitimo įstatymo § 3, šiuo skelbia, kad Kauno miesto gyventojas prisiekęs advokatas Vladas Požela yra davęs Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jo žmonos pirmų vedybų dukters Elenos-Adelinos-Eugenijos Januškevičaitės pavardę į „Poželaitė".

Per tris mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmens gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus del Januškevičaitės pavardės keitimo.

Šiuo skelbiama, kad š. m. birželio 27 d. 17 val. šaukiamas prekybos akcinės bendrovės „Agaras" visuotinis akcininkų susirinkimas Biržuose Lietuvos Prekybos ir Pramonės banko Biržų skyriaus bute.

Dienotvarkė:

1. steigėjų pranešimas,
2. įstatų skaitymas,
3. valdybos narių rinkamas,
4. revizijos komisijos narių rinkimas,
5. sąmatos patvirtinimas,
6. narių sumanymai.

Steigėjai.

Korektūros paklaidų atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 91, eilin. Nr. 761 svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo § 17 atspausdinta:

„svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstaigų lankytojais būti...", reikia „svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstaigų laikytojais būti...".

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė. Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. birželio m. 28 d.

Nr. 95

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 781 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 23 d. priimtą Muitinių tarifą.

Muitinių tarifas.

Už įvežamas į Lietuvą prekes imama tikros prekių vertybės muito rinkliava pagal šias taisykles:

I.

Prekės, kurios įleidžiamos be muito rinkliavos: grūdai, išskyrus atskirai išvardintus; bulvės; daržovės' žalia mėsa; žalia žuvis; visokie gyvuliai ir paukščiai' tiek naminiai tiek laukiniai; įvairios žemės ūkio trąšos; įvairių rūšių žalios neišdirbtos odos; neapdirbti šeriai ir ašutai; neapdirbta miško medžiaga; gyvieji augalai su šaknimis ir čiepai; šienas ir šiaudai; paprasti neapdirbti akmenys; neabdirbti gumos ir kaučukas; metalų ir mineralų naugės; dalgiai, piautuvai, kastuvai, kaponės (matikai), šakės, grėbliai, dalbos (brėkštangės); amato įrankiai ir jų dalys; žemės ūkio padarai, mašinos ir jų dalys; separatoriai ir jų dalys; akmens anglis, koksas, antracitas, brikietas, durpės ir medžių anglis; plytos, stiklas langams lakštais; cementas, kalkės; celiulozas ir kamščių medis; rankraščiai; knygos ir visoki spaudiniai, tiek su aptaisais tiek be aptaisų, išskyrus kontoros knygas ir blankus; ranka piešti paveikslai ir braižiniai be rėmų; įvairios limfos serumas (skiepai, gydymo sivorotkos); mokslo ir mokymo tikslams reikalingi chemijos reagentai, aparatai ir instrumentai išrašomi mokykloms ir mokslo įstaigoms

II.

Prekės, kurios įleidžiamos įmokėjus muito rinkliavos tikros prekių vertybės 5%:

Paprasta ir kaustinė soda; parafinas, stearinas, cerezinas, garpius (kanifolija); ragai, kanopos; prirengta medžiaga medžio dirbiniams; įvairios girnos malūnams; įvairūs tekėlai ir budės; įvairus molis, gipsas, kreida, talkas, grafitas, asfaltas; mineraliniai tepalai; žalia nafta kurui; paprasti metalai ir jų ligatūros lydiniuose, durtuvuose, gabaluose, druožlėse, piuvenose, plytose, lapuose, sklypuose ir štangose, nors jie būtų aptraukti kitais paprastais metalais; įvairios mašinos dirbtuvėms ir jų dalys (šiame skaičiuje mezgamosios mašinos ir klūpai); įvairūs transmisijų diržai; iešmai; bėgiai, kryžiokai; įvairūs skarmalai; neišdirbti — medvilnė, vilnos, linai, kanapės, džiutas; stori audiniai iš džiuto ir maišai iš jų; paprastoji druska; įvairūs degtukai.

I pastaba. Šiame skyriuje nurodyti paprasti metalai ir jų lydiniai štangose ir sklypuose, plonesni kaip 5 milimetrai diametre, apmokami muito rinkliava 10%, kaip dirbiniai iš tų metalų.

II pastaba. Šiame skyriuje nurodyti bėgiai, iešmai, kryžiokai, paprasti metalai ir jų ligatūros fabrikams ir dirbtuvėms, taip pat išimtinais atsitikimais mašinos ir jų dalys dirbtuvėms ir statybos medžiaga, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidus, gali būti įleidžiami be muito rinkliavos.

III.

Prekės, kurios įleidžiamos įmokėjus muito rinkliavos tikros prekių vertybės 15%:

Mielės; kamščiai bonkoms; kava ir jos surogatai žaliame, degintame ir maltame pavidale; knatai; įvairios arbatos; įvairūs tūbai (vailokai); staliniai ir sieniniai laikrodžiai; konservuotas pienas; patalai (duknos); priegalviai, matrasai, prikimšti šienikai.

IV.

Prekės, kurios įleidžiamos įmokėjus muito rinkliavos tikros prekių vertybės 20%:

Įvairūs mėsos, žuvų ir daržovių konservai; degintas ir maltas kakao; visokių rūšių išdirbti kailiai, nors būtų siūti ar pamušti; įvairios išdirbtos odos; skulptūros dirbiniai iš paprasto akmens; dirbiniai iš visokio molio, gipso, cemento kambariams ir sodams papuošti; įvairūs stiklo, celiuloido, gintaro, kaulo, rago ir jūrų putos dirbiniai; dirbiniai iš gumos ir kaučuko; žvakės; metaliniai kišeniniai laikrodžiai ir mechanizmai įvairiems laikrodžiams surinktame ir palaidame pavidale; įvairūs audiniai iš medvilnės, vilnų, linų ir kanapių (jų skaičiuje aksominiai, pliušiniai ir iš kitokios medžiagos be šilko), nors būtų ligi 10% atausti šilkais, bet ne siūti; tiulis išsiuvinėjimui, neriniai, mezginiai kaip medžiaga, basoniniai ir megsti dirbiniai iš medvilnės, vilnų, linų, kanapių, džiuto, bet nesiūti, nors būtų ligi 10% šilku papuošti; lengvi keleivių automobiliai, motocikletai; motorinės valtys ir panašūs laivai, kurie yra mechaninės jėgos varomi.

I pastaba. Autobusai, prekiniai automobiliai, automobilių stuomai, rėmai su ratais ir platformos apmokami 5% muito rinkliava.

II pastaba. Vilnoniai audiniai fabrikų reikalams, taip pat ir šilko audiniai malūnų pikliams, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidus, gali būti įleidžiami įmokėjus 10% muito rinkliavos.

III pastaba. Už visokius degtukus imama dar ir nustatytas akcizo mokesnis.

V.

Prekės, kurios įleidžiamos įmokėjus muito rinkliavos tikros prekių vertybės 25%:

Augalų aliejus; paštetai ir konservai iš vaisių ir uogų; vielinės vinys ir šriubai medžiams; alus ir midus kaip gėrimai; Galeno preparatai, doziruoti vaistai ir chemijos produktai, parduodami tam tikrai įpakuoti; saldukas (sacharinas); eteriniai ir kvepiantieji aliejai; laikrodžiai iš aukso, sidabro ir platinos; įvairi avalinė, išskyrus kaliošus; įvairūs odos ir jos surogatų dirbiniai, išskyrus transmisijų diržus; verpalai ir šilkiniai siūlai; įvairūs audiniai iš medvilnės, vilnų, linų ir kanapių, kurie yra atausti nuo 10% ligi 50% šilkais; rūbai, skalbiniai ir įvairūs dirbiniai, pasiūti arba apsiūlėti iš visokių audinių, basoninių ir megstos medžiagos, nors būtų atausti nuo 10% ligi 50% šilkais, be šilkinių ir pusšilkinių; vyrų skrybėlės; moterų skrybėlės be papuošimų; kepurės, įvairūs skėčiai.

I pastaba. Įleidžiant alų ir midų (kaip gėrimus) išieškoma dar ir nustatyta akcizo rinkliava.

II pastaba. Sacharinas visokiame pavidale leidžiamas įvežti, tik gavus tam tikrą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimą ir įmokėjus šiame skyriuje nustatytą muito rinkliavą,

III pastaba. Vaisvynių spiritas (vein distilata), įvežamas kaipo medžiaga konjakui dirbti, apmokamas muito 20%.

VI.

Prekės, kurios įleidžiamos įmokėjus muito rinkliavos tikros prekių vertybės 50 %:

Apelsinai, mandarinai, persikai, ananasai, vynuogės, daktiliai (finikai), riešutai; visokios rūšies vynas, spiritas, degtinė, likierai, konjakas, šampanas; šokoladas, saldainiai ir kiti konditerijos dirbiniai; vaisiai ir uogos cukruje; šafranas, cinamonas, vanilė; įvairūs tabako dirbiniai, išskyrus tabaką lapais; dirbiniai iš želvės, perlamutro ir dramblio kaulų; brangūs akmenys neapdirbtame ir apdirbtame pavidale; visoki dirbiniai iš aukso, sidabro ir platinos, išskyrus laikrodžius; tualetinis muilas; įvairios kosmetikos ir parfumerijos prekės; audiniai iš šilko ir pusšilkio; tiulis, išsiuvinėjimai, neriniai, basonai ir mezginiai iš šilko arba papuošti daugiau kaip 10 % šilku, kaip medžiaga taip lygiai ir dirbiniai iš jų; rūbai, skalbiniai ir įvairūs dirbiniai pasiūti arba apsiūlėti iš šilkinių ir pusšilkinių audinių; papuoštos moterų skribėlės ir kiti galvos papuošalai; metalinės galanterijos prekės, kaip tai: broškos, retežiai, žiedai ir t. t., nors būtų paauksuoti arba pasidabruoti; įvairūs vaikų žaislai.

I pastaba. Leidžiant vyną, spiritą, degtinę, likierius, konjaką, šampaną kosmetikos ir parfumerijos prekes, maišytas su spiritu, tabaką ir jo dirbinius, išieškomas dar nustatytas akcizo mokesnis.

II pastaba. Už vaisvynių spiritą, kuris įvežamas kaip medžiaga konjakui dirbti, imama 20 % muito rinkliavos.

VII.

Prekės, kurios įleidžiamos įmokėjus muito rinkliavos tikros prekių vertybės 10%:

Visos nenurodytos I, II, III, IV, V, VI, muitinių tarifo skyriuose prekės įleidžiamos, įmokėjus muito rinklavos 10 % jų tikros vertybės.

Kinematografų filmos apmokamos 15 auks. už kilogramą su artimiausiu įpakavimu. Lošiamos kortos po 5 auks. už kaladę iš 32—52 kortų.

Pastaba. Lošiamos kortos leidžiamos įvežti tik gavus tam tikrą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimą.

VIII.

Prekės, kurias draudžiama įvežti:

1) Parakas ir kita sprogstamoji medžiaga; 2) šaunamieji ir duriamieji ginklai ir kiti įvairūs šaunamieji aparatai; 3) šoviniai ir patronai; 4) lazdos su kinžalais, špagomis ir kitais paslėptais ginklais ir durtuvais; 5) margarino produktai; 6) daiktai, kurie įžeidžia tikybinius jausmus, ir pornografijos daiktai; 7) etiketai, kamščiai, buteliai ir kiti įpakavimo daiktai su užrašais arba su išvaizda užsienio fabrikų ar firmų ženklų arba kleimų, kurie vežami be prekių.

Pastaba. Daiktai nurodyti šio skyriaus 1, 2, 3, 4 ir 5, punktuose gali būti įleidžiami turint kiekvieną kartą, Finansų Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimą, įmokėjus 20 % jų tikros vertybės muito rinkliavos. Valstybės įstaigoms gali būti leidžiama įvežti šiuo § draudžiamos prekės be muito rinkliavos leidus Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui

IX.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui, Ministerių Kabinetui leidus, duodama teisės laikinai uždrausti kai kurias prekes į Lietuvą įvežti.

I pastaba. Ministerių Kabinetas privalo ne vėliau, kaip per mėnesį nuo uždraudimo dienos įnešti į Seimą patvirtinti uždraustųjų įvežti prekių sąrašą.

II pastaba. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija turi teisės išdirbamų krašte pramonės produktų, kurie iš užsienio įvežti draudžiama, urmo kainas kontroliuoti ir jas normuoti, kad apsaugojus Valstybės ūkį ir visuomenę nuo išnaudojimo.

X.

Lietuvos muitinių tarifas (V. Ž. Nr. 52, eilinis Nr. 502) ir Lietuvos muitinių tarifo papildymas (V. Ž. Nr. 70, eilinis Nr. 623) panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 26 d.

— 782 —

Krašto Apsaugos Ministerijos laisvai samdomiems tarnautojams atlyginimo nustatymas.

Visi Krašto Apsaugos Ministerijos laisvai samdomi (etatiniai) tarnautojai, kurie neužima karininko arba karo valdininko vietas, skirstomi į VII kategorijas.

I-os kategorijos tarnautojai gauna	600	auks. kas mėnuo
II-os „ „ „	700	„ „ „
III-os „ „ „	800	„ „ „
IV-os „ „ „	900	„ „ „
V-os „ „ „	1.000	„ „ „
VI-os „ „ „	1.200	„ „ „
VII-os „ „ „	1.400	„ „ „

I kategorija.

Senų drabužių taisytoja (C. intendantūros dirbt.), pasiuntinys, pečkurys (krosnio), vežėjas, sargas, kiemsargis, kareivinių sargas, šoferio padėjėjas, sanitaras, skalbėjas.

II kategorija.

Baltinių karpytojas, jaunesnysis vachteris, tormozinis konduktorius, žemės kasikas, palydovas, kurjeris, šveicorius, geležinkelio amatininkas, vyresnysis darbininkas, pečkurys (katilų), garvežimių pečkurys, tepėjas, mašinų tepėjas, kalikas.

III kategorija.

Vyresnysis vachteris, traukinių sukabintojas, iešmininkas, virvininkas (paprast. c. int. dirbt.), motociklininkas, stikliorius (Auto bat.), jaunesnysis dešimtininkas, dešimtininkas, ekspeditorius (C. K. D.), dalytojas, kelio tiesėjas, vandens pravedėjas, vagonų apžiūrėtojas, telefonininkas, virtuvės prižiūrėtojas, svėrėjas, prekių svėrėjas, pardavėjas, jaunesnysis raštininkas, stalius, dailydė, šikšnininkas.

IV kategorija.

Jaunesnysis siuvėjas, kepurninkas, rimorius, rimorius-kurpius, jaunesnysis kurpius, dailydė meisteris, dailydės padėjėjas, dailydė medžių tiltininkas, račius, jaunesnysis kalvis, šaltkalvis, monterio padėjėjas, jaunesnysis elektro monteris (būtų sk.), motorininko padėjėjas, sandėlio techniko padėjėjas, meisteris-specialistas, obliuotojas, varsuotojas, skardininkas, murininkas, blekininkas, jaunesnysis sparnų apsiuvėjas, surinkėjo padėjėjas (Aviacijos vad.), jaunesnys laborantas, žymininkas (Auto bat.), skyrių žymininkas (C. K. D.), tabelininkas (Butų sk.), artilerijos sandėlio užvaizda (Šarv. trauk.), inžinerijos sandėlio užvaizda, vyresnysis vachteris, ginklų prižiūrėtojas, jaunesnysis ginklininkas, kontorininkas-raštininkas, kontorininkas pusstotės viršininkas, jaunesnysis duonkepis, duonkepis (dalyse), (Karo lig. lazar.), knygrišis, litografininkas, ūkio užskerdėjas, vyresnysis virėjas (karo mokykl.), virėjas vaizda (maisto ir rūbų), skalbyklos ir pirties užvaizda, daržų užvaizda ir mokytojas, sąskaitininkas (ne buhalterijos), raštininkas mašininkas, turto priėmėjas, sodininkas.

V kategorija.

Šoferis, sunkiam automobiliui šoferis, misingininkas, stogo dengėjas, tepliorius, kalkuliatorius, jaun. sandėlininkas (Av. vad.), ginklininkas, vyr. konduktorius, traukinių sustatytojas, dezinfektorius, kleimininkas, sklypininkas, siuvėjas, siuvėjas-meisteris (dr. bat.), kurpius-meisteris, kurpius, jaun. dailydė (av. vad.), kalvis-meisteris, vyr. kalvis, kalvis geležies tiltininkas, šaltkalvis meisteris, jaun. šaltkalvis (av. vad.), elektromonteris (El. tekn. bat. gelzk. bat., butų sk., karo lig.), jaun. mechanikas (C. int. dirbt.), elektro-mechanikas (C. duon. kep. aut. bat.), motorininkas, jaun. motorininkas, elektro-technikas (Aut. bat.), mašininko padėjėjas (Av. vad. C. K. D., but. sk.), mašininkas prie vandentraukio (Gelžk. bat.), garvežimio mašininko padėdėjas (Šarv. trauk. pulk.), šarvuočio šoferio padėjėjas, liejikas, katilininkas, krosnininkas, gaterninkas, piūklininkas resorninkas, sparnų apsiuvėjas, jaun. surinkėjas (Av. vad.), prožektorininkas, vyr. laborantas, kareivinių užvaizda, sandėlio prižiūrėtojas, sandėlininkas, elektro šviesos prižiūrėtojas, vyr., dešimtininkas, (But. sk.), dešimtininkas (Gelž. bat.), braižytojas, jaun. braižytojas, raidžių rinkėjas, garvežimio vedėjo padėjėjas, geležinkelio meisteris, telegrafininkas-telefonininkas, telegrafininkas, jaun. radio telegrafininkas, klausytojas ir radio klausytojas, muzikininkas-orkestrininkas, agentas-suėmėjas, kuro ekspeditorius, vyresnysis raštininkas, 1-os rūšies raštininkas-mašininkas.

VI kategorija.

Juzo-telegrafininkas, radio telegrafininkas, vyr. siuvėjas (C. int. dirbt.), vyr. šaltkalvis, monteris-mechanikas, monteris (C. kariuom. dirbt., Elektr. techn. bat., Karo tekn. vad. ryšio ir susisiekimo sandėlio), vandenmonteris, vyr. mechanikas (Aut. bat.), mechanikas (Int. C. D.), vyr. elektro-mechanikas (K. radiostotis), vyr. motorininkas (Av. vad.), vyr. sandėlio technikas ir sendėlio technikas (Av. vad.), garo mašinistas (Aut. bat.), šoferis-elektro mechanikas, šoferis monteris, šarvuočių šoferis, varininkas, plieno grudytojas, cementuotojas, gelezies tekintojas, frezernikas, vyr. šabruotojas (Av. vad.), vyr. sparnų apsiuvėjas, kulkosvydininkas ir vyr. ginklininkas (Av. vad.), fotografas, tabelnikas, vyr. žymininkas, vyr. sandėlininkas, stoties viršininkas, telegrafų užvaizda, mulininkas, duonkepis (Int. C. D. kep.), instruktorius (Kar. moksl. sk.), įrankininkas ir instrumentalininkas.

VII kategorija.

Vyr. kirpėjas (C. int. dirbt.), vyr. rimorius (C. int. d.), vyr. monteris, mechanikas, technikos instruktoriaus padėjėjas (El. tech. bat.), mašininkas (But. sk., Art. sk., Av. vad. C. K. D.), garvežio mašinistas (Šarv. trauk.), vyr. surinkėjas (Av. vad.), vyr. braižytojas (Av. vad. ir C. K. D.), raidžių rinkėjas (Kar. moksl. sk., atatinkantis viršilai), garvežimio vedėjas garo mašininkas, vyr. radio telegrafininkas, virimo mokytojas, muzikininkas solistas, cenzorius, elektro-monteris (C. K. D.).

Pastaba. Visi laisvai samdomieji Krašto Apsaugos Ministerijos tarnautojai gauna vietos priedą: Kauno mieste po 500 auks. kas mėnuo.

Šiaulių ir Panevėžio miestuose po 300 auks. kas mėnuo;

Alytaus, Biržų, Joniškio, Kaišedorių, Kedainių, Kretingos, Kibartų, Mažeikių, Mariampolės Pasvalio, Radviliškio, Raseinių, Rokiškio, Šakių, Tauragės, Telšių, Vilkaviško, Ežerėnų, Utenos, Virbalio, Ukmergės, Žagarės ir Jonavos miestuose po 150 auks. kas mėnuo.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Majoras Sližys
Krašto Apsaugos Ministeris.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 26 d.

— 783 —

Pašto korespondencijos orlaiviais vežiojimo į užsienį laikinas tarifas.

Nuo 1922 m. gegužės mėn. 31 d. nustatomas šis pašto korespondencijos orlaiviais vežiojimo į užsienį laikinas tarifas.

I. Paprasti laiškai.

Ligi 20 gramų . . . . 10 auks.
Už kievienus sekančius 20 gramų . . . . . 6 „
Galūtinas laiško svarumas — 40 gramų.

II. Atviri laiškai.

Paprasti . . . . 10 auks.

III. Spausdiniai.

Už kiekvienus 50 gramų . . . . 2 auks.
Galūtinas svarumas 400 gramų.

IV. Reikalų raštai.

Ligi 100 gramų . . . . 10 auks.
Už kievienus sekančius 50 gramų . . . . 4 „
Galūtinas svarumas 400 gramų.

V. Prekių pavyzdžiai.

Ligi 100 gramų . . . . 10 auks.
Už kiekvienus sekančius 50 gramų . . . . 4 „
Galūtinas svarumas 400 gramų.

VI. Apdraudimas.

Už kiekvieno siuntinio apdraudimą . . . . 10 auks.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. gegužės mėn. 31 d.

— 784 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti (Laik. Vyr. Žin. Nr. 21) § 4, už išvežamąsias iš Lietuvos prekes nuo š. m. birželio mėn. 20 d. nustatau šią muito rinkliavą:

už kiaušinių tešlą po 450 auks. už 100 klgr.

Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 20 d.

Skelbimai.

Akcinės bendrovės „Artojas" steigėjai šiuo šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. birželio mėn. 27 d. 17 val. Kaune, Daukanto g-vė N. 7.

Dienotvarkė:

1. steigėjų pranešimas.
2. valdybos ir revizijos komisijos narių ir pavaduotojų rinkimas,
3. nekilnojamojo turto įgijimas,
4. paskolos užtraukimas,
5. einamieji reikalai.

Steigėjai.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. liepos m. 13 d. Nr. 96

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 785 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 2 d. priimtą įstatymą.

Įstatymas servitutams ir bendrosioms ganykloms likviduoti.

I-ji dalis.

Miško medžiagos servitutai.

1 §. Servituto teisė, pagal kurią tam tikrų kaimų ar viensėdžių, miestų arba miestelių gyventojams, bendrovėms, įstaigoms ar šiaip atskiriems asmenims priklauso gauti tam tikras aprėžtas kiekis miško medžiagos, šiuo įstatymu naikinima; už panaikintus miško medžiagos servitutus buvusių servitutų teisių turėtojams skiriama nuosavybėn panaikinamojo servituto rūšiai ir kiekiui atatinkami miško plotai, kiek galima arčiau jų gyvenamų vietų, nurodytomis šio įstatymo 2 § normomis.

2 §. Miško medžiagos servitutai, būtent teisė imti iš svetimo miško žabų, šakų, gegnių, karčių, su kirviu ar be kirvio, o taip pat ir rąstų, — priverčiamai naikinami, o vietoje tų teisių servitutų turėtojams duodama nuosavybėn nemokamai to miško su žeme, kurioje auga miškas, kur tos teisės buvo, pakraščiuose, šiomis normomis: turintiems teisės imti iš miško kasmet ligi 20 vežimų žabų, šakų, gegnių, karčių arba ligi 5 rąstų duodama atatinkamo amžiaus miško I boniteto —1 hektaras, II boniteto—1¼ hektaro, III boniteto—1½ hektaro, IV boniteto—2 hektarai ir V boniteto—3 hektarai; turintiems teisės imti ligi 30 vežimų žabų, šakų, gegnių, karčių arba ligi 10 rąstų ši atlyginimo norma padidinama ligi 50%, o turintiems teisės imti daugiau per 30 vežimų žabų, šakų gegnių, karčių arba daugiau per 10 rąstų ši atlyginimo norma padidinama ligi 100%.

Abiem šalims susitarus, servitutinių teisių turėtojams gali būti duodama vietoj miško ploto atatinkamos vertės žemės sklypas.

II-ji dalis.

Ganiavos servitutai ir bendrosios ganyklos.

3 § Teisėtiems ganiavos servitutų turėtojams duodama nemokamai žemės šiomis normomis: vienam suaugusiam galvijui arba arkliui skaitoma ganyklos I rūšies žemės ⅔ hektaro, II rūšies—1¼ hektaro, III rūšies—2½ hektaro, IV rūšies—3 hektarai. Tačiau bendrai vienam (liustracijos laikų) kiemui duodoma I rūšies žemės ne daugiau kaip 3 hektarai, II rūšies—4 hektarai, III rūšies—5 hektarai ir IV rūšies—6 hektarai.

Jei dokumentais gyvulių skaičius ne išrodytas, tai liustracijos laikų kiemui ligi 5 hektarų lauko žemės duodama dviejų suaugusių ir keturių mažų gyvulių norma, o didesniems ūkiams aukščiausia šiuo § nustatyta norma.

Jei laikantis šių normų viso servitutinio ūkio ploto nepakaktų visiems suinteresuotiems patenkinti, tai tas plotas skirstomas tarp atskirų kiemų proporcingai nustatytoms šiuo § teisėms.

Pasidalinę po liustracijos kiemai gauna žemės, kuri tenka einant šiuo paragrafu liustracijos laikų kiemui, kiekvienas atatinkamą savo plotui žemės normą.

4 §. Jei ganiavos servituto apsunkinti žemės plotai priklauso žemės savininkui, turinčiam ne daugiau per 80 hektarų, tad jo servituto apsunkinta žemė tarp jo ir servitutinių teisių turėtojo dalinama pusiau.

5 §. Jei servitutais apsunkinta dvaro žemė, kuri einant 3 § turėtų būti skiriama servituto turėtojams, visa arba jos dalis yra žemės ūkio atžvilgiu nepatogioj vietoj, tad vietoj tokios žemės gali būti žemė imama iš kito to pat savininko žemės daikto, nors ji ir nebūtų apsunkinta servituto teise.

6 §. Bendrosios ganyklos panaikinamos šia tvarka:

a) jei bendros ganyklos priklauso vieno kaimo ar viensėdžio ar kelių kaimų ar viensėdžių gyventojams su dvaru ar dvarais, tad tų kaimų gyventojams duodama žemės einant 3 § nustatytomis normomis;

b) iš priklausomų miestams ar miesteliams bendrų su dvaru ar dvarais ganyklų duodama žemės einant 3 § nustatytomis normomis tiems miesto ar miestelio gyventojams, kurių išpirkimo dokumentuose pažymėta teisė tomis bendromis ganyklomis naudotis;

c) jei bendros ganyklos priklauso miesto ar miestelio ir vieno ar kelių kaimų ar viensėdžių gyventojams, tad nėsant reikalingų dokumentų ir šalims nesusitarus ji dalinama tarp atskirų mieto ar miestelio ar kaimų gyventojų proporcingai skaičiui liustracijos laikų kiemų, turinčių teisės į bendrą ganyklą;

d) jei bendros ganyklos priklauso miesto, miestelio kaimo ar viensėdžio gyventojams ir miesto ar miestelio savivaldybei, tai šalims tarp savęs nesusitarus, jos dalinamos tarp savivaldybės iš vienos šalies ir miesto, miestelio ar kaimo gyventojų iš antros šalies proporcingai šalių valdomiems žemės plotams; jei abi šalys ar kuri viena šalis kitų be bendrosios ganyklos žemės plotų neturi tad bendrosios ganyklos dalinamos tarp savivaldybės ir gyventojų pusiau;

e) jei bendros ganyklos priklauso kaimo ar viensėdžio, miesto ar miestelio gyventojams ir žemės savininkui, turinčiam ne daugiau 80 hektarų žemės, tad nesant reikalingų dokumentų ir šalims nesusitarus toji žemė paskirstoma einant 3 § nustatytomis normomis, skaitant ir šio savininko žemę, kaipo atskirą kiemą.

7 §. Ganiavos servitutų teisių turėtojai miškuose, panaikinant servitutų teises, gauna atlyginimą žeme, einant 3 § nustatytomis normomis. Augantieji duodamuose ganiavos servitutų teisių turėtojams plotuose krūmai, medžiai ir miškas lieka valstybės nuosavybėje, bet jiems duodame teisės nupirkti tuos miškus ar krūmus, pagal tų metų nustatytas miškų medžiagos taksos kainas.

Miškai ar krūmai, užaugę bendrosiose ganyklose jų naudojimo metu patenka ganymo teisių turėtojams nemokamai.

8 §. Servitutinių bei bendrųjų ganyklų turėtojams skiriamieji žemių ar miškų plotai nusavinami be atlyginimo buvusiems dvarų savininkams.

9 §. Dvarų savininkai, turėję ganiavos servitutų teisės svetimuose miškuose ar laukuose, nustoja ganiavos servitutų teisių.

III dalis.

Bendrieji dėsniai.

10 §. Servitutų bei bendrųjų ganyklų rūšys ir kiekis ir servitutais apsunkintų miškų plotai įrodomi skirtinosios valstiečiams žemės gavimo dokumentais, papildomais prie jų aktais, kurie valstiečių reikalais buvo išduoti atatinkamų teisėtų įstaigų, teismo nutarimais ir tolygią teisinę vertybę turinčiais buvusių rusų valstybės įstaigų dokumentais.

Trūkstant atatinkamų aktų bei dokumentų, teisė į bendrąsias ganyklas bei servitutus gali būti pripažinta tik tų kaimų ūkininkams, kurių žemių atskyrimas nuo dvarų, einant rusų valstybės įstatymais, liko nepabaigtas, jei tie kaimai, remiantis įvairiais buvusių valstiečių reikalams valdininkų ir įstaigų protokolais, sprendimais, susirašinėjimais arba liudininkais išrodys, kad ligi 1914 metų, nors ir su pertraukomis, jie naudojosi servitutų teise ar bendrai su dvaru tam tikrais žemės plotais ganiavai.

11 §. Ganiavos servitutui ar bendrosioms ganykloms panaikinti nebereikalingas įkaito, nuomos bei kitokios kokios sutarties turėtojo sutikimas.

12 §. Tie servitutų teisių turėtojai, kurie su dvarais jau yra padarę sutartis del servitutų teisių panaikinimo ir kurie jau už tas teises faktinai valdo atskirus tam tikrus žemės plotus, — nuo šio įstatymo paskelbimo nustoja savo servitutų teisių ir laikomi valdomųjų sklypų pilnais savininkais.

Padalintosios prieš 1915 metus žemės tvarkomųjų komisijų bendrosios ganyklos, jei savininkai padalintus plotus faktinai valdo, bendromis ganyklomis nebelaikomos, nors visi juridiniai formalumai tam darbui tų komisijų nesuspėta atlikti. Tais atsitikimais kiekvienai šaliai pripažįstama esą nuosavybėje tie žemės plotai, kurie tų komisijų organų projektuose arba sprendimuose yra pažymėti.

13 §. Servitutams ir bendrosioms ganykloms panaikinti sumanymai sustatomi ir tvirtinami įstatymo apie žemės tvarkomuosius darbus nustatyta tvarka.

14 §. Visi del servitutų ir bendrųjų ganyklų ginčai, būtent: del jų plotų, sienų ir teisių, sprendžiami Žemės Tvarkymo Komisijų, einant šio įstatymo dėsniais.

15 §. Durpėms kasti, uogavimo, grybavimo, šaklavimo, gyvulių girdymo, medžioklės ir kitos teisės dalyvauti svetimo turto naudojime paliekamos ir tvarkomos Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio privalomais įsakymais.

Durpių kasimo teisių laikytojai gali ta teise naudotis kiekvienu patogiu durpėms kasti metu nevaržomai.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 7 d.

— 786 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 23 d. priimtą įstatymą.

Privatinio turto geležinkelio linijos Kazlų Rūda — Mariampolė—Kalvarija—Šeštakavas reikalams nusavinimo įstatymas.

1 §. Geležinkelio linijos Kazlų Rūda — Mariampolė—Kalvarija—Šeštakavas reikalams, laisvai su savininkais nesusitarus, priverstinu būdu einamais įstatymais nusavinamas žemės plotas: geležinkelio linijai 30 metrų platumo, o stotims, pusiaustotims, karjerams, taip pat didesniems pylimams, iškasams, tiltams ir balose — kiek reikia.

2 §. Susisiekimo Ministeriui, susižinojus jam su atatinkamomis įstaigomis, pavedama, reikalui esant, daryti nusavinamojo turto surašymus ir įkainojimus.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 30 d.

— 787 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 27 d. priimtą įstatymo papildymą ir pakeitimą.

Lietuvos kariuomenės laipsnių įstatymo papildymas ir pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 13 ir L. V. Ž Nr. 20).

5 §. Punktas d papildomas šiais žodžiais:

Karininkams, kurie tarnauja Lietuvos kariuomenės įstaigose nerikiuotės dalyse, arba rikiuotės dalių nerikiuotės vietose, vietoje komandos cenzo nustatomas tarnybos cenzas. Jis įgyjamas faktinai einant pareigas, kurios etatuose prilygintos turimam arba aukštesniam laipsniui, taikos metu — du metu. karo metu — vieni metai.

5 § pastaba pakeičiama šiaip:

Laikinai išimties keliu Respublikos Prezidentas gali pakelti laipsnyje tuos karininkus, kurie neatlikę šio § reikalaujamo komandos ar tarnybos cenzo, tarnybos labui skiriami į aukštesnes vietas, arba yra ypatingai pasižymėję mūšiuose.

14 § — panaikinamas.

15 § ir jo papildymas pakeičiamas šiaip:

Karininkai, baigę aukštesniąją mokyklą, įgyja vienus metus vyresniškumo; karininkai, baigę aukštąją mokyklą, įgyja keturis metus vyresniškumo: du metu leitenanto laipsnyje ir du metu vyresniojo leitenanto laipsnyje.

Laikas, kurį jie buvo ar bus tarnavę Lietuvos kariuomenės kovos dalyse, įskaitomas į ištarnautą laiką aukštesniam laipsniui įgyti, imant vieną dieną lygia dviem.

Šis § taikomas tiems karininkams, kurie Lietuvos kariuomenėje vyresniškumo teise del mokslo cenzo nepasinaudojo.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 8 d.

— 788 —

Ministerių Kabinetas, vaduodamasis Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo (Vyr. Žin. Nr. 93, eilinis Nr. 771) § 36 laikinuosius akčyžės mokesnių įstatus pakeitė šiaip:

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų papildymas ir paketimas.

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatai papildomi ir pakeičiami šiaip:

§ 2. Už krašte gamintą spiritą imama akcizo mokesnis 121 auks. 95 skat. nuo gryno spirito literio arba 1.500 auksinų nuo gryno spirito kibiro (12.299 literio) arba 15 auksinų nuo kiekvieno gryno spirito laipsnio.

§ 3. Už įvežamus iš užsienio vaisvynius akcizo mokesnis imama dedamomis ant indų su vaisvyniais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indams ligi 1 lit. . . . . 30 auks.
„ „ 3/4 „ . . . . . 22 „ 50 sk.
„ „ 1/2 „ . . . . . 15 „ —
„ „ 1/4 „ . . . . . 7 „ 50 „

I pastaba. Už įvežamus iš užsienio šampaną ir kitus šnypščiančius vynus akcizo mokesnis imama dedamomis ant indų su tais vynais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indui ligi 1 lit. . . . . 150 auks.
„ „ 3/4 „ . . . . . 112 „ 50 sk.
„ „ 1/2 „ . . . . . 75 „ — „
„ „ 1/4 „ . . . . . 37 „ 50 „

II pastaba. Už įvežamus iš užsienio vaisvynius bačkose akcizo mokesnis imama grynais pinigais po 30 auksinų nuo literio; šie pinigai įskaitomi, banderoles perkant. vaisvynius į butelius pilstant

§ 5. Už užsienio ne vaisvinių spiritą ir įvežamus iš užsienio spirito dirbinius: degtinę, likerius, koniakus ir t. t. akcizo mokesnis imama a) nuo kiekvieno spirito literio, nežiūrint jo stiprumo, 123 auksinai grynais pinigais ir b) už spirito dirbinius, nežiūrint jų stiprumo, dedamomis ant indų su dirbiniais banderolėmis, kurių kaina yra ši;

ind. ligi 1 lit. . . 140 auks.
„ „ 3/4 „ . . 105 „
„ „ 1/2 „ . . 70 „
„ „ 1/4 „ . . 35 „

III pastaba. Už užsienio vaisvynių spiritą ne daugiau kaip 80 laipsnių stiprumo akcizo mokesnis imama po 17 auksinų nuo laipsnio.

§ 6. Visi degtinės dirbinių fabrikų savininkai, prieš atidarant tuos fabrikus, privalo gauti iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos liudymą ir išpirkti banderoles ne mažiau kaip už 400.000 auksinų į metus

§ 8. Pirmasai abzacas ir punktas „a" pakeičiamas šiaip: Už spiritą duodamą degtinės dirbinių fabrikams specialiniams gėrimams gaminti: nektarui, džinui, likeriui, koniakui ir t.t. mokama papildomasis akcizo mokesnis, dedant banderoles ant indų su tais gėrimais, bet ne mažiau kaip po 10 auksinų už duotąjį fabrikui spirito laipsnį.

Banderolių kainos nustatomos, žiūrint indų didumo, būtent:

ligi 1 lit. įtalp. indui = 40 auks.
„ 1/2 „ „ „ = 20 „
„ 1/4 „ „ „ = 10 „

§ 9. Akcizo mokesnis nuo alaus imamas po 40 auksinų nuo kibiro (12,299 literio) arba 3 auks. 26 skaitikai nuo karštos misos literio.

§ 17. Tabako fabrikai turi mokėti akcizo mokesnį einant pridėta prie šių įstatų lentele, bet ne mažiau kaip 150.000 auks. per metus.

Už tabako dirbinius tiek krašte, tiek užsienyje pagamintus, akcizas mokamas dedamomis ant dėžių ar pakelių banderolėmis, kurių kainos nustatomos šio įstatymo tabako dirbinių ir jų pardavinėjimo kainų tarifu.

§ 21. Akcyzas už papirosines gilzes ir vartojamą knygutėmis ir pakeliais prirengtą rūkymui popierį imama: a) po 2 auksinu už kiekvieną šimtą gilzių, b) po 50 skatikų už knygutę ar pokelį popierio iš 50 lapų ne didesnių kaip 40 kv. santimetrų.

§ 21a. Už pardavinėjimą arba laikymą prekybos įmonėse papirosinių gilzių ir vartojamo popierio rūkymui akcizu neapmokėtų prasikaltusieji moka dešimteriopą akcizą ir baudą ligi 1.000 auksinų.

§ 23. Kiekviena papirosinių gilzių fabrika turi įmokėti į Valstybės Iždą per metus ne mažiau kaip 120.000 auksinų akcizo.

§ 29. Už gaminamus pardavinėti krašto (ne užsienio) vaisvynius akcizo mokesnis imama dedamomis ant indų su vaisvyniais banderolėmis šia kaina:

ind. talp. ligi 1/4 lit. . . . 3 auks. 75 sk.
„ „ „ 1/2 „ . . . 7 „ 50 „
„ „ „ 1 „ . . . 15 „ —

§ 30. Įvežamųjų iš užsienio tabako ir jo dirbinių banderolėms, nežiūrint išdirbinių rūšies, nustatoma ši kaina:

a) kiekvienam kilogramui pagaminto piaustyto rūkymui tabako po 260 auks.

b) kiekvienam 1000 cigarų svarumo ligi 5 kilogramų 1.500 auks.

c) rūkomąjai ir uostomąjai machorkai nustatoma 60 auksinų akcizo mokesnio už kilogramą, parduodamoji kaina negali būti didesnė kaip 270 auks už kilogramą.

d) kiekvienam 1.000 papirosų su mundštukais 222 aks. ir be mundštukų (sigarečių) 300 auks. laikantis tiems dirbiniams svarumo normos, nurodytos § 17 p. 4 priede.

Galvanauskis
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
L. e. Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjo p.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 10 d.

Laikinųjų akcizo mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo § 17 p. 4 priedas.

Tabako dirbinių ir jų pardavimo kainų tarifas.

Tabako dirbinių ir jo rūšių pavadinimas.	Banderolės kaina.	Pardavimo kaina su banderole.
Vietinis rūkomasis tabakas aukščiausios rūšies:		
Pokelis = 400 gr.	70 auks.	laisvos.
„ = 200 „	35 „	
„ = 100 „	17,5 „	
„ = 50 „	8,75 „	
I rūšies.		
Pokelis = 400 gr.	60 auks.	120 auks.
„ = 200 „	30 „	60 „
„ = 100 „	15 „	30 „
„ = 50 „	7,5 „	15 „
II rūšies.		
Pokelis = 200 gr.	25 auks.	50 auks.
„ = 100 „	12,5 „	25 „
„ = 50 „	6,25 „	12,5 „
III rūšies.		
Pokelis = 100 gr.	10 auks.	20 auks.
„ = 50 „	5 „	10 „
Vietinė rūkomoji ir uostomoji machorka.		
Pokelis = 100 gr.	4 auks.	18 auks.
„ = 50 „	2 „	9 „

Kiekvienam 1000 vietinių cigarų svarumo ligi 5 kilogramų nustatoma 625 auks. akcizo mokesnio.

Vietinės sigaretės (papirosai be mundštukų) aukščiausios rūšies (1000 sveria ne daugiau kaip vieną kilogramą gryno tabako).

Už 100 sigarečių	20 auks.	laisvos
„ 25 „	5 „	
„ 20 „	4 „	
„ 10 „	2 „	
I rūšies.		
Už 20 sigarečių	3,4 auks.	11 auks.
„ 10 „	1,7 „	5,5 „
II rūšies.		
Už 20 sigarečių	2,9 auks.	9 auks.
„ 10 „	1,45 „	4,5 „
III rūšies.		
Už 20 sigarečių	2,2 auks.	7,5 auks.
„ 10 „	1,2 „	4 „

Vietiniai papirosai su mundštukais aukščiausios rūšies (100 sveria ne daugiau kaip 700 gr. gryno tabako).

Už 100 papirosų	14,8 auks.	laisvos
„ 25 „	3,7 „	
„ 20 „	2,96 „	
„ 10 „	1,48 „	
I rūšies.		
Už 20 papirosų	2,50 auks.	9 auks.
„ 10 „	1,25 „	4,5 „
II rūšies.		
Už 20 papirosų	2,16 auks.	8 auks.
„ 10 „	1,08 „	4 „
III rūšies.		
Už 20 papirosų	1,80 auks.	6,0 auks.
„ 10 „	0,90 „	3,0 „
Vietinės machorkos.		
Už 20 papirosų	1,2 auks.	4 auks.
„ 10 „	0,6 „	2 auks.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
L. e. Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjo p.

Kaunas, 1922 m. liepos m. 10 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. liepos m. 21 d. Nr. 97

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 789 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 13 d. priimtus įstatus.

Žemesniųjų žemės ūkio mokyklų įstatai.

I. Bendrieji dėsniai.

1 §. Žemesniosios žemės ūkio mokyklos yra Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos žinioje.

2 §. Mokyklų steigimo tvarką, vidaus tvarką, dėstomuosius dalykus ir jų programą, įstojamųjų ir išleidžiamųjų ekzaminų tvarką nustato Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

3 §. Žemesniosios žemės ūkio mokyklos kursas išeinamas per dvejus metus.

4 §. Į žemesniąsias žemės ūkio mokyklas priimami mokiniai ir mokinės nuo 12 metų amžiaus, kurie yra išėję pradedamosios mokyklos kursą.

5 §. Baigusiems mokyklą duodami tam tikri liudymai, kurie duoda teisės stoti be ekzaminų į aukštesniąją žemės ūkio mokyklą.

6 §. Mokslas mokykloje teikiamas nemokamai.

7 §. Tie mokiniai, kurie nori gyventi prie mokyklos, gauna butą, kurą, šviesą sąlygomis, mokytojų tarybos nustatytomis ir tvirtinamomis Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio: neturtingi mokiniai gali būti nemokamai laikomi.

8 §. Kiekvienai žemesniajai žemės ūkio mokyklai skiriamas atskiras žemės ūkis ligi 150 hektarų su trobesiais ir reikalingu inventoriumi.

II. Mokyklos personalas.

9 §. Mokyklos vedėjas turi savo žinioje visus mokyklos žemės ūkio reikalus, atstovauja jai visose įstaigose, pirmininkauja pedagogų taryboje ir vykdo mokykloje tvarką, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos nustatytą.

10 §. Mokyklos vedėją skiria Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

11 §. Mokyklos vedėjui susirgus, ar šiaip del ko nors kurį laiką negalint jam savo pareigų eiti, jį pavaduoja vienas iš mokytojų, pedagogų tarybos renkamas.

12 §. Mokytojų kandidatus parenka mokyklos vedėjas, tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

13 §. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija, norėdama atleisti mokytoją, praneša jam apie tai dviem mėnesiais anksčiau; norėdama jį tuojau atleisti, išduoda jam algą už 1 mėnesį nuo atleidimo dienos. Vienu ar kitu atsitikimu mokytojui raštu pranešama, del ko jis yra atleistas.

Jei mokytojas atleidžiamas už kriminalinę kaltybę, tad jis turi teisės gauti atlyginimą tik ligi atleidimo dienos.

14 §. Reikalui esant, mokytojas Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio gali būti keliamas iš vienos mokyklos į kitą.

15 §. Mokytojai, norėdami pasitraukti iš mokyklos, turi apie tai pranešti mokyklos vedėjui dviem mėnesiais prieš pasitraukiant nuo darbo. Mokytojas gali pasitraukti iš mokyklos tik mokslo metų pusmečiui pasibaigus.

16 §. Mokytojas normalinėmis sąlygomis gali turėti ligi 24 pamokų per savaitę, o vedėjas ligi 12 pamokų. Išimtinais atsitikimais mokytojai ir vedėjas, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui sutinkant, gali turėti ir daugiau pamokų.

17 §. Be paprastojo mokymo darbo, mokyklos mokytojai personalas už tą patį atlyginimą per atostogas privalo bent vieną mėnesį dalyvauti mokyklos vedėjo daromose apylinkės gyventojams iš įvairių ūkio šakų paskaitose ir kursuose.

18 §. Be mokyklos vedėjo sutikimo mokytojas negali turėti pamokų kitoje mokykloje, arba šiaip jau eiti tarnybą pamokų metu. Mokytojui prireikus pasitraukti kuriam laikui nuo darbo, ligi 7-nių dienų gali jį atleisti mokyklos vedėjas, ilgesniam laikui — Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

Mokyklos vedėjas be Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos leidimo neturi teisės pasitraukti nuo savo pareigų.

19 §. Kitus etatinius mokyklos tarnautojus samdo mokyklos vedėjas, tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

III. Pedagogų taryba.

20 §. Mokymo ir auklėjimo reikalus tvarko pedagogų taryba.

Pedagogų taryboje dalyvauja visi mokytojai; taryboje pirmininkauja mokyklos vedėjas, kuris vykdo jos nusprendimus; ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį jis šaukia paprastus tarybos posėdžius, paduodamas jai klausimus svarstyti. Be to ½ tarybos narių pasiūlymu, gali būti šaukiami nepaprasti posėdžiai. Pasiūlymo rašte sušaukti nepaprastą posėdį turi būti nurodytas posėdžio šaukimo tikslas.

21 §. Pedagogų taryba:

1) priima mokinius į mokyklą ir kelia juos iš vienos klasės į kitą,

2) šalina iš mokyklos netinkamus mokinius:

3) duoda liudymus mokiniams, išėjusiems visą mokyklos kursą ir išlaikiusiems iš to kurso ekzaminus;

4) paskirsto duotas stipendijas;

5) renka pedagogų tarybos sekretorių ir mokyklos knygininką;

6) renka mokyklos knygynui knygas ir mokymo priemones;

7) nustato auklėjimo priemones;

8) tvirtina mokytojų paruoštą medžiagos ir mokslo dalykų paskirstymą pusmečiais;

9) organizuoja iš įvairių žemės ūkio šakų kursus ir paskaitas apylinkės gyventojams;

10) sprendžia, prireikus, lygiagrečių klasių atidarymo reikalą.

Pedagogų tarybos nutarimai nurodytais šio paragrafo 2, 9, 10 punktų klausimais gali būti vykdomi tik Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai juos patvirtinus.

22 §. Pedagogų tarybos posėdžių protokolų nuorašus mokyklos vedėjas kas pusmetis siunčia Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai.

IV. Ūkio komitetas.

23 §. Žemesniosios žemės ūkio mokyklos ūkio reikalus rūpina ūkio komitetas, kuris susideda iš mokyklos vedėjo, vieno mokytojo, kurį renka pedagogų taryba, ir tėvų komiteto atstovo. Ūkio komitete pirmininkauja mokyklos vėdejas.

V. Tėvų komitetas.

24 §. Prie kiekvienos žemesniosios žemės ūkio mokyklos organizuojamas tėvų komitetas, kuris rūpinasi materialinio mokinių gyvenimo gerove, ieško šaltinių neturtingiems mokiniams šelpti, dalyvauja per savo atstovus ūkio komitete ir pedagogų taryboje sprendžiamuoju balsu, kai būna keliami auklėjimo klausimai.

25 §. Tėvų komitetą iš 3—5 narių vieneriems metams renka mokinių tėvai ir globėjai, kurių susirinkimą kviečia mokyklos vedėjas kiekvienų mokslo metų pradžioje. Komitetas iš savo tarpo renka pirmininką, kurs šaukia komiteto posėdžius, ir visuotinius tėvų susirinkimus. Tėvų komiteto posėdžiuose dalyvauja mokyklos vedėjas sprendžiamuoju balsu.

VI. Mokslas.

26 §. Žemesniojoje žemės ūkio mokykloje einami ir dėstomi bendrojo lavinimo ir specialiniai dalykai: tikyba, lietuvių kalba, istorija, geografija, aritmetika, higiena pagrindinės, žinios apie augalus ir gyvulius, pagrindinės žinios iš chemijos ir fizikos, žemės dirbimas ir ūkio padargai, trąšos, sėjamieji javai ir pašarinės žolės, naminių gyvulių veisimas, sodai ir daržai, bitės, žemės ūkio sąskaityba, žinios iš teisių mokslo, pagrindinės žinios iš žemės ūkio ekonomijos, žemės ūkio statistikos ir koperacijos mokslo ir pieno ūkis.

Dėstant pažymėtuosius dalykus, rodomi ir dirbami atatinkami praktikos darbai.

Pastaba. Tėvams raštu pareikalavus, mokyklos vedėjas paliuosuoja mokinius nuo tikybos pamokų.

VII. Mokyklų steigimas ir laikymas.

27 §. Be Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos žemesniąsias žemės ūkio mokyklas gali steigti:

1) apskričių savivaldybės,

2) visuomenės organizacijos ir

3) atskiri žmonės.

Apie mokyklos įsteigimą steigėjai praneša Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai.

28 §. Žemės Ūkio ir Valst. Turtų Ministerijos įsteigtos mokyklos aprūpinamos žeme, inventorium, mokslo priemonėmis ir reikalingomis pinigų sumomis iš valstybės lėšų.

29 §. Savivaldybių ar visuomenės organizacijų įsteigtos mokyklos gali gauti iš vyriausybės per Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriją mokyklos reikalams žemės su trobesiais ir piniginės pašalpos mokytojų algoms išmokėti, bet ne didesnėmis normomis, kaip nustatyta vyriausybės mokykloms. Gautąsias pašalpoms sumas kiekviena mokykla privalo suvartoti tik tam tikslui, kuriam jos buvo duotos, ir atsiskaityti iš jų su Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

30 §. Atskirų žmonių įsteigtos žemės ūkio mokyklos laikomos jų lėšomis; atskirais atsitikimais, Ministerių Kabinetui leidus, mokyklos laikytojui gali būti duota mokyklai steigti ir jai laikyti piniginė pašalpa ir pavesta naudotis atatinkamo didumo žemės plotu ar atskiru ūkiu iš priklausančių valstybei žemių.

31 §. Mokyklai užsidarius, pavestoji jai, einant 29 ir 30 §§ žemė grąžinama.

32 §. Mokyklų, kurios yra įsteigtos savivaldybių, visuomenės organizacijų ar atskirų žmonių, vedėjus ir mokytojus tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris, mokyklos laikytojams pristačius.

33 §. Mokykloms, kurios nurodytos šių įstatų 27 §, nutolti nuo nustatytųjų žemesniosioms žemės ūkio mokykloms programų ir bendros tvarkos gali būti leidžiama tik Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui sutinkant.

34 §. Atlyginimas už darbą žemesniosios žemės ūkio mokyklose eina viduriniosios mokyklos normomis. Be to visas mokyklos personalas dovanai gauna būtą, kurą, šviesą ir pažemintomis kainomis maisto produktų Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio nustatytomis taisyklėmis.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 7 d.

— 790 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. liepos mėn. 7 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 91, eilinis Nr. 761).

Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo 21 § pakeičiamas šiaip:

Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigoje draudžiama parduoti svaigiųjų gėrimų ar leisti juos gerti asmenims, kurie matomai girti yra, ar mažamečiams, kuriems nesuėjo 18 metų amžiaus.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 16 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 27 d. priimtus Meno mokyklos įstatus.

Meno mokyklos įstatai.

1 §. Meno mokyklą steigia ir laiko Švietimo Ministerija.

2 §. Mokyklą veda direktorius, kuris yra renkamas mokytojų tarybos slaptu balsavimu trejiems metams su teise būti išrinktam iš naujo.

Mokyklos direktorių tvirtina Švietimo Ministeris.

Mokyklos direktorius: a) atstovauja mokyklai; b) kviečia sekretorių ir kitus tarnautojus ir prižiūri jų darbą; c) veda mokyklos piniginę atskaitomybę ir sustato mokyklos sąmatą; d) pirmininkauja mokytojų tarybos posėdžiuose ir prižiūri, kad tarybos nutarimai būtų vykdomi gyveniman; e) kiekvienų metų pabaigoje duoda Švietimo Ministeriui mokyklos darbų apyskaitą.

3 §. Mokslo ir mokymo dalykus tvarko mokytojų taryba pagal savo priimtą ir Švietimo Ministerio patvirtintą reguliaminą šių įstatų ribose. Mokytojų tarybos žinioje yra visos mokyklos mokslo įstaigos, ji kviečia ir atleidžia mokytojus ir instruktorius, duoda mokyklą baigusiems liudymus, vardą ir teises.

Pastaba. Pirmąjį direktorių skiria Švietimo Ministeris vienam semestrui. Pirmuosius 5 mokytojus, kurie sudaro pirmąją Meno mokyklos mokytojų tarybą, kviečia direktorius, tvirtina Švietimo Ministeris.

4 §. Mokyklos direktorius, mokytojai, instruktoriai, sekretorius ir kiti tarnautojai eina valstybės tarnybą.

5 §. Mokykla susideda iš skyrių: paruošiamojo skyriaus, pirmojo—bendro meno lavinimo skyriaus ir antrojo — specialinio (tapytojams, lipdytojams, grafikams ir architektams). Prie mokyklos steigiamos jai reikalingos dirbtuvės ir kitos mokslui reikalingos įstaigos.

6 §. Paruošiamąjame skyriuje dėstoma paišyba iš negyvos gamtos. Pirmame skyriuje dėstoma: 1) paišyba (iš gyvos gamtos), akvarelė, aliejaus tapyba ir tapybos technika, 2) molio lipdyba, medžio skulptūra, medžio raižymas ir gipso liejimas ir 3) padedamieji mokslai: ornamentikos studija ir kompozicija, braižyba, perspektyva, anatomija ir anatominis piešinys, meno istorija, estetika, šrifto studija ir kompozicija, fizinis ir cheminis spalvų mokslas, paišybos ir kaligrafijos metodika, lietuvių ir pasaulinė literatūra ir Lietuvos istorija.

Antrame skyriuje dėstoma atskirose studijose kaipo specialiniai dalykai: 1) tapyba (aliejaus, akvarelė, tempera, pastel, dekoracija, mozaika, vitražas, tapetas ir t. t.; 2) lipdyba (molio, akmens ir medžio skulptūra, medalių plastika, keramika, gipso ir metalo liejimas); 3) grafika (ofortas, vario raižymas, medžio raižymas ir litografija) ir 4) architektūra, architektūros paišyba, orderiai, stiliai, kompozicija, architektūros istorija).

Visų studijų klausytojai klauso kultūros istoriją.

Pastaba. Įvedimą naujų dalykų ir mokslo programą tvirtina Švietimo Ministeris.

7 §. Paruošiamąjame skyriuje mokslas tęsiasi 1 semestrą, pirmąjame—4 semestrus ir antrąjam—3 semestrus.

8 §. Klausytojai priimami semestrų pradžioje.

9 §. Mokyklos klausytojai gali būti:

a) tikrieji ir

b) laisvieji.

10 §. Tikraisiais klausytojais gali būti abiejų lyčių asmens, kurie yra baigę 4-rias bendro lavinimo mokyklos klases ir užtenkamai pasiruošę paišybai; į antrą skyrių stoją ekzaminuojami ir iš teoretinių dalykų, pirmame skyriuje dėstomų.

11 §. Laisvais klausytojais gali būti kiekvienas ir neturįs bendrojo mokslo cenzo, kuris nori ir gali menui lavintis.

Pastaba. Laisveji klausytojai priimami į likusias nuo tikrųjų klausytojų laisvas vietas.

12 §. Laisveji klausytojai lieka tikraisiais, jei eidami mokslą mokykloje pristato liudymą iš 4 bendro lavinimo mokyklos klasių arba išlaiko kvotimus pagal Švietimo Ministerijos nustatytą programą.

13 §. Tikrieji klausytojai, išėję pirmojo skyriaus kursą ir išlaikę iš mokslo dalykų ekzaminus gauna teisės dėstyti aukštesniosiose mokyklose paišybą, braižybą, dailyraštį ir tapybą neišėjusiųjų aukštojo mokslo mokytojų teisėmis. Laisvieji klausytojai mokytojų teisių negauna.

14 §. Mokesnis už mokslą imamas nustatytomis aukštesniosioms mokykloms normomis; jis įmokamas pusmečio pradžioje ir negrąžinamas. Neturtingi mokiniai ligi 10% visų mokinių skaičiaus gali būti nuo mokesnio atleidžiami mokytojų tarybos sprendimu; didesniam skaičiui mokinių nuo mokesnio atleisti reikalinga Švietimo Ministerijos sutikimas.

15 §. Klausytojai, pasirodę, neatatinką mokyklos darbui, pašalinami iš mokyklos mokytojų tarybos sprendimu.

16 §. Mokytojų darbas mokykloje apmokamas ne mažesnėmis kaip aukštesniųjų specialinių mokyklų už specialinius dalykus normomis.

17 §. Gabesnieji klausytojai, jeigu jie neturtingi gali gauti iš valstybės stipendiją, kurios nustatomos Švietimo Ministerijos sąmatose. Stipendininkas už gautąją stipendiją privalo atitarnauti valstybės įstaigose bendromis kitiems tarnautojams sąlygomis — pusantrų metų už vienus pilnus stipendijos gavimo metus arba ją grąžinti per 8 metus nuo baigimo mokyklos.

18 §. Mokykloje baigę antrąjį skyrių ir pareiškę žymių gabumų klausytojai mokytojų tarybos nutarimu gali gauti, jeigu jie neturtingi, iš valstybės Švietimo Ministerijos sąmatos keliu nustatomos stipendijos dviejų metų studijoms užsienyje. Šioji stipendija negrąžinama.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas

Galvanauskas

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 10 d.

— 792 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti (L. V. Žin. Nr. 21) § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

už sėmenis	300	auks. už 100 klg.
„ raud. dobilus	600	„ „ „ „
„ baltus „	500	„ „ „ „
„ motiejukų sėklas	150	„ „ „ „
„ vikių sėklas	180	„ „ „ „
„ peliuškas	180	„ „ „ „
„ lešiukus	250	„ „ „ „
„ rapsą	120	„ „ „ „
„ grikius	150	„ „ „ „
„ lupynas	120	„ „ „ „
„ seredėles	90	„ „ „ „
„ dobilų atmatas	280	„ „ „ „
„ kanapes (sėklas)	250	„ „ „ „
„ raigras (žolių sėklas)	75	„ „ „ „
„ kmynus	250	„ „ „ „
„ aguonas	250	„ „ „ „
„ svogūnus	450	„ „ „ „
„ džiovintus grybus	250	„ „ „ „
„ įvairias dešras	250	„ „ „ „
„ gontus	5	už kapą
„ lentas ir kitą apdirbtą medį, išskyrus pabėgius, šliperius ir klepkas	35	už festmetrį
„ klepkas	50	„ „
„ eglės žievę	15	„ „
„ paprastą muilą	250	auks. už 100 klg.
„ popieros atmatas	6	„ „ „ „
„ mėsos konservus ir mėsos liekanas	150	„ „ „ „
„ gyvas ožkas	100	„ „ „ „
„ varškę	100	„ „ „ „
„ išdirbtus (sortuotus) šerius	1000	„ „ „ „
„ ašutus	450	„ „ „ „
„ šerių atmatas	125	„ „ „ „
„ plaukus (arklių ir raguočių)	180	„ „ „ „
„ virves (kanapines ir linines)	450	„ „ „ „
„ gijas (siūlus)	240	„ „ „ „
„ laužytą stiklą	10	„ „ „ „
„ sortuotus skarmalus	60	„ „ „ „
„ nesortuotus smarmalus	120	„ „ „ „
„ skarmalines pakulas	90	„ „ „ „
„ avies odą (išdirbtą be vilnos)	450	„ „ „ „
„ ožkos odą „ „ „	600	„ „ „ „
„ avies žalią kailį	360	„ „ „ „
„ „ sausą „	900	„ „ „ „
„ ožkos žalią kailį	450	„ „ „ „
„ ožkos sausą kailį	1125	„ „ „ „
„ arklių žalią odą	400	„ „ „ „
„ arklių sausą odą	1000	„ „ „ „
„ veršių žalią odą	450	„ „ „ „
„ veršių sausą odą	1125	„ „ „ „
„ raguočių žalią odą	450	„ „ „ „
„ raguočių sausą odą	1125	„ „ „ „
už džiovintus obuolius	40	auks. už 100 klg.
„ džiovintas kriaušes	50	„ „ „ „
„ žalius obuolius	12	„ „ „ „
„ žalias kriaušes	15	„ „ „ „
„ žemuoges	75	„ „ „ „
„ mėlynes	25	„ „ „ „
„ bruknes	30	„ „ „ „
„ agrastus	30	„ „ „ „
„ vyšnes	40	„ „ „ „
„ slyvas	35	„ „ „ „
„ avietes	35	„ „ „ „
„ serbentas	35	„ „ „ „
„ seną geležį	60	„ „ „ „
„ kalakutus	35	auks. už kiekv.
„ gyvas žąsis	25	„ „ „
„ papiautas žąsis	20	„ „ „
„ antis	12	„ „ „
„ vištas	6	„ „ „
„ vilnas	400	auks. už 100 klg.
„ makaronus	180	„ „ „ „
„ kiaušinių tešlą	600	„ „ „ „
„ raguočius ne jaunesn. kaip 2 met. ir avis	300	„ „ „ „
„ jautieną ir avieną	400	„ „ „ „
„ kiaules	450	„ „ „ „
„ kiaulieną be riebalų (kumpiai)	450	„ „ „ „
„ kiaulieną su riebalais (lašiniai)	500	„ „ „ „
„ sviestą	1000	„ „ „ „
„ lietuvišką sūrį	300	„ „ „ „
„ šveicarų ir olandų surį	450	„ „ „ „
„ rugius	400	„ „ „ „
„ kviečius	250	„ „ „ „
„ miežius	180	„ „ „ „
„ žirnius	300	„ „ „ „
„ ruginius miltus	330	„ „ „ „
„ kvietinius miltus	210	„ „ „ „
„ ruginias sėlenas	150	„ „ „ „
„ kvietinias sėlenas	180	„ „ „ „
„ malkas kurui	60	auks. už festmetrį
„ durpes	100	„ „ toną
„ kiaušinius	80	skat. už vieną.

Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 8 d.

Lietuvos ūkininkų spirito varyklų pajinės bendrovės steigėjai šaukia visuotinį pajininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m liepos mėn. 23 d. 19 val. bendrovės bute Kaune, Didž. Totorių g. 6.

Dienotvarkė:

1. įstatų skaitymas,
2. valdybos ir revizijos komisijos narių ir kandidatų rinkimas,
3. steigėjų apyskaita ir sąmata,
4. einamieji reikalai.

Steigėjai.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos   Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 1 d.

Nr. 98

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 793 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. liepos mėn. 19 d. priimtą Seimo rinkimų įstatymą.

Seimo rinkimų įstatymas.

I. Rinkimų teisė.

1 §. Lietuvos Seimo atstovai renkami yra visuotinu, tiesiu, lygiu ir slaptu balsavimu proporcingąja rinkimų sistema.

2 §. Rinkimuose dalyvauja visi Lietuvos piliečiai, vyrai ir moters, kurie pirmą rinkimų dieną yra ne jaunesni kaip 21 metų amžiaus.

3 §. Rinkikas turi tik vieną balsą.

4 §. Negali nei rinkti, nei būti išrinkti:

a) tie, keno už tėvynės išdavimą, arba kitą kokią sunkią kaltę teismo yra atimtos arba susiaurintos teisės, išskiriant iš šio skaičiaus svetimų valstybių teismų neteistuosius už visokius politikos srities nusikaltimus;

b) tie, kurie yra teismo nubausti už nusikaltimą, kuris žmogaus garbę plėšia (kaip antai: vagystę, prigavimą, svetimo turto pasisavinimą, vogtų daiktų pirkimą, arba slėpimą, kyšių ėmimą ir kitus), už slaptą degtinės varymą, nusikaltimą prieš Rinkimų Laisvės Apdraudimo Įstatymo §§ 2, 5 ir 6, jei, jiems bausmę atlikus, 3 metai dar nepraėjo;

c) tie, kurie yra sulig teismo sprendimų globiami.

5 §. Renkami į Seimą turi teisės būti visi Lietuvos piliečiai, kurie pirmą rinkimų dieną yra ne jaunesni kaip 24 metų amžiaus.

Pastaba. Karo komendantas, apskrities viršininkas, milicijos vadas negali būti renkami toje vietoje, kurią apima jų valdžia.

6 §. Seimo rinkimuose nedalyvauja teismo nusmerkti ar teismo organų patraukti atsakomybėn piliečiai, kurie rinkimų metu yra laikomi namuose sumtiesiems. Bet teisės būti renkamiems į Seimą šie piliečiai turi, jei tik ši teisė iš jų nėra atimama einant šio įstatymo 4 §.

II. Rinkimų apygardos ir apylinkės.

7 §. Seimo rinkimams visa Lietuva yra dalinama į rinkimų apygardas, o kiekviena rinkimų apygarda į apylinkes.

Rinkimų apygardų sąrašas nustatomas šio įstatymo priede.

8 §. Apylinkių sąrašą nustato Vidaus Reikalų Ministeris trejiems metams, žiūrėdamas, kad apylinkės plotas atatiktų, jei galima, vienam valsčiui ir kad į rinkimų vietą rinkikui būtų ne toliau kaip 7 kilometrai.

III. Seimo narių skaičius.

9 §. Renkamųjų Seimo narių skaičius nustatomas skyrium kiekvienai rinkimų apygardai.

Renkamųjų Seimo narių skaičius nustatomas toks, kad 25 tūkstančiams gyventojų tektų vienas atstovas. Jei kurioje rinkimų apygardoje, taip skaitant, liks ne mažiau kaip 12 tūkstančių ir 500 gyventojų, tai tada apygardai tenka dar vienas atstovas rinkti.

Kiekvienai apygardai renkamųjų atstovų skaičių nustato Vyriausioji Rinkimų Komisija.

IV. Rinkimų diena.

10 §. Respublikos Prezidentas skelbia rinkimų dienas veizėdamas, kad prieš jas būtų ne mažiau kaip du mėnesiu laiko.

V. Rinkimų komisijos.

11 §. Rinkimams į Seimą rengti ir tvarkyti daromos yra šios komisijos: a) Vyriausioji Rinkimų Komisija, b) apygardų komisijos ir c) apylinkių komisijos.

12 §. Vyriausioji Rinkimų Komisija sudaroma iš Pirmininko ir keturių narių, pristatomų Ministerių Kabineto ir tvirtinamų Respublikos Prezidento.

13 §. Vyriausios Rinkimų Komisijos žiniai priklauso: a) prižiūrėti visą rinkimų tvarką ir eigą, b) leisti instrukcijas ir paaiškinimus, c) skirti apygardų komisijų pirmininkus, d) svarstyti paduotuosius ant apygardų komisijų nutarimų skundus, e) nustatyti visų į Seimą išrinktųjų atstovų sąrašą ir paskelbti jį visų žiniai, f) turėti savo žinioje vyriausybės skiriamąsias rinkimams vykinti lėšas ir g) nustatyti kiekvienai rinkimų apygardai rinktinųjų atstovų skaičių sulig šio įstatymo 9 §.

14 §. Seimui susirinkus, Vyriausioji Komisija visus aktus įduoda Seimui.

15 §. Apygardos rinkimų komisijos pirmininku skiriamas vienas vietos taikos teisėjų arba apygardos teismo narių, o jos nariai renkami yra apskričių tarybų po vieną iš kiekvienos apskrities. Apygardose, kuriose yra miestų, valdomų apskrities teisėmis, tų miestų tarybos renka taip pat po vieną komisijos narį.

16 §. Apygardų komisijos privalo: a) paskirti apylinkių komisijų pirmininkus ir veizdėti, kad apylinkių komisijos savo laiku pradėtų ir eitų savo darbą, b) gauti ir išduoti pinigus, rinkimų reikalams asignuotus, c) rinkimams pasibaigus, pristatyti visus aktus Vyriausiajai Komisijai, d) priimti kandidatų sąrašus ir paskelbti juos visų žiniai, e) nustatyti apygardai išrinktų į Seimą atstovų sąrąšą ir paskelbti jį visų žiniai.

Be to, apygardų komisijos atlieka ir kitą šiame įstatyme nurodytą darbą.

17 §. Apylinkės rinkimų komisija steigiama kiekvienai apylinkei iš pirmininko ir ne mažiau kaip keturių narių; jos narius renka valsčiaus ar miesto taryba iš rinkikų skaičiaus.

Pastaba. Kariuomenės dalims apylinkės komisijos steigiamos iš turinčių rinkimų teisę karių—pirmininko ir 4 narių, kuriuos visus skiria atatinkamų kariuomenės dalių viršininkai (vadai).

18 §. Po 3 dienų skaitant nuo paskutinės dienos, nustatytos kandidatų sąrašams įteikti, be 15 ir 17 §§ narių, apygardos ir apylinkių komisijų nariais turi teisės įeiti kandidatų sąrašus įdavusių kuopų atstovai, po vieną atstovą nuo kuopos.

Pastaba. Apygardų ir apylinkių komisijų nariai iš Valstybės Iždo atlyginimo negauna.

19 §. Apylinkių komisijos atlieka pačių rinkimų darbą, kaip antai: priima balsus, suskaito juos balsavimui pasibaigus ir savo protokolus įteikia apygardų komisijoms.

20 §. Komisijos pirmininkui pavaduoti komisija išrenka iš savo narių tarpo pirmininko pavaduotoją.

21 §. Komisijų posėdžiai yra teisėti, dalyvaujant ne mažiau kaip pusei ir vienam komisijos nariui.

Visus klausimus komisijos sprendžia balsų dauguma. Balsams suskilus lygiomis dalimis, pirmininkaujančio balsas nusveria.

22 §. Valdininkai, vyriausybės ir savivaldybių įstaigos privalo pildyti rinkimų komisijų reikalavimus. Apygardų ir apylinkių komisijų pirmininkams kreipiantis, savivaldybės privalo duoti komisijoms raštininkus, bet šie komisijose balso neturi.

23 §. Rinkimų komisijų posėdžiai yra vieši.

24 §. Visi pareiškimai, protestai, skundai, liudymai ir kiti raštai (aktai) rinkimų reikalais žyminiu mokesniu neapmokami.

VI. Rinkikų sąrašai.

25 §. Rinkimams atlikti daroma kiekvienos apylinkės rinkikų sąrašai.

26 §. Rinkikų sąrašus paskirtu laiku daro savivaldybių lėšomis valsčių ar miestų valdybos dviem egzemplioriais.

27 §. Į apylinkės rinkikų sąrašą įtraukiami visi, kas turi teisės dalyvauti rinkimuose į Seimą ir apylinkėje gyvena. Kas atvyks ir apsigyvens apylinkėje pradėjus ruošti rinkikų sąrašus, tas gali būti įtrauktas į naujosios vietos sąrašą, jei pristatys valsčiaus ar miesto valdybos raštą, kad jis išbrauktas iš senosios gyvenamosios vietos sąrašo arba ten į sąrašą neįtrauktas. Vienas ir tas pats asmuo tegali būti įrašytas į rinkikų sąrašus tik vienoje apylinkėje.

28 §. Rinkikų sąraše rašoma kiekvieno rinkiko pavardė, vardas, amžius, užsiėmimas ir gyvenamoji vieta. Rinkikų sąrašą pasirašo valsčiaus arba miesto valdyba.

Kiekvienam rinkikui, įtraukiant jį į rinkikų sąrašą, turi būti išduota kortelė su pažymėjimu jo pavardės, vardo ir eilinio rinkikų sąraše numerio. Rinkikų sąrašai gali būti paruošiami skyrium kiekvienam kaimui, sodžiui, gatvei ir t. t.

29 §. Rinkikų sąrašai ne vėliau kaip šešioms savaitėms prieš rinkimų dieną atskleidžiami žiūrėti kiekvienam, kas nori žiūrėti, tuo būdu, kuriuo lengviausia jie peržiūrėti. Prieš šitą sąrašų atskleidimą valsčiaus arba miesto valdyba skelbia visai apylinkei, kame, kokiu laiku ir būdu rinkikų sąrašai galima žiūrėti, ir tame pat skelbime nurodo terminus ir tvarką skundams duoti del netikro sąrašų sustatymo.

30 §. Nuo sąrašų atskleidimo dienos administracinės valdžios atstovas ir kiekvienas rinkikas dviejų savaičių laiku turi teisės pareikšti sustačiusiai sąrašus valdybai raštu arba žodžiu, jog į sąrašus kas neįtrauktas arba įtrauktas neteisėtai.

31 §. Valsčiaus arba miesto valdyba, pripažinus tokį pareiškimą teisingu, patenkina jį, įtraukdama praleistąjį asmenį į sąrašą arba išbraukdama neteisėtai įtrauktąjį. Išbrauktąjam valdyba privalo apie tai pranešti.

32 §. Atmestuosius pareiškimus ir paduotuosius skundus valsčių arba miestų valdybos privalo ne vėliau kaip už 3 savaičių prieš rinkimų dieną su savo nuomone prisiųsti Taikos Teisėjui ir apie tai pranešti tiems, kurių teisė ginčijama yra, ir tiems, kas padavė skundą.

33 §. Praėjus minėtoms 30 § dviem savaitėms, papildomasai sąrašas ne vėliau kaip per tris dienas skelbiamas visų žiniai nurodytu 29 § būdu.

34 §. Taikos Teisėjas privalo apsvarstyti gautus skundus ne ilgiau kaip už 2 savaičių prieš rinkimų dieną ir apie tai pranešti ataukamoms valsčių ar miestų valdyboms.

35 §. Rinkikų sąrašai Taikos Teisėjo nutarimais papildyti, turi būti viešai paskelbti ne vėliau kaip septyniomis dienomis prieš rinkimų dieną nurodytu 29 § būdu.

36 §. Išėjus minėtoms 30 § dviem savaitėms, pareiškimai del neteisėto sąrašų sustatymo nebepriimami.

Bet jei kuris rinkikas išrodys ne iš savo kaltės praleidęs terminą pareiškimui ar skundui duoti, tai tokiam rinkikui valsčiaus ar miesto valdyba, kur yra rinkiko gyvenamoji vieta, turi teisės duoti liudymą, patikrinantį jo teisę rinkti. Šiuo liudymu rinkikui leidžiama balsiuoti savo gyvenamosios vietos apylinkėje.

VII. Kandidatų sąrašai.

37 §. Kiekviena partija arba kuopa ne vėliau kaip 5 savaitėms prieš rinkimų dieną gali įduoti apygardos komisijai sąrašą tų asmenų, kuriuos ji siūlo Seimo atstovais. Tokį kandidatų sąrašą privalo pasirašyti savo ranka ne mažiau kaip penkios dešimtys apygardos rinkikų.

Pastaba. Kandidatai siūlomi neatsižvelgiant į tai, kurioje rinkimų apylinkėje jie gyvena ir ar yra jie įtraukti į rinkikų sąrašą ar ne.

38 §. Vienas rinkikas turi teisės pasirašyti tik vieną kandidatų sąrašą.

Jei kuris rinkikas bus pasirašęs kelis kandidatų sąrašus, tai jo parašas laikomas teisėtas tam sąrašui, kurs yra paduotas pirmutinis.

39 §. Sąraše turi būti įrašyta kiekvieno kandidato pavardė, vardas, amžius, užsiėmimas ir gyvenamoji vieta kuo aiškiausiai. Prie sąrašo turi būti pridėtas raštu kiekvieno kandidato pasirašytas sutikimas būti renkamam. Sąraše gali būti ir įdavusios jį partijos ar kuopos vardas.

40 §. Pasirašiusieji sąrašą rinkikai privalo taip pat pažymėti savo užsiėmimą ir gyvenamąją vietą ir pristatyti liudymą, jog jie apygardoje yra įtraukti į rinkikų sarašą.

41 §. Partijos arba kuopos sąraše kandidatų skaičius gali būti mažesnis, negu tenkąs apygardai atstovų skaičius, ir ne daugiau didesnis, kaip per pusę.

Jei kandidatų skaičius yra didesnis kaip per pusę, negu tenkąs apygardai atstovų skaičius, tai neteisėtai pasiūlytieji išbraukiami.

42 §. Vienas ir tas pats kandidatas vienoje apygardoje gali būti įrašytas tik į vieną kandidatų sąrašą.

Tas pats kandidatas gali būti įrašytas į sąrašą ne daugiau kaip penkiose apygardose.

43 §. Apygardos komisija išduoda raštelį, kuriuo patvirtina, kurį mėnesį, dieną ir valandą ji priėmė kandidatų sąrašą.

44 §. Įduodama kandidatų sąrašą, partija arba kuopa privalo nurodyti apygardos komisijai asmenį, kurį ji įgalioja atstovauti jai komisijoje visokiais reikalais. Jei įgaliotinis nenurodytas, tai juo laikomas tasai, kuris pirmas yra pasirašęs sąrašą. Įgaliotinis, o jo nesant, pirmasis pasirašęs sąrašą gali suteikti komisijai jos buvamoje vietoje savo adresą, tada skelbimai siunčiami į namus; nesuteikus gi jam savo adreso, skelbimai pakabinami komisijos bute.

45 §. Rinkikų partijos arba kuopos, jei jos nori, kad jų atstovai dalyvautų apygardos ir apylinkės komisijų posėdžiuose, privalo nurodyti asmenis, kurie turi būti įrašyti į komisiją narių skaičių.

46 §. Sąrašus gavus, apygardos komisija per tris dienas turi reikalauti iš partijų arba kuopų įgaliotinių pašalinti paduotųjų kandidatų sąrašų trūkumus. Tie trūkmai turi būti pašalinti, liekant ne mažiau kaip 4 savaitėms ligi rinkimų dienos. Tuo pat laiku kandidatai, įtrauktieji į kelis apygardos sąrašus, privalo pareikšti apygardos komisijai, kuriame sąraše jie tinka pasilikti; nepareiškus, jie išbraukiami iš visų sąrašų.

47 §. Einant ginčui del teisių kurio kandidato, jo vieton 46 § laiku gali būti statomas kitas kandidatas, jei tai pasiūlys ne mažiau kaip pusė sąrašą pasirašiusiųjų rinkikų. Tuo pat laiku sąrašas gali būti papildytas naujais kandidatais ligi įstatymų leidžiamojo skaičiaus.

48 §. Tinkamuosius kandidatų sarašus apygardos komisijos numeruoja iš eilės, kaip jie buvo įduoti, su tais numeriais pakabina apygardos komisijos bute ne vėliau kaip 3 savaitėms prieš rinkimų dieną, suteikia juos miestų ir valsčių valdyboms, apylinkių komisijoms ir skelbia visų žiniai.

49 §. Rinkikų partijos arba kuopos, įdavusios savo kandidatų sąrašus, gali pareikšti apygardos komisijai ne vėliau kaip 14 dienų prieš rinkimų dieną, kad jos sujungia savo kandidatų sąrašus. Tokius pareiškimus privalo pasirašyti partijų arba kuopų įgaliotiniai arba sąrašus pasirašiusieji rinkikai. Apie kandidatų sąrašų susijungimą apygardos komisija tuojau skelbia visų žiniai. Tokie susijungę sąrašai laikomi už vieną.

Vienas kuris sąrašas negali dalyvauti keliuose susijungimuose.

50 §. Kai kandidatų sąrašai ir jungtiniai sąrašai paskelbti visų žiniai, jie nebegali būti paimti atgal.

51 §. Jei kokioj apygardoj paduotas tik vienas kandidatų sąrašas arba keli, bet juose bendras kandidatų skaičus nėra didesnis už tenkamąjį apygardai atstovų skaičių, tai balsavimo nedaroma, o pasiūlytieji kandidatai laikomi išrinktais.

VIII. Rinkimai.

52 §. Rinkimai tęsiasi dvi dienas. Rinkikams darbininkams ir tarnautojams turi būti duota liuoso laiko dalyvauti rinkimuose ar rinkimų komisijose, neišlaikant už tą laiką iš algos ar atlyginimo.

53 §. Balso įdavimo vieta, diena, valanda ir tvarka turi būti paskelbtos apylinkės komisijos pirmininko visų žiniai bent 15 dienų prieš rinkimų dieną.

54 §. Butą rinkimams atlikti duoda valsčiaus arba miesto valdyba butas turi būti erdvus. Stalas, prie kurio susėda apylinkės komisija, statomas taip, kad jis būtų prieinamas iš visų pusių. Ant to stalo turi būti pastatyta keturkampė skrynutė su nedideliu vidury dankčio plyšiu kortelėms įleisti; skrynutės toks didumas, kad į ją tilptų visų rinkikų kortelės, o dankčio plyšys toks, kad į jį lystų konvertas su kortele. Skrynučių didumą nustato apygardos komisija. Skrynutės prirengiamos miestų ir valsčių valdybų.

55 §. Rinkimų bute geidžiama dar vienas kambarys, įeinamas tik per rinkimų kambarį, arba, jei tokio kambario nėra, tai netoli komisijos stalo turi būti pastatytas dar vienas ar du stalu, kad rinkikas nematomai galėtų įdėti savo kortelę į konvertą.

Rinkimų bute turi būti taip pat prieinamoj vietoj padėti rinkimų įstatymai ir rinkikų sąrašai.

56 §. Rinkimai atliekami, įduodant įdėtą į konvertą kortelę tik su vienu išsirinktu kandidatų sąrašu.

57 §. Rinkimų kortelės ir konvertai vienokio didumo prirengiami tuoj, kaip tik kandidatų sąrašai paskelbti. Jų prirengimas pavedamas apygardų rinkimų komisijoms.

P a s t a b a. Balsuojant leidžiama naudotis ir partijų arba grupių paruoštomis kortelėmis, jeigu jos tokios pat formos, didumo ir spalvos, kaip komisijos paruoštosios kortelės.

58 §. Kortelėje turi būti atspausdintas tik vienas kandidatų sąrašas. Užtat kiekvienam rinkikui įduodama tiek kortelių, kiek sąrašų apygardoje. Kortelės turi būti įduotos rinkikams prieš rinkimų dieną bent 5 dienomis, Vyriausiosios Rinkimų Komisijos paskelbtu būdu. Kortelės negali būti dalinamos rinkimų bute. Konvertai parengiami iš nepermatomo popierio su apygardos komisijos antspaudu; jie duodami rinkimų bute.

59 §. Kortelės ir konvertai prirengiami Valstybės lėšomis, asignuojamomis Vyriausiajai Rinkimų Komisijai.

60 §. Rinkimų dieną komisijoj turi būti ne mažiau kaip pusė apylinkės komisijos narių; per rinkimus jų turi pasilikti bute ne mažiau kaip trys, jų tarpe pirmininkas arba jo pavaduotojas.

61 §. Kalbų rinkimų bute ir per 60 metrų aplink jį tarti neleidžiama, tik komisijos nariai, rinkikui prašant, gali paaiškinti jam rinkimų tvarką.

62 §. Komisija gali pašalinti kiekvieną, kuris ardo rinkimų tvarką. Prireikus, komisija gali kviestis pajėgos tvarkai įvesti.

63 §. Rinkimai, kaip sodžiuose, taip ir miestuose, prasideda paskelbtą dieną 8 valandą iš ryto. Pirmininkas, patikrinęs, jog komisijos nariai vietoje, skelbia, kad rinkimai prasideda, ir su nariais patikrinęs, jog skrynutė tuščia yra ir turi tik vieną plyšį užrakina ją, prideda antspaudus ir kviečia atvykusius rinkikus duoti savo balsus, saugojant eilės; po to skrynutė nebegali būti atidaroma.

64 §. Rinkikas, įėjęs į rinkimų kambarį, pasisako savo pavardę, vardą, gyvenamąją vietą, parodo asmens liudymą ir gautąją einant 28 § kortelę; raštininkui pažymėjus rinkikų sąraše jo pavardę, ima iš komisijos nario rankos prie atskiro stalo konvertą su antspaudu, eina prie kito atskiro stalo (arba į atskirą kambarį, jei jis yra) įdeda savo kortelę niekam nematant į konvertą; priėjęs prie komisijos stalo, įduoda užlipintą konvertą pirmininkui; komisijos pirmininkas rinkiko akyse įleidžia konvertą į skrynutę pro plyšį; tada rinkikas išeina.

P a s t a b a. Kiekvienas privalo paduoti balsą pats be jokių tarpininkų.

Jei kokios kūno dalies trūkumas kliudo rinkikui įdėti kortelę į konvertą ir įduoti konvertą pirmininkui, tai rinkikas gali pavesti tai padaryti komisijos nariui.

65 §. Kortelės, įdėtos į konvertą be antspaudo arba į konvertą su kokiu ženklu, yra grąžinamos.

66 §. Vakare 8 val. balsų priėmimas baigiamas; po 8 val. priimami tik tų balsai, kurie į rinkimų butą įėjo prieš 8 valandą.

67 §. Po to, pirmininkas uždengia skrynutės plyšį ir deda antspaudą, užrakina rinkimų kambarį (arba kambarius), visiems išėjus deda antspaudą ant durų ir palieka sargybą. Antrą dieną iš ryto komisija patikrina, ar antspaudai ant durų nesulaužyti, ir nuima juos toliau rinkimams tęsti; tos dienos vakare deda antspaudus tuo pat būdu, kaip pirmą dieną.

68 §. Rinkimams pasibaigus, vadinas trečią dieną 10 val. iš ryto, komisijos pirmininkas atidaro rinkimų buto duris ir su komisijos nariais, o taip pat rinkikais, kurie atvyko, atidaro skrynutę, skaito kiek konvertų įdėta į skrynutę, neatplėšdamas konvertų; jei konvertų skaičius skiriasi nuo pažymėtų rinkikų sąraše įdavusiųjų balsų skaičiaus, tad tai paaiškinama protokole, išrodant, kiek galima, to priežastis.

69 §. Tą darbą atlikus, konvertai atplėšiami ir skaitoma, kiek balsų paduota už kiekvieną kandidatų sąrašą.

70 §. Pripažįstamos netikromis kortelės:

a) kuriose kas nors parašyta už arba prieš kandidatus,

b) kuriose nurodyta visai kitos, negu kandidatų sąraše, pavardės,

c) kurių yra dvi ar daugiau su įvairiomis kandidatų pavardėmis,

d) kuriose yra ne visos kurio nors kandidatų sąrašo pavardės,

e) kuriose rinkikas yra pasirašęs.

71 §. Klausimai del kortelių tikrumo svarstomi apylinkės komisijos; jos narių balsams pasidalinus lygiai, pirmininko balsas nusveria.

72 §. Visam apylinkės komisijos darbui nuo pradžios ligi pabaigos rašomas protokolas, kuriame turi būti įrašyta: pirmininko įsakymai, rinkikų pasiskundimai, komisijos nutarimai, stojusiųjų rinkikų skaičius, kiekvieno kandidatų sąrašo gautas balsų skaičius, pripažintų netikromis kortelių skaičius. Protokolą pasirašo apylinkės komisija ir kurie nori rinkikai.

73 §. Apylinkės komisijos protokolas leidžiamas tuojau, bet ne vėliau kaip trečią dieną apygardos komisijai su pridėtomis atskiruose, iš eilės sunumeruotuose, konvertuose rinkikų kortelėmis, kurių tikrumą ar netikrumą svarstyti turėjo apylinkės komisija ir savo nutarimą protokole išdėstė. Nepridedamas prie protokolo kitas korteles ir kandidatų sąrašus apylinkės komisija sudeda į ką patogiau, prideda savo antspaudą ir laiko, ligi rinkimai bus pripažinti tikrais.

74 §. Apygardos komisija viešame posėdyje, ne vėliau kaip per tris dienas, peržiūrėjus pridėtas prie apylinkės komisijos protokolo korteles, galūtinai sprendžia, kurios kortelės tikros, kurios netikros, ir suskaito, kiek kiekvienoje apylinkėje paduota balsų už kiekvieną kandidatų sąrašą.

IX. Rinkimų rezultatai.

75 §. Nustatydama atstovų skaičių kiekvienam sąrašui, apygardos komisija suskaito, kiek balsų gavo kiekvienas kandidatų sąrašas visose rinkimų apylinkėse o paskui, imdama domėn apygardos atstovų į Seimą skaičių, padalina jį tarp paskelbtųjų kandidatų sąrašų proporcingai gautiems kiekvieno sąrašo balsams ir apie tai skelbia visų žiniai.

76 §. Skirstant atstovus kandidatų sąrašams, daroma taip: balsų skaičius paduotas vienoje apygardoje

už visus kandidatų sąrašus dalinama į apygardos atstovų skaičių: gautasai dalmuo yra „renkamasai skaičius"; paduotų už kiekvieną kandidatų sąrašą balsų skaičius dalinamas į „renkamąjį skaičių" (be trumpmenų); gautieji iš šio pastarojo dalinimo skaičiai parodys, kiek narių išrinkta iš kiekvieno kandidatų sąrašo.

Jei padalinus neprisirinks pilnas rinktinų atstovų skaičius, tai antrojo dalinimo likučiai reikia surašyti iš eilės pagal jų didumą, pradedant nuo didžiausiojo, ir sąrašams, gavusiems didžiausių likučių, duodama po vieną atstovą, ligi tuo būdu bus sudarytas pilnas rinktinių atstovų skaičius.

77 §. Jei kuriam sąrašui tektų didesnis atstovų skaičius, negu jo kandidatų skaičius, tai atliekantis nuo to sąrašo atstovų skaičius dalinamas yra tarp kitų kandidatų sąrašų.

78 §. Susijungusieji kandidatų sąrašai laikomi yra už vieną sąrašą; užtat atstovų skaičius skiriama jiems, atsižvelgiant į jų gautųjų balsų skaičių sumą. Tarp susijungusiųjų sąrašų atstovų skaičius skirstomas būdu, nurodytu 76 §, jei tarp susijungusiųjų grupių nėra kitokios sutarties.

79 §. Įtrauktieji į sąrašą kandidatai eina į Seimo narius iš eilės, pradedant nuo pirmojo.

Išrinktiesiems atstovams apygardos komisija išduoda tam tikrą liudymą.

80 §. Vyriausioji Rinkimų Komisija patyrusi, jog tas pats asmuo išrinktas Seimo nariu keliose apygardose, klausia jo, kurios apygardos atstovu jis nori būti. Jei paklaustasai per tris dienas neatsakys, tai jis skaitomas išrinktu toje apygardoje, kur daugiau balsų gavo.

X.

81 §. Apygardos komisijai paskelbus išrinktųjų atstovų pavardes, kiekvienas rinkikas, o taip pat apskričių viršininkai gali paduoti tai komisijai per 7 dienas protestus del rinkimų trūkumų ir jų pasekmių.

82 §. Apygardos komisija, ištyrinėjusi, kiek galima, greitu laiku protestą, tuojau leidžia jį su savo nuomone Vyriausiajai Rinkimų Komisijai.

83 §. Jei Vyriausioji Komisija pripažins, jog koks atstovas neteisėtai įtrauktas į išrinktųjų sąrašą, tai išbraukia jį ir įsako apygardos komisijai išbrauktojo vieton statyti kitą iš kandidatų sąrašų.

84 §. Jei Vyriausioji Komisija iš duotų žinių patirs, kad per rinkimus buvo imtasi papirkimo, prievartos, prigavimo ir kitų nusikaltamų darbų, arba jeigu rinkimų įstatymai nebuvo saugojami ir jeigu todel rinkimų rezultatai buvo iškreipti, tad ji atšaukia rinkimus ir įsako įtaisyti naujus rinkimus tais pačiais sąrašais ne vėliau kaip per 20 dienų.

85 §. Visų rinkimų teisėtumą svarsto ir sprendžia Seimas.

86 §. Išrinktieji į Seimą Valstybės valdininkai ir kariškiai Seimo laiku išeina iš savo užimamų vietų.

87 §. Jei kas nustos buvęs Seimo nariu, tai jo vieton stoja kitas iš to paties sąrašo, kaip eina eilė kandidatų. Nesant sąraše kandidatų, Seimo nario vieta lieka neužimta.

XI.

88 §. Seimas renkasi ne vėliau kaip mėnesiui praėjus po rinkimų dienų. Jį šaukia ir susirinkti dieną skiria Respublikos Prezidentas.

89 §. Seimo posėdžiai prasideda suvažiavus ne mažiau kaip pusei ir vienam jo narių, neskaitant tų vietų, kuriuose rinkimai negalėjo įvykti.

90 §. Seimą atidaro Respublikos Prezidentas.

91 §. Atskyrus savivaldybėms paskirtąsias išlaidas, kitos rinkimų išlaidos imamos iš Valstybės Iždo.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 27 d.

— 794 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. liepos mėn. 19 d. priimtą Seimo rinkimų įstatymo priedą.

Seimo rinkimų įstatymo priedas.

Rinkimų apygardų sąrašas.

I	apygardą sudaro	Mariampolės, Seinų, Suvalkų ir Alytaus apskritys; apygardos centras Mariampolė.
II	„ „	Šakių, Vilkaviškio, Kauno ir Trakų (Kaišedorių) apskritys ir Kauno miestas; apygardos centras Kaunas.
III	„ „	Raseinių, Tauragės ir Kedainių apskritys; apygardos centras Raseiniai.
IV	„ „	Telšių, Kretingos ir Mažeikių apskr.; apygardos centras Telšiai.
V	„ „	Šiaulių, Biržų ir Panevėžio apskritys; apygardos centras Panevėžys.
VI	„ „	Rokiškio, Ežerėnų, Utenos ir Ukmergės apskritys; apygardos centras Utena.
VII		Apygardos centras Vilnius.
VIII		Apygardos centras Lyda.
IX		Apygardos centras Gardinas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 27 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 5 d. Nr. 99

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 795 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 27 d. priimtą įstatymą.

Išeivybės įstatymas.

1 §. Lietuvos Respublikoje išeivių gabenimu į užsienį užsiimti ar verstis be vyriausybės leidimo draudžiama.

2 §. Leidimus išeivybės įstaigoms, jų skyriams bei agentūroms steigti duoda Vidaus Reikalų Ministeris, Ministerių Kabinetui nutarus.

3 §. Leidimai išeivybės įstaigoms, skyriams ir agentūroms steigti galima duoti:

a) gyvenantiems Lietuvoje asmenims, kurie nebuvo teismo nuteisti už nusikaltimus, už kuriuos seka teisių atėmimas ar jų susiaurinimas, arba už nusikaltimus, kurie mažina žmogaus garbę,

b) bendrovėms, kurios turi juridinio asmens teises, jei jų bustinė yra Lietuvos valstybės sienose.

4 §. Valdininkai ir žmonės, kurie eina viešas pareigas, negali būti išeivybės įstaigų vedėjais.

5 §. Išeivybės įstaigos atidarymo leidimui gauti reikalinga iš anksto įmokėti į Valstybės Iždą 500.000 auksinų užstato.

Leidimui gauti skyriui ar agentūrai steigti reikia įmokėti į Valstybės Iždą 100.000 auksinų užstato.

6 §. Išeivybės įstaigos privalo paduoti Vidaus Reikalų Ministeriui kelionės ir draudimo tarifus patvirtinti. Šiuos tarifus tvirtina Vidaus Reikalų Ministeris susitaręs su Finansų, Prekybos ir Pramonės ir su Susisiekimo Ministeriais. Aukštesni mokesniai, negu patvirtinti tarifai, imti draudžiama.

7 §. Su kiekvienu išeiviu ar šeimos galva išeivybės įstaiga privalo surašyti kelionės sutartį 3-se egzemplioriuose. Vienas sutarties egzempliorius duodamas išeiviui, antras lieka įstaigos bylose, o trečias ne vėliau kaip per 8 dienas siunčiamas Vidaus Reikalų Ministerijai; paskutinis egzempliorius žyminiu mokesniu neapmokamas. Su tais žmonėmis, kurie neturi išsiėmę užsieno paso arba iš Vidaus Reikalų Ministerijos leidimo išvažuoti užsienin, sutartis daryti draudžiama.

8 §. Kelionės sutartyje turi būti pažymėta:

a) išeivybės įstaigos vardas,

b) išeivio vardas, pavardė, amžius ir gyvenamoji vieta (smulkus adresas),

c) maršrūtas ir kelionės tikslo vieta,

d) iškeliavimo diena, laivo vardas ir jo išplaukimo diena,

e) geležinkelio bilieto ir laivakortės rūšis (klasė) ir daiktų vežimo sąlygos,

f) kelionės mokesnis ir apdraudimo didumas,

g) šio įstatymo nustatytos išeivybės įstaigos pareigos ir atsakomybė,

h) diena, nuo kurios sutartis įgyja galios.

9 §. Kiekviena išeivybės įstaiga privalo pasiimti kelionės sutartimi:

a) pristatyti išeivį ir jo daiktus į sutartyje nurodytą vietą už susitartą atlyginimą; sutartas mokesnis jokiu atsitikimu negali būti padidintas,

b) aprūpinti kelionėje išeivį sveiku maistu ir tinkamu butu; ši pareiga atpuola, kai bus susitarta, kad, keliaudamas sausuma, išeivis pats tuo rūpinsis;

c) išeiviui susirgus, suteikti jam gydytojo pagalbos ir vaistų, o jam mirus—nemokamai palaidoti,

d) jei ne del išeivio kaltybės kelionė būtų sutrukdyta, pavėluota ar pertraukta, tai išeivybės įstaiga privalo per visą tą laiką nemokamai duoti išeiviui pilną išlaikymą, butą ir jo daiktams padėti vietos ir stengtis greičiau nugabenti jį į sutartą vietą.

10 §. Išeivybės įstaigoms draudžiama daryti sutartis, kuriomis išeivis būtų vežamas skolon, arba sutartis del transporto ar draudimo, pagal kurias išeivis turėtų atsilyginti įstaigai savo darbu kelionėje, arba nuvažiavęs į kelionės tikslo vietą.

11 §. Jei išeivis, nesėdęs į laivą, vistiek del kurios savo priežasties panorės grįžti, tai jo įmokėtoji suma privalo būti jam grąžinta, išskaičius nuvažiuotos kelionės išlaidas ir 10% nuo įmokėtos sumos. Jei ne del išeivio kaltybės sutarta kelionė būtų sutrukdyta ilgesniam kaip dviejų savaičių laikui, tai išeivis turi teisės sutartį sulaužyti; tokiais atsitikimais išeivio įmokėtieji pinigai grąžinami pilnai.

12 §. Išeivybės įstaiga neturi teisės varžyti išeivį, jam pasirenkant gyvenamąją vietą ar darbą.

13 §. Išeivybės įstaiga privalo nemokamai grąžinti iš kelionės visus tuos žmones, kuriuos ji bus nugabenusi į užsienį šį įstatymą aplenkdama.

14 §. Išeivybės įstaigoms ar jų agentams draudžiama viešai ar neviešai agituoti piliečius į užsienį keliauti.

15 §. Reklamuoti išeivybės įstaigas tais būdais, kurie galėtų suinteresuoti ir paskatinti piliečius emigruoti, draudžiama. Šių įstaigų skelbimuose tegali būti žymima įstaigos vardas, maršrūto linija, kelionės kaina geležinkeliu ir laivu.

16 §. Išeivybės įstaigoms draudžiama užsiiminėti pinigų siuntinėjimu, mainymu ir daryti tas operacijas, kurios šiuo įstatymu nenumatytos.

17 §. Ministerių Kabinetas turi teisės uždrausti emigruoti į tokius kraštus ir vietas, kur išeivių sveikatai, gyvybei, dorai ar turtui gali grėsti pavojus.

18 §. Išeivybės įstaigos, jų skyriai ir agentūros valstybinių mokesnių mokėjimo atžvilgiu yra prilyginamos I rūšies prekybos įstaigoms.

19 §. Visas susirašinėjimas išeivybės įstaigoje atliekamas lietuvių kalba, bet greta lietuvių kalbos leidžiama vartoti ir kita kalba.

20 §. Vidaus Reikalų Ministeriui duodama teisės išeivybės įstaigų darbą kontroliuoti ir tų įstaigų agentūrų darbus sekti.

21 §. Visi nusikaltusieji šiam įstatymui atsitikimuose, nenurodytuose esamuose galioje įstatymuose, baudžiami teismo keliu ligi vienų metų kalėjimo arba pinigine bauda ligi 100.000 auksinų, arba abiem baudom kartu.

22 §. Šiam įstatymui vykdyti Vidaus Reikalų Ministeris turi teisės leisti instrukcijų.

23 §. Visi leidimai, kurie yra duoti išeiviams gabenti ar tarpininkauti, nustoja galios po mėnesio laiko nuo šio įstatymo paskelbimo dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 18 d.

— 796 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. liepos mėn. 19 d. priimtą įstatymo papildymą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo papildymas.

(V. Ž. Nr. 88, eilinis Nr. 751).

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymas papildomas šiaip:

1 § papildomas šiaip:

Be šių priedų Valstybės tarnautojai gali gauti ypatingą brangenybės priedą.

12¹ §. Ypatingą brangenybės priedą Valstybės tarnautojai gali gauti vienodais nuo pagrindinės algos (o kariai nuo atlyginimo už laipsnį ir pareigų ėjimą) %, kurie nustatomi šio įstatymo priede.

12² §. Ministerių Kabinetui laikinai duodama teisės vaikų ir vietos priedus keisti ir atidengti tam reikalingų kreditų. Šiuo keliu pakeistieji vaikų ir vietos priedai per vieną mėnesį nuo jų pakeitimo dienos turi būti patiekti Seimui patvirtinti.

12³ §. Ministerių Kabinetui laikinai duodama teisės nustatyti ypatingo brangenybės priedo % ir atidengti tam reikalingų kreditų. Šiuo keliu nustatytas priedas per vieną mėnesį turi būti patiektas Seimui patvirtinti.

Šis įstatymo papildymas įgyja galios nuo 1922 m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 27 d.

— 797 —

Gyvenamųjų vietų paskirstymo į klases papildymas.

Gyvenamųjų vietų paskirstymas į klases (Vyr. Žin. Nr. 88, eilinis Nr. 752) papildomas šiaip:

1) Klasė C = Palangos ir Naumiesčio m.

Pastaba. Palangos m. priskiriamas prie vietos klasės C nuo 1922 m. birželio mėn. 1 d., Naumiesčio m. = nuo liepos mėn. 1 d.,

2) veikiančiųjų kariuomenės dalių, kurios stovi provincijoje, išskyrus vietos klasę B, karininkai, karo valdininkai ir laisvai samdomieji tarnautojai gauna klasės C brangenybės priedą,

3) komandiruojamieji iš vienos vietos į kitą karininkai, karo valdininkai ir laisvai samdomieji Krašto Apsaugos Ministerijos tarnautojai, kurie komandiruotės metu dienpinigių negauna ir kurie išbūva komandiruotėje daugiau kaip vieną mėnesį, nuo komandiravimo dienos gauna tos vietos brangenybės priedą, į kurią jie buvo komandiruoti.

Išbuvę komandiruotėje mažiau kaip vieną mėnesį, gauna tos vietos brangenybės priedą, kurioje stovi jų dalys.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
L. e. Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjo p.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 30 d.

— 798 —

Užsienio pasams duoti taisyklės.

1 §. Išvykti į užsienį ir ten gyventi leidžiama piliečiams, kurie turi užsienio pasą arba leidimą (sauf-conduit).

2 §. Užsenio pasus ir leidimus išduoda: Lietuvoje — Vidaus Reikalų Ministerijos Piliečių Apsaugos Departamento Pasų skyrius, užsienyje — Lietuvos vyriausybės įgaliotos atstovybės ir konsulatai.

Pastaba. Diplomatinius ir tarnybinius užsienio pasus duoda Užsienio Reikalų Ministerija, eidama diplomatinių, tarnybinių ir užsienio pasų ir vizų davimo taisyklėmis (Vyr. Žin. Nr. 80, eilinis Nr. 701).

3 §. Užsienio pasai Lietuvoje duodami pristačius šiuos dokumentus: a) vidaus pasą, b) apskrities viršininko liudymą, kad vykstantis į užsienį nėra patrauktas tieson ir nepalieka neapmokėtų valstybinių mokesnių, c) liudymą apie kareiviavimo pareigų atlikimą arba jo nuorašą, jeigu vykstantis į užsienį žmogus yra šaukiamų ar mobilizuojamų metų, d) du prašytojo atvaizdus.

I pastaba. Nepilnamečiai be aukščiau nurodytų dokumentų privalo pristatyti tėvų arba globėjų leidimą į užsienį išvažiuoti.

II pastaba. Kariškiai ir valstybės tarnautojai vietoje apskrities viršininko liudymo pristato savo vyresnybės išvažiuoti į užsienį leidimą.

III pastaba. Pirkliai ir pramonininkai vietoje apskrities viršininko liudymo privalo pristatyti prekybos rūmų arba Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos liudymus.

4 §. Užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams Lietuvos pasai išduodami, pristačius Lietuvos atstovybei arba konsulatui dokumentus, kurie numatyti pasų įstatų papildymo ir pakeitimo 9 § (Vyr. Žin. Nr. 75, eilinis Nr. 671) ir tik tais atsitikimais, kai prista-

tytieji dokumentai nesukelia abejojimų ir atatinka laikino įstatymo apie Lietuvos pilietybę dėsniams (L. V. Žin. Nr. 2—3).

5 §. Užsienio pasai duodami pusei metų ir vieniems metams. Išėjus šiam laikui pasai gali būti pratęsiami, bet ne ilgiau kaip tam laikui, kuriam jie buvo išduoti.

6 §. Užsienio pasai duoda teisės keliauti į visas valstybes, jeigu pase nėra įvardytos valstybės, į kurias teleidžiama keliauti.

7 §. Užsienio pasuose gali būti įrašomi žmona, vaikai ir globojamieji ligi 17 metų amžiaus.

8 §. Užsienio pasas duoda teisės pereiti Lietuvos valstybės sieną ir grįžti atgal tik tuomet, kai jis turi Pasų Skyriaus arba atstovybių ar konsulatų užsienyje atatinkamą vizą.

9 §. Viza duoda teisės išvažiuoti ir įvažiuoti per vizoje išvardytas muitines.

10 §. Už užsienio pasus, leidimus, vizas ir pasų pratęsimus nustatomas šis mokesnis:

už užsienio pasą arba jo pratęsimą vieniems m.	2000 a.
„ „ „ „ „ „ pusei metų	1000 „
už leidimus ligi 6 mėn.	1000 „
„ vienkartinę vizą ligi 6 mėn.	100 „
„ daugkartinę vizą ligi 3 mėn.	1000 „
„ „ „ „ 6 „	2500 „
„ „ „ „ 12 „	5000 „

Pastaba. Atstovybės ir konsulatai užsienyje už išduodamas užsienio pasus ima tokį pat mokesnį, kaip ir vietos vyriausybė iš savo piliečių už užsienio pasus.

11 §. Nuo mokesnio už užsienio pasus leidimus ir vizas gali būti atleisti arba gauti dokumentus sumažintu mokesniu belaisviai ir neturtėliai ir išsiunčiami iš Lietuvos svetimšaliai, kiekvienu atskiru atsitikimu Vidaus Reikalų Ministerio ar Lietuvos atstovo užsienyje nužiūrėjimu.

12 §. Nuo mokesnio už užsienio pasą, vizą arba leidimą atleidžiami:

a) iš kariuomenės atleisti kariai, kurie turi gyvenamąją vietą užsienyje,

b) moksleiviai stipendininkai, jei jie pristato Švietimo arba kitų Ministerijų liudymus,

c) visuomenės organizacijų ar mokslo įstaigų ekskursininkai siunčiami į užsienį, tiek atskiri žmonės, tiek ir grupės,

d) kariai siunčiami į užsienį gydytis,

e) žmonės, kurie vyksta kareiviavimo pareigų atlikti.

13 §. Už sumažintą mokesnį užsienio pasai, leidimai ir vizos duodami:

a) moksleiviams, kurie važiuoja į užsienį mokintis arba gydytis,

b) valstybinių įstaigų tarnautojams ir jų šeimynų nariams, kurie važiuoja į užsienį gydytis ar atostogoms.

Pastaba. Prie prašymo turi būti pristatyti atatinkamų centralinių įstaigų viršininkų liudymai.

14 §. Šių taisyklių 13 § nurodytiems žmonėms už užsienio pasus, leidimus ir vizas nustatomas šis mokesnis:

už užsienio pasą arba jo pratęsimą pusei metų	100 a.
„ leidimą ligi 6 mėn.	100 „
„ vienkartinę vizą ligi 6 mėn.	25 „

15 §. Piliečių Apsaugos Departamento Pasų Skyrius vietoje užsienio paso duoda leidimus (sauf-conduit): a) Lietuvos piliečiams, kurie neturi del kurių nors priežasčių vidaus paso, arba kurie yra kilę iš okupuotų Lietuvos sričių, pusei metų, žiūrint pristatytų dokumentų, b) svetimų valstybių piliečiams, kurie neturi nacionalinių pasų, jeigu jie turi leidimą Lietuvoje gyventi.

16 §. Pilietis pasilikęs užsienyje ilgiau kaip 7 dienas nuo paso ar vizos termino pasibaigimo dienos ir neišgavęs Lietuvos atstovybėje arba konsulate paso ar vizos pratęsimo, privalo įmokėti šių įstatų §§ 10 ir 14 nustatytą trigubą mokesnį atstovybėms arba konsulatams užsienyje, o grįžus į Lietuvą moka tą pat mokesnį pasienio stočių komendantams, pereinamųjų punktų viršininkams arba įstaigoms, kurias nurodo Vidaus Reikalų Ministerija.

17 §. Lietuvos piliečiai išvykusieji nuolatiniam gyvenimui į užsienį privalo kas 6 mėnesiai registruotis Lietuvos atstovybėse arba konsulatuose.

18 §. Užsienio pasų blankus spausdina Vidaus Reikalų Ministerija.

Pastaba. Diplomatinių ir tarnybinių pasų blankus spausdina Užsienio Reikalų Ministerija.

19 §. Išduodant užsienio pasą, einant šių taisyklių §§ 3—4, nurodyti dokumentai laikomi pasą davusioje įstaigoje, vidaus pasas, metrikai ir liudymas apie kareiviavimo pareigų atlikimą grąžinami paso savininkui, grąžinus užsienio pasą.

20 §. Apie pasų pametimą turi būti pranešama pasą davusiai įstaigai ir skelbiama spaudoje (oficioze).

21 §. Pereinant Lietuvos valstybės sieną užsienio pasus ir leidimus registruoja pasienio stočių komendantai arba pereinamųjų punktų viršininkai.

22 §. Išimtinais atsitikimais (ligos ar force majeure) nuo 16 § nustatyto mokesnio gali atleisti Vidaus Reikalų Ministeris arba atstovas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
L. e. Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjo p.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 25 d.

SKELBIMAI.

Pirmojo stiklo fabriko Lietuvoje akcinės bendrovės valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune 1922 m. rugpiūčio mėn. 28 d. 18 val. bendrovės valdybos bute (Laisvės Al. Nr. 78).

Dienotvarkė:

1. Pagrindinio kapitalo padidinimas.
2. Valdybos narių rinkiams.
3. Einamieji reikalai.

Valdyba.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia:

Lietuvos Laisvės Paskolos Amerikoje realizuotus bonus Nr. Nr. A.00236, A.00291, A.00769, A.00932, A.01087, A.01335, A.01477, A.01482, A.02205, A.02728, A.02744, A.02892, A.03161, A.03238, A.04244, A.05041, A.05064, A.05719, A.05639, A.05720, A.07673, A.07765, A.07766, A.08418, A.10042, A.10290, A.10544, A.11701, A.11810, A.14164, A.14804, A.15114, A.15651, A.16031, A.16381, A.16522, A.16599, A.17051, A.17052, A.18361, A.18919, A.18927, A.19857, A.19867.

B.00042, B.00415, B.00541, B.01062, B.01063, B.01072, B.01600, B.01870, B.02417, B.03330, B.04149, B.04435, B.04525, B.05631, B.06342, B.06797, B.03448, laikyti neturinčius vertės ir juos radus įteikti artimiausiai Valstybės Iždinei.

Lietuvos Ūkio Banko

1921 m. gruodžio mėn. 31 d. balansas.

Aktyvas.

1. Kasos ir Valstybės Iždinės	2.973.432	37
2. Vertybės popierių ir svetimos valiutos	7.456.696	58
3. Bankų ir korespondentų	28.549.854	90
4. Skyrių	23.887.789	52
5. Debitorių	174.846.834	62
6. Nekilnojamo turto ir inventoriaus	1.140.357	45
7. Pereinamųjų sumų	1.821.061	05
	240.676.026	49

Pasyvas.

1. Kapitalo	10.000.000	—
2. Bankų ir korespondentų	180.015.693	70
3. Skyrių	3.804.200	87
4. Paprastųjų einamųjų ir indėlių	34.268.214	57
5. Kreditorių	4.558.535	16
6. Valstybės rinkliavos	220.973	79
7. Pereinamųjų sumų	4.540.521	09
8. Atsargos kapitalo	39.122	—
9. Saldo pelno 1920 m.	20.295	93
10. Pelno 1921 m.	3.208.469	38
	240.676.026	49

PELNO PASKIRSTYMAS.

Debetas.

5% akcininkų dividendui	500.000	—
10% atsargos kapitalui	262.130	36
10% banko vedėjo naudai	235.917	32
10% valdybos naudai	212.325	60
10% tarybos naudai	191.093	05
10% banko tarnautojų naudai	171.983	73
15% labdarybės tikslams	232.178	05
5% papildomojo dividendo	500.000	—
Amortizacijos fondui	87.165	75
Nenumatytiems nuostoliams ir išlaidoms padengti	500.000	—
Papildomojo dividendo	150.000	—
Atsargos kapitalui papildyti	150.000	—
Viso nepaskirstyto pelno	35.971	45
	3.228.765	31

Kreditas.

Grynas pelnas	3.208.469	38
Pelno liekana 1920 m.	20.295	93
	3.228.765	31

Banko valdyba

(parašai)

Revizijos komisija

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 6 d.

Nr. 100

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 799 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 dieną Steigiamojo Seimo priimtą Lietuvos Valstybės Konstituciją.

Lietuvos Valstybės Konstitucija.

Vardan Dievo Visagalio, Lietuvos Tauta, dėkingai minėdama garbingas savo sūnų pastangas ir kilnias aukas, Tėvynei išvaduoti padarytas, atstačius nepriklausomą savo Valstybę, ir norėdama nutiesti tvirtus demokratingus jos nepriklausomam gyvenimui pagrindus, sudaryti sąlygas teisingumui ir teisėtumui tarpti, ir patikrinti visų piliečių lygybę, laisvę ir gerovę, o žmonių darbui ir dorai tinkamą Valstybės globą, per savo įgaliotus atstovus, susirinkusius į Steigiamąjį Seimą, 1922 metų rugpiūčio mėnesio 1 dieną priėmė šią Lietuvos Valstybės Konstituciją.

I. Bendrieji dėsniai.

1 §.

Lietuvos Valstybė yra nepriklausoma demokratinė Respublika.

Suverenine Valstybės Valdžia priklauso Tautai.

2 §.

Valstybės Valdžią vykdo Seimas, Vyriausybė ir Teismas.

3 §.

Lietuvos Valstybėje neturi galios joks įstatymas, priešingas Konstitucijai.

4 §.

Lietuvos teritorijos sienos gali būti keičiamos tik įstatymo keliu.

5 §.

Administracinį Lietuvos teritorijos padalinimą nustato įstatymas.

Del vietos gyventojų reikalų ypatingumo iš atskirų Lietuvos sričių gali būti sudaryti autonominiai vienetai, kurių sienas ir teises nustato įstatymas.

6 §.

Valstybės kalba — lietuvių kalba. Vietinių kalbų vartojimą nustato įstatymas.

7 §.

Valstybės spalvos: geltona — žalia—raudona. Valstybės ženklas—baltas Vytis raudoname dugne.

II. Lietuvos piliečiai ir jų teisės.

8 §.

Pilietybės teisė įgyjama ir jos nustojama einant atatinkamu pilietybės įstatymu.

Svetimos valstybės pilietis gali būti priimtas Lietuvos pilietybėn, jeigu jis yra išgyvenęs Lietuvoje ne mažiau kaip dešimts metų.

9 §.

Niekas negali būti kartu Lietuvos ir kurios kitos valstybės pilietis.

10 §.

Visi Lietuvos piliečiai, vyrai ir moters, yra lygūs prieš įstatymus. Negali būti teikiama ypatingų privilegijų nei mažinama teisių piliečiui del jo kilmės, tikėjimo, tautybės.

11 §.

Piliečio asmuo neliečiamas. Traukti pilietis tieson galima tik įstatymuose nurodytais atsitikimais ir tvarka. Pilietis gali būti suimtas arba jo laisvė suvaržyta tik užtikus jį nusikalstamąjį darbą bedarant, arba teismo valdžios organo nutarimu. Suimtąjam piliečiui turi būti ne ilgiau kaip per 48 valandas įteiktas nutarimas del jo suėmimo ir nurodytas suėmimo pagrindas. Negavęs šio nutarimo suimtasis tuojau paleidžiamas.

12 §.

Piliečio butas neliečiamas. Įeiti į butą ir daryti jame kratą galima tik įstatyme nurodytais atsitikimais ir tvarka.

13 §.

Pilietis turi tikėjimo ir sąžinės laisvę.

Priklausymas kuriai tikybai arba išpažinimas pasaulėžiūros negali būti pagrindu nusikaltimui pateisinti ar atsisakyti nuo viešųjų pareigų.

14 §.

Piliečiui laiduojama korespondencijos ir susižinojimo paštu, telefonu, telegrafu paslaptis. Išimtis gali būti daroma įstatyme nurodytais atsitikimais.

15 §.

Piliečiams laiduojama žodžio ir spaudos laisvė. Ši laisvė galima suvaržyti tik įstatyme nurodytais atsitikimais, kada tai yra reikalinga dorai ar valstybės tvarkai apsaugoti.

16 §.

Piliečiams pripažįstama laisvė daryti įstatyme nurodyta tvarka susirinkimus be ginklo ir neardant viešosios ramybės.

17 §.

Piliečiams laiduojama draugijų ir sąjungų laisvė, jei jų tikslai ir vykdomosios priemonės nėra priešingos baudžiamiesiems įstatymams.

18 §.

Einančio savo pareigas valdininko nuskriaustas pilietis turi teisės įstatyme nurodyta tvarka traukti jį teisman be jo vyresnybės leidimo ar sutikimo ir ieškoti nuostolių atlyginimo.

19 §.

Kiekvienas pilietis turi peticijos į Seimą teisę.

20 §.

Piliečiai turi įstatymų iniciatyvos teisę: 25 tūkstančiai piliečių, turinčių teisės rinkti į Seimą, gali patiekti Seimui įstatyme nurodyta tvarka įstatymo sumanymą, kurį Seimas privalo svarstyti.

21 §.

Nuosavybės teisė saugojama. Piliečių turtas galima nusavinti įstatymo keliu tik viešajam reikalui esant.

III. Seimas.

22 §.

Seimą sudaro Tautos atstovai.

23 §.

Atstovai renkami visuotiniu, lygiu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu, proporcingąja rinkimų sistema. Rinkimų tvarką ir atstovų skaičių nustato įstatymas.

24 §.

Rinkti atstovus į Seimą turi teisės pilnateisiai Lietuvos piliečiai, vyrai ir moters, turintieji ne mažiau kaip 21 metus amžiaus, o būti renkamiems—turintieji ne mažiau kaip 24 metus amžiaus.

25 §.

Seimas renkamas trejiems metams.

Kai Valstybė veda karą, arba kai daugiau kaip pusėje jos teritorijos yra įvesta karo padėtis, Respublikos Prezidentas tam tikru aktu gali pailginti Seimo laiką, kuriam jis yra išrinktas. Toks Respublikos Prezidento aktas yra reikalingas Seimo patvirtinimo.

26 §.

Naujojo Seimo rinkimai turi įvykti prieš pasibaigiant senojo Seimo kadencijai. Naujojo Seimo rinkimų dieną skelbia Respublikos Prezidentas.

Naujojo Seimo kadencija prasideda kuomet baigiasi senojo Seimo kadencija.

Seimas susirenka ne vėliau kaip po 30 dienų jo rinkimams pasibaigus. Dieną Seimui susirinkti skiria Respublikos Prezidentas.

27 §.

Seimas leidžia įstatymus. Įstatymų skelbimo tvarką ir jų įsiteisėjimo laiką nustato atskiras įstatymas.

28 §.

Seimas prižiūri Vyriausybės darbus, duodamas jai paklausimų bei interpeliacijų ir skirdamas revizijas.

29 §.

Seimo tvirtinimo yra reikalingi Valstybės biudžetas ir jo išpildymas.

30 §.

Seimas tvirtina šias Vyriausybės daromas Valstybės sutartis: taikos sutartis, Valstybės teritorijos įgijimo, išsižadėjimo ar perleidimo su-

tartis, prekybos sutartis su kitomis valstybėmis, užsienio paskolas, sutartis, kurios visai ar dalinai naikina arba pakeičia esamuosius įstatymus, sutartis, kurios uždeda pareigų Lietuvos piliečiams, sutartis, kurios nustato tiesiogines arba netiesiogines monopolijos arba nusavinimo teises.

31 §.

Seimo kompetencijoje yra pradėti ar baigti karas.

Karo veiksmai gali būti pradėti be Seimo, kai priešininko šalis paskelbia Lietuvai karą, arba kai priešininkai, karo nepaskelbę, yra peržengę Lietuvos sieną.

32 §.

Kilus karui, ginkluotam sukilimui ar kitokiems pavojingiems neramumams Valstybėje, Ministerių Kabinetui pasiūlius, Respublikos Prezidentas gali visoje Valstybėje arba tam tikrose jos dalyse įvesti karo arba kitą kurią nepaprastą padėtį, laikinai sustabdyti konstitucines piliečių teisių garantijas (11, 12, 14, 15, 16, 17 §§) ir imtis priemonių pavojui atremti ar pašalinti, vartojant ir ginkluotą pajėgą, ir tuo pat metu apie visa tai turi pranešti Seimui, kuris tą Vyriausybės žingsnį tvirtina arba atmeta.

33 §.

Seimas renka sau Pirmininką ir kitus Prezidiumo narius.

Seimas priima savo darbui statutą, kuris turi įstatymo galios.

34 §.

Seimo posėdžiai šaukiami Seimo nustatyta tvarka. Seimo Pirmininkas privalo sušaukti Seimą, jei to reikalauja Respublikos Prezidentas arba $^1/_4$ dalis atstovų.

35 §.

Kiekvienas atstovas, pradėdamas eiti savo pareigas, prisiekia arba iškilmingai pasižada būti ištikimas Lietuvos Respublikai, saugoti jos įstatymus ir sąžiningai vykdyti Tautos atstovo įgaliojimus.

Atstovas, kuris atsisako prisiekti ar pasižadėti, arba kuris prisiekia ar pasižada lygtinai, nustoja atstovo įgaliojimų.

36 §.

Atstovai vadovaujasi tik savo sąžine ir negali būti jokių mandatų varžomi.

37 §.

Atstovas del savo kalbų, pasakytų pareigas einant, negali būti teismo baudžiamas, tačiau už garbės įžeidimą gali būti traukiamas atsakomybėn paprastąja tvarka.

38 §.

Atstovo asmuo neliečiamas. Atstovą suimti galima tiktai Seimui sutikus, išskyrus tuos atsitikimus, kada atstovas yra užtiktas nusikaltimo vietoje (in flagranti).

Apie atstovo suėmimą ir suėmimo pamatą tokiu atsitikimu ne vėliau kaip po 48 valandų pranešama Seimo Pirmininkui, kuris praneša apie tai Seimui jo artymiausiame posėdyje. Seimas gali suimtąjam atstovui grąžinti laisvę.

39 §.

Atstovai turi teisės nemokamai važinėti visais Lietuvos geležinkeliais.

Atstovai už savo darbą gauna atlyginimą, kurį nustato įstatymas.

IV. Vyriausybė.

40 §.

Vyriausybę sudaro Respublikos Prezidentas ir Ministerių Kabinetas.

41 §.

Respublikos Prezidentą renka Seimas.

Respublikos Prezidentas renkamas slaptu balsavimu absoliutine atstovų balsų dauguma. Jei du kartu balsuojant nei vienas kandidatas negautų absoliutinės atstovų balsų daugumos, tad Respublikos Prezidentas renkamas iš dviejų kandidatų, gavusių daugiausia balsų, ir išrinktu laikomas tas, kuris gaus daugiau balsų. Jei abu kandidatu gautų lygų skaičių balsų, išrinktu laikomas vyresnio amžiaus kandidatas.

42 §.

Respublikos Prezidentas, pradėdamas eiti savo pareigas, prisiekia arba iškilmingai pasižada visomis savo pajėgomis rūpintis Respublikos ir Tautos gerove, saugoti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas.

43 §.

Respublikos Prezidentu gali būti renkamas kiekvienas Lietuvos pilietis, kuris gali būti renkamas atstovu į Seimą ir yra ne jaunesnis kaip 35 metų.

44 §.

Respublikos Prezidentas yra renkamas trejiems metams.

Respublikos Prezidentas eina savo pareigas ligi bus išrinktas kitas.

Respublikos Prezidentas gali būti Seimo atstatytas ²/₃ visų atstovų balsų dauguma.

Tas pats asmuo negali būti renkamas Respublikos Prezidentu daugiau kaip dviem trimečiams paeiliui.

45 §.

Respublikos Prezidentui išvažiavus iš Valstybės sienų arba susirgus ir laikinai nebegalint eiti pareigų, jį pavaduoja Seimo Pirmininkas.

Respublikos Prezidentui atsistatydinus, jį atstačius, jam mirus arba susirgus ligi nebegalint daugiau eiti savo pareigų, yra renkamas kitas, tam laikui, kuris liko senojo Respublikos Prezidento neatprezidentautas.

46 §.

Respublikos Prezidentas atstovauja Respublikai, akredituoja pasiuntinius ir priima svetimų valstybių pasiuntinius.

47 §.

Respublikos Prezidentas kviečia Ministerį Pirmininką, paveda jam sudaryti Ministerių Kabinetą, tvirtina sudarytą ir priima Ministerių Kabineto atsistatydinimą.

48 §.

Respublikos Prezidentas skiria ir atleidžia Valstybės Kontrolierių.

Valstybės Kontrolierius atsako Seimui, ir atsistatydina, Seimui išreiškus jam nepasitikėjimą.

49 §.

Respublikos Prezidentas skiria ir atleidžia Respublikos valdininkus, kurių skyrimas ir atleidimas įstatymų yra jam pavestas.

50 §.

Respublikos Prezidentas skelbia įstatymus.

Seimo priimtieji įstatymai Respublikos Prezidento skelbiami per 21 dieną, skaitant nuo įstatymo įteikimo dienos.

Respublikos Prezidentas turi teisės per 21 dieną, skaitant nuo įstatymo įteikimo dienos, grąžinti Seimui su savo pastabomis Seimo primtąjį įstatymą antrą kartą apsvarstyti. Jei po to Seimas antru svarstymu priima tą patį įstatymą absoliutine visų atstovų balsų dauguma, tad Respublikos Prezidentas privalo jį paskelbti.

Jei Seimas ²/₃ visų atstovų balsais pripažįsta įstatymo paskelbimą esant skubotą, tad Respublikos Prezidentas neturi teisės grąžinti jį Seimui antrą kartą svarstyti.

51 §.

Respublikos Prezidentas turi bausmės dovanojimo teisę.

Dovanoti bausmę Ministeriams, kurie yra nusmerkti del tarnybos nusikaltimų, Respublikos Prezidentas gali tik Seimui sutikus.

52 §.

Respublikos Prezidentas turi teisės paleisti Seimą.

Naujam Seimui susirinkus, Respublikos Prezidentas perrenkamas.

Naujojo Seimo rinkimai privalo įvykti ne vėliau kaip po 60 dienų Seimą paleidus. Naujojo Seimo kadencija prasideda nuo jo rinkimų dienos.

53 §.

Respublikos Prezidentas yra vyriausias visų Respublikos ginkluotų pajėgų viršininkas.

Už Respublikos ginkluotų pajėgų tvarkymą ir vadovavimą joms atsako Seimui Ministerių Kabinetas ar atatinkamas Ministeris.

Karo metu, Ministerių Kabinetui pasiūlius, Respublikos Prezidentas skiria Vyriausiąjį Kariuomenės Vadą.

54 §.

Respublikos Prezidentas turi teisės dalyvauti Ministerių Kabineto posėdžiuose ir juose pirmininkauti, ir reikalauti iš Ministerių Kabineto ar atskirų Ministerių pranešimų raštu apie jų darbą.

55 §.

Visi Respublikos Prezidento aktai, kad turėtų galios, privalo turėti Ministerio Pirmininko arba atatinkamo Ministerio parašą. Atsakomybė už aktą tenka jį pasirašiusiam Ministeriui.

56 §.

Ministerių Kabinetas sudaromas iš Ministerio Pirmininko ir kitų Ministerių. Ministerių skaičių ir jų darbų paskirstymą nustato įstatymas.

57 §.

Ministeris Pirmininkas pristato pasirinktus Ministerius Respublikos Prezidentui pa-

tvirtinti. Ministerius atleidžia Respublikos Prezidentas.

58 §.

Pradėdami eiti savo pareigas, Ministeriai prisiekia arba iškilmingai pasižada bešališkai ir sąžiningai eiti savo pareigas ir pildyti Konstituciją bei įstatymus.

59 §.

Ministerių Kabinetas atsako solidaringai Seimui už bendrą Vyriausybės politiką, o kiekvienas Ministeris skyrium atsako Seimui už savo darbą jam pavestoje valdymo srityje.

Ministeriai turi turėti Seimo pasitikėjimą. Ministerių Kabinetas ir kiekvienas Ministeris turi atsistatydinti, jei Seimas stačiai pareiškia jiems nepasitikėjimą.

60 §.

Ministerių Kabinetas ruošia ir pristato Seimui įstatymų sumanymus.

Ministeriai, pasilikę mažumoje, spręsdami Ministerių Kabinete įstatymų sumanymus, turi teisės savo atskirą nuomonę ir jos pagrindus išdėstyti raštu, kuris įduodamas Seimui drauge su Ministerių Kabineto įnešamuoju sumanymu.

61 §.

Ministerių Kabinetas vykdo Respublikos Konstituciją ir įstatymus, veda Respublikos vidaus ir užsienio politiką, saugoja Respublikos teritorijos neliečiamybę ir vidaus tvarką.

62 §.

Ministerių Kabineto posėdžiuose turi teisės dalyvauti patariamuoju balsu Valstybės Kontrolierius.

63 §.

Iškelti Respublikos Prezidentui, Ministeriui Pirmininkui ar kitam kuriam Ministeriui baudžiamąją bylą del jų tarnybos nusikaltimų ar del Valstybės išdavimo turi teisės tik Seimas absoliutine visų atstovų balsų dauguma.

Iškeltą bylą sprendžia Aukščiausiasis Lietuvos Teismas.

V. Teismas.

64 §.

Teismas sprendžia eidamas įstatymais Respublikos vardu.

65 §.

Teismo sprendimas negali būti keičiamas arba naikinamas kitaip, kaip tik teismo, įstatymuose nurodyta tvarka.

Amnestija teikiama įstatymų keliu.

66 §.

Teismų organizaciją, kompetenciją ir jurisdikciją nustato įstatymas.

67 §.

Aukščiausiasis Teismas visai Respublikos teritorijai tėra vienas.

68 §.

Teismas sprendžia administracijos įsakymų teisėtumą.

69 §.

Teismas visiems piliečiams yra lygus.

Karius del tarnybos nusikaltimų teisia tam tikri teismai.

Ypatingieji teismai gali būti steigiami tik karo metu arba karo padėčiai esant.

VI. Vietos savivaldybė.

70 §.

Valsčiams ir miestams laiduojama savivaldybės teisė įstatymų ribose.

Vietos savivaldybės organų rinkimų pagrindan dedama visuotinis, lygus, tiesus ir slaptas balsavimas.

71 §.

Savivaldybės organai rūpina Valstybės vietos valdymo reikalus įstatymuose nurodyta tvarka.

Jie turi teisės uždėti mokesnių vietos savivaldybės reikalams, eidami tam tikrais mokesnių įstatymais.

72 §.

Vyriausybė prižiūri, kad vietos savivaldybės organai eitų savo pareigas, ir kad jų darbas nebūtų priešingas Valstybės įstatymams.

Vietos savivaldybės organų ginčo bylas su Vyriausybės organais galutinai sprendžia teismas.

VII. Tautinių mažumų teisės.

73 §.

Tautinės piliečių mažumos, kurios sudaro žymią piliečių dalį, turi teisės įstatymų ribose autonomingai tvarkyti savo tautinės kultūros rei-

kalus — liaudies švietimą, labdarybę, savitarpinę pagalbą — ir šiems reikalams vesti įstatyme nurodyta tvarka renka atstovaujamus organus.

74 §.

Minėtos 73 § tautinės mažumos turi teisės, eidamos tam tikrais įstatymais, apkrauti savo narius mokesniais tautinės kultūros reikalams ir naudojasi teisinga dalimi sumų, kurios Valstybės ir savivaldybių yra skiriamos švietimo ir labdarybės reikalams, jei šių reikalų netenkina bendros Valstybės ir savivaldybės įstaigos.

VIII. Respublikos gynimas.

75 §.

Visi Respublikos piliečiai dalyvauja jos teritorijos gynime įstatymuose nurodyta tvarka.

76 §.

Respublikai ginti organizuojamos ginkluotos pajėgos. Ginkluotų pajėgų organizaciją, komplektavimo būdus, rūšį ir tarnybos laiką nurodo įstatymas.

77 §.

Tų karių šeimoms ir patiems kariams, kurie eidami karo tarnybą nustojo savo sveikatos arba gyvybės, laiduojama valstybės globa ir aprūpinimas.

IX. Švietimo reikalai.

78 §.

Vaikų auklėjimas yra tėvų aukščiausia teisė ir naturalinė pareiga.

79 §.

Mokyklas steigia Valstybė, savivaldybės, visuomenės organizacijos ir atskiri asmens. Visos mokyklos yra Valstybės priežiūroje įstatymų nurodytose ribose.

80 §.

Religijos mokymas mokyklose yra privalomas, išskyrus mokyklas, įsteigtas vaikams, kurių tėvai nepriklauso jokiai tikybinei organizacijai. Religijos privalo būti mokoma pagal reikalavimus tos tikybinės organizacijos, kuriai priklauso mokinys.

81 §.

Pradžios mokslas yra privalomas.
Privalomojo pradžios mokslo įvedimo laiką ir tvarką nurodo įstatymas.

Pradžios mokslas Valstybės arba savivaldybių laikomose mokyklose yra nemokamas.

82 §.

Privatinės konfesinės mokyklos, jei jos išpildo įstatymų nustatytą programos minimumą, gauna iš Valstybės Iždo švietimo reikalams skiriamą biudžeto dalį, kuri atatinka, oficialiniai priklausančių tai tikybinei organizacijai, kurios mokslu tos mokyklos vedamos, Lietuvos piliečių ir mokinių skaičiui.

X. Tikybos ir kulto dalykai.

83 §.

Visoms esamoms Lietuvoje tikybinėms organizacijoms Valstybė lygiai pripažįsta teisės tvarkytis taip, kaip jų kanonai arba statutai reikalauja, laisvai skelbti savo tikėjimo mokslą ir atlikti savo kulto apeigas, steigti ir tvarkyti savo kulto namus, mokyklas, auklėjimo ir labdarybės įstaigas, steigti vienuolynus, tikybines kongregacijas, brolijas, uždėti savo nariams mokesnių tikybinių organizacijų reikalams, įgyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir jį valdyti.

Tikybinės organizacijos turi Valstybėje juridinio asmens teisių.

Dvasininkai yra atleidžiami nuo karinės prievolės.

84 §.

Valstybė pripažįsta naujai atsirandančias tikybines organizacijas, jei jų tikėjimo bei doros mokslas ir statutai neprieštarauja viešajai tvarkai ir dorai.

Tokių organizacijų atsiradimo ir gyvavimo sąlygas nurodo įstatymas.

85 §.

Gimimo, jungtuvių ar mirimo aktai, daromi tikinčiųjų pas jų dvasininkus, jei jie atatinka įstatyme nurodytai formai, turi Lietuvoje juridinės galios, ir piliečiai nėra verčiami tų aktų kartoti kitoje įstaigoje.

86 §.

Sekmadienius ir kitas Valstybės pripažintas šventes įstatymai saugoja, kaip poilsio ir dvasios pakilimo dienas.

87 §.

Kariams turi būti suteikta laisvo laiko savo tikybos pareigoms atlikti.

Ligoninėse, kalėjimuose ir kitose viešose įstaigose laikomiems žmonėms turi būti duodama galimybės savo tikybos pareigoms atlikti.

XI. Valstybės ekonominės politikos pagrindai.

88 §.

Visose ūkio srityse kiekvienam piliečiui laiduojama darbo ir iniciatyvos laisvė. Ši laisvė tegali būti suvaržyta įstatymo keliu, esant viešąjam reikalui.

Ūkio gyvenimas yra tvarkomas taip, kad kiekvienas pilietis turėtų darbo.

89 §.

Atskiroms ūkio sritims įstatymai laiduoja tam tikrą savivaldybę. Įstatymų keliu steigiami žemės ūkio, prekybos ir pramonės, darbo ir kitokie rūmai, kurių bendradarbiavimą su Valstybės Valdžia, normuojant ūkio gyvenimą, nurodo įstatymas.

90 §.

Žemės valdymo pagrindan dedamas privatinės nuosavybės dėsnis.

Valstybei paliekama teisės reguliuoti žemės valdymą taip, kad būtų sudarytos tinkamos sąlygos taisyklingai žemės ūkio gamybai, ypatingai smulkiąjam ir vidutiniam žemės ūkiui tarpti.

Dvarai parceliuojami įstatymuose nurodyta tvarka.

XII. Valstybės finansai.

91 §.

Uždėti gyventojams mokesnių, skirti Valstybės Iždo išlaidų, užtraukti vidaus paskolą ar išleisti popierinius pinigus tegalima įstatymų keliu.

92 §.

Valstybės pajamų ir išlaidų, turto bei skolų ir atskaitomybės prižiūri Valstybės Kontrolierius.

93 §.

Valstybės Kontrolierius kas metai paruošia praėjusiųjų metų Valstybės biudžeto vykdymo apyskaitą ir ne vėliau kaip ligi spalių mėnesio 15 dienos patiekia ją Seimui.

94 §.

Ministerių Kabinetas kas metai paruošia visų Valstybės pajamų ir išlaidų sąmatą naujiems metams ir ne vėliau kaip ligi spalių mėnesio 15 dienos patiekia ją Seimui patvirtinti.

95 §.

Valstybės pajamų ir išlaidų sąmatos didumas yra nustatomas įstatymų keliu kas metai kiekvieniems metams skyrium prieš prasidedant biudžeto metams.

96 §.

Biudžeto metai prasideda sausio mėnesio 1 dieną, baigiasi — gruodžio mėnesio 31 dieną.

XIII. Socialinė apsauga.

97 §.

Žmogaus darbo pajėga yra tam tikrų įstatymų saugojama ir globojama.

Valstybė saugoja atskirais įstatymais darbininką ligoje, senatvėje, nelaimingais atsitikimais ir darbo trūkstant.

98 §.

Šeimyninio gyvenimo pamatas yra moterystė. Jos pagrindan dedama abiejų lyčių teisių lygybė.

Tam tikrais įstatymais saugojama ir palaikoma šeimos sveikata ir socialinė gerovė.

Motinystė yra ypatingoje Valstybės globoje.

99 §.

Visuomenės dora ir sveikata yra saugojama tam tikrų įstatymų.

100 §.

Visų laipsnių mokyklos yra visiems lygiai prieinamos.

101 §.

Blaivybei palaikyti valsčiaus piliečių visuma turi teisės spręsti del svaigiųjų gėrimų pardavinėjimo įstaigų laikymo savo gyvenamajame rajone.

XIV. Konstitucijos keitimas ir papildymas.

102 §.

Konstitucijos pakeitimo arba papildymo sumanymą turi teisės iškelti Seimas, Vyriausybė arba 50 tūkstančių piliečių, turinčių teisės rinkti į Seimą.

103 §.

Iškeltąjį Konstitucijos pakeitimo arba papildymo sumanymą priima Seimas $^{3}/_{5}$ visų atstovų balsų dauguma.

Seimo priimtas Konstitucijos pakeitimas ar papildymas atiduodamas spręsti Tautai visuotinio balsavimo keliu, jei per tris mėnesius nuo jo paskelbimo dienos to pareikalaus Respublikos Prezidentas, arba $^{1}/_{4}$ dalis visų atstovų, arba 50.000 pi-

liečių, turinčių teisės rinkti į Seimą. Seimo priimtas Konstitucijos pakeitimas ar papildymas, del kurio tokio reikalavimo nebus patiekta, įgyja galios po trijų mėnesių nuo jo paskelbimo dienos.

Seimo priimtas Konstitucijos pakeitimas ar papildymas laikomas yra Tautos atmestu, jei balsavime dalyvavo ne mažiau kaip pusė visų turinčių teisės balsuot piliečių ir prieš pakeitimą ar papildymą pasisakė ne mažiau kaip pusė balsavime dalyvavusių piliečių.

Konstitucijos pakeitimas ar papildymas, kurį Seimas priima 4/5 visų atstovų balsų dauguma, įgyja galios nuo jo paskelbimo dienos.

XV. Įvedamieji nuostatai.

104 §.

Šią Konstituciją paskelbus, Steigiamasis Seimas palieka Seimo vietoje ligi bus išrinktas Seimas.

Pirmojo Seimo kadencija prasideda nuo jo rinkimų dienos.

Pirmojo Seimo rinkimų dieną skiria Respublikos Prezidentas, žiūrėdamas, kad ji būtų ne vėliau kaip po trijų mėnesių nuo Konstitucijos paskelbimo dienos.

105 §.

Steigiamojo Seimo Pirmininkas eina Respublikos Prezidento pareigas ligi bus išrinktas Respublikos Prezidentas.

Nuo Konstitucijos įsigalėjimo dienos jam priklauso visos Konstitucijoje Respublikos Prezidentui duotos teisės.

106 §.

Veikusieji Lietuvoje ligi šios Konstitucijos paskelbimo dienos įstatymai, kurie šiai Konstitucijai neprieštarauja ir nebus panaikinti ar pakeisti šios Konstitucijos nurodytu įstatymų leidimo keliu, palieka galioje.

107 §.

Laikinoji Lietuvos Valstybės Konstitucija nustoja galios.

108 §.

Ši Lietuvos Valstybės Konstitucija įgyja galios nuo jos paskelbimo dienos.

A. Stulginskis
Einąs Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Jurgutis
Užsienio Reikalų Ministeris

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

J. Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris

P. Juodakis
Švietimo Ministeris

J. Aleksa
Žemes Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris

Majoras Sližys
Krašto Apsaugos Ministeris

B. Tomaševičius
L. e. Susisiekimo Ministerio p.

M. Soloveičikas
Ministeris Žydų Reikalams

D. Siemaška
L. e. Ministerio Gudų Reikalams p.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio men. 6 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos **Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.**

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 7 d.

Nr. 101

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 800 —

Seimo rinkimų dienų paskelbimas.

Eidamas Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 104 ir Seimo rinkimų įstatymo § 10, šiuo skiriu ir skelbiu šių metų spalių mėnesio 10 ir 11 dienas rinkimų į Seimą dienomis.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn 7 d.

— 801 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8, p. d) ir Ministerio Pirmininko teikimu (1922 m. birželio mėn. 14 d. Nr. 1780), atleidžiu Geležinkelių Direktorių inž. Silvestrą Grinkevičių del jo paties prašymo iš einamos tarnybos nuo š. m. gegužės mėn. 28 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 15 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8, p. d) ir Ministerio Pirmininko teikimu (1922 m. birželio mėn. 14 d. Nr. 1779), paskiriu inžinierių-technologą Joną Sabaliauską Geležinkelių Direktorium nuo š. m. gegužės mėn. 28 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn. 15 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8 p. d) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9287), paskiriu Šiaulių I-sios nuovados Taikos Teisėją Feliksą Bugailiškį Šiaulių Apygardos Teismo Pirmininko padėjėju nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 5 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8 p. d) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9282), paskiriu einantį Raseiniu apskrities Raseinių nuovados Teismo Tardytojo pareigas Giršą — Dovidą Gecą Šiaulių Apygardos Teismo nariu nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 5 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8 p. d) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9285), paskiriu Teisingumo Ministerijos ypatingiems reikalams valdininką I-sios eilės Vladimirą Ziakiną Šiaulių Apygardos Teismo nariu nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kauhas, 1922 m. liepos m. 5 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8 p. d) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9284), paskiriu Teisingumo Ministerijos vyresnįjį ypatingiems reikalams valdininką Juoza Einorį Šiaulių Apygardos Teismo nariu nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 5 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8. p. d.) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9283), paskiriu Panevėžio apskr. Panevėžio II-sios nuovados Teismo Tardytoją Julijoną Markevičių Šiaulių Apygardos Teismo nariu nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 5 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (8 § p. d.) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 8 d. Nr. 8568), paskiriu Kauno m. ir apskr. V nuov. Taikos Teisėją Konstantiną Jablonskį Kauno Apygardos Teismo nariu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. birželio mėn 26 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8, p. d) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9286), paskiriu teisininką Vincą Stanevičių Šiaulių Apygardos Teismo nariu nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 5 d.

Pasirėmęs Laikinosios Konstitucijos įstatymu (§ 8, p. d) ir Teisingumo Ministerio teikimu (1922 m. birželio mėn. 28 d. Nr. 9281), paskiriu teisininką Vincą Boitkevičių Šiaulių Apygardos Teismo nariu nuo š.m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. liepos mėn. 5 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams **60** auks., pusmečiui **30** auks., vienas numeris **3** auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 17 d.

Nr. 102

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 802 —

Žemės reformos įstatymo vykdymo planas.

Vaduodamasi žemės reformai vykdyti įstaigų organizacijos įstatymo § 2 p. 1 ir žemės reformos įstatymo § 7, Žemės Reformos Valdyba nustato šį privalomą žemių žemės reformos reikalams ėmimo planą:

§ 1. Žemės reformos reikalams imamos visos žemės reformos įstatymo nužiūrėtos žemės, bet imant parceliacijai ar kitiems reikalams žemę turi būti žiūrima žemės ūkio apsaugojimo ir didžiausio valstybei naudingumo reikalų; del to:

1) iš privatinių savininkų pirmoje eilėje imama labiausia apleistos ar šiaip blogame stovyje laikomos ar su blogais triobesiais žemės, pradedant nuo tų savininkų, kurie valdo daugiau žemės;

2) kol nėra išparceliuotos stambesniųjų savininkų žemės, žemės tų savininkų, kuriems žemės reformos įstatymą paskelbiant priklausė išviso (be vandenų) ne daugiau kaip 250 ha, imamos parceliacijai tik šiais atsitikimais:

a) jei reikalinga žeme aprūpinti gretimojo, kuris eina į vienkiemius, kaimo mažažemiai;
b) jei žemės reikia miestui ar miesteliui praplėsti;
c) jei naikinami servitutas ar bendros kaimo su dvaru ganyklos;
d) jei ūkyje yra po 1861 m. iš valstiečių atimtos ir prie dvaro priskirtos žemės;
e) jei po 1920 m. liepos mėn. 1 dienos savininkas dalį savo žemės perleido atidalinimo aktais;
f) jei ūkyje yra dirvonaujančios žemės arba ūkis, žemės reformos įstatymą paskelbus apleidžiamas.

§ 2. Žemės imama tiek, kiek reikia vietos mažažemiams, bežemiams ir miesto gyventojams žeme aprūpinti, ar kitiems žemės reformos tikslams (kultūriniams ūkiams steigti, savyvaldybių reikalams ir t. t.).

Žemės Reformos Valdyba nustato kuriuo laiku ir kiek žemės kiekvienoje apskrityje turi būti paimta žemės reformos reikalams.

§ 3. Imant žemę, turi būti, kiek gālima, vengiama ūkių skaldymo.

Jei savininkui priklausė keli ūkiai ir, palikus jam valdyti vieną jo pasirinktą ūkį, dar liktų žemės reformos reikalams ne mažiau žemės, kaip yra jo pasirinktame ūkyje, tai toks ūkis, išskyrus atsitikimus nurodytus § 1 punkte „2" gali būti imamas tik tuomet, kai toje apskrityje bus paimta žemė iš savininkų, kurie turėjo daugiau kaip 250 ha.

§ 4. Ta žemė, kuri, skelbiant žemės reformos įstatymą, buvo vyriausybės globoje, imama pirmoje eilėje, nežiūrint, kiek savininkui priklausė žemės; savininkui paliekama tik nenusavinama žemės ūkio norma.

Taip pat pirmoje eilėje imama ta žemė, kuri 1922 m. balandžio mėn. 3 dieną buvo išnuomuota, jei ji sudaro atskirą ūkį arba iš jos gali būti sudarytas atskiras ūkis.

§ 5. Žemė tų savininkų, kuriems taikomas žemės reformos įstatymo § 1 punktas e, imama be eilės, nežiūrint, kiek žemės priklausė tiems savininkams.

§ 6. Rusifikacijos tikslais išdalinta valstiečiams žemė imama iš jų tik tuo atsitikimu, kai to reikalauja tos žemės buvusieji savininkai ar jų tiesioginiai įpėdiniai.

§ 7. Aukštesnės kultūros ūkiai Žemės Reformos Valdybos nustatytomis tam tikromis sąlygomis gali būti palikti valdyti jų buv. savininkams, ar specialiniais žemės ūkio kultūros tikslais pavedami kitiems valdytojams.

Šiais atsitikimais su ūkio valdytoju sudaroma atatinkama sutartis.

J. Aleksa

Žemės Ūkio ir Valstybės turtų Ministeris.

— 803 —

Žemės Reformos Įstatymui vykdyti instrukcija

I Skyrius.

Žemės reformos įstatymo nusavintų žemių valdžios žinion emimo tvarka.

A. Bendrieji dėsniai.

§ 1.

Žemės Reformos įstatymo nusavinta žemė imama Valdžios žinion Žemės Reformos Valdybos nustatytu planu.

§ 2.

Vykdydami vietose Žemės Reformos Valdybos nustatytą žemių valdžios žinion ėmimo planą Apskričių Žemės Tvarkytojai privalo nužiūrėti tas žemes, kurios, einant Žemės Reformos Valdybos nustatytu planu, reikia imti valdžios žinion Žemės Reformos reikalams, ir sukviesti Apskrities Žemės Reformos Komisiją nužiūrėtų žemių valdžios žinion ėmimo klausimui spręsti.

§ 3.

Apie nužiūrėtas žemės reformos reikalams žemės, Apskričių Žemės Tvarkytojai privalo surinkti šių žinių:

a) kam žemė priklausė;

b) kada ir kuriuo būdu žemė perėjo paskutiniojo savininko nuosavybėn, ir kuo tai įrodoma;

c) kiek nužiūrėtos žemės savininkas turėjo žemės, skelbiant žemės reformos įstatymą, kiek žemės iš jo tau paimta valdžios žinion ir kiek žemės nežiūrėta paimti;

č) kokios yra nežiūrėtos žemės sienų ypatybės:

d) ar reikalinga prieš pradedant parceliacijos darbus nužiūrėtoji žemė nusausinti;

e) kuri ūkio padėtis nužiūrėtoje paimti žemėje ir kaip nužiūrėtoji žemė suskirstoma naudojimo žvilgsniu;

f) kurių savininko triobesių esama nužiūrėtoje žemėje ir kokioje jie padėtyje;

g) kurių nuomininkų ar kitų asmenų triobėsių esama nužiūrėtoje žemėje;

h) kurios pramonės įmonės yra toje žemėje;

i) žinių apie trečiųjų asmenų teises į nužiūrėtąją žemę (servitutai, bendros ganyklos, činšas; iš valstiečių po 1861 m. atimtoji žemė; užparduota ar ilgam laikui išnuomuota žemė), kaip tretieji asmenys savo teisėmis faktinai naudojasi ir kuo jie savo teises įrodo;

k) kiek darbininkų ir nuomininkų gyvena nužiūrėtoje žemėje ir kiek kuris nuomininkas nuomuoja žemės;

l) žinių apie gretimųjų kaimų mažažemių padėtį, jų žeme aprūpinti reikalingumą ir galimybę;

m) kiek žemės reikia sunaudoti, einant Žemės Reformos įstatymo § 65;

n) kitų žinių, kurios turi reikšmės žemės parceliacijos projektams sudaryti.

§ 4.

Surinkęs § 3 reikalaujamų žinių, Apskrities Žemės Tvarkytojas raštu išdėsto Apskrities Žemės Reformos Komisijai nužiūrėtos žemės valdžios žinion paėmimo reikalingumą.

Jei Apskrities Žemės Reformos Komisijai patiekiama svarstyti paėmimas valdžios žinion Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos nužiūrėtos žemės, tai savo pranešime, Apskrities Žemės Tvarkytojas privalo nurodyti savo motyvus del tos žemės valdžios žinion ėmimo.

Žemės Reformos Valdybos nužiūrėtų ūkių valdžios žinion ėmimo klausimo Apskrities Žemės Reformos Komisija nebesvarsto.

§ 5.

Apskrities Žemės Reformos Komisija surašo bylų svarstymo protokolą, kuriame turi būti aiškiai pažymėta: a) kurio savininko, b) kurį ūkį ar jo dalį, c) ir kodel Komisija randa tikslingu ar netikslingu imti žemės reformos reikalams. Protokolą pasirašo visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai. Kiekvienas narys turi teisės įrašyti į protokolą savo nuomonę. Jei Apskrities Žemės Tvarkytojas su Komisijos nutarimu nesutinka, tai jis atsiklausia Žemės Reformos Valdybos, ar vykinti komisijos nutarimą.

§ 6.

Apskrities Žemės Reformos Komisijos nutarimą, Apskrities Žemės Tvarkytojas praneša imamos valdžios žinion žemės savininkui ar jo teisėtam įgaliotiniui į jų gyvenamąją vietą. Pranešimas siunčiamas per milicią dviejuose ekzplioriuose. Vienas pranešimo ekzemplioriius paliekamas savininkui ar jo įgaliotiniui, o antrame jie turi pasirašyti, pranešimą gavę. Neradus namie adresato, vienas pranešimo ekzempliorius paliekamas jo namiškiams, o antrasai grąžinamas Apskrities Žemės Tvarkytojui pažymint jame, delko pranešimas neįteiktas adresatui. Jei nei savininko nei jo teisėto įgaliotinio gyvenamoji vieta Apskrities Žemės Tvarkytojui nežinoma, tai komisijos nutarimas siunčiamas Žemės Reformos Valdybai paskelbti „Lietuvoje". Nutarimas skelbiamas Apskrities Žemės Tvarkytojo vardu.

Tuo pačiu būdu Apskrities Žemės Tvarkytojas siunčia savininkui pranešimą apie Žemės Reformos Valdybos nužiūrėtą paimti žemę.

§ 7.

Savininkui siunčiamame pranešime arba skelbime be Apskrities Žemės Reformos Komisijos ar Žemės Reformos Valdybos nutarimo turi būti pažymėta: 1) kad dviejų savaičių laiku nuo pranešimo gavimo, arba nuo nutarimo paskelbimo „Lietuvoje" dienos, savininkas gali apskųsti nutarimą paimti žemę žemės reformos reikalams Žemės Reformos Valdybai, įteikdamas skundą Apskrities Žemės Tvarkytojui, 2) kad dviejų savaičių laiku jis gali pranešti Apskrities Žemės Tvarkytojui, kur jis pasirenka žemės reformos įstatymo neliečiamą žemės normą, 3) kad savininkas gali pranešti, ar jis nori pasilikti imamoje žemėje šeimininku ligi ji bus išparceliuota, nekliūdydamas matavimo darbams.

§ 8.

Apskrities Žemės Reformos Komisijos ar Žemės Reformos Valdybos nutarimą Apskrities Žemės Tvarkytojas paskelbia (iškabina) savo raštinėje ir praneša jį to Valsčiaus Valdybai, kurio rajone yra nužiūrėtas paimti valdžios žinion turtas. Šiame skelbime turi būti nurodyta, kad visi turintieji teisių į nužiūrėtąją žemę dviejų savaičių laiku gali raštu pareikšti Apskrities Žemės Tvarkytojui apie savo teises į nužiūrėtąją žemę ar jos dalį ir kuo jų teisės įrodomos.

§ 9.

Išėjus dviem savaitėm nuo dienos įteikimo savininkui ar nuo dienos paskelbimo „Lietuvoje" Apskrities Žemės Reformos Komisijos ar Žemės Reformos Valdybos nutarimo Apskrities Žemės Tvarkytojas siunčia nutarimą apie žemės valdžios žinion ėmimą su visais tą klausimą liečiamais raštais Žemės Reformos Valdybai patvirtinti.

§ 10.

Siųsdamas bylą, Apskrities Žemės Tvarkytojas turi nurodyti, kuriuos raštus siunčia ir kartu pranešti:

a) kurie žemės plotai ir kitas esąs nužiūrėtos paimti Valdžios žinion žemės sienose turtas neimami valdžios žinion ir del kurių priežasčių (neliečiama žemės ir triobėsių norma; pramonės įmonės, nuomininkų turtas etc.);

b) kuris turtas, be žemės, reikia laikyti perėjęs valstybės nuosavybėn;

c) ar tikslinga palikti savininkas nužiūrėtos žemės šeimininku, ligi ji bus išparceliuota;

č) ar tikslinga išskirt žemės žemės reformos įst. 17, § 18, § 21 pastabos, § 65 ir § 72 numatytiems tikslams, ir ar yra tais klausimais gauta atskirų asmenų ar įstaigų pareiškimų.

Minėti punkte „č" pareiškimai siunčiami Žemės Reformos Valdybai kartu su pranešimu. Minėtos punktuose „a" ir „b" žinios suteikiamos vaduojantis savininko pareiškimu ir šios instrukcijos §§ 11 — 14.

§ 11.

Jei § 7 nerodytų laiku savininkas, nei žodžių nei raštu nepareiškė, kuriame daikte jis pasirenka sau neliečiamą žemės normą, tai visa nužiūrėtoji žemė imama valdžios žinion, jei savininkas be nužiūrėtos žemės turi žemės kitoje vietoje; jei savininkas turi tik nužiūrėtą žemę, tai nenusavinama žemės norma paliekama nužiūrėtos žemės sienose.

§ 12.

Kiekvienam savininkui paliekama triobėsių šiomis normomis (žemės reformos įst. § 9):

a) savininko gyvenamieji namai;

b) gyvenamieji namai (kumetynai) šešioms darbininkų šeimynoms;

c) tvartai arkliams (175 ketv. metrai grindų);

č) tvartai raguočiams (200) ketv. metrų grindų;

d) daržinės arba kluonai (800 ktv. metrų grindų);

e) sandėlis javams.

§ 13.

Visi esami nenusavinamų 80 ha. žemės sienose trobėsiai laikomi savininko nuosavybe.

Jei savininko pasirinktoje žemėje nebūtų kai kurių § 12 nurodytų trobėsių rūšių, arba būtų jų mažiau normos, tai iš esamų nusavintoje žemėje trobėsių savininkui „ali būti palikta tiek, kiek jo pasirinktoje žemėje nepritenka ligi § 12 nurodytų normų, arba ir daugiau, jei paliekant trobėsių ligi normos trobėsiai reikėtų dalinti (griauti).

§ 14.

Suteikiant savininkui teisės pasirinkti neliečiamą žemės normą dviejuose ar daugiau sklypuose, jam nesuteikiama teisės pasilikti daugiau trobėsių, kaip jis galėtų pasilikti, pasirinkęs neliečiamą žemės normą viename sklype.

§ 15.

Gavusi Apskrities Žemės Tvarkytojo pranešimą, Žemės Reformos Valdyba sprendžia:

1. kuri žemė ir trobėsiai laikomi nusavinti.
2. kuris esąs nusavintos žemės sienose turtas laikomas nenusavintas.
3. kad nusavintas turtas turi būti paimtas valdžios žinion.

§ 16.

Savo nutarimus Žemės Reformos Valdyba paskelbia „Lietuvoje“ ir praneša atatinkamam Apskrities Žemės Tvarkytojui.

§ 17.

Savo nutarimą del nekilnojamo turto nusavinimo Žemės Reformos Valdyba pažymi vyresniojo notaro rejestruose ar ypotekos knygose (ž. r. įst. § 51)

Jei nusavintos žemės sienos neaiškios arba tos žemės sienose turi būti savininkui palikta nenusavinama žemės norma arba į nusavintą žemę turi teisių ar reiškia ganču tretieji asmenys, tai minimu žemės reformos įstatymo § 51 nutarimu del nekilnojamo turto nusavinimo laikomas Vyriausios Žemės Tvarkymo Komisijos nutarimas, kuriuo tvirtinamas žemės sutvarkymo projektas; šio nutarimo nuorašas pažymimas vyresniojo notaro rejestruose ar ypotekos knygose

§ 18.

Nusavintas turtas perimamas valdžios žinion. Žemės Reformos Valdybos nurodytu laiku, surašant perėmimo aktą (ž. r. įst. § 55). Aktą surašo Apskrities Žemės Tvarkytojas ar jo įgaliotas asmuo, dalyvaujant vietos seniūnui akto surašymo ir turto savininkui. Savininko nedalyvavimas nesulaiko akto surašymo.

§ 19.

Perėmimo akte turi būti pažymėta:

a) kurią dieną aktas surašytas,
b) kas dalyvavo aktą surašant,
c) kuo vaduojantis aktas surašytas,
č) kam priklausė perimamas turtas,
d) kurios perimamos žemės sienos,
e) kiek žemės perimama ir kurie perimamos žemės sienose žemės plotai laikomi nenusavinti (neliečiama žemės norma, pramonės įmonių žemė),
f) perimamos žemės naudojimo žvilgsniu suskirstymas,
g) perimamos žemės įdirbimo padėtis,
h) kurie trobėsiai laikomi nusavinti ir imami valdžios žinion, kurie laikomi privatine nuosavybe.
i) kuriomis teisėmis faktinai naudojasi toje žemėje tretieji asmenys.

Pastaba. Perėmimo aktas ir jo vienas nuorašas tuojau siunčiamas Žemės Reformos Valdybai, kitas nuorašas lieką pas Apskrities Žemės Tvarkytoją.

§ 20.

Perėmimo aktų daviniai neatidėdant įrašomi į „Valstybinių žemių knygą“.

Kiekvienas perimtas ūkis, jo dalis ar šiaip žemės plotas įrašomas atskiru eilės numeriu; tuo pačiu numeriu nebegali būti įrašytas kitas žemės plotas, nors pirmas jau būtų iš valdžios žinios išėjęs.

§ 21.

Į valstybinių žemių knygą pirmiausia turi būti numeracijos eilėje įrašyti tie ūkiai, jų dalys ar šiaip žemės sklypai, kurie pradedant tą knygą vesti jau buvo perėję valstybės nuosavybėn ir faktinai buvo valdžios žinioje. Šios žemės turi būti įrašytos laikantis tos eilės, kuria jos perėjo valdžios žinion.

§ 22.

Kiekvienam įrašomam žemės plotui turi būti duotas nuolatinis vardas. Nusavinta dvaro dalis įrašoma tokiu vardu „Kuktiškio dvaro I dalis“. Jei vėliau pereitų valstybės nuosavybėn kita to paties dvaro dalis, tai ji įrašoma tokiu vardu „Kuktiškio dvaro II dalis“.

§ 23.

Tais atsitikimais, kada vienu aktu yra perimti keli ūkiai, jie įrašomi knygon atskirais numeriais, bet išparceliuoti dvarai (pav. buv. Valstiečių Žemės Banko) įrašomi vienu numeriu, nors juose jau būtų įkurti atskiri ūkiai, arba kaikurie sklypai dar nebūtų perėję valstybės nuosavybėn. Apie tokius dvarus knygoje turi būti pažymėta, iš kiek sklypų jie susideda ir kurie sklypai nėra perėję valstybės nuosavybėn. Taip pat vienu numeriu įrašomi tie žemės sklypai, kurie eina prorėžiais su svetima žeme, jei jie sudaro vieną ūkį. Atskirai esančios pievos, ganevos ar šiaip žemės sklypai, kurie priklauso kuriam nors vienam dvarui, įrašomi atskirais numeriais, nurodant dvarą, kuriam jie priklauso.

B. Globojamų ir ž. r. įst. 1 § p. „c“ ir „d“ nusavintų žemių ėmimo tvarka.

§ 24.

Paimti valdžios žinion esamas valstybės globoje (ž. r. įst. § 52) žemės nebereikia Apskrities Žemės Reformos Komisijos nutarimo.

Apie esamų valstybės globoje žemių nusavinimą, Apskrities Žemės Tvarkytojas praneša savininkui (§ 7) ir paskelbia § 8 nustatyta tvarka.

Apskrities Žemės Tvarkytojo nutarimas perimti žemę valdžios žinion turi būti Žemės Reformos Valdybos patvirtintas (§ § 9 ir 15)

§ 25.

Gavęs Žemės Reformos Valdybos nutarimą (§ 16). Apskrities Žemės Tvarkytojas surašo perėmimo aktą, (§§ 17 ir 18), pažymėdamas, kad perimamas turtas buvo valstybės globoje.

§ 26.

Buvusieji valstybės globoje pasėlių plotai laikomi perėję valstybės nuosavybėn delto akte reikia pažymėti kuris pasėlių plotas yra perėjęs valstybės nuosavybėn. Jei aktą surašant pasėliai būtų išnuomuoti, tai perėjusių valstybės nuosavybėn pasėlių plotas akte įrašomas tas, kurį nuomininkai einant sutartimis turi palikti, nuomos sutarčiai pasibaigus.

§ 27.

Iš buvusio valstybės globoje pasėlių ploto į neliečiamą žemės ūkio normą savininkui įskaitoma ligi 12 ha. rugių pasėlių, kurie jam grąžinami natura, arba už kuriuos atsilyginama pinigais.

§ 28.

Jei reikia perimti valdžios žinion buvusi valstybės globoje žemė tokio savininko, kuriam jau prieš tai grąžinta nenusavinama žemės norma, arba savininkas nustatyta tvarka yra jau pranešęs, kur jis pasirenka nenusavinamą žemės normą, tai Apskrities Žemės Tvarkytojas siunčia Žemės Reformos Valdybai pranešimą, kad tokia žemė reikia perimti valdžios žinion (10 §), nepra-

nešdamas savininkui. Patvirtinus Žemės Reformos Valdybai Apskrities Žemės Tvarkytojo nutarimą, surašomi §§ 18 ir 19 nurodyta tvarka perėmimo aktai, kuriais perimama valdžios žinion visas esąs nusavintoje žemėje nekilnojamas turtas, išskirus pramonės įmones.

§ 29.

Nutarimas paimti valdžios žinion Žemės Reformos Įstatymo § 1 punkto „d" numatytoms žemėms padaro vienas Apskrities Žemės Tvarkytojas. Siųsti savininkams pranešimo apie tą nutarimą nereikia.

Nutarimas su įrodymais, kad ūkis buvo konfiskuotas, rusifikacijos tikslais išdalintas ir yra pirmojo savininko ar jo įpėdinių valdomas, siunčiamas Žemės Reformos Valdybai patvirtinti.

§ 30.

Gavęs Žemės Reformos Valdybos pranešimą, kad nutarimas patvirtintas, Apskrities Žemės Tvarkytojas perima (§§ 18 ir 19) nusavintą žemę su visu esamu joje žemės savininkui priklausomu nekilnojamu turtu „Perėmimo akte" turi būti pažymėta, ar yra palikusių trobėsių to savininko, kuriam priklausė ūkis prieš jį konfiskuojant.

§ 31.

§ 30 nurodyta tvarka daromi nutarimai apie paėmimą valdžios žinion tų ūkių, kurie turėjo grįžti valstybei, einant laikinu įstatymu apie Lietuvos pilietybę (L. V. Ž. Nr. 2 — 3) arba įstatymu del buvusiųjų valstiečių Žemės Banko žemių, jei jos dar nebūtų faktinai valdžios žinioje. Pie nutarimo apie šių žemių valdžios žinion ėmimą turi būti pridėti įrodymai, kad savininkai jas įgyjo po 1904 m. ir turi būti paaiškinta, ar savininkas turi duotuosius aktus ir ar jis, ar jo vaikai savanoriais ištikimai tarnavo ar tarnauja Lietuvos kariuomenėje.

II Skyrius

Dvarų parceliacijos ir žemės davimo tvarka.

A. Bendrieji dėsniai.

§ 32.

Metinį dvarų parceliacijos darbų planą paruošia Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamentas, įtraukdamas į tą planą tuos dvarus ir šiaip žemės plotus, kurie Žemės Reformos Valdybos nustatytu ir Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio patvirtintu planu yra paskirti išparceliuoti.

§ 33.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui parceliacijos darbų planą patvirtinus, Ž. T. ir M. Departamentas komandiruoja Apskričių Žemės Tvarkytojų žinion reikalingą matininkų skaičių parceliavimo darbams vykdyti.

§ 34.

Vykdant dvaro parceliacijos darbą, pirmoje eilėje reikia nustatyti viso skaldomosios žemės ploto sienos. Jos nustatomos, einant technikos instrukcija matavimo darbams vykdyti, vaduojantis turimais dokumentais, suinteresuotų žmonių parodymais ir saktinu žemės valdymu.

§ 35.

Nustačius aplinkinę sieną turi būti nuimta parceliuojamojo žemės ploto vidaus situacija, išaiškinta naudojimo žvilgsnių suskirstymas ir trečiųjų asmenų teisėmis (činšas, servitutas, bendros ganyklos) apsunkinti žemės plotai.

B. Žemės paskirstymo projekto sudarymas.

§ 36.

Turint § 35 nurodytas žinias, turi būti sudarytas projektas, kiek žemės ir kuriems žemės reformos įstatymo numatytiems reikalams skiriama.

§ 37.

Kam ir kiek žemės skiriama nustato Apskrities Žemės Reformos Komisija, vaduodamasi Apskrities Žemės Tvarkytojo paduotomis žiniomis.

Jei skaldomoje žemėje yra miško ar miškui užleisti tinkamos žemės, tai kviečiamas Komisijoje dalyvauti Miškų Departamento atstovas.

Pastaba. Didesni tinkami eksploatuoti durpynų plotai ir miško ar miškui užleisti tinkami sklypai gali būti išskirti ir palikti valdžios žinioje.

§ 38.

Žinias apie norinčius gauti iš skaldomojo dvaro žemės išanksto surenka Apskrities Žemės Tvarkytojas. Tuo tikslu jis priima Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos sudarytus žemei gauti kandidatų sąrašus ir atskirų žmonių jam įteikiamus pareiškimus.

Apskrities Žemės Tvarkytojas praneša Valsčiaus Žemės Reformos Komisijoms, ligi kurio laiko jos gali įteikti jų sudarytus žemei gauti kandidatų sąrašus.

Be to Apskrities Žemės Tvarkytojas surenka žinių apie reikalingumą skirti žemės iš skaldomojo dvaro kitiems žemės reformos įstatymo numatytiems tikslams arba palikti valdžios žinioje.

§ 39.

Del kiekvieno norinčio žemės gauti kandidato turi būti išaiškinta:

a) jo vardas, pavardė, amžius ir gyvenamoji vieta;

b) materialinė padėtis (kaip tai: kiek ir kur jis, jo tėvai ir žmona, jei vedęs, turi ar turėjo žemės);

c) šeimyninė padėtis (kaip tai: vedęs ar nevedęs, jei vedęs, tai jo šeimynos narių vardai ir amžius, jei nevedęs, tai jo tėvo šeimynos narių vardai ir amžius);

d) ar savaiminiai gyvena ir kuo užsima.

e) kad jam netaikomas žemės reformos įstat. § 19

Šios žinios turi būti savivaldybės įstaigų paliudytos ir prašytojo pristatytos kartu su pareiškimu noro žemės gauti arba pažymėtos Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos sudarytame kandidatų sąraše.

§ 40.

Jei kandidatas nori pasinaudoti kariams teikiamomis teisėmis, (ž. r. įst. §§ 30-32) tai prie pareiškimo apie norą gauti žemės, arba prie Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos sudaromo sąrašo turi pridėti karo vyresnybės liūdymą, iš kurio būtų aišku:

a) kada karys pastojo Lietuvos kariuomenėn, tebetarnauja ar paleistas iš kariuomenės, kada ir dėl kurios priežasties paleistas;

b) savu noru, pašauktas ar mobilizuotas įstojo į Lietuvos kariuomenę;

c) ar ištikimai tarnavo kariuomenėje;

d) ar yra pasižymėjęs kovose ir ar buvo kovose sužeistas.

Apie mirusius betarnaujant kariuomenėje karius turi būti paliūdyta, ar mirusis ištikimai yra tarnavęs kariuomenėje, kada ir del kurios priežasties yra miręs.

§ 41.

Iš Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos sąrašo, jei toks buvo gautas, ir atskirų žmonių duotų pareiškimų Apskrities Žemės Tvarkytojas sudaro vieną bendrą kandidatų sąrašą. Kandidatai suvaromi tokioje eilėje:

a) ūkininkai ar jų tiesioginiai įpėdiniai, iš kurių žemė po 1861 m. buvo atimta, arba po 1863 m. konfiskuota, jei jiems Žemės Reformos Valdyba pripažino pirmumo teisę iš skaldomojo dvaro žemės gauti (ž. r. įst. § 14);

b) skaldomojo dvaro darbininkai, kurie jame gyvena ir dirbo prieš karą; mažažemiai, kurie turi mažiau kaip 10 ha. žemės ir kurių laukas susisiekia su skaldomu žemės plotu, arba kurie yra iš gretimojo skirstomo į viensėdijas kaimo; dvaro nuomininkai, kurie nuomoja ne daugiau kaip 55 ha. skaldomojo dvaro žemės (ž. r. įst. § 14)

c) kariai, kurie ištikimai tarnavo kariuomenėje ir del sužeidimo ar sveikatos nustojimo yra iš jos visai atleisti; ištikimai kariuomenėje tebetarnaujant, nukautų, ar šiaip pareigas einant mirusių karių šeimos; kariai, kurie ligi 1919 m. kovo mėn. 5 dienos savu noru stojo į Lietuvos kariuomenę; ligi 1922 metų balandžio mėnesio 3 dienos nepašauktų ir nemobilizuotų metų kariai, kurie po pirmo naujokų šaukimo savo noru įstojo į Lietuvos kariuomenę ir pasižymėjo kovose arba buvo kovose sužeisti (ž. r. įst. §§ 30—31);

d) skaldomojo dvaro darbininkai ir gretimųjų kaimų mažažemiai; kiti bežemiai ir mažažemiai, kurie pareiškė noro gauti iš skaldomojo dvaro žemės.

§ 42.

Sudarant kandidatų sąrašą reikia vaduotis šiais dėsniais:

a) punktuose b ir d (§ 41) pirmoje eilėje įrašomi kariai, kurie atatinka ž. r. įst. § 30 pastabai;

b) grupėn „c" įtraukiami visi tos rūšies kariai, pareiškusieji noro gauti žemės iš skaldomojo dvaro, išskyrus tuos, kurie gyvena toliau nuo skaldomojo, kaip nuo kito, numatomo parceliuoti dvaro;

c) mirusiojo kario šeimyma arba nustojęs sveikatos karys turi pirmumo prieš kitus karius gauti žemės, jei jis mirė, ar sveikatos nustojo eidamas tarnybos pareigas;

č) mirusiojo kario teisėmis pirmoje eilėje naudojasi jo žmona ir vaikai, jų nesant — kario tėvai;

d) turį į skaldomąją žemę servituto, ar bendrų ganyklų teises gali būti prilyginti gretimųjų kaimų mažažemiams, kurių žemė susisiekia su skaldomąją žeme.

§ 43.

Ištyrusi skaldomąją žemę Žemės Reformos Komisija pirmoje eilėje, jei yra reikalo, nustato:

a) kam, kiek ir kur žemės turi būti paskirta už likviduojamus servitutus ir bendras ganyklas;

b) kam, kur ir kiek žemės turi būti paskirta, einant žemės reformos įstatymo § 14 pirmu abzacu;

ir c) išskiria įtrauktą į aplinkinę sieną savininkui priklausomą žemės plotą (nenusavinamą žemės normą, pramonės įmonių žemę) ir žemės reformos įstatymo §17, 18, 21 pastabos, 65 ir 72 §§ numatytiems tikslams skiriama ir vyriausybės žinioje paliekamą žemę.

Likusis žemės plotas skirstomas bežemiams ir mažažemiams, einant Apskrities Žemės Tvarkytojo patiektu sąrašu ir žiniomis apie kandidatus žemei gauti.

Žemės paskirstymas pažymimas skaldomos žemės braižinyje.

§ 44.

Skiriant žemę bežemiams ir mažažemiams reikia žiūrėti ir į jų sugebėjimą įkurti ūkį ir į jų šeimyninę padėtį.

Jei priskirtiems į vieną ir tą pačią pirmumo grupę kandidatams ne visiems pakanka žemės, tai kandidatai žemei gauti renkami, žiūrint jų šeimyninės padėties ar sugebėjimo įsikurti ūkį; ginčams ištikus klausimas sprendžiamas burtais.

§ 45.

Kiek žemės vienam bežemiui ar mažažemiui reikia skirti, nustato Komisija, eidama žemės reformos įstatymo §§ 15, 16 ir 49, skaldomosios žemės gerumu, norinčių žemės gauti skaičiumi ir mažažemių turima žeme.

P a s t a b a. Jei mažažemio nuosava žemė susisiekia su skaldomuoju dvaru arba mažažemis yra iš gretimojo skirstomo į vienkiemius kaimo, tai jam gali būti pridėta ir toks žemės plotas, kuris kartu su jo nuosava žeme sudaro ne mažiau kaip 8 ha., jei nepakanka žemės, kad duoti ligi žemės reformos įstatymo 15 § nustatytos normos.

§ 46.

Skirdama žemę mažažemiams Komisija turi pažymėti, kuris žemės plotas ir kurioje vietoje skiriamas kiekvienam mažažemiui, nurodant braižinio sklypo numerį (§ 43).

Skiriant žemę bežemiams turi būti bendrai nurodyta, kurie sklypai skiriami bežemiams.

§ 47.

Žemės Reformos Komisija surašo žemės paskirstymo protokolą, kuriame turi būti nurodyta:

a) kas dalyvavo posėdyje;

b) kur atliktas žemės paskirstymo darbas;

c) kiek bežemių ir mažažemių pareiškė noro gauti iš skaldomojo dvaro žemės;

d) kuriems tikslams be aprūpinimo žeme bežemių ir mažažemių buvo prašyta ar siūlyta skirti žemės ir kiek paskirta;

f) kuriems mažažemiams ir kiek paskirta žemės;

g) kuriems bežemiams paskirta žemės, nurodant, kuria tvarka jie turi teisės pasirinkti gautus sklypus;

h) kuriems kariams (ž. ref. įst. § 31) žemė duodama be išperkamųjų mokesnių ir del ko.

Be to, protokole turi būti nurodyta keli kandidatai, kuriems žemės turėtų būti suteikta, jei kas iš tų, kuriems žemė paskirta, nuo jos atsisakytų.

§ 48.

Komisijos nutarimas apie paskyrimą žemės bežemiams ir mažažemiams skelbiamas, iškabinant jį to valsčiaus, kur yra skaldomoji žemė, raštinėje ir Apskrities Žemės Tvarkytojo raštinėje.

Skelbime turi būti nurodyta, kad dviejų savaičių laiku (ir būtent ligi kurios dienos) komisijos nutarimas gali būti skundžiamas Žemės Reformos Valdybai, paduodant skundą per Apskrities Žemės Tvarkytoją.

C. Parceliacijos projekto sudarymas.

§ 49.

Apskrities žemės tvarkytojas, jo padėjėjas ar bylos vykdytojas, remdamasis komisijos protokolu apie žemės paskirstymą ir jos sudarytu schematiniu žemės suskaldymo braižiniu plane sudaro žemės suskaldymo projektą, vaduodamasis šiais dėsniais:

a) sudarydamas žemės suskaldymo projektą, žemės tvarkytojas privalo rūpintis, kad jis daugiau atatiktų ūkio reikalams; del to suprojektuoti sklypai privalo turėti patogią ūkiui vesti formą, žemės naudojimo rūšių sudėtį ir jų sklype suskirstymą;

b) kiek vietos sąlygos leidžia, reikia vengti daryti tokius sklypus, kur ariama žeme būtų išmėtyta sklype nepatogiai arba sunkiai prieinamais gabalais; ypatingai reikia vengti daryti tokius sklypus, kur ariamos žemės gabalai, atskirti pelke, šlapia pieva ar kitomis kliūtimis, padarytų tuos gabalus neprieinamus iš kitų to paties sklypo ariamos žemės gabalų;

c) kiekviename skiriamame bežemiui sklype turi būti ne mažiau kaip pusė ploto ariamos žemės arba tokios žemės, kuri gali būti paversta ariama žeme;

d) Jei parceliuojamam plote būtų didesnių pievų, ar durpynų plotai, kurie netikslinga būtų priskirti gretimiems sklypams, tai durpynai ir pievos gali būti išparceliuoti smulkiais gabalais ir tie gabalai gali būti paskirti kitiems sklypams, pirmoje eilėje tiems, kuriuose pievų ar durpynų nėra arba yra permaža; tokiais atsitikimais projektas turi būti sudaromas taip, kad pievų ar durpynų gabalų savininkai turėtų į juos kelią;

e) jei skaldomajam ūkyje yra paskirta žemės gretimųjų kaimų mažažemiams, tai parceliacijos projektas, kiek vietos aplinkybės leidžia, turi būti derinamas su mažažemių nuosavos žemės padėtimi;

f) jei žemė duodama tokiems mažažemiams, kurie gyvena neišsiskirsčiusiame į vienkiemius kaime, tai mažažemiams duodamoji žemė projektuojama greta jų kaimo žemės, nors jų nuosavoji žemė nesusisiektų su skaldomojo dvaro žeme;

g) tais atsitikimais, kada gaunančio iš dvaro žemės mažažemio nuosava žemė su skaldomąja žeme nesusisiekia, šalims sutinkant, galima iš prieinančios prie skaldomos žemės kitų savininkų žemės atskirt: mažažemiui atatinkamą mažažemio nuosavai žemei plotą, o mažažemio nuosavą žemę priskirti prie žemės to savininko, iš kurio žemė paimta mažažemiui;

k) vykdydamas žemės pakeitimus žemės tvarkytojas turi rašyti smulkius to darbo protokolus, iš kurių būtų aiškiai matyti, kieno žemės ir kuriuo būdo keičiamos;

l) jei mažažemiams skiriamoji žemė del kurių nors priežasčių neparanku išdalinti sklypais, tai išimtinais atstikimais gali būti palikta nesuskaldyta.

§ 50.

Išėjus dviem sąvaitem nuo Žemės Reformos Komsijos nutarimo paskelbimo dienos (§ 48), Apskrities Žemės Tvarkytojas siunčia komisijos protokolą, (§ 47)! kandidatų sąraša su žiniomis apie kandidatus, § (41), schematinį braižinį (§ 43) Žemės Reformos Valdybai patvirtinti.

Kartu siunčia gautus del komisijos nutarimo skundus, pareikšdamas del jų savo nuomonę.

D. Parceliacijos projekto natūroje sudarymas.

§ 51.

Patvirtinus Žemės Reformos Valdybai Žemės Reformos Komisijos žemės paskirstymo ir sudarytą plane parceliacijos projektą iš gaunančių skaldamojo dvaro žemės imamas pasižadėjimas:

a) kad jie sutiks priimti tas žemės įgijimo sąlygas, kurios jiems, einant žemės reformos įstatymu, bus nustatytos,

b) kad jie duos medžiagą ir darbininkus matavimo darbams pabaigti ir butą matininkui.

§ 52.

Sustatytas plane dvaro suskaldymo projektas daromas natūroje, būdais nurodytais technikos instrukcijoje.

§ 53.

Pirmoje eilėje projektas daromas natūroje toje dalyje, kuri liečia servitutų ir bendrų ganyklų panaikinimą ir išskirimą nenusavinamos žemės.

§ 54.

Jei del servitutų ir bendrų ganyklų panaikinimo projekto atsiranda skundų, tai ginčai įnešami žemės tvarkymo komisijoms išrišti.

Taip pat žemės tvarkymo komisijoms įnešami išrišti skundai, iškylę, nustatant sienas, darant žemės pakeitimus ar kitais klausimais.

§ 55.

Padarius projektą natūroje, Apskrities Žemės Tvarkytojas privalo pasirūpinti, kad būtų nustatyti išperkamieji už žemę mokesniai. Jie nustatomi instrukcijos trečiojo skyriaus nurodyta tvarka.

§ 56.

Padarytas natūroje projektas aiškinamas tiems žmonėms, kuriems skiriama iš skaldomojo dvaro žemės, nurodant jiems skiriamos žemės sienas.

§ 57.

Jei žemės reformos komisija, nustatydama, kam žemė skiriama, nenurodė, kuris sklypas kuriam bežemiui skiriamas, o nustatė tik eilę, kurioje jie gali pasirinkti sklypus, (§ 47 p. g.) tai Apskrities Žemės Tvarkytojas arba bylos vykdytojas, pasikvietęs seniūną ir vieną iš gaunančių žemės, surašo protokolą, kuriame nurodo, kas kurį sklypą pasirinko, einant žemės reformos komisijos nustatyta tvarka.

Jei keli kandidatai turi lygias teises pasirinkti sklypus, tai jiems del sklypų nesusitarus sklypai tarp jų paskirstomi burtais.

§ 58.

Sudaromoje prie plano eksplipacijoje nežymima kuriems bežemiams ir mažažemiams kuris žemės sklypas yra paskirtas.

E. Parceliacijos projektų tvirtinimas.

§ 59.

Sutvarkytą bylą su visais dokumentais, planu ir skundais Apskrities Žemės Tvarkytojas įneša Apskrities Žemės Tvarkymo Komisijai patvirtinti, o po to perduoda Žemės Tvarkymo ir Matavinio Departamentui, kuris duoda patikrinti projektą Technikos Komisijai ir įneša patvirtinti Vyriausiai Žemės Tvarkymo Komisijai. Patvirtintas planas ir byla palieka Žemės Tvarkymo ir Matavinio Departamento žinioje.

Apskrities Žemės Tvarkytojui siunčiamas plano nuorašas.

§ 60.

Valstybinių žemių sutvarkymo bylose žemės tvarkymo komisijos svarsto skundus tik tais klausimais, kurie liečia toje byloje paliestų žemių savininkų reikalus arba valstybinėje žemėje turėtą nuolatinę naudojimosi teisę (servitutą, činšą).

§ 61.

Jei del žemės sutvarkymo projekto buvo iškilę ginčų, arba tuo projekto buvo paliesta valstiečių nuosava žemė, arba jų nuolatinė valstybinėje žemėje naudojimosi teisė, taip pat, jei skaldomoje žemėje palikta buvusiam savininkui nenusavinama žemė, tai patvirtinus Vyrausiajai Žemės Tvarkymo Komisijai parceliacijos projektą, komisijos nutarimas paskelbiamas nurodytiems suinteresuotiems žmonėms ir jiems paaiškinama, kad nustatytos projektų sienos įgijo juridinių sienų galios.

Vyriausios Žemės Tvarkymo Komisijos nutarimas ir plano nuorašas pažymimi vyresniojo notaro rejestruose ar ypotekos knygose.

§ 62.

Sudaryti sklypai įregistruojami sklypų knygoje. Kiekvienai apskričiai vedama viena sklypų numeracijos eilė. Kiekvienas sklypas nežiūrint, kuriam tikslui jis skiriamas, įrašomas atskiru numeriu.

Atskiru numeriu įrašomi ir tie sklypai, kur valstybinė žemė tapo sumaišyta su privatinio savininko žeme.

Sklypai, palikti savininkui arba paskirti už likviduotą servituto teisę ir bendras ganyklas, į sklypų knygą neįrašomi.

III skyrius.

Žemės kainavimo tvarka.

A. Išperkamųjų už žemę mokesnių nustatymo tvarka.

§ 63.

Išperkamuosius už žemę mokesnius nustato Apskrities Žemės Reformos Komisija, tvirtina juos Žemės Reformos Valdyba.

§ 64.

Išperkamieji už žemę mokesniai nustatomi, ištyrus vietoje žemės našumą ir išdirbimą ir kainuojamos žemės padėties patogumą.

Šis tyrinėjimas gali būti daromas tuomet, kai sklypų sienos jau nustatytos (parceliacijos projektas gali būti dar nepatvirtintas).

§ 65.

Nustatydama išperkamuosius už žemę mokesnius Žemės Reformos Komisija surašo vieną visam kainuojamam žemės plotui protokolą.

§ 66.

Išperkamųjų mokesnių nustatymo protokole (§ 65) turi būti surašyta:

a) bendros žinios apie visą kainuojamąjį plotą (§ 67),

b) atskirų žemės sklypų tyrinėjimo daviniai (§§ 69, 73, 76);

c) išperkamųjų mokesnių lentelė (§ 78).

§ 67.

Apie visą kainuojamąjį plotą į protokolą turi būti įrašytos šios žinios:

A. Bendros žinios:

a) kainuojamojo žemės ploto vardas;
b) jo vietos padėtis;
c) kam ji priklausė prieš pareisiant valstybės nuosavybėn;
d) kada ir kuriuo būdu perėjo valstybės nuosavybėn;
e) bendras žemės plotas ir žemės naudojimo žvilgsniu suskirstymas;
f) kiek sklypų padaryta;
g) kurie sklypų N-riai paskirti ar skiriami bežiamiams ar mažažemiams;
k) keliems ūkiams tie sklypai skiriami.

B. Kainuojamos žemės padėtis rinkos ir susisiekimo žvilgsnais:

a) atstumas nuo apskrities miesto;
b) „ „ artimiausių miestelių ir plentų;
c) „ „ geležinkelio stoties (jos vardas);
d) į kurį pirmą ar antrą patogumo rajoną skiriama kainuojamoji žemė; jei į pirmą, tai del kurių priežasčių;

C. Žemės paviršiaus ypatybės;
D. Esami žemės nusausinimo įtaisymai;
E. Kiek ariamos žemės dirvonauja;
F. Į kurią rūšį žemė priskirta mokesnių mokejimo žvilgsniu.

§ 68.

Apie kiekvieną kainuojamąjį sklypą turi būti surinktos bendros žinios ir ištirtos žemės ypatybės; keliems asmenims paskirtas ar kaimo mažažemiams aprūpinti paliktas, bet nesuskaldytas plotas kainuojamas kaip vienas sklypas.

§ 69.

Apie kiekvieną sklypą protokole reikia pažymėti šios bendros žinios:

a) sklypo ploto naudojimo žvilgsniu suskirstymas (iš plano);

b) esami nusausinimo įtaisymai ir kiek jie tam sklypui naudingi;

c) kuris žemės plotas dirvonauja;

č) kurių yra žemės dirbimo nepatogumų (sunkus žemei dirbti relijefas, nepatogus žemės naudojimo žvilgsniu suskirstymas, akmenuota žemė, kelmai, krūmai etc.).

§ 70.

Žemės ypatybes apibūdinant, žemė naudojimo žvilgsniu gali būti skiriama:

a) prie ariamos žemės,
b) pievos
arba, c) nenaudingos žemės.

Vadinamos ganyklos priskiriamos prie ariamos žemės arba pievos, žiūrint kuriuo būdu jos tikslingiau būtų išnaudoti.

Krūmais apžėlę žemės plotai priskiriami prie pievų.

Didesni vandens plotai kainuojami kaip ketvirtosios rūšies žemė, mažesni — kaip gretima ariama žemė ar pieva.

§ 71.

Prie nenaudingų žemių priskiriami keliai, išnaudotos vietos smėlį, molį, žvyrių, kalkes, durpes kasant, pliki žole neapžėlę ar labai skystai apžėlę smėlynai ar akmenynai, nešienaujamos pelkės ir kitos vietos, kurios neduoda ir be ypatingų išlaidų negali duoti naudos.

Ariamoji žemė.

§ 72.

Ariamos žemės ypatybėms nustatyti kiekvienam kainuojamam sklype turi būti padaryta ne mažiau kaip vienas piuvis.

§ 73.

Darant piuvių aprašymus turi būti kreipiama domės:

1) į dirvožemį, būtent:

a) į jo mechaninę sudėtį, priskiriant dirvožemį prie sunkaus, vidutinio ar lengvo molio, priesmėlio, smėlio ar žvirgždo ir pažymint akmenų esimą ir kitas pastebėtas ypatybes;

b) į puvėnų gausumą;

c) į dirvožemio (turinčio puvėnų) sluoksnio storį, išreiškiant jį centimetrais;

2) į podirvio mechaninę sudėtį (kaip dirvožemio) ir spalvą,

3) į tos rūšies žemes tiems ar kitiems javams tinkamumą, išreiškiant jį žodžiais „gera“ „vidutinė“ ir „bloga“.

Pastaba. Tos vietos, kur daromi piūviai, pažymimos braižynyje.

§ 74.

Prie kiekvieno piūvio aprašymo turi būti pažymėta, į kurią, pirmą, antrą, trečią ar ketvirtą rūšį (§ 75) žemė skiriama. Ištyrus visą sklypą pažymima, kurių žemės rūšių yra sklype ir kuris žemės plotas skiriamas į tą ar kitą rūšį. Sumaišyti su kaimo žeme sklypai kainuojami, kaip vienas sklypas, pažymint, kuris plotas į kurią rūšį skiriamas.

§ 75.

Žemės rūšys nustatomos, einant šia pavyzdine lentele:

Žemės rūšys.	Išperk. mok. norma rugių kilogramais 1 ha. Geresn. rajone.	Bloges. rajone.	Dirvožemio ypatybės	Dirvožemio storis	Podirvio ypatybės	Kiek tinka javams
I	60	50	a) Purus turtingas puvėnomis daugiau kaip 3% puvėnų juodos ar tamsiai pilkos spalvos, šviežiai išarus „juodžemis". Gerai praleidžia vandenį. Lygumų ir truputį nuolaidžių vietų žemė.	daugiau 25 cm.	a) Raudonas arba kiek geltonas sunkesnis arba lengvesnis molis, pakankamai purus ir vandeniui prasisunkiamas.	Geriausia žemė visiems javams, ypatingai kviečiams o kiek lengvesnės ir gilesnės formos miežiams. Vidutinis derlius 10 grūdas ir daugiau.
			b) Sunkesnės ar lengvesnės molio žemės tamsiai rudos ar tamsiai pilkos spalvos, šviežiai išarus. Puvėnų apie 2—3%. Žemė palinkusi sudaryti grumtus, bet vandeniui pakankamai gerai prasisunkiama. Aukštesnių lygumų arba silpnai banguotų vietų žemės.	25—15 cm.	b) Sunkiesnis ar lengvesnis raudonas molis, vandeniui pakankamai gerai prasisunkiamas.	Gera kviečių žemė; taip pat gera miežiams, rugiams, avižoms ir raudoniesiems dobilams. Vidutinis derlius 8—9 — tas grūdas.
			c) Turtinga puvėnomis juodos ar tamsiai pilkos, šviežiai išarus, spalvos priesmėlio žemė („smėlis su juodžemiu").	20—25 cm.	c) Raudonas molis, kartais iš viršaus su žvyru ar smėliu.	Geriausia rugių ir bulvių žemė; tinka ir raudoniems dobilams, kur molis arčiau paviršiaus. Našumas 7—8 grūdas.
II	30	25	a) Sunkios molio žemės arba lengvesnės žvirgždėtos ar akmenuotos molio žemės tamsiai rudos spalvos šviežiai išarus. Apie 2% puvėnų.	20—10 cm.	a) Raudonas, sunkiai praleidžiąs vandenį arba akmenuotas molis.	Vidutinė rūgių ir avižų žemė. Auga ir kviečiai, bet derlius netikras.
			b) Sunkus pilkas molis. Žemės palikusios, sudaryti grumstus („geresnieji baltožemiai").	18—20 cm.	b) Geltonas, pilkas arba margas molis, kartais su šviesiu pereinamuoju sluoksniu, sunkiai praleidžiąs vandenį.	Vidutinė rugių ir avižų žemė. Jei ne peršlapia, tai gera rugių ir avižų žemė.
			c) Pilkos priesmėlio žemės su 2—3% puvėnų.	20 cm.	c) Pilkas arba geltonas smėlis (su moliu).	Vidutinė rugių ir gera bulvių žemė. Našumas 6—7 grūdas.
III	15	12	a) Šviesiai pilkos molio žemės („baltožemiai") lygių ir slėnių vietų, dažnai peršlapios.	15—10 cm.	a) Pilkas ar geltonas su rudėmis, nepraleidžiąs vandens, molis.	Blogesnės rugių ir avižų žemės, bloga kviečių žemė. Našumas 5—6 grūdas.
			b) Nusausintos durpiuotos žemės.	20 cm.	b) Geltonas ar pilkas molis.	Rugių, avižų žemės. Našumas 5—6 grūdas.
			c) Akmenuotos ir žvirgždėtos, liesios, rudos spalvos molio žemės kaubriuotų vietų.	8—15 cm.	c) Kaip dirvožemis.	

Žemės rūšys	Išperk. mok. norma rugių kilogramais 1 ha.		Dirvožemio ypatybės	Dirvožemio storis	Podirvio ypatybės	Kiek tinka javams
	Gersen. rajone	Blogesn. rajone				
III	15	12	č) Šlapios arba sausos ir liesios priesmėlio žemės.	10—20 cm.	č) Šlapias su rūdėmis pilkas smėlis, o sausose vietose geltonas ar pilkas smėlis.	
IV	7	6	a) Lengvas sausų vietų šviesiai pilkas smėlis.	8—12 cm.	a) Pilkas ar raudonas smėlis.	Blogosios rugių ir avižų žemės. Tipinga lubinų žemė.
			b) Blogesnės trečiosios rūšies tipų b, c, ir č žemės.			

Pievos

§ 76.

Pievų rūšys nustatomos, žiurint jų našumo ir šieno gerumo (žolių sudetiės).

§ 77.

Žiūrint našumo ir žolių sudėties (šieno gerumo), pievos skiriamos į tą ar kitą rūšį, einant šia pavyzdine lentele:

Pievų rūšys	Metinė išperk. mokesnių norma rugių klg. 1 ha		PIEVŲ YPATYBĖS
	Geresn. rajone	Blogesn. rajone	
I	60	50	Užliejamos paupių pievos ir nedidelių, nesulaikančių vandens tarpudirvių pievos. Tipingi augalai — javų ir ankštinių giminės. Našumas 40 — 60 centnerių sauso šieno iš vieno hektaro.
II	30	25	a) Persausos saldžiųjų augalų pievos, kurių našumas siekia 40 — 20 centnerių gero šieno. b) Maišytų augalų (saldžiųjų ir rukščiųjų) pievos, kurių našumas siekia 40 — 50 cent. šieno.
III	15	12	a) Prastosios sausų vietų pievos, kur del perdidelio sausumo ar akmenuotumo našumas šieno siekia tik 10 — 20 centnerių. b) Maišytų žolių, žymiai samanotos pievos, kurių našumas siekia 40—20 centnerių. c) Šlapios, labai derlin gos viksvinės pievos su priemaiša javu giminės augalų. Našumas 40 ir daugiau entnerių.
IV	7	6	Šlapios viksvinės, švilinės ir asiuklinės pievos (balos) mažai derlingos, o jei derlingos, tai šienas tiek prastas, kad tinka tik pakratams. Našumas — 20 — 50 centnerių.

Pastaba. Jei pievoje yra tinkamų išnaudoti durpių, tai pieva skiriama į sekančią aukštesnę rūšį. Krūmais apaugusios pievos skiriamos į tą rūšį, į kurią gali būti paskirtos tokių pievų aikštės. Atskirai duodami durpynų sklypai laikomi I ar II rūšies pieva. žiūrint durpyno gerumo.

Žemės tyrinėjimo davinių suvedimas.

§ 78.

Iš žemės tyrinėjimo davinių sudaroma išperkamųjų mokesnių lentelė, kurioje turi būti nurodyta, kiek kurios rūšies ariamos žemės ir pievų ir kiek nenaudingos žemės yra kiekviename sklype.

Pastaba. Išperkamieji mokesniai nustatomi ir tiems sklypams, už kuriuos gavę žemės kariai nemoka (ž. r. ist. § 31).

§ 79.

Jei kaikuriuose sklypuose ūkininkavimo sąlygos (§ 69) žymiai skiriasi nuo kitų arba yra dirvonaujančių ar nualintų žemių, tai, esant reikalui suderinti išperkamųjų mokesnių normas su sklypų vertybe, dalis tokių sklypų žemės gali būti priskirta į žemesnę ar aukštesnę rūšį, žiūrint į kurią pusę veikia to sklypo ypatingos ūkininkavimo sąlygos.

§ 80.

Metinė kiekvieno sklypo išperkamųjų mokesnių uorma, išreikšta kilogramais rugių turi be likučių dalintis iš 10.

§ 81.

Be metinių išperkamųjų mokesnių normų kiekvienam sklypui turi būti nurodyta jo pardavimo kaina, kuri gaunama iš metinės perkamųjų mokesnių normos, padauginus ją iš 16,5 *).

§ 82.

Išperkamųjų mokesnių nustatymo protokolas siunčiamas Žemės Reformos Valdybai patvirtinti. Apskrities Žemės Tvarkytojas pasilieka bendrų žinių (§ 67) ir išperkamųjų mokesnių lentelės (§ 78) nuorašus. Patvirtintos išperkamųjų mokesnių normos pažymimos sklypų knygoje.

Pastaba. Naujakurių skundai del išperkamųjų mokesnių nustatymo nesvarstomi.

B. Ūkininkavimo sąlygų nustatymas.

§ 83.

Nustatydama išperkamuosius už žemę mokesnius Apskrities Žemės Reformos Komisija turi kartu nustatyti kiekvienam sklypui ūkio įkurimo sąlygas (ž. ref. įst. § 42).

§ 84.

Gavusiems žemės ūkio įkurimo sąlygos nustatomos, einant, žemės įdirbimo padėtim ir mechanine sudėtimi. Įdirbimo padėtis imama to laiko, kada nustatomos ūkininkavimo sąlygos.

§ 85.

Ūkio įkurimo sąlygoms nustatyti sklypai skirstomi į keturias kategorijas:

a) į pirmą kategoriją skiriami tie sklypai, kurių ariamoji žemė yra visa normaliniai įdirbta arba dirvonaujančios žemės yra ne daugiau kaip 30%;

b) į antrą kategoriją skiriami tie sklypai, kur ariamos žemės ligi 60% dirvonuoja arba toks pat plotas buvo dirbamas 6 metus netręšiant;

c) į trečią kategoriją skiriami tie sklypai, kur daugiau kaip 60% visos žemės dirvonauja arba buvo sėjama 6 metus iš eilės jos netręšiant;

d) į ketvirtą kategoriją skiriami tie sklypai, kur bent 30% tinkamo naudoti, kaip ariama žemė, ploto reikalauja specialinių išlaidų pav. išrauti kelmus, nusausinti, išlyginti apkasus ir t. t.

Pastaba. Jei žemė yra sunki dirbti, tai ji gali būti paskirta į kitą blogesnę kategoriją.

§ 86.

§ 85 nurodytoms kategorijoms nustatoma šis privalomas naujakuriams žemės įdirbimo minimumas.

Ūkinink. metai	Privalo būti apsėta žiemkenčiais javais ariamos žemės:				Rudenį gali būti palikta neįdirbtos žemės:			
	I kateg.	II kateg.	III kat.	IV kat.	I kat.	II kat.	III kat.	IV kat.
1	15%	10%	5%	5%	50%	65%	75%	
2	20%	15%	15%	10%	25%	45%	60%	75%
3	20%	20%	20%	15%	0%	20%	40%	60%
4	—	20%	20%	20%	—	0%	20%	40%
5	—	—	20%	20%	—	—	0%	20%
6	—	—	—	20%	—	—	—	0%

Pastaba. Ūkininkavimo metų pradžia laikoma balandžio mėn. 23 diena, kuri eina po suteikimo teisės naudotis žeme.

Gavusiems žemės, einant įstatymais kariškiams žeme aprūpinti, žemės įdirbimo normos pradedama taikinti vienais metais vėliau.

§ 87.

Ūkininkavimo sąlygų nustatymo protokole pažymima, kurie sklypai į kurią kategoriją skiriami. Protokolas siunčiamas Žemės Reformos Valdybai patvirtinti.

Gavusių žemės skundai šiuo klausimu nesvarstomi.

C. Atlyginimo nustatymas savininkui už nusavintą žemę.

§ 88.

Nustatant išperkamuosius už žemę mokesnius kartu turi būti nustatytas ir savininkui priklausomas už nusavintą žemę atlyginimas (ž. ref. įst. § 59), jei kainuojamoji žemė priklauso privatiniam asmeniui arba ji perėjo valstybės nuosavybėn, einant žemės reformos įstatymo §§ 11 ir 12.

§ 89.

Einant žemės rūšimis (§ 78) savininkui nustatomas šis atlyginimas:

Žemės rūšys	Geresniame patogumo rajone	Blogesniame patogumo rajone
I	480 auksinų už ha.	400 auksinų už ha.
II	380 „ „ „	300 „ „ „
III	280 „ „ „	200 „ „ „
IV	180 „ „ „	100 „ „

§ 90.

Jei su žeme buvo nusavinta triobesių, tai nustatyta einant § 89 atlyginimo norma pakeičiama, žiūrint triobesių vertybės. Nustatyta atlyginimo norma, žiūrint triobesių padėties, pakeliama tokia dalimi, kurią prieškarinė tų trobesių vertybė sudaro prieškarinės žemės vertybės dalį.

Žiūrint triobesių padėties žemės kaina negali būti padidinta daugiau kaip ligi 480 auks. už ha.

§ 91.

Atlyginimas savininkams už nusavintą žemę nustatomas atskiru protokolu, kuriame turi būti nurodyta:

*) $\frac{1,05^{36} - 1}{1,05^{36} \cdot 0,05} = 16,547.$

a) kiek žemės į kurią rūšį paskirta, nustatant išperkamuosius mokesnius (§ 78);

b) kiek atlyginimo nustatoma žiūrint žemės rūšies;

c) jei žemė nusavinta su triobesiais, tai kiek ir del ko atlyginimas pakeliamas;

č) kiek iš nustatytos įkainavimo sumos išskaitoma už atimtą po 1861 m. iš valstiečių ir priskirtą prie dvaro žemę, jei tokios žemės yra kainuojamame plote.

Kainavimo protokolą tvirtina Žemės Reformos Valdyba.

§ 92.

Jei savininkui priklausomas atlyginimas nustatomas tuo metu, kada išperkamieji už žemę mokesniai dar nėra nustatyti, tai Žemės Reformos Komisija privalo:

a) padaryti bendrą kainuojamos žemės aprašymą (§ 67);

b) ištirti žemės ir pievų ypatybes ir suskirstyti žemę ir pievas rūšimis;

c) nustatyti, einant § § 89 ir 90 įkainavimo aukštumą.

P a s t a b a. Netinkama žemės ūkiui žemė (ž. ref. įst. § 60), taip pat iš valstiečių po 1861 m. atimta žemė iš bendro ploto išskaitoma ir nekainuojama.

IV s k y r i u s.

Žemės perleidimo sąlygos.

A. Žemės perleidimo įgyjimo dokumentai.

§ 93.

Su tais asmenimis, kuriems žemė duodama nuosavybėn, Apskrities Žemės Tvarkytojas sudaro laikiną žemės perleidimo sutartį.

Gavusiam žemės suteikiama teisės faktinai žeme naudotis nuo sutartyje nurodyto laiko. Nuo to laiko gavęs žemės privalo atlikti visas surištas su žeme valstybės ir savivaldybių uždedamas pareigas.

§ 94.

Laikinoje žemės perleidimo sutartyje turi būti pažymėta:

a) kas ir su kuo padarė sutartį;

b) kuri žemė perleidžiama;

c) kurios žemės perleidimo sąlygos; (žemės kaina; metinė išperkamųjų mokesnių norma, mokėjimo pradžia ir pabaiga, išperkamųjų mokesnių išieškojimo tvarka, jei jie nebus įmokami laiku, mokesnių nemokėjimo pasekmės, laikas, nuo kurio suteikiama teisė faktinai naudotis žeme; nuosavybės teisės suvaržymai ūkio įkurimo sąlygos, sąlygos reikalingos galutinam žemės nuosavybės dokumentui sudaryti).

Perleidimo sutartys surašomos Žemės Reformos Valdybos nustatyta forma.

§ 95.

Laikina žemės perleidimo sutartis surašoma po to, kai:

a) Žemės Reformos Valdyba patvirtina apskrities Žemės Reformos Komisijos nutarimą, kam žemė duodama,

b) perleidžiamos žemės sienos aiškiai nustatytos,

c) išperkamųjų mokesnių normos ir ūkininkavimo sąlygos Žemės Reformos Valdybos patvirtintos.

§ 96.

Laikinoji žemės perleidimo sutartis sudaroma ir su tais asmenimis, kuriems 1919, 1920, 1921 ir 1922 metais buvo išduoti laikini raštai žeme naudotis.

§ 97.

Į laikiną žemės perleidimo sutartį įrašomas žemės plotas ir sklypų Nr. Nr. imami iš dvaro parceliacijos plano.

Žemės perleidimo sąlygos įrašomos einant Žemės Reformos Valdybos patvirtintu žemės kainavimo protokolu, o tais atsitikmais, kada žemė duodama be išperkamųjų mokesnių (ž. ref. įst. § 31) — einant Žemės Reformos Valdybos patvirtintu žemės paskyrimo protokolu (instr. II skyr. § 47).

§ 98.

Surašant laikiną žemės perleidimo sutartį, gavęs iš valstybės žemės privalo įmokėti įrašų pinigus, — po 2 auksinu už kiekvieną metinės išperkamųjų mokesnių normos rugių kilogramą.

§ 99.

Galutinas žemės perleidimo dokumentas išduodamas gavusiam žemės tik tada, kai:

a) žemės parceliacijos projektas jau patvirtintas Vyriausios Žemės Tvarkymo Komisijos, ir

b) gavęs žemės įmokėjo ne mažiau kaip už vienus metus išperkamuosius mokesnius ir pildė laikinos žemės perleidimo sutarties nustatytas ūkininkavimo sąlygas.

Jei žemės buvo duota tokiam asmenui, kuriam nereikia mokėti išperkamųjų mokesnių, tai jam galutinas žemės perleidimo dokumentas duodamas, išėjus ne mažiau kaip 3 metams nuo dienos suteikimo jam teisės faktinai žeme naudotis; išimtys gali būti padarytos tik tiems, kurie anksčiau kaip per trejus nuo žemės gavimo metus įsikurs gautoje žemėje ūkį, t. y. įdirbs žeme ir pastatys triobesius.

Atskirais atsitikimais galutinas žemės perleidimo dokumentas Žemės Reformos valdybos nutarimu gali būti išduodamas ir anksčiau.

§ 100.

Minėtų § 99 sąlygų išpildymą seka Apskrities Žemės Tvarkytojas. Apie išpildžiusius nustatytas sąlygas Apskrities Žemės Tvarkytojas praneša Žemės Reformos Valdybai.

Nepildant naujakuriui sutartyje pažymėtų sąlygų, sutartis panaikinama.

§ 101.

Įvykdžius naujakuriui reikalingas galutinam žemės įgijimo dokumentui gauti sąlygas, Žemės Reformos Valdyba padaro nutarimą apie žemės perleidimą, kuriame turi būti pažymėta:

a) kam žemė perleidžiama,

b) kuri žemė perleidžiama, ir

c) kuriomis sąlygomis ji perleidžiama.

Nutarimai apie žemės perleidimą surašomi Žemės Reformos Valdybos nustatyta forma.

§ 102

Žemės Reformos Valdybos nutarimas, padarytas skyrium vienam asmeniui, kuriam žemė perleidžiama, ar bendrai keliems asmenims, kuriems žemė perleidžiama iš to paties dvaro, įregistruojamas vyresniojo notaro rejestruose ar ypotekos knygose (ž. r. įst. § 51).

Su nutarimu vyresn. notarui ar Ypotekos Skyriui siunčiamas dvaro parceliacijos planas, jei tas planas dar nėra nusiųstas.

Įregistruoto nutarimo nuorašas laikomas nuosavybės teisės įrodančiu dokumentu.

§ 103

Apie įvykusį žemės perleidimą Žemės Reformos Valdyba praneša Rinkliavų Departamentui, Apskrities Žemės Tvarkytojui ir Apskrities Valdybai.

B. Gavusiųjų žemės pareigos ir nuosavybės teisių suvaržymai.

§ 104

Gavęs iš valstybės išpirktinai žemės privalo:

a) pats dirbti gautąją žemę,

b) kas metai įdirbti nustatytą žemės normą ir nustatytu laiku įkurti ūkį,

c) nuo dienos, kada suteikta teisė faktinai žeme naudotis, atlikti visas valstybės ir savivaldybės įstaigų uždėtas ant gautos žemės priedermes,

d) nustatytu laiku ir tvarka įmokėti išperkamuosius mokesnius (jei žemė duota ne dovanai).

§ 105

Turintieji teisės gautąją žemę išnuomuoti (ž. r. įst. § 39) gali tai padaryti tik gavę Apskrities Žemės Tvarkytojo leidimą.

Išnuomuojant žemę nuoma gali būti paimta ne daugiau, kaip už metus pirmyn.

§ 106

Gavęs žemės privalo kas metai įdirbti ne mažiau tos žemės normos, kuri nustatyta.

Kariai, kurie gauna skolon sėklų, privalo visą gautąją sėklą pasėti tais pačiais ūkio metais.

§ 107

Esami gautoje žemėje nusausinimo įtaisymai turi būti palaikomi tvarkoje, nežiūrint, ar jie reikalingi tam sklypui, ar tik kitiems sklypams.

§ 108

Per 8 metus naujakuris turi pastatyti visus ūkiui reikalingus triobesius. Tie naujakuriai, kurie gauna skolon statymo medžiagos privalo sunaudoti visą medžiagą statymui gautoje žemėje triobesių.

§ 109

Už pirmus dviejus žemes valdymo metus, skaitant nuo suteikimo jiems teisės faktinai naudotis žeme (ž. r. įst. § 25), išperkamųjų mokesnių naujakuriai nemoka. Faktino naudojimosi metų pradžia skaitoma nuo pirmo balandžio mėnesio 23 dienos sekančios po suteikimo teisės naudotis gautąja žeme.

Kariams išperkamųjų mokesnių mokėjimo pradžia gali būti nukelta į ketvirtus nuo faktino žemės gavimo metus tik Žemės Reformos Valdybai leidus.

Šio paragrafo dėsniai taikomi ir tiems naujakūriams, kurie gavo žemės einant įstatymu kariškiams žeme aprūpinti.

Pastaba. Jei išperkamieji mokesniai nustatomi vėliau to laiko, kada naujakuris privalėtų juos pradėti mokėti, tai mokesniai turi būti pradėta mokėti tais metais, kada jie nustatyti.

§ 110

Apskrities Žemės Tvarkytojas kas metai ne vėliau kaip dviem mėnesiais raštu praneša naujakuriams, kiek jiems reikia mokėti išperkamųjų mokesnių.

Pranešimo negavimas negali būti laikomas mokesnių neįmokėjimo pasiteisinimu.

§ 111

Įmokant išperkamuosius mokesnius ir baudas už juos, rugių kaina imama to laiko, kada mokesniai faktinai įmokama, o ne to, kada jie turėjo būti įmokėti. To pat dėsnio prisilaikant keičiami į rugius įrašų pinigai, sumažinant pirmą metinę išperkamųjų mokesnių normą (ž. ref. įst. § 25).

§ 112

Iš neįmokėjusių po nustatyto mokesnių mokėjimo termino išperkamieji mokesniai kartu su bauda išieškomi bendra valstybiniams mokesniams išieškoti nustatyta tvarka.

§ 113

Nelaimingais atsitikimais, k. a. sudegus triobėsiams išmušus javus ledams ar šiaip ištikus blogam dėrliui išgaišus gyvuliams ar sunkiai naujakuriui susirgus, išperkamųjų mokesnių mokėjimas gali būti vieniems metams atidėtas, o nelaimei pasikartojus mokėjimas gali būti atidėtas dar vieniems metams.

Mokesnių įmokėjimui atidėti reikalingas Žemės Reformos Valdybos sutikimas.

§ 114

Įmokant naujakuriui išperkamuosius mokesnius anksčiau nustatyto termino nuošimčiai atskaitomi už tiek pilnų metų, kiek jie įmokama anksčiau nustatyto mokėjimo termino.

Jei pav. 1928 m. birželio mėn. 1 dieną įmokama ta skolos dalis, kuri turi būti įmokėta 1938 m. gruodžio mėn. 1 dieną, tai skaitoma, kad ji įmokama 10 metų anksčiau termino, nors ištikrųjų ji įmokama 10 metų ir 6 mėn. anksčiau termino.

§ 115

Įmokant išperkamuosius mokesnius per kelius metus anksčiau nustatyto termino, vietoje kiekvieno įmokėtino po „n" metų rugių kilogramo reikia imti žemiau paduodamos lentelės atatinkamos metų skaičiui („n") eilutės ketvirtos skilties skaitlinė. Tuo būdu gali būti įmokama tik visa tų ar kitų metų išperkamųjų mokesnių suma.

Išperkamųjų mokesnių apskaitymo lentelė.

(Paskolai skaitoma 5 metiniai nuošimčiai).

Metų skaičius „n"	Kuri skolos suma gesinama įmokant kas metai per „n" metų po 1 klg $\frac{1.(1{,}05^n - 1)}{0{,}05 . 1{,}05^n}$	Kiek reikia įmokėti po „n" metų vietoje vieno klg. įmokamo iškarto.	Kiek reikia mokėti iš karto vietoje vieno klg. įmokėtino po „n" metų.
1.	2.	3.	4.
1,	0,952 (0,95; 0,9)	1,05	0,952 (0,95; 0,9)
2,	1,859 (1,86; 1,8)	1,102	0,907 (0,91; 0,9)
3,	2,723 (2,72; 2,7)	1,158	0,864 (0,86; 0,9)
4,	3,546 (3,55; 3,5)	1,216	0,823 (0,83; 0,8)
5,	4,330 (4,33; 4,3)	1,276	0,784 (0,78; 0,8)
6,	5,076 (5,08; 5,1)	1,340	0,746 (0,75; 0,8)
7,	5,786 (5,79; 5,8)	1,407	0,710 (0,71; 0,7)
8,	6,463 (6,46; 6,5)	1,477	0,677 (0,67; 0,7)
9,	7,108 (7,10; 7,1)	1,551	0,645 (0,64; 0,6)
10,	7,722 (7,72; 7,7)	1,629	0,614 (0,62; 0,6)
11,	8,307 (8,31; 8,3)	1,710	0,585 (0,59; 0,6)
12,	8,864 (8,86; 8,9)	1,796	0,557 (0,55; 0,6)
13,	9,395 (9,39; 9,4)	1,885	0,531 (0,53; 0,5)
14,	9,900 (9,90; 9,9)	1,980	0,505 (0,51; 0,5)
15,	10,381 (10,38; 10,4)	2,079	0,481 (0,48; 0,5)
16,	10,839 (10,84; 10,8)	2,182	0,458 (0,46; 0,4)
17,	11,275 (11,28; 11,2)	2,291	0,436 (0,44; 0,4)
18,	11.690 (11,69; 11,6)	2,406	0,415 (0,41; 0,4)
19,	12,086 (12,08; 12,0)	2,526	0,396 (0,39; 0,4)
20,	12,463 (12,46; 12,4)	2,653	0,377 (0,38; 0,4)
21,	12,822 (12,82; 12,8)	2,786	0,359 (0,36; 0,4)
22,	13,164 (13,16; 13,2)	2,925	0,342 (0,34; 0,4)
23,	13,489 (13,49; 13,5)	3,071	0,325 (0,33; 0,3)
24,	13,799 (13,80; 13,8)	3,225	0,310 (0,31; 0,3)
25,	14,094 (14,09; 14,1)	3,386	0,295 (0,29; 0,3)
26,	14,376 (14,37; 14,4)	3,556	0,282 (0,28; 0,3)
27,	14,644 (14,64; 14,7)	3,734	0,268 (0,27; 0,3)
28,	14,899 (14,90; 15,0)	3 920	0,255 (0,26; 0,3)
29,	15,141 (15,14; 15,2)	4,116	0,242 (0,24; 0,2)
30,	15,373 (15,37; 15,4)	4,332	0,232 (0,23; 0,2)
31,	15,593 (15,59; 15,6)	4,538	0,220 (0,22; 0,2)
32,	15.803 (15,80; 15,8)	4,765	0,210 (0,21; 0,2)
33,	16,003 (16,00; 16,0)	5,003	0,200 (0,20; 0,2)
34,	16,193 (16,19; 16,2)	5,253	0,190 (0,19; 0,2)
35,	16,375 (16,37; 16,4)	5,516	0,181 (0,18; 0,2)
36,	16,547 (16,54; 16,5)	5,780	0,173 (0,17; 0,1)

Pavyzdys. Naujakuris mokėjo 20 metų išperkamuosius mokesnius po 300 klg. kas metai. Jis dabar be einamųjų metų mokesnių normos nori įmokėti iškarto 500 klg. Kadangi jam liko mokėti dar 16 metų, tai įmokėdamas dabar išperkamuosius mokesnius už paskutinius (36-tus) metus jis vietoje kiekvieno paskutiniais (36-ais) metais įmokėtino klg-o turi mokėti tik 0,458 (eilutė 16) klg-mo,

gi vietoje 300 kgl. —	0,458 × 300 =	137,4	klg.;
už 35 metus . . .	0,481 × 300 =	144,3	„
„ 34 „ . . .	0,505 × 300 =	151,5	„
	Viso už 3 metus . .	433,2	klg.
už 33-čius metus .	0,531 × 300 =	159,3	klg.
	Viso už 4 metus . .	592,5	klg.

Tuo būdu iš jo galima paimti arba 433,2 klg. ir sutrumpinti išperkamųjų mokesnių mokėjimo laikas trim metais, arba reikalauti dar 92,5 klg. ir sutrumpinti — keturiais metais, bet negalima paimti 500 klg., nes tuo būdu reikėtų priimti už 4-tus metus tik dalis tų metų išperkamųjų mokesnių normos.

§ 116

Įmokant iš karto visą dar neįmokėtą išperkamųjų mokesnių dalį, už kiekvieną metinės išperkamųjų mokesnių normos vienetą turi būti imama § 115 pažymėtos lentelės antros skilties norma tos eilutės, kuri rodo už kiek metų dar reikia mokėti išperkamieji mokesniai.

Pavyzdys. Jei naujakurio įmokėta išperkamieji mokesniai už 15 metų ir tuo būdu jam dar reikia mokėti už 21 metus, tai sumokant visą skolą iškarto vietoje kiekvieno kilogramo, kurį turi mokėti kas metai per 21 metus, reikia paimti po 12,822 klg.

§ 117

Apskričių Žemės Tvarkytojai privalo teikti Žemės Reformos Valdybai žinių:

a) kurie naujakuriai neužsimokėjo nustatytu laiku išperkamųjų mokesnių;

b) kurie neįdirbo nustatytos žemės normos;

c) kurie neužsimokėjo nustatytu laiku už išduotą pašalpą.

§ 118

Už nepildymą prisiimtų pareigų naujakuriai gali būti pašalinti iš gautų ūkių.

§ 119

Naujakuriai ligi su jais bus padaryta laikina žemės perleidimo sutartis (§ 93) gali būti pašalinami šiais atsitikimais:

a) jei naujakuriui buvo duota žemė einant jo patiektomis aiškiai klaidingomis žiniomis;

b) jei naujakuris, valdęs ne mažiau kaip vienus metus jam duotą žemę, nėra įsėjęs žiemkenčių javų ir nėra pastatęs nei vieno triobesio;

c) jei naujakuris įsėjo mažiau kaip ⅔ gautos sėklos arba perleido kitiems gautą iš vyriausybės statymo medžiagą;

č) jei jis be leidimo savo žemę išnuomavo;

d) jei gavęs žemės betarnaudamas kariuomenėje karys nebeištikimai joje tarnavo;

e) jei naujakuris nesutinka surašyti laikinos žemės perleidimo sutarties arba duoti pasižadėjimo del atsilyginimo iš gautos pašalpos (sėklų ir statymo medžiagos).

§ 120

§§ 118 ir 119 minėtais atsitikimais Apskrities Žemės Tvarkytojas privalo kelti klausimą apie atėmimą žemės. Tuo reikalu jis, dalyvaujant vietos seniūnui, surašo protokolą, pažymėdamas jame, del kurių priežasčių žemė turi būti atimta.

Apie žemės atėmimo reikalingumą sprendžia Žemės Reformos Valdyba.

§ 121

Žemė iš naujakurio atimama be teismo sprendimo ir atiduodama kitam, jei Žemės Reformos Valdybos dar nėra padaryta nutarimo (§ 102) apie perleidimą jam žemės.

§ 122

Iš pašalinamo iš duotos žemės naujakurio išieškoma valstybei padaryti nuostoliai.

Prie nuostolių priskaitoma:

a) išduota pašalpa ir paskola;

b) nuoma už žemę už tuos metus, už kuriuos naujakuris, suteikus jam teisę valdyti žemę, nemokėjo išperkamųjų mokesnių; ši nuoma skaitoma lygi 80% išperkamųjų mokesnių normos;

c) administracijos išlaidos, kurios laikomos lygios vienų metų nuomos vertei.

§ 123

Naujakuris gali gautąją žemę įkeisti tik gavęs Žemės Reformos Valdybos leidimą.

Įkeitimas ūkio savo žmonai, arba žmonos ūkio savo vyrui — nevaržomas, bet apie įkeitimą turi būti pranešta Apskrities Žemės Tvarkytojui ir gautas jo tuo reikalu pažymėjimas.

C. Pašalpos.

§ 124

Žemės reformos įstatymo § 33 nustatyta pašalpa išduodama naujakuriui tik gavus iš jo pasižadėjimą, kad išduota pašalpa bus sunaudota tiesioginiams reikalams ir už ją naujakuris atsiteis žemės reformos įstatymo ir šios instrukcijos nustatyta tvarka. Šis pasižadėjimas turi būti paimtas ir iš tų naujakurių, kurie gavo pašalpos einant įstatymu kariškiams žeme aprūpinti.

§ 125

Pašalpų teikimas ir atsiskaitymas su naujakuriais už išduotą pašalpą yra Apskričių Žemės Tvarkytojų žinioje. Pašalpos išduodamos neperžengiant Žemės Reformos Valdybos patvirtintų metinių sąmatų.

§ 126

Pašalpų apyskaita vedama javų ir statomos medžiagos ekvivalentais.

Javai apskaitomi rugių vienetomis, statomoji medžiaga—medžio vertės vienetomis.

Naujakuriai atsiteisia už gautąją pašalpą pagal ekvivalentus.

§ 127

Javams apskaityti nustatoma vieno dvigubo rugių centnerio vieneta, kuri laikoma lygi 0,8 dv. cent. kviečių, 1,1 dv. cent. miežių, 1,1 dv. cent. navižų, 0,8 dv. cent. žirnių, 1 dv. cent. peliuškų, 1 dv. cent. vikių, 1,3 dv. cent. mišinio (avižų su vikiais, peliuškomis ar žirniais.

§ 128

Apskaitant paskolinta miško medžiaga ir atsiteisiant del jos su naujakuriu laikoma kad:

Vienas kietmeteris drūtosios (36—41 cm.) pušies yra lygus 24 vienetoms.

Vienas kietmeteris drūtosios (36 — 41 cm.) eglės yra lygus 23 vienetoms, vienas kietmeteris beržo ir juodalksnio — 23 vienetoms, vienas kietmeteris drebulės—16 vienetoms, vienas kietmeteris pusdrūtės (27—35 cm.) pušies—19 vienetoms, vienas kietmeteris pusdrūtės eglės — 17 vienetoms, vienas kietmeteris pusdrūtės beržo ir juodalksnio — 17 vienetoms, vienas kietmeteris pusdrūtės drebulės—14 vienetoms.

§ 129

Jei išduodant medžiagą nebuvo pažymėtos § 128 nurodytos žinios (medžio rūšis, drūtumas ar kietmeterių skaičius), tai skola apskaitoma einant šiais dėsniais:

1) jei nebuvo nurodyta medžio rūšis, tai skaitoma, kad buvo išduota pušis;

2) jei nebuvo nurodyta medžio storumas, tai skaitoma, kad buvo išduota pusdrūtis medis;

3) jei nebuvo nurodyta kietmeterių skaičius, tai: a) viename kelme drūtųjų (36—41 cm.) medžių skaitoma: pušies — 1,18 kietmeterių arba 28 vienetos (128 §), eglės—1,18 kietmetr. arba 27 vienetos, beržo ir juodalksnio — 1,11 kietmetr. arba 26 vienetos ir drebulės—1,39 kietmet. arba 22 vienetos; b) viename kelme pusdrūčių medžių skaitoma: pušies—0,74 kietmet. arba 14 vienet., eglės—0,72 kietmet. arba 12 vienet., beržo ir juodalksnio—0,73 kietmet. arba 12 vienetų ir drebulės—0,91 kietmetr. arba 12 vienetų.

§ 130

Už išduotą miško medžiagą su miškų administracija atsiteisia Žemės Reformos Valdyba; atsiteisimas daromas kas metai.

§ 131

Miško medžiaga išduodama naujakuriams pagal Apskričių Žemės Tvarkytojų reikalavimus. Reikalavimą pasilieka girininkas, o naujakurio medžiagos gavime pasirašymas ar jo nuorašas prisiunčiamas Apskrities Žemės Tvarkytojui.

Pasirašyme turi būti nurodyta, kurios rūšies, kiek kelmų, kurio drūtumo ir kiek kietmeterių išduota.

§ 132

Už išduotą pašalpą naujakuris atsilygina per penkis metus, įmokėdamas kas metai penktos dalies pašalpos vertybę. Už pirmą pašalpos dalį naujakuris turi užsimokėti šeštais metais ne vėliau kaip gruodžio mėn. 1 dieną po pirmos pašalpos gavimo laiko.

Naujakuris gali užsimokėti už visą ar dalį pašalpos ankščiau nustatyto termino.

§ 133

Už išduotą javais pašalpą naujakuris užsimoka pagal atatinkamų metų (ž. ref. įst. § 33) rugių kainą, nustatytą išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti.

Už išduotą miško medžiagos pašalpą naujakuris užsimoka pagal įmokėjimo metų pusdrutės pušies kietmeterio taksos kainą. Už vieną skolos vienetą imama 5% kietmeterio taksos kainos.

§ 134

Laiku neįmokėta skola už pašalpą išieškoma ta pačia tvarka, kuri yra nustatyta tais klausimais išperkamiesiems mokesniams.

V. Skyrius.

Perimto valdžios žinion turto valdymo ir jo likvidavimo tvarka.

A. Žemės nuomavimas.

§ 135

Esamoji valdžios žinioje žemė naudojama, einant privatinių savininkų žemių naudojimo įstatymu. (Vyr. Žin. Nr. 51, eilinis Nr. 497; žemės ref. įst. § 56).

§ 136

Ta žemė, kuri numatoma parceliuoti, išnuomojama vieniems metams; ilgesniam laikui išnuomojant turi būti į sutartį įrašyta, kad kiekvienais metais sutartis gali būti pertraukta, perspėjus nuomininką apie sutarties pertraukimą 6 mėnesiais prieš sekančią balandžio mėn. 23 dieną.

Atskirais atsitikimais, kada ūkis ne bus greitu laiku parceliuojamas, žemė gali būti išnuomota ligi 6 metų be teisės pertraukti sutartį prieš pasibaigiant jos nuomos terminui.

Pastaba. Pavyzdingiems ūkiams įkurti ir kitiems žemės ūkio kultūros reikalams, taip pat ir pramonės reikalams žemė išnuomojama arba duodama valdyti tam tikra Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos nustatyta tvarka.

Kita tvarka išnuomuojama žemė, kur iskiriama miesto gyventojų reikalams (žemės reformos įst. §§ 17 ir 50.

§ 137.

Kam ir kuriomis sąlygomis žemė turi būti išnuomuota, nustato Žemesnioji Žemės Ūkio Komisija (Priv. sav. žem. naud. įst. § 3). Žemesniosios Žemės Ūkio Komisijos nariais gali būti Žemės Reformos Komisijos nariai.

Nuoma nustatoma rugiais, šiomis vidutinėmis normomis.

Žemės vietos padėtis.	Nuomos norma I metams už I ha.			
	I rūš. žemės.	II rūš. žemės.	III rūš. žemės.	IV rūš. žemės.
a) Žemė, kuri yra ne toliau kaip 3 klm. nuo apskr. miesto	2,5 cnt.	1,5cnt.	0,9cnt.	0,5 cnt.
b) Žemė—3—10 klm. nuo apskr. m.	1,5 „	0,9 „	0,5 „	0,3 „
c) Žemė, kuri yra toliau kaip 10 klm. nuo apskrities miesto	1,2 „	0,8 „	0,4 „	0,2 „

I pastaba. Nuoma gali būti nustatyta ir kitais javais, žiūrint šių santykių tarp javų vertybės: 1 cent. rugių = 0,8 cent. kviečių arba žirnių, 1 cent. peliuškų arba vikių, 1,1 cent. avižų arba miežių, 1,3 cent. mišinio (avižų su vikiais, peliuškomis ar žirniais).

II Pastaba. Jei nuomininkui suteikiama teisė naudotis ne tik žemės našumu, bet ir diražemiu (plytnyčioms, kalkinyčioms), tai į nuomos normą turi įeiti ir jo (diražemio) vertybė, kuri negali būti mažesnė kaip išnaudoto žemės ploto rinkos kaina.

§ 138

Jei nuomos sutarčiai pasibaigus, žemė reikia išnuomoti, tai ji pirmoje eilėje turi būti išnuomojama tam pačiam nuomininkui, jei jis išpildė sutarties sąlygas ir pareiškė noro toliau tą žemę nuomoti.

Jei nuomos sąlygos nekeičiamos, tai šiais atsitikimais nuomos sąlygoms nustatyti nereikia atsiklausti Žem. Žemės Ūkio Komisijos. Taip pat nereikia atsiklausti Žem. Žemės Ūkio Komisijos, jei atsisakius nuomininkui toliau žemę nuomoti, jį kitam asmeniui tomis pat sąlygomis išnuomojama.

Pastaba. Nuomininkas gali būti laikomas atsisakęs atnaujinti nuomos sutartį, jei per tris mėnesius prieš pasibaigiant nuomos terminui jis nepareiškė noro sutartį atnaujinti.

§ 139.

Durpynai ir vandenys išnuomuojami Durpynų ir Vandenų Inspekcijos nustatyta tvarka.

§ 140.

Sodai gali būti išnuomojami skyrium. Didesni kaip 1 ha sodai išnuomojami iš varžytinių, mažesni — per Žemesniąsias Žemės Ūkio Komisijas.

Jei sodai išnuomuojami vieniems metams, tai nuoma nustatoma pinigais, jei jie išnuomuojami ilgesniam laikui — rugiais.

Išnuomuojant sodus turi būti imamas įkaitas ne mažiau kaip pusė metinės nuomos normos.

§ 141.

Išnuomuojant servituto ar bendrų ganyklų teisėmis apsunkintą žemę reikia pasistengti nuomoti tą žemę pirmoje eilėje tų teisių laikytojams kiekvienam atatinkamą jo teisėms žemės plotą, ir tik už surištų su ta žeme pareigų pildymą.

Šiais atsitikimais sutartyse turi būti pažymėta, kad sutartis negali būti pamatas savo teisėms į žemę įrodyti, servitutus ar bendras ganyklas likviduojant.

§ 142.

Buv. savininko teisėtai ilgam laikui išnuomota žemė, perėmus ją valdžios žinion, išnuomojama tam pačiam nuomininkui. Jei savininkas buvo teisėtai paėmęs nuomą už kelius metus išaukšto, tai ligi išeis laikas, už kurį nuomininkas yra sumokėjęs savininkui nuomą, arba kol žemė bus išparceliuota, nors tas laikas dar ir nebus išėjęs, žemė gali būti palikta nuomininkui valdyti vien už surištų su žeme priedermių pildymą; tokių pat teisių pripažįstama ir tiems asmenims, kurie prieš paskelbiant žemės reformos įstatymą yra teisėtai užpirkę iš savininko žemę, yra įmokėję jiems dalį pinigų už tą žemę ir yra pradėję ją valdyti.

§ 143.

Išparceliuoto dvaro žemė, ligi ji sunaudojama žemės reformos reikalams, išnuomojama bendra šios instrukcijos tvarka.

§ 144.

Nuomos sutartys surašomos Žemės Reformos Valdybos nustatyta tvarka.

Žemės Ūkio ir V. Turtų Ministeriją sutartyje atstovauja Apskrities Žemės Tvarkytojas arba jo padėjėjas. Sutartys surašomos esant dviem liudininkam, kurie sutartį pasirašo.

Pastaba. Apskrities Žemės Tvarkytojas gali pavesti surašyti sutartį kitiems savo įgaliotiems asmenims, bet tokia sutartis turi būti jo patvirtinta.

§ 145.

Nuomos sutartyse turi būti įrašytos šios pamatinės sąlygos:

1) kad nuoma už išėjusius ūkio metus turi būti įmokėta ne vėliau kaip tų pačių metų gruodžio mėnesio 1 dieną;

2) kad už nuomos įmokėjimo pavėlavimą nuomininkas privalo mokėti nuo neįmokėtos nuomos už kiekvieną pavėluotą mėnesį ar jo dalį 1% baudos;

3) kad neįmokėjus nustatytu laiku nuomos, ji išieškoma valstybiniams mokesniams išieškoti nustatyta tvarka;

4) kad javai, kuriais mokama nuoma, turi būti pirmos rūšies, sausi ir turi būti nuomininko atvežti į nurodytą vietą;

5) kad sutarta mokėti „natura" nuoma, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai pareikalavus, turi būti įmokėta pinigais rinkos kainomis;

6) kad imant nuomininkui įdirbtą ar įsėtą žemę, nuomos laikui pasibaigus, įdirbimo žvilgsniu ji turi būti palikta neblogesnėje padėtyje, kaip buvo surašant sutartį;

7) kad nuomininkas privalo savo lėšomis taisyti triobesius, tvoras ir griovius ir mokėti triobesių ugnies draudimo mokesnius;

8) kad nuomininkas turi mokėti visus su nuomuojama žeme surištus mokesnius ir atlikti naturalines pareigas ir kad jis turi mokėti sutarties aktui reikalingą žyminį mokesnį.

Pastaba. Be Žemės Reformos Valdybos sutikimo sutartyse negali būti įrašyta tokių punktų, kuriais sudaroma Valstybei išlaidų (malkos, medžiaga remontui etc.).

§ 146.

Be Žemės Reformos Valdybos sutikimo sutarties sąlygos negali būti keičiamos, bet tie nuomininkai, kurie nuomuoja ne daugiau kaip 20 ha, „natura" nustatytą nuomą gali įmokėti pinigais išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti nustatyta rugių kaina.

§ 147.

Žemės Reformos Valdybos tvirtinimo reikalingos šios sutartys: minėtos § 142 nuomos sutartys, taip pat visos sutartys, kuriomis vienam asmeniui išnuomuojama daugiau kaip 50 ha, arba kuriomis nustatomas ilgesnis kaip vienų metų nuomos terminas be teisės pertraukti sutartį.

Pastaba. Prie minėtų § 142 sutarčių turi būti pridėti nuomininkų turimų nuomos ar užpardavimo sutarčių nuorašai.

B. Pasėlių ir triobėsių likvidavimas.

§ 148.

Išparceliuotų ūkių pasėliai ir triobesiai pirmoje eilėje sunaudojami aprūpinti sėkla ir statymo medžiaga gavusius žemės naujakurius.

Antrų metų dobilai į pasėlius neįskaitomi.

§ 149.

Ūkių savinininkai, kurie yra pareiškę noro likti savo ūkių šeimininkais ligi jie bus išparceliuoti, turi teisės patys likviduoti savo pasėlius.

§ 150.

Tais atsitikimais, kada savininkas likviduoja žiemkenčių javų ir dobilų pasėlius sekančiais metais po to, kada nusavinta žemė faktinai buvo perimta valdžios žinion, jie privalo mokėti valstybei nuomą po 3 cent. rugių už ha ir atlikti už tą plotą visas valstybės ir savivaldybių uždėtas pareigas. Tuo reikalu su buv. savininku sudaroma sutartis.

Jei perimant žemę valdžios žinion nusavintoje žemėje savininko būtų įsėta daugiau pasėlių, kaip jų buvo įsėta skelbiant žemės reformos įstatymą, tai už tą perviršį nuoma nemokama.

Pastaba. Be sutikimo Žemės Reformos Valdybos ūkio valdytojas neturi teisės išvežti iš likviduojamo ūkio mėšlo ir šiaudų.

§ 151.

Nuomininkams priklausą pasėlių plotai leidžiama jiems patiems likviduoti §§ 149 ir 150 nustatyta tvarka.

§ 152.

Likviduojami pasėliai ir triobesiai pirmoje eilėje duodami gavusiems tame ūkyje žemės kariams; jie įskaitomi jiems į priklausomą pašalpos normą (žemės ref. įst. § 32).

Triobesiai ir pasėlių plotai perleidžiami naujakuriams kiekvienam atskirai ar keliems bendrai.

Pastaba. Triobesiai, kurie reikalingi tam žemės sklypui, kuriame jie yra, perleidžiami pirmoje eilėje §§ 156 ir 157 sąlygomis tam asmeniui, kuriam tas sklypas paskirtas.

§ 153.

Likę nuo karių triobesiai ir pasėliai parduodami iš varžytinių kitiems gavusiems žemės naujakuriams, bet pirmoje eilėje gavusiems to paties ūkio žemės. Netinkami naujakuriams ir vyriausybei nereikalingi

triobesiai, taip pat neišparceliuotų dvarų nebetinkami ūkiui triobesiai parduodami iš varžytinių.

§ 154.

Tiek perleidžiant triobesius ar pasėlius naujakuriams, tiek parduodant juos iš varžytinių kitiems asmenims arba atiduodant savivaldybėms ar visuomenės įstaigoms, kaina jiems nustatoma Apskrities ar Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos.

§ 155.

Triobesių ir dobilų kaina nustatoma pinigais, o rugių ir kviečių pasėlių — rugiais.

§ 156.

Įskaitomi kariams į pašalpą pinigais įkainuoti triobesiai perskaitomi į rąstus, einant pusdrutės (31 cm.) pušies rąsto rinkos kaina artimiausiame miške.

Jei, pavyzdžiui, triobesys įkainuotas 10.000 auksinų, pusdrutės pušies rąsto kaina 400 auks., tai prie šių sąlygų triobesys skaitomas už $\frac{10.000}{400}$ t. y. 25 rąstus pušies 31 cm. storumo.

Pastaba. Apskaitant naujakurio skolą vienas rąstas šiais atsitikimais laikomas lygus 0,74 kietmeterio arba 14 „skolos vienetų" (žiūr. instr. §§ 128 ir 129.

Karys turi teisės už gaunamus triobesius atsilyginti pinigais § 157 nustatyta tvarka, bet priklausoma jam pašalpos norma sumažinama.

§ 157.

Pirktų triobesių ir pasėlių kainos įmokėjimas Apskrities Žemės Reformos Komisijos nuožiūra gali būti išdėstytas 6 (ar mažiau) terminams, įmokant kas metai ne mažiau kaip vieną šeštą dalį skolos ir 6% už neimokėtą ligi to laiko skolos dalį. Pirma skolos dalis turi būti įmokėta tuojau.

Jei šiuo būdu išdėstomas įmokėjimas už pinigais įkainuotus triobesius, tai triobesio kaina pakeičiama rugių ekvivalentu, išeinant iš rugių rinkos kainos, kurią konstatuoja Žemės Reformos Komisija. Skola įmokama pinigais rugių kaina, nustatyta išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti.

Pavyzdys. Triobesys įkainuotas 18.000 auksinų; rugių rinkos kaina 500 auks. dvig. rugių cent. Skola įmokama šiuo būdu.

Tuojaus įmokama $\frac{18.000}{6} = 3.000$ auksinų. Toliau kas metai įmokama penkta dalis 30 dvigubų cnt. ($\frac{15.000}{500} = 30$ cnt.) rugių vertybės su atatinkamais nuošimčiais, būtent:

už 1 metų $\frac{30}{5} + \frac{30.6}{100} = 7.8$ dv. cent. rugių vertybė,

„ 2 „ $\frac{30}{5} + \frac{24.6}{100} = 7.44$ „ „ „ „

„ 3 „ $\frac{30}{5} + \frac{18.6}{100} = 7.08$ „ „ „ „

„ 4 „ $\frac{30}{5} + \frac{12.6}{100} = 6.72$ „ „ „ „

„ 5 „ $\frac{30}{5} + \frac{6.6}{100} = 6.36$ „ „ „ „

Jei pav. už trijų metų išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti rugių kaina būtų 400 auks. dvigubam centneriui, tai vietoje 7.08 dv. cnt. reiktų iš skolininko paimti 7,08×400 = 2832 auksinai.

§ 158.

Jei naujakuris grąžina skolą per 6 metus, tai su juo sudaroma skolos išdėstymo sutartis. Skola už pasėlius skaitoma rugiais, bet įmokama pinigais pagal įmokėjimo metų rugių kainą, nustatytą išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti (žemės ref. įst. § 28).

Už skolos įmokėjimo pavėlavimą imama vienas % nuo suvėlintos įmokėti sumos už kiekvieną pavėlintą mėnesį ar jo dalį.

Visa ar dalis skolos gali būti įmokėta anksčiau nustatyto termino; tuomet nuošimčiai skaitomi tik už išėjusį ligi mokėjimo dienos laiką, skaitant nepilną mėnesį pilnu.

C. Globojamos privatinių savininkų žemės grąžinimas.

§ 159.

Pareiškus savininkui ar jo teisėtam įgaliotiniui norą paimti valdyti nenusavinamą žemės normą (žemės ref. įst. § 52) jam paliekama:

a) 80 ha žemės,

b) 80 ha skaičiuje ligi 25 ha miško,

c) pramonės įmonės su žeme,

č) esamieji pasirinktos žemės sienose triobesiai ir kitas nekilnojamas turtas, išskiriant pasėlius,

d) esamų tame ūkyje, kur savininkas pasirinko nenusavinamą žemės normą, valstybės globoje žiemkenčių javų pasėlių dalis ligi 12 ha,

e) visas nelikviduotas savininko kilnojamas turtas,

f) valdžios sudarytos sutartys, kurios liečia nenusavinamą žemės plotą.

Pastaba. Savininkams, kuriems priklauso ne daugiau kaip 80 ha žemės, grąžinama visa žemė su kilnojamu ir nekilnojamu turtu.

§ 160.

Neliečiama žemės norma grąžinama ten, kur ji yra išskirta parceliuojant globojamą žemę; jei žemė dar neišparceliuota, tai ten, kur savininkas pasirenka.

Nustatant nenusavinamos žemės normos sienas turi būti žiūrima žemės reformos įstatymo §§ 6, 37, 48 ir 72 reikalavimų.

§ 161.

Tais atsitikimais, kai savininkui priklauso žemės daugiau kaip 80 ha, bet tas perviršis netinka nei atskiram ūkiui įkurti nei gretimuosius mažažemius aprūpinti žeme, visas toks ūkis grąžinamas savininkui, kaip nenusavinama žemės norma. Taip pat gali būti pasielgta ir tais atsitikimais, kada savininkui priklauso kiti ūkiai, bet jo pasirinktame ūkyje yra toks žemės perviršis.

§ 162.

Tiems savininkams, kuriems žemės reformos įstatymą skelbiant priklausė ne daugiau kaip 200 ha, prie nenusavinamų 80 ha gali būti palikta ž. ref. įstatymo §§ 55 ir 56 nustatytomis teisėmis laikinai valdyti visą kitą žemę.

§ 163.

Visos teisės į pajamas iš nenusavinamos ūkio normos § 159 savininkas įgyja nuo sekančios po įteikimo pareiškimo apie grąžinimą nenusavinamos ūkio normos balandžio mėn. 23 dienos.

§ 164.

Savininkų pareiškimai grąžinti nenusavinamą žemės normą įteikiami atatinkamam Apskrities Žemės Tvarkytojui. Jei nenusavinama žemės norma dar neišskirta, tai pareiškime turi būti nurodyta, kame ir kiek žemės savininkui priklausė, kur jis pasirenka nenusavinamą žemės normą, kiek nori gauti miško, kurių pramonės įmonių yra žemėje ir kiek žemės joms priklauso.

Prie pareiškimo turi būti pridėta nuosavybės teisių įrodymai. Jei nenusavinama žemės norma dar neišskirta, tai prie pareiškimo reikia pridėti viso ūkio ir nenusavinamos žemės normos planas ar braižinys.

§ 165.

Savininko pareiškimą Apskrities Žemės Tvarkytojas siunčia Žemės Reformos Valdybai, nurodydamas, kurių yra valdžios padarytų sutarčių del nenusavinamos žemės normos, ir ar tos sutartys liečia tik savininko pasirinktą žemę ar ir kitą žemę.

Jei nenusavinama žemės norma dar nėra išskirta o savininkas įteikia jo pasirinktos žemės planą, tai be minėtų žinių Apskrities Žemės Tvarkytojas privalo pranešti, ar nebus sunku parceliuoti to ūkio, kuriame savininkas pasirinko nenusavinamą žemės normą, likusią žemę, jei savininkui bus pripažintos jo nurodytos nenusavinamos žemės normos sienos.

§ 166.

Leidus Žemės Reformos Valdybai atiduoti savininkui valdyti nenusavinamą žemės normą, Apskrities Žemės Tvarkytojas surašo perdavimo aktą, kuriame turi būti nurodyta:

a) kuri žemė, triobesiai, pramonės įmonės ir pasėliai perduodami,

b) kurios nuomos sutartys perduodamos savininkui,

c) kurios del parduoto išpirktinai prieš 1922 metų balandžio mėn. 3 d. nekilnojamo turto sutarčių teisės perduodamos savininkui,

d) kurios del parduoto išpirktinai kilnojamo turto sutarčių teisės perduodamos savininkui.

§ 167.

Padarytos del parduoto kilnojamo ir nekilnojamo turto sutarčių teisės perduodamos savininkui visos, kiek jos priklausė valdžiai perdavimo akto § 166 surašymo metu.

Nuomos sutarčių teisės perduodamos einant § 159.

Jei nuomos sutartys liečia ir grąžinamą ir paliekamą valdžios žinioje žemę, tai sutarties teisės atatinkamai dalinamos tarp savininko ir valstybės.

Perduodamos savininkui nuomos sutartys negali būti pertrauktos prieš jų termino pasibaigimą.

§ 168.

Perdavimo aktas § 166 reikalingas Žemės Reformos Valdybos patvirtinimo. Jį patvirtinus, Apskrities Žemės Tvarkytojas išduoda savininkui perduodamų sutarčių nuorašus.

Jei savininkui priklauso tik dalis nuomos sutarties teisių § 167, tai išduodamame savininkui sutarties nuoraše turi būti nurodyta, kiek nuomos savininkas turi teisės gauti einant ta sutartimi.

Nuomininkams ir pirkusiems išsimokėtinai kilnojamąjį ar nekilnojamąjį turtą pranešama, kam ir kiek nuomos ar skolos jie turi mokėti.

§ 169.

Už priklausomą savininkui žiemkenčių javų pasėlių plotą su savininku atsilyginama, perduodant jam tą esamą valstybės globoje pasėlių plotą, kuris yra ar nuomininkų turi būti įsėtas savininko pasirinktos žemės sienose. Jei to pasėlių ploto nepakaktų, tai už kiekvieną pasėlių hektarą savininkui atlyginama po 10 cent. rugių; šis atlyginimas išmokamas rugių kaina, nustatyta išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti (žemės ref. įst. § 28).

§ 170.

Jei savininkas įteikia paliekamos nenusavinamos žemės planą, tai Žemės Reformos Valdyba, patikrinus tokio plano tikrumą, ir neradusi kliūčių (§§ 160 ir 165) pripažinti savininkui jo pasirinktos žemės sienas, įregistruoja savo nutarimą, kad žemė yra nusavinama, vyresniojo notaro rejestruose ir išduoda savininkui savo nutarimo nuorašą.

Toks nuorašas laikomas nuosavybės teisės įrodančiu dokumentu (žemės ref. įst. § 70).

§ 171.

Jei pats savininkas nepadaro nenusavinamos žemės normos plano, tai šios žemės sienos nustatomos parceliuojant tą ūkį, kur savininkas pasirinko nenusavinamą žemės normą.

Ši žemė gali būti vėl vyriausybės išnuomuojama, jei sutartis pasibaigia, nenustačius nenusavinamos žemės sienų. Iš naujos sutarties kilančios teisės vėl atatinkamai dalinamos tarp savininko ir valstybės.

D. Nekilnojamo turto knygos.

§ 172.

Apskričių Žemės Tvarkytojai privalo vesti nustatyta forma 1) žemės, 2) triobesių ir 3) pasėlių knygas, kuriose turi būti registruojamas valdžios žinion perėjęs ir likviduojamas turtas.

§ 173.

Žemės knygose turi būti žymima, kiek žemės:

a) perėjo valdžios žinion,

b) perėjo valdžios nuosavybėn,

c) grąžinama savininkams,

d) atiduodama už panaikinamas servituto ir bendrų ganyklų teises,

e) atiduodama nuosavybėn bežemiams, mažažemiams, bažnyčių ir kapynų reikalams, ar parduodama, einant žemės reformos įstatymo § 65,

f) duodama žemės reformos įstatymo §§ 17 ir 18 numatytiems reikalams ilgo laiko nuomon ar kitomis valdymo sąlygomis,

g) išnuomuojama trumpam laikui;

k) grįžta valstybės nuosavybėn arba valdyti (iš punktų „f" ir „e").

Pasikeitus žemės valdymo padėčiai, knygoje daromi atatinkami pažymėjimai.

§ 174.

Į triobesių knygą įrašomi visi esami paimtuose valdžios žinion ūkiuose ir atskiruose žemės sklypuose triobesiai ir pažymima apie jų likvidavimą (grąžinimas savininkui, pardavimas, gaisro sunaikinimas etc.).

§ 175.

Pasėlių knygoje kiekvienam ūkiui, kur yra pasėlių, atidengiama pasėlių sąskaita. Jei pradedant sąskaitą pasėliai būtų išnuomuoti, tai į sąskaitą įrašoma tas plotas, kuris sutartimi einant turi būti paliktas, sutarčiai pasibaigus. Sąskaitoje žymima esamų valdžios žinioje pasėlių ploto keitimasis.

E. Atsiskaitymas iš privatinių savininkų turto globojimo.

§ 176.

Atsiskaitymas iš privatinių savininkų turto globojimo daromas skyrium už laiką nuo turto valstybės globon paėmimo ligi 1922 metų balandžio mėn. 3 d. ir skyrium už laiką nuo 1922 metų balandžio mėnesio 3 dienos.

§ 177.

Už laiką ligi 1922 m. balandžio mėnesio 3 dienos su savininkais atsiskaitoma iš viso paimto globon kilnojamo ir nekilnojamo turto; už laiką nuo 1922 m.

balandžio mėnesio 3 dienos tik iš kilnojamojo turto, pramonės įmonių ir iš žemės reformos įstatymo nenusavintos žemės normos, t. y. iš 80 ha žemės.

I. Atsiskaitymas iš turto globojimo ligi 1920 m. balandžio mėn. 3 d.

§ 178.

Pirmoje eilėje atsiskaitoma už laiką ligi 1922 m. balandžio mėnesio 3 dienos. Šis atsiskaitymas reikia padaryti tiek, kiek jis nepadarytas Žemės Ūkio Departamento nustatyta tvarka.

§ 179.

Atsiskaitymo iš turto globojimo projektą sudaro Apskrities Žemės Tvarkytojas. Projektas įgyja galios, patvirtinus jį Žemės Reformos Valdybai.

§ 180.

Apskrities Žemės Tvarkytojas surašo atskirai kiekvienam ūkiui arba bendrai keliems to paties savininko ūkiams atsiskaitymo aktą, kuriame turi būti nurodyta:

a) kada ūkis paimtas valstybės globon;

b) už kurį laiką atsiskaityta;

c) kiek pajamų iš nuomos priklauso savininkui (§§ 181 ir 182).

d) kiek pajamų priklauso savininkui iš kilnojamo turto (§ 183).

e) kiek kitų pajamų priklauso savininkui (§ 183).

f) kiek valstybė turėjo faktinų išlaidų, surištų su turto globojimu (§ 186).

g) kiek priskaitoma organizacinių išlaidų už 1919 metus (§ 185).

Pastaba. Punktuose c, d, e, f ir g minimoms sumoms apskaityti sudaroma smulkūs pajamų ir išlaidų sąrašai ir prie jų pridedamos nuomos ir kitokios sutartys, jei tos pajamos gautos einant sudarytomis sutartimis.

§ 181.

Savininkui priklausomos iš nuomos pajamos apskaitomos iš sudarytų nuomos sutarčių:

a) už 1919 metus savininkui priklauso sutartyje nurodytas nuomos mokesnis;

b) už 1920 metus—²/₃ sutartyje nurodyto nuomos mokesnio;

c) už 1921 metus — ¹/₂ sutartyje nurodyto nuomos mokesnio.

I pastaba. Atsiskaitant su savininku nurodytas sutartyse „natūra“ nuomos mokesnis skaitomas tvirta (Intendantūros skyriaus nustatyta rekvizicijoms apmokėti) kaina, būtent: vienas pūdas rugių — 10 a., kviečių—15 auks., miežių—8 auks., avižų — 7 auks. Jei sutartyse pasakyta, kad sutartas „natūra“ nuomos mokesnis gali būti įmokėtas pinigais, tai atsiskaitymui imama nurodyta „natūros“ norma. Jei vietoje nustatytos rugiais nuomos, sutartimi buvo leidžiama mokėti nuomą kitais produktais, tai atsiskaitymui imama rugių norma.

II pastaba. Jei sutartis dėl kurių nors nuo nuomininko ir nuomotojo nepriklausančių priežasčių (teismo sprendimas, okupacija, sienos su latviais nutiesimas) negalėjo būti išpildyta, tai atsiskaitant imama faktinai gauta nuoma.

III pastaba. Jei savininkui priklauso ne daugiau kaip 70 deš. žemės, tai už 1921 ir sekančius metus su juo atsiskaitoma kaip už 1920 metus.

§ 182.

Atsiskaitant su savininkais už tuos dvarus, kur Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija pati vedė ūkį, reikia nustatyti to dvaro nuomos aukštumą.

Nuomos nustatoma nuo ligi 0,3 centnerio rugių už ha, būtent: jei ūkis buvo tvarkoje, nuomos skaitoma po 1 centnerį; už apleistus—po 0,6 centnerius, už labai apleistus—po ¹/₃ cent.; dirvonai ir netinkama žemė išskaitomi iš bendro ploto.

Nuomos didumą, jei jis dar nenustatytas, nustato komisija, sudaryta iš Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovo ir apskrities savivaldybės 2 atstovų, dalyvaujant Valstybės Kontrolės atstovui.

Šiais atsitikimais „natūra“ nustatyta nuoma, atsiskaitant su savininkais, kainuojama tvirtomis kainomis, ir savininkui priklausoma iš nuomos suma apskaitoma einant § 180 dėsniais.

§ 183.

Gautos iš parduoto prieš 1922 metus balandžio mėnesio 3 dieną kilnojamo ir nekilnojamo turto pajamos eina savininkui. Taip pat savininkui priskaitoma vertybė to kilnojamo turto, kuris buvo paimtas valstybės reikalams, jei tas turtas savininkui nebegrąžinamas.

Savininko naudai eina visos kitos, nepažymėtos šiame § 181 faktinos pajamos, gautos iš globojamo turto naudojimo.

Pastaba. Paimto valstybės reikalams kilnojamo turto kainą nustato komisija iš Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos ir dviejų savivaldybių atstovų, dalyvaujant Valstybės Kontrolės atstovui. Ši kaina nustatoma tik tada, jei tuo pačiu tikslu ji dar nebuvo nustatyta.

§ 184.

Iš priklausomos savininkui sumos (§§ 181, 182 ir 183) išskaitoma organizacinės ir faktinos turto globojimo išlaidos.

Organizacinės išlaidos imamos tik už globojimą turto 1919 m.

§ 185.

Organizacinėms 1919 metų išlaidoms padengti imama po 1,8 auksinų už hektarą paimtos valstybės globon žemės ir 2% nuo paimto valstybės globon kilnojamo turto vertybės. Kilnojamo turto kaina imama ta, kuri buvo nustatyta pirmu kainavimo aktu.

§ 186

Į faktinas išlaidas įskaitoma tik tos išlaidos, kurios padarytos specialiniai globojamam ūkiui (k. a. mokesniai, rekvizicijos, atlyginimas darbininkams, triobų remontas, jei jis padarytas valdžios lėšomis).

Pastaba. Jei dvare pati Ministerija vedė ūkį, tai į faktinas išlaidas įskaitoma tik valstybės ir savivaldybių uždėti mokesniai ir vyriausybės grąžinta savininko skola (neišmokėtas atlyginimas darbininkams, rekvizicijos); triobesių remontas į faktinas išlaidas įskaitomas, jei triobesiai grąžinami savininkui; šiuo atsitikimu iš faktinai padarytų remontui išlaidų atskaitoma po 10% už kiekvienus globojimo metus.

§ 187.

Savininkui priklausomos iš turto globojimo ligi 1922 metų balandžio mėn. 3 dienos pajamos, jei savininkas nepareiškė noro jų gauti, įnešamos depozitan; jei atsiskaičius pasirodytų, kad depozitan buvo įnešta didesnė kaip reikia suma, tai perviršis eina į valstybės lėšas.

2. Atsiskaitymas už turto globojimą po 1922 metų balandžio mėn. 3 dienos.

§ 188.

Už turto globojimą po 1922 metų balandžio mėnesio 3 dienos atsiskaitoma einant §§ 177, 181 punktu c ir pastabomis, §§ 182, 183 ir 184.

Atsiskaitoma už kiekvienus metus. Savininkui priklausoma iš nuomos suma įnešama depozitan.

Gautos iš parduoto turto įpajamos įnešamos depozitan, kaip tik jos gaunamos.

§ 189.

Jei apskaitant savininkui priklausomą iš nuomos sumą, nėra jo pareikšta, kuriame ūkyje jis pasirenka neliečiamą žemės normą, tai savininkui priskaitoma atatinkama 80 ha nuomos dalis (§ 181) iš visos jo nuomojamos žemės, del kurios dar nėra nuspręsta, kad ji laikoma valstybės nuosavybe.

Jei savininkas jau yra pareiškęs, kur jis pasirinko neliečiamą žemės ūkio normą, tai atatinkama 80 ha nuomos dalis jam paskiriama tik iš to ūkio, kur jis pasirinko neliečiamą žemės normą.

§ 190.

Grąžinant savininkui nenusavinamą žemės ūkio normą (§ 159) su juo padaroma galutinas atsiskaitymas ir jam išmokama, arba iš jo išieškoma, priklausoma už turto globojimo suma.

VI skyrius.

Miestų sričių žemių tvarkymas.

A. Žemės parceliacijos projekto sudarymas.

§ 191.

Žemės Reformos įstatymo 17 § ir 18 § p. „f" nurodytiems reikalams skiriamoji žemė imama valdžios žinion ir įtraukiama darbų planan bendra šioje instrukcijoje nurodyta tvarka.

§ 192.

Patiekdami Žemės Reformos Valdybai sumanymų paimti žemės reformos reikalams žemę, kuri visa ar tik jos dalis turi būti sunaudota žemės reformos įstatymo 17 § ir 18 punkte „f" nurodytiems reikalams.

Apskričių Žemės Tvarkytojai privalo nurodyti, del kurių motivų reikia skirti žemės šiems reikalams ir kiek žemės skirti šiems reikalams reikia.

Atatinkamų miestų ar valsčių Žemės Reformos Komisijos gali patiekti Apskrities Žemės Tvarkytojui, jo išanksto nurodytu laiku, savo sumanymu del ėmimo žemių miestų ir miestelių tvarkymosi reikalams.

P a s t a b a: Miesto (valsčiaus teisėmis) Žemės Reformos Komisiją renka Miesto Taryba; jos sudėtis yra ta pati, ką ir Valsčiaus Žemės Reformos Komisijos

§ 193.

Miesto ar miestelio tvarkymosi reikalams skiriamos žemės parceliacijos projektą sudaro Miesto (apskrities teisėmis) ar Apskrities Žemės Reformos Komisija dalyvaujant Atstatymo Komisarijato atstovui.

Sudarytus parceliacijos projektus tvirtina Žemės Reformos Valdyba. Sudarytą parceliacijos projektą Žemės Reformos Valdyba siunčia patvirtinti Atstatymo Komisarijatui.

§ 194.

Miestų ir miestelių tvarkymosi reikalams skiriamos žemės parceliacijos projektas sudaromas vaduojantis žemės reformos įstatymo 50 §, valdžios, savivaldybės ir visuomenės įstaigų reikalais ir norinčių žemės gauti skaičiumi.

Prie siunčiamų Žemės Reformos Valdybai tvirtinti parceliacijos projektų turi būti pridėta: projekto aiškinamasis raštas ir nurodyta, kuri žemė skiriama valdžios ir savivaldybių reikalams, kuri turi būti išnuomuota be varžytinių, o kuri iš varžytinių, kaip parceliuojamoji žemė suskirstoma padėties patogumo atžvilgiu (202 §).

B. Žemės Davimo Tvarka.

§ 195.

Iš paskirto miestų ir miestelių tvarkymosi reikalams žemės ploto žemės duodama:

a) valdžios įstaigų reikalams;

b) vietos savivaldybės reikalams;

c) miesto ar miestelio plėtojimosi reikalams;

č) neturintiems nuosavo nekilnojamo turto valstybinių ir privatinių įstaigų bei įmonių darbininkams ir tarnautojams — triobėsiams pasistatyti ir sodnui ar daržui įsteigti;

d) visuomenės įstaigoms žemės reformos įstatymo 18 § nurodytiems reikalams;

e) kitiems asmenims ar įstaigoms triobėsiams pasistatyti, ir pramonės prekybos ar teknikos įmonėms įsteigti.

§ 196.

195 § punktuose „a", „b", „d" ir „e" nurodytiems asmenims bei įstaigoms gali būti duodama žemės mažiau kaip 1/4 ha. Mažiau kaip 1/4 ha žemės gali būti duodama ir 195 § punkto „č" nurodytiems asmenims, jei žemė yra miesto ar miestelio sienose.

§ 197.

Valdžios ir savivaldybės įstaigoms, tai patp visuomenės organizacijoms (195 § p. „d") ir neturintiems nuosavo nekilnojamo turto darbininkams ir tarnautojams (195 § p. „č") žemę paskiria Miesto (apskrities teisėmis) ar Apskrities Žemės Reformos Komisija, o jos nutarimą tvirtina Žemės Reformos Valdyba.

Visiems kitiems asmenims bei įstaigoms (195 § p. „e") žemė išnuomuojama iš varžytinių. Varžytinių aktą tvirtina Žemės Reformos Valdyba.

§ 198.

Apie varžytinių akto patvirtinimą Miesto ar Valsčiaus Valdybos bute iškabinama skelbimas. Gavę iš varžytinių žemę, privalo nevėliau kaip per dvi savaiti nuo varžytinių akto paskelbimo dienos atvykti pas Apskrities Žemės Tvarkytoją surašyti nuomos sutartį.

Nustatytu laiku neatvykusieji laikomi atsisakiusiais surašyti nuomos sutartį ir jų užstatas negrąžinamas.

§ 199.

Pareiškimai žemei gauti įteikiami Apskrities Žemės Tvarkytojui, arba Žemės Reformos Komisijai.

Minėtų 195 § p. „č“ asmenų pareiškimuose turi būti nurodyta jų užsiėmimas ir jų pragyvenimo šaltiniai.

Drauge su pareiškimu turi būti paduotas Valsčiaus ar Miesto Valdybos liūdymas, kad prašytojas neturi nekilnojamo turto, ir savivaldybės ar valstybinės įstaigos liūdymas apie prašytojo užsiėmimą.

C. Žemės nuomos sąlygos.

§ 200.

Miestų ir miestelių tvarkymosi reikalams paskirtoji žemė išnuomuojama ligi 99 metų.

Žemės Reformos įstatymo 17 § nurodyti asmenys privalo per 5 metus pastatyti išnuomuotoje žemėje gyvenamus namus.

Jei neatsiranda pakankamo skaičiaus norinčių statyti triobas, tai žemė išnuomuojama 1 — 3 metams šios instrukcijos V skyriaus nustatyta tvarka.

Valdžios įstaigoms skirta žemė atiduodama joms be kontrakto, tik surašius perdavimo aktą.

§ 201.

Išnuomuojant žemę be varžytinių nuomos aukštis nustatomas atsižiūrint į miesto ar miestelio gyventojų skaičių ir žemės padėties patogumą.

Padėties patogumas nustatomas, atsižiūrint į atstumą žemės nuo miesto centro, ar didesnių gatvių, į susisiekimo patugumą ir į kitas aplinkybes, kurios didina ar mažina žemės sklypų vertę. Sklypo padėties patogumą nustato Apskrities Žemės Reformos Komisija (194 §), o tvirtina Žemės Reformos Valdyba.

Vienam ha nustatoma šios metinės nuomos normos dvigubais rugių centneriais.

Miesto gyventojų skaičius.	Padėties patogumo rajonai.			
	I.	II.	III.	IV.
Ligi 3.000 gyventojų	4,0 ctn.	3,0	2,0 ctn.	1,0 ctn.
Nuo 3.000 ligi 10.000 gyventojų . . .	6,0	4,5	3,0 „	1,5 „
Nuo 10.000 ligi 50.000 gyventojų	8,0	6,0	4,0 „	2,0 „
Daugiau kaip 50.000 gyventojų	12	9	6 „	3 „

Jei sklypo žemė labai bloga arba jo padėtis labai nepatogi, tai nuomos aukštis, sutikus Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui, gali būti nustatytas mažesnis už nurodytas normas.

Savivaldybės nuomos nemoka. Visuomenės įstaigos, kurios nuomuoja žemę kultūros ar labdarybės tikslams, moka 5% nustatytos nuomos normos.

§ 202.

Žemės Reformos Valdyba turi teisės kas 6 metai kelti nuomą 5%.

§ 203.

Sutarta natūra nuoma turi būti įmokėta pinigais pagal rugių kainą, nustatyta išperkamesiems už žemę mokesniams apskaityti.

Pusė metinės nuomos turi būti įmokėta nevėliau kaip birželio mėn. 1 dieną, kita pusė nevėliau kaip gruodžio mėn. 1 dieną.

Nustatytu laiku neįmokėtoji nuoma išieškoma valstybiniams mokesniams išieškoti nustatyta tvarka.

§ 204.

Nuomininkas privalo atlikti visas nuomuojamai žemei dedamas pareigas ir mokėti valstybės ir savivaldybių mokėsnius. Jis privalo palaikyti tvarkoje išnuomuotą sodybą, triobėsius, kelius, gatves ir šaligatvius.

§ 205

Be Žemės Reformos Valdybos sutikimo nuomininkas neturi teisės įsteigti išnuomuotoje žemėje pramonės ir prekybos įmonių, jei išnuomuojant žemę iš varžytinių tai nebuvo įrašyta nuomos sutartin.

Leidžiant nuomininkui steigti nuomuojamoje žemėje pramonės ar prekybos įmones žemės nuomos aukštis gali būti pakeltas.

§ 206.

Pastatyti išnuomuotoje žemėje triobėsiai yra nuomininko nuosavybė.

Nuomininkui mirus jo teisės į nuomuojamąją žemę pereina jo įpėdiniams, einant bendrais civiliniais įstatymais.

§ 207.

Nuomuojamoje žemėje pastatytiems triobėsiams sudegus ar sunykus arba nuomininkui juos nugriovus, kad pastačius kitus, valdžia gali reikalauti iš nuomininko įmokėti užstatą, lygų 1—6 metų nuomos kainai. Neatstačius per 3 metus triobėsių, sutartis nutraukiama.

§ 208.

Ilgiau kaip 1 metams kitam asmeniui išnuomuoti savo žemę be Žemės Reformos Valdybos sutikimo nuomininkas neturi teisės.

§ 209.

Pastatyti išnuomuotoje žemėje triobėsiai negali būti nuomininku nugriauti be Žemės Reformos Valdybos leidimo.

Įkeisti triobėsius galima tik kredito įstaigose.

Jei užstatyti kredito įstaigoje triobėsiai už skolos nemokėjimą parduodami iš varžytinių, tai perkąs triobas asmuo įgyja visas nuomininko teises ir privalo prisiimti visas pareigas del nuomuojamos žemės.

§ 210.

Nuomos terminui išėjus, nuomininkas turi pirmenybės teisę išnuomuoti žemę, bet naują sutartį surašant valdžia turi teisės keisti nuomos mokesnį.

§ 211.

Nuomininkai, kurie yra pasistatę triobėsių privatinių savininkų žemėje (ž. ref. įst. 48 §) ir tie nuomininkai, kuriems prieš paskelbiant šią instrukciją buvo leista miesto ribose, I-oj arba II-je miesto zonoje pasistatyti triobėsių, turi teisės surašyti nuomos sutartis šios instrukcijos 200 — 210 §§ nustatytomis sąlygomis.

Šiomis sąlygomis žemė gali būti duodama žemės reformos įstatymo 50 § II past. nurodytose vietose.

VII skyrius.

Nustatymas atlyginimo už nusavintąją žemę.

§ 212.

Apskaitant savininkui priklausomą už nusavintąją žemę atlyginimą reikia pirmoj eilėj nustatyti, kuri žemės plotas galėjo būti iš to savininko paimtas, einant įstatymais kariškiams žeme aprūpinti. Ši norma

apskaitoma, išeinant iš to ploto, kuris priklausė savininkui 1922 m. balandžio mėn. 3 dieną (paskelbiant žemės reformos įstatymą) ir to ploto, kuris iš jo ar to asmens, iš kurio jis paveldėjo turtą, buvo faktinai nusavintas einant įstatymais kariškiams žeme aprūpinti.

Pastaba: Miškai, vandenys ir pelkės į savininkui priklausomą plotą neįskaitomi.

§ 213.

Į kariams imtiną žemės normą (žemės reformos įstatymo 60 §) pirmoj eilėj įskaitoma ta žemė, kuri buvo faktinai paimta einant įstatymais kariškiams žeme aprūpinti.

Jei faktinai paimtas plotas yra mažesnis už imtiną normą, tai į šią normą įskaitoma pirmiausia įkainuota nusavintoji žemė; už tą žemę savininkui neišmokama atatinkama nustatyto atlyginimo dalis.

§ 214.

Gavusi Žemės Reformos Komisijos protokolą apie nustatymą savininkui priklausomo už nusavintą žemę atlyginimo, Žemės Reformos Valdyba praneša savininkui šios instrukcijos 7 § nustatyta tvarka apie kainavimo rezultatus, nurodydama, kad 2 savaičių laiku nuo dienos įteikimo pranešimo ar paskelbimo jo „Lietuvoje", savininkas gali skųstis del Žemės Reformos Komisijos nustatyto atlyginimo Žemės Reformos Valdybai.

§ 215.

Siunčiant savininkui pranešimą apie jo žemės įkainavimą, pranešime turi būti nurodyta, kuri žemės norma buvo iš jo imtina kariams žeme aprūpinti ir kiek į tą norma įskaitoma žemės reformos įstatymu nusavintos žemės, jei kariams faktinai buvo paimta mažiau imtinos normos.

§ 216.

Išėjus dviems sąvaitėms nuo pranešimo įteikimo dienos, Žemės Reformos Valdyba galutinai nustato savininkui priklausomą atlyginimą.

§ 217.

Apie nusavintą miško plotą ir jo valdžios žinion perėmimo laiką, Žemės Reformos Valdybai suteikia žinių Miškų Departamentas. Šiomis žiniomis pasiremdama Žemės Reformos Valdyba apskaito savininkui priklausomą už nusavintą mišką atlyginimą ir apskaitymo rezultatus praneša savininkui.

§ 218.

Nuošimčiai nuo priklausomo savininkui atlyginimo (žem. ref. įst. 62 §) pradedama skaityti nuo nusavinto turto valdžios žinion perėmimo laiko būtent:

a) jei paskelbiant įstatymą apie turto nusavinimą (žemės reformos įvedamąjį įstatymą, arba žemės reformos įstatymą) turtas buvo savininko žinioje, tai nuošimčiai skaitomi nuo 1 dienos sausio mėnesio, sekančios po perėmimo akto surašymo dienos,

b) jei turtas paskelbiant įstatymą buvo vyriausybės žinioje, tai už mišką nuošimčiai skaitomi nuo 1921 metų Sausio mėnesio 1 dienos, už žemę nuo 1922 metų gegužio mėnesio 1 dienos.

§ 219.

Žemės Reformos Vaidyba veda nusavinto turto ir atlyginimo už jį apyskaitų knygas.

§ 220.

Atlyginimas savininkui išduodamas tik tada, jei nusavintas turtas yra laisvas nuo skolų.

Į skolas įskaitoma:

a) vyriausiojo notaro rejestruose ar ypotekos knygose įrauktos skolos,

b) nesumokėti valstybiniai mokesniai ir neatliktų rekvizicijų vertybė,

c) teismo keliu uždėti ant savininko priklausomo atlyginimo draudimai.

Pastaba: Jei nusavinta žemė buvo savininkų perleista atidalinimo aktais arba buvo išnuomuota pai mant nuomą išaukšto už kelius metus, arba buvo užparduota, suteikiant užpirkusiam teisės naudotis žeme, tai atlyginimas už tą ūkį, kuriame yra minėtų rūšių žemių, savininkui išduodamas tik išsprendus tų žemių likimą. Nuosimčiai už tą laiką, kurį nuomininkai ar užpirkusieji žemę ja naudojasi, nemokėdami valstybei nuomos (142 §), savininkui neišmokami.

§ 221.

Jei nusavintas turtas nėra laisvas nuo skolų, tai savininkui priklasomas atlyginimas įnešamas Teismo depozitan.

Jei tik skola liečia tą pačią ūkio ar ypotėkos vienetą, tai Teismo depozitan įnešamas visas savininkui priklausomas atlyginimas, neatsižvelgiant į tai, kiek yra kreditorių, kiek kuriam jų nusavintas turtas buvo įskolintas, ir kuri turto dalis apsunkinta skola.

J. Aleksa
Žemės Ūkio ir Valst. Turtų Ministeris.

J. Tonkūnas
Už Žemės Reformos Valdytoją.

— 804 —

Išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaltyti rugių kainos nustatymo taisyklės.

Einant Žemės Reformos įstatymo § 28, skelbiamos šios rugių kainai nustatyti taisyklės:

§ 1.

Išperkamiesiems už žemę mokesniams apskaityti rugių kaina nustatoma viena visai Lietuvai. Ši kaina nustatoma dvigubam rugių centneriui (100 klg.).

§ 2.

Nustatyta kaina turi galios nuo rugsėjo mėn. 1 d. ligi kitų metų rugpiūčio mėn. 31 dienos.

Pastaba. Vidutiniai rugių kainai žymiai pasikeitus, tiems patiems metams gali būti nustatyta kita kaina, jei ligi rugpiūčio mėn. 31 dienos liko ne mažiau kaip 3 mėn.

Kiekviena nustatyta kaina turi galios ne mažiau kaip 3 mėn.

§ 3.

Rugių kaina nustatoma, išeinant iš vidutinių kainų, kurios buvo mokamos Lietuvos vidaus rinkoje per tris paskutinius mėnesius, ir iš laukiamos, žiūrint derliaus ir kitų aplinkybių, vidutinės kitų 9 mėnesių kainos.

§ 4.

Rugių kainą nustato Žemės Reformos Valdyba, tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriai.

§ 5.

Prieš pradedant vaduotis nauja rugių kaina, ji turi būti ne vėliau kaip per 2 savaiti paskelbta „Lietuvoje".

J. Aleksa
Žemės Ukio ir Valstybės, Turtų Ministeris.

Dobkevičius
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

— 805 —

Instrukcija del „Sienai pereiti liudymų“ davimo pasienio gyventojams.

§ 1.

Pasienio gyventojais laikomi piliečiai, kurie gyvena greta sienos, ne toliau kaip per 10 kilometrų nuo sienos.

§ 2.

Pasienio gyventojai turi teisės pereiti sieną tam tikrais liudymais (sienai pereiti liudymais), duodamais ne ilgesniam laikui kaip 1 mėnesiui.

Pastaba. Liudymų laikas skaitomas nuo davimo dienos.

§ 3.

Pasienio apskričių viršininkams leidžiama išdavinėti sienai pereiti liudymus laikui ligi 3 mėnesių darbo ieškojimo tikslams (lauko darbams).

Pastaba. Liudymo laikas skaitomas nuo davimo dienos.

§ 4.

Žmonės, gyvenusieji prieš karą pasienio srityje ir grįžę kaipo tremtiniai tėvynėn, turi teisės gauti sienai pereiti liudymus be jokių kliučių; žmonės gi, kurie į pasienio sritį yra atkeliavę ne seniai ir prieš karą ten negyveno, šiuos liudymus tegali gauti pragyvenus pasienio srityje ištisai 6 mėnesius.

§ 5.

Žmonės, apie kuriuos eina kvota ar teismo tardymas, ir šiaip jau nusižengusieji įstatymams ne turi teisės minėtus liudymus gauti.

§ 6.

Žmonės, turintieji tokių liudymų, gali pereiti sieną tik pro muitines ir pereinamuosius punktus.

§ 7.

§ 2 — me nurodytus liudymus duoda valsčių ar miestų valdybos tam tikra forma iškerpant juos iš šniūruotos knygutės, tokia tvarka, kad duodamoje įstaigoje paliktų vienas leidimo egzemplioriu su visais dublikate pažymėtais užrašais.

§ 8.

§ 3-me nurodytus liudymus duoda apskričių viršininkas § 7-me nustatyta tvarka.

§ 9.

Pasienio gyventojai, gavę sienai pereiti liudymą, gali pereiti sieną kelis kartus, kol liudymas turi galios. Pereinantieji sieną žmones privalo duoti muitinei savo liudymą atatinkamai pažymėti.

§ 10.

Pametusieji liudymą negali gauti naujo ligi pasibaigs pamestojo galios laikas; jeigu liudymas pamestas užsienyje, tai pametęs liudymą gali būti įkeistas Lietuvon, ištyrus jo asmenį ir įsitikinus, kad jam tikrai buvo duotas liudymas.

§ 11.

Už perėjimą sienos be užsienio paso arba be tam tikro liudymo, arba kad ir su liudymu, bet ne toje vietoje, kuri nurodyta liudyme ir pagaliau už liudymų pavėlavimą baudžiama einant įstatymais ir imama papildomas mokesnis tris kartus didesnis, kaip mokesnis už liudymą (arba už pasą).

§ 12.

Gavusieji liudymą sienai pereiti gyventojai, surašomi į sąrašus trijuose egzemplioriuose, kurių vienas palieka rašiusioje jį įstaigoje, antras siunčiamas Apskrities Viršininkui ir trečias pereinamojo punkto arba muitinės viršininkui.

§ 13.

Sienai pereiti liudymų davimą prižiūri Apskričių Viršininkai.

§ 14.

Liudymų blankai spausdinami Vidaus Reikalų Ministerijos ir išsiuntinėjami Apskričių Viršininkams.

§ 15.

Už kiekvieną § 2-me nurodytą liudymą iš Lietuvos piliečių imama po 100 auks., už kiekvieną § 3-me nurodytą liudymą imama po 50 auks., ir iš svetimšalių po 200 auks.

Pastaba. Valstybės tarnautojams, keliaujantiems tarnybos reikalais, sienai pereiti liudymai išduodami nemokamai, atatinkamo pasienio nuovados viršininko, Vidaus Reikalų Ministerio nustatyta tvarka.

§ 16.

Instrukcija del sienai pereiti liudymų davimo pasienio gyventojams (Laikinosios Vyriausybės žinių Nr. 15) panaikinama.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 8 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 18 d.

Nr. 103

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 806 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 9 d. priimtą Piniginio Vieneto įstatymą.

Piniginio Vieneto Įstatymas.

1 §. Lietuvos Respublikos pinigų sistema paremta auksu. Piniginis vienetas yra litas. Litas turi 0,150462 gramų gryno aukso. Litą sudaro 100 centų.

2 §. Lietuvos piniginio vieneto įvedimo dieną skelbia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

3 §. Esamieji apyvartoje Lietuvoje mokamieji ženklai — ostmarkės, ostrubliai, taip pat kursuojančios Lietuvoje Vokiečių valstybės markės keičiami į litus per 3 mėnesius nuo piniginio vieneto įvedimo dienos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio kiekvieną savaitę ar dažniau nustatomu kursu.

4 §. Įvedus litą, visi aktai, dokumentai, skolų ir pasižadėjimo raštai, depozitai, įvairios sutartys, apmokėjimai ir atsiskaitymai daromi litais. Anksčiau sudaryti ostmarkėmis, ostrubliais arba kitais piniginiais vienetais dokumentai ir aktai, vienai pusei reikalaujant, pildomi litais įmokėjimo termino dienos kursu; kitų pinigų dienos kursui nustatyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris leidžia instrukcijų.

5 §. Šį įstatymą vykdo Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 16 d

— 807 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. birželio mėn. 27 d. priimtus Karo Mokyklos įstatus.

KARO MOKYKLOS ĮSTATAI.

I. Bendrieji dėsniai.

1 §. Karo mokyklos uždavinys yra paruošti visų rūšių ginklų kadro karininkų karo mokslo, auklėjimo ir rikiuotės atžvilgiais.

2 §. Karo mokyklos yra du skyriu: bendrasis ir specialinis.

3 §. Karo mokyklos kursas einamas per dvejus metus.

Pastaba. Karo metu prie karo mokyklos, reikalui esant, organizuojama laikinieji 2—6 mėnesių karo meto karininkų knrsai.

4. Į karo mokyklą priimami asmenys, kuriems ligi stojamųjų mokyklon metų rugpiūčio mėn. 15 dienos suėjo ne mažiau kaip 17 metų amžiaus ir kurie yra išėję visą aukštesniosios mokyklos kursą.

Laikinai Krašto Apsaugos Ministeriui leidus į mokyklą gali būti priimami ir žemesnio mokslo cenzo asmens, bet ne žemesnio kaip 4 aukštesniosios mokyklos klasių.

Baigusieji aukštąją mokyklą asmenys, turi teisės stoti į vyresnyjį karo mokyklos kursą, išlaikę egzamenus iš dėstomų jaunesniajame karo mokyklos kurse karo dalykų.

5 §. Karo mokykla yra Krašto Apsaugos Ministerijos žinioje.

II. Mokslas.

6 §. Mokslas ir praktikos darbai tęsiasi 10 mėnesių per metus. Likusieji 2 mėnesiai skiriami atostogoms.

7 §. Karo mokykloje dėstomi šie dalykai:

A. Bendrajame skyriuje:

Taktika ir karo technika, šaudymo mokslas, karo istorija, karo topografija, artilerija, fortifikacija, karo matematika, karo administracija, karo paidagogika ir instruktavimas, teisė ir karo teismų organizacija, karo sanitarija ir higiena, tėvynės pažinimo mokslas, lietuvių kalba ir literatūra, politikos ir ūkio mokslo žinios, visos karo tarnybai ruošiamos šakos (statutai), svetimos kalbos, anglų, prancūzų ir vokiečių (viena jų privaloma); tikyba (etika), fizinis lavinimas.

B. Specialiniame skyriuje:

Artilerijai: Matematika, mechanika; chemija, fizika, medžiaginė dalis ir rikiuotė, artilerijos teorija, artilerijos taktika, artilerijos braižyba.

Inžinerijai: Matematika, mechanika; fizika ir chemija, statyba; elektro-technika, karo susisiekimas, telegrafo ir telefono dalykai, specialinė braižyba; minų ir sprogdinimų dalykai.

8 §. Mokiniai, kurie baigia gerai mokyklą, įgyja vienus metus vyresniškumo karininko laipsnyje.

9 §. Kariuomenės puskarininkai, kurie turi ne mažiau kaip 6 klasių aukštesniosios mokyklos cenzą ir yra ištarnavę rikiuotėje ne mažiau kaip vienus metus, karininko laipsniui įgyti gali laikyti ekzamenus iš viso karo mokyklos teorijos ir praktikos kurso. Vyresniškumą jie įgyja nuo karininko laipsnio įgijimo dienos; jei jie yra ėję karininko pareigas, tai vyresniškumą įgyja nuo pareigų ėjimo dienos.

III. Karo mokyklos valdymas.

10 §. Karo mokyklos viršininkas, tvarko mokinių mokymą ir jų auklėjimą. Jis pirminkauja mokyklos mokslo ir drausmės tarybose.

11 §. Karo mokyklos viršininko padėjėjas ir pavaduotojas yra karo mokyklos inspektorius.

12 §. Karo mokyklos mokytojai yra etatiniai ir neetatiniai. Etatiniai mokytojai privalo turėti per savaitę ne mažiau kaip 12 valandų neapmokamų pamokų.

13. Mokslo tarybą sudaro: mokyklos viršininkas, mokyklos inspektorius, bataliono vadas, mokytojai, mokyklos gydytojas ir kuopų vadai. Mokslo taryboje svarstomi mokslo, rikiuotės ir statutų klausimai.

14 §. Drausmės tarybą sudaro: mokyklos viršininkas, mokyklos inspektorius, bataliono vadas, kuopų ir būrių vadai.

Drausmės taryba svarsto mokinių doros ir jų elgesio klausimus, pakelia mokinius į kariuomenės puskarininkius, į kariūnus-puskarininkius ir viršilas, svarsto karo mokyklos mokinių svarbesnius nusižengimus ir deda jiems už juos baudas.

15 §. Šiam įstatymui vykdyti Krašto Apsaugos Ministeris leidžia instrukcijų.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 16 d.

— 808 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. liepos mėn. 19 d. priimtą įstatymo papildymą ir pakeitimą.

Vidaus reikalų ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 60, eilinis Nr 548)

Valstybinės Kauno ligoninės etatai papildomi šiaip:

Ligoninės direktorius	1
Rentgeno skyriaus vedėjas	1
Ordinatorius chirurgas	1
Gydytojai asistentai	4
Laborantas	1
Raštininkas I eilės	1
Gailestingosios seselės	3
Vyresniosios slaugintojos	3
Prievaizda	1
Tarnai	4

Iš Valstybinės Kauno ligoninės etatų išleidžiama:

Vyresnysis gydytojas	1
Gydytojai internai	2
Rentgeno instituto asistentas	1
Raštininkas	1
Mokinė į gailestingąsias seseles I rūšies	1
Mokinė į gailestingąsias seselės II rūšies	1
Vyresnysis darbininkas	1
Paprasti darbintnkai	4

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rrugpiūčio mėn. 16 d.

— 809 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 10 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Įstatymo apie žyminį valstybinį mokesnį pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 80, eilinis Nr. 699)

1.

Įstatymo apie žyminį valstybinį mokesnį papildymo ir pakeitimo (V. Ž. Nr. 80) antrame punkte nustatytas mokesnis pakeliamas dvigubai.

2.

Įstatymo apie žyminį vslstybinį mokesnį 2 straipsnis papildomas trečiu punktu:

Ministerių Kabinetui leidžiama, reikalui esant, pakelti paprastąjį žyminį (štempelinį) valstybinį mokesnį, bet toksai pakėlimas turi būti įneštas Seiman patvirtinti per vieną mėnesį nuo mokesnio pakėlimo dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 16 d.

— 810 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 11 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr 89, eilinis Nr. 755).

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo 2 § pakeičiamas šiaip:

Steigiamojo Seimo nariams mėnesinis atlyginimas nustatomas 6.000 auksinų.

8 § pakeičiamas šiaip:

Be paprasto nario atlyginimo gauna mėnesiui Steigiamojo Seimo Pirmininkas reprezentacijai be atsiskaitymo 6.000 auksinų, Vicepirmininkai po 3.000 auksinų, I ir II Sekretoriai po 3.000 auksinų.

Šis įstatymo pakeitimas įgyja galios nuo 1922 metų, liepos mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 16 d.

— 811 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 11 d. priimtą Baudžiamojo Statuto papildymą.

Baudžiamojo statuto papildymas.

Baudžiamojo Statuto dvyliktasis skyrius papildomas šiaip:

263[1] Kas nusikalto viešai tvirtinęs arba platinęs pramanytų ar iškraipytų žinių, kad tuomi kenkti valstybės įstaigoms arba vyriausybės veikimą niekinti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime arba
bauda ne daugiau kaip penkiomis dešimtimis tūkstančių auksinų.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 16 d.

— 812 —

Taksa už Notaro darbą.

Priedas prie Notariato įstatymo straipsnio 208.

	litų.
Už patikrinimą įgaliojimų turtui valdyti:	
a) duodamų vieno asmens	1
b) duodamų daugiau kaip vieno—už kiekvieną kitą parašą	0,5
Už patikrinimą įgaliojimų byloms vesti teismuose ir visokių kitų:	
a) duodamų vieno asmens	0,6
b) duodamų daugiau kaip vieno—už kiekvieną kitą parašą	0,3
Už patikrinimą (pareiškimą) vekselių, skolinamųjų raštų, sutarčių ir kitų dokumentų . . . . . ir po ½ cento kiekvienam šimtui auks. akto sumos.	0,5
Už aktų surašymą knygose . . . . ir po ½ cento kiekvienam šimtui auks. akto sumos.	2
Už testamento surašymą . . . . ir po ½ cento kiekvienam šimtui auks. testamento nurodytos sumos.	6
Už patikrinimą ką gyvą esant	0,5
Už paliudymą:	
a) vieno parašo prašymuose, pareiškimuose, dokumentuose, priėmime turto, pinigų ir dokumento	0,2
b) dviejų ir daugiau parašų – už kiekvieną parašą pridedama po 5 centus.	
Už surašymą pareiškimo . . . . ir atlyginamos kelio išlaidos	1

	Litų
Už įrašymą patikrinime kitos šalies atsakymo į pareiškimą	1
Už davimą patikrinimų ir sužinojimų	0,5
Už darbą, atliekamą ne kantoroje - dvigubai ir atlyginamos kelio išlaidos.	
Už pristatymą vekselio priimti arba apmokėti, už priėmimą vekselio pinigų	0,5
Už vekselio protestą iki 10.000 a.	1
o daugiau kaip 10.000 a. kiekvienam šimtui po 1/2 cento.	
Už siuntimą įsirašytojams pranešimo apie vekselio protestą	0,25
Už patikrinimą nuorašų ir išrašų:	
už pirmąjį puslapį	0,2
už kitus puslapius po	0,1

Taksa už Notaro darbą (Laik. Vyr. Žin. 2—3 Nr.) panaikinama. Šią taksą paskelbus, duodamieji notarams 25% nuo paimtojo sulig taksa mokesnio, sumažinami iki 10%.

Pastaba. Lito kursą nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Ši taksa už notaro darbą Ministerių Kabineto patvirtinta 1922 m. rugpiūčio mėn. 16 dieną.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Vyriausybės Žinių kaina metams **60** auks., pusmečiui **30** auks., vienas numeris **3** auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 29 d.

Nr. 104

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 813 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio m. 17 d. priimtą statuto papildymą ir pakeitimą.

Steigiamojo Seimo statuto papildymas ir pakeitimas.

Steigiamojo Seimo Statutas papildomas šiuo nauju §:

49². Svarstydamas valstybės išlaidų sąmatą ar paskyrimą lėšų naujoms išlaidoms, išskyrus Seimo išlaidų sąmatą, Seimas negali išeiti iš patiektos išlaidų sąmatos ribų.

Seimo narių pasiūlymus padidinti sąmatoje valstybės išlaidas arba paskirti lėšų naujoms išlaidoms Seimas svarsto po to, kai jie yra Ministerių Kabineto ir Seimo Finansų ir Biudžeto Komisijos aptarti. Lygiai taip pat Seimas svarsto visus kitus Seimo narių pasiūlymus, kurie gali iššaukti valstybės išlaidų padidėjimą ir apsunkinti Valstybės Iždą.

Steigiamojo Seimo Statuto 55 § pakeičiamas šiaip: Steigiamojo Seimo posėdis teisėtas susirinkus ¹/₃ Steigiamojo Seimo narių.

Steigiamojo Seimo Statuto 80 § pakeičiamas šiaip: Jei prieš nurodytus 78 ir 79 §§ pasiūlymus balsuos ne mažiau kaip pusė posėdy dalyvaujančių narių, tai pasiūlymas yra atmestas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 19 d.

— 814 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 11 d. priimtą įstatų pakeitimą.

Baudžiamojo proceso įstatų pakeitimas.

I.

Baudžiamojo proceso įstatų pirmosios knygos X-ojo skyriaus 180⁴, 180⁶, 180⁹, 180¹¹ ir 180¹² straipsniai pakeičiami šiaip:

Str. 180⁴. Už nusikalstamus darbus, kurie einant įstatymais, baudžiami yra piniginė bauda arba areštu, o taip pat už nusižengimus akčyžės ir muito įstatymams, už slaptą degtinės varymą, valstybės miškų kirtimą ir privalomųjų įsakymų nepildymą, Taikos Teisėjas, pastebėjęs iš milicijos, valdžios įstaigų ir valdininkų pranešimų pakankamus nekeliančius abejojimo nusižengusiojo žmogaus kaltybės išrodymus, gali aplenkdamas paprastąją bylų sprendimo tvarką, nubausti kaltininką teismo įsakymu.

Str. 180⁶. Bylos, kurioms Taikos Teisėjas gali taikyti savo įsakymą, turi būti sprendžiamos ne mažiau kaip vienai parai, bet ne daugiau kaip septynioms paroms išėjus, skaitant nuo tos dienos, kai jos Teisėjui yra atsiustos.

Str. 180⁹. Rašydamas teismo įsakymą, Taikos Teisėjas turi daboti 130 straipsnio 1, 2, 3 ir 4 punktus; be to, įsakyme nurodo paskirtąją bausmę, ir perspėja nusmerktąjį, kad jis per dvi savaiti turi teisės paduoti skundą apeliacijos teismui, ir kad to skundo nepadavus įsakymas bus vykdomas.

Str. 180¹¹. Valdžios įstaigos ir valdininkai, kėlę bylą, taip pat nusmerktasai turi teisės per dvi savaiti, skaitant nuo tos dienos, kai jie yra gavę įsakymo nuorašą, apskųsti įsakymą apeliacijos instancijai, skunde jie privalo nurodyti, tik kuo jie yra nepatenkinti ir kuo, jų nuomone, reikia papildyti esamoji bylos medžiaga. Valstybės Gynėjas tuo pat laiku gali paduoti protestą. Jei nurodytu laiku skundo arba protesto nepaduota, įsakymas yra vykdomas.

Str. 180¹². Apeliacijos instancija nagrinėja skundus ir protestus paprastąja tvarka.

2.

Baudžiamojo proceso įstatų pirmosios knygos X skyriaus 180¹³ ir 180¹⁴ straipsniai panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 19 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 10 d. priimtą etatų pakeitimą.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatų pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 65).

I.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai papildomi šiaip:

Žemės Reformos Valdyba:

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Valdybos valdytojas	1	XVII
Valdybos Kanceliarijos viršininkas	1	X
Valdybos juriskonsultas	1	XII
Vyriausios Žemės Tvarkymo Komisijos sekretorius	1	X
Raštvedys	1	VI
Archyvaras I eilės	1	VI
Kvalifikuotas mašininkas	1	VI
Raštininkai I eilės	2	V
Kurjeris	1	II
Šveicorius	1	II

Pirmasis Departamentas.

(Žemės Fondo Departamentas):

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Departamento Direktorius	1	XIV
Vice-Direktorius	1	XIII
Skyriaus viršininkai-specialistai	3	XI
Ypatingiems reikalams valdininkai I eilės	3	X
Departamento sekretorius	1	VIII
Skyriaus sekretoriai	3	VII
Kvalifikuotas mašininkas	1	VI
Raštvedžiai	3	VI
Mašininkas I eilės	1	V
Raštininkai I eilės	7	V
Raštininkai II eilės	2	IV
Kurjeris	1	II

Antrasis Departamentas.

(Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamentas):

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Departamento Direktorius	1	XIV
Vice-Direktorius	1	XIII
Skyriaus viršininkai - specialistai	3	XI
Ypatingiems reikalams valdininkas I eilės	1	X
Departamento sekretorius	1	VIII
Archyvaras I eilės	1	VIII
Skyriaus sekretoriai	3	VII
Kvalifikuotas mašininkas	1	VI
Raštininkai I eilės	2	V
Mašininkas I eilės	1	V
Raštininkai II eilės	2	IV
Kurjeris	1	II

Technikos personalas:

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Matininkai - revizoriai	15	X
Matininkai I eilės	40	X
Matininkai II eilės	50	VIII
Matininkai III eilės	90	VII
Gidrotechnikai I eilės	3	X
Gidrotechnikai II eilės	3	VIII
Gidrotechnikai III eilės	7	VII
Vyresnieji braižytojai	3	VII
Braižytojai I eilės	10	VI
Braižytojai II eilės	5	V

Trečiasis Departamentas.

(Kolonizacijos Departamentas):

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Departamento Direktorius	1	XIV
Vice-direktorius	1	XIII
Skyriaus viršininkai-specialistai	3	XI
Ypatingiems reikalams valdininkai I eilės	3	X
Departamento sekretorius	1	VIII
Skyriaus sekretoriai	3	VII
Vyresnieji sąskaitininkai	2	VI
Raštvedys	1	VI
Raštininkai I eilės	4	V
Raštininkai II eilės	2	IV
Kurjeris	1	II

Žemės Reformos Valdybos bugalterija:

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Direktorius	1	XIV
Vice-direktorius	1	XIII
Vyresnysis bugalteris	1	XI
Vyresnysis bugalteris	1	X
Bugalteris instruktorius	1	IX
Bugalteriai I eilės	5	IX
Bugalteriai II eilės	5	VIII
Vyresnieji sąskaitininkai	16	VI
Sąskaitininkai	13	V
Raštininkas I eilės	1	V

Vietos įstaigos:

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Apskričių žemės tvarkytojai	3	XII
Apskričių žemės tvarkytojai	17	XI
Apskričių žemės tvarkytojų padėjėjai	20	IX-X
a) apskričių žemės tvarkytojų padėjėjai (agronomai, matininkai I eilės)		X
b) apskričių žemės tvarkytojų padėjėjai		IX
Likvidatoriai	30	VIII
Bugalteriai	20	VIII
Sekretoriai	20	VII
Vyresnieji sąskaitininkai	20	VI
Sąskaitininkai	20	V
Raštininkai I eilės	20	V
Raštininkai II eilės	20	IV
Raštininkai III eilės	25	III
Sandėlio užveizdos	21	V
Sargai ir vežėjai	63	I

II.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai pakeičiami šiaip:

1. Žemės reformos ir kariškiams žeme aprupinti komisijos etatai panaikinami.

2. Žemės Ūkio Departamento ūkio ir parceliacijos skyrių etatai panaikinami.

3. Iš Žemės Ūkio Departamento vietos įstaigų etatų išleidžiama:

Įgaliotinis I eilės Kaune	1
Įgaliotiniai I eilės apskrityse	14
Įgaliotiniai II eilės apskrityse	6
Įgaliotinio padėjėjas Kaune	1
Įgaliotinių padėjėjai	22
Bugalteris Kaune	1
Bugalteriai	19

Sekretorius Kaune	1
Sekretoriai	19
Sandėlio užveizdos I eilės Kaune	2
Sandėlio užveizdos I eilės apskrityse	3
Sandėlio užveizdos II eilės apskrityse	14
Raštininkai I eilės Kaune	5
Raštininkai I eilės	32
Raštininkai II eilės	23
Namų skyriaus vedėjas	1
Sargai vežėjai Kaune	8
Sargai vežėjai apskrityse	47

4. Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamento etatai panaikinami.

III

Šis Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas įgyja galios nuo 1922 m. birželio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 19 d.

— 816 —

Lietuvos Respublikos Prezidento įsakymas.

Nr. 91.

Pasirėmęs Lietuvos Valstybės Konstitucijos 57 § ir Ministerio Pirmininko samprotavimu (š. m. rugpiūčio mėn. 21 d.), atleidžiu Finansų, Prekybos ir Pramonės Minesterį p. Joną Dobkevičių, jam pačiam prašant, nuo užimamos vietos.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 21 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Aleksa.
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Lietuvos Respublikos Prezidento įsakymas.

Nr. 92.

Pasirėmęs Lietuvos Valstybės Konstitucijos 57 §, tvirtinu p. Ministerio Pirmininko pristatytą (š. m. rugpiūčio mėn. 21 d.) p. Vytautą Petrulį Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Aleksa.
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 21 d.

— 817 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamą iš Lietuvos medį ir medžio dirbinius.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvež. § 4. (L. V. Ž. Nr. 21) už išvežamąjį iš Lietuvos medį ir jo dirbinių nuo 1922 m. rugpiūčio mėnesio 20 dienos, nustatau šią muito rinkliavą:

Už lentas ir kitą apdirbtą medį (išskyrus pabėgius, šliperius ir klepkas	10	litų už festmeterį
Už pabėgius ir šliperius	15	" " "
Už klepkas	25	" " "
Už neapdirbtas egles ir pušis	15	" " "
Už popiermedį (ne ilgesnį kaip 1 metr. 20 c. ir ne storesnį kaip 18 c.)	2,50	" " "
Už sparamedį	2	" " "
Už neapdirbtus ąžuolus, uosius, skroblus ir kitus lapuotus medžius	25	" " "
Už neapdirbtus beržus, alksnius ir drebules	19	" " "

Einant įstatymu apie Lietuvos piniginį vienetą litas lygus vienai dešimtai daliai šiaurės Amerikos Suvienytų Valstybių dolerio.

Ligi bus išleisti Lietuvos pinigiai muitas sumokamas doleriais arba esančiais Lietuvoje apyvartoje pinigais Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio nustatomu kursu.

Pastaba: Nuo šių metų rugpiūčio 20 d. vienas litas lygus 100 ost arba vokiečių markių.

J. Paknys
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

— 818 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 11 d. priimtą įstatymą.

Lietuvos Banko įstatymas.

I.

Banko steigimas, jo pagrindinis ir atsargos kapitalai.

1 §. Šiuo įstatymu steigiamas bankas vardu „Lietuvos Bankas". Jo bustinė yra Lietuvos sostinė.

Banko uždavinys — reguliuoti pinigų apyvartą Lietuvoje, lengvinti pinigų išmokėjimas krašte ir užsienyje, įgyvendinti pastovi bei patvari pinigų sistema Lietuvos Respublikoje ir skatinti žemės ūkio, pramonės ir prekybos augimas.

Banko steigėjas yra Lietuvos Vyriausybė.

Bankui įsteigti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidžiama pasinaudoti reikalingu kreditu iš aukso fondo.

2 §. Miestuose, ir reikalui esant, kitose vietose Bankas steigia savo skyrius ir agentūras.

Valstybės Iždo ir visuomenės reikalui esant, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris turi teisės reikalauti Banko agentūras steigti apskričių miestuose ir kitose vietose.

3 §. Pagrindinis Banko kapitalas yra dvylika milijonų litų. Jį sudaro šimtas ir dvidešimts tūkstančių vardinių akcijų po 100 litų kiekviena.

4 §. Bankas pradeda darbą, kai bus pasirašytos visos akcijos ir surinkta ne mažiau kaip pusė pagrindinio Banko kapitalo.

Įmokėjimo už akcijas būdas ir sąlygos nustatomos Banko statutu.

Pilnas sumokėjimas už akcijas turi būti atliktas ne ilgiau kaip per vienus metus nuo Banko darbo pradžios.

5 §. Be pagrindinio kapitalo sudaromas atsargos kapitalas, kuris skiriamas:

1) Banko nuostoliams padengti;
ir 2) akcininkų dividendui ligi 8% papildyti.

Šis atsargos kapitalas sudaromas iš 10% metinio gryno pelno.

Atsargos kapitalas papildomas tol, kol jis bus lygus pusei pagrindinio kapitalo.

6 §. Banko akcininkai gali būti Lietuvos valstybė, savivaldybės, bendrovės, draugijos iratskiri asmens.

Svetimšaliai tegali turėti ne daugiau kaip 1/3 pagrindinio kapitalo.

II.

Banko operacijos.

7 §. Banko operacijos yra šios:

1) aukso, sidabro, platinos pirkimas ir pardavimas ir paskolų, juos įkeičiant, išdavimas;

2) vekselių, čekų, tratų, varantų ir kitokių komercinių operacijų pasižadėjimų diskontavimas, pirkimas ir pardavimas;

3) paskolų už įkaitus ne greit gendančiomis prekėmis išdavimas. Šios paskolos išduodamos tik gavus 2 patikimų asmenų garantiją;

4) prisiėmimas pagal komercinių operacijų pasižadėjimų pinigus išieškoti ir trečiųjų asmenų sąskaitas apmokėti;

5) sumų einamąja sąskaita ir indėliais priėmimas;

6) vertybės popierių, brangiųjų metalų ir kitų brangenybių saugojimui priėmimas;

7) avansų einamąja sąskaita arba trumpam terminui už įkaitus valstybės popieriais ar kitomis valstybės laiduotomis vertenybėmis išdavimas; šių avansų didumą ir jų išdavimo sąlygas nustato banko valdyba, tvirtina jas banko taryba;

8) remti valstybės ir savivaldybių paskolas.

8 §. Vekseliai, tratos, varantai ir kiti komercinių operacijų pasižadėjimai priimami diskontuoti tik tuo atsitikimu, jeigu nuo priėmimo dienos ligi jų sumokėjimo dienos yra ne daugiau kaip 3 mėnesiai.

Pastaba. Išimtinais atsitikimais, valdybai nutarus ir tarybai sutikus, gali būti priimti diskontuoti vekseliai, tratos, varantai ir kiti komercinių operacijų pasižadėjimai ir ilgesniam kaip 3 mėnesių laikui, bet ne daugiau kaip 6 mėnesiams.

9 §. Vekseliai, čekai, tratos ir kiti komercinių operacijų pasižadėjimai privalo turėti ne mažiau kaip 3 patikimų asmenų parašus.

Pastaba. Atskirais atsitikimais valdybai nutarus ir tarybai sutikus galima vekselius ir komercinius pasižadėjimus diskontuoti ir su dviem parašais.

10 §. Bankui gali būti pavestos visos valstybės iždinės ir taupomųjų valstybės kasų operacijos atlikti. Šias operacijas bankas atlieka atskirai ir nepriklausomai nuo savo operacijų. Valstybės iždinės operacijas Bankas atlieka nemokamai.

11 §. Lietuvos Bankui duodama išimtina teisė per dvidešimts metų nuo jo įsteigimo dienos leisti banknotus.

Šis terminas, visuotiniam akcininkų susirinkimui prašant, gali būt įstatymų leidžiamuoju keliu pailgintas.

12 §. Bankas leidžia nevardinius banknotus. Ne mažiau kaip 1/3 esamos apyvartoje banknotų sumos turi būti padengta auksu, likusioji suma lengvai realizuojamomis vertybėmis.

13 §. Lietuvos banko banknotai yra teisėti valstybės mokamieji ženklai ir apyvartoje privalo būti priimami lygiai su aukso pinigais.

Pastaba. Banknotų (pasižadėjimų) į aukso pinigus mainymo tvarką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

14 §. Bankas, su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu susitaręs, nustato banknotų kupiūros formą, banknotų emisijos būdą ir kiekvienos kategorijos banknotų kupiūrų proporciją.

15 §. Kiekvieną kartą, kai vienas banknotų tipas pakeičiamas nauju tipu, Bankas išmoka Valstybės Iždui tų pakeičiamojo tipo banknotų vertybę, kurie nebus pristatyti pakeisti.

Banknotai, kurių vertybė liko išmokėta Valstybės Iždui, išbraukiami iš esamų apyvartoje banknotų skaičiaus; apmokėjimas tų banknotų, kurie gali būti bankui pristatyti vėliau, atliekamas Valstybės Iždo sąskaita.

16 §. Bankui leidžiama įgyti valstybės paskolų lakštai (fond public) ir kitos valstybės garantuotos vertenybės, bet tų lakštų jis negali įgyti daugiau kaip už 1/3 pagrindinio kapitalo.

Nekilnojamojo turto įgijimas gali būti padarytas tik savo reikalams ir tik tam tikru Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimu.

17 §. Daryti operacijas, kurios nenurodytos šio statymo 8 §, Bankui draudžiama:

Bankas negali:

1) užtraukti savo reikalams paskolas;

2) skolinti pinigus tiek ypotekos keliu, tiek ir už įkaitus pramonės bendrovių akcijomis;

3) paskolinti už savo akcijas, taip pat savo akcijas pirkti;

4) nei tiesioginiai nei netiesioginiai dalyvauti pramonės įstaigose, taip pat daryti savo sąskaiton kitas komercijos operacijas, išskyrus operacijas nurodytas šio įstatymo 8 § 1 p;

5) daryti visas kitas operacijas su valstybe, kurios nenurodytos šiame įstatyme.

III.

Banko administracija.

18 §. Banko administraciją veda banko valdytojas ir direktoriai, kurie kartu sudaro banko valdybą.

Banko valdybos nariais gali būti tik Lietuvos piliečiai.

Banko valdybos darbą prižiūri Banko taryba.

Valdyba ir taryba sudaro generalinę Banko tarybą.

Be to yra diskonto komitetas.

Pastaba. Valdytojas ir direktoriai negali eiti bet kurių pareigų kituose bankuose.

1. Valdyba.

19 §. Banko valdytoją skiria ir atleidžia Respublikos Prezidentas, Ministerių Kabinetui pristačius.

Pastaba. Valdytojo pavaduotoją skiria Respublikos Prezidentas iš Banko direktorių tarpo.

20 §. Atlyginimą Banko valdytojui išmoka Bankas.

21 §. Banko valdytojas pirmininkauja Banko valdybos ir generalinės tarybos posėdžiuose.

22 §. Banko valdybos, generalinės tarybos ir visuotinio susirinkimo nutarimai pildomi Banko valdytojo įsakymu.

23 §. Banko valdytojas prižiūri šio įstatymo, Banko statuto ir taisyklių pildymą, skiria ir atleidžia Banko tarnautojus.

24 §. Valdytojas pasirašo valdybos priimtas sutartis, transakcijas ir kitus aktus.

25 §. Valdytojas turi teisės sustabdyti valdybos ir tarybos nutarimų vykdymą. Sustabdytų nutarimų vykdymo klausimą valdytojas paduoda spręsti generalinei tarybai, kurios posėdis šaukiamas skubos keliu. Generalinės tarybos nutarimą tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

26 §. Banko direktorius renka visuotinis akcininkų susirinkimas iš akcininkų tarpo trejiems metams.

27 §. Visus Banko reikalus, išskyrus tuos, kurie šio įstatymo ir Banko statuto pavedami kitiems Banko organams spręsti, sprendžia Banko valdyba.

28 §. Valdybos pareigos yra šios:

1) nustatyti diskonto sąlygas ir % % didumą, avansų už įkaitus valstybės popieriais arba kitomis valstybės laiduotomis vertenybėmis didumą; valdybos nustatytus diskonto sąlygas, % % ir avansų didumą tvirtina Banko taryba;

2) nustatyti Banko tarnautojams atlyginimą ir, reikalui esant, tarnautojų kaucijų didumą;

3) paruošti visuotiniam akcininkų susirinkimui pranešimą apie Banko operacijas.

29 §. Banko valdybos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja narių dauguma.

Visi nutarimai valdybos posėdžiuose daromi paprasta balsų dauguma; balsams lygiai pasidalinus, pirmininkaujančio balsas nusveria.

2. Taryba.

30 §. Tarybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas iš akcininkų tarpo trejiems metams. Svetimšaliai gali taryboje dalyvauti atatinkamai jų turimai pagrindinio kapitalo daliai.

31 §. Tarybos nariai iš savo tarpo renka tarybos pirmininką ir sekretorių.

32 §. Tarybos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja tarybos narių dauguma. Nutarimai daromi paprasta balsų dauguma. Balsams lygiai pasidalinus, svarstomasis klausimas duodamas spręsti generalinei tarybai.

33 §. Negalint sudaryti tarybos kvorumo, skubūs klausimai duodami spręsti generalinei tarybai.

34 §. Tarybos pareigos yra šios:

1) tvirtinti valdybos pristatytą išlaidų sąmatą ir balansą;

2) tvirtinti valdybos nustatytas diskonto sąlygas, % % didumą, išduodamų už įkaitus valstybės popieriais arba kitomis valstybės laiduotomis vertenybėmis avansų didumą;

3) peržiūrėti valdybos pasiūlymus pakeisti ar papildyti Banko statutą, įgyti nekilnojamąjį turtą, nurašyti bevilčias paskolas;

4) spręsti visus kitus valdybos įneštus klausimus.

3. Centro diskonto komitetas.

35 §. Centro diskonto komiteto narius renka generalinė Banko taryba iš prekybos, pramonės ir ūkio reikalų žinovų. Diskonto Komiteto nariais gali būti ir tarybos nariai.

36 §. Diskonto komiteto nariai renkami dvejiems metams.

Kas metai pusė komiteto narių perrenkama. Išėjusieji nariai gali būti vėl renkami.

37 §. Diskonto komitetas peržiūri pristatytus komercinių operacijų pasižadėjimus ir, jegu jie duoda reikalingų garantijų, siūlo valdybai juos priimti.

4. Generalinė taryba.

38 §. Generalinė taryba renkasi ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį bendriems Banko reikalams aptarti.

49 §. Generalinė taryba tvirtina Banko vidaus tvarkos ir jo skyrių ir agentūrų instrukcijas.

40 §. Generalinė taryba sprendžia Banko skyrių ir agentūrų įsteigimo ir jų uždarymo reikalingumą. Be to generalinė taryba sprendžia tuos klausimus, kurie priklauso jai, einant Banko statutu ir Banko vidaus tvarkos instrukcija.

5. Revizijos komisija.

41 §. Revizijos komisiją sudaro trys akcininkai, kuriuos renka visuotinis akcininkų susirinkimas vieniems metams.

42 §. Revizijos komisija turi teisės kiekvienu metu daryti Banko turto ir knygų reviziją.

Kiekvienų metų pabaigoje revizijos komisija privalo patikrinti apyskaitą ir balansą ir savo nuomonę apie tai paduoti visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Ypatingais atsitikimais revizijos komisija turi teisės pareikalauti sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą.

IV.

Visuotiniai akcininkų susirinkimai.

43 §. Visuotiniai akcininkų susirinkimai yra paprasti ir nepaprasti.

Paprastų visuotinių susirinkimų laikas ir tvarka nustatoma Banko statutu.

44 §. Nepaprastus akcininkų visuotinius susirinkimus, reikalui esant, šaukia Banko valdyba.

Be to nepaprasti visuotiniai akcininkų susirinkimai turi būti sušaukti šiais atsitikimais:

1) Banko tarybai reikalaujant;

2) Banko revizijos komisijai reikalaujant;

3) Banko direktorių skaičiui ligi pusei sumažėjus ir

4) akcininkams, kurie turi ne mažiau kaip 1/20 dalį pagrindinio kapitalo akcijų, reikalaujant.

45 §. Akcininkai, kurie turi ne mažiau kaip 4 akcijas, gali dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime sprendžiamuoju balsu. Toliau, kiekviena dešimtis akcijų duoda vieną balsą, bet niekas negali turėti balsų daugiau, kaip duoda 1/5 dalis banko pagrindinio kapitalo akcijų.

46 §. Akcininkai, kurie negali dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, gali įgalioti kitą akcininką, kuris turi balso teisę, susirinkime balsuoti. Vienas akcininkas gali turėti ne daugiau kaip du tokiu įgaliojimu.

47 §. Visi klausimai, išskyrus šio įstatymo 49 ir 56 § § nurodytus, visuotinuose akcininkų susirinkimuose sprendžiami paprasta balsų dauguma; balsams lygiai pasidalinus, svarstomasai klausimas laikomas atmestas.

48 §. Visuotiniuose akcininkų susirinkimuose visi rinkimai ir atleidimai atliekami slaptu balsavimu.

49 §. Pagrindinio Banko kapitalo padidinimo, Banko statuto papildymo ar pakeitimo ir valdybos ar tarybos narių atleidimo klausimai sprendžiami tokiame akcininkų susirinkime, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip 1/2 pagrindinio kapitalo akcijų savininkų, 2/3 susirinkime dalyvaujančių balsų dauguma.

50 §. Visuotinis susirinkimas svarsto dienotvarkėje nurodytus klausimus, taip pat ir akcininkų, kurie turi ne mažiau kaip 1/20 dalį pagrindinio kapitalo akcijų, pasiūlytus klausimus, jei šie pastarieji klausimai yra paduoti valdybai ne vėliau kaip 10 dienų prieš susirinkimą.

51 §. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai įgyja galios kai juos patvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

52 §. Visuotinis susirinkimas:

1) tvirtina metinę Banko apyskaitą;

2) skirsto gryną pelną;

3) renka direktorius, tarybos ir revizijos komisijos narius;

4) skiria valdybos, tarybos, diskonto komiteto ir revizijos komisjos nariams atlyginimą;

5) nutaria įgyti nekilnojamąjį turtą;

6) svarsto pasiūlymus papildyti ar pakeisti Banko statutą.

V.

Pelno paskirstymas.

53 §. Banko darbo metai laikomi nuo sausio mėnesio 1 d. ligi gruodžio mėnesio 31 d.

54. §. Metinis grynas pelnas skirstomas šia tvarka:

1) 10% gryno pelno skiriama atsargos kapitalui;

2) iš likusios gryno pelno sumos išduodamas akcininkams dividendas ligi 8%;

3) iš likusios gryno pelno sumos skiriama 8% valdybos nariams ir 2% tarybos nariams (tentjema), proporcingai jų gaunamam atlyginimui;

4) iš likusios sumos 1/3 skiriama valstybei;

5) iš likusios sumos papildomas akcininkų dividendas ligi 12%;

6) likusios pelno dalies 50% skiriama valstybei, antri 50% skiriami visuotinio akcininkų susirinkimo jo nužiūrėjimu.

VI.

Banko likvidavimas.

55 §. Pagrindiniam Banko kapitalui sumažėjus ligi pusės ir visuotiniam akcininkų susirinkimui nesutikus jo papildyti, Banko reikalai likviduojami.

56 §. Visais kitais atsitikimais Bankas gali būti likviduotas, tik visuotiniam akcininkų susirinkimui 3/4 balsų dauguma nutarus. Tokiame susirinkime turi dalyvauti ne mažiau kaip pusė pagrindinio kapitalo akcijų savininkų.

57 §. Likviduojant Banką, visuotinis akcininkų susirinkimas renka likvidatorius ir nustato likvidavimo tvarką.

Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktus likvidatorius ir likvidavimo tvarką tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

58 §. Likviduojant Banką, banknotų turėtojams duodama pirmumo teisės gauti iš Banko aktyvo atlyginimą.

59 §. Likviduojant Banką, einant šių įstatų §§ 55 ir 56, Vyriausybė turi teisės perimti Banko pasyvą ir aktyvą tikrąja kaina.

VII.

Bendrieji dėsniai.

60 §. Banko statutą, kuris sudaromas einant šio įstatymo dėsniais, tvirtina Ministerių Kabinetas.

61 §. Banko nuosavybė, kapitalai, apyvarta ir pelnas atleidžiami nuo visokių mokesnių, tiek Valstybės, tiek ir savivaldybių reikalams imamų.

62 §. Šį įstatymą vykdo Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Aleksa.
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugpiučio m. 21 d.

— 819 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 10 dieną priimtą įstatymą.

Netekusiems sveikatos kariams, jų šeimoms o taip pat žuvusiųjų karių šeimoms pensijų įstatymas.

1 §. Valstybė aprūpina pensijomis ir vienkartinėmis pašalpomis:

a) Lietuvos kariuomenės karo invalidus ir, jiems mirus, jų šeimas;

b) žuvusiųjų karių šeimas; jeigu jie mirė, ar dingo iš priežasties tarnybos Lietuvos kariuomenėje; ir

c) Lietuvos Šaulių Sąjungos šaulius, jeigu jie ėjo kario pareigas ir atatinka šio paragrafo punktams „a" ir „b".

2 §. Nurodytais 1 § invalidais laikoma asmenys, kurie nustojo darbingumo, kaipo netekę sveikatos arba apluošinti iš priežasties tarnybos Lietuvos kariuomenėje.

3 §. Nurodytomis 1 § šeimomis laikoma:

a) žmona, jei invalidas ją turėjo prieš tapdamas invalidu,

b) savi vaikai ligi 17 metų amžiaus, gimę teisėtai, o taip pat vaikai pavainikiai, jei pastariesiems auklėti teismo sprendimu pripažinta pašalpa;

c) įsūnytieji vaikai, jei jie invalido įsūnyti ligi sveikatos netekimo ar apluošimo įvykio;

d) tėvai, jeigu juos karo invalidas arba žuvusis karys išlaikė.

4 §. Nustatant karo invalidams pensijos mėnesinį didumą imama karininkams ir karo valdininkams paskutinio jo tarnybos mėnesio atlyginimas už laipsnį ir už pareigų ėjimą, kareiviams — keturių mėnesių alga, ir šie atlyginimai dauginami darbingumo nustojimo nuošimčiu.

Pastaba. Nustatant pensijos mėnesinį didumą asmenims, tapusiems karo invalidais ligi šio įstatymo paskelbimo, mėnesinės algos norma imama šio įstatymo paskelbimo dienos didumo.

5 §. Darbingumo nustojimo nuošimčiams nustatyti ir skundams patikrinti Krašto Apsaugos Ministerio įsakymu sudaroma tam tikros sveikatos tikrinimo komisijos, kurios tatai atlieka vaduodamos šio įstatymo priedelyje nustatyta ligų lentele.

6 §. Karys, kuris neteko 100% darbingumo ir yra reikalingas nuolatinės kito žmogaus pagalbos, gauna dar 15% paskirtos jam pensijos

7 §. Karys, netekęs darbingumo mažiau kaip 25%, gauna vienkartinę pašalpą — karininkas ir karo valdininkas — šešių mėnesių atlyginimo už laipsnį ir pareigų ėjimą didumo, o kareivis — aštuoniolikos mėnesių kareivio algos didumo.

Karys nustojęs darbingumo mažiau kaip 10%, nei pensijos nei pašalpos negauna.

8 §. To kario šeima, kuris iš priežasties karo tarnybos Lietuvos kariuomenėje žuvo, mirė nuo žaizdų ar pakenkimų, užkrečiamųjų ligų, mirė nelaisvėje, dingo be žinios, gauna tokią pensiją: karininko ir karo valdininko šeima — 80% mėnesinio atlyginimo už laipsnį ir pareigų ėjimą, o kareivio — keturių mėnesių kareivio algą, paskirstant pensiją šiaip — vienas šeimos narys gauna 40%, kiekvienas kitas šeimos narys — po 20%.

Mirusio invalido — pensininko šeima gauna 80% mirusiojo pensijos, paskirstant ją tuo pat būdu.

Pastaba. Pensininkui mirus, nepaliekant nei žmonos, nei vaikų, jo tėvai, jeigu jie abudu gyvi, gauna po 25% šeimos pensijos, o jei gyvas tik vienas tėvų, tai jis gauna 40% šeimos pensijos.

9 §. Kas įgyja teisės gauti pensiją, ją gauna nuo šios teisės įgijimo dienos.

Pensija išmokama išanksto, kiekvieno mėnesio pirmą dieną.

Pastaba. Kas ligi šio įstatymo paskelbimo yra įgijęs teisės gauti pensiją, ją gauna nuo šio įstatymo paskelbimo dienos.

10 §. Krašto Apsaugos Ministeris turi teisės nustatyta tvarka kiekvienu metu tikrinti pensininko sveikatą, ir, nustačius kitą darbingumo nuošimtį, paskirti kitokią pensiją.

11 §. Pensijos prašymai duodami Krašto Apsaugos Ministeriui vienų metų laikotarpiu nuo dienos įgijimo teisės gauti pensiją.

Pastaba. Asmenys, ligi šio įstatymo paskelbimo įgijusieji teisės gauti pensiją, gali duoti pensijos prašymus vienų metų laikotarpiu nuo šio įstatymo paskelbimo dienos.

12 §. Pensija gali būti sukapitalizuota ir išmokėta iškarto, kad suteikti pensininkui galimybės save geriau aprūpinti ar įsigyti gyvenimui reikalingų įmonių, darbo įrankių etc. Išmokant kapitalizuotą pensiją imama šešių mėnesių pensija ir dauginama daugikliu, pradedant nuo 18 ligi 8, šiaip: nuo 17 iki 24 metų įimtinai — 18, nuo 25 ligi 28 metų įimtinai — 17, ir taip toliau numažinant po 1, — ligi 48 metų kas 4 metai, o vėliau ligi 55 metų kas 2 metu.

13 §. Pensininkas nustoja pensijos:

a) pensininkui mirus;

b) teismo sprendimu jam atėmus pensijos teisę;

c) suėjus jam 17 metų amžiaus;

d) atsiradus dingusiam be žinios, ko dėliai ligi tol buvo mokama pensija;

e) našlei išėjus už vyro.

Pastaba. Našlei ištekant, jai iškarto išmokama paskutinė pašalpa vienų metų pensijos didumo.

14 §. Pensijos išmokėjimas sustabdomas:

a) patekus pensininkui į invalidų namus arba įstojus į valstybės arba visuomenės įstaigas, kuriose jis, kol jose būna, gauna pilną išlaikymą;

b) išvykus be atatinkamo leidimo į užsienį, kol negrįš;

c) pametus Lietuvos pilietybę, kol vėl atgal ją įgys;

d) patekus del teismo sprendimo į kalėjimą, kol jame bus;

e) jei pensininkas turi arba įgijo turtą, kuris jam duoda mėnesinio pelno šešis kart daugiau, negu jo 100% darbingumo nustojimo normos pensija; jeigu jo mėnesinis pelnas didesnis už 100% pensijos normą vieną kartą, tai pensija sumažinama 1/6 dalimi, jeigu du kart — tai 2/6 ir t. t.

15 §. Šį įstatymą vykdo Krašto Apsaugos Ministeris, kuris, susitaręs su Finansų Ministeriu, šiam įstatymui vykdyti leidžia taisyklių.

16 §. „Įstatymo apie algas ir pašalpas kariškiams ir jų šeimynoms" III, IV ir V skyriai (L. V. Ž. Nr. 7) panaikinami.

Karo įstatų VIII knygos straipsniai, kurie prieštarauja šiam įstatymui, panaikinami.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Aleksa.

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 21 d.

— 820 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 10 dieną priimtą įstatymo priedą.

Netekusiems sveikatos kariams, jų šeimoms, o taip pat žuvusiųjų karių šeimoms pensijų įstatymo priedas.

Darbingumo sumažėjimo laipsniui nustatyti lentelė.

1 §.

I kategorija.

Ligos ir kūno trukumai, del kurių nustojama 100% darbingumo ir reikalinga nuolatos turėti kitą žmogų patarnauti:

1. Abiejų rankų ir abiejų kojų nustojimas; vienos rankos ir vienos kojos kartu nustojimas.

2. Žymiai apsireiškiąs rankų ir kojų valdymo trūkumas arba visiškas jų nevaldymas: a) del neišgydomų smagenų plėvės, galvos smagenų, nugarkaulio smagenų ar periferijos nervų ligų, b) del daugelio raumenų, kaulų ir sąnarių sužalojimų.

3. Visiškas aklumas.

Pastaba. Be pažymėtų šioje kategorijoje ligų ir kūno trūkumų gali pasitaikyti ir kitos ligos bei kūno trūkumai, del kurių būtinai reikalingas nuolatos kito žmogaus patarnavimas, apie

ką kiekvienu atsitikimu sprendžia sveikatos tikrinimo komisija.

II kategorija.

Ligos ir kūno trūkumai, del kurių nustojama 100% darbingumo:

1. Ištirtos ir neišgydomos psichinės ligos, sunkūs neišgydomi abiejų rankų ir abiejų kojų ar pusės kūno paralyžiai bei parezai; taip pat stipriai išsivystę kiti chroniniai ir neišgydomi centralinės bei periferijos nervų sistemos susirgimai, kilę iš organinių procesų. Nuomario liga su dažnai (ne rečiau kaip vieną kartą sąvaitėje) pasikartojančiais epileptiniais priepuoliais arba su dideliu proto nusilpimu.

2. Abiejų akių regėjimo sumažėjimas ligi 0,01, t. y. galėjimas suskaityti pirštus ne toliau kaip 1 metras.

3. Neišgydomos sunkios vidaus organų, kraujo ir maisto apyvartos ligos, surištos su aiškiomis svarbių gyvybei funkcijų anomalijomis.

4. Abiejų rankų ar abiejų kojų nustojimas, arba visiškas jų nevaldymas del neišgydomo didelių sąnarių sutraukimo, nepaslankumo ar pseudoartrozų.

5. Abiejų rankų plaštakų arba abiejų rankų visų pirštų nustojimas arba visiškas jų nevaldymas.

6. Sunkios rūšies Bazedovo liga.

7. Neišgydomos šlapumo ar tulžies kelių (išskiriant uretrą), skrandžio ar žarnų (išskiriant tiesiąją žarną) fistulos su nuolatinėmis ir gausiomis išmatomis.

III kategorija.

Ligos ir kūno trūkumai, del kurių nustojama 75—100% darbingumo:

1. Ištirtos ir neišgydomos pastovios ar periodinės nervų centrų ar pačių nervų ligos ir nuomaras engvesnio kaip antroje kategorijoje laipsnio.

2. Visiškas vienos akies regėjimo nustojimas, jei antrosios akies regėjimas yra mažesnis negu 0,25, abiejų akių regėjimo sumažėjimas ligi 0,25 specialistams, kurių amatas reikalauja aiškaus matymo, ir kitiems ligi 0,1.

3. Neišgydomos sunkios vidaus organų, kraujo ir maisto apyvartos ligos, kiek lengvesnio laipsnio negu antroje kategorijoje.

4. Ne mažiau kaip 6 pirštų, šiame skaičiuje ir abiejų nykščių, netekimas, sutraukimas arba visiškas nepaslankumas.

5. Neišgydomos chroninės stuburio ir dubens (pelvis) ligos, kliudančios darbuotis ir laisvai judėti.

6. Vienos kojos nustojimas del eksartikuliacijos dubens—šlaunies sunėrime arba del šlaunies amputacijos.

7. Neišgydomos veido, nosies, burnos, nosryklės, žioties, gerklės, tracheas ir apskritai kaklo kaulų ir minkštųjų dalių ligos bei pastovios atmainos, žymiai kliudančios gromuliuoti, ryti bei kvėpuoti.

IV kategorija.

Ligos ir kūno trūkumai, del kurių nustojama 50—75% darbingumo:

1. Ištirtos ir neišgydomos pastovios ar periodinės nervų centrų ar pačių nervų ligos, lengvesnio kaip III kategorijoje laipsnio; nepilni paralyžiai su raumenų atrofija ir dideliu vienos galūnių raumenų jėgos nusilpimu.

2. Visiškas vienos akies regėjimo nustojimas, jei antrosios akies regėjimas yra nemažesnis 0,25—0,5, arba abiejų akių regėjimo sumažėjimas ligi 0,25 ir mažiau.

3. Neišgydomos sunkios vidaus organų, kraujo ir maisto apyvartos ligos, kiek lengvesnio kaip III kategorijoje laipsnio.

4. Neįtaisomos, lygiai didelės bandažu nesuturimos pilvo sienų, kirkšnies bei šlaunies kanalų kylos.

5. Vienos rankos nustojimas del eksartikuliacijos peties sunėrime ar amputacijos aukščiau alkūnės, arba visiškas jos nevaldymas del neišgydomų organinių procesų.

6. Nelaisvas vienos rankos ir vienos kojos kartu judėjimas del neišgydomo sutraukimo, nepilno paslankumo arba del didelių sąnarių išsinėrimo.

7. Abiejų nykščių arba ne mažiau kaip trijų vienos dešiniosios rankos pirštų, arba ne mažiau kaip keturių kairiosios rankos pirštų (pas kairiarankius atvirkščiai), jei abiem atsitikimais neveikia ir nykštis, netekimas arba visiškas nevaldymas; taip pat ne mažiau kaip 6 abiejų rankų pirštų, nykščiams esant sveikiems, netekimas arba visiškas nevaldymas.

8. Vienos blauzdos nustojimas del jos amputacijos ar eksartikuliacijos kelio sunėrime; taip pat didelis vienos kojos valdymo trūkumas del neišgydomų organinių ligų.

9. Vienos rankos plaštakos arba rankos žemiau alkūnės nustojimas.

10. Visiškas abiejų ausų kurtumas.

V Kategorija.

Ligos ir kūno trūkumai, del kurių nustojama 25—50% darbingumo.

1. Visiškas vienos akies regėjimo nustojimas, jei antrosios akies regėjimas ne mažesnis negu 0,5, arba abiejų akių regėjimo sumažėjimas ligi 0,33 ir mažiau.

2. Abiejų ausų klausos nusilpimas, jei tiriamasai asmuo aiškiai negirdi tylaus balso užpakalyje 3 metrų atstume ir balsiai kalbant 10 metrų atstume.

3. Didelis ir sunkiai įtaisomas tiesiosios žarnos (recti) iškritimas, įvykstąs be įtempimo.

4. Dviejų dešiniosios rankos pirštų arba trijų kairiosios rankos pirštų (pas kairiarankius atvirkščiai), jei abiem atsitikimais neveikia ir nykštys, netekimas arba visiškas nevaldymas.

5. Pėdos nustojimas arba visiškas jos nevaldymas, kliudantieji stovėti koją.

6. Rankos sutrumpėjimas, taip pat jos kreivumas, kliudantieji jai veikti.

7. Kojos sutrumpėjimas 5 ir daugiau cm. del patologinių didžiuosiuose kauluose ir sąnariuose atmainų.

8. Dažnai atsiveriantieji randai, kliudantieji judėti; taip pat įvairių kūno dalių fistulos, kilusios iš chroninio uždegimo procesų esamose po oda dalyse.

9. Diabetes melitus ir insipidus nors ir vidutinio laipsnio; elephantiasis, kliudąs judėti.

10. Neišgydomos odos ligos ir chroninės opos, sudarančios sunkius bendro sveikatos stovio trūkumus arba kliudančios dėvėti rūbus bei avėti batus.

11. Lengvos rūšies Bazedovo liga.

VI Kategorija.

Ligos ir kūno trūkumai, del kurių nustojama 25—10% darbingumo:

Pašalpai skirti nustojusiems darbingumo ligi 10% nustojimo laipsnį nustato sveikatos tikrinimo komisija prie Krašto Apsaugos Ministerijos Sanitarijos Skyriaus, vadovaujantis Krašto Apsaugos Ministerijos Sanitarijos Skyriaus instrukcijomis.

2 §. Be pažymėtų II — VI kategorijose ligų ir kūno trūkumų, pasitaikius kitoms ligoms bei kūno trūkumams, del kurių nustojama 25% — 100% darbingumo, sveikatos tikrinimo komisija nustato atatinkamą darbingumo nustojimo kategoriją ir %, aiškiai aprašius ligos reiškinius.

3 §. Išimtinais atsitikimais, atsižvelgiant į tiriamojo profesiją, sveikatos tikrinimo komisija gali darbingumo nustojimo % perkelti į aukštesniąją ar žemesniąją kategoriją.

4 §. Regėjimo aštrumas nustatomas, pilnai korregavus akių refrakciją stiklais.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Aleksa.
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 21 d.

— 821 —

Ministerių Kabinetas, vaduodamasis Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo (Vyr. Žinių Nr. 93 eil. Nr. 771) § 36, Laikinuosius akčyžės mokesnių įstatus pakeitė šiaip:

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų pakeitimas.

§§ 2, 3, 5, 6 ir 9 (Vyr. Žinių Nr. 96. eil. Nr. 788). pakeičiami šiaip:

§ 2. Už krašte gamintą spiritą imama akcizo mokesnis 4 litų 6½ centų nuo gryno spirito literio arba 50 litų nuo gryno spirito kibiro (12,299 literio) arba 50 centų nuo kiekvieno gryno spirito laipsnio.

§ 3. Už įvežamus iš užsienio vaisvynius akcizo mokesnis imama dedamomis ant indų su vaisvyniais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indams	ligi	1	literio	80	centų
„	„	¾	„	60	„
„	„	½	„	40	„
„	„	¼	„	20	„

I pastaba: Už įvežamus iš užsienio šampaną ir kitus šnypščiančius vynus akcizo mokesnis imama dedamomis ant indų su tais vynais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indui	ligi	1	literio	3	litai	20	centų
„	„	¾	„	2	„	40	„
„	„	½	„	1	„	60	„
„	„	¼	„	—	„	80	„

II pastaba: Už įvežamus iš užsienio vaisvynius bačkose akcizo mokesnis imama grynais pinigais po 3 litus 20 centų nuo literio; šie pinigai įskaitomi, banderoles perkant, vaisvynius į butelius pilstant.

§ 5. Už užsienio ne vaisvynių spiritą ir įvežamus iš užsienio spirito dirbinius: degtinę, likerius, koniakus ir t. t. akcizo mokesnis imama a) nuo kiekvieno spirito literio, nežiūrint jo stiprumo, 4 litai grynais pinigais ir b) už spirito dirbinius, nežiūrint jų stiprumo, dedamomis ant indų su dirbiniais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indui	ligi	1	literio	4	litai
„	„	¾	„	3	„
„	„	½	„	2	„
„	„	¼	„	1	„

III pastaba: Už užsienio vaisvynių spiritą ne daugiau kaip 80 laipsnių stiprumo akcizo mokesnis imama po 52 cent. nuo laipsnio.

§ 6. Visi degtinės dirbinių fabrikų savininkai, atidarant tuos fabrikus, privalo gauti iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos liūdymą ir išpirkti banderoles ne mažiau kaip už 10.000 litų į metus.

§ 8. Pirmasai abzacas ir punktas „a" pakeičiamas šiaip: Už spiritą duodamą degtinės dirbinių fabrikams specialiniams gėrimams gaminti: nektarui, džinui, likeriui, koniakui ir t. t. mokama papildomasis akcizo mokesnis, dedant banderoles ant indų su tais gėrimais, bet ne mažiau kaip po 25 centus už duotąjį fabrikui spirito laipsnį.

Banderolių kainos nustatomos žiūrint indų didumo, būtent:

ligi	1	literio	įtalp.	indui	80 cent.
„	½	„	„	„	40 „
„	¼	„	„	„	20 „

§ 9. Akcizo mokesnis nuo alaus imamas po 75 centus nuo kibiro (12,299 literio) arba 6 centus nuo karštos misos literio.

§ 12 (Vyr. Žinių Nr. 93. eil. Nr. 771) pakeičiamas šiaip:

Akcizo mokesnis už arbatžoles imama dedamomis ant arbatžolių pakelių banderolėmis šia kaina:

I rūš. band.	ligi 400 gr.	32	centai
I „ „	„ 200 „	16	„
I „ „	„ 100 „	8	„
I „ „	„ 50 „	4	„
II „ „	„ 400 „	16	„
II „ „	„ 200 „	8	„
II „ „	„ 100 „	4	„
II „ „	„ 50 „	2	„

§ 17 (Vyr. Žinių Nr. 96. eil. Nr. 788) pakeičiamas šiaip:

Tabako fabrikai turi mokėti akcizo mokesnį einant pridėta prie šių įstatų lentele, bet ne mažiau kaip 4000 litų per metus.

Už tabako dirbinius tiek krašte tiek užsienyje pagamintus, akcizės mokamas dedamomis ant dėžių ar pakelių banderolėmis, kurių kainos nustatomos šio Laikinųjų akcizas mokesnių papildymo ir pakeitimo tabako dirbinių ir jų pardavinėjimo kainų tarifu.

§ 18 (Vyr. Žinių Nr. 76. eil. Nr. 684) pakeičiamas šiaip:

Akcizas už degtukus imama banderolėmis, dedamomis ant degtukų pakelių šia kaina:

a) Už Lietuvoje dirbamų degtukų 10 dėžučių pakelį (ligi 75 degtukų) po 4 centus;

b) už užsienių degtukų 10 dėžučių pakelį (ligi 75 degtukų) po 7 centus.

§§ 21, 21a, 23, 29 ir 30 (Vyr. Žinių Nr. 96. eil. Nr. 788) pakeičiami šiuip:

21 §. Akcizas už papirosines gilzes ir vartojamą knygutėmis ir pakeliais prirengtą rūkymui popierį imama: a) po 4 centus už kiekvieną šimtą gilzių, b) po 1 centą už knygutę ar pakelį popierio iš 50 lapų ne didesnių kaip 40 kv. santimetrų.

21-a §. Už pardavinėjimą arba laikymą prekybos įmonėse papirosinių gilzių ir vartojamo popierio rūkymui akcizu neapmokėtų, prasikaltusieji moka dešimteriopą akcizą ir baudą ligi 100 litų.

23 §. Kiekviena papirosinių gilzių fabrika turi įmokėti į Valstybės Iždą per metus ne mažiau kaip 3000 litų akcizo.

29 §. Už gaminamus pardavinėti krašto (ne užsienio) vaisvynius akcizo mokesnis imama dedamomis ant indų su vaisyniais banderolėmis šia kaina:

ind. talp. ligi	1/4 literio	10	centų
„ „ „	1/2 „	20	„
„ „ „	1 „	40	„

30 §. Įvežamųjų iš užsienio tabako ir jo dirbinių banderolėms, nežiūrint dirbinių rūšies, nustatoma ši kaina:

a) kiekvienam kilogramui pagaminto piaustyto rūkymui tabako po 12 litų;

b) kiekvienam 1000 cigarų svarumo ligi 5 kilogramų 50 litų;

c) rūkomajai ir uostomajai machorkai nustatoma 2 litai akcizo mokesnio už kilogramą, parduodamoji kaina negali būti didesnė kaip 4 litai už kilogramą;

d) kiekvienam 1.000 papirosų su mundštukais 10 litų ir be mundštukų (sigarėčių) 12 litų 50 centų, laikantis tiems dirbiniams svarumo normos, nurodytos § 17 p., 4 priede.

§ 31^1 (Vyr. Žinių Nr. 93. eil. Nr. 771) pakeičiamas šiaip:

Akcizo mokesnis už mieles imama dedamomis ant mielių pakelių banderolėmis, šia kaina: pakeliui ligi 400 gr. krašte gamintų 16 centų, o užsieny gamintų 32 cent. Pakeliui ligi 100 gr. krašte gamintų 4 cent., užsieny gamintų 8 centus.

Už pardavinėjimą arba laikymą krautuvėse mielių be banderolių, su nuplėštomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, nusikaltusieji baudžiami teismo keliu kalėjimu ligi 3 mėn. ir pinigine bauda ligi 100 litų ir įmoka dešimteriopą akcizą už mieles be banderolės ar su netikra banderole, o mielės konfiskuojamos.

Pastaba: Pardavinėjimui mažmenomis ne pilnais pakeliais, leidžiama laikyti kiekvienoj krautuvėj po vieną mielių pakelį ligi 100 gr. su perpiauta banderole.

J. Aleksa

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Lozoraitis

Ministerio Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn 26 d.

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų pakeitimo § 17. p. 4 priedas.

Tabako dirbinių ir jų pardavimo kainų tarifas.

Tabako dirbin.	Banderolės kaina.	Pardavimo kaina su banderole.
Vietinis rūkomasis tabakas aukščiausios rūšies.		
Pakel. — 400 gr. . . .	4 litai — cen.	laisvos
„ — 200 „	2 „ — „	
„ — 100 „	1 „ — „	
„ — 50 „	— „ 50 „	
I rūšies.		
Pak. — 400 gr. . . .	3 lit. — cen.	6 lit. — cen.
„ — 200 „	1 „ 50 „	3 „ — „
„ — 100 „	— „ 75 „	1 „ 50 „
„ — 50 „	— „ 37,5 „	— „ 75 „
II. rūšies.		
Pak. — 200 gr.	1 lit. — cen.	2 lit. — cen.
„ — 100 „	— „ 50 „	1 „ — „
„ — 50 „	— „ 25 „	— „ 50 „
III rūšies.		
Pak. — 100 gr.	30 cent.	60 cent.
„ — 50 „	15 „	30 „

Tabako dirbin.	Banderolės kaina.	Pardavimo kaina su banderole.
Vietinė rūkomoji ir uostomoji m a c h o r k a.		
Pak. — 100 gr.	20 cent.	50 cent.
„ — 50 „	10 „	25 „

Kiekvienam 1000 vietinių cigarų svarumo ligi 5 kilogramų nustatoma 25 litai akcizo mokesnio.

Vietinės sigaretės (papirosai be mundštukų) aukščiausios rūšies (1000 sveria ne daugiau kaip vieną kilogramą gryno tabako).

Už 100 sigarėčių. . . .	1 lit. — cen.	
„ 25 „ . . .	— „ 25 „	
„ 20 „ . . .	— „ 20 „	laisvos
„ 10 „ . . .	— „ 10 „	
I r ū š i e s.		
Už 20 sigar.	16 cent.	40 cent.
„ 10 „	8 „	20 „
II r ū š i e s.		
Už 20 sigar.	12 cent.	30 cent.
„ 10 „	6 „	15 „
III r ū š i e s.		
Už 20 sigar.	8 cent.	20 cent.
„ 10 „	4 „	10 „

Tabako dirbin.	Banderolės kaina.	Pardavimo kaina su banderole.
Vietiniai papirosai su munštukais aukščiausios rūšies (1000 sveria ne daugiau kaip 700 gr. gryno tabako).		
Už 100 papir.	80 cent.	
„ 25 „	20 „	
„ 20 „	16 „	laisvos
„ 10 „	8 „	
I r ū š i e s.		
Už 20 papir.	14 cent.	36 cent.
„ 10 „	7 „	18 „
II r ū š i e s.		
Už 20 papir.	10 cent.	26 cent.
„ 10 „	5 „	13 „
III r ū š i e s.		
Už 20 papir.	6,4 cent.	16 cent.
„ 10 „	3,2 „	8 „
Vietinės machorkos.		
Už 20 papirosų	4 cent.	14 cent.
„ 10 „	2 „	7 „

J. Aleksa
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Žem. Ukio ir Valstyb. Turtų Ministeris

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 26 d.

— 822 —

Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašas.

Steigiamojo Seimo Prezidiumas, eidamas Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir narių įstojimo įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 62 eilinis Nr. 558) 5 §, skelbia šį išstojusių ir naujai įstojusių Steig. Seimo narių sąrašą:

Eilin. Nr.	Pavardė ir vardas išstojusio Steigiamojo Seimo nario	Rinkimų		Išstojimo data paskelbta Steig. Seimo plenume			Išstojimo priežastis	Atsisakusieji iš eilės kandidatai	Pavardė ir vardas naujai įstojusio Steigiamojo Seimo nario	Įstojimo data paskelbta Steig. Seime plenume		
		apyg.	sąr.									
1	Povilaitis Pranas .	II	9	1922	VI	16	atsisakė	nėra	Brokas Liudas . .	1922	VI	20
2	Vasylius Kazys . .	III	8	„	VII	4	„	nėra	Idzelis Juozas . .	„	VII	13
3	Šaulys Kazys . .	II	16	„	VII	25	„	nėra	Lumbis Pulgis . .	„	VII	25

J. Staugaitis
Steigiamojo Seimo Vice Pirmininkas.

V. Račkauskas
Steigiamojo Seimo Sekretorius

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 17 d.

Skelbimai.

Lietuvos Transporto Akcinės Bendrovės „LIETRANS“ Valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. rugpiūčio mėn. 28 d. 15 val. Bendrovės bute, Kaune Didžioji Vilniaus g. Nr. 4.

Dienotvarkė:

1. Pagrindinio kapitalo padidinimas.
2. Einamieji reikalai.

VALDYBA.

Akcinės bendrovės „STIKLAS“ valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune 1922 m. rugsėjo mėn. 15 d. 16 val. valdybos bute (Ožeškienės gatvė Nr. 11).

Dienotvarkė:

1. pagrindinio kapitalo padidinimas,
2. valdybos narių rinkimas,
3. einamieji reikalai.

VALDYBA.

Akcinės bendrovės „ASTRA“ steigėjai šaukia 1 steigiamąjį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune 1922 m. rugpiūčio mėn. 29 d. 17 val. (Daukanto gatvė Nr. 12),

Dienotvarkė:

1. įstatų skaitymas,
2. steigėjų pranešimas apie organizacijos darbus ir išlaidas,
3. valdybos ir revizijos komisijos narių ir kandidatų rinkimas,
4. nekilnojamojo turto įgijimas ir nuomavimas,
5. einamieji reikalai.

STEIGĖJAI.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo m. 8 d.

Nr. 105

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 823 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugpiūčio mėn. 17 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Įstatymo karo stoviui įvesti pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 41 eilinis Nr. 430).

1. Karo stovis panaikinamas šiose vietose: Vilkaviškio apskrityje, išskyrus Vištyčio, Gražiškių, Bartininkų ir Vižainio valsčius, Mariampolės apskrityje, išskyrus Kalvarijos valsčių ir Kalvarijos miestą, Jonavos, Krosnos, Liubavo ir Raudenio valsčius, ir Šakių, Raseinių, Tauragės, Telšių, Kretingos, Mažeikių, Šiaulių, Panevėžio, Biržų — Pasvalio ir Rokiškio apskrityse.

Karo stovyje paliekama visa kariuomenė, taip gi ir visa Lietuvos geležkelių zona.

Pasilieka veikti karo teismai už tam tikrus nusikaltimus, o taip gi karo arba armijos teismu bus baudžiama už nusikaltimus, nurodytus Baudžiamojo Statuto papildymo ir pakeitimo §§ 1, 2, 3, 4, 8 ir 10 (L. V. Ž. Nr. 20) ir Baudžiamojo Statuto papildymo ir pakeitimo papildyme (V. Ž. Nr. 54, eilinis Nr. 510).

2. Vietose kurios paliekamos karo stovyje, priešrinkiminiai Seimui susirinkimai daromi „Susirinkimų įstatyme" nurodyta tvarka.

Kariuomenės Vadas turi teisės uždrausti susirinkimus, o taip pat piliečių judėjimą krašte vėliau 23 valandos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

J. Aleksa.
Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 21 d.

— 824 —

Išeivybės įstatymui (Vyr. Žin. Nr. 99, eilinis Nr. 795) vykdyti instrukcija.

§ 1.

Asmenys, kurie nori įsteigti išeivybės įstaigą, agentūrą ar skyrių, privalo paduoti Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą. Prie prašymo turi būti pridėta:

a) kelionės ir draudimo tarifai ir

b) apskrities viršininko liudymas apie tai, kad prašytojas nebuvo nuteistas už nusikalstamus darbus, kurie numatyti išeivybės įstatymo § 3.

I pastaba. Svetimšaliai be šio § p. b nurodyto liudymo privalo pridėti atatinkamą svetimų valstybių vyriausybės organų liudymą, paliudytą Lietuvos Atstovybės užsienyje apie tai, kad prašytojas nebuvo nuteistas už nusikalstamus darbus, kurie numatyti išeivybės įstatymo § 3 p. a ir leidimo gyventi Lietuvoje nuorašą.

II pastaba. Leidimas išeivybės įstaigai steigti išduodamas pristačius Valstybės Iždo kvitą apie įnešimą į Iždą išeivybės įstatymo § 5 reikalaujamą pinigų sumą.

§ 2.

Bendrovės, kurios nori įsteigti išeivybės įstaigą agentūrą ar skyrių, be šios instrukcijos § 1 p. a ir b ir I pastaboje nurodytų dokumentų privalo prie prašymo pridėti notaro paliudytą bendrovės įstatų nuorašą.

Pastaba. Bendrovių paduodamuose prašymose turi būti nurodytas asmuo atsakomingas už išeivybės įstaigos darbą. Šios instrukcijos § 1 p. b ir I pastaboje nurodytos sąlygos taikomos atsakomingiems išeivybės įstaigų vedėjams.

§ 3.

Išeivybės įstaigose, agentūrose ir skyriuose turi būti vedama pagal Piliečių Apsaugos Departamento nurodytų formų:

a) sutarčių knygos, kurios kiekvieno lakšto antroje pusėje turi būti atspausdinta išeivybės įstatymo §§ 7, 8, 9, 10,11, 12, 13, 14, 15, 16,

b) susirašinėjimų su keleiviais dienynas, atskirai nuo susirašinėjimo su įstaigomis dienyno,

c) atatinkamos pajamų ir išlaidų knygos.

§ 4.

Keikvienoje išeivybės įstaigoje viešoje vietoje turi būti iškabinta:

1) išeivybės įstatymas ir ši instrukcija.

2) kelionės ir draudimo tarifai.

§ 5.

Apskričių viršininkams pavedama išeivybės įstaigų darbą kontroliuoti ir tų įstaigų agentų darbus sekti.

§ 6.

Visos esamos išeivybės įstaigos privalo įgyti leidimus ligi š. m. rugsėjo mėn. 5 d., ne įgijusios kalbamų leidimų uždaromos.

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

Navakas
Piliečių Apsaugos Departamento Direktorius.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio m. 22 d.

— 825 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas prekes nustataušią muito rinkliavą:

1.	už sėmenis	4,50	litų už 100 klg.
2.	„ raudonus dobilus	12,—	„ „ „ „
3.	„ baltus „	8,—	„ „ „ „
4.	„ motiejukų sėklas	2,40	„ „ „ „
5.	„ vikių „	3,—	„ „ „ „
6.	„ peliuškas	3,—	„ „ „ „
7.	„ lęšiukus	4,—	„ „ „ „
8.	„ rapsą	3,—	„ „ „ „
9.	„ grikius	2,40	„ „ „ „
10.	„ lubinus	1,90	„ „ „ „
11.	„ seredėles	1,50	„ „ „ „
12.	„ kanapių sėklas	4,—	„ „ „ „
13.	„ žolių sėklas (raigras)	1,20	„ „ „ „
14.	„ kmynus	4,—	„ „ „ „
15.	„ aguonas	4,—	„ „ „ „
16.	„ svogūnus	4,80	„ „ „ „
17.	„ džiovintus grybus	4,—	„ „ „ „
18.	„ „ obuolius	0,65	„ „ „ „
19.	„ „ kriaušes	0,80	„ „ „ „
20.	„ žal. obuolius ir kriaušes	0,25	„ „ „ „
21.	„ žemuoges	1,—	„ „ „ „
22.	„ mėlynes	0,40	„ „ „ „
23.	„ bruknes	0,50	„ „ „ „
24.	„ agrastus	0,50	„ „ „ „
25.	„ vyšnias	0,65	„ „ „ „
26.	„ slyvas	0,55	„ „ „ „
27.	„ avietes	0,55	litų už 100 klg.
28.	„ serbentus	0,55	„ „ „ „
29.	„ kalakutus	0,40	„ už kiekvieną
30.	„ žąsis gyvas	0,30	„ „ „
31.	„ „ piautas	0,25	„ „ „
32.	„ antis	0,15	„ „ „
33.	„ vištas	0,08	„ „ „
34.	„ raguočius ne jaunesnius kaip 2 metų	4,50	„ už 100 klg.
35.	„ avis	4,20	„ „ „ „
36.	„ ožkas	2,—	„ „ „ „
37.	„ jautieną ir avieną	4,—	„ „ „ „
38.	„ kiaules	5,—	„ „ „ „
38.	„ kiaulieną be riebalų (kumpis)	4,80	„ „ „ „
40.	„ kiaulena su riebalais (lašiniai)	5,20	„ „ „ „
41.	„ mėsos konservus	4,—	„ „ „ „
42.	„ mėsos liekanas	1.20	„ „ „ „
43.	„ įvairias dešras	4,—	„ „ „ „
44.	„ sviestą	16,—	„ „ „ „
45.	„ sūrį lietuvišką	3,50	„ „ „ „
46.	„ „ šveicarų ir olandų	4,40	„ „ „ „
47.	„ varškę	2,—	„ „ „ „
48.	„ makaronus	3,20	„ „ „ „
49.	„ kiaušinių tešlą	8,—	„ „ „ „
50.	„ vilnas	6,50	„ „ „ „
51.	„ avies odą (išdirbta be vilnos)	4,80	„ „ „ „
52.	„ ožkos odą	6,—	„ „ „ „
53.	„ avies kailį (žalią)	4,—	„ „ „ „
54.	„ „ „ (sausą)	10,—	„ „ „ „
55.	„ ožkos „ (žalią)	5.20	„ „ „ „
56.	„ „ „ (sausą)	13,—	„ „ „ „
57.	„ arklio odą (žalią)	4,60	„ „ „ „
58.	„ „ „ (sausą)	11,50	„ „ „ „
59.	„ veršio odą (žalią)	5,20	„ „ „ „
60.	„ „ „ (sausą)	13,—	„ „ „ „
61.	„ išdirbtą odą (padams ir juchtas)	4,80	„ „ „ „
62.	„ raguočių odą (žalią)	5,20	„ „ „ „
63.	„ „ „ (sausą)	13.—	„ „ „ „
64.	„ lapės kailius	40,—	„ „ „ „
65.	„ kiaunės „	75,—	„ „ „ „
66.	„ šeško	25,—	„ „ „ „
67.	už stirnos kailius	7,—	„ „ „ „
68.	„ zuikio „	8,—	„ „ „ „
69.	„ vydros „	40,—	„ „ „ „
70.	„ barsuko „	15,—	„ „ „ „
71.	„ žebenkšties „	15,—	„ „ „ „
72.	„ voverės „	10,—	„ „ „ „
73.	„ kraliko „	5,—	„ „ „ „
74.	„ vilko „	7,—	„ „ „ „
75.	„ išdirbtus sortuotus šerius	16,—	„ „ „ „
76.	„ ašutus	7,20	„ „ „ „
77.	„ šerių atmatas	2,—	„ „ „ „
78.	„ plaukus (arklių ir raguočių)	3,—	„ „ „ „
79.	„ virves (kanapines ir linines)	7,20	„ „ „ „
80.	„ gijas (siūlus linines)	6,—	„ „ „ „
81.	„ skarmalus sortuotus	1,—	„ „ „ „
82.	„ „ nesortuotus	2,—	„ „ „ „
83.	„ skarmalines pakulas	4,—	„ „ „ „
84.	„ popieros atmatus	0,12	„ „ „ „

85.	už eglės žievę	0, 13	litų už 100 klg.
86.	„ laužytą stiklą	0, 40	„ „ „ „
87.	„ paprastą muilą	3, 20	„ „ „ „
88.	„ sėmenų aliejų	4, —	„ „ „ „
89.	„ degtukų šiaudelius . .	0, 15	„ „ „ „
90.	„ medinius štiftus (padams vinutes)	0, 40	„ „ „ „
91.	„ medinius važlankius .	0, 04	„ už kiekvieną
92.	„ plytas	0, 40	litų už 1000 št.
93.	„ dokaukas	0, 60	„ „ „ „
94.	„ drenažų vamzdžius didumo ligi 33,02×5,175	0, 60	„ „ „ „
95.	„ drenažu vamzdžius didesnių saikų . . .	1, —	„ „ „ „
96.	„ mieles	5, —	„ už 100 klg.
97.	„ seną geležį	1, —	„ „ „ „
98.	„ už lentas ir kitą apdirbtą medį (išskyrus pabėgius, šliperius ir klepkas)	10, —	„ už festmet.
99.	„ už pabėgius ir šliperius	15, —	„ „ „
100.	„ klepkas	25, —	„ „ „
101.	„ neapdirbtas egles ir pušis	15, —	„ „ „
102.	„ popiermedį (ne ilgesnį kaip 1 m. 20 c.) ir ne storesnį kaip 18 c. . .	2, 50	litų už festm.
103.	„ sparamedį (grubenholz)	2, —	„ „ „
104.	„ neapdirbtus ažuolus, uosius, skroblius ir kitus lapuotus medžius . .	25, —	„ „ „
105.	„ neapdirbtus beržus, alksnius ir drebules . .	19, —	„ „ „
106.	„ malkas kūrui	1, —	„ „ „
107.	„ gontus	0, 10	„ už kapą.
108.	„ rugius	4, 80	„ už 100 klg.
109.	„ kviečius	3, 20	„ „ „ „
110.	„ miežius	2, 50	„ „ „ „
111.	„ žirnius	3, —	„ „ „ „
112.	„ pupas	3, —	„ „ „ „
113.	„ bulves	0, 80	„ „ „ „
114.	„ miltus ruginius . . .	4, 80	„ „ „ „
115.	„ miltus kvietinius . . .	4, —	„ „ „ „
116.	„ rugines ir miežines sėlėnas	3, 80	„ „ „ „
117.	„ kvietines sėlėnas . .	4, —	„ „ „ „
118.	„ kaločius (sėmenų išspaudas)	5, 50	„ „ „ „
119.	„ kiaušinius	0, 01	„ už kiekvieną
120.	„ arklius	25, —	„ „ „
121.	„ durpes	0, 70	„ už toną.

Šis muito rinkliavos nustatymas įgyja galios nuo paskelbimo dienos.

I pastaba. Muito rinkliavos nustatymai paskelbti Vyr. Žiniose (Nr. Nr. 76, 80, 82, 84, 87, 94, 95, 97) panaikinami.

II pastaba. Prekės pažymėtos numeriais nuo 1 ligi 105, leidžiama išvežti be atskirų Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimų, sumokant muitinei nustatytą muito rinkliavą.

Prekės pažymėtos numeriais nuo 106 ligi 121 leidžiama išvežti tiktai su tam tikrais Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimais.

V. Petrulis,
Finansų Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugpiūčio mėn. 24 d.

— 826 —

Instrukcijos dėl „Sienai pereiti liūdymų" davimo pasienio gyventojams pakeitimas.

Instrukcijos dėl „sienai pereiti liudymų" davimo pasienio gyventojams (Vyr. Žinių Nr. 102, eil. Nr. 805) 15 § pakeičiamas šiaip:

„ Už kiekvieną § 2 nurodytą liudymą iš Lietuvos piliečių imama po 2 litu, už kiekvieną § 3 nurodytą liudymą imama po 1 litą, ir iš svetimšalių —po 5 litus".

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

K. Oleka,
Vidaus Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 4 d.

— 827 —

Svetimšaliams Lietuvoje gyventi laikinosios taisyklės.

§ 1. Svetimšaliai, kurie atvyksta į Lietuvą su nacionaliniais Lietuvos atstovybių užsienyje vizuotais pasais, per 24 valandas privalo užsimelduoti vietos milicijoje, ir per 3 paras nuo užsimeldavimo milicijoje dienos įsiregistruoti pas apskrities viršininką.

§ 2. Su įregistruotu pas apskrities viršininką pasu svetimšaliai gali gyventi Lietuvoje ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo įsiregistravimo dienos.

§ 3. Svetimšaliai, kurie nori pasilikti ilgiau Lietuvoje gyventi, kaip nurodyta šių taisyklių § 2, turi gauti iš apskrities viršininko specialinį leidimą Lietuvoje gyventi. Leidimai duodami ne ilgiau kaip vieniems metams. Šiam terminui išėjus, leidimai gali būti pailginti.

Pastaba. Prie prašymo leisti Lietuvoje gyventi turi būti pridėta 3 prašytojo fotografijos.

§ 4. Išvažiuojant iš Lietuvos arba persikeliant iš vienos vietos į kitą gyventi, svetimšaliai privalo išsimelduoti vietos milicijoje.

§ 5. Svetimšaliai, kurie keliauja per Lietuvą tranzitu geležinkeliais neturi teisės be tam tikro leidimo išeiti toliau kaip per 20 metrų iš nusavintos geležinkelio linijos, orlaiviais—iš aerodromo.

§ 6. Svetimšaliai už įsiregistravimą pas apskrities viršininką moka po 1 litą,

už svetimšalio liudymą:

a) 3 mėnesiams— 5 litus

b) 6 mėnesiams—10 litų

c) 9 mėnesiams—15 litų

d) metams —20 litų

Pastaba. Piliečiai tų valstybių, kuriose Lietuvos piliečiai moka už leidimą gyventi daugiau kaip 20 litų per metus, turi mokėti tiek pat, kiek moka Lietuvos piliečiai gyvenantieji tose valstybėse. Mokesnis nustatomas atskirais Vidaus Reikalų Ministerijos įsakymais.

§ 7. Svetimšaliai, kurie gyvena Lietuvoje ir neturi nacionalinių pasų, gali gauti leidimą Lietuvoje gyventi, Vidaus Reikalų Ministerijai sutinkant, šių taisyklių § 3 nustatyta tvarka.

§ 8. Nuo šių taisyklių § 6 nustatyto mokesnio atleidžiami:

a) labdaringų įstaigų atstovai, jeigu jie tik labdarybe užsiima,

b) svetimšaliai, atvykusieji į Lietuvą mokslo tikslais, mokslo įstaigų siunčiami ir moksleiviai,

c) ekskursantų grupės,

d) Vyriausybės kviesti žmonės ir valstybinių įstaigų tarnautojai ir

e) Vidaus Reikalų Ministerijos nužiūrėjimu neturtėliai.

§ 9. Šios taisyklės neliečia svetimų valstybių atstovybių ir konsulatų tarnautojų ir žmonių, kurie turi diplomatinius pasus.

§ 10. Visi svetimšaliai, kurie gyvena Lietuvoje su Vidaus Reikalų Ministerijos išduotais liudymais, per mėnesį nuo šių taisyklių paskelbimo dienos, turi juos pakeisti pas apskrities viršininkus naujais liudymais.

§ 11. Svetimšaliams Lietuvoje gyventi laikinosios taisyklės (Vyr. Žin. Nr. 79, eilinis Nr. 698) ir jų papildymas (Vyr. Žin. Nr. 81, eilin. Nr. 711. panaikinamos.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. rugsejo mėn. 5 dieną.

Korektūros paklaidų atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 104 eilin. Nr. 821 Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų pakeitimo 1 eilutėje atspausdinta «§§ 2, 3, 5, 6, ir 9»,

turi būti: «§§ 2, 3, 5, 6, 8 ir 9».

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministeriu Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo m. 20 d.

Nr. 106

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 828 —

Svetimų valstybių piliečiams vizoms duoti taisyklės.

§ 1.

Svetimų valstybių piliečiams leidžiama įvažiuoti arba išvažinoti iš Lietuvos arba pravažiuoti Lietuvą tik turint atatinkamą vizą.

§ 2.

Svetimų valstybių piliečiams, kurie gyvena Lietuvoje, vizas duoda Vidaus Reikalų Ministerijos Piliečių Apsaugos Departamento Pasų Skyrius, užsienyje— atstovybės ir konsulatai.

Pastaba. Diplomatines ir tarnybines vizas duoda Užsienio Reikalų Ministerija.

§ 3.

Svetimšaliams vizos yra keturių rūšių: a) įvažiuoti į Lietuvą ir išvažiuoti, b) įvažiuoti, c) važiuoti tranzitu per Lietuvą su teise apsistoti ne ilgiau kaip 7 dienoms, d) važiuoti tranzitu per Lietuvą be teisės apsistoti.

§ 4.

Šių taisyklių § 3 p. p. a ir c nurodytos vizos duodamos svetimšaliams pristačius šiuos dokumentus: 1) savo valstybės prekybos kamerų liudymą, ar sutartį su Lietuvos prekybos įstaigomis, arba Užsienio Reikalų Ministerijos, susitarus jai su Vidaus Reikalų Ministerija, išduotą leidimą įvažiuoti į Lietuvą.

Pastaba. Vizos nurodytos šių taisyklių § 3 p. d duodamos visiems svetimšaliams be išimties ir be šiame § nurodytų dokumentų, jei nėra atskiro įsakymo apie uždraudimą kai kurių valstybių piliečiams per Lietuvą važiuoti.

§ 5.

Svetimšaliams vienkartinės vizos duodamos ne ilgesniam kaip vieno mėnesio terminui.

I pastaba. Ne Europos piliečiams vienkartinės vizos gali būti duodamos ligi trijų mėnesių.

II pastaba. Daugkartinės vizos svetimšaliams važiuojantiems į Lietuvą gali būti duodamos Lietuvos atstovybių ir konsulatų, Vidaus Reikalų Ministerijai sutikus.

§ 6.

Tranzitinės vizos duodamos vienam kartui ir vienon kryptin.

Pastaba. Tais atsitikimais, kai keliaująs tranzitu svetimšalis važiuoja į miestus, kuriuose nėra Lietuvos atstovybių ar konsulatų, gali būti duodamos tranzitinės vizos ten ir atgal už dvigubą mokesnį nustatytą tranzitinėms vizoms.

§ 7.

Tarptautinių vagonų palydovams, orlaivių ir garlaivių tarnautojams, sielių palydovams vizos duodamos be mokesnio tam tikram sezonui ar visiems metams.

Tarptautinių vagonų palydovai neturi teisės atsitolinti daugiau kaip 20 metrų iš geležinkeliui nusavinto ruožo, o garlaivių ir orlaivių tarnautojai, sielių palydovai neturi teisės išlipti kitur kaip tik prieplaukose, aerodromuose ar kitose vyriausybės nurodytose vietose, išskyrus nelaimingus atsitikimus, kaip tai: garlaivio ar orlaivio pagedimas ir p. Nei vienas iš jų neturi teisės išeiti iš aerodromo ar prieplaukos ar geležinkeliui nusavinto ruožo be atskiro Vidaus Reikalų Ministerijos nustatyto leidimo.

§ 8.

Paprastos ir tranzitinės vizos su teise apsistoti Lietuvoje turi turėti štampą, kuriame nurodoma, kad svetimšalis atvykęs į Lietuvą privalo melduotis milicijoje ir registruotis pas apskrities viršininką, o išvažiuojant išsimelduoti. Tranzitinės vizos be teisės apsistoti privalo turėti atatinkamą štampą.

§ 9.

Už vienkartines vizas svetimšaliams nustatomas šis mokesnis:

Valstybių pavadinimas.	Vizos įvažiuoti ir išvažiuoti (ten ir atgal).	Vizos įvažiuoti.	Tranzito vizos tik į vieną pusę be apsist. Lietuvoje.	Tranzito vizos į vieną pusę su apsistojimu Lietuvoje ne ilgiau kaip 7 dienoms.
1. Britanija	10 šiling.	5 šiling.	5 šiling.	10 šiling.
2. Prancija	25 fr.	25 fr.	10 fr.	25 fr.
3. Jung. Amer. Valst.	10 dol.	5 dol.	2 dol.	10 dol.
4. Rusija (sovietų)	5 dol.	2½ „	2 „	neduodama
5. Rusų emigrantai	5 „	2½ „	2 „	„
6. Ukraina	5 „	2½ „	2 „	„
7. Gudija (sovietų)	5 „	2 „	2 „	„
8. Latvija	10 aukso fr.	5 aukso fr.	2½ aukso fr.	10 aukso fr.
9. Vokietija	200 auks.	200 auks.	200 auks.	200 auks.
10. Olandija	5 guld.	2 guld.	1½ guld.	5 guld.
11. Belgija	25 fr.	25 fr.	10 fr.	25 fr.
12. Italija	35 lyros	35 lyros	15 lyrų	35 lyros
13. Ceko-Slovakija	50 kronų	25 kr.	10 kr.	50 kr.
14. Estija	10 auks. fr.	10 auks. fr.	10 auks. fr.	10 auks. fr.
15. Danija	9 kr.	4½ kr.	4½ kr.	9 kr.
16. Suomija	50 suom. m.	50 mark.	20 mark.	50 mark.
17. Šveicarija	25 fr.	15 fr.	5 fr.	25 fr.
18. Švedija	4 kr.	4 kr.	4 kr.	4 kr.
19. Klaipėdos kr.	120 mk.	120 mk.	120 mk.	120 mk.
Visų kitų valstybių	10 auks. fr.	10 auks. fr.	5 auks. fr.	10 auks. fr.

Pastaba. Šioje lentelėje pažymėtas tarifas, reikalui esant, Ministerų Kabineto nutarimu gali būti pakeistas.

§ 10.

Už daugkartinę vizą nustatomas šis mokesnis: Amerikos pil. tris kartus didesnis kaip paprastoms vizoms ir visų kitų valstybių piliečiams dešimts kartų didesnis kaip paprastoms vizoms § 10 nustatytas mokesnis.

§ 11.

Šių taisyklių §§ 9 ir 10 nustatytas tarifas Lietuvoje imamas Lietuvos valiuta dienos kursu, kurį nustato Finansų, Prekykos ir Pramonės Ministeris. Užsienyje kalbamas mokesnis imamas svetima valiuta.

§ 12.

Svetimšalis, važiuojąs tranzitu ir apsistojęs Lietuvoje ilgesniam laikui kaip leista arba apsistojęs turėdamas tranzito vizą be teisės apsistoti, moka papildomą mokesnį lygų trigubai paprastos vizos kainai ir išsiunčiamas iš Lietuvos.

Pastaba. Piliečiai apsistojusieji ne del savo kaltės išimtinais atsitikimais gali būti nuo papildomo mokesnio Vidaus Reikalų Ministerio nužiūrėjimu atleidžiami.

§ 13.

Nuo § 9 nurodyto mokesnio gali būti atleidžiami grįžtantieji svetimų valstybių tremtiniai, karo belaisviai ir neturtėliai kiekvienu atskiru atsitikimu Vidaus Reikalų Ministerio ar Lietuvos atstovo nužiūrėjimu.

§ 14.

§ 12 nurodytą papildomą mokesnį išieško pasienių stočių komendantai, pereinamųjų punktų viršininkai arba įstaigos, kurioms Vidaus Reikalų Ministerija paveda tai atlikti.

§ 15

Šioms taisyklėms vykdyti Vidaus Reikalų Ministerija leidžia pasienio stočių komendantams, pareinamųjų punktų viršininkams ir kitoms įstaigoms instrukcijų.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

K. Oleka,
Vidaus Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kanas, 1922 m. rugsėjo mėn. 8 dieną.

— 829 —

Įstatymo apie žyminį valstybinį mokesnį pakeitimo pakeitimas.

§ 1.

Įstatymo apie žyminį valstybinį mokesnį pakeitimo (Vyr. Žin. Nr. 103, eilinis Nr. 809) 1 punkte nustatytas mokesnis pakeliamas $2^1/_2$ kartų.

§ 2.

Šis pakeitimas įgyja galios nuo 1922 metų rugsėjo mėnesio 14 dienos.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo m. 14 d.

— 830 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, leidžiu išvežti be muito rinkliavos ir be Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimų šias prekes:

1) įvairius spauzdinius,
2) knygas ir
3) medines geldas.

V. Petrulis,

Finansų Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 7 d.

Skelbimai.

1922 metų rugsėjo mėn. 28 d. Kaune Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko bute (Laisvės Alėja Nr. 66) 20 val. šaukiamas Montvilo ir K° įpėdinių akcinės bendrovės visuotinis susirinkimas.

Dienotvarkė:

1. pagrindinio kapitalo padidinimas,
2. einamieji reikalai.

Valdyba.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi pavardžių keitimo įstatymo § 3, skelbia, kad Išlandžių kaimo Krosnos valsčiaus Mariampolės apskrities gyventojas ūkininkas Matas Viskoška yra davęs Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jo pavardę į „Viskantą".

Per 3 mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmenys gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus del M. Viskoškos pavardės keitimo.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi pavardžių keitimo įstatymo § 3, skelbia, kad Išlandžių kaimo Krosnos valsčiaus Mariampolės apskrities gyventojo ūkininko duktė Ona-Magdelena Viskoškaitė yra davusi Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jos pavardę į „Viskantaitę".

Per 3 mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmenys gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus del Onos-Magdelenos Viskoškaitės pavardės keitimo.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi pavardžių keitimo įstatymo § 3, skelbia, kad Išlandžių kaimo Krosnos valsčiaus Mariampolės apskrities gyventojas, III-os karo lauko ligoninės karo valdininkas Jurgis Viskoška yra davęs Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jo pavardę į „Viskantą".

Per 3 mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmenys gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus del I. Viskoškos pavardės keitimo.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi pavardžių keitimo įstatymo § 3, skelbia, kad Išlandžių kaimo Krosnos valsčiaus Mariampolės apskrities gyventojas ūkininkas Jonas Viskoška yra davęs Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jo pavardę į „Viskantą".

Per 3 mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmenys gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus dėl J. Viskoškos pavardės keitimo.

Akcinės medžio pramonės bendrovės „Venta" valdyba šiuo kviečia visuotinį akcinės „Ventos" bendrovės akcinininkų susirinkimą pagrindinio kapitalo padidinimo klausimui nuspręsti.

Susirinkimas įvyks Šiauliuose „Ventos" fabriko kantoros bute š. m. rugsėjo mėn. 24 d. 18 val.

Valdyba.

Pirmojo stiklo fabriko Lietuvoje akcinės bendrovės valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune 1922 m. spalių mėn. 10 d. 19 val. bendrovės valdybos bute (Laisvės Alėja Nr. 78).

Dienotvarkė:

1. pagrindinio kapitalo padidinimas.
2. valdybos narių perinkimas,
3. einamieji reikalai.

Valdyba.

Akcinės „Varpo" bendrovės 1922 m. sausio mėn. 1 d.

BALANSAS.

Aktyvas.

Kasa		
Liko g. p.	65.324 90	
Valst. paskol. bonais	10.000 —	75.324 90
Einamoji s-ta banke		100.420 11
Kilnojam. turtas		710.312 70
Nekilnojam. turtas		500.000 —
Leidiniai		128.098 98
Medžiaga		113.563 83
Avansai		45.374 —
Debitoriai		155.340 50
		1.828.435 02

Pasyvas.

Pagrindinis kapitalas	1.000.000 —
Pereinamos sumos	409.004 —
Pelnas p/m	49.674 03
Kreditoriai	369.756 99
	1.828.435 02

Visuotinio akcininkų susirinkimo š. m. birželio mėn. 29 d. nutarimu gautas 1921 metų pelnas 49.674 03 auks. sumoje paskirstytas šiaip:

atsargos kapitalui	4.974 03
specialiniam kapitalui („Varpo b-vės darbininkų paskolos kasai)	44.700 —
	49.674 03

„Varpo" akcinės bendrovės valdyba.

Elektros šviesos gaminimo Kauno miestui apšviesti akcinės bendrovės 1921 metų gruodžio 31 dienos

BALANSAS.

Aktyvas.

1. Triobesiai, mašinos ir tinklas	7.397.162,15 auks.
2. Kasa ir bankų sąskaitos	181.691,82 „
3. Abonentai ir įvairūs debitoriai	2.752.314,69 „
4. Sandėlis	2.592.598 — „
5. Įkaitas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje	50.000 — „
6. Valdybos narių įkaitai	125.000 — „
7. Vertybės popieriai	26.068 — „
8. Rubliu balansas iš 1914 m.	194.340,46 „
	13.309.175,22 auks.

Pasyvas

1. Pagrindinis kapitalas	5.000.000 — auks.
2. Įvairūs kreditoriai	7.316.246 — „
3. Likusieji mokesniai už 1921 m.	50.258 — „
4. Valdybos narių įkaitai	125.000 — „
5. Grynas pelnas	817.671,16 „
	13.309.175,22 auks.

Visuotinio akcininkų susirinkimo š. m. balandžio mėn. 30 d. nutarimu gautas 1921 metų pelnas 817.671,16 auks. sumoje paskirstytas šiaip:

atsargos kapitalui	40.900 — auks.
amortizacijos „	280.000 — „
proc. atlyginimas valdybos nariams	50.000 — „
mokesniams	18.000 — „
dividendui	400.000 — „
likusis pelnas perkeliamas į 1922 m. pelną	28.771,16 „
	817.671,19 auks.

Akcinės bendrovės „Jėga" 1921 m. sausio mėn. 1 d.

BALANSAS.

Aktyvas.

Kasa	20.553 52
Einamosios sąs-tos	22.000 —
Malūnų turtas	920.281 98
Debitoriai	110.000 —
Įkaitai	32.000 —
Visi kiti aktyvai	42.208 90
Viso	1.146.044 40

Pasyvas.

Pagrindinis kapitalas	1.000.000 —
Kreditoriai	97.840 —
Atsargos kapitalas	5.120 44
Visi kiti pasyvai	46.083 96
Viso	1.149.044 40

Valdyba.

Šiuo skelbiama, kad Lietuvos Banko visuotinis akcininkų susirinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 27 dieną 17 val. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos rūmuose.

Dienotvarkė:

1. susipažinimas su Lietuvos Banko įstatymu ir statutu,
2. valdybos, tarybos ir revizijos komisijos narių rinkimas ir nustatymas jiems atlyginimo,
3. sąmatos kitiems metams patvirtinimas,
4. nekilnojamo turto įgijimas,
5. einamieji reikalai.

Finansų, Rrekybos ir Pramonės Minsiterija.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo m. 11 d. tapo įregistruoti „Šv. Cicilijos" draugijos prie Šv. Trejybės parapijos Kaune įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 139).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti Kauno žydų muzikos teatro draugijos „Kunst Vinkl" (meno kampas) įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 140).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti muzikos mylėtojų draugijos „Dainos" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 141).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti I Kauno miesto atsakomingos darbininkų artelės „Transportas" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 142)

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti lietuvių rašytojų ir žurnalistų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 143).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti Lietuvos socialistinės moksleivijos aušrininkų organizacijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 144).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas sbelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti Lietuvos sporto lygos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 145).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti menininkų kliubo „Vilkolakio" pakeisti įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 149).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 11 d. tapo įregistruoti Lietuvos Paštų Telegr. ir Telefonų įstaigų tarnautojų taupomosios — skolinamosios ir sušelpimo, ištikus dalyvio mirčiai, kasos pakeisti įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 150).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo m. 11 d. tapo įregistruoti Lietuvos žydų gimnazijų ir progimnazijų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 151).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo m. 28 d. tapo įregistruoti ekonominės ir politinės Liet. žemdirbių sąjungos pakeisti §§ 35 ir 36 įstatų. (Draugijų rejestro Nr. 152).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Liet. Žiburėlio„ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 153).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 28 d. tapo įregistruoti laisvosios filozofinės draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 154).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 28 d. tapo įregistruoti liaudies partijos (liaudininkų) įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 156.)

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio m. 22 d. tapo įregistruoti draugijos „Javne" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 157).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti bežemių, mažažemių ir vidutinių ūkininkų sąjungos „Dalgis" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 158).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti Kauno vokiečių labdarybės draugijos ir moterų sąjungos pakeisti įstatai (buv. Kauno vokiečių draugija). (Draugijų rejestro Nr. 159).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti Kauno mokytojų neturtingiems mokiniams šelpti draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 160).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti Kauno sporto kliubo įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 161).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti kūdikių gelbėjimo draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 162).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti Kauno kirpėjų darbininkų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 163).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti vislietuviškos žydų sąjungos amato dirbtuvių «Adatos» savininkų įstatai (Draugijų rejestro Nr. 164).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti ūkininkų sąjungos įstatų papildymas § 2, 3, 6, 14, 16. (Draugijų rejestro Nr. 165).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 22 d. tapo įregistruoti lietuvių evangelikų reformatų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 167).

Trakų apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. rugsėjo mėn. 30 d. tapo įregistruoti žemės ūkio draugijos „Baras" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 25).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. rugpiūčio mėn. 3 d. tapo įregistruoti Gubernijos jaunimo ratelio „Švietimas" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 124).

Alytvus apskrities viršininkas skelbia, kad š m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Alytaus miesto namų savininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 59).

Kretingos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Palangos piliečių inteligentų kliubo įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 42).

Utėnos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Anykščių Šilelio« draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 13).

Utėnos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 3 d. tapo įregistruoti Utėnos butų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 14).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 26 d. tapo įregistruoti Žemaičių — Kalvarijos žemės ūkio draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 15).

Biržų—Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 3 d. tapo įregistruoti Medeikių kaimo ir jo apylinkės jaunuomenės kuopos „Marsas" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 78).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 20 d. tapo įregistruoti „Leono XIII fondo įstatai". (Rejetsro Nr. 183).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 20 d. tapo įregistruoti ateitninkų sendraugų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 184).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 8 d. tapo įregistruoti Lietuvos moterų kultūros draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 185).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 20 d. tapo įregistruoti gyvulių globos draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 186).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 5 d. tapo įregistruoti Kauno miesto lietuvių mokyklų neturtingų mokinių šelpimo draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 172).

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos. Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo m. 21 d.

Nr. 107

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 831 —

Eināş Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 6 dieną priimtą įstatymą."

Amnestijos įstatymas.

Steigiamasis Seimas, priėmęs Lietuvos Valstybės Konstitucijos įstatymą, norėdamas pažymėti šį didelės reikšmės darbą, nutarė:

§ 1.

Atleisti nuo teismo ir bausmės tuos nusikaltėlius, kuriems, einant įstatymais, gręsia kaip didžiausia bausmė, pinigų bauda, areštas ir paprastasis kalėjimas, nejungiami su teisių susiaurinimu arba atėmimu, ir kuriems ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1. d. nebuvo kelta kriminalinės bylos, arba kurie yra nenusmerkti teismo sprendimu, arba kuriems kaltinamasis sprendimas neįvykdytas, arba kurie atlieka skiriąją, teismo nurodytų rūšių bausmę.

§ 2.

Atleisti nuo teismo ir bausmės žmones, kurie buvo šaukiami, bet yra pasislėpę nuo karių pareigų ėjimo, jei jie stojo į kariuomenę ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. arba jei jie stos ne vėliau 1922 m. lapkričio 15 d.

§ 3.

Atleisti nuo teismo bei bausmės žmones, kurie yra pasisavinę arba išaikvoję gautus valstybės tarnybos reikalais pinigus, arba kitą turtą, jei jie yra geru noru grąžinę tuos pinigus ar turtą ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d.

§ 4.

Atleisti nuo bausmės ir piniginės baudos, jei ji nėra įmokėta, tuos, kurie turi būti ar yra administratinės valdžios nubausti.

§ 5.

Atleisti nuo bausmės, bet negrąžinant teisių į šeimą ir į nekilnojamąjį turtą, tuos žmones, kurie buvo nusmerkti rusų arba vokiečių teismų, jei nėra tikrų ir nekeliančių abejojimo įrodymų, kad jie nėra atlikę skirtos jiems bausmės.

Kilusius dėl šio straipsnio klausimus sprendžia apygardos teismas.

§ 6.

Atleisti nuo teismo ir bausmės politinius nusikaltėlius, kurie yra padarę nusikalstamą darbą ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. ir yra teismo nusmerkti arba bus nusmerkti, išskyrus tuos nusikaltėlius, kurie yra nusmerkti arba bus nusmerkti, einant Baudžiamojo Statuto ketvirtojo skyriaus straipsniais ir 123, 126, 129 p. 1,130 p. 1 ir 131 str. str., jo papildymo ir pakeitimo p. 1—8, karo teismo įstatų § 12 p. 14.

Tiems šių nusikaltėlių, kurie yra, arba bus nubausti mirties bausme arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi gyvos galvos, taikinti šio įstatymo § 14, kitiems sumažinti bausmę pusiau; tiems, kurie yra arba bus nubausti už minėtus šiame § nusikalstamus darbus tik paprastuoju kalėjimu, atleisti visą bausmę.

§ 7.

Šio įstatymo § 1 malonės netaikinti žmonėms, kurie yra nusikaltę vagyste, sukčiavimu, svetimo turto pasisavinimu, vogto turto slėpimu arba pirkimu, kyšių ėmimu, Baudžiamojo Statuto 524 — 529 str. str., įžeidimu kito žodžiu arba veiksmu, o taip pat valstybės tarnybos nusidėjimu, sujungtu su pasipelnymo tikslu, slaptu degtinės varymu ir pardavinėjimu.

Padariusiems ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. šiame § nurodytus nusikalstamus darbus, nuteistiesiems už tuos darbus ir atliekantiems už juos bausmę skirtosios teismo bausmės atleisti vieną trečdalį.

§ 8.

Žmonėms, kurie yra padarę ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. nusikalstamus darbus, už kuriuos, einant įstatymais, gręsia sunkiųjų darbų kalėjimas arba paprastasis kalėjimas, jungiamas su teisių susiaurinimu arba atėmimu, jei jie už tokius darbus yra teismo nusmerkti arba bus nusmerkti arba atlieka bausmę, tosios bausmės numušti vieną trečdalį.

Numušant trečdalį bausmės, bausme laikomas ir laikas, kurį nusmerktasis sėdėjo kalėjime einant prirengiamajam tardymui, jei tą laiką teismas įskaitė į bausmę.

§ 9.

Atleisti nuo teismo ir bausmės visus, kurie ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. yra padarę nusikalstamus darbus XXII karo įstatų knygos numatytus arba nusišlengimus baustinus karo drausmės tvarka.

§ 10.

Šio įstatymo § 9 netaikomas tiems, kurie ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. padarė nusikalstamus darbus XXII karo įstatų knygos 98, 110—112, 118, 155^{1}, 157—159, 160, 164, 165, 176, 187, 218, 219, 224 I d., 226 III d., 232 IV, V ir VI d., 234, 240, 241, 243, 244—254, 260, 264, 270, 271 ir 279 str. str. numatytais, taip pat ir nubaustiems einant XXII karo įstatų knygos 38—46 str.

§ 11.

Nusikaltusiems XXII karo įstatų knygos 97, 99 100, 104 II ir III d., 104^{1}, 105, 106, 107, 114—117 121—123, 144, 145 II d., 146, 148—150, 154, 154^{1} 155, 161^{1}, 163, 163^{1}, 172, 174 II dal., 175, 180, 184—186, 189, 191, 192, 194, 195, 199, 200, 203, 204, 206—208, 209 III dal., 211—215, 216 III d., 220—223, 231, 232 III d., 235, 256—258, 258^{3}, 261, str. str., atleisti pusę bausmės, jeigu nusikaltimas padarytas ligi 1921 m. sausio mėn. 1 d. o jeigu nusikaltimas padarytas vėliau ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d.—atleisti vieną trečdalį bausmės.

§ 12.

Šio įstatymo § 9 netaikinti nusikaltusiems karo tarnybos vengimu (XXII karo įstatų knygos 126—137 str. str.), jei tai padaryta po 1921 m. sausio mėn. 1 d., bet jei nusikaltėliai grįžo ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. arba sugrįš ligi 1922 m. lapkričio 15 d., tai atleisti jiems pusę bausmės.

§ 13.

Nepilnamečiams, kurie yra padarę nusikalstamus darbus ligi 1922 m. rugpiūčio mėn. 1 d. sunkiųjų darbų kalėjimą pakeisti to pat laiko paprastuoju kalėjimu ir visais atsitikimais atleisti trečiadalį bausmės.

§ 14.

Sunkiųjų darbų kalėjimą ligi gyvos galvos visais atsitikimais pakeisti sunkiųjų darbų kalėjimu ligi 15 metų, o mirties bausmę pakeisti sunkiųjų darbų kalėjimu ligi gyvos galvos.

§ 15.

Šio įstatymo § 8 malonės netaikinti nusikaltimams, numatytiems Baudžiamojo Statuto 279, 453, 454, 455, 467 ir 589 str. str., o taip pat nusikaltusiems arklių vogimu.

§ 16.

Atleidžiamieji, einant šiuo įstatymu, nuo bausmės žmonės privalo atlyginti padarytus nuostolius, sumokėti patento arba prekybos liudymo vertybę, akčyžės arba kitas rinkliavas, atiteistas V. Iždui teismo išlaidas, atiduoti nurodytais įstatymų atsitikimais daiktus arba jų vertybę, taip pat pataisyti arba panaikinti tai, kas padaryta priešingai įstatymams.

§ 17.

Šio įstatymo vykdymą pavesti teismams, jei bylos dar nėra išnagrinėtos arba jei sprendimai neįsiteisėjo ir neįvykdyti; valstybės gynėjams ir jų padėjėjams, o kur jų nėra—taikos teisėjams, jei sprendimai yra įvykdyti; administratinei valdžiai, jei bauda yra jos uždėta.

§ 18.

Žmonėms, kurių bylos nėra pabaigtos tardytojų ir teismų, jei, einant šiuo įstatymu, jie turi būti atleisti nuo teismo ir bausmės, bet nori pasiteisinti del savo nekaltybės, per mėnesį nuo bylos panaikinimo dienos duoti teisės prašyti nagrinėti jų bylas; tuomet šio įstatymo netaikinti, jei jie bus nusmerkti.

§ 19.

Abejojimus, kurie kyla šį įstatymą vykdant, sprendžia Vyriausias Tribunolas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d.

— 832 —

Užsienio pasams duoti taisyklių pakeitimas.

Užsienio pasams duoti taisyklės (Vyr. Žin. Nr. 90, eilinis Nr. 798) pakeičiamos šiaip:

§ 10. Už užsienio pasus, leidimus, vizas ir pasų pratęsimus nustatomas šis mokesnis:

Už užsienio pasą arba jo pratęsimą vieniems metams	40 litų
„ užsienio pasą arba jo pratęsimą pusei metų	25 „
„ leidimus ligi 6 mėn.	25 „
„ vienkartinę vizą ligi 6 mėn.	4 „
„ daugkartinę „ „ 3 „	25 „
„ „ „ „ 6 „	40 „
„ „ „ „ 12 „	75 „

§ 14. Šių taisyklių § 13 nurodytiems žmonėms už užsienio pasus, leidimus ir vizas nustatomas šis mokesnis:

už užsienio pasą arba jo pratęsimą pusei metų	3 litai
„ leidimą ligi 6 mėn	3 „
„ vienkartinę vizą ligi 6 mėn.	1 „

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d.

— 833 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1. už sėmenis	5,50	litų už	100 klgr.
2. „ kalakutus	0,60	„ „	1 št.
3. „ gyvas žąsis	0,50	„ „	1 „
4. „ piautas „	0,40	„ „	1 „
5. „ antis	0,25	„ „	1 „
6. „ vištas	0,20	„ „	1 „
7. „ žirnius	6,—	„ „	100 klgr.
8. „ rugines ir miežines sėlenas	5,—	„ „	100 „
9. „ kvietines sėlenas	6,—	„ „	100 „

I pastaba. Geležis leidžiama iš Lietuvos išvežti tik su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimais.

II pastaba. Ši muito rinkliava įgyja galios nuo paskelbimo dienos. Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes. (Vyr. Žin. Nr. 105, eilinis Nr. 825) panaikinamas.

V. Petrulis.
Finansų Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 15 d.

— 834 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1) už ragus ir kaukoles po	0,80	litų už	100 klgr
2) „ karklus	0,25	„ „	100 „
3) „ kaflius	1 —	„ „	100 št.

V. Petrulis.
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 16 d.

Skelbimai.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 8 d. tapo įregistruoti Lietuvos moterų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 187).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 15 d. tapo įregistruoti lietuvių pašalpos draugijos „Vienybė" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 191).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 15 d. tapo įregistruoti Šiaurės Lietuvos krikščionių darbnotojų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 192).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 15 d. tapo įregistruoti Lietuvos pramonininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 193).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 15 d. tapo įregistruoti Lietuvos socialistinio jaunimo sąjungos „Žiežirba" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 194).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia kad š. m. liepos m. 15 d. tapo įregistruoti Lietuvos gailestingųjų seserų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 196).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 15 d. tapo įregistruoti politiniams kaliniams šelpti draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 197).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 15 d. tapo įregistruoti lietuvių katalikų mokytojų sąjungos įstatų pakeitimas ir papildymas. (Draugijų rejestro Nr. 200).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 12 d. tapo įregistruoti Lietuvos respublikonų partijos statutas. (Draugijų rejestro Nr. 214).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 12 d. tapo įregistruoti lietuvių studentų tautininkų korporacijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 215).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 12 d. tapo įregistruoti lietuvių katalikų skaitymo mylėtojų draugijos įstatai, (Draugijų rejestro Nr. 216).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 12 d. tapo įregistruoti vaistininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 218).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. tapo įregistruoti lenkų centralinio rinkimų komiteto Lietuvoje sutvarkymas. (Draugijų rejestro Nr. 223).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. tapo įregistruoti Kauno artistų muzikų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 225).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 26 d. tapo įregistruoti Kedainių gaisrininkų savanorių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 81).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 31 d. tapo įregistruoti Mariampolės apskrities smuklių ir svaigiųjų gėrimų krautuvių savininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 40).

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 10 d. tapo įregistruoti Šilalės katalikų labdarių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 109).

Kretingos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 29 d. tapo įregistruoti Palangos kurorto pagražinimo komiteto įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 53).

Panevėžio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 14 dieną tapo įregistruoti Panevėžio gydytojų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 23).

Panevėžio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 18 d. tapo įregistruoti Šėduvos ugnegesių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 24).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio m. 7 d. tapo įregistruoti Telšių miesto namų savininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 16).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. tapo įregistruoti Raseinių miesto butų nuomininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 46).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. tapo įregistruoti Betygalos ūkininkų gyvulininkystės ir žemdirbystės ratelio įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 47).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad tapo įregistruoti Jurbarko lietuvių evangelikų sen-liuteronų laisvos sinodos draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 44).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad tapo įregistruoti Raseinių draugijos „Aušrelė" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 45).

Rokiškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 23 d. tapo įregistruoti Skapiškio žemės ūkio draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 27/64).

Utėnos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 14 d. tapo įregistruoti žemės ūkio kultūros gaminamosios bendrovės įstatai.

Šiuo skelbiama, kad akcinės bendrovės „Tilka" Valdyba šaukia nepaprastą visuotiną akcininkų susirinkimą. Susirinkimas įvyks 1922 m. spalių mėn. 8 d. 17 val. Br. Tilmansų dirbtuvių kantoroje (Smėlių g-vė).

Dienotvarkė:

1. pagrindinio kapitalo padidinimas.
2. einamieji reikalai.

Akc. b-vės „Tilka" Valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė. Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo m. 30 d.

Nr. 108

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 835 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 13 d. priimtą įstatų pakeitimą.

Laikinųjų įstatų aukštesniosioms bendrojo lavinimo Švietimo Ministerijos mokykloms pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 12).

30 § pakeičiamas šiaip:

Už mokymą aukštesniojoje mokykloje imama po 1.000 auksinų metams dviem lygiomis dalimis, kurios įnešamos už pirmąjį pusmetį ligi spalių mėnesio 1 dienos, už antrąjį — ligi vasario mėnesio 15 dienos. Įmokėti pinigai negrąžinami.

31 § pakeičiamas šiaip:

Už įstojamus egzaminus, duodant apie tai pareiškimą, įmokama 100 auksinų į mokyklos pajamas; už egzaminus iš viso mokyklos kurso ar iš kelių jos klasių, kad gauti atatinkamus pažymėjimus, mokama po 300 auksinų egzaminatorių naudai.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d.

— 836 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d. priimtą Steig. Seimo Statuto pakeitimą.

Steigiamojo Seimo Statuto pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 104, eil. Nr. 813).

Steigiamojo Seimo Statuto 80 § pakeičiamas šiaip:
„Jei prieš nurodytus 78 ir 79 §§ pasiūlymus balsuos ne mažiau kaip 20 narių, tai pasiūlymas yra atmestas“.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d.

— 837 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d. priimtus technikos mokyklos etatus.

Technikos mokyklos etatai.

	Skaičius	Tarnybos kategorija
1. Mokyklos vedėjas	1	XII
Raštvedys	1	VII
Bugalteris II eilės	1	VIII
Raštininkas	1	V
Mokytojai (su normaliniu pamokų skaičium)	24	—
Praktikos dirbtuvių darbų vedėjas	1	XI
Stalinės meisteris	1	IX
Šaltkalvės meisteris	1	IX
Liejyklos meisteris	1	IX
Kalvis	1	VI
Laborantai	4	VIII
Kurjeris	1	II
Sargai	2	I
Kiemsargis	1	I

2. Už pridedamąsias pareigas technikos mokyklos tarnautojams atlyginama:
mokyklos vedėjo pavaduotojui . . 1.000 auksinų
skyriaus globėjui . . . . . . 500 „
mokyklos gydytojui . . . . . . 1.000 „
pedagogų tarybos sekretoriui . . 300 „
knygininkui . . . . 450 „
mokslo kabineto vedėjui . . . . 300 „
3. Technikos mokyklos mokytojai už savaitinę pamoką gauna:
bendro lavinimo dalykų mokytojai po 100 auksinų
specialinių dalykų mokytojai . . po 150 auksinų.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d.

— 838 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d. priimtą Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo IV priedo papildymą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo IV priedo papildymas.

(V. Ž. Nr. 88).

Susisiekimo Ministerijos tarnautojai, kurie be pagrindinės algos gauna dar kilometrų atlyginimą:

Tarnybos kategorija	Premija Plentų ir Vandens Kelių Valdybos tarnautojams už 100 klm. ar už 1000 kb. mtr. išmestos žemės.	Pareigų pavadinimas
II	30 auks.	Jureivis, pečkurys garlaiviuose ir specialiniuose laivuose.
III	30 „	Garlaivio mašininko padėjėjas II eilės, kilnotojas, vyresnysis jureivis.
IV	50 „	Garlaivio mašininko padėjėjas I eilės, vairininkas II eilės, škiperis.
V	50 „	Garlaivio mašininkai II eilės, vairininkai ir varyklininkai I eilės, žemsemės ir kranų viršilos.
VI	75 „	Garlaivio mašininkas I eilės, laivo kapitonas II eilės.
VII	75 „	Garlaivio kapitonas I eilės, bagermeisteris I eilės.
VIII	75 „	Bagermeisteris-technikas.

Pastaba. Plentrulių ir akmenskaldžių mašininkai gauna po ½ auks. už 1 kb. mtr. skaldinio.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo m. 20 d.

— 839 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

1.

Eidamas laikinųjų akcizo mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo § 12 pastaba (Vyr. Žin. Nr. 69, eilinis Nr. 619), arbatžolėms nustatau šias parduodamąsias kainas:

arbatžolėms II rūšies pok. ligi 400 gr. = 2 litu 40 c.
„ II „ „ „ 200 „ = 1 „ 20 c.
„ II „ „ „ 100 „ = 60 c.
„ II „ „ „ 50 „ = 30 c.
I rūšies arbatžolių parduodamoji kaina laisva.

2.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas (Vyr. Žin. Nr. 71, eilinis Nr. 643) panaikinamas.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 21 d.

— 840 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

Vaduodamasis Lietuvos piniginio vieneto įstatymo § 2 (Vyr. Žin. Nr. 103, eilinis Nr. 806), šiuo skelbiu, kad nuo 1922 m. spalių mėn. 1 d. įvedamas naujas piniginis vienetas—litas.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėnesio 25 dieną.

— 841 —

Įstatymui progresyvinio mokesnio labdarybės tikslams nuo pramogų ir pasilinksminimų (Laik. Vyr. Žin. Nr. 15) vykdyti instrukcija.

§ 1. Visi bilietai nuo pramogų ir pasilinksminimų, kurie yra ruošiami labdaringiems ar nelabdaringiems tikslams, kaip tai: nuo teatrų, kliūbų, įvairių vakarų— koncertų, kabare, demonstravimo atletikos, klounų, gimnastų ir t. t. taip pat nuo pasilinksminimų soduose ir nuo visų kitų, į kuriuose įėjimas apmokamas, apdedami įstatymo pragresyvinio mokesnio labdarybės tikslams nuo pramogų ir pasilinksminimų nurodytu progresyviniu mokėsniu: 1) Lietuvos Raudonojo Kryžiaus naudai, 2) Vidaus Reikalų Ministerijos naudai ir 3) Vidaus Reikalų Ministerijos savivaldybių įstaigų naudai.

I pastaba. Apmokamas įėjimas be bilietų draudžiamas.

II pastaba. Lekcijos ir paskaitos su atatinkamais demonstravimais mokslo ar švietimo tikslais nuo kalbamo mokesnio atleidžiami, nors įėjimas būtų apmokamas. Neaiškumus del šios pastabos sprendžia komisija iš mokesnių inspektoriaus—pirmininko, apskrities viršininko ir savivaldybės atstovo.

§ 2. Kiekvienas bilietas įėjimui privalo turėti atatinkamos kainos markę. Markės įgijamos Valstybės Iždinėse.

§ 3. Bilietai pramogoms ir pasilinksminimams privalo būti paruošti sąsiuviniuose, kurių kiekvienas lakštas proferuojams į tris dalis: 1) kairioji—šaknims; 2) vidurinė—bilietui; 3) dešinioji—kontrolei. Markės lipinamos taip, kad pusė jos tektų šaknims, o pusė bilietui ir, kad parduodant bilietus, markės būtų perkirptos pusiau į dešinę ir į kairę puses, paskutinė pusė tenka šaknims. Lipinimas atbulos markės draudžiamas, ir taip aplipintas bilietas laikomas neaplipintu

Pastaba. Bilietai be markės neturi galios.

§ 4. Biliete ir šaknyje turi būti nurodyta bendra už įėjimą suma, susidedanti iš bilieto kainos ir labdarybės mokesnio sumos. Bilietai privalo būti spausdinti, ar kitu būdu paruošti ir būtinai pažymėta rengėjų firma. Bilietų sąsiuviniai prieš pardavimą registruojami pas apskrities viršininką arba kitoje jo žinybos įstaigoje, kurią jis nurodys.

§ 5. Įgytos Ižde markės ir nesunaudotos nepriimamos, bet galios nenustoja.

Pastaba. Pramogos šeimininkui, atidedant pramogą kitam laikui, parduoti bilietai su aplipintomis ant jų markėmis galios nenustoja.

§ 6. Mokesnis nuo parduodamų bilietų renkamas, einant įstatymo progresyvinio mokesnio labdarybės tikslams nuo pramogų ir pasilinksminimų § 1.

§ 7. Trūkstant Ižde bilietams markių, pramogų rengėjai pristato bilietų sąsiuvinius vietos apskrities viršininkui arba kitai jo žinybos įstaigai, kurią jis nurodys. Paskutinį sąsiuvinį sušniūriuoja, pažymi joje bilietų skaičių, taip pat išskaičiuoja Iždui priklausantį labdarybės tikslams mokesnį ir visą tai tvirtina savo parašu. Kitoje sąsiuvinio pusėje ant siūlo galų deda tarnybinę lako antspaudą.

§ 8. Pritrūkus Ižde markių, vietos milicija privalo dėti pastangas, kad pramogų rengėjai nevengtų mokėti kalbamą mokesnį, del to prieš leidžiant pramogą, apskrities viršininkas turi teisės reikalauti iš rengėjų pilno įkaito, ar kitos garantijos pilnam apmokėjimui labdaringiems tikslams mokesnio. Šiuo atsitikimu kalbamas mokesnis įnešamas į Valstybės Iždą ne vėliau kaip per tris dienas po pramogai.

Pastaba. Neįmokėjus laiku į Valstybės Iždą kalbamo mokesnio apskrities viršininkas turi teisės įnešti į Iždą įkaitą ar padengti reikiamą sumą iš garantijos.

§ 9. Pramogoje ar pasilinksminime privalo būti atsakomingas asmuo—pramogos šeimininkas. Už nepildymą nustatytos del pramogų ir pasilinksminimų nurodytos šioje instrukcijoje tvarkos, jisai traukiamas tieson (Baudžiamo Stat. 345 str.).

§ 10. Reikiamas įėjimui bilietams markes ruošia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija. Išlaidas jų ruošimui lygiomis dalimis apmoka šiai ministerijai įstaigos, nurodytos § 1 iš depozito sumų, susidariusių iš pajamų labdaringiems tikslams mokesnio.

§ 11. Bilietų lipinimą markėmis turi teisės tikrinti ir vietos mokesnių inspektorius. Pramogos rengėja privalo tikrinimą nekliudyti. Padarius nusižengimą sustatomas protokolas.

Pastaba. Suradus reikalą patikrinti bilietus į pramogą susirinkusios publikos, šiame tikrinime privalo dalyvauti milicijos agentas ir pramogos šeimininkas.

§ 12. Markių Ižde esant, bilietų pardavinėjimas be jų neleidžiamas.

§ 13. Likusios nuo parduotų bilietų šaknys pristatomos apskrities viršininkui arba kitai jo žinybos įstaigai, kurią jis nurodys. Patikrintos šaknys pridedamos prie atatinkamos bylos.

§ 14. Metams pasibaigus ne vėliau kaip sausio mėn. 20 d. kitų metų, apskrities viršininkas, sušaukęs komisiją iš apskrities viršininko—pirmininko, Raudonojo Kryžiaus atstovo, vietos mokesnių inspektoriaus, savivaldybės ir Valstybės Kontrolės atstovų, praneša jai apie įvairiomis kainomis parduotų bilietų skaičių kiekvienos pramogos įstaigos atskirai ir visų bendrai.

§ 15 Nurodyta šios instrukcijos § 14 komisija, konstatavus tvarkingumą ir išaiškinus sumą labdaringiems tikslams mokesnio. sustato protokolą ir leidžia išėjusių metų šaknis sunaikinti.

§ 16. Šaknių sunaikinimas daromas vienam komisijos įgaliotam nariui esant.

§ 17. Protokolų nuorašus apskrities viršininkas siunčia šios instrukcijos § 1 nurodytoms įstaigoms.

J. Paknys

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

L. Tulauskas

Rinkliavų Departamento Direktorius.

Kaunas. 1922 m. rugpiūčio mėn. 10 d.

— 842 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Nr. 96.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 57) ir Ministerio Pirmininko teikimu (š. m. rugsėjo mėn. 27 d. Nr. 3082) atleidžiu Užsienio Reikalų Ministerį prof. Vladą Jurgutį, del jo paties prašymo, iš einamos tarnybos nuo š. m. rugsėjo mėn. 28 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d.

Nr. 97.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 57) ir Ministerio Pirmininko teikimu (š. m. rugsėjo mėn. 27 d. Nr. 3083) paskiriu Ministerį Pirmininką Ernestą Galvanauską eiti Užsienio Reikalų Ministerio pareigas nuo š. m. rugsėjo mėn. 28 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d.

Nr. 98.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 49) ir Ministerio Pirmininko teikimu (š. m. rugsėjo mėn. 28 d. Nr. 3080) paskiriu prof. Vladą Jurgutį Lietuvos Banko Valdytoju nuo š. m. rugsėjo mėn. 28 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d.

Nr. 99.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 49) ir Ministerio Pirmininko teikimu (š. m. rugsėjo mėn. 28 d. Nr. 3081) paskiriu Lietuvos Banko Direktorių Adomą Prusą Lietuvos Banko Valdytojo Pavaduotoju nuo š. m. rugsėjo mėn. 28 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. spalių m. 9 d.

Nr. 109

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 843 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 13 d. priimtą įstatymo papildymą.

Karinės prievolės įstatymo (V. Ž. Nr. 91 eilinis Nr. 760) papildymas.

Atleidimo nuo karo tarnybos pagrindai.

25 §.

Visiškai nuo karo tarnybos atleidžiami: a) vyrai, kurie karo tarnybai netinka del sveikatos padėties, einant ligų ir kūno trūkumų sąrašu «A»; b) visų valstybės pripažintų tikybų dvasininkai.

26 §.

Visų mokyklų, vedamų valstybės nustatytomis programomis, mokytojai, turintieji mokytojo cenzą, nuo karinės prievolės atlikimo atleidžiami iki 32 metų amžiaus, kol eina mokytojo pareigas, ir po to laiko skiriami apsaugon.

27 §.

Nepilnai subrendusiems (mažesnio kaip 152 cm. ūgio, silpno sudėjimo, ligotiems) stojimas atidedamas ligi 2-jų metų, kiekvieną kartą ne ilgiau kaip vieniems metams.

Paskutinėje komisijoje (dvejiems metams nuo atidėjimo dienos suėjus) šaukiamasis arba kariuomenėn priimamas arba atleidžiamas 1-os rūšies apsaugon, einant ligų ir kūno trūkumų sąrašų «B», arba visiškai nuo karo tarnybos atleidžiamas.

Stojimo karo tarnybon atidėjimo pagrindai.

28 §.

Aukštesniųjų mokyklų mokiniams (gimnazijų, mokytojų seminarijų ir kitų mokyklų su programa lygia gimnazijų programai) mokyklos kursui baigti stojimas atidedamas ligi 23 metams sueinant.

Aukštesniųjų ūkio, technikos mokyklų ir kitų specialinių mokyklų su tolygia programa stojimas atidedamas ligi 24 metams sueinant.

Aukštųjų mokyklų tikriesiems klausytojams ir katalikų dvasinių seminarijų auklėtiniams stojimas atidedamas ligi 28 metams sueinant.

Pastaba. Išimtinais atsitikimais, atatinkamam ministeriui pasiūlius, Krašto Apsaugos Ministeris turi teisės stojimą dar atidėti, bet ne ilgiau 2 metams.

29 §.

Mokslui baigti stojimą karo tarnybon atideda toji naujokų ėmimo komisija, į kurios sąrašus naujokas yra įtrauktas.

30 §.

Del sunkios šeimynos padėties stojimas atidedamas ligi 2 metų, kiekvieną kartą ne ilgiau kaip vieniems metams.

Stojimas atidedamas šiems:

a) vieninteliam darbui tinkamam sūnui, esant motinai našlei, arba esant tėvams, jeigu tėvas darbui netinka ir negali savo uždarbiu savęs išlaikyti ir jei šaukiamasis juos išlaiko;

b) vieninteliam darbui tinkamam broliui, esant broliams ir seserims našlaičiams, jeigu šeimynoje nėra darbui tinkamo vyro ir šaukiamasis našlaičius globoja ir išlaiko;

c) vieninteliam darbui tinkamam anūkui, jeigu seneliai beturčiai ir šaukiamasis juos globoja ir išlaiko.

Žmonės, kuriems einant šiuo ir 32 §§ stojimas buvo atidėtas, jei jų šeimynos padėtis, dvejiems metams nuo pirmo stojimo atidėjimo dienos suėjus, nepagerės, arba bus savi vaikai, — skiriami į naujokų rezervą.

31 §.

Karinės prievolės atžvilgiu:

a) Posūniai laikomi tikrais sūnumis;

b) Machometo tikybos šeimynose visi vieno tėvo vaikai laikomi tikrais sūnumis;

c) netekėjusių motinų sūnūs laikomi teisėtos moterystės sūnumis;

d) trims metais prieš šaukimo dieną įstatymų nustatyta tvarka įsūnytieji laikomi tikrais sūnumis.

32 §.

Tinkamais darbui (30 ir 31 §§) laikomi vyrai nuo 16 ligi 55 metų amžiaus imtinai, išskiriant:

a) netinkamus darbui del sveikatos nustojimo, einant sąrašu ligų ir kūno trukumų, del kurių pašauktųjų į kariuomenę naujokų šeimos nariai gali būti pripažinti netinkami darbui (V. Ž. Nr. 56, eilinis Nr. 531);

b) nežinomai atsiskyrusius (dingusius) daugiau kaip 5 metai;

c) tarnaujančius kariuomenėje;

d) laikomus kalėjime, jeigu kalėti pasiliko ilgiau kaip metai,

30 § p. b pažymėtos seserys laikomos reikalingomis globos ligi 18 metų amžiaus, jeigu šaukiamasis tikrai jas globoja.

33 §.

Šeimynos narių metai išskaičiuojami ligi spalių mėnesio 1-os dienos tų metų, kuriais šaukiamasis privalo stoti komisijon.

34 §.

Stojimas atidedamas vieniems metams, jeigu šaukiamasis savininko teisėmis tiesioginai valdo žemę, fabrikus, dirbtuves.

35 §.

Mirus vieninteliam tinkamam darbui šeimynos nariui, arba jam nustojus sveikatos, kaip nurodyta 32 § p. „a", tarnaujantis kariuomenėje šeimynos narys atleidžiamas nuo karo tarnybos.

Naujokų ėmimo apskritys ir nuovados.

36 §.

Visa Lietuvos teritorija dalinama į naujokų ėmimo apskritis, kurios atatinka administratiniam padalinimui apskritimis.

37 §.

Naujokų ėmimo apskritys gali būti dalinamos į nuovadas, kurias nustato Krašto Apsaugos Ministeris susitaręs su Vidaus Reikalų Ministeriu.

Naujokų ėmimo įstaigos.

38 §.

Apskrities naujokų ėmimo komisiją sudaro: pirmininkas—apskrities viršininkas arba jo pavaduotojas, ir nariai—Krašto Apsaugos Ministerijos atstovas (karininkas) ir apskrities valdybos pirmininkas arba jo pavaduotojas.

Šaukiant gyventojus tų miestų, kurie tvarkosi apskrities teisėmis, vietoje apskrities valdybos pirmininko dalyvauja miesto valdybos pirmininkas arba jo pavaduotojas.

39 §.

Šaukiamiesiems vyrams priimti ir jų sveikatai patikrinti, apskrities naujokų ėmimo komisija papildoma nariais: apskrities gydytoju ir Krašto Apsaugos Ministerijos paskirtu karo gydytoju.

40 §.

Patariamuoju balsu komisijoje dalyvauja to valsčiaus ar miesto, kurio šaukiamieji vyrai imami, viršaitis arba burmistras.

41 §.

Apskrities naujokų ėmimo komisija:

a) patikrina pristatytus komisijai naujokų sąrašus,

b) nustato kiekvienam šaukiamąjam kareiviavimo prievoles,

c) patikrina sveikatą atsargoje, naujokų rezerve ir apsaugoje esančių vyrų ir atleidžia juos nuo karinės prievolės, einant ligų ir kūno trūkumų sąrašais.

42 §.

Apskrities naujokų ėmimo komisijos pirmininkas:

a) veda šaukimo atskaitomybę,

b) informuoja komisijos narius apie esamus nustatymus naujokų šaukimo klausimais,

c) šaukia naujokus į paskirtas vietas ir paskirtu laiku karinei prievolei atlikti.

43 §.

Komisija sprendžia balsų dauguma. Svarstoma klausimas laikomas atviru, jeigu mažumoje pasilieka: a) abu gydytoju, b) karininkas su bet kuriuo gydytoju, c) komisijos pirmininkas ir vienas narys. Naujokų ėmimo komisijos neišspręstas klausimas ne ilgiau kaip per 7 dienas privalo būti paduotas vyriausiajai naujokų ėmimo komisjai spręsti.

44 §.

Vyriausiąją naujokų ėmimo komisiją sudaro: pirmininkas — Vidaus Reikalų Vice-ministeris ir nariai: vietinės kariuomenės brigados vadas ir Vyriausiojo Tribunalo valstybės gynėjo padėjėjas.

45 §.

Vyriausioji naujokų ėmimo komisija:

a) kontroliuoja ir instruktuoja naujokų šaukimą,

b) peržiūri skundus,

c) sprendžia apskričių naujokų ėmimo komisijų paduotus klausimus.

46 §.

Vyriausiosios naujokų ėmimo komisijos posėdžiai šaukiami komisijos pirmininko iniciatyva. Sprendimai daromi balsų dauguma.

47 §.

Prie karo ligoninės, kur yra vyr. naujokų ėmimo komisija, sudaroma naujokų sveikatos tikrinimo komisija iš dviejų gydytojų ir karininko, gydytojui pirmininkaujant.

48 §.

Naujokų sveikatos tikrinimo komisijai siunčiami ištirti:

a) žmonės, kurių sveikatos padėtį naujokų ėmimo komisijos negalėjo ištirti del specialistų stokos.

b) žmonės, kuriuos vyriausioji naujokų ėmimo komisija ras reikalinga pasiųsti sveikatai patikrinti.

49 §.

Naujokų sveikatos tikrinimo komisijos kompetencijon įeina patikrinti pasiųstų komisijon žmonių sveikatą. Komisijos nutarimai pažymimi, einant ligų ir kūno trūkumų sąrašais, vienu šių terminų: a) tarnybai (darbui) tinka, b) tarnybai (darbui) netinka, c) tinka tarnybai nerikiuotėje.

50 §.

Naujokų sveikatos tikrinimo komisija, ištyrus pasiųsto jai žmogaus sveikatą, grąžina jį kartu su savo sprendimu tai komisijai, kuri kalbamą žmogų buvo atsiuntusi.

51 §.

Naujokų sveikatos tikrinimo komisija gali būti sudaryta ir prie apskrities ligoninių, Krašto Apsaugos Ministeriui su Vidaus Reikalų Ministeriu susitarus.

Skundai.

52 §.

Skundai del valsčių ir miestų valdybų neteisėtų naujokų sąrašų sustatymo duodami apskričių naujokų ėmimo komisijoms ne vėliau kaip spalių mėn. 1 dieną; vėliau šio laiko paduoti skundai laikomi pavėluotais ir nežiūrimi.

53 §.

Apskričių naujokų ėmimo komisijos visus skundus ir prašymus privalo galutinai išspręsti ne ilgiau kaip per vieną mėnesį nuo skundų ar prašymų padavimo dienos. Į kiekvieną paduotą raštu skundą privalo būti duotas raštu atsakymas.

54 §.

Skundai del neteisėto šaukimo atleidimo arba del neteisėto priėmimo paduodami Vyriausiajai naujokų ėmimo komisijai per apskričių naujokų ėmimo komisijas ne vėliau kaip po vieno mėnesio nuo komisijos sprendimo dienos. Naujokų ėmimo komisijos 7 dienų laikotarpiu, skaitant nuo skundo gavimo dienos, privalo skundą su priklausomais dokumentais prisiųsti vyriausiajai naujokų ėmimo komisijai.

Išlaidos.

55 §.

Visas apskričių naujokų ėmimo komisijų išlaikymo išlaidas apmoka savivaldybės.

56 §.

Atlyginimą ir dienpinigius naujokų ėmimo komisijų nariai gauna iš tų įstaigų, kuriose jie nuolat tarnauja.

57 §.

Laikinieji naujokų šaukimo įstatai (V. Ž. 13 Nr.) ir laikinųjų naujokų šaukimo įstatų 15 ir 16 §§ pakeitimas (V. Ž. Nr. 46, eilinis Nr. 458) šiuo panaikinami. Rusų kareiviavimo prievolės įstatymai (Įst. rink. t. IV, kn. 1, 1912 m. leidimo) turi galios tiek, kiek jie neprieštarnauja Lietuvos Valstybės Konstitucijai, šiam įstatymui ir Lietuvos kariuomenės organizacijai.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 3 d.

— 844 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d. priimtą Demobilizacijos įstatymą.

Demobilizacijos įstatymas.

Krašto Apsaugos Ministeriui leidžiama:

1. Demobilizuoti vyrus, kurie mobilizuoti, einant Laikinosios Vyriausybės įstatymu iš 1919 metų gegužės mėnesio 26 dienos (L. V. Ž. Nr. 8 pried.) ir „Piliečių, išėjusių mokslą ne mažiau 4 kl. mokyklų, šaukimo ir mobilizacijos įstatymu" (V. Ž. Nr. 49, eilinis Nr. 483), išskyrus tuos jų, kurie yra įgiję karininko arba karo valdininko laipsnį ar yra karo mokyklos mokiniai.

2. Demobilizuoti puskarininkus, kurie mobilizuoti einant „Puskarininkų mobilizacijos įstatymu" (V. Ž. Nr. 49, eilinis Nr. 485).

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 29 d.

— 845 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d. priimtą įstatymą.

Vyrų gimusių 1902 metais šaukimo kariuomenėn įstatymas.

Krašto Apsaugos Ministeriui leidžiama šiais metais pašaukti kariuomenėn vyrus, gimusius 1902 metais, atleidžiant atitarnavusius Lietuvos kariuomenėje savanoriais tikrajai karo tarnybai skirtą laiką ir įskaitant tarnavusiems Lietuvos kariuomenėje savanoriais į tikrąją karo tarnybą savanoriais ištarnautąjį laiką.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 2 d.

— 846 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo pakeitimas

(V. Ž. Nr. 37; V. Ž. Nr. 89; V. Ž. Nr. 103, eilinis Nr. 810).

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo 2 ir 8 §§ pakeičiami šiaip:

2 §. Steigiamojo Seimo nariams mėnesinis atlyginimas nustatomas 9.000 auksinų.

8 §. Be paprastojo Steigiamojo Seimo nario atlyginimo gauna reprezentacijai be atsiskaitymo Steigiamojo Seimo Pirmininkas 9.000 auksinų, vicepirmininkai po 4.500 auksinų ir sekretoriai po 4.500 auksinų.

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 metų rugpiūčio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 3 d.

— 847 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas, Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 20 dieną priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo kariams įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 563).

1 § pakeičiamas šiaip:

Mėnesinė alga eiliniam kareiviui nustatoma 210 auksinų, grandiniui—240 auksinų, jaunesniajam puskarininkui — 270 auks., vyresniajam puskarininkui — 390 auks., viršilai—600 auksinų.

Šis įstatymo pakeitimas įgyja galios nuo 1922 m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 29 d.

— 848 —

Einąs Respubikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 573).

1. Muitinių etatai papildomi šiaip:

Kauno muitinė I rūšies.

Vyresnieji valdininkai—peržiūrėtojai	2
Pasiuntiniai	4

Virbalio muitinė I rūšies.

Muito rinkliavų išskaitliuotojas	1
Sandėlio užveizdos padėjėjai	3
Pasiuntiniai	3

Kretingos muitinė I rūšies.

Jaunesnysis valdininkas—peržiūrėtojas	1
Bugalterio padėjėjas	1

Naumiesčio muitinė I rūšies.

Sargas	1

Aisėnų muitinė II rūšies.

Viršininkas	1
Raštvedys	1
Valdininkas — peržiūrėtojas	1
Sekretorius — bugalteris	1
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2

Palangos muitinė II rūšies.

Viršininkas	1
Raštvedys	1
Valdininkas — peržiūrėtojas	1
Sekretorius — bugalteris	1
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2

2. Iš Muitinių Departamento etatų išleidžiama:

Vyresnieji valdininkai — peržiūrėtojai	2
Pasiuntiniai	4

3. Aisėnų ir Braslavo II rūšies muitinių teisėmis pereinamųjų punktų etatai panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 3 d.

— 849 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą.

Susisiekimo Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas

(V. Ž. Nr. 67, eilinis Nr. 602).

III. Geležinkelių valdyba.

Geležinkelių valdybos direktoriaus kanceliarija.

Papildoma:

Kanceliarijos viršininkas (reikalų vedėjas)	1
Sekretorius	1
Raštvedys I eilės	1

Išleidžiama:

Kanceliarijos sekretorius	1
Sekretoriaus padėjėjas	1
Raštininkas I eilės	1

Ekspedicija.

Išleidžiama:

Raštininkas I eilės	1
Kurjeris	1
Vaikas pasiuntinys	1

Ūkio Tarnybos sąskaityba.

Papildoma:

Vyresnieji sąskaitininkai	2
Sąskaitininkai	4

Sveikatos skyrius.

Papildoma:

Pribuvėja 1

Išleidžiama:

Vyr. felčeris 1

Ūkio Tarnyba.

Papildoma:

Raštvedys I eilės 1
Kvalifikuota mašininkė 1

Centralinis medžiagos sandėlis.

Papildoma:

Sankrovininkai 2
Medžiagos dalintojai išvežiotojai . . . 2
Sandėlių sargai 9

Centralinis kuro sandėlis.

Papildoma:

Kuro sandėlio prižiūrėtojas 1
Sankrovininkai 3
Motorinio piuklo mašinistas 1
Sargai 9

Išleidžiama:

Vyresnysis sankrovininkas 1
Jo padėjėjas 1

Sandėliai ruožuose.

Papildoma:

Sąskaitininkai 2
Kuro sandėlių sargai 11
Medžiagos sandėlių užveizdos padėjėjas 1
Vyresnieji sankrovininkai 2
Sankrovininkai 7
Medžiagos dalintojas — išvežiotojas. . 1

Išleidžiama:

Kuro sandėlio prižiūrėtojas 1
Mašinistas prie motorininių piuklų . . 1
Dešimtininkai prie kuro ruožo. . . . 15
Medžiagos sandėlių prievaizdos . . . 2
Vyresnysis sankrovininkas 1
Jų padėjėjai 2
Sargai 7

Kelio Tarnyba

Technikos skyrius.

Papildoma:

Vyresnieji braižytojai 2

Išleidžiama:

Braižytojas 1

Nusavinimo skyrius.

Papildoma:

Nusavinimo Skyriaus įgaliotinis . . . 1

Tarnautojai keliams prižiūrėti ir remontuoti.

Papildoma:

Pervažų sargai 10
Tiltų ir tunelių sargai 2
Stoties apsaugos sargai 4
Remonto darbininkai 24

Papildoma:

Pabėgių mirkymo dirbtuvė.

Dirbtuvių prievaizda 1
Raštininkas I eilės 1
Dešimtininkai 2
Vyr. nuolatinių mašinų mašinistai. . . 2
Kurikai 3

Važiuotės Tarnyba.

Technikos skyrius.

Išleidžiama:

Skyriaus vedėjo padėjėjas 1

Kontrolės dalis.

Papildoma:

Dalies vedėjas 1

Išleidžiama:

Raštvedys I eilės 1

Papildoma:

Prekių ir tvarkymo skyrius.

Skyriaus viršininkas 1

Tvarkymo dalis.

Papildoma:

Tvarkdarys. 1

Išleidžiama:

Vyr. tvarkdarys 1

Papildoma:

Prekių dalis.

Raštvedžiai I eilės 2
" II " 1
Raštininkas I eilės 1

Išleidžiama:

Keleivinės ir karinės dalies etatai,

Raštvedys I eilės 1
Raštininkas I eilės 1

Papildoma:

Tarptautinio susisiekimo skyrius

Skyriaus vedėjas. 1
Sekretorius. 1
Sąskaitininkas 1
Mašininkas I eilės 1

Ūkio dalis.

Papildoma:

Sąskaitininkas 1
Medžiagos išdavėjas 1

Išleidžiama:

Raštininkai I eilės 2

Tarnybos valdymas pakelėje.

Išleidžiama:

Traukinių kontrolieriai 14

Stočių tarnyba.

Papildoma:

III kl. stoties viršininkas 1
V " " " 2
I " " viršininko padėjėjas . . . 1
III " " " " . . 4
Derintojai 7
Sukabintojai 7
Iešmininkai jaun. 19
I eilės kasininkai 3
II " " 2
Pasienio stot. perd. agentas 1
Pakauzo prižiūrėtojai 2
Svėrėjai 6
Plombuotojai 1

Išleidžiama:

II kl. stoties viršininkas 1
IV " " " 2
Semaforistai 18

Rinkliavų skyrius.

Papildoma:

Traukinių kontrolieriai 14
Taksininkai 2
Sąskaitininkai 3
Raštininkai I eilės 2

Blankų sandėlis.

Papildoma:

Raštininkas I eilės 1

Krovinių dalis.

Papildoma:

Taksininkas 1
Sąskaitininkas 1

Komercijos skyrius.

Papildoma:

Sargas 1

Traukos Tarnyba.

Raštinė.

Papildoma:

Mašininkas I eilės 1

Garvežių skyrius.

Išleidžiama:

Mašinistas instruktorius 1
Šviesos ir svarstyklių vyr. revizorius . . 1

Vagonų skyrius.

Papildoma:

Technikas I eilės 1

Linija.

Papildoma:

Depo viršininko padėjėjas 1
Tabelistai 2

Išleidžiama:

Depo viršininkai 3
Raštininkai II eilės 2
Garvežių valytojai 8

Vandens įvadų tarnautojų laikymas:

Išleidžiama:

Vandenpumpių mašinistai 7
Vandenpumpių kurikai 23
Vandenpiliai 10
Vandenpumpių prievaizda 1

Vagonų laikymas.

Papildoma:

Vyr. technikos agentas 1
Traukinių vagonų apžiūrėtojai 5
Vyresnysis vagonų apžiūrėtojas . . . 1

Išleidžiama:

Technikos agentas 1
Jų padėjėjai 3
Vagonų tepėjai 50

Vagonų švara.

Papildoma:

Valytojai, šildytojai ir palydovai . . . 6

Traukos ruožo ir grąžos depo dirbtuvės.

Papildoma:

Depo monteriai 2

Išleidžiama:

Instrumentalininkai 3

Didžiosios dirbtuvės.

Papildoma:

Vyr. braižytojai 1
Braižytojai II eilės 2
Tabelistai 2
Kauno dirbtuvių surinkimo cecho vedėjas 1
Katilų monteriai 2
Kalvių 1
Vagonų meisteriai 1

Išleidžiama:

Braižytojai 3
Surinkimo meisteriai 1
Katilų „ 1
Kalvių „ 1
Instrumentalininkai 2
Kiemo gravežių mašinistai 2
„ „ kurikai 2
Svarstyklių meisteriai 2
Jų padėjėjai 2

Išleidžiama:

Dujų dirbtuvės.

Dirbtuvių vedėjas 1
Dujų mašinistai vedėjai 2
Reforto kurikai 2
Dujotojai 2

Papildoma:

Elektros skyrius Kaune.

Elektros skyriaus viršininkas — vyresnysis inžinierius 1
Technikas 1
Sąskaitininkas 1
Vyresnieji elektros monteriai 4
Elektrosmonteriai 8
Elektros šviesos prižiūrėtojai 8

Linijoje.

Elektros stoties prievaizda I eilės . . . 1
„ „ „ II „ . . . 1
Mašininkai I eilės 3
Mašininkai II eilės 17
Kurikai 23
Tepėjas 1

Siaurųjų geležinkelių tarnyba.

Bugalterija.

Papildoma:

Vyr. sąskaitininkai 2
Sąskaitininkai 2

Ūkio dalis (medžiagos stalas).

Papildoma:

Sąskaitininkas 1

Kelio tarnautojai.

Papildoma:

Kelio meisteriai II eilės 4
Kuopos seniūnai I eilės 1
Kuopos seniūnai II eilės 6
Kelio sargai 30

Išleidžiama:

Vyresnieji remonto darbininkai I kat. . 9
„ „ „ II „ . 86

Įvadų trobesių tarnautojai.

Išleidžiama:

Įvadų sargas 1

Važiuotės dalies tarnautojai.

Papildoma:

Raštininkai III eilės 1

Stočių tarnautojai.

Papildoma:

Stočių viršininkai IV klasės 4
Stočių viršininkų padėjėjai IV klasės . 6
„ „ „ V „ . . 1

Konduktorių brigadų tarnautojai.

Papildoma:

Vyr. konduktoriai I eilės 12

Telefonų tarnautojai.

Papildoma:

Telefonistai 5

Rinkliavų skyrius.

Papildoma:

Taksatorius 1
Raštininkas I eilės 1

Traukos skyrius.

Papildoma:

Mašinistai instruktoriai 1

Išleidžiama:

Ruožų meisteris 1

Traukinių brigadų tarnautojai.

Papildoma:

Mašinistai II eilės 1
Mašinistai III eilės 9
Mašinistų padėjėjai I eilės 3
„ „ II „ 13
Tepėjai 1

Vandens įvadų tarnautojai.

Papildoma:

Kurikas 1

Garvežimių išlaikymo tarnautojai.

Išleidžiama:

Garvežių plovėjas 1

Depo tarnautojai.

Papildoma:

Depo viršininkai 2
Depo užvaizdos 4
Depo budėtojai 1
Vyr. vagonų apžiūrėtojai 5
Raštininkai II eilės 4

Išleidžiama:

Kurikai 3
Vyresnysis sargas 1

Dirbtuvių tarnautojai.

Papildoma:

Raštininkai I eilės 1
Raštininkai II eilės 1
Braižytojai I eilės 1
Braižytojai II eilės 1
Vyr. sąskaitininkai 1

Pašto, telegrafo ir telefono valdyba.

Papildoma:

Skyriaus Viršininkas 1
Skyrių vedėjų padėjėjai 2
Dalių vedėjai 2

Mašininkas I eilės 1
Kiemsargis 1

Išleidžiama:

Vyresnysis bugalteris 1

Papildoma:

Kauno telefonų stotis.

Stoties viršininkas 1
Stoties viršininko padėjėjas 1
Mechanikai I eilės 2
Prižiūrėtojai I eilės 3
Prižiūrėtojai II eilės 2
Darbininkai I eilės 2
Darbininkai II eilės 2
Mechanikai I eilės 2
Aparatų vedėjas 1
Vyr. telefonistės 3
Telefonistės I eilės 22
Telefonistės II eilės 6
Pasiuntinys 1
Sekretorius 1
Raštininkas I eilės 1
Mašininkas I eilės 1
Sąskaitininkas 1

Išleidžiama:

Stoties vedėjas 1

Geležinkelio stotyje Kaune.

Papildoma:

Valdininkai III eilės 2
Valdininkai VI eilės 2

Išleidžiama:

Valdininkai IV eilės 3
Valdininkai V eilės 4
Laiškininkai I eilės 3
Laiškininkai II eilės 3
Sargai 5

Pašto, telegrafo ir Telefono Valdybos etatai papildomi šiaip:

Pašto vagonas.

Kaunas — Šiauliai — Klaipėda.

Valdininkai IV eilės 3
Valdininkas V eilės 1
Laiškininkas I eilės 2
Laiškininkai II eilės 2
Sargai 3

Pašto vagonas.

Virbalis — Kaunas — Joniškis — Ryga.

Valdininkai IV eilės 2
Valdininkas V eilės 1
Laiškininkai I eilės 2
Laiškininkas II eilės 1
Sargai 2

Pašto vagonas Kaunas — Ząsliai.

Valdininkas VI eilės 1
Laiškininkas I eilės 1

Pašto vagonas Šiauliai — Pažerūnai.

Valdininkas IV eilės 1
Valdininkas V eilės. 1
Laiškininkas I eilės. 1
Laiškininkas II eilės 1
Sargas 1

Pašto vagonas Šiauliai — Biržai.

Valdininkas V eilės 1
Valdininkas VI eilės 1
Laiškininkas I eilės 1

Pašto vagonas Radviliškis — Obeliai.

Valdininkai IV eilės 2
Valdininkas V eilės 1
Laiškininkai I eilės 2
Laiškininkas II eilės 1

Pašto vagonas Panevėžys — Utėna.

Valdininkai VI eilės 2

Pašto vagonas Janava — Ukmergė.

Laiškininkai I eilės 2

Pašto vagonas Joniškis — Žeimelis.

Laiškininkas I eilės 1

Pašto vagonas Skapiškis — Pandėlis — Suvainiškis.

Laiškininkai II eilės 1

Garlaivis Kaunas — Jurbarkas — Smalininkai.

Laiškininkai II eilės 2

Automobilis Kaunas — Prienai — Alytus — Kalvarija — Mariampolė — Kaunas.

Laiškininkai I eilės 3

Pašto telegrafo agentūros I, II ir III rūšies.

Papildoma:

Agentūros I rūšies 5
Agentūros II rūšies 5
Agentūros III rūšies 10

Pašto, Telegrafo ir Telefono Valdybos etatai papildomi šiaip:

Pašto telegrafo įstaiga I rūšies.

Viršininkas . . . . 1 (XI kat.)
Viršininko padėjėjas . . . . . . 1 (X kat.)
Valdininkas I eilės 1
Valdininkai II eilės 3
Valdininkai III eilės 8
Valdininkai IV eilės 15
Valdininkai V eilės 18
Valdininkai VI eilės 10
Vyresnės telefonistės 2
Telefonistės I eilės 4
Telefonistės II eilės 2
Vyresnysis mechanikas 1
Mechanikas I eilės 1
Mechanikas II eilės 1
Prižiūrėtojai I eilės 3
Prižiūrėtojai II eilės 3
Darbininkai I eilės 2
Darbininkai II eilės 2
Vyresnysis laiškininkas 1
Laiškininkai I eilės 4
Laiškininkai II eilės 5
Nešiotojai 6
Sargai 2
Vežėjas 1
Kiemsargis 1
Tarnaitė 1

Pašto telegrafo įstaigų IV rūšies skaičius padidinamas 4 įstaigomis.

Plentų ir Vandens Kelių Valdybos

etatai pakeičiami šiaip:

Direktorius 1
Direktoriaus padėjėjas 1

Administracijos skyrius.

Skyriaus viršininkas 1
Raštvedžiai (dalių vedėjai) 2
Registratorius 1
Raštininkas I eilės 1
Mašininkai I eilės 2
Telefoninkas 1
Sargas 1
Kurjeris 1

Bugalterija.

Vyresnysis bugalteris 1
Bugalteris I eilės 1
Bugalterio padėjėjas I eilės 1
Bugalterio padėjėjas II eilės 1
Sąskaitininkai 2
Raštininkas I eilės 1

Ūkio dalis.

Ūkio dalies vedėjas 1
Raštininkas 1
Centralinio sandėlio užvaizda 1
Centralinio sandėlo užvaizdos padėjėjas 1
Sargai 3

Centralinis garažas.

Garažo vedėjas 1
Garažo mechanikas I eilės 1
Šoferiai lengviems automobiliams . . . 3
Šoferiai sunkiems autombiliams . . . 2
Šoferių padėjėjai 2
Sargas 1

Plentų skyrius.

Skyriaus viršininkas . . . . . . 1 (XII kat.)
Skyriaus sekretoriai 2
Inžinierius 1
Technikas I eilės 1
Vyresnysis braižytojas 1

Tiltų skyrius.

Skyriaus viršininkas . . . . 1 (XII kat.)
Vyresnysis inžinierius 1
Tiltų inžinieriai darbų vykd. 4
Technikai I eilės 2
Technikai II eilės 2
Vyresnysis braižytojas 1
Braižytojas 1

Vietos įstaigos.

Plentų rajonai.

Raijonų viršininkai 4
Technikai I eilės, rajonų viršininkų padėjėjai 4
Rajonų viršininkų raštinių vedėjai — sąskaitininkai 4
Mašininkai I eilės 4
Tiltų rinkliavos kasininkai 8
Ūkio ir mechaninės dalies vedėjai . . 4
Sargai ir kurjeriai 4
Tiltų meisteriai 6
Kelių dešimtininkai 24
Plentrulių ir akmenskaldžių mašinistai . 8
Šoferiai lengviems automobiliams . . . 3
Šoferiai sunkiems automobiliams ir vežėjai 4
Kelių ir tiltų sargai 224

Vandens kelių skyrius.

Vandens kelių inspektorius . . . . 1 (XIII kat.)
Vyresnieji inžinieriai 2

Inžinierius mechanikas 1
Technikai 2
Braižytojas 1
Skyriaus sekretorius 1
Raštininkas—sąskaitininkas 1

Vietos įstaigos. — Kauno vandens kelių rajonas.

Rajono viršininkas 1

Raštinė.

Raštinės vedėjas 1
Raštininkas I eilės 1
Mašininkas I eilės 1
Kurjeris — sargas 1

Bugalterija.

Bugalteris II eilės 1
Vyr. sąskaitininkas 1
Kasininkas I eilės 1
Tiltų kasininkai — sargybiniai 8

Materialinė dalis ir sandėlis.

Dalies ir sandėlio užvaizda 1
Trobesių užvaizda 1
Darbininkai ir sargai 4
Vežėjas 1

Technikos dalis.

Technikos dalies vedėjas 1
Darbų meisteris (technikas) 1
Dešimtininkas I eilės 1
Dešimtininkas II eilės 1
Sargai 6
Tiltų sargai I kategorijos 8
Tiltų sargai III kategorijos 6

Dirbtuvių įtaisymas ir užlaikymas.

Mechanikas I eilės 1
Keliamųjų kranų mašinistai 3
Instrumentalininkas 1
Stalių meisteris 1
Laivų meisteris 1
Tabelistas 1
Kvalifikuoti darbininkai 2
Sargai 2

Dugno gilinimo dalis.

Gidrotechnikas I eilės (tyrin.) 1
Žemsemių vadas (techn. I eilės) . . . 1
Bagermeisteriai I eilės 2
Vyresnieji kilnotojai 2
Viršilos 4
Mechanikai II eilės 2
Mašinistai I eilės 2
Mašinistai II eilės 2
Pečkuriai 4
Kranų viršilos (akmenų ir kelmų pašalinimas) 2

Laivai.

Garlaivio 150—100 ind. jėgų komanda.

Vadas I eilės (kapitonas I eilės) . . . 1
Vairininkas I eilės 1
Mašinistas I eilės 1
Mašinisto padėjėjas I eilės 1
Pečkurys 1

Garlaivio „Klaipėda" komanda.

Vadas (kapitonas II eilės) 1
Vairininkas 1
Mašinistas II eilės 1
Mašinisto padėjėjas I eilės 1

Motoriniai laivai.

Motoristas—mechanikas 1
Motoristai I eilės 2

Negariniai laivai.

Viršila 1
Škiperis 1
Sargai 3

Laivininkystės priežiūra.

Laivininkystės inspektorius 1
Laivininkystės prievaizdos 2
Raštininkas I eilės 1
Vyresnieji sargybiniai 2
Jaunesnieji sargybiniai 15
Felčeris 1
Vandens transporto rinkliavos prižiūrėtojas 1
Važinėjantieji kontrolieriai 2
Ženklinimo seniūnai 2
Ženklinimo viršilos 6

Žemaitijos rajonas.

Technikinė administr. priežiūra.

Technikas I eilės 1
Seniūnai 5

Gidrometrijos partija.

Partijos vedėjas (inžinierius) 1
Technikas (gidrometras) 1
Technikas II eilės (postų tvarkytojas) . 1

Pastaba. Susisiekimo Ministerijos Plentų ir Vandens kelių valdybos etatai (Vyr. Žin. Nr. 67, eilinis Nr. 602) panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 4 d.

— 850 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d. priimtus etatus.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai.

Ministeris 1
Vice-Ministeriai 2
Ministerijos patarėjas 1
Ministerijos juriskonsultas 1
Vyresnysis ypatingiems reikalams valdininkas 1
Ypatingiems reikalams valdininkas 1 eilės 1

Bendrųjų Reikalų Departamentas.

Direktorius 1
Vice-Direktorius 1

Ministerijos ir Bendrųjų Reikalų Departamento

Kanceliarija.

Kanceliarijos viršininkas 1
Dalies vedėjas 1
Skyriaus sekretorius 1
Archyvaras — knygininkas 1

Mašininkas I eilės 1
Registratorius 1
Registratoriai — ekspeditoriai 2
Telefoninkas 1
Telefonininkas II eilės 1
Kurjeris 1
Sargas 1
Vaikas pasiuntinys 1

Bugalterija.

Skyriaus viršininkas — specialistas . . 1
Bugalteris I eilės 1
Bugalterio padėjėjas I eilės 1
Vyr. sąskaitininkas 1

Ministerijos centro ūkio dalis.

Ūkio vedėjas 1
Šoferis mechanikas 1
Vežėjas 1
Kiemsargis 1
Panaktinis 1
Pečkurys 1

Statistikos skyrius.

Skyriaus viršininkas — specialistas . . 1
Skyriaus viršininko padėjėjas 1
Statistikos instruktorius 1
Sekretorius 1
Statistikos skaitliuotojas 1
Raštininkas I eilės 1
Mašininkas I eilės 1

Valstybinių namų skyrius.

Skyriaus viršininkas — specialistas. . . 1
Sekretorius 1
Vyresnysis inžinierius 1
Inžinierius 1
Technikas 1

Veterinarijos inspekcija.

Vyriausias veterinarijos inspektorius . . 1
Specialistas I eilės 1
Epizootijos veterinarijos gydytojai . . 6
Inspekcijos sekretorius 1
Raštininkai I eilės 2
Mašininkas I eilės 1
Sargas 1

Vietos įstaigos.

Apskrities veterinarijos gydytojai. . . 20
Mėsos apžiūrėtojai instruktoriai . . . 5
Veterinarijos felčeriai 10
Sanitarai 10

Bakteriologijos stotis.

Direktorius 1
Vice-direktorius 1
Laborantai 2
Ūkio vedėjas 1
Vyresnysis laboratorijos tarnas 1
Jaunesnysis laboratorijos tarnas . . . 1
Gyvulių prižiūrėtojai 2
Sargas 1
Vežėjas 1

Priešmarinė kordono linija.

Veterinarijos gydytojai ir agronomai . . 10
Veterinarijos ir agronomijos studentai . 5
Veterinarijos felčeriai 10
Sanitarai 5

Vandenų ir durpynų inspekcija.

Vyriausias vandenų inspektorius . . . 1
Specialistas geologas 1
Hidrotechnikas 1
Sekretorius 1

Žuklystės skyrius.

Skyriaus viršininkas—specialistas . . . 1
Žuvininkystės specialistas I eilės . . . 1

Durpynų skyrius.

Skyriaus viršininkas—specialistas . . . 1
Technikai specialistai II eilės 2
Instruktoriai rajonuose 3
Praktikantai sezonui (4 mėn.) 2

Vietos įstaigos.

Ežerams ir žuklystei prižiūrėti sargai rajonuose 5

Žemes Ūkio Departamentas.

Direktorius 1
Vice-direktorius 1
Ypatingiems reikalams valdininkas I eilės 1
Ypatingiems reikalams valdininkas II eilės 1
Departamento sekretorius 1
Sekretoriaus padėjėjas 1
Mašininkas I eilės 1
Raštininkai I eilės 3
Mašininkas II eiles 1
Raštininkas II eilės 1
Sargas 1
Vežėjas 1

Bugalterija

Skyriaus viršininkas—specialistas . . . 1
Bugalteris I eilės 1
Bugalteris II eilės 1
Bugalterio padėjėjas I eilės 1
Vyr. sąskaitininkai 2
Sąskaitininkai 3

Agronomijos skyrius.

Skyriaus viršininkas—specialistas . . . 1
Agronomas specialistas 1
Gyvulininkystės instruktorius specialistas 1
Sodininkystės instruktorius specialistas . 1
Linininkystės instruktorius specialistas . 1
Skyriaus sekretorius 1
Sąskaitininkas 1

Švietimo skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas . . . 1
Švietimo instruktorius 1
Skyriaus sekretorius 1

Ekonomijos skyrius.

Skyriaus viršininkas – specialistas . . . 1
Agronomas—specialistas 1
Inžinierius 1

Vietos įstaigos.

Inspektoriai 7
Gyvulininkystės instruktoriai I eilės . . . 2
Gyvulininkystės instruktoriai II eilės . . 8
Sodininkystės instruktorius I eilės . . . 1
Sodininkystės instruktoriai II eilės . . . 4
Bitininkystės instruktoriai II eilės . . . 2
Linininkystės instruktoriai II eilės . . . 4

Dvarų administracija.

Administratoriai I eilės	4
Administratoriai II eilės	4
Ūkvedžiai I eilės	13
Ūkvedžiai II eilės	4
Bugalteriai	7
Praktikantai	9
Raštininkai	20
Pienininkai I eilės	3
Pienininkai II eilės	4
Sodininkai II eilės	7
Mechanikai—mašininkai	4

Žemės ūkio mokyklos.

Direktorius (Dotnavos vidur. žemės ir miškų ūkio mokyklos)	1
Direktoriaus padėjėjas	1
Žemesniųjų žemės ūkio mokyklų vedėjai	7
Chemijos laboratorijos vedėjas	1
Selekcijos stoties vedėjas	1
Metereologijos stoties vedėjas	1
Kultūrin. technikos skyriaus vedėjas	1
Gydytojai	6
Veterinorius	1
Bendrabučių šeimininkai	6
Administratorius	1
Ūkvedžiai	8
Sąskaitininkas	1
Raštininkai	9
Bugalteris	1
Sodininkai I eilės	2
Sodininkai II eilės	4
Pienininkas I eilės	1
Pienininkasi II eilės	2
Sandėlių užvaizdos I eilės	1
Mechanikai	2

Miškų Departamentas.

Direktorius	1
Vice-direktorius	1
Revizorius (ypatingiems reikalams valdininkas	1
Ypatingiems reikalams valdininkas (teismo byloms vesti)	1
Departamento sekretorius	1
Sekretoriaus padėjėjas	1
Archyvaras	1
Mašininkai	4
Raštininkai I eilės	10
Raštininkai II eilės	7
Sargas	1
Vežėjas	1

Bugalterija.

Skyriaus viršininkas — specialistas	1
Vyresnysis bugalteris	1
Bugalteriai I eilės	2
Bugalteriai II eilės	2
Bugalterio padėjėjai I eilės	16
Vyresnieji sąskaitininkai	6
Sąskaitininkai	3
Registratorius	1

I skyrius.

Skyriaus viršininkas	1
Miškų urėdas (departamente)	1
Miškų urėdo pavaduotojas	1
Skyriaus sekretorius	1

II skyrius.

Skyriaus viršininkas	1
Miškų urėdas (departamente)	1
Miškų urėdo pavaduotojai	5
Skyriaus sekretoriaus	1
Girininkai III eilės	5

III skyrius.

Skyriaus viršininkas	1
Miškų urėdas (departamente)	1
Miškų urėdo pavaduotojas	1
Vyresnysis matininkas departamente	1
Vyr. matininkai vietoje prie partijos	3
Statistikos korektorius I eilės	1
Skyriaus sekretorius	1
Vyresnysis braižytojas	1
Braižytojai I eilės	2
Vyresnieji taksatoriai	3
Matininkai	17
Taksatoriai	6

Vietos įstaigos.

Miškų inspektoriai	6
Miškų urėdai	31
Urėdų pavaduotojai	31
Bugalteriai	31
Sekretoriai	31
Raštininkai I eilės	58
Raštininkai II eilės	28
Sargai	41
Girininkai I laipsnio	124
Girininkai II laipsnio	156
Girininkai III laipsnio	32
Eiguliai I laipsnio	1280
Eiguliai II laipsnio	1600
Eiguliai III laipsnio	320
Sargai prie smiltynų tvirtinimo	3
Lentpiuvės vedėjai	2
Lentpiuvės bugalteriai	2
Lentpiuvės raštininkai	2
Sargai	2

Žemės Reformos Valdyba.

Žemės Reformos Valdybos etatai papildomi šiaip:

Bugalteriai I eilės	3	XI kateg.
Bugalteriai II eilės	3	X „
Bugalterio padėjėjai I eilės	6	VII „

Pastaba. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai (Vyr. Žin. Nr. 63, eilinis Nr. 586) ir jų papildymas (Vyr. Žin. Nr. 67. eilinis Nr. 599) panaikinami.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėnesio 4 dieną.

— 851 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 20 d. priimtus Švietimo Ministerijos etatus.

Švietimo Ministerijos etatai.

	Skaičius	Tarnybos kategorija
Ministeris	1	XIX
Vice-Ministeris	1	XVII
Vyr. ypatingų reikalų valdininkai	2	XI
Mokyklų inspektoriai	2	XII
Vizitatoriai	3	XI
Fizinio lavinimo instruktorius	1	X
Architektorius	1	XI

	Skaičius	Tarnybos Kategorija
Bendrųjų Reikalų Departamentas.		
Direktorius	1	XIV
Skyriaus Viršininkas specialistas	1	XI
Sekretorius	1	VIII
Registratoriai	2	V
Raštininkas I eilės	1	V
Mašininkas I eilės	1	V
Vyresnysis bugalteris	1	X
Bugalteris II eilės	1	VIII
Bugalterio padėjėjas I eilės	1	VII
Sąskaitininkai	2	V
Ekzekutorius	1	VI
Telefoninkas	1	III
Kurjeriai	3	II
Sargai	2	I
Kiemsargiai	2	I
Valstybės centralinis knygynas.		
Knygyno vedėjas	1	XII
Knygyno vedėjo padėjėjas	1	X
Knygininkai I eilės	2	VII
Knygininkai II eilės	2	VI
Skyrių vedėjai	8	VIII
Knygininkas	1	V
Valstybės centralinis archyvas.		
Direktorius	1	XII
Archivarininkai	2	VII
Raštininkai I eilės	2	V
Sargai	2	I
Valstybės muzėjus.		
Direktorius-konservatorius	1	XII
Sekretoris (Valst. arch. komisijos sekr.)	1	VII
Sargas	1	I
Knygų leidimo komisija.		
Sekretorius	1	XI
Kalbos taisytojai korektoriai	3	IX
Raštininkas I eilės	1	V
Gamtos tyrimo stotis.		
Direktorius	1	XII
Zoologijos skyriaus vedėjas	1	XI
Botanikos skyriaus vedėjas	1	XI
Geologijos skyriaus vedėjas	1	XI
Laborantas	1	VIII
Taksidermistas	1	VIII
Sargas	1	I
Meterologijos stotis.		
Direktorius	1	XII
Observatoriai	6	VIII
Skaičiuotojas	1	VIII
Muzikos mokykla.		
Direktorius	1	XI
Sargas	1	I
Paišybos kursai.		
Direktorius	1	XI
Sargas	1	I
Čiurlionies paveikslų galereja.		
Galerejos prižiūrėtojas	1	XII
Sargas	1	I
Lietuvių kalbos žodyno redakcija.		
Redaktorius	1	XIV
Redaktoriaus pavaduotojas	1	X
Aukštesniojo Mokslo Departamentas.		
Direktorius	1	XIV
Vice-Direktorius	1	XIII
Sekretorius	1	VIII
Mašininkas I eilės	1	V
Valstybės gimnazijos.		
Direktoriai	10	XII
Raštvedžiai	10	VII
Sargai	47	I
Progimnazijos ir viduriniosios mokyklos.		
Direktoriai	37	X–XI
Sargai	15	I
Komercinė mokykla.		
Direktorius	1	XII
Raštvedys	1	VII
Sargai	4	I
Pradžios Mokslo Departamentas.		
Direktorius	1	XIV
Sekretorius	1	VIII
Sekretoriaus padėjėjai	2	VII
Skyriaus viršininkai	2	X
Raštininkai	3	V
Mašininkas I eilės	1	V
Instruktoriai	30	X
Mokytojų seminarijos.		
Direktoriai	5	XII
Raštvedžiai	5	VII
Sargai	10	I
Sodininkai — daržininkai	2	VIII

Pastaba: Švietimo Ministerijos etatai (V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 377). Švietimo Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas (V. Ž. Nr. 60, eilinis Nr. 549) ir Gamtos tyrimo stoties etatai (V. Ž. Nr. 66, eilinis Nr. 591) nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 3 d.

— 852 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Seimo rinkimų įstatymo pakeitimas

(V. Ž. Nr. 98, eilinis Nr. 793).

Seimo rinkimų įstatymo §§ 52 ir 86 pakeičiami šiaip:

§ 52. Rinkimai tęsiasi dvi dienas. Nesuspėjus rinkimų pabaigti per dvi dienas, rinkimai turi būti tęsiami trečią dieną. Rinkikams darbininkams ir tarnautojams turi būti duota liuoso laiko dalyvauti rinkimuose ar rinkimų komisijose, neišlaikant už tą laiką iš algos ar atlyginimo.

§ 86. Išrinktieji į Seimą Valstybės valdininkai ir kariškiai Seimo laikui išeina iš savo užimamų vietų; Seime išbūtas laikas įskaitomas į jų tarnybos laiką.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 7 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas. Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. spalių m. 16 d. Nr. 110

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 853 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Savivaldybių įstatymo pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 14).

89 § pakeičiamas šiaip:

I. Valsčiaus sekretorių kviečia valsčiaus valdyba. Apskrities valdyba, patikrinus, ar jisai tinka sekretoriaus pareigas eiti, jį tvirtina. Jei valsčiaus valdyba sekretoriaus nekviečia, tai apskrities valdyba, įspėjus apie tai valsčiaus valdybą ir dvi savaiti palaukus, skiria jį pati.

II. Valsčiaus sekretoriaus pareigas eiti gali Lietuvos pilietis, kuris turi teisės dalyvauti savivaldybių rinkimuose. Valsčiaus sekretorius negali būti kartu valsčiaus ar apskrities tarybos ar valdybos narys.

III. Valsčiaus sekretorius, viršaičio prižiūrimas, veda visą valsčiaus raštvedybos ir atskaitomybės darbą, rašo valsčiaus tarybos posėdžių protokolus ir, reikalui esant, padeda seniūnams surašyti krivulių nutarimus.

Visus v. valdybos vardu rašomus raštus turi pasirašyti valsčiaus viršaitis ir sekretorius.

IV. Valsčiaus sekretorių atleidžia apskrities valdyba.

90 § pakeičiamas šiaip:

I. Kitų, be sekretoriaus, valsčiaus tarnautojų skaičių nustato valsčiaus taryba. Šiuos tarnautojus skiria ir atleidžia valsčiaus valdyba.

91 § papildyti šiais žodžiais:

Valsčiaus sekretoriaus algos minimumą nustato apskrities taryba.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m spalių mėn 7 d.

— 854 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Karininkams aukštąjį karo mokslą užsienyje eiti įstatymo pakeitimas

(V. Ž. Nr. 72, eilinis Nr. 647).

Karininkams aukštąjį karo mokslą užsienyje eiti įstatymo 1 § pakeičiamas šiaip:

„Karo mokslo žinioms įgyti ir kariams prirengti Krašto Apsaugos Ministerija kas metai siunčia ligi 15 karininkų į svetimų valstybių aukštąsias karo mokyklas karo mokslą eiti. Pinigai šiam tikslui gaunami sąmatos keliu".

Šis pakeitimas įgyja galios nuo 1922 m. spalių mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. d.

— 855 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 4 d. priimtą įstatymo papildymą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo papildymas.

(V. Ž. Nr. 88, eilinis Nr. 751).

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo 25 § pastaboje po žodžių — „ir atlyginimo Švietimo Minis-

terijos, aukštesniųjų ir pradedamųjų mokyklų mokytojams įstatymo 2 §" įdedama: „ir 5 §".

Šis įstatymo papildymas veikia nuo 1922 m. sausio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 9 d.

— 856 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 4 d. priimtą valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo I priedo papildymą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedo I papildymas.

(V. Ž. Nr. 88 eilinis Nr. 751).

Etatinių valstybės tarnautojų lentelė papildoma šiaip:

X kategorija.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.
Technikos chemijos laboratorijos laborantas.

XIII kategorija.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.
Technikos chemijos laboratorijos skyriaus vedėjas.

XV kategorija.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje.
Technikos chemijos laboratorijos direktorius.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 9 d.

— 857 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d. priimtą V. Prezidento civilinės listos pakeitimą.

Valstybės Prezidento civilinės listos iš 1919 m. gegužės mėn. 6 d. pakeitimas.

Valstybės Prezidento civilinės listos iš 1919 metų gegužės mėn. 6 dienos § 1 ir jo pastaba pakeičiama šiaip:

I. Valstybės Prezidentui skiriama po 25.000 auksinų kas mėnuo algos; ši alga išmokama nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos.

Pastaba. Be algos Valstybės Prezidentui mokama po 15.000 auksinų brangenybės priedo kas mėnuo; šis priedas išmokamas nuo 1922 metų liepos mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 7 d.

— 858 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d. priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidento atlyginimo įstatymas.

1 §.

Respublikos Prezidentui mokama po 1.250 litų algos mėnesiui.

2 §.

Valstybės Iždo lėšomis išlaikoma Respublikos Prezidento rūmai su visu jų įtaisymu ir aptarnavimu ir Respublikos Prezidentui patiekiama susisiekimo priemonės.

3 §.

Valstybei reprezentuoti Respublikos Prezidentui kiekvienam metų ketvirčiui skiriama 7.500 litų kreditas atsiskaitytinai.

4 §.

Valstybės Prezidento civilinė lista iš 1919 metu gegužės mėn. 6 d. ir jos pakeitimas (V. Ž. Nr. 110) nustoja galios.

5 §.

Šis įstatymas įgyja galios nuo 1922 metų rugsėjo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 9 d.

— 859 —

Einąs Respublikos Preizidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 3 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr 37; V. Ž. Nr. 75; V. Ž. Nr. 89; V. Ž. Nr. 103; V. Ž. Nr 109).

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo 2, 3, 5 ir 8 §§ pakeičiami šiaip:

§ 2. Steigiamojo Seimo nariams mėnesinis atlyginimas nustatomas 200 litų.

§ 3. Steigiamojo Seimo nariai už dalyvavimą St. Seimo komisijų posėdžiuose gauna atlyginimą po 5 litus už posėdį.

§ 5. Steigiamojo Seimo nariui, neatsilankusiam be Prezidiumo leidimo į tris iš eilės posėdžius, išskaitoma iš atlyginimo po 3 litus už kiekvieną praleistą posėdį.

Steigiamojo Seimo narys, be Steigiamojo Seimo Prezidiumo leidimo neatsilankęs nei vieną kartą per mėnesį į Steigiamojo Seimo plenumo posėdžius, nustoja teisės gauti atlyginimą už tą mėnesį.

§ 8. Be paprasto nario atlyginimo Steigiamojo Seimo Pirmininkas gauna po 200 litų kas mėnuo reprezentacijai be atsiskaitymo, Vice-Pirmininkai po 100 litų, Sekretoriai po 100 litų.

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 metų rugsėjo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 9 d.

— 860 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d. priimtą Susisiekimo Ministerijos etatų papildymą.

Susisiekimo Ministerijos etatų papildymas.

(V. Ž. Nr. 67, eilinis Nr. 602).

Susisiekimo Ministerijos etatai papildomi šiaip:
Geležinkelių Valdybos Centralinė kasa.

	Skaičius	Kategorija
Kasininkas — išmokėtojas	1	VIII
Kasininkas — skaitytojas	1	VI

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 7 d.

— 861 —

Geležinkelio tarifas.

I.

Už vežimą plačiaisiais geležinkeliais nustatomas šis tarifas:

§ 1. Už keleivių vežimą už kiekvieną keleivį ir kilometrą imama:

	lt.	ct.
I klasės vagone	—	7,2
II „ „	—	3,6
III „ „	—	1,8

Vaikai nuo 5 ligi 10 metų amžiaus ir atleisti atostogoms moksleiviai moka pusę bilieto kainos.

Ekskursininkai moka $^1/_4$ bilieto kainos. Kiekvienas keleivis gali vežti be mokesnio vieną ne vyresnį kaip 5 metų vaiką; kuris neužima atskiros vietos. Kiekvienam kitam, arba užimamam vietą vaikui perkamas vaiko bilietas.

§ 2. Kiekvieno keleivio kelionė laikoma ne mažiau kaip 6 kilometrų. Bilietų kainos apskaitomos pilnomis centų dešimtimis.

§ 3. Nustatytas Lietuvos moksleiviams ir mokytojams - ekskursininkams tarifas — $^1/_4$ dalis III klasės keleivio bilieto kainos taikomas kitų valstybių moksleiviams ir mokytojams, lankant jiems Lietuvą mokslo reikalais, ar darant ekskursijas.

Pastaba. Nurodyti šiame § asmenys privalo būti aprūpinti atatinkamos valdžios liudymais, patvirtintais Lietuvos atstovybių, kurie atiduodami bilietų kasai.

§ 4. Mėnesiniai, trijų mėnesių ir metiniai bilietai.

Šių bilietų kainos nustatomos šiuo būdu:

I. Mėnesinio bilieto kaina nustatoma išeinant iš 30 kartų padaugintos paprasto vienkartinio bilieto kainos t. y.:

a) bilieto kaina skaitoma ne mažiau kaip už 10 kilometrų;

b) už tolumą nuo 1 ligi 30 kilometrų— 30 važiavimų pilna kaina;

c) už tolumą nuo 31 ligi 60 kilom. mokesnis mažinamas $^1/_3$ kainos ($^2/_3$ pradinės kainos);

d) už tolumą virš 60 kilometrų — mokesnis mažinamas $^2/_3$ kainos (pavyzdž. už pirmus 30 kilom. — pilna kaina, už antrus 30 kilom. — $^2/_3$ ir toliau po $^1/_3$ kainos).

II. Trijų mėnesių bilietų kaina nustatoma ligi trigubos vieno mėnesio bilieto kainos, išskyrus 15%.

III. Metinių bilietų kaina nustatoma ligi devyneriopos mėnesinio bilieto kainos.

Bilietai gali būti visų trijų klasių, imant pagrindu kiekvienos klasės kainą.

Mėnesiniai, trijų mėnesių ir metiniai bilietai komposteruoti stotyse ne reikia. Tie bilietai teisėti keliauti visuose paprastuose keleiviniuose traukiniuose, biliete nurodytos klasės vagonuose.

Važiuojant tokiuose vagonuose, kur nustatyti mokesniai už vietas arba skubumą, o taip pat važiuojant aukštesnės klasės vagonuose—turi būti įmokėtas mokesnio skirtumas. Nesant kokiame nors traukinyje atatinkamos vagono klasės arba vietos, geležinkeliai neatsako.

§ 5. Už bilietą į peroną išeiti . . . . — 10 ct.

§ 6. Už bagažo vežimą:

Už kiekvienus 10 kilometrų ir 10 kilogramų imama po . . . . — 5 „

Nuo 100 ligi 200 kilometrų mokesnis mažinamas 10%, nuo 200 ligi 300 kilometrų — 20% ir daugiau kaip 300 kilometrų — 30 %.

Bendras mokesnis už bagažo vežimą apskaitomas pilnomis centų dešimtimis.

§ 7. Už bagažo saugojimą imamas mokesnis už kiekvieną parą:

nuo bagažo gabalo ligi 50 kilogramų — po . . . . — 4 ct.

už bagažo gabalą sunkesnį kaip 50 kilogramų—kiekvieni 50 kilogramų laikomi atskiru bagažo gabalu.

§ 8. Prekėms (kroviniams) vežti nustatoma šis tarifas:

už kiekvienus 100 kilogr. už 1 kilometrą:

I klasės	— 2, 52
II „	— 1, 8
III „	— 1,152
IV „	— 0,648
V „	— 0,432
VI „	— 0,288

Prekių pervežimas kainuojamas pilnomis dešimtimis kilogramų.

§ 9. Už vežimą:

a) stambių atskirų (veislinių) gyvulių imama už galvą ir už kilometrą — po — 21, 6

ir vagonais, laikant viename vagone 8 gyvulius, už kilometrą ir už vagoną . . . . — 86, 4

už pridedamąjį gyvulių skaičių už galvą — 7, 2

b) smulkių atskirų (veislinių) gyvulių imama už galvą ir už kilometrą — po . — 7, 2

ir vagonais, laikant viename vagone 24 gyvulius, už kilometrą ir už vagoną . . . . — 86, 4

už pridedamąjį gyvulių skaičių už galvą . — 3, 6

c) smulkių gyvulių be skaičiaus imama už kiekvieną be lentynų vagoną ir kilometrą — po . . . . — 86, 4

už kiekvieną lentyną — po . . . . — 28, 8

d) paukščių vagonuose be lentynų už kiekvieną kilometrą ir vagoną — po . . . — 86, 4

už kiekvieną lentyną — po . . . . — 28, 8

e) automobilių, furgonų, vagonų, ir kitų daiktų ir jų dalių pervežimo sąlygos nurodytos kroviniams vežti klasifikacijoje.

Pastaba. Už raguočių ir smulkių naminių gyvulių pervežimą toliau kaip 100 kilometrų mokesnis mažinamas einant šio įstatymo § 6.

§ 10. Už prekių vežimą keleivių traukiniais imama mokesnis 50% aukštesnis, kaip nustatyta už jų vežimą prekių traukiniais, išskyrus tas prekes, kurioms, einant krovinių klasifikacija, nustatyti palengvinimai.

II.

§ 11. Ligoniai, silpnapročiai: su dviem palydovais, vežami atskiruose skyriuose ir už jų pervežimą imamas mokesnis, ne mažiau kaip 5 keleivių bilietų kainos. Skyriaus dezinfekcijos išlaidos sudaro . . . . . . 5 —

§ 12. Visi tarnautojai ir valdininkai civilinių ir karinių įstaigų siunčiami tarnybos reikalais, privalo pirkti bilietus, mokėdami už juos gyvais pinigais. Karinės komandos vežamos tam tikrais įsakymais.

I pastaba. Karo metu ir atskiri kariškiai (karininkai, karo-valdininkai, kareiviai ir laisvai samdomi Krašto Apsaugos Ministerijos tarnautojai) tarnybos reikalais atleisti atostogoms ne daugiau kaip 2 kartu per metus, atleisti gydytojų, sveikatos patikrinimo komisijų ir perkeliant juos į kitą tarnybos vietą, taip pat ir atleidžiant juos iš kariuomenės, su jų šeimomis ir manta vežami tam tikrais įsakymais.

II pastaba. Leidimus (įsakymus) kariškiams keliauti geležinkeliais duoda Krašto Apsaugos Ministerija ar jos dalys, kurie kasoje pakeičiami geležinkelio bilietais.

III pastaba. Atsiskaitymas už kariškių keleivių ir bagažo vežimą atliekamas ligi pusės kainos bendro tarifo.

§ 13. Kaliniai ir areštuotieji vežami tomis pat sąlygomis kaip ir karinės komandos t. y. tam tikrais įsakymais.

Už kalinių ir areštuotų su sargyba vežimą keleivių vagonuose imama mokesnis, žiūrint užimamųjų vietų. Reikalaujant atskiro skyriaus (kupe) mokesnis imama už visas skyriuje vietas, skaitant jame 6 vietas.

Vežant kalinius ir suimtuosius prekiniais arba specialiniais vagonais, mokamas IV kl. prekių tarifas 10 tonų vagono.

Atlyginimas išmokamas atsiskaitymo keliu arba grynais pinigais.

III.

Traukinių nuomavimas.

§ 14. Atskiri traukiniai išnuomojami tiktai esant galimybei.

Norįs išnuomoti atskirą traukinį, privalo išanksto ne vėliau kaip 1 para, paduoti Geležinkelių Valdybai arba stoties viršininkui apmokėtą žyminiu mokesniu pareiškimą.

Pareiškime turi būti aiškiai nurodyta traukinio išėjimo ir paskyrimo stotys, traukinio išėjimo laikas ir kokiems tikslams traukinys nuomojamas.

Už atskirų traukinių naudojimąsi už kiekvienus 10 kilometrų nustatomas šis mokesnis:

už garvežimio leidimą . . . . 25 —

„ I kl. vag. imamas mokesnis už 25 vietas

„ II „ „ „ „ „ 40 „

„ III „ „ „ „ „ 50 „

už prekių ir bagažo vagoną mokesnis IV kl. prekių tarifo 10 tonų vagono.

Bendra minimalinė traukinio kaina nustatoma ne mažiau kaip . . . . 200 —

Už traukinio sulaikymą skaitoma už kiekvieną valandą. Nepilnos valandos laikomos pilnomis

Už garvežimį . . . . 15 —
„ I klases vagoną 1 50
„ II „ „ . . . . 1 —
„ III „ „ . . . . — 70
„ prekių arba bagažo vagoną . . . — 50

Pinigai mokami išanksto ir atsisakius nuo traukinio grąžinami išskyrus minimumą 200 —

Už garvežimio naudojimąsį atskiram traukiniui sudaryti (išskyrus ekstra keleivinius traukinius):

a) prie rydos ligi 100 kilometrų nuo kilometro už garvežimio naudojimą—po . . 2 50
ir už garvežimio pnruošimą . . . . . . 30 —

Išskaičiuota tokiu būdu bendra kaina negali būti didesnė kaip . . . . 250 —

b) prie rydos 100 ir daugiau kilometrų: už garvežimio naudojimąsi nuo kilometro — po 2 50

Kelias skaitoma ne mažiau kaip 10 kilometrų.

Už vagonų pervežimą imama atskiras tarifais nustatytas mokesnis.

Kariškių komandų, ešalonų ir kariškių krovinių pervežimas.

§ 15. Už pervežimą kariškių komandų atskirais ešelonais arba prekiniuose vagonuose su keleiviniais arba ir prekiniais traukiniais imama mokesnis už vagoną ir kilometrą kaip už V klasės prekių vagonus.

Ešelonas skaitomas ne mažiau kaip 15 vagonų.

§ 16. Kariniai kroviniai vežami dengtuose vagonuose skiriami prie V klasės prekių tarifo kel. jėgos, lekšt-vagonuose prie VI kl. tarifo kel. jėgos vagono.

Tremtinių ir belaisvių pervežimas.

§ 17. Už tremtinių ir belaisvių pervežimą keleiviniais traukiniais vagonais imama pilna bilieto kaina, vežant gi tuos tremtinius ir belaisvius su manta prekiniuose vagonuose imama mokesnis IV kl. prekių tarifo, skaitant vagone 10 tonų.

IV.

§ 18. Už važtaraščio blanką imama:
vietinio susisiekimo . . . . — 10
tarptautinio susisiekimo . . . . — 20

§ 19. Už vagonų į šakas padavimą mokesnis skaitomas ne mažiau kaip už 5 kilometrus:

a) už padavimą į šakas ligi 5 kilometrų tolumo tose stotyse, kur yra manevriniai garvežimiai už vagoną — po . . . . . . 4 —
skaitant kiekvieną padavimą ne mažiau kaip iš dviejų vagonų;

b) į ilgesnes kaip 5 kilometrų šakas, tarpustotyse ir tose stotyse, kur nėra manevrinių garvežimių už vagoną ir kilometrą 1 —
su sąlyga, kad padavimas sudaro bendrame skaičiuje ne mažiau kaip 20 vagonų ir be to dar už išreikalavimą garvežimio ligi padavimo stočiai už kilometrą garvežimio į abu galu — po . . . . 2 —

c) esant mažiau kaip 20 vagonų už kiekvieną vagoną ir kilometrą skaitoma—po 1 —
ir už visą kelią garvežimio siuntimo ir grąžinimo ar su vagonais, ar be vagonų, už kilometrą — po . . . . 2 —

Išskaičiuota tokiu būdu bendra kaina negali būti aukštesnė kaip kaina išskaičiuota už 20 vagonų (p. b).

Už vagonų grąžinimą mokesnis neimamas.

I pastaba. Nuolatiniams vagonų padavimams į šakas stoties sienose arba kitur, kur Geležinkelių Valdybai leidžiama daryti su nuolatiniais siuntėjais ir gavėjais sutartis apie vagonų padavimą ypatingomis sąlygomis ir ypatingomis žemesnėmis kainomis.

II pastaba. Tarifų sumažinimas leidžiamas ligi 50%, žiūrint tolumo ir padavimo dažnumo.

§ 20. Už garvežimio šakose arba kitur sulaikymą imama už valandą — po . 10 —
nepilna valanda laikoma pilna.

§ 21. Už vagonų stovėjimą imama:
už pirmą stovėjimo parą:
„ 10 tonų vagoną . . . . 4 —
„ 2 ašių 15 ir daugiau tonų vagoną . . 6 —
„ 4 „ vagoną . . . . 8 —
„ 2, 3, 4, ir 5 stovėjimo paras mokesnis progresingai didinamas 50% pirmos paros mokesnio, už kitas daugiau kaip 5 paras imamas mokesnis kaip už 5-tą parą.

Už perstatymą vagonų stoties sienose iš vieno kelio į kitą imama už vagoną - po 2 —

§ 22. Už prekių saugojimą už kiekvienus 100 kilogr. imama:
už 1, 2, 3 ir 4 paras — po . . . . — 3
„ 5, 6 ir 7 paras — po 3,6
„ 8 ir 9 paras — po . . . . — 4,2
„ 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 paras — po . — 4,8
virš 15 parų už kiekvieną pusę mėnesio po — 60

Nepilna pusė mėnesio laikoma pilna.

Už saugojimą krovinių sukrautų rampose arba atvirose platformose vežamų pilnais vagonais, (lentų, plytų, medžių ir panašių) imama pusė nurodyto mokesnio.

§ 23. Už krovinių adreso pakeitimą (ištaisymą), nesulaikant vagono, imama už važtaraštį — po . . . . 3 —

§ 24. Už vagonų sulaikymą, krovinių neperkrovus, prisiunčiant prie kitų dokumentų į kitą stotį, imamas mokesnis kaip už stovėjimą.

§ 25. Už krovinių svėrimą imama:

a) už smulkių markiruotų siuntų už 10 kilogramų — po . . . . — 0,5

b) vagoninių krovinių nuo vagono—po 2 —
(4 ašių vagonas laikomas 2 vagonais).

Pastaba. Jeigu krovinių siuntėjas važtaraštyje krovinių svarumą laiduoja, tai mokesnis už tokių krovinių svėrimą neimamas. Radus gi krovinių daugiau 2% laiduoto svarumo, krovinių savininkas moka už svėrimą ir baudą ligi trejopo skirtumo važtapinigių su visais papildomaisiais mokesniais.

§ 26. Už krovimą geležinkelių lėšomis imama už kiekvienus 10 kilogramų, už įkrovimą — po . . . . — 0,8
už iškrovimą . . . . — 0,6

§ 27. Už prižiūrėjimą pačių siuntėjų lėšomis krovinių krovimo, išskyrus suverčiamuosius, siunčiamuosius gabalais, ilgus, sunkius, supilamuosius, gyvūnus ir krovinius cisternose už 10 kilgr. — po . . . . — 0,2

§ 28. Komisijos už uždėto mokesnio pervedimą imama:

už sumą ligi 10 litų — po	—	20
už sumą nuo 10 ligi 50 litų — po . . .	2%	
už sumą nuo 50 ligi 100 litų—po	1,5%	
bet ne mažiau kaip	1	—
už sumą daugiau, kaip 100 litų - po . . .	1%	
bet ne mažiau, kaip	1	50

Pastaba. Šis tarifas įgyja galios nuo 1922 m. spalių m. 1 d.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
Už Ministrerių Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 10 d.

— 862 —

Pašto tarifas.

I. Vidaus korespondencijos tarifas.

§ 1. Paprasti laiškai:
už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį. 15 ct.
(galūtinis svarumas 2 kilogramai).

§ 2. Vietos laiškai:
už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį 10 „
(galūtinis svarumas 300 gramų).

§ 3. Atvirieji laiškai:
paprasti . . . . 10 „
su atsakymu . . . . 20 „
vietos . . . . 5 „

§ 4. Banderolės:
a) spausdiniai:
už kiekvienus 50 gramų . . . . . 3 „
(galūtinis svarumas 2 kilogramai).
b) reikalų raštai:
ligi 150 gramų. . . . . 15 „
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų . 3 „
(galūtinis svarumas 2 kilogramai).
c) prekių pavyzdžiai.
ligi 100 gramų. . . . . 6 „
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų 3 „
d) spausdiniai neregiams:
už kiekvienus 500 gramų . . . . . 2 „

§ 5. Vietos banderolės:
a) spausdiniai.
už kiekvienus 50 gramų. . . . . . 2 „
b) reikalų raštai.
ligi 150 gramų. . . . . 10 „
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų 2 „
c) prekių pavyzdžiai.
ligi 100 gramų. . . . . 3 ct
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų 2 „
galūtinis svarumas toks pat kaip pažymėta § 4 p. p. a, b ir c.

§ 6. Už kiekvieno siuntinio apdraudimą . 15 „

§ 7. Už perleidimą pinigų perlaidomis paštu:
ligi 50 litų. . . . . 25 „
toliau už kiekvieną 100 litų . . . . 10 „

I pastaba. Privatinių žmonių perlaidų sumą nustato susitarę Susisiekimo, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos ir Valstybės Kontrolė.

II pastaba. Valdžios įstaigų perlaidos priimamos be sumos aprėžimo.

§ 8. Už perleidimą pinigų perlaidomis telegrafu be pašto rinkliavos imamas dar pridedamasis telegrafo mokesnis: ligi 300 litų kaip už 20 žodžių telegramą, virš 300 litų kaip už 25 žodžių telegramą.

§ 9. Už vertybinius laiškus mokesnis susideda:
iš svarumo rinkliavos už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį. . . . . . . 15 „
Apdraudžiamoji rinkliava imama nuo sumos arba vertybės:
ligi 100 litų . . . . 10 „
už kiekvienus sekančius 100 litų . . 5 „
(galūtinis svarumas 10 kilogramų).
Galūtinis vertybės laiškų įkainavimas: atvirųjų 10.000 litų, uždarytųjų 1.000 lit.

I pastaba. Draudžiama siųsti vertybės laiškuose litai ir centai.

II pastaba. Vertybės laiškuose pinigus gali siųsti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos įstaigos; pažymėtų įstaigų laiškų įkainavimas neaprėžiamas.

§ 10. Siuntiniai:
už persiuntimą pašto neįkainuotų siuntinių mokesnis imamas pagal svarumą:
ligi 1 kilogramo . . . . 30 „
virš vieno kilogramo ligi 3 kilogramų 50 „
virš 3 kilogramų ligi 5 kilogramų . 75 „
virš 5 kilogramų už kiekvieną sekantį kilogramą . . . . 10 „
Už įkainuotus siuntinius be to imama dar apdraudžiamoji rinkliava kaip už vertybės laiškus. Galūtinis svarumas 20 kilogramų.

I pastaba. Už kiekvieno siuntinio dasiuntimą iš vienos įstaigos į kitą, arba jo grąžinimą imamas pridedamasis pilnas svarumo mokesnis.

II p a s t a b a. Siuntiniai adresuoti žmonėms, kurie gyvena pačiame mieste saugojami 15 dienų be jokio mokesnio, o kurie gyvena užmiestyje 30 dienų nuo pakvietimo išsiuntimo dienos. Išėjus šiam laikui už kiekvieną siuntinį, nežiūrint jo svarumo, imamas mokesnis po 5 centus už dieną.

§ 11. Už persiuntimą korespondencijos uždėtu mokesniu be bendro mokesnio imama:

ligi 10 litų	10 ct.
virš 10 litų už kiekvienus sekančius 10 litų ar jų dalį.	5 „

§ 12. Už korespondenc. gavimo pranešimą. 15 „

§ 13. Už naudojamąsi abonentinėmis pašto dėžutėmis per metus:

Vilniuje ir Kaune	50 litų
kitose vietose	25 „

§ 14. Už korespondencijos išdavimą bilietais per metus . . . . 5 „

§ 15. Įvairiai korespondencijai paieškoti pareiškimas mokama pašto ženklais po 15 ct.

§ 16. Pareiškimai apie adresų pakeitimą, korespondencijos grąžinimą ar dasiuntimą apmokama pašto ženklais po . 30 „

§ 17. Visokios rūšies valdžios ir savivaldybių korespondencija siuntinėjama dovanai.

§ 18. Kiekviena ministerija sudaro sąrašą savo ministerijos ir savivaldybių įstaigų, kurios turi teisės siuntinėti savo korespondenciją dovanai. Tie sąrašai siunčiami Susisiekimo Ministeriui patvirtinti.

§ 19. Nurodyta § 17 valdžios ir savivaldybių korespondencija suprantama:

1) paprasti laiškai,

2) neįkainuoti siuntiniai ir

3) valstybės banko, iždinių ir muitinių: valstybės bonai, kuponai ir kiti popieriai, įvertintuose paketuose.

P a s t a b a. Nurodyta šiame straipsnyje korespondencija siuntinėjama tik Valstybės viduje.

§ 20. Kiekviena įstaiga, kuri siunčia korespondenciją einant šio tarifo § 19 privalo turėti atskirą pašto korespondencijos knygą, kurioje pašto valdininkas, priėmęs korespondenciją, pasirašo.

§ 21. Ant kiekvienos tokios korespondencijos turi būti pažymėtas siunčiamos korespondencijos eilinis įstaigos numeris ir pridėtas antspaudas.

§ 22. Karių laiškai karo metu paduoti karo lauko pašto įstaigose, kurios yra fronte, siunčiami nemokamai, jeigu ant jų (vokų) bus padėtas karinis antspaudas.

Visose kitose vietose už tokius laiškus mokama po 10 centų už kiekvienus 20 gramų.

§ 23. Karo metu pašto siuntiniai ne sunkesni kaip 5 kilogramai adresuoti į fronto dalis kariškiams, siunčiami nemokamai.

II. Užsienio korespondencijos tarifas.

§ 24. Paprasti laiškai:

ligi 20 gramų	30 ct
už kiekvienus sekančius 20 gramų .	15 „
(galutinis svarumas 2 kilogramai).	

§ 25. Atviri laiškai:

paprasti	18 „
su atsakymu.	36 „

§ 26. Spausdiniai:

už kiekvienus 50 gramų.	6 „
(galutinis svarumas 2 kilogramai).	

§ 27. Reikalų raštai:

ligi 250 gramų.	30 „
už kiekvienus sekančius 50 gramų .	6 „
(galutinis svarumas 2 kilogramai).	

§ 28. Prekių pavyzdžiai:

ligi 100 gramų.	12 „
už kiekvienus sekančius 50 gramų .	6 „
(galutinis svarumas 500 gramų).	

§ 29. Spausdiniai neregiams: už kiekvienus 500 gramų . . . . . 3 „

§ 30. Už kiekvieną siuntinio apdraudimą 30 „

§ 31. Už pranešimo (Avis de reception) gavimą . . . . 30 „

§ 32. Pareiškimai apie adresų pakeitimą, korespondencijos grąžinimą ar dasiuntimą apmokama pašto ženklais po . 60 „

§ 33. Už paieškojimą įvairios korespondencijos pareiškimai apmokami pašto ženklais po . . . . 30 „

§ 34. Už persiuntimą lengvųjų neįkainuotų siuntinių iš Lietuvos į užsienį už kiekvieną siuntinį imama Madrido konvencijos nustatytu tarifu.

III. Periodinių leidinių siuntinėjimo tarifas.

§ 35. Už visų periodinių leidinių siuntinėjimą imama 10 % nuo vieno leidinio prenumeratos kainos, bet mėnesiui už 1 egzempliorių ne mažiau kaip

		galut. svarumas gramų	centai.
nuo periodinio leidinio.	1 kartą per dieną . .	50	20
	1 kartą per savaitę .	50	10
	3 kartus per savaitę .	50	15
	1 kartą per mėnesį .	100	05
	2 kartu per mėnesį .	1000	10

Pertekliams mokama už kiekvienus 15 gramų po 1 centą.

§ 36. Ministerių Kabinetui duodama teisės šiuo įstatymu nustatytą pašto tarifą keisti ir Susisiekimo Ministeriui laikinai vaduotis pakeistuoju. Šiuo keliu Ministerių Kabineto pakeistas pašto tarifas ne vėliau kaip per vieną mėnesį paduodamas patvirtinti įstatymo keliu.

§ 37. Šis pašto tarifas įgyja galios nuo 1922 m. spalių mėn. 1 dienos.

§ 38. Pašto tarifo įstatymas (Vyr. Žin. Nr. 68, eilinis Nr. 608) ir pašto tarifo įstatymo pakeitimas ir papildymas (Vyr. Žin. Nr. 82, eilinis Nr. 714) panaikinami.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
už Ministerių Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 10 d,

— 863 —

Telegrafo tarifas.

1. Nuolatinis mokesnis už kiekvieną telegramą (telegr. kortą) . . . . . . 30 centų
2. Už kiekvieną telegramos žodį, siunčiamos iš vieno miesto į kitą . . . . 10 „
3. Už kiekvieną vietinių telegramų žodį . 3 „
4. Už skubią telegramą mokama tris kartus tiek, kiek imama už paprastos telegramos siuntimą su tiek pat žodžių t. y.
   a) už žodį . . . . . . 30 „
   b) nuolatinis mokesnis . . 90 „

   Pastaba. Vietinių telegramų siuntinėti skubiu būdu nepriimama.
5. Už skubios ar paprastos telegramos patikrinimą imama 1/4 pilno mokesnio už paprastą telegramą.

   Pastaba. Skaičiai mažesni kaip pusė cento atmetami, didesni kaip 1/2 cento laikomi vienu centu.
6. Už siunčiamą telegramą į vieną telegrafo įstaigą keliais adresais mokama be bendro mokesnio už kiekvieną nuorašą ligi 100 žodžių . . . . 30 „
   Daugiau kaip 100 žodžių mokama po 30 centų už kiekvieną 100 žodžių ar 100 žodžių dalį.

   I pastaba. Siunčiant skubias telegramas, šis mokesnis imamas dvigubai.

   II pastaba. Nuorašų skaitoma tiek, kiek yra adresų, be vieno.
7. Už telegramos įteikimą per atskirus pasiuntinius tiems adresatams, kurie gyvena už miesto, imamas avansinis mokesnis nuo 1 kilometro po . . . . . . 25 „
8. Už pranešimą telegrafu apie telegramos gavimą siuntėjas moka pridedamąjį mokesnį, lygų taksai paprastos ar skubios 5 žodžių telegramos.
9. Už gavimą telegramų sutartu adresu ištisiems metams mokama . . . . 50 litų
10. Už telegramas priimtas arba perduotas telefonu mokamas pridedamasis mokesnis 50 centų už kiekvieną telegramą.

   Pastaba. Norintieji gauti arba išsiųsti tokiu būdu telegramas, susitarę su įstaigos viršininku, privalo išanksto įnešti į telegrafo įstaigą tam tikslui avansą.

§ 11. Ministerių Kabinetui duodama teisės šiuo įstatymu nustatytą telegrafo tarifą keisti ir Susisiekimo Ministeriui laikinai vaduotis pakeistuoju. Šiuo keliu Ministerių Kabineto pakeistas telegrafo tarifas ne vėliau kaip per vieną mėnesį paduodamas patvirtinti įstatymo keliu.

§ 12. Šis telegrafo tarifas įgyja galios nuo 1922 m. spalių mėn. 1 dienos.

§ 13. Laikinojo telegrafo tarifo įstatymas (Vyr. Žin. Nr. 82, eilinis Nr. 713) panaikinamas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
Už Ministerių Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 10 d.

— 864 —

Telefono tarifas.

§ 1. Už telefono aparato įtaisymą Kaune . 150 litų
Kituose miestuose ir miesteliuose . 50 „

§ 2. Už pridedamųjų telefono aparatų įtaisymą to paties savininko, tuose pat namuose, prie tos pat centralinės telefonų stoties laidų abonentas primoka už kiekvieną po . . . . 20 „

§ 3. Už įtaisymą prie telefonų atskiro varpelio tuose pat namuose . . . . . . 5 „

§ 4. Už telefono aparato įtaisymą už miesto, taip pat už įtaisymą pridedamojo aparato kituose namuose (nors ir prie tų pačių tos pat telefono centralinės stoties laidų) be aukščiau nurodyto mokesnio, abonentas primoka dar už medžiagą ir darbą einant tikra jų kaina.

§ 5. Už telefono perkėlimą iš vienų namų į kitus abonentas įmoka:
Kaune . . . . 30 „
kituose miestuose ir miesteliuose . 15 „

§ 6. Už aparato perkėlimą tuose pat namuose:
Kaune . . . . 15 „
kituose miestuose ir miesteliuose . 10 „

Pastaba. Už induktyvinio aparato pakeitimą centralinės batarejos aparatų ir už įjungimą aparato į naują Kauno centralinę stotį su centraline batareja . . . . 75 „

§ 7. Už telefono aparatą įtaisytą valdžios ar savivaldybės įstaigose, krautuvėse, bankuose, prekybos ir pramonės įstaigose, viešbučiuose ir kitose vietose kur telefonų naudojimas yra kolektyvinis arba viešas, abonentas moka kas mėnuo:

Kaune . . . . 15 „
kituose miestuose . . . . 10 „

§ 8. Už telefono aparatą įtaisytą privatiniame bute asmeniui arba vienai šeimynai naudotis, abonentas moka:

Kaune . . . . 10 „
kituose miestuose . . . . 5 „

Pastaba. Valsčių valdybos moka abonentinio mėnesinio mokesnio 5 „

§ 9. Abonentai, kurie gyvena už miesto, primoka už kiekvieną kilometrą po 2 „
Už pridedamąjį aparatą tuose pat namuose abonentas moka ⅓ abonentinio mokesnio.

§ 10. Už kiekvieną pridedamąjį aparatą kituose namuose, neskaitant mokesnio nurodyto § 9, abonentas moka už kiekvieną 100 metrų nuo pagrindinio prie tų pačių centralinės stoties laidų aparato kas mėnuo po . . . 50 centų

§ 11. Už naudojimąsi tarpiniu prie tų pačių tos pačios centralinės telefonų stoties laidu kitame rajone abonentas moka kas mėnuo:

Kaune . . . . 5 lit.
kituose miestuose . . . . . . 3 „

§ 12. Už naudojimąsi pridedamuoju varpeliu . . . . 1 „

§ 13. Už pridedamuosius prietaisus klausymui (mikrotelefono ir kitus) . . 1 „

§ 14. Abonentas neturi teisės leisti pašaliečiams už užmokesnį naudotis savo telefonais.

§ 15. Už pakvietimą prie telefono aparato mieste . . . . 25 cent.

§ 16. Už pakvietimą prie telefono aparato iš užmiesčio pakviestasis moka už kiekvieną kilometrą . . . . 25 „

§ 17. Už pasikalbėjimą telefonu iš pasikalbėjimo punkto kalbėtojas už kiekvienas 3 minutes arba jų dalį moka:

Kaune . . . . 50 „
kituose miestuose . . . . . . 30 „

§ 18. Už pasikalbėjimus su užmiesčiu moka visi be jokių išimčių neišskiriant ir abonentų už kiekvienas 3 minutes arba jų dalį:

ligi 50 kilometrų . . . . . . 75 „
nuo 50 ligi 100 kllometrų . . 1 lit.
daugiau kaip 100 kilometrų moka 1 „ 25 „

§ 19. Už neeilinius skubius pasikalbėjimus imamas trigubas mokesnis.

Pastaba. Esant eilei, kiekvienas kalbėtojas vienu kartu turi teisės kalbėti ne daugiau kaip 9 minutes.

20 §. Abonentinį mokesnį už pasikalbėjimus telefonais su užmiesčiu ir už atliekamus įstatymais numatytus visus telefono darbus, privatiniai abonentai įmoka išanksto. Abonentinį mokesnį abonentai privatiniai įmoka kas pusė metų kiekvieną sausio 2 dieną ir liepos 1 dieną išanksto už 6 mėnesius.

Valdžios ir savivaldybių įstaigoms leidžiama tiek abonentinį tiek ir mokesnį už atliktus darbus įmokėti, išėjus 6 mėnesiams, kiekvieną sausio 2 dieną ir liepos 1 dieną. Vyriausybės ir savivaldybių įstaigos, kurios 6 mėnesiams išėjus, neatsilygina už naudojimąsi telefonais, laikomos atsisakiusiomis nuo telefonų aparatų ir aparatai išjungiami, mokesnis už išėjusius 6 mėnesius turi būti įmokėtas.

§ 21. Ministerių Kabinetui duodama teisės šiuo įstatymu nustatytą tarifą keisti ir Susisiekimo Ministeriui laikinai vaduotis pakeistuoju. Šiuo keliu Ministerių Kabineto pakeistas tarifas ne vėliau kaip per vieną mėnesį paduodamas patvirtinti įstatymo keliu.

§ 22. Šis telefono tarifas įgyja galios nuo 1922 m. spalių mėn. 1 dienos.

§ 23. Įstatymas sąlygoms naudotis telefonų tinklu (Vyr. Žin. Nr. 82, eilinis Nr. 715) panaikinamas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
Už Ministerių Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 10 d.

— 865 —

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų pakeitimas.

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų (Vyr. Žin. Nr. 69 eilinis Nr. 619) § 8 p. b pakeičiamas šiaip:

Indams su vietine degtine nustatomos banderolės:

40 laipsn. stipr.	ligi 1 literio	=	0,50	centų
„ „ „	„ ½ „	=	0,25	„
„ „ „	„ ¼ „	=	0,13	„
50—60 laipsn. stipr.	ligi 1 literio	=	0,75	„
„ „ „	„ ½ „	=	0,38	„
„ „ „	„ ¼ „	=	0,19	„
90 laipsn. stipr.	ligi 1 literio	=	1,13	„
„ „ „	„ ½ „	=	0,57	„
„ „ „	„ ¼ „	=	0,28	„

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

V. Mašalaitis
Už Ministerių Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 7. d.

— 866 —

Įstatymo apie žyminį valstybinį mokesnį pakeitimas.

Įstatymas apie žyminį valstybinį mokesnį (L. Vyr. Žin. Nr. 5) pakeičiamas šiaip:

§ 3. Kiekvienas lapas: prašymų, pareiškimų, skundų, pasiaiškinimų ir kitų raštų ir jų nuorašų (išskyrus tokius nuorašus, kurie einant 12 ir 45 str. str. rusų įstat. 1903 m. leid. tęsin. 1906 m., yra apmokami mažiau), paduodamųjų privatinių asmenų ir įstaigų šiais reikalais: a) apie priėmimą į prisiekusiųjų advokatų luomą ir leidimą svetimas bylas vesti, b) apie draugijų įsteigimą ir jų įstatų pakeitimą ir t. t. (rusų įstat. 13 str. 1903 m. leid., tęsin. 1906 m.) . . . . . 5 lt.

Pastaba. a) nurodytieji 13 str. p. 6 dokumentai apmokami taip, kaip kiti dokumentai, nurodyti šio įstatymo § 4;

b) str. 13 p. 21 žodžiai „du rubliu" pakeičiami žodžiais „keturi litai";

c) nurodytieji 13 str. p. 30 dokumentai apmokami 40 centų;

d) 13 str. 31 p. žodžiai „vienas tūkstantis rublių" pakeičiami žodžiais „du tūkstančiai litų".

§ 4. Kiekvienas lapas: privatinių žmonių valdžios įstaigoms ir jų valdininkams, kurie duodami jų asmeniniais reikalais, prašymų, skelbimų, skundų, atsakymų, pasiaiškinimų, atsišaukimų ir paliūdymų (išskyrus prašymus ir skundus nurodytus 13 str. p. I) taip pat apmokami nuorašai pridedami prie šių raštų prašančiųjų asmenų, arba įstatymams reikalaujant: a) nurodytų ir b) pridedamųjų raštų, (išskyrus nuorašus, kurie apmokami mažiau 12 ir 45 str. str.) (14 ir 15 str. str. rusų įstat. 1903 leid. 1906 m. tęsin.) 2 lt.

Taip pat apmokami steigiamų neprekybinio pobūdžio draugijų prašymai ir jų įstatai (Įstat. apie draug. § 5 L. V. Ž. Nr. 15).

§ 5. Kiekvienas lapas: prašymų ir kitų 14 str. 1 p. nurodytų raštų nuorašų, paduodant juos į teismo įstaigas ir komercijos teismus visais reikalais, išskyrus nurodytus 63 str. p. 2 reikalus ir tų dokumentų nuorašus, kurie yra apmokami mažiau (12 str.): trumpi maklerių rašteliai, nustatyti prekybos įstatymais (1903 m. 704 str.) sumai daugiau kaip 120 litų ir t. t. (žiūr. 16 p. 1—3 ir 17 str. rusų apie žymin. mok. 1903 m. leid. 1906 m. tęsin.) . . . . 40 ct.

§ 6. Kiekvienas lapas: trumpų maklerių raštelių, parašytų prekybos įstatymais (1903 m. leid. str. 704) sumai daugiau, kaip 80 litų, bet ne daugiau, kaip 120 litų, pasirašymų ir kvitų: kuriuos, prašančiųjų asmenų noru, išduoda vyriausybės įstaigos ir valdininkai žmonėms padavusiems prašymus, pinigus, dokumentus ir kitus daiktus ir t. t. (žiūr. 17/1 ir 17/2 str. str. rusų įstat. apie žym. mok. 1903 m. leid. 1906 tęsin.) . . 30 ct.

§ 7. Kiekvienas lapas: apdraudimo polisų, jų sąskaitų ir apdraudimo pasirašymų, nurodytų 13 str. 27 p., taip pat nurodytų tame pat punkte sutarčių, kai apdraudimo mokesnio suma yra didesnė kaip 1 litas 20 centų, bet ne didesnė kaip 3 litai 60 centų, patikėjimo raštų gauti algoms, dovanoms, emeritūrai ir pašalpoms daugiau kaip 2 lit., bet ne daugiau kaip 20 litų ir t. t. (žiūr. rusų įstat. apie žyminį mok. 18 str. 1903 m. leid. 1906 m. tęsin.) . . . . 20 ct.

§ 8. Kiekvienas lapas: sąskaitų, patikrinančių pinigų, prekių arba kito turto gavimą, apmokamųjų pasirašymų ir kiti panašių aktų ir dokumentų, kurie atleidžia nuo pasižadėjimo pildymo, arba kurie patikrina, kad pasižadėjimas yra galūtinai atliktas, ar tik jo dalis atlikta ir kvitų, kuriuos išduoda valgių ir medžiagų pristatytojai ir t. t. kad dokumentų suma yra didesnė kaip 2 litai (žiūr. rusų įstat. apie žym. mok. 20 ir 21 str. str. 1903 m. leid. 1906 m. tęsin.) . . 10 ct.

Pastaba. Šis pakeitimas įgyja galios nuo jo paskelbimo dienos.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Lozoraitis,
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 14 d.

Skelbimai.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos   Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. spalių m. 23 d.

Nr. 111

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 867 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 3 d. priimtą statutą.

Aukštųjų karininkų kursų statutas.

I. Bendroji dalis.

§ 1. Aukštųjų karininkų kursų tikslas—prirengti visų ginklo rūšių karininkus komandavimui batalionais, batarėjomis bei pulkais ir sudaryti generalinio štabo karininkų korpusą. Jie susideda iš bendrojo ir generalinio štabo skyrių.

§ 2. Aukštieji karininkų kursai turi nuolatinį kadrą ir keičiamąją sudėtį.

§ 3. Aukštuosius karininkų kursus valdo aukštųjų karininkų kursų viršininkas, kurį skiria Krašto Apsaugos Ministeris.

§ 4. Nuolatinis kadras nustatomas etatais. Keičiamąją kursų sudėtį sudaro karininkai klausytojai, kurie yra komandiruojami iš dalių aukštųjų karininkų kursų mokslui eiti.

§ 5. Karininkų klausytojų skaičių ir jų sudėtį nustato Krašto Apsaugos Ministeris.

§ 6. Karininkai klausytojai už visą savo buvimo kursuose laiką gauna algą pagal laipsnį ir tą vietą, kurią teisėtai buvo užėmę komandiruotės laiku. Be to, visi klausytojai gauna brangymečio priedą, nustatytą Kaunui, ir dienpinigius, lygius frontpinigiams.

§ 7. Karininkai, užėmę kursų klausytojų vietas, laikomi laikinai einančiais savo pareigas ir gauna algą pagal tą laikinai užimamą vietą.

§ 8. Klausytojai karininkai už kiekvieną buvimo kursuose mėnesį turi atitarnauti kariuomenėje 2 mėn.

II. Mokymas.

§ 9. Aukštuose karininkų kursuose normalinis mokslo laikas yra — bendram skyriui 1 metai, generalinio štabo skyriui — $2^1/_2$ metų.

§ 10. Aukštuose karininkų kursuose dėstomi šie dalykai:

A. Bendrajame skyriuje: 1) tėvynės pažinimas, 2) taktika, 3) karo istorija, 4) topografija, 5) šaudymas, 6) artilerija, 7) karo inžinierijos žinios, 8) administracija, 9) teisė, 10) karo statutai, 11) karo pedagogika, 12) higiena, 13) politikos ir ūkio mokslas. 14) viena svetimų kalbų (prancūzų, vokiečių, anglų).

B. Generalinio Štabo skyriuje: 1) karo menas 2) karo istorija, 3) taktika, 4) artilerija, 5) inžinerijos menas, 6) kartografija ir geodezija, 7) karo technika, 8) generalinio štabo tarnyba, 9) karo adminstracija, 10) karo geografija ir statistika, 11) politinė istorija, 12) tarpvalstybinė teisė, 13) politinė ekonomija, 14) karo pedagogika, 15) viena svetimų kalbų (prancūzų, vokiečių, anglų).

Reikalui esant aukštuose karininkų kursuose gali būti dėstomi ir kiti dalykai.

§ 11. Lektorius ir praktikos darbų vadovus kviečia kursų viršininkas, tvirtina Krašto Apsaugos Ministeris.

§ 12. Mokymo klausimams svarstyti yra kursų taryba.

§ 13. Kursų tarybos sprendimu karininkai klausytojai gali būti iš kursų paleidžiami del nesugebėjimo juose mokslą eiti. Del ligos ar blogo elgimosi karininkai klausytojai kursų viršininko nuožiūra gali būti iš kursų atleidžiami.

§ 14. Krašto Apsaugos Ministeris, eidamas šio statuto dėsniais, aukštųjų karininkų kursų darbui tvarkyti leidžia instrukcijų.

III. Pirmenybės.

§ 15. Baigusieji bendrąjį skyrių gauna:

1) teisę būti batalionų, batarėjų ir pulkų vadais;

2) vienus metus vyresniškumo pakėlimui į sekamą laipsnį;

3) du mėnesiu atostogų, paliekant aprūpinimą;

4) teisę nešioti aukštųjų karininkų kursų ženklą.

§ 16. Baigusieji generalinio štabo skyrių gauna:

1) teisės tarnauti generalinio štabo korpuse, einant nustatytu jam statutu;

2) du metu vyresniškumo pakėlimui į sekamą laipsnį;

3) tris mėnesius atostogų paliekant aprūpinimą;

4) teisę nešioti generalinio štabo ženklą.

IV. Aukštųjų karininkų kursų kadro sudėties etatai.

Tarnybos pavadinimas.	Karininkų	K.-Valdininkų	Viršilų	Vyr. puskar.	Jaun. puskar.	Grandinių	Eilinių	Laisv. samd.	Arklių		Vežimų	Laipsnis.	Užimamoji vieta prilyginama.
									Jojamų	Važiuojamų			
Kursų viršininkas . .	1						2		1	2	2	Generol. Leiten.	Diviziios vado
Etatinių lektorių:													
1) karo meno . . .	3											Pulkin.	Pulko vado
2) art. spec. . . .	1											»	»
3) inž. spec. . . .	1											Pulkin.	Pulko vado
Reikalų ved.	1											»	»
Mokslo dal. ved. . .	1											Pulk.Ltn	Atsk. bat. vado
Adjutantas	1											Kapiton.	Kuop. vad.
Raštvedys		1											Komand. virš.
Braižytojas		1											
Raštininkų				1	1								
Rašt. mašin.				8									
Ukvedys				1									
Litografinink						1	2						
Valgykl. tarnų. . . .							1						
Sargų								2					
Pasiuntin							1						
Tarnaičių								2					
Iš viso . .	9	2	—	5	1	1	6	4	1	2	2		

I pastaba. Visi tarnautojai gali būti laisvai samdomi.

II pastaba. Etatiniai lektoriai privalo atlikti be atskiro atlyginimo 4 lekcijas (valandas) per savaitę ir visas tarnybos pareigas, pavestas jiems kursų viršininko.

III pastaba. Vasaros metu praktiniams darbams kursų viršininko žinion, reikalui esant, skiriama 1 lengvas automobilis ir sunkieji automobiliai.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn, 12 d.

— 868 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Įstatymo servitutams ir bendrosioms ganykloms likviduoti pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 96, eilinis Nr. 785).

§ 3. pakeičiamas šiaip:

„Teisėtiems ganiavos servitutų turėtojams duodama nemokamai žemės šiomis normomis: vienam suaugusiam galvijui arba arkliui skaitoma ganyklos—I rūšies žemės 2/3 hektaro, II rūšies—1 1/4 hektaro, III rūšies—2 1/2 hektaro, IV rūšies—3 hektarai. Tačiau bendrai vienam (liustracijos laikų) kiemui duodama—I rūšies žemės ne daugiau kaip 6 hektarai, II rūšies—8 hektarai, III rūšies—10 hektarų ir IV rūšies—12 hektarų.

Jei dokumentais gyvulių skaičius neišrodytas, tai liustracijos laikų kiemui ligi 5 hektarų lauko žemės duodama 2 suaugusių ir 4 mažų gyvulių norma, o didesniems ūkiams aukščiausia šiuo § nustatyta norma.

Jei laikantis šių normų viso servitutinio ūkio ploto nepakaktų visiems suinteresuotiems patenkinti, tai tas plotas skirstomas tarp atskirų kiemų proporcingai nustatytoms šiuo § teisėms.

Pasidalinę po liustracijos kiemai gauna žemės, kuri tenka einant šiuo § liustracijos laikų kiemui, kiekvienas atitinkamą savo plotui žemės normą.

Pastaba. Vienam suaugusiam galvijui arba arkliui prilyginami dvi avys, dvi ožkos, dvi kiaulės, du kumeliukai arba veršeliai.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 13 d.

— 869 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą įstatymą.

Visuotinio Lietuvos gyventojų surašymo įstatymas.

§ 1.

Lietuvos Respublikos gyventojų skaičiui, sudėčiai ir gyvenamomis vietomis paskirstymui išaiškinti daromas visuotinis gyventojų surašymas.

Visuotinio surašymo laiką, jo programas ir organizaciją kiekvieną kartą nustato Ministerių Kabinetas, bet laikas nuo vieno surašymo ligi kito neturi būti ilgesnis kaip 10 metų.

§ 2.

Surašomi visi gyventojai, kurie surašymo metu yra Lietuvos Respublikos teritorijoje.

§ 3.

Visuotiniam gyventojų surašymui atlikti lėšos skiriamos iš Valstybės Iždo.

§ 4.

Visuotiniam surašymui daryti Ministerių Kabinetas leidžia reikalingų instrukcijų.

§ 5.

Visuotinį surašymą darant, atsisakiusieji suteikti reikalaujamų žinių, arba davę žinomai melagingų žinių, taip pat tie, kurie nepildo surašymams nustatytų taisyklių, baudžiami administraciniu keliu pinigine bauda ligi 100 litų arba areštu nuo 1 dienos ligi 3 mėnesių.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 11 d.

— 870 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 7 d. priimtą statuto papildymą.

Steigiamojo Seimo statuto papildymas.

Steigiamojo Seimo Statutas papildomas nauju 12¹ §:

Steigiamojo Seimo kadencijai pasibaigus, Steigiamojo Seimo Prezidiumas palieka ligi susirinks Seimas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 12 d.

— 871 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 7 d. priimtą įstatymo papildymą.

Seimo rinkimų įstatymo papildymas.

(V. Ž. Nr. 98, eilinis Nr. 713).

Seimo rinkimų įstatymas papildomas nauju 84¹ §:

84¹ §. Seimas laikomas išrinktu, kai Vyriausioji Rinkimų Komisija paskelbia Seimo narių sąrašą.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 12 d.

— 872 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymų pakeitimą.

Pensijos Jonui Basanavičiui ir Tomui Žilinskiui ir atlyginimo Jonui Jablonskiui įstatymų pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 567; V. Ž. 68, eilinis Nr. 605).

Pensijos Jonui Basanavičiui ir Tomui Žilinskiui ir atlyginimas Jonui Jablonskiui padidinami 50%.

Šis įstatymų pakeitimas veikia nuo 1922 m. sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 12 d.

— 873 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Atlyginimo už darbą Švietimo Ministerijos aukštesniųjų ir pradedamųjų mokyklų mokytojams įstatymo pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 31, eilinis Nr. 360).

Atlyginimo už darbą Švietimo Ministerijos aukštesniųjų ir pradedamųjų mokyklų mokytojams įstatymo 2 § pakeičiamas šiaip:

§ 2. Metinių pradedamųjų mokyklų mokytojų kursų mokytojams mokama už kiekvieną pamoką po 30 auksinų.

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 11 d.

— 874 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą.

Užsienio Reikalų Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 73, eilinis Nr. 655).

Užsienio Reikalų Ministerijos etatai papildomi ir pakeičiami šiaip:

a) Berlyno atstovybė.

Papildoma.

I-asis atstovybės sekretorius	1
II-asis atstovybės sekretorius	1
Prekybos attaché	1
Prekybos attaché sekretorius	1
Attaché spaudos reikalams	1
Daktilografė ir stilistė svetimoms kelboms	1
Daktilografė slaptai ir lietuvių korespondencijai	1
Daktilografė lietuvių kalbai	1
Raštinės vedėjas	1
Kanceliarininkas	1
Registratoriai - archyvarai	2
Bugalteris kasininkas	1
Daktilografės	2
Vaikai - pasiuntiniai	2

Išleidžiama.

Generalinis sekretorius	1
Kvalifikuotas svetimų kalbų sekretorius	1
Juriskonsultas	1
Archyvaras	1
Mašininkės	2
Sargai - kurjeriai	2

b) Berlyno Prekybos skyrius.

Prekybos skyriaus etatai panaikinami.

Karaliaučiaus Konsulatas.

Papildoma.

Vice - konsulas	1

„Elta" Berlyne.

„Eltos" skyriaus Berlyne etatai panaikinami.

Šis etatų papildymas ir pakeitimas veikia nuo 1922 metų birželio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskiš
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn 12 d.

— 875 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą įstatymo pakeitimą

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsienyje tanautojams įstatymo pakeitimas

(V. Ž. Nr. 74, eilinis Nr. 668).

I.

Maskvos atstovybė.

a) Atstovybė.

Atstovas	18.000 auks.
Patarėjas	16.000 „
Vyresnysis sekretorius	15.000 auks.
Juriskonsultas	14.000 „
Kanceliaristas	11.000 „
Mašininkas	9.000 „
Registratorius	9.000 „
Diplomatinis kurjeris,	11.000 „
Šoferis	10.000 „
Kurjeris-sargas	6.000 „

b) Konsulatas.

Konsulas	16.000 auks.
Sekretorius	12.000 „
Mašininkas	9.000 „

c) Tremtinių, belaisvių ir kitų piliečių grąžinimo skyrius.

Skyriaus vedėjas	14.000 auks.
Sekretorius	12.000 „
Tremtinių liudymų vizuotojas	11.000 „
Kanceliarininkas	11.000 „
Mašininkas	9.000 „

d) Ūkio kasos skyrius.

Skyriaus vedėjas	14.000 „
Bugalteris	14.000 „
Sandėlininkas	11.000 „
Kanceliarininkas	11.000 „

e) Optacijos skyrius.

Skyriaus vedėjas (sekretorius)	14.000 „
Kanceliarininkas	11.000 „
Mašininkas	9.000 „

Maskvos juriskonsulatas.

Algų nustatymas Juriskonsulato tarnautojams panaikinamas.

Charkovo atstovybė.

a) Atstovybė.

Atstovas	16.000 auks
Vyresnysis sekretorius	13.000 „
Jaunesnysis sekretorius	12.000 „
Kanceliarininkas	10.000 „
Mašininkas	8.000 „
Registratorius	10.000 „
Tarnas-kurjeris	5.000 „

b) Juriskonsultacija.

Juriskonsultas	13.000 „
Sekretorius	11.000 „
Kanceliarininkas	10.000 „
Mašininkas	8.000 „

c) Tremtinių grąžinimo skyrius.

Skyriaus vedėjas	13.000 „
Sekretorius	10.000 „
Liudymų vizuotojas Charkove	10.000 „
„ „ kituose miestuose	10.000 „
Mašininkas	8.000 „
Kurjeris	5.000 „

d) Ūkio kasos skyrius.

Skyriaus vedėjas	13.000 „
Bugalterius	12.000 „
Kanceliarininkas-sandėlininkas	10.000 „
Kurjeris	5.000 „

Petrogrado konsulatas.

Konsulas	16.000 „
Juriskonsultas	14.000 „

Sekretorius	12.000 auks.
Kanceliarininkas	11.000 „
Mašininkas	9.000 „
Tarnas-kurjeris.	6.000 „

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 m. kovo mėn. 1 dienos.

II.

Nuo 1922 metų spalių mėn. 1 d. algos Lietuvos įstaigų tarnautojams Rusijoj skaitomos litais, imant iš pagrindinės algos už kiekvieną 40 auksinų 1 litą.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 11 d.

— 876 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojams įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 74, eilinis Nr. 668).

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsieniuose tarnautojams įstatymas pakeičiamas šiaip:

Rygos atstovybė.

	lat. rub.
Atstovas	18.000
Reprezentacija	12.000
Butas	9.000
Vyresnysis sekretorius	15.000
Juriskonsultas	12.000
Kasininkas—bugalteris	6.000
Jaunesnysis sekretorius	9.000
Vyresnysis kanceliaristas	6.000
Konsuliarinio skyriaus vedėjas . . .	10.800
Konsuliarinio skyriaus sekretorius . .	7.200
Kanceliaristas pabėgėlių reikalams . .	5.400
Kanceliaristas	5.400
Mašininkė	4.800
Sargas kurjeris	3.000

Liepojaus Konsulatas.

Konsulas	15.000
Pasų Skyriaus vedėjas	10.000
Sekretorius—mašininkas	10.800
Mašininkas vertėjas	8.000
Kurjeris sargas	3.000

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 11 d.

— 877 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 5 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojams įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 74, eilinis Nr. 668).

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojams įstatymas pakeičiamas šiaip:

Berno atstovybė ir Konsulatas.

Sekretorius . . . . 750 šv. fr.

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 metų birželio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 12 d.

— 878 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1.	už vikius	6	lit. už 100 klgr.
2.	„ peliuškas	6	„ „ „ „
3.	„ pupas	6	„ „ „ „
4.	„ raguočius ne jaun. 2 metų	20	„ „ kiekvieną
5.	„ avis	2	„ „ „
6.	„ ožkas	2	„ „ „
7.	„ jautieną	10	„ „ 100 klgr.
8.	„ avieną	8	„ „ „ „
9.	„ kiaules	20	„ „ „ „
10.	„ kumpius	15	„ „ „ „
11.	„ kiaulieną	40	„ „ „ „
12.	„ lašinius	50	„ „ „ „
13.	„ mėsos konservus	6	„ „ „ „
14.	„ mėsos liekanas	4	„ „ „ „
15.	„ įvairias dešras	6	„ „ „ „
16.	„ seną geležį	2	„ „ „ „
17.	„ rugius	6	„ „ „ „
18.	„ kviečius	5	„ „ „ „
19.	„ miežius	4,5	„ „ „ „
20.	„ avižas	6	„ „ „ „
21.	„ miltus ruginius	6	„ „ „ „
22.	„ bulves	1	„ „ „ „
23.	„ kvietinius miltus	5	„ „ „ „
24.	„ sėlenas rugines ir miežines	7	„ „ „ „
25.	„ sėlenas kvietinias	8	„ „ „ „
26.	„ čiepus	0,1	„ „ kiekvieną
27.	„ spiritą	0,15	lit. už laipsnį
28.	„ bonkas	0.05	„ „kiekvieną

I pastaba. Ši muito rinkliava įgyja galios nuo jos paskelbimo dienos.

II pastaba. Muito rinkliava paskelbta Vyr. Žiniose Nr. Nr. 105 ir 106 šioms prekėms panaikinama.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 2 d.

— 879 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos skelbimas.

Šiuo skelbiama, kad

1) nuo 1922 m. spalių mėn. 1 d. Lietuvos Respublikoje įvedama sava valiuta litai,

2) ligi š. m. gruodžio mėn. 31 d. auksinai (ostmarkės ir ostrubliai) valstybės iždinėse keičiami į litus dienos kursu,

3) nuo š. m. spalių mėn. 15 d. imtinai geležinkeliuose, paštuose, telegrafuose, muitinėse ir visose kitose valdžios įstaigose įvairios rūšies mokesniai priimami tik litais,

4) visos litais nustatytos valstybės pajamos ir mokesniai įnešami į valstybės iždines litais,

5) mokesniai, kurie nustatyti auksinais įnešami į iždines litais įmokėjimo dienos kursu,

6) visi auksinai išrašyti sąmatų orderiai, išskyrus suėmimo komitetų orderius, neapmokami. Tokie orderiai grąžinami orderius išdavusioms įstaigoms pakeisti jų sumą litais,

7) suėmimo komitetų orderiai išrašyti auksinais iždinėse apmokami litais išmokėjimo dienos kursu,

8) iždinės apmokėdamos suėmimo komitetų auksinais išrašytas smulkias sumas ir keisdama jas litais, centų trupmenas apmoka šiuo būdu:

a) mažesnės kaip pusė cento trupmenos atmetamos,

b) didesnės kaip pusė cento trupmenos laikomos vienu centu,

9) savivaldybėms ir kitoms įstaigoms ir žmonėms duotos paskolos, kurių grąžinimo terminas sueina po š. m. spalių mėn. 1 d., grąžinamos litais grąžinimo dienos kursu,

10) valstybės duotos paskolos, kurių grąžinimo terminas suėjo prieš š. m. spalių mėn. 1 dieną, bet kurios del kurių nors priežasčių nebuvo grąžintos, grąžinamos litais š. m. spalių mėn. 1 d. kursu, tai yra vienas litas laikomas lygus 175 auksinams,

11) valstybės iždo paskolos lakštus iždinės, mokesnius mokant, priima laikydamos 1 litą lygų 175 auks. t. y. 100 auks. lakštai priimami po 57 centus, o 500 auks. lakštai po 2 litu 85 centus. Tokiu pat kursu išskaičiuojami einamųjų metų kuponai.

Pirmosios paskolos bonai apmokami litais išmokėjimo dienos kursu.

12) valstybės iždo paskolos lakštų 1921 m. kuponai apmokami šiuo būdu: kuponas 4,80 auks. apmokamas po 2 centu, 24 auks. po 13 centų. Lietuvos laisvės paskolos kuponai apmokami kursu po 10 litų už dolerį.

13) pašto perlaidos paduotos auksinais prieš š. m. spalių mėn. 1 d. apmokamos kursu po 175 auks. už litą,

14) neapmokėtos Amerikos perlaidos priimtos iždė prieš spalių 1 d. auksinais ir neįteiktos adresatams apmokamos kursu po 175 auks. už litą.

15) taupomųjų kasų indėliai spalių mėn. 1 d. kursu pakeičiami į litus ir išmokami litais arba markėmis. Indėlių savininkai ligi lapkričio mėn. 1 d. privalo pristatyti į taupomąsias kasas indėlių knygutes del pažymėjimo indėlių litais. Nuo š. m. lapkričio mėn. 1 d. indėliai išmokami tik litais,

16) einamųjų sąskaitų indėliai pakeičiami į litus kursu po 175 auks. už litą ir išmokami litais arba markėmis. Nuo š. m. lapkričio mėn. 1 d. einamųjų sąskaitų indėliai bus išmokami tik litais.

Šis § 16 liečia tik taupomose valstybės kasose ir iždinėse einamųjų sąskaitų indėlius,

17) visi neišnaudoti kreditai, likusieji spalių mėn. 1 d. pakeičiami į litus kursu po 200 auks. už litą,

18) įneštieji į depozitus auksinai perkeliami į %% popierių skiltį ir apmokami auksinais arba litais išmokėjimo dienos kursu. Šiuo atsitikimu orderiai išrašomi auksinais,

19) depozitų valdytojui reikalaujant, esamos jo depozituose sumos nustatyta tvarka gali būti pakeistos litais pakeitimo dienos kursu,

20) valdžios įstaigos tarpu savęs, kai sumos ižde pervedamos iš sąskaitos į kitą sąskaitą, atsiskaito kursu: po 200 auks. už litą.

Šis kursas nustatomas spalių mėnesiui.

Visi toki atsiskaitymai privalo būti atlikti ligi š. m. spalių mėn. 31 dienai imtinai.

21) valdžios įstaigoms su piliečiais ir valdininkais atsiskaityti ligi spalių m. 31 d. imtinai šiuo nustatomas kursas 200 auks. už litą. Įstaigos išrašydamos padarytoms ligi š. m. spalių m. 1 d. išlaidoms padengti reikalingą auksinų sumą perveda į litus kursu po 200 auksinų už litą ir šiai sumai išrašo litais išlaidų orderį ar čekį. Apmokant senas skolas orderio tekste ar čeko antroje pusėje pažymima, kokia pinigų suma auksinais priklauso kreditoriui. Visi nurodyti atsiskaitymai privalo būti atlikti ligi š. m. spalių mėn. 31 dienai.

P a s t a b a. Kreditoriui reikalaujant, gali būti atlyginta nustatytąja tvarka svetima valiuta, kuri pažymėta sutartyje.

22) valdžios įstaigos išaikvojusios auksiniais surinktas Valstybės pajamas atsiskaito litais kursu po 200 auksinų už litą.

Minėtąji atsiskaitymą atlieka išlaidų orderiais, kurių tekste žymi į kokį pajamų šaltinį privalo būti iš aikvotoji auksinų suma įrašyta. Išduoti į rankas kam nors nurodytos rūšies pinigai griežtai draudžiama. Atsiskaitymas privalo būti atliktas ligi š. m. lapkričio mėn. 1 d.

23) apyvardos kapitalai ir sandėliuose esamos prekės pervedamos į litus laikant 1 litą lygų 175 auksinams.

24) įstaigos ir asmenys gavusieji avansus auksinais atsiskaito auksinais. Avansų likučius įneša į iždą litais įnešimo dienos kursu. Šiais atsitikimais pareiškimuose žymima įnešamoji auksinų suma, o iždinė kvito tekste privalo žymėti, kiek auksinų įmokėta, kokiu dienos kursu ir kiek tai sudaro litų.

Iš visų avansų gautų auksinais asmenys ir įstaigos privalo atsiskaityti ligi š. m. spalių mėn. 31 dienos imtinai.

25) del kurių nors priežasčių neišmokėtos valdininkams ir valdžios tarnautojams algos, dienpinigiai ar kitokios sumos, kurios turėjo būti apmokėtos prieš spalių m. 1 dieną, mokamos kursu po 200 auks. už litą,

26) vekseliniai popieriai, žyminiai ženklai pažymėti auksinais, parduodami litais dienos kursu,

27) banderoles pardavinėjamas už litus. Už tas banderolės, kurioms nustatyta kaina markėmis mokama litais mokėjimo dienos kursu,

28) iš muitinių, paštų ir kitų valdžios įstaigų iždinės priiminėja auksinus tuo kursu, kuriuo nurodytos įstaigos priėmė iš piliečių. Šiuo atsitikimu pareiškimuose reikia žymėti, kokią dieną įstaigoje priimtos pajamos ir kokiu kursu.

Pastaba. Šis § taikomas tik pajamoms, kurios priimtos įstaigose prieš š. m. spalių mėn. 15 diena.

29) nereikalingai įneštus į valstybės iždą pinigus grąžinant, Finansų Departamentas išrašo išlaidų orderį auksinais, bet iždinės jį apmoka litais pinigų apmokėjimo dienos kursu.

30) nuo š. m. spalių mėn. 1 dienos visa atskaitomybė vedama litais.

1922 m. metinės apyskaitos privalo būti padarytos dvejomis skaitlinėmis:

a) ligi š. m. spalių mėn. 1 dienai visos apyskaitos ir balansai baigiami auksinais.

b) nuo š. m. spalių mėn. 1 dienos ligi gruodžio mėn. 31 d. imtinai litais.

31) pagal patvirtintų kreditorių sąrašų išlaidų orderiai išrašomi auksinais ir iždinėse apmokami litais pinigų išmokėjimo dienos kursu,

32) kariuomenės dalys iš gautojo avanso per spalių mėnesį atsiskaito auksinais. Visos sąskaitos ir avansai auksinais likviduojami ir likučiai įnešami į valstybės iždines,

33) ligi š. m. gruodžio mėn. 31 d. imtinai auksinus į litus keičia visos iždinės ir bankai,

34) visi šiuo reikalu Finansų, Prekybos ir Pramonės M-jos skelbimai panaikinami.

V. Petrulis
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Dulskis,
Finansų Departamento Direktorius.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn 12 d.

880.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 5 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojams įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 74, eilinis Nr. 668).

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojams įstatymas pakeičiamas šiaip:

I.

Berlyno atstovybė.

Atstovas	36.000
I-sis atstovybės sekretorius	22.500
II-sis atstovybės sekretorius	15.000
Attach'e spaudos reikalams	9.000
Raštinės vedėjas	7.200
Daktilografė slaptai ir lietuvių korespondencijai	5.400
Daktilografė ir stilistė svetimoms kalboms	7.200
Registratorius - archyvaras	3.600
Bugalteris - kasininkas	9.000
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	11.400
Konsuliarinio skyriaus sekretorius	6.000
Kanceliarininkas	4.800
Daktilografės	4.200
Prekybos attaché	18.000
Prekybos attach'é sekretorius	6.000
Telefonistė	3.000
Šoferis	5.400
Sargas - kurjeris	3.000
Vaikas - pasiuntinys	1.500
Buto valytojas	3.000
Portjeris	1.500

Karaliaučiaus konsulatas.

Konsulas	20.000
Vice-Konsulas	15.000
Sekretorius	10.000
Mašininkas	7.000
Sargas - kurjeris	2.500

Hamburgo konsulatas.

Konsulas	12.000
Sekretorius - mašininkas	7.500
Sargas - kurjeris	1.880

II.

Nuo 1922 m. sausio 1 d. ligi 1922 metų kovo mėn. 1 d. Karaliaučiaus ir Hamburgo konsulatų tarnautojai be pagrindinės algos gauna 50%, o Berlyno atstovybės tarnautojai 70% pagrindinės algos brangenybės priedą; nuo 1922 metų kovo mėn. 1 d. ligi 1922 m. birželio mėn. 1 d. Karaliaučiaus ir Hamburgo konsulatų tarnautojai gauna 70%, o Berlyno atstovybės tarnautojai 100% pagrindinės algos brangenybės priedą.

III.

Nuo 1922 metų spalių 1 d. algos Lietuvos įstaigų tarnautojams Vokietijoje skaitomos litais, imant iš pagrindinės algos už kiekvienus 80 markių 1 litą.

A. Stulginskis.
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

— 881 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 5 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą.

Užsienio Reikalų Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 73, eilinis Nr. 655)

1) Užsienio Reikalų Ministerijos etatai papildomi šiaip:

Londono atstovybė.

Prekybos attaché	1

Maskvos atstovybė.

a) Atstovybė.

Juriskonsultas	1
Kanceliarininkas	1
Šoferis mechanikas	1
Diplomatiniai kurjeriai	2

Optacijos skyrius.

Skyriaus vedėjas	1
Mašininkas	1
Kanceliarininkas	1

Generalinis konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Mašininkas	1

Tremtinių, belaisvių ir kitų piliečių **grąžinimo** skyrius.

Tremtinių liudymų vizuotojas	1

Charkovo atstovybė.

a) Atstovybė.

Atstovas	1
Vyr. sekretorius	1
Jaun. sekretorius	1
Kanceliarininkas	1
Mašininkas	1
Registratorius	1
Tarnas-kurjeris	1

b) Juriskonsultacija.

Juriskontas	1
Sekretorius	1
Kanceliarininkas	1
Mašininkas	1

c) Tremtinių grąžinimo skyrius.

Skyriaus vedėjas	1
Sekretorius	1
Liudymų vizuotojas Charkove	1
„ „ kituose miestuose	1
Mašininkas	1
Kurjeris	1

d) Ūkio kasos skyrius.

Skyriaus vedėjas	1
Bugalteris	1
Kanceliarininkas - sandėlininkas	1
Kurjeris	1

Liepojaus konsulatas.

Mašininkas — vertėjas	1
Pasų skyriaus vedėjas	1

2. Iš užsienio Reikalų Ministerijos etatų išleidžiama:

Maskvos atstovybė.

Atstovybė.

Jaunesnysis sekretorius	1

Tremtinių, belaisvių ir kitų piliečių grąžinimo skyrius.

Skyriaus vedėjo padėjėjas	1

Maskvos Juriskonsulatas.

Juriskonsultas	1
Padėjėjas	1
Sekretorius	1
Kanceliarininkas	1

Archyvaras	1
Mašininkas	1

Šis etatų papildymas ir pakeitimas veikia nuo 1922 m. kovo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

— 882 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 6 d. priimtą etatų pakeitimą.

Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos etatų papildymas.

(V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 577).

Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos etatai papildomi šiaip:

I. Apdraudimo nuo ugnies srities.

B. Korespondencijos skyrius.

Korespondentas I eilės	1
Archyvaras	1

C. Kontrolės skyrius.

Vyr. apdraudimo kontrolierius taksatorius	1
Kanceliaristai I eilės	2
Sąskaitininkai	2

E. Nepriverstinio apdraudimo skyrius.

Kontrolierius II eilės	1
Sąskaitininkas	1

III. Gyvybes apdraudimo sritis.

H. Polisų skyrius.

Skyriaus viršininkas—specialistas	1
Skyriaus viršininko padėjėjas	1
Korektoriai I eilės	2
Korektoriai II eilės	2

IV. Atskaitomybės įstaigos.

A. Apdraudimo nuo ugnies bugalterija.

Bugalteris I eilės	1
Bugalteris II eilės	1
Sąskaitininkas	1

A. Stulginskis.
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos — Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. spalių m. 28 d.

Nr. 112

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 883 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 7 d. priimtą įstatymą.

Medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalo mobilizacijos įstatymas.

(L. V. Ž. Nr. 6; L. V. Ž. Nr. 23, eilinis Nr. 289).

§ 1.

Esant paskelbtai bendrai arba dalinai kariuomenės mobilizacijai, karo sanitarijos ir veterinarijos reikalams aprūpinti gali būti vykinama medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalo mobilizacija.

§ 2.

Mobilizuotinas yra medicinos, veterinarijos ir farmacijos vyrų personalas ligi 45 metų amžiaus:

1) medicinos gydytojai, medicinos studentai, medicinos ir kuopos felčeriai (sanitariniai puskarininkai); dantų gydytojai;

2) veterinarijos gydytojai, veterinarijos studentai ir veterinarijos felčeriai (veterinarijos puskarininkai);

3) farmacininkai ne žemiau kaip provizoriaus padėjėjai.

§ 3.

Mobilizuotinuosius, einant šiuo įstatymu, asmenis paliečia ir bendra mobilizacija pagal amžių.

§ 4.

Iš mobilizuotinojo medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalo Krašto Apsaugos Ministeris, reikalui esant, mobilizuoja atatinkamus asmenis.

Medicinos, veterinarijos ir farmacijos studentai mobilizuojami paskutinėje eilėje.

Mobilizuotieji medicinos ir veterinarijos studentai, išklausę ne mažiau kaip 8 semestrus, skiriami eiti gydytojų pareigas.

§ 5.

Išimtinai svarbiais atsitikimais, Ministerių Kabinetui nutarus, atskiri šiuo įstatymu mobilizuotieji asmens einantieji civilinę tarnybą sveikatos reikalų srityje, gali būti nuo mobilizacijos karo sanitarijos ir veterinarijos reikalams paliuosuoti.

§ 6.

Kartu su mobilizacija karo sanitarijos ir veterinarijos reikalams veikiant bet kuriai kitai medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalo mobilizacijai civiliniams sanitarijos ir veterinarijos reikalams, kariuomenės aprūpinimas reikalingu medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalu statomas pirmon eilėn.

§ 7.

Mobilizuotieji, einant mobilizacijos civiliniams sasanitarijos ir veterinarijos reikalams įstatymais, medicinos veterinarijos ir farmacijos personalo asmens, kol jie eina jiems pavestas pareigas, nuo mobilizacijos karo sanitarijos ir veterinarijos reikalams yra liuosi

§ 8.

Mobilizuotieji medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalo asmens, ištarnavę Lietuvos kariuomenėje ne mažiau kaip dvejus metus jiems pareiškus, atleidžiami iš kariuomenės atsargon, pradedant nuo anksčiau mobilizuotųjų, ir pakeičiami mobilizuotinaisiais Lietuvos kariuomenėje dar netarnavusiais, tuo būdu kas met pakeičiama ligi 25% viso mobilizuotojo medicinos, veterinarijos ar farmacijos personalo.

§ 9.

Mobilizuojamieji medicinos, veterinarijos ir farmacijos personalo asmens, atleisti iš kariuomenės, turi teisė grįžti į savo valstybines ar visuomeninės tarnybos vietas, kurias jie buvo užėmę prieš mobilizuojant.

§ 10.

Šiam įstatymui vykinti reikalingų taisyklių leidžia Ministerių Kabinetas.

§ 11.

Šį įstatymą vykdo Krašto Apsaugos Ministeris.

§ 12.

Šį įstatymą paskelbus, „Įsakymas del medikų ir veterinarijos gydytojų ir felčerių mobilizacijos“ (L. V. Ž. Nr. 6) ir „Farmaceutų mobilizacijos įstatymas“ (L. V. Ž. Nr. 23) nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 18 d.

— 884 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d. priimtą pakeitimą.

Taisyklių skirti stipendijoms aukštąjį mokslą einantiems pakeitimas.

(L. V. Ž. Nr. 11).

§ 1 papildomas taip:

Reikalingos tam tikslui lėšos skiriamos Švietimo Ministerijos biudžete.

§ 2 išbraukiamas.

§ 3 pakeičiamas taip:

Stipendijų skaičių ir jų dydį nustato Švietimo Ministeris, išeidamas iš valstybės biudžete šiam reikalui skiriamų sumų.

Lietuvos universitete mokslus einantiems skiriamų stipendijų skaičių atskiriems fakultetams paskirsto Universiteto Taryba.

§ 4 pakeičiamas taip:

Norintieji naudotis iš valstybės lėšų stipendija užsienio aukštose mokyklose, įteikia Švietimo Ministerijai raštu pareiškimą, kuriame nurodo, kur ir kokį aukštąjį mokslą nori eiti, pridėdami:

§ 4 trečiasis punktas pakeičiamas taip: valdžios ar visuomenės įstaigų ar atskirų Švietimo Ministerijai žinomų asmenų rekomendacijas.

§ 8 pakeičiamas taip:

Už suteiktą pašalpą stipendiatai stoja į paskirtą jiems valstybės darbą su atatinkamu atlyginimu ir eina duotas jiems pareigas, skaitant po $1^1/_2$ metų už pilną vienų metų stipendiją. Tie stipendiatai, kurie nenori stoti į skiriamas jiems vietas, privalo grąžinti į valstybės iždą gautąją stipendijos sumą ne vėliau, kaip per 5 metus, priskaitant 5% nuo gautos sumos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas. 1922 m. spalių mėn. 18 d.

— 885 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 27 d. priimtą įstatymą.

Namams, butams, kambariams ir kitiems trobėsiams sekvestruoti įstatymas.

§ 1.

Namai, butai, kambariai ir kiti trobėsiai gali būti sekvestruojami valstybės ar kariuomenės reikalams.

§ 2.

Namo, buto, kambario ar kito trobėsio sekvestro reikalingumą civiliniams valstybės reikalams sprendžia Ministerių Kabinetas, karo ir kariuomenės reikalams— Krašto Apsaugos Ministeris.

§ 3.

Namų, butų, kambarių ar kitų trobėsių sekvestravimą mieste atlieka butų sekvestro komisija, kuri sudaroma iš trijų narių: Pirmininko—Apskrities Viršininko ir dviejų miesto savivaldybės atstovų. Miesto butų sekvestro komisijos darbo vieta yra miesto butų skyriaus raštinė.

Miesteliuose, kurie įeina į valsčių, ir valsčiuose butų sekvestro komisija sudaroma iš pirmininko – Apskrities Viršininko ir dviejų valsčiaus savivaldybės atstovų. Valsčiaus butų sekvestro komisijos darbo vieta yra valsčiaus valdyboje.

Atliekant sekvestrus kariuomenės reikalams sekvestro komisijon nariu įeina vietos Krašto Apsaugos Ministerijos atstovas.

§ 4.

Skundams ir protestams del valsčių ir miestų butų sekvestro komisijų nutarimų rišti, prie Vidaus Reikalų Ministerijos steigiama vyriausioji butų sekvestro komisija iš pirmininko, kurį skiria Ministerių Kabinetas, ir narių—Piliečių Apsaugos ir Savivaldybės įstaigų Departamentų Direktorių.

Sprendžiant klausimą del sekvestravimo butų kariuomenės reikalams į vyriausiąją butų sekvestro komisiją nariu įeina Krašto Apsaugos Ministerijos atstovas, Krašto Apsaugos Ministero skiriamas.

Vyriausios butų sekvestro komisijos nutarimai yra galutini.

Butų sekvestro komisijų nutarimus vykdo milicija.

§ 5.

Skųsti miestų ir valsčių butų sekvestro komisijų nutarimus galima vyriausiajai butų sekvestro komisijai per 7 dienas nuo sprendimo paskelbimo dienos, įteikiant skundą atatinkamai valsčiaus ar miesto butų sekvestro komisijai, bet skundas nesustabdo nutarimo vykinimo

Jei Apskrities Viršininkas nesutinka su miesto ar valsčiaus butų sekvestro komisijos nutarimu, tai jis turi teisės per 7 dienas protestuoti komisijos nutarimą Vyriausiajai butų sekvestro komisijai; jo protestas sustabdo nutarimo vykinimą.

§ 6.

Namai, butai, kambariai ir kiti trobėsiai sekvestruojami ligi 1 metų; reikalui esant, jų sekvestras panaujinamas.

§ 7.

Nuo sekvestro visiškai atleidžiama:

1) namai ir butai, kurie po 1921 m. balandžio mėn. 22 dienos yra pradėti naujai statyti, ir visi po 1921 metų balandžio mėn. 22 d. savininkų atremontuoti, del suirimo buvę negyvenami, namai ir butai.

Namų ar butų savininkai, pradėję nuo nurodytos dienos remontą, įregistruoja trobėsius pas Apskrities Viršininką; neįregistruoti šios rūšies butai sekvestruojami bendra tvarka.

2) butai, kurių dalį sekvestravus, lieka netinkami gyventi ar profesiniam darbui dirbti.

3) kulturinių ir visuomeninių organizacijų namai ir butai.

4) namo savininko butas.

Nuo sekvestro valstybės tarnautojams gyventi atleidžiama butai, kuriuose yra kambarių mažiau, negu tame bute gyvena žmonių.

§ 8.

Miesto Valdyba veda ir pristato Apskrities Viršininkui sąrašus visų miesto namų ir butų, nurodydama kiekvieno buto kambarių ir gyventojų skaičių.

§ 9.

Gyventojai iš sekvestruoto buto iškeliami ne anksčiau kaip po 7 dienų nuo sekvestro nutarimo jiems paskelbimo dienos.

Iškeliamiems sekvestro keliu iš buto gyventojams duodamas kitas, nors ir mažesnio patogumo, butas, ir jiems atlyginama iš Valstybės Iždo visos su iškėlimu surištos jų pakeltos išlaidos ir būtinai reikalingos naujo buto remonto išlaidos.

§ 10.

Privatinį namą, butą kambarį ar kitą trobėsį iš nuomininko sekvestruojant, jam išmokama savininko sąskaiton visos nuomininko lėšomis padarytos namo, buto, kambario ar kito trobėsio remonto išlaidos arba tų išlaidų dalis, ir nuomos sutartis, kuri padaryta nuomininko su savininku, nustoja galios.

P a s t a b a. Sekvestrą nuėmus nuomininkas turi teisės grįžti į savo butą.

§ 11.

Butų sekvestro komisijos akte apie sekvestravimą pažymima, kuriam tikslui, kuria kaina ir kuriam laikui sekvestruojamas turtas ir kam jisai pavedamas naudotis.

§ 12

Nuomos mokesnio didumą už sekvestruotus namus, butus ir kambarius nustato butų sekvestro komisijos, eidamos namų, butų ir kambarių samdymo miestuose ir miesteliuose įstatymais.

§ 13.

Nuomos atlyginimą už sekvestruotą namą, butą, kambarį ar kitą trobėsį moka tas asmuo ar įstaiga, kuriems kalbamasis turtas yra pavestas.

§ 14.

Namus, butus, kambarius ar kitus trobėsius sekvestruojant, įstaiga, kuriai jie pavedami, surašo aktą apie sekvestruojamąjį turtą. Nuimant sekvestrą tos pačios įstaigos sudaromas aktas ir surašomi atrasti medžiaginiai nuostoliai. Šių aktų surašyme dalyvauja ir sekvestruoto turto savininkas. Nuostolių atlyginimą gauna savininkas iš Valstybės Iždo.

§ 15.

Vienam valstybės tarnautojui be šeimynos gyventi gali būti sekvestruojamas vienas kambarys, su šeimyna gyventi—ne daugiau kaip du kambariu.

Prieškambariai ir virtuvės neįeina į sekvestruotiną kambarių skaičių; tarnautojui leidžiama jais naudotis, žiūrint gyvenamo buto sąlygų, vienam ar bendrai su buto šeimininkui.

Išimtinais atsitikimais, Ministerių Kabinetui nutarus, valstybės tarnautojams gyventi gali būti sekvestruojami butai didesni kaip iš dviejų kambarių.

Perkėlus karį į kitą miestą tarnauti, ar jam su kariuomenės dalim į frontą išvykus, kario šeimyna turi teisės pasilikti sekvestruotame bute gyventi.

§ 16

Šį įstatymą paskelbus, privatiniai namai, butai, kambariai ar kiti trobėsiai, kurie, einant įstatymais, buvo sekvestruoti, laikomi sekvestruoti, bet per tris mėnesius nuo šio įstatymo paskelbimo dienos jie turi būti iš naujo įkainoti, einant šio įstatymo nustatyta tvarka; nuo naujo įkainavimo dienos mokamas šio įstatymo 12 § nustatytas atlyginimas.

Tuo pat laiku visi sekvestruoti butai turi būti sutvarkyti, einant šio įstatymo 14 § nustatyta tvarka.

§ 17

Šis įstatymas neliečia tų kariuomenės reikalams imamų namų, butų, kambarių ir kitų trobėsių, kurie yra 30 klm. zonoje nuo demarkacijos linijos, kur jie sekvestruojami, einant įstatymu sekvestruoti privatiniam turtui valstybės reikalams karo metu (L. V. Ž. Nr. 12, L. V. Ž. Nr. 23, V. Ž. Nr. 68).

§ 18

Naudojimosi privatiniais butais kariuomenės reikalams įstatymas (L. V. Ž. Nr 32) nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

— 886 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymą.

Karių atleidimo mokslui eiti įstatymas.

1. Atleisti ne ilgiau kaip per 1 mėnesį nuo šio įstatymo paskelbimo dienos aukštąjam mokslui eiti kareivius, neatsižvelgiant į tai, kiek jie kariuomenės eilėse ar įstaigose yra ištarnavę, išskyrus tuos jų, kurie yra karo mokyklos mokiniai.

2. Atleisti aukštąjam mokslui eiti karininkus ir karo valdininkus, neatsižvelgiant į jų laipsnį ir einamas pareigas, kurie yra ištarnavę Lietuvos kariuomenėje ne mažiau kaip trejus metus ir yra įstoję aukštojon mokyklon.

3. Šį įstatymą vykdo Krašto Apsaugos Ministeris.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

— 887 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo dvasiškijai įstatymo pakeitimas.

(L. V. Z. Nr. 32, eilinis Nr. 366).

1. Algų nustatymo dvasiškijai įstatymo I, II, III ir IV skyriai pakeičiami taip:

I. Katalikų tikybos įstaigos.

Vyskupijos jerarchija.

Vyskupas	5.000 auks.
Reprezentacijos Vyskupui	2.000 „
Vyskupas pagelbininkas	3.000 „
Reprezentacijos Vyskupui pagelbininkui	1.000 „
Vyskupijos valdytojas	3.000 „

Vyskupo kanceliarija.

Vyskupo sekretorius	1.400 „
Vyskupijos valdytojo sekretorius	1.200 „

Kapitula.

Prelatas	1.000 „
Kanauninkas	800 „

Vyskupijos kurija.

Generalvikaras	2.000 „
Oficialas	1.000 „
Vice-Oficialas	800 auks.
Kancleris (Cancellerius)	1.200 „
Vice-Kancleris (Vice-Cancellerius)	1.000 „
Teisingumo-gynėjas (Promator iustitiae)	500 „
Ryšio gynėjas (Defensor vinculi matrimonii et ordinis)	400 „
Bugalteris	1.200 „
Bažnyčios turtų valdymo tarybos sekretorius (Notarius Consilii administrationis)	1.000 „
Vyskupijos tribunolo sekretorius (Auditor notarius tribunalis primae instantiae)	1.000 „
Sekretorius	1.000 „
Archyvaras	1.000 „
Raštininkas (scriba tribunalis)	800 „
Raštininkas (kanceliarininkas)	800 „
Registratorius	1.000 „
Kurjeris (cursor, apparitor)	500 „

Katedros bazilika (Kaune).

Katedros bazilikos klebonas	1.000 „
Vikaras	750 „
Vargonininkas	1.200 „
Vargonininko padėjėjas	750 „
Zakristijonas	600 „
Zakristijono padėjėjas	400 „
Sargas	400 „
Skalbėja	400 „

Katedros.

Katedros klebonas	800 „
Vikaras	600 „
Vargonininkas	1.000 „
Vargonininko padėjėjas	600 „
Zakristijonas	500 „
Zakristijono padėjėjas	300 „
Sargas	400 „
Skalbėja	400 „

Parapijų dvasiškija.

Klebonas I kl.	600 „
Klebonas II kl.	600 „
Klebonas III kl.	500 „
Klebonas IV kl.	500 „
Klebonas V kl.	400 „
Filialistas	400 „
Vikaras	300 „

Dvasinė seminarija.

Rektorius	1.400 „
Inspektorius	800 „
Prefektas	600 „
Dvasiškas tėvas	800 „
Prokuratorius ir ūkio vedėjas	800 „
Raštvedys	600 „
Bibliotekininkas (knygyninkas)	400 „
Gydytojas	800 „
Profesoriams už 105 į savaitę pamokas po 100 auks.	10.500 „
Giedojimo mokytojas	500 „
Tarnas	300 „
Vargonininkas	800 „
Virtuvės šeimininkė	500 „
Bendrabučio virėjas	400 „
Zakristijonas	300 „
Duonkepis	350 „
Kurjeris	300 „

II. Evangelikų—Reformatų tikyba.

Jererachija.

Superintendentas	2.500 auks.

Konsistorija.

Prezidentas	1.000 „
Viceprezidentas	800 „
Generalinis sekretorius	800 „
Prokuratorius	800 „
Protokolistas	800 „
Registratorius	1.000 „

Parapijų dvasiškija.

Klebonas	500 „
Vikaras	300 „

III. Evangelikų—Liuterių tikyba.

Jerarchija.

Superintendentas	2.500 „

Konsistorija.

Konsistorijos pirmininkas	1.000 „
Konsistorijos vicepirmininkas	800 „
Konsistorijos sekretorius	800 „
Prokuroras	800 „
Iždininkas	800 „
Kancelistas	800 „

Parapijų dvasiškija.

Klebonas	500 „
Filialistas	400 „

IV. Stačiatikių tikyba.

Parapijų klebonai	600 „

2. Šis įstatymas veikia nuo 1922 metų sausio mėn. 1 dienos.

3. Pradedant nuo 1922 metų rugsėjo mėn. 1 dienos šiuo įstatymu nustatytas atlyginimas skaitomas litais, imant už kiekvienus 20 auksinų vieną litą.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 19 d.

— 888 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 5 d. priimtą įstatymą.

Dienpinigių įstatymas vyriausybės siunčiamiems į užsienį žmonėms.

§ 1.

Valstybės tarnautojai dienpinigiams gauti skirstomi į eiles šiaip:

I eilė.

1) ministeriai, viceministeriai, departamentų direktoriai ir kiti XIV—XX kategorijų valstybės tarnautojai;

2) diplomatiniai atstovai, atstovybių patarėjai ir generaliniai konsulai užsienyje, ir

3) žmonės, kurie skiriami ypatingų misijų nariais.

II eilė.

1) konsulai, vicekonsulai ir konsuliariniai agentai užsienyje,

2) prekybos attachė ir pirmieji diplomatinių atstovybių sekretoriai,

3) žmonės, kurie skiriami ypatingų misijų sekretoriais ir

4) IX—XIII kategorijų valstybės tarnautojai.

III eilė.

1) visi kiti I ir II eilėse nenurodyti atstovybių ir konsulatų tarnautojai,

2) diplomatiniai kurjeriai,

3) pagalbinis ypatingų misijų personalas ir

4) I—VIII kategorijų valstybės tarnautojai.

§ 2.

Pašaliečius (ne valstybės tarnautojus), kurie siunčiami į užsienį valstybės reikalais, į eiles dienpinigiams gauti skirsto atatinkamas ministeris.

§ 3.

Delegacijų nariams ir šiaip vyriausybės deleguojamiems į užsienį žmonėms mokama dienpinigiai:

	I eilės valst. tarnautojams.	II eilės valst. tarnautojams.	III eilės valst. tarnautojams.	
Anglija	2,5	2	1,5	sv. st.
Belgija-Prancūzija	125	90	75	fr.
Latvija	800	700	600	l. rub.
Estija	800	700	600	e. mk.
Rusija	10	7,5	5	litai
Suomija	150	120	100	s. mk.
Šveicarija	60	50	40	šv. fr.
Vokietija	10	7,5	5	litai
Italija	100	65	50	lyrų
Švedija	37	27	20	kr.
Danija	40	30	25	kr.
Niderlandija	25	20	15	gul.
Čechoslovakija	100	80	60	č. kr.

§ 4.

Deleguojamieji į užsienį ministeriai ir delegacijų pirmininkai turi teisės gauti atsiskaitytinai tam tikras sumas reprezentacijos reikalams.

§ 5.

Atatinkamos ministerijos turi teisės išduoti atsiskaitytinai jų deleguojamiems tarnautojams tam tikras sumas atlyginti išlaidoms, kurios yra surištos su jiems pavestų pareigų ėjimu.

§ 6.

Dienpinigių siunčiamiems į užsienį delegacijoms ir atskiriems į užsienį deleguojamiems asmenims įstatymas (L. V. Ž. Nr. 27, eilinis Nr. 311) nustoja galios.

§ 7.

Šis įstatymas veikia nuo 1922 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

— 889 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 6 d. priimtą įstatymo priedo pakeitimą.

Įstatymo valstybės tarnautojų kelionės išlaidoms atlyginti priedo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 94, eilinis Nr. 780).

Įstatymo Valstybės tarnautojų kelionės išlaidoms atlyginti priedas pakeičiamas šiaip:

Tarnybos kategorija	Dienpinigiai	Kelionės priedai			
		Geležinkeliais	Vandens keliais	Arkliais	
	Lt.	Bilieto klasė	Bilieto klasė	1 klm. ct.	1 klg.—1 klm. ct.
I— V	1,5	III	II	5	0,05
VI—VIII	3	III	II	5	0,05
IX—XIII	3,75	II	I	10	0,10
XIV—XVI	5,25	I	I	15	0,15
XVII—XIX	6	I	I	15	0,15
XX—	7,50	I	I	15	0,15

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 m. rugsėjo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas. 1922 m. spalių mėn. 16 d.

— 890 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 5 d. priimtą pakeitimą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 88, eilinis Nr. 751).

1. Etatinių valstybės tarnautojų lentelė papildoma šiaip:

XII kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Teismo tardytojas.

XIII kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Taikos teisėjas, teismo tardytojas svarbesnioms byloms.

XIV kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Teismo tardytojas ypatingai svarbioms byloms.

2. Iš Etatinių valstybės tarnautojų lentelės išleidžiama:

X kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Teismo tardytojas.

XI kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Taikos teisėjas, teismo tardytojas svarbesnioms byloms.

XII kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Taikos teisėjas (juristas), teismo tardytojas svarbesnioms byloms (juristas).

XIII kategorija.
Teisingumo Ministerija.
Teismo tardytojas ypatingai svarbioms byloms.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 17 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėnesio 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo II priedo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 88, eilinis Nr. 751).

Etatinių valstybės tarnautojų atlyginimo lentelė pakeičiama taip:

A. Pagrindinė alga (litais).

Tarnybos kategorija	Tarnybos laipsnis					
	I	II	III	IV	V	VI
	1, 2 ir 3 m.	4, 5 ir 6 m.	7, 8 ir 9 m.	10, 11 ir 12 m.	13, 14 ir 15 m.	16 ir k. m.
I	30	33	36	39	42	45
II	35	38,5	42	45,5	49	52,5
III	40	44	48	52	56	60
IV	45	49,5	54	58,5	63	67,5
V	50	55	60	65	70	75
VI	60	66	72	78	84	90
VII	70	77	84	91	98	105
VIII	80	88	96	104	112	120
IX	90	99	108	117	126	135
X	100	110	120	130	140	150
XI	120	132	144	156	168	180
XII	135	148,5	162	175,5	189	202,5
XIII	150	165	180	195		
XIV	175	192,5	210	227,5		
XV	200	220	240	260		
XVI	220	242	264	286		
XVII	250	275				
XVIII	300					
XIX	400					
XX	500					

B. Vaikų priedas.

Vaikui ligi 14 metų amžiaus — 5 litai kas mėnuo

C. Vietos priedas.

Vietos klasė	Mėnesinis priedas.
A	10 lt.
B	5 „
C	3,5 „
D	—

Šis įstatymas veikia nuo 1922 metų rugsėjo mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 88, eilinis Nr. 751).

Valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo priedas VI pakeičiamas šiaip:

Susisiekimo Ministerijos etatiniai tarnautojai, kurie be pagrindinės algos gauna dar kilometrų atlyginimą.

Tarnybos kategorija	Pagrindinė mėnesinė alga.	Premija gelžkelių ir pašto tarnautojams už 100 kilometrų	Pareigų pavadinimas.
I	600 auk.	10 auks.	Vagonų šildytojas, pakeleivių vagonų valdytojas.
			II eilės vagonų tepėjas, pašto vagonų sargas.
II	700 „	10 „	Vagonų palydovas, garvežių kurikas. I eilės tepėjas, II eilės traukinių konduktorius, pašto vagonų laiškininkas.
III	800 „	10 „	Keliaująs elektros šviesos prižiūrėtojas, traukinių konduktorius I eilės, pašto vagonų laiškininkas I eilės.
„	800 „	20 „	II eilės mašinisto padėjėjas.
IV	900 „	20 „	I eilės mašinisto padėjėjas, II eilės vyresnysis trauk. konduktorius, pašto vagonų valdininkas VI eilės.
V	1.000 „	30 „	III eilės mašinistas
„	1.000 „	20 „	Pašto vagonų valdininkas V eilės.
VI	1.200 „	20 „	Traukinių vyr. konduktorius I eilės, pašto vagono viršininkas (valdininkas IV eilės).
		30 „	II eilės mašinistas.
VII	1.400 „	30 „	I eilės mašinistas.

Šis įstatymo pakeitimas veikia nuo 1922 m. liepos mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 16 d.

Skelbimai.

Statybos, pramonės ir prekybos akcinės bendrovės „Bindhang“ Lietuvoje steigėjai šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. lapkričio mėn. 15 d. Kaune b-vės bute, Laisv. Al. 41 17 val.

D i e n o t v a r k ė:

1. įstatų skaitymas ir pakeitimas
2. steigėjų pranešimas apie bendrovės atliktus darbus ir atsiskaitymas
3. valdybos ir tarybos narių ir kandidatų jiems rinkimas ir algų nustatymas
4. pagrindinio kapitalo padidinimas
5. einamieji reikalai.

V a l d y b a.

Šiuo pranešama, kad šaukiamas visuotinis nepaprastas Lietuvos Tarptautinio Banko akcininkų susirinkimas valdybos ir revizijos komisijos nariams papildyti. Susirinkimas įvyks banko bute, Kaune (Laisvės Alėja Nr. 60) š. m. gruodžio mėn. 1 d. 17 val.

Lietuvos Tarptautinio Banko
Valdyba

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. lapkričio m. 6 d.

Nr. 113

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 893 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 28 d. priimtus įstatus.

LIETUVOS LIAUDIES BANKO ĮSTATAI.

I. Banko pavadinimas, būstinė, tikslas ir steigėjai.

§ 1. Šiais įstatais steigiamas akcinis bankas vardu „Lietuvos Liaudies Bankas".

§ 2. Banko būstinė yra Lietuvos sostinėje. Banko skyriai ir agentūros gali būti steigiami visoje Lietuvoje ir užsienyje.

Apie naujo skyriaus atidarymą vienu mėnesiu anksčiau pranešama Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

§ 3. Banko tikslas: finansuoti įvairias pramonės, prekybos ir žemės ūkio įstaigas; teikti trumpo laiko kreditas, imti taupyti ir daryti visas bankines operacijas, teikti paskolas žemės ūkio kultūrai kelti ir kooperacijos darbui remti.

§ 4. Bankas yra juridinis asmuo; jis gali įgyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, ieškoti ir atsakyti teisme.

§ 5. Bankas turi antspaudą su savo pavadinimu: „Lietuvos Liaudies Bankas".

§ 6. Banko steigėjai yra šie žmonės: Jonas Vileišis, Jonas Strimaitis, Kastantas Norkus, Tomas Juodvalkis ir Felicija Bortkevičienė.

II. Pagrindinis Banko kapitalas.

§ 7. Pagrindinis Banko kapitalas yra 150.000 litų. Jį sudaro 1500 akcijų, po 100 litų kiekviena. Akcijos skirstomos viešojo pasirašymo keliu. Pasirašant akcijoms reikia įmokėti ne mažiau kaip 50% akcijų nominalinės vertybės. Pasirašymo terminas baigiasi ne vėliau kaip po 6 mėnesių nuo šių įstatų patvirtinimo dienos. Antrieji 50% turi būti įmokėti Banko Valdybos paskirtu laiku, bet ne vėliau kaip po metų nuo Banko darbo pradžios. Bankas pradeda savo darbą, kai bus įmokėta ir įnešta į Valstybės iždą pirmieji 50% pagrindinio kapitalo. Paskirtu laiku nesumokėjus pirmųjų 50% visų akcijų nominalinės vertybės, Bankas laikomas neįvykusiu.

§ 8. Bankui didėjant, pagrindinis kapitalas gali būti didinamas, leidžiant naujų akcijų tos pačios nominalinės vertybės.

Naujos akcijos leidžiamos visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidus. Pirmumo vėlesnių leidimų akcijų gauti turi pirmo leidimo akcijų savininkai proporcingai jų turimam akcijų skaičiui. Likusioms akcijoms atidaromas viešas pasirašymas.

§ 9. Įmokant pirmuosius 50% nominalinės akcijų vertybės duodami laikini žyminiai, kurie, įmokėjus likusius 50%, pakeičiami akcijomis. Laikinieji žyminiai yra vardiniai; pirmojo leidimo akcijų žyminius pasirašo bent trys Banko steigėjai, vėlesnių—valdybos pirmininkas ir sekretorius. Laikinieji žyminiai galima kitam parduoti tik pažymėjus apie tai Banko knygose.

§ 10. Jei pasirašiusis neįmoka antrųjų 50% pagrindinio kapitalo nustatytu laiku (§ 7), tad iš jo išieškoma Banko naudai 6% baudos, neapmokėtų laikinųjų žyminių numeriai skelbiami „Vyriausybės Žiniose" ir dar bent viename laikraštyje, ir, dviem savaitėm nuo paskelbimo dienos išėjus, Bankas ima pardavinėti nemokėtus laikinus žyminius. Paskelbtieji nemokėtais laikinieji žyminiai panaikinami ir jų vietoj įgijėjui duodami nauji žyminiai tais pačiais numeriais, pažymint, kad jie yra duoti nemokėtų laikinų žyminių vietoje. Atsilyginus išlaidas, nuošimčius ir baudą, liekana grąžinama laikinojo žyminio savininkui.

§ 11. Banko akcijos yra vardinės; jos gali būti parduotos tik Banko valdybai apie tai pranešus, kad pažymėtų knygose apie perėjimą akcijų į kitas rankas.

§ 12. Kiekvienas akcininkas atsako už Banko darbą tiktai savo akcijų kapitalu.

III. Banko darbas.

§ 13. Bankas:

1) ima indėlius ir atidaro einamąsias sąskaitas;
2) diskontuoja vekselius ir visokius prekybos dokumentus;
3) duoda paskolų, imdamas įkaitu įvairius vertybinius ir procentinius popierius, dalis, akcijas, įkeičiamuosius raštus, geležinkelio apyrašus ar važtaraščius, garlaivių konosamentus, garantinius žyminius, transporto kontorų kvitus, draudimo draugijų polisus, brangiuosius metalus, prekes ir kitokį kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą;
4) atidaro specialines einamąsias sąskaitas, imdamas įkaitu daiktus, kurie pažymėti šio § punkte 3;
5) priima incasso vekselius ir kitokius termininius dokumentus ir procentinius popierius;
6) perleidžia pinigus į visas vietas, kur yra Banko korespondentų, duoda akredityvus ir tratas, taip pat perka ir parduoda jas;
7) pavedus pašaliniams žmonėms, perka ir parduoda visokius procentinius ir vertybinius popierius, taip pat visokių rūšių valiutas;
8) perka ir parduoda savo lėšomis procentinius ir vertybinius popierius, taip pat visokių rūšių valiutas;
9) perka ir parduoda, pavedus kam nors, prekes ir brangiuosius metalus;
10) įkeičia priklausančius Bankui procentinius popierius kitose kredito įstaigose;
11) įkeičia antru kartu kitose kredito įstaigose įkaitus, priimtus iš privatinių žmonių arba įstaigų, jiems sutinkant, ar antru kartu diskontuoja vekselius;
12) diskontuoja solo vekselius, imdamas įkaitu žemės ūkio gaminius;

13) ima laikyti visokius vertybinius ir procentinius popierius, dokumentus, brangenybes ir t. t.;
14) steigia sandėlius.

§ 14. Kredito atidarymai visuotinio akcininkų susirinkimo pavedami valdybai ar išrinktam tam reikalui diskonto komitetui. Valdyba negali komiteto nustatyto kredito didinti.

§ 15. Vekselių ir įkeitimo operacijos daromos trumpo laiko, ne ilgiau kaip 9 mėnesiams, vekseliai turi būti pasirašyti ne mažiau kaip dviejų žmonių.

§ 16. Bankui leidžiama priiminėti įkaitu ir įsigyti nuosavybe tie vertybiniai ir procentiniai popieriai, kurie yra leisti kotiruoti biržoje, o iš nekotiruojamųjų tik tie, kurių sąrašas yra patvirtintas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio.

§ 17. Bankui draudžiama pirkti ir priimti įkaitu savosios akcijos. Taip pat draudžiama priimti įkaitu greitai gendą dalykai. Įkaitai turi būti apdrausti ne mažesne, kaip paskolintoji, suma.

§ 18. Bankas teikia trumpalaikes paskolas už įkaitą javais, įrankiais ir kitais žemės ūkio produktais.

§ 19. Bankas, teikdamas žemės ūkiams paskolas, žiūri, kad paskolos būtų tiksliai suvartojamos. Paskolos gali būti teikiamos šiems tikslams:

1) žemei pirkti;
2) namams statyti, drenuoti, irigacijai įtaisyti ir kitokiems pagerinimams daryti;
3) mašinoms ir kitokiems žemei dirbti įrankiams, gyvuliams ir kt. įgyti;
4) trąšoms, sėkloms pirkti ir kitiems žemės ūkio reikalams.

§ 20. Bankas teikia žemės ūkiui paskolas, įkeisdamas įrankius, javus ir kitus žemės ūkio produktus ligi 50% jų vertybės.

Įrankių, javų ir kitų žemės ūkio produktų vertybė įrodoma Bankui draudimo draugijų polisais, arba, Banko valdybai ir revizijos komisijai sutinkant, gali būti Banko įgaliotinio įkainota. Įkeičiant pristatoma polisas, kuris turi būti apmokėtas už visą paskolos terminą ir dar tris mėnesius viršaus; tik apdrausti draudimo draugijoje daiktai gali būti įkeisti Banke.

§ 21. Teikiant paskolą, ne mažiau kaip du kaimynu turi laiduoti, kad paskola skolintojo bus sunaudota tiksliai, ir kad jie įspės Banką, jei skolintojas suvartotų paskolą ne tam reikalui, kuriam skolino.

§ 22. Bankas padeda ūkininkų, amatninkų ir k. draugijoms įsikurti kooperacijos arba akcinės bendrovės pagrindais:

1) vartotojų draugijoms;
2) pieniniams ir kitokiems žemės ūkio produktams apdirbti;
3) padeda žemės ūkio produktus parduoti vietos ir užsienio rinkose;
4) profesijos draugijoms padeda įsitaisyti dirbtuves ir produktus parduoti;
5) rengia parodas ir k.

§ 23. Žemės ūkio ir kooperacijos finansavimo reikalu Bankas gali naudoti ir kitus būdus, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio nurodytus.

§ 24. Priimant įkaitu prekes, procentinius popierius ir vertybinius poperius paskola negali būti didesnė kaip 75% jų vertybės.

§ 25. Jeigu skolos nėra laiku sumokėtos, tad įkaitus Banko valdyba parduoda iš varžytinių už pasiūlytą aukščiausią kainą. Varžytinėms neįvykus, įkaitai parduodami paprastu būdu; netenkamoji suma vienu ir antru atsitikimu ieškoma iš įkaito davėjo. Skelbimas apie šaukimą į varžytines turi būti paskelbtas Vyriausybės organe ir dar bent viename laikraštyje ne vėliau kaip 2 savaitėmis prieš varžytines. Procentiniai ir vertybiniai popieriai parduodami biržoje. Jei ligi išmokant skolą duotų įkaitu prekių, procentinių ar vertybinių-popierių kainos kris, vis tiek, ar tai atsitiks ligi neišėjus skolos terminui, ar jau skolos terminui išėjus, ir įkaito davėjas, pareikalautas, nepristatys per tris dienas pridedamojo įkaito, tad Bankas turi teisės, netrukdomai, įskolintą turtą dienos kaina ir kursu parduoti.

§ 26. Priimamiems indėliams duodami tik asmeniniai dokumentai; pametus tokį dokumentą, Vyriausybės organe ir dar bent viename laikraštyje skelbiama apie pamestojo dokumento anuliavimą ir šešeriems mėnesiams nuo skelbimo dienos išėjus, jo vietoj duodamas naujas.

§ 27. Jeigu, pardavus įkeistus daiktus, gaunamoji suma yra didesnė už įkaito skolą, nuošimčius ir pardavimo išlaidas, tad šios sumos perviršis atiduodama skolininkui.

§ 28. Nuošimčius ir komiso atlyginimą, kurie imami ir išmokami visokioms operacijoms, nustato Banko valdyba.

§ 29. Priimant įkaitu asmeninius popierius, įkeitėjas duoda Bankui pareiškimą ir parašą, kurių reikia, kad tie popieriai būtų įrašyti Banko vardu.

§ 30. Skolindamas įkeičiant procentinius popierius, prekes, metalus ir t. t., Bankas ima iš skolininko pasižadėjimą nustatytu laiku įkaitą išpirkti. Jei skolininkas to nepadaro, tad jis atsako Bankui ne tik įkeistuoju, bet ir kitu savo turtu; jeigu įkeistųjų popierių ar daiktų biržoje ar rinkoje kaina nukrinta įkeitimo laiku, tad skolininkas privalo pasižadėti, Bankui pareikalavus, atlyginti pridedamuoju įkaitu ar sumokėdamas atatinkamą skolos dalį.

§ 31. Bendras Banko įsiskolinimas indėliais ir einamosiomis sąskaitomis neturi būti daugiau kaip 10 kartų didesnis už pagrindinį ir atsargos kapitalus.

IV. Banko valdymas.

§ 32. Banko reikalus veda valdyba, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 nariai ir 2 kandidatai jiems.

Valdybos narys privalo turėti savo vardu bent 10 Banko akcijų.

§ 33. Valdyba iš savo tarpo renka pirmininką, jo padėjėją ir sekretorių. Tiesioginiams Banko reikalams vesti valdyba iš savo tarpo skiria arba samdo atsakomingą direktorių — vedėją.

§ 34. Algas valdybos ir revizijos komisijos nariams nustato visuotinis akcininkų susirinkimas.

§ 35. Valdybos nariai ir kandidatai renkami trejiems metams, iš jų kasmet išstoja perrenkamoji dalis. Pirmaisiais metais renkami yra visi valdybos nariai šiuo būdu: — vienas trejiems metams, antras dvejiems metams ir trečias vieneriems metams; tos proporcijos laikomasi, kada valdybos narių renkamas didesnis skaičius; vėliau visi nariai renkami trejiems metams.

§ 36. Jei kuris valdybos narys atsistatydina, neišbuvęs savo laiko, tad jo vietą užima kandidatas, gavęs iš eilės daugiau balsų, ir išbūva išstojusio nario nebaigtą terminą.

§ 37. Valdybos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja ne mažiau kaip 3 valdybos nariai.

§ 38. Valdyba priima iš steigėjų sąskaitas, pinigus ir visus dokumentus, kurie liečia Banko reikalus.

§ 39. Valdyba renkasi reikalui esant, bet ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį.

§ 40. Valdybos posėdžių nutarimai įrašomi į tam tikras nutarimų knygas.

§ 41. Valdyba veda visus Banko reikalus, operacijas ir tvarko kapitalus, eidama šiais įstatais. Valdyba daro visas operacijas ir imasi visų priemonių įkaitams parduoti ir stengiasi išieškoti sumas, kurios priklauso Bankui, prižiūri, kad Banko knygos ir sąskaitos būtų vedamos taisyklingai, skiria ir atstato visus tarnautojus, skiria jiems algas, vykdo visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimus ir atstovauja Bankui.

§ 42. Banko valdyba dirba, vaduodamasi visuotinio susirinkimo nutarimais. Atskiri valdybos nariai gali dirbti valdybos vardu, turėdami tam tikrus jos įgaliojimus; tokius įgaliojimus pasirašo bent trys valdybos nariai.

V. Visuotiniai akcininkų susirinkimai.

§ 43. Visuotiniai susirinkimai esti metiniai ir nepaprasti. Metiniai visuotiniai susirinkimai šaukiami kasmet ne vėliau kaip balandžio mėnesį.

§ 44. Visuotiniai susirinkimai šaukiami:

1) valdybos ir revizijos komisijos pranešimams išklausyti,
2) išėjusių metų apyskaitai patvirtinti,
3) kitų metų sąmatai ir darbo plenui patvirtinti,
4) valdybos ir revizijos komisijos nariams rinkti,
5) grynam pelnui paskirstyti,
6) Banko taisyklėms nustatyti, ir valdybos ir revizijos komisijos narių atlyginimui paskirti,
7) nekilnojamojo turto įgijimą Banko reikalams nuspręsti,
8) Banko įstatų pataisoms patvirtinti,
9) Banko kapitalui padidinti,
10) Banko reikalų likvidavimui nuspręsti,
11) instrukcijų valdybai išleisti.

§ 45. Visi rinkimai visuotiniuose susirinkimuose atliekami slaptu balsavimu.

§ 46. Nepaprastus visuotinius akcininkų susirinkimus šaukia valdyba, savo nuožiūra arba pareikalavus revizijos komisijai arba akcininkų grupei, kuri turi ne mažiau kaip $^1/_5$ dalį visų akcijų.

§ 47. Visuotiniai akcininkų susirinkimai yra teisėti, jei juose dalyvauja bent pusė pagrindinio kapitalo atstovų. Klausimams del įstatų keitimo, pagrindinio banko kapitalo padidinimo ir banko likvidavimo reikia, kad susirinkime dalyvautų bent $^2/_3$ pagrindinio kapitalo atstovų.

§ 48. Visi klausimai visuotiniuose susirinkimuose sprendžiami balsų dauguma, išskyrus 47 § nurodytus klausimus, kurie sprendžiami $^2/_3$ susirinkusiųjų balsų dauguma.

§ 49. Visuotiniame akcininkų susirinkime kiekviena Banko akcija duoda vieną balsą. Niekas negali turėti daugiau kaip $^1/_5$ dalį visų išleistų akcijų balsų.

Akcininkai, kurie patys negali dalyvauti visuotiniame susirinkime, gali paduoti savo balsus per įgaliotinius, t. y. įgaliodami kitus akcininkus balsuoti jų vardu. Tokie įgaliojimai (proxy) turi būti atsiųsti ne vėliau kaip 3 dienomis prieš susirinkimą.

§ 50. Visuotiniuose susirinkimuose pirmininkauja iš susirinkusiųjų akcininkų tarpo išrinktas pirmininkas.

§ 51. Visuotinių susirinkimų protokolus rašo sekretorius, kurį kviečia pirmininkas iš susirinkusiųjų akcininkų tarpo. Protokolą pasirašo pirmininkas, sekretorius ir ne mažiau kaip trys nariai, visuotinio susirinkimo įgalioti.

§ 52. Jei sušauktas visuotinis susirinkimas neįvyktų del mažo susirinkusių narių skaičiaus, tad per keturias dienas skelbiamas „Vyriausybės Žiniose" ir dar bent viename laikraštyje antras susirinkimas, kuris privalo būti paskirtas ne anksčiau kaip po dviejų savaičių nuo jo paskelbimo dienos, ir kuris yra teisėtas, neatsižvelgiant į susirinkusių narių skaičių; bet šiame susirinkime gali būti svarstomi tik tie klausimai, kurie buvo pastatyti pirmo neįvykusio susirinkimo dienotvarkėje.

§ 53. Visuotinio susirinkimo nusprendimai yra privalomi visiems akcininkams, tiek dalyvavusiems susirinkime tiek nedalyvavusiems jame.

VI. Revizijos Komisija.

§ 54. Banko Valdybos darbams prižiūrėti, Banko apyskaitos balansui ir jo darbui patikrinti visuotinis akcininkų susirinkimas renka trejiems metams revizijos komisiją iš trijų narių ir dviejų kandidatų jiems.

§ 55. Revizijos komisija kontroliuoja valdybos darbą ir renkasi bent vieną kartą per mėnesį. Revizijos komisiją prižiūri, kad teisingai Bankas atsiskaitytų ir kasą vestų.

§ 56. Revizijos Komisijos nariais negali būti tie žmonės, kurie turi bet kokią mokamą vietą Banke.

VII. Banko apyskaita.

§ 57. Banko darbo metai tęsiasi nuo sausio 1 d. ligi gruodžio mėnesio 31 dienos.

§ 58. Banko darbo metams pasibaigus, valdyba ruošia smulkiai išdėstytą metinę apyskaitą ir įteikia ją revizijos komisijai, su kurios pastebėjimais įneša visuotiniam akcininkų susirinkimui. Be to, ne vėliau kaip dviem savaitėm prieš susirinkimą, apyskaita turi būti išspauzdinta, ir kiekvienas narys gali gauti jos ekzemplionų Banko kontoroje. Visuotinio susirinkimo patvirtinta apyskaita skelbiama laikraščiuose ir „Vyr. Žiniose"; keturi jos ekzemplioriai su protokolu siunčiami Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

VIII. Pelno paskirstymas.

§ 59. Banko pelnas, išskaičius visas išlaidas ir nuostolius, skirstomas šiaip: 10 % — atsargos kapitalui ir 15 % — labdarybės ir kultūros reikalams; likusis pelnas paskirstomas visuotinio akcininkų susirinkimo nuožiūra.

§ 60. Dividendo išmokėjimo laikas ir vieta skelbiama laikraščiuose.

IX. Atsargos kapitalas.

§ 61. Atsargos kapitalas sudaromas iš pelno (59 §).

§ 62. Atsargos kapitalas skiriamas nuostoliams padengti; jis gali būti vartojamas tiktai visuotinio

akcininkų susirinkimui nutarus. 50 % atsargos kapitalo laikoma valstybės procentiniuose popieriuose.

X. Banko likvidavimas.

§ 63. Visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus, arba Banko pagrindiniam kapitalui sumažėjus ligi pusės, Banko darbas likviduojamas.

§ 64. Nusprendus Banką likviduoti, visuotinis susirinkimas išrenka likvidacijos komisiją iš penkių narių, kuri ir veda likvidavimo darbą, eidama visuotinio susirinkimo duotais nurodymais.

XI. Bendrieji dėsniai.

§ 65. Jei vykdant šiuos įstatus kiltų kokių nesusipratimų, tad juos Banko valdybai pristačius, sprendžia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 4 d.

— 894 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 27 d. priimtus įstatus.

LIETUVOS KOOPERACIJOS BANKO ĮSTATAI.

I. Banko reorganizavimas ir lėšos.

§ 1. Lietuvos Kooperatyvų Banko narių visuotinio susirinkimo, įvykusio Kaune, 1922 m. kovo mėnesio 8 dieną, nutarimu keičiamas Banko pavadinimas „Lietuvos Koperatyvų bankas" į „Lietuvos Kooperacijos Bankas".

§ 2. Lietuvos Kooperacijos Banko tikslas — visų rūšių kooperatyvams reikalingų jų apyvartoms piniginių lėšų skolinti, taip pat naujų kooperatyvų steigimas ir jų tvarkymas remti.

§ 3. Bankas gali steigti savo skyrių ir agentūrų ir turėti savo korespondentų tiek Lietuvoje, tiek ir užsieniuose. Apie kiekvieno skyriaus steigimą Banko valdyba praneša Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

§ 4. Pagrindinis Banko kapitalas susideda iš 300.000 litų. Jį sudaro trys tūkstančiai (3000) akcijų po 100 litų kiekviena. Visuotiniam Banko susirinkimui nutarus, pagrindinis Banko kapitalas gali būti didinamas.

Pastaba. Leidžiant naujas akcijas turi būti prie nominalinės kainos priskaityta atatinkama dalis visų Banko atsargos ir kitų susidariusių iš grynojo pelno kapitalų.

§ 5. Kooperacijos pramonės reikalams Bankas sudaro tam tikrą ilgo laiko kredito kapitalą, ar užtraukdamas ilgo laiko paskolas, ar skirdamas kas metai gryno pelno dalį ilgo laiko kredito kapitalams sudaryti.

§ 6. Pirmo leidimo akcijos skirstomos paeiliui Lietuvos Kooperatyvų Banko nariams, visiems kitiems kooperatyvams ir Banko valdybos ir tarybos pakviestoms įstaigoms ir atskiriems žmonėms. Atlikusios akcijos skirstomos viešojo pasirašymo keliu.

§ 7. Einant šiais įstatais, Bankas gali pradėti savo operacijas, kai bus pasirašyta visos akcijos ir įmokėta už kiekvieną pasirašytą akciją bent 50 % jų nominalinės vertybės. Jeigu per 6 mėnesius nuo šių įstatų patvirtinimo dienos nebūtų parduotos akcijos, tad Bankas nustoja teisės, einant šiais įstatais, savo operacijas pradėti.

§ 8. Išpardavus visas akcijas, Banko valdyba kviečia visuotinį akcininkų susirinkimą valdybos, tarybos ir revizijos komisijos nariams perrinkti ir tolesniam Banko darbo planui nustatyti.

§ 9. Pradėjus, einant šiais įstatais, Bankui darbą ne ilgiau kaip per 18 mėnesių turi būti įmokėta už parduotąsias akcijas likusioji nesumokėta jų vertybės dalis, įmokant dalimis kas šeši mėnesiai.

§ 10. Vėlesnių leidimų akcijų pirmiausia gali gauti kooperacijos įstaigos. Likusios akcijos skirstomos proporcingai turimoms akcijoms visiems kitiems akcininkams. Atliekamos akcijos parduodamos viešojo pasirašymo keliu.

§ 11. Įmokant pirmuosius 50% nominalinės akcijų vertybės, akcininkams duodami laikinieji žyminiai. Laikinuosius žyminius pasirašo bent 2 Banko valdybos nariai. Laikinųjų žyminių antroje pusėje pažymima sekamieji įmokėjimai; gavus visą priklausomą už akcijas sumą, laikinieji žyminiai pakeičiami akcijomis.

§ 12. Jei akcininkas neįmoka nustatytu laiku indėlių už užpirktąsias akcijas, tad iš jo išieškoma Banko naudai 5% metiniai ir 5% baudos nuo neįmokėtos sumos. Įmokėjimo už akcijas terminą Banko valdyba praneša vienu mėnesiu anksčiau, skelbdama bent dviejuose daugiau išsiplatinusiuose lietuvių laikraščiuose. Terminui suėjus, Banko valdyba laiškais primena neužsimokėjusiems akcininkams apie įmokėjimą, ir jeigu per dvi savaiti mokesnis nebus į Banką įneštas, tad Banko valdyba neapmokėtus laikinus žyminius parduoda norintiems akcijų įgyti. Naujai įgijusiems duodami nauji žyminiai tais pačiais numeriais, pažymint, kad jie duoti neapmokėtų žyminių vietoje. Gauti už parduotus žyminius pinigai, išskaičius iš jų išlaidas, palūkanas ir baudą, grąžinami jų buvusiam savininkui.

Laikinuosiuose žyminiuose turi būti atspauzdinti šių įstatų 9, 11, 12 §§.

Šiame § nurodytos taisyklės turi galios ir kitiems akcijų primokėjimams ir kitų leidimų akcijų įmokėjimams.

§ 13. Kiekviena akcija duoda vieną balsą. Visos Banko akcijos yra vardinės; jose aiškiai nurodomas jų savininkas. Išduodamosios akcijos turi būti pasirašytos ne mažiau kaip dviejų Banko valdybos narių, vyriausiojo buhalterio ir kasininko. Kiekviena Banko akcija turi kuponų lakštą per 10 metų dividendui gauti. Šiam laikui išėjus, išduodami nauji kuponų lakštai kitiems 10 metų ir tt. Kuponuose nurodomas akcijos numeris, kuriai jis priklauso, ir įrašomi eilės tvarka metai.

§ 14. Jeigu per 10 metų nuo dienos, kurią paskirtas terminas dividendui išduoti, kuponai nebus pristatyti Bankui, tad vėliau dividendas neišmokamas. Už neišreikalautą nustatytu laiku dividendą palūkanos nemokamos.

§ 15. Akcijų perleidimas kitam akcininkui galimas tik Banko valdybai sutikus ir knygose apie tai pažymėjus. Akcininkai, norėdami parduoti savo akcijas, praneša apie tai Banko valdybai, kuri parduodamas akcijas siūlo kooperatyvams, ir, jeigu per vieną mėnesį kooperatyvų tarpe neatsiranda norinčių akcijų įgyti, tai tos akcijos gali būti parduotos atskiriems žmonėms, bet pirmumo jas įgyti turi akcininkai.

II. Banko operacijos.

§ 16. Bankas daro įvairias operacijas pirmoje eilėje su visų rūšių kooperatyvais ir kitais akcininkais, bet, Banko reikalų plėtimuisi, visuotinis akcininkų susirinkimas gali leisti daryti operacijas ir su pašalinėmis įstaigomis ir atskirais žmonėmis.

§ 17. Bankas daro šias pasyvines ir aktyvines operacijas:

1) priima termininius, netermininius (nelaikinius) lygtinius ir paprasta einamąja sąskaita indėlius iš kooperatyvų ir kitų įstaigų ir atskirų žmonių, išduodant vardinius dokumentus, kurie gali būti perduodami kitoms įstaigoms ir asmenims, pažymėjus apie tai Banko knygose;

2) skolina lėšų savo apyvartos reikalams iš asmenų ir įstaigų tiek Lietuvoje ir užsienyje; skolų didumą ir sąlygos nustato visuotinis akcininkų susirinkimas, o jam įgaliojus, valdyba kartu su taryba;

3) ima laikyti vertybinius ir procentinius popierius, dokumentus, brangenybes ir tt.;

4) diskontuoja vekselius ir kitus pasižadėjimus;

5) duoda paskolas už įkaitą ir įvairios vertybės popierius, akcijas, geležinkelių važtaraščius, garlaivių konosamentus, transporto kontorų kvitus, įkeičiamuosius raštus, užsienio valiutą ir prekes;

6) atidaro specialines einamąsias sąskaitas, imant įkaitais nurodytus punktuose 3, 4 ir 5 daiktus, taip pat ir vekselius ir įvairius pasižadėjimus;

7) priima inkaso vekselius, kitus termininius dokumentus ir procentinius popierius;

8) atlieka atskirų asmenų ir įstaigų pavedamus komisinius reikalus;

9) perka, parduoda ir nuomoja savo klientų pavedamą nekilnojamąjį turtą;

10) perka ir parduoda komiso pagrindais prekes, produktus, procentinius vertybės popierius ir užsienio valiutą;

11) perka ir parduoda savo sąskaiton užsienio valiutą, procentinius ir vertybės popierius;

12) įkeičia kitose kredito įstaigose gautus iš savo klientų įkaitus ir diskontuotus vekselius, išskiriant gautus ant inkaso;

13) išgauna kreditą kituose bankuose tiek Lietuvoje tiek ir užsienyje (loro) ir atidaro korespondentų sąskaitas kredito įstaigose tiek Lietuvoje tiek ir užsienyje (nostro);

14) daro pinigų perlaidas tiek Lietuvoje tiek ir užsienin;

15) padeda įvairias ūkio įmones pirkti ir steigti.

§ 18. Diskontuojamų Banke vekselių ir kitų vertybių įkainінimas ir Banko klientams kreditų atidarymas daromas Banko valdybos ir tarybos, jei visuotinis akcininkų susirinkimas neišrenka apyskaitų komiteto. Komiteto nustatytas kredito didumas negali būti valdybos padidintas.

§ 19. Diskontuojamieji vekseliai ir apskritai visokios paskolos išduodamos ne ilgesniam laikui kaip 9 mėnesiams.

Kreditų atidarymas ilgesniam laikui galimas tik iš tam tikro ilgo laiko kredito kapitalo.

§ 20. Už termininės paskolas nuošimčiai imami išanksto.

§ 21. Priimant įkaitu prekes, vertybės popierius ir kitas brangenybes, paskola negali būti didesnė kaip 80 % jų vertybės. Jei skolos laiku negrąžinamos, tad įkaitai parduodami rinkos kainomis, trūkstamieji pinigai išieškomi iš viso skolininko turto.

§ 22. Jeigu parduodant įkeistus daiktus gaunama didesnė suma, kaip įkaito skola, tai, išskaičius palūkanas ir pardavimo išlaidas, liekana grąžinama skolininkui.

§ 23. Priimant įkaitu vardinius popierius, įkeitėjas duoda Bankui reikalingą pareiškimą ir parašą, kad tie popieriai galėtų būti įrašyti Banko vardu.

§ 24. Išduodant paskolas, įkeičiant procentinius popierius, prekes ir tt., Bankas ima iš skolininkų pasižadėjimą išpirkti įkaitus nustatytu laiku. Jeigu to nepadaro, tad skolininkas atsako Bankui ne tik įkaitu, bet ir kitu savo turtu. Skolininkas privalo pasižadėti, Bankui pareikalavus, padidinti savo įkaitą ar įmokėti atatinkamą skolos dalį, jei įkeistųjų popierių ar kitų daiktų įkeitimo laiko kainos biržoje ar rinkoje nukrinta.

§ 25. Indėlių sąskaitos laikomos nuo pašaliečių slaptybėje ir rodomos tik teisėtai reikalaujant teismui ar vyriausybei. Už tos paslapties išdavimą kaltininkai, tame skaičiuje ir Banko tarnautojai, atsako, einant valstybės įstatymais.

§ 26. Terminінio indėlio palūkanos negali būti keičiamos ligi išeinant jo laikui. Netermininiams indėliams ir einamosioms sąskaitoms naujos palūkanos taikinamos, padarius apie tai sprendimą ir viešai paskelbus, per mėnesį laiko.

III. Visuotiniai susirinkimai.

§ 27. Visuotiniai akcininkų susirinkimai šaukiami valdybos būstinėje. Visuotiniai susirinkimai yra paprasti ir nepaprasti. Paprastus visuotinius susirinkimus šaukia Banko valdyba kas metai, ne vėliau kaip gegužės m. 31 d. išėjusių metų apyskaitai ir balansui patvirtinti, einamųjų metų sąmatai priimti ir kitiems Banko reikalams spręsti. Nepaprasti visuotiniai susirinkimai šaukiami valdybos arba tarybos nužiūrėjimu, revizijos komisijai, arba $^1/_{20}$ akcijų kapitalo turėtojams reikalaujant.

Valdyba, gavus tokį reikalavimą, privalo sušaukt nepaprastą visuotinį susirinkimą per mėnesį nuo reikalavimo gavimo dienos. Valdybai to nedarant, visuotinį susirinkimą kviečia Revizijos Komisija.

§ 28. Visi Banko akcijų savininkai turi teisės dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose sprendžiamuoju balsu, bet niekas iš akcijų savininkų negali turėti daugiau sprendžiamųjų balsų, kaip $^1/_{10}$ dalis visų akcijų balsų.

Akcininkai, juridiniai asmens, dalyvauja susirinkimuose per savo įgaliotinius.

§ 29. Kad akcininkas galėtų dalyvauti susirinkimuose, jis privalo pristatyti Banko valdybai ne vėliau kaip 10 dienų prieš visuotinį susirinkimą savo akcijas, arba kredito įstaigų pažymėjimą, kad jo akcijos laikomos, pažymint akcijų numerius, ir kad akcijos ligi susirinkimui pasibaigus nebus jam išduotos.

§ 30. Akcininkas, negalėdamas pats atvykti visuotinį susirinkimą, gali raštu įgalioti kitą akcininką paduoti už jį balsą, bet tokių įgaliojimų vienas akcininkas negali turėti daugiau kaip iš dešimties akcininkų, ir negali turėti daugiau balsų kaip pažymėta šių įstatų 28 §. Tokie įgaliojimai turi būti pranešti Banko valdybai ne vėliau kaip trimis dienomis prieš visuotinį susirinkimą.

§ 31. Apie visuotinio susirinkimo sušaukimą skelbiama laikraščiuose ne vėliau kaip vienu mėnesiu prieš susirinkimą, pažymint susirinkimo vietą, dieną, valandą ir dienotvarkę. Be to apie visuotinio susirinkimo

mo sušaukimą akcininkams siunčiami pakvietimai paštu Banko valdybos knygose nurodytu adresu vienu mėnesiu prieš susirinkimą.

§ 32. Prieš kiekvieną visuotinį susirinkimą daromas akcininkų sąrašas. Šis sąrašas iškabinamas Banko valdybos bute bent keturiomis dienomis prieš visuotinį susirinkimą ir dalinamas norintiems jį gauti akcininkams, einant į susirinkimą. Sąrašui ir balsams patikrinti renkami trys susirinkime dalyvaujantieji akcininkai.

§ 33. Visuotinį susirinkimą atidengia Banko tarybos pirmininkas, arba jį pavaduojąs žmogus, paskiau susirinkimas renka pirmininką ir sekretorių. Susirinkimo pirmininku negali būti valdybos, tarybos ir revizijos komisijos nariai.

§ 34. Visuotinis susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip $^1/_5$ dalis pagrindinio kapitalo akcijų turėtojų; sprendimai daromi paprasta balsų dauguma, išskyrus klausimus del įstatų pakeitimo ir Banko likvidavimo. Šiems paskutiniams 2 klausimams spręsti reikia, kad susirinkime dalyvautų ne mažiau kaip $^1/_3$ dalis pagrindinio kapitalo akcijų turėtojų; sprendimai daromi $^2/_3$ visų dalyvaujančių susirinkime balsų dauguma.

§ 35. Jei į susirinkimą neatvyksta reikalaujamas šių įstatų § 34 akcininkų skaičius, tad ne anksčiau kaip po dviejų savaičių ir ne vėliau kaip po mėnesio šaukiamas antras susirinkimas, kuris laikomas teisėtu nežiūrint susirinkusių akcininkų skaičiaus. Apie tai Banko valdyba privalo įspėti akcininkus pirmo susirinkimo pakvietimuose. Bet šiame susirinkime gali būti svarstomi tik tie klausimai, kurie buvo pažymėti pirmo neįvykusio susirinkimo dienotvarkėje.

§ 36. Visuotiniuose susirinkimuose balsavimo tvarką nustato pats susirinkimas, bet valdybos, tarybos, revizijos komisijos ir likvidacijos komisijos narių rinkimai ir atlyginimo jiems nustatymas atliekami slaptu balsavimu; taip pat slaptai balsuojami sprendimai apie rinktųjų valdymo organų tieson traukimą.

§ 37. Akcininkai, kurie yra valdybos, tarybos ar revizijos komisijos nariai, nei patys, nei kitų akcininkų įgaliojimais negali balsuoti, kai sprendžiami klausimai del patraukimo jų tieson ar apie atleidimą jų iš tarnybos, ar apie atlyginimo jiems paskyrimą, ar apie jų pasirašytų apyskaitų patvirtinimą. Jei sprendžiami klausimai del sutarties sudarymo su asmeniu, kuris yra Banko akcininkas, tad jis negali balsuoti nei patsai nei kitų akcininkų įgaliojimu.

§ 38. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai yra privalomi visiems akcininkams tiek dalyvavusiems susirinkime tiek ir nedalyvavusiems jame.

Akcininkas, kuris nesutinka su visuotinio susirinkimo sprendimu, turi teisės pareikšti savo atskirą nuomonę, kuri privalo būti įrašyta į visuotinio susirinkimo protokolą.

§ 39. Atskirų akcininkų pasiūlymai visuotiniam susirinkimui eina per tarybą ir valdybą, ir duodami visuotiniam susirinkimui svarstyti, jeigu taryba ir valdyba randa tai reikalinga; bet skundai del valdybos ar tarybos darbo ir tie pranešimai ar pasiūlymai, kuriuos pasirašo bent $^1/_{20}$ dalis akcijų turėtojų, su Banko tarybos nuomone būtinai paduodami visuotiniam susirinkimui. Šiame paragrafe nurodyti akcininkų pareiškimai turi būti įduoti tarybai bent 7 dienomis prieš susirinkimą.

§ 40. Visuotinio susirinkimo sprendimui priklauso visi Banko reikalai, tarp jų: 1) Banko valdybos, tarybos ir revizijos komisijos rinkimai; 2) Banko darbo plano, metinių sąmatų ir apyskaitų tvirtinimas; 3) valdymo organams instrukcijų ir Banko darbo instrukcijų svarstymas ir tvirtinimas; 4) palūkanų už indėlius, skolas, paskolas ir komisijos už tarpininkavimą nustatymas; akcininkų susirinkimas palūkanų nustatymą gali pavesti valdybai arba valdybai kartu su taryba; 5) nutarimai padidinti banko pagrindinį kapitalą ir nutarimai tam tikrus kapitalus sudaryti; 6) pelno paskirstymas, valdybos, tarybos ir revizijos komisijos nariams atlyginimo nustatymas; 7) leidimas Banko reikalams nekilnojamąjį turtą pirkti; 8) Banko apyvartos reikalams paskolas užtraukti; 9) įstatų papildymas ir keitimas; 10) Banko likvidavimas; 11) valdybos ir tarybos įneštų klausimų svarstymas ir jų išrišimas.

§ 41. Visuotinių akcininkų susirinkimų rašomas protokolas, kurį pasirašo susirinkimo pirmininkas, sekretorius ir bent trys susirinkime dalyvaujantieji akcininkai.

IV. Taryba.

§ 42. Taryba yra prižiūrimasis Banko organas. Taryba susideda iš 5 narių ir dviejų kandidatų jiems. Tarybos nariai ir kandidatai renkami iš akcininkų tarpo trejiems metams.

§ 43. Tarybos nariai renka iš savo tarpo pirmininką, jo pavaduotoją ir sekretorių.

§ 44. Naujos tarybos rinkimai atliekami tokia pat tvarka kaip ir valdybos (49 §).

§ 45. Tarybos nutarimai laikomi teisėti, jei posėdyje dalyvauja pirmininkas arba jo pavaduotojas ir bent du nariai. Klausimai sprendžiami paprasta balsų dauguma; pasidalinus balsams pusiau, pirmininko balsas nusveria.

§ 46. Taryba daro savo posėdžius ne rečiau, kaip vieną kartą per mėnesį. Posėdžius šaukia pirmininkas arba jo pavaduotojas.

§ 47. Tarybos kompetencija:

1) Valdybos siūlomųjų taisyklių ir pranešimų svarstymas ir del jų nuomonės pareiškimas valdybai ir visuotiniam susirinkimui;

2) instrukcijų ir taisyklių visais Banko reikalais gaminimas ir savo nuomonės del jų pareiškimas visuotiniam akcininkų susirinkimui;

3) įstatų keitimo svarstymas;

4) nepaprastų visuotinių susirinkimų šaukimas;

5) sąmatų ir metinių apyskaitų peržiūrėjimas ir pareiškimas del jų savo nuomonės visuotiniam susirinkimui;

6) prižiūrėjimas, kad būtų vykdomi įstatymai, įstatai, visuotinių susirinkimų nutarimai ir instrukcijos;

7) bendras prižiūrėjimas Banko darbo ir sąskaitybos;

8) svarstymas visų kitų klausimų, kuriuos reikia duoti visuotiniam susirinkimui patvirtinti.

§ 48. Tarybos pirmininkas arba kitas tarybos deleguotas narys gali dalyvauti valdybos posėdžiuose patariamuoju balsu.

V. Valdyba.

§ 49. Banko valdybos būstinė yra Kaune. Valdyba susideda ne mažiau kaip iš trijų narių, visuotinio akcininkų susirinkimo renkamų trejiems metams. Pasibaigus pirmiems ir antriems Banko darbo metams, išstoja po $^1/_3$ valdybos narių, traukiant burtą, toliau pagal išrinkimo senumą, kad tokiu būdu kiekvienais metais pasikeistų $^1/_3$ valdybos narių.

Išstojęs valdybos narys gali būti vėl išrinktas.

Visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus, Banko valdybos būstinė gali būti perkelta į kitą vietą.

§ 50. Į valdybą negali būti renkami žmonės, kurie aktingai dalyvauja kitoje vienodoje privatinėje finansinėje prekybos ar pramonės įstaigoje.

§ 51. Valdyba renka iš savo tarpo pirmininką, jo pavaduotoją ir sekretorių. Valdyba daro posėdžius, reikalui esant. Valdybos posėdžiai laikomi teisėtais, jei juose dalyvauja daugiau kaip pusė narių, tame skaičiuje pirmininkas arba jo pavaduotojas.

§ 52. Visi klausimai valdyboje sprendžiami paprasta balsų dauguma. Balsams pasidalinus, pirmininko balsas nusveria. Valdybos nutarimai įrašomi į knygas ir pasirašomi dalyvaujančių posėdyje narių. Valdybos narys, nesutikęs su daugumos nuomone, įrašo apie tai protokole, ir tuo būdu nuima nuo savęs atsakomybę už tą nutarimą.

§ 53. Valdybos nariai gali gauti atlyginimą, kurį skiria visuotinis akcininkų susirinkimas slaptu balsavimu.

§ 54. Valdybos nariai, visuotinio susirinkimo nutarimu, slaptu balsavimu, gali būti iš vietos atleisti prieš laiką, kuriam jie buvo išrinkti.

§ 55. Už Bankui padarytus nuostolius neteisėtu darbu arba apsileidimu, valdybos nariai atsako bendrai savo turtu ir gali būti traukiami tieson.

§ 56. Jeigu kuris nors valdybos narys išstotų iš valdybos prieš laiką, tai į jo vietą taryba deleguoja savo narį ligi artimiausio visuotinio susirinkimo, kuriame į išstojusio vietą renkamas naujas valdybos narys; taip pat taryba deleguoja į valdybą savo narį, jei kuris valdybos narys laikinai negali savo pareigų eiti.

§ 57. Visus Banko reikalus veda valdyba. Valdyba daro visas operacijas, imasi priemonių Bankui priklausomą turtą išieškoti, prižiūri, kad Banko knygos ir sąskaitos būtų vedamos teisingai, skiria ir atleidžia Banko tarnautojus, skiria jiems algas, vykdo tarybos ir visuotinių akcininkų susirinkimų nutarimus ir eina kitas šiuose įstatuose nurodytas pareigas.

§ 58. Tiesioginė Banko operacijų priežiūra gali būti pavesta atskiriems valdybos nariams, ar pakviestiems direktoriams, kurie eidami savo pareigas vaduojasi valdybos instrukcijomis, kuriose nurodomos direktorių teisės ir pareigos.

§ 59. Banko pasižadėjimai turi būti pasirašyti bent dviejų valdybos narių arba vieno valdybos nario ir valdybos įgalioto direktoriaus.

§ 60. Bankas turi antspaudą su parašu: „Lietuvos Kooperacijos Bankas". Antspauda yra valdybos žinioje.

VI. Revizijos Komisija.

§ 61. Banko valdymo organams kontroliuoti iš akcininkų tarpo visuotinis susirinkimas renka vieniems metams revizijos komisiją iš 3 narių ir trijų kandidatų jiems.

§ 62. Revizijos Komisija privalo, reikalui esant, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus, daryti smulkią turto, kasos, metinės apyskaitos ir apskritai visų Banko reikalų reviziją ir savo nutarimus pranešti netarpiniai visuotiniam susirinkimui.

§ 63. Revizijos Komisija pareigas skirsto, savo posėdžius skiria ir juose klausimus sprendžia ta pat tvarka, kaip ir Banko valdyba.

VII. Apyskaita.

§ 64. Bankas veda knygas ir sąskaitas taip, kad visuomet iš jų galima būtų matyti visos Banko apyvartos.

§ 65. Banko darbo metai laikomi nuo sausio m. 1 dienos ligi gruodžio m. 31 dienos.

Jei Bankas pradėtų savo operacijas vėliau kaip liepos mėn. 1 dieną, tai atidarymo metai įskaitomi į kitus darbo metus.

§ 66. Metinėse apyskaitose procentiniai ar kiti vertybės popieriai ir svetima valiuta turi būti parodomi ne aukščiau kaip biržos ar rinkos kaina balanso sustatymo dienoje.

§ 67. Apyskaita privalo būti pasirašyta valdybos, tarybos ir revizijos komisijos narių ne vėliau kaip balandžio mėnesyje kitų metų, ir bent savaitę prieš metinį visuotinį susirinkimą apyskaita tam tikromis valandomis privalo būti duodama akcininkams susipažinti.

§ 68. Patvirtinta apyskaita kartu su tarybos nutarimu ir revizijos komisijos pranešimu siunčiama trijuose egzemplioriuose Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

Be to, visuotinio susirinkimo patvirtintos metinės apyskaitos išrašas skelbiamas „Vyriausybės Žiniose".

§ 69. Iš gryno pelno visuotinis akcininkų susirinkimas tam tikrą dalį skiria tarnautojams, valdybos ir tarybos nariams atlyginti. Likusios sumos 10% skiriama atsargos kapitalui, ne mažiau kaip 15% specialiniam ilgo laiko kredito kapitalui, 25 % akcininkų nužiūrėjimu naudingiems visuomenės ir kooperacijos reikalams, toliau skiriamas dividendas už akcijas, ir galutini likučiai, jeigu jie pasirodytų, skirstomi visuotinio susirinkimo nužiūrėjimu.

§ 70. Dividendas mokamas, pristačius atatinkamą akcijos kuponą. Apie dividendo išmokėjimą, laiką ir vietą Banko valdyba skelbia viešai; bet dividendų išmokėjimą turi pradėti ne vėliau, kaip per tris mėnesius nuo apyskaitos patvirtinimo dienos.

VIII. Atsargos kapitalas.

§ 71. Atsargos kapitalas skiriamas nuostoliams padengti, kurie gali pasirodyti metų sąskaitas suvedus; jis sudaromas iš kas metai tam tikslui iš gryno pelno skiriamų 10% (69 §).

Toks pelno dalies skyrimas nutraukiamas tada, kai atsargos kapitalas bus lygus ½ pagrindinio kapitalo, ir papildomas vėl, kai jo dalis bus išaikvota nuostoliams padengti.

§ 72. Tuo atsitikimu, kai nuostoliams padengti reiktų viso atsargos kapitalo ir dalies pagrindinio skyrimas dalies pelno (69 §) eina pirmiausia pagrindiniam kapitalui papildyti, vėliau atsargos kapitalui

IX. Banko darbo sustabdymas.

§ 73. Jei pagrindinis kapitalas del nuostolių sumažėtų daugiau kaip ligi pusės, tad Banko valdyba šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, kad apsvarstytų klausimą, ar gali būti įnešta suma, reikalinga nuostoliams padengti. Jeigu tokiame visuotiniame susirinkime klausimas neigiamai išsprendžiamas, arba jei per tris savaites nuo šio visuotinio susirinkimo nutarimo dienos kalbama kapitalo dalis nepapildoma,

tad Banko darbas sustabdomas. Taip pat Banko darbas gali būti sustabdytas visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus.

§ 74. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo nuspręsta likviduoti Bankas, visuotinis susirinkimas išrenka likvidacijos komisiją. Likviduojant Banką laikomasi taisyklės, kad Banko uždarymu nebūtų peržengti pasižadėjimai pašaliečiams.

§ 75. Išrinkus likvidacijos komisiją, Banko valdybos teisės ir pareigos baigiasi. Visuotinio susirinkimo teisės pasilieka galingos likvidacijos metu; jis tvirtina likvidacijos komisijos darbus.

Bendrieji nuostatai.

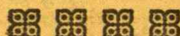
§ 76. Visi Banko ginčai su akcininkais sprendžiami teismo keliu Banko valdybos būstinės vietoje.

§ 77. Tais atsitikimais, kurie šiais įstatais nenumatyti, Bankas vaduojasi bendru akcinių Bankų įstatymu ir bendrais valstybės įstatymais.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 4 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas. Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas. 1922 m. lapkričio m. 9 d.

Nr. 114

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 895 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šią Steigiamojo Seimo 1922 m. rugsėjo mėn. 27 d. ratifikuotą konvenciją.

Pašto, telegrafo ir telefono susisiekimo tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos konvencija.

Lietuvos Respublika, Užsienio Reikalų Ministerio p. D-ro Juozo Puryckio atstovaujama, iš vienos šalies, Estijos Respublika, Užsienio Reikalų Ministerio p. Antano Piip atstovaujama, ir Latvijos Respublika, Ministerių Tarybos Pirmininko p. Zigfrido Meierovicz atstovaujama, iš kitos šalies, sutikdamos sudaryti konvenciją pašto. telegrafo ir telefono susisiekimui, susitarė del šių dalykų.

1 str.

Susitarimo galios plotas.

Šios konvencijos nustatymai (dispositions) turi galios išimtinai susitariančių šalių tarpusaviniuose santykiuose, išskyrus atsitikimus, kur tiksliai nutarta elgtis priešingai. Visais atsitikimais, šios konvencijos nenumatytais, pritaikomi visuotinės Paštų Sąjungos nustatymai Bendrojoj Konvencijoj ir Konvencijoj del pasikeitimo pašto siuntiniais ir visuotinės Paštų Sąjungos parėdymai del laiškų ir siuntinių paskelbtos vertybės, del pašto perlaidų ir pašto tarpininkavimo, užsakant laikraščius ir periodinius skelbimus.

2 str.

Konvencijos įsigalėjimas.

Kiekviena susitariančių šalių turi teisės nuskirti laiką, nuo kurio ji panorės padaryti ištisos konvencijos vykdymą sau privalomą, tačiau sutvarkymas ir išplėtimas tarpusavinio susisiekimo, einant 3, 4, 5 str. str. ir 9—17 str. str. imtinai nustatymais, yra privalomas ne vėliau kaip po dviejų mėnesių nuo konvencijos ratifikavimo dienos.

3 str.

Laiškų pašto siuntiniai.

1. Laiškų pašto siuntiniams, kurie nurodyti Bendrojoj Visuotinės Paštų Sąjungos Konvencijoje, taksos, kurios turi galios šalies viduje, pritaikomos su sąlyga, kad jos nebūtų didesnės, kaip žemiausios taksos susisiekimui su bet kuria kita šalimi.

2. Pervežimas laiškų pašto tranzitu atliekamas nemokamai.

4 str.

Paskelbtos vertybės laiškai.

1. 3-jo str. 1—2 p. nustatymai analogingai galioja del apdraudimo mokesnio už laiškus ir paskelbtos vertybės siuntinius.

2. Tarpusavinių atsiskaitymų iš paimtų mokesnių nebus.

3. Kiekviena susitarančių šalių turi teisės nustatyti paskelbtinos vertybės maksimumą su sąlyga, kad jis nebūtų didesnis kaip 10 000 šveicarų frankų, skaitant tos šalies pinigais, kuri išleidžia siuntinį.

4. Ligi naujo susitarimo leidžiama keistis tik atvirais apdraustais laiškais. Dalyvaujančioms valstybėms bendrai sutikus gali būti leista keistis ir uždarytais laiškais.

5 str.

Pašto siuntiniai.

1. Paskelbtos vertybės maksimumas nustatomas 500 frankų.

2 Pašto siuntinių svarumas aprėžtas 15 klg.

3. 3 str. 1 p. nustatymai del pervežimo mokesnio už pašto laiškus taikomi analogingai pašto siuntiniams del draudimo mokesnio, kurį siunčiančios šalys visą paima savo naudai.

4. Kiekviena valstybė, dalyvaujanti teritoriniame transporte, ima 50 cts., o dalyvaujanti jūros transporte — 25 cts. už kiekvienus 5 klg. arba jų dalį siuntinio svarumo.

6 str.

Pašto perlaidos.

1. Pakeičiant Visuotinės Pašto Sąjungos Konvencijos nustatymus, susitariama, kad atsiskaitymai tarp dalyvaujančių šalių, ligi jų pinigų mainymo taksa dideliai svyruoja, bus atliekami tuo būdu, kad kiekviena šalis atlygins kitoms bendrą sumą perlaidų, išmokėtų šių paskutinių.

2. Šalis, kuri siunčia pašto perlaidas, turi teisės reikalauti nuo siuntėjų įmokėti perlaidos sumą tos šalies pinigais, į kurią perlaida siunčiama.

3. Atsitikimais, kai pašto perlaida siekia didelės sumos, pašto įstaigos paskyrimo vietoje turi teisės paklausti nemokamai telegrama apie perlaidos autentingumą (tikrumą).

7 str.

Išmokėjimo patarnavimai.

Kiekviena šalis nustato kiekvieno siuntinio maksimumą su sąlyga, kad jis nebūtų didesnis kaip 1.000 frankų.

8 str.

Dienraščių užsakymas.

1. Dienraščių ir periodinių leidinių kainos (le prix de revient) skelbiamos tos šalies pinigais, kurioje dienraščiai išeina.
2. Užsakymų terminai yra: 1, ½ ir ¼ metų, arba 1 ir 2 mėnesiu.

9 str.

Telegrafo ir telefono susisiekimas.

1. Už telegrafo susisiekimą tarp gretimų šalių mokama vidaus taksomis kiekvienoje šalyje. Jeigu naudojamas kabelis, papildomas atlyginimas gali būti apmokamas, einant tam tikrų tarp suinteresuotų valstybių susitarimu, bet bendra mokesnio suma negali būti didesnė kaip žemiausia taksa, kuri nustatyta šioje šalyje su bet kuria kita šalimi susisiekti. Savitarpinių atsiskaitymų nėra, bet, vienai valstybių reikalaujant, kita dalyvaujanti valstybė paruošia atsiskaitymą už telegramas su apmokėtu atsakymu.
2. Susisiekiant per trečiosios valstybės teritoriją, paskutinė paima galiojantį tranzito mokesnį, nuleidžiant iš jo savitarpyje kiek tik yra galima.
3. Atsiskaitymui sutvarkyti ir taksoms normuoti Lietuva, Estija ir Latvija pasižada griebtis priemonių, kad, einant tarptautinės telegrafų konvencijos nustatymais ir Šveicarijos Vyriausybei sutinkant, būtų nustatytos galutinės taksos ir tranzito, šioms valstybėms tinkamos (propre).
4. Telegrafo susisiekimui laiduoti radiotelegrafų tarnyba steigtina kuogreičiausia. Pasikeitimas radiotelegramomis su laivais eis atatinkamais tarptautiniais nustatymais. Tiesioginiam susisiekimui tarp sausumos stočių susitariančiose šalyse mokesniai bus lygūs vielų telegrafo taksai ir nebus jokių atsiskaitymų.

10 str.

Atsiskaitymai.

Atsiskaitymai atliekami, išskyrus šioj konvencijoj nurodytus priešingus nustatymus, einant Visuotinės Pašto Sąjungos nurodymais, tos šalies pinigais, kuri kredituoja, atskaitant bendrą jų sumą mainymo kursu, paskelbtu tarpusavinio atsiskaitymo laiko tarpui.

11 str.

Tarpusaviniai pranešimai.

Tarpusaviniai pranešimai apie įsigaliojimo draudimus, taisykles del pašto siuntinių tvarkymo, pinigų ekvivalentą ir visi kiti pranešimai, reikalingi einant tarptautiniais nustatymais ir atatinkamomis vykdymo taisyklėmis, bus suteikti vienų kitiems ne vėliau kaip po mėnesio po šios konvencijos ratifikavimo dienos.

12. str.

Konvencijos galia.

Konvencijos galios laikas neaprėžtas. Kiekviena susitariančių šalių turi teisės pasitraukti iš šios sutarties, pranešdama apie tai 6 mėnesiais anksčiau.

13 str.

Vykdymo taisyklės.

Latvijos administracija pasirūpina išdirbti vykdymo taisykles. Projektas bus įteiktas ne vėliau kaip po dviejų mėnesių nuo konvencijos pasirašymo dienos.

14 str.

Ginčai ir arbitražas.

Atsitikimai, kai nėra sutikimo šios konvencijos interpretacijoj, sprendžiami visų svetimų valstybių arbitražu.

15 str.

Ratifikavimas.

Šioji konvencija privalo būti atatinkamai ratifikuota.

Tatai patikrinant šioji konvencija buvo pasirašyta Rygoje tūkstantis devyni šimtai dvidešimts pirmais metais liepos mėn. dvyliktą dieną trijuose ekzempliориuose.

Dr. J. Puryckis, A. Piip, Z. A. Meierovicz.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 4 d.

— 896 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo dvasiškijai įstatymo pakeitimas.

(L. V. 2. Nr. 32, eilinis Nr. 366).

1. Algų nustatymo dvasiškijai įstatymo V skyrius pakeičiamas taip:

V. Žydų tikyba.

Bendruomenių rabinai . . . . 600 auks.

2. Šiuo įstatymu nustatytas atlyginimas bendruomenių rabinams skaitomas litais, imant už kiekvienus 20 auksinų vieną litą.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 4 d.

— 897 —

Įnosiais sergančių arklių naikinimo taisyklių pakeitimas.

Įnosiais sergančių arklių naikinimo taisyklių (Vyr. Žin. Nr. 89, eilinis Nr. 753) § 11 pakeičiamas šiaip:

„Nustatatant atlyginimą už naikinamus įnosiais sergančius arklius, laikomasi šių maksimalinių normų:

1) už kumelius, kumelaites ligi 1½ metų 200 lt.
2) „ arklį nuo 1½ metų . . . . 400 „
3) „ arklį daugiau kaip 12 metų . . . 200 „

Pastaba. Šis pakeitimas įgyja galios nuo 1922 m. spalių mėn. 1 dienos.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 2 d.

— 898 —

Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymui vykdyti taisyklės.

Vidaus Reikalų Ministeris, eidamas svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 91, eilinis Nr. 761) § 30, kalbamam įstatymui vykdyti leidžia šias taisykles:

1. Svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti įstaigai atidaryti sutikimą valsčių ar miestu tarybos duoda tik patikrinus, ar prašytojas turi teisės tokią įstaigą laikyti (§§16-18), ir ar jai skiriamas butas ir vieta atatinka įstatymo ir šių taisyklių nustatytiems reikalavimams (ist. §§ 8, 9-13, 14 taisyklių 9-17).

2. Įstaigoms atidaryti skiriamų butų patikrinime (ist. § 9) kartu su milicijos atstovu dalyvauja valsčiaus ar miesto valdybos narys arba tarybos šiam reikalui iš savo tarpo išrinktas žmogus.

3. Valsčiaus ar miesto taryba kas metai išanksto nustato, koks leidimų skaičius traktieriams ar alinėms atidaryti bus duodamas. Leidimų skaičius negali būti didesnis kaip svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo § 11 nustatyta.

4. Blaivybės draugijos, kurios nori kurios nors savivaldybės sienose paimti visus ar dalį leidimų įstaigoms svaigiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti, privalo apie tai pranešti savivaldybei ne vėliau kaip ligi lapkričio mėn. 1 dienos.

5. Blaivybės draugijoms nustatytu laiku nieko nepranešus, leidimus ima savivaldybės ar duoda sutikimus juos paimti savaiminiai gyvenantiems atskiriems žmonėms bendra tvarka.

6. Valsčiaus ar miesto tarybos nutarimams patvirtinti apie visišką uždraudimą visų rūšių svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėti įstaigas atidaryti, valsčiaus ar miesto valdyba šaukia visuotinį gyventojų, kurie turi rinkimuose į savivaldybes balso teisės, susirinkimą.

Susirinkimo diena turi būti paskelbta viešai ne vėliau kaip 4 savaitėms prieš susirinkimą.

Susirinkimui paskirtą dieną del mažo susirinkusiųjų skaičiaus neįvykus, ne ankščiau kaip per 2 ir ne vėliau kaip per 4 savaites šaukiamas antras susirinkimas. Jeigu ir antras susirinkimas del aukščiau pasakytos priežasties negali įvykti, klausimas laikomas atmestas ir leidimai duodami bendra tvarka.

Gyventojų visuotinius susirinkimus atidaro valsčiaus ar miesto valdybos pirmininkas, veda ir uždaro susirinkusiųjų iš savo tarpo išrinktas ne mažiau kaip 3 žmonių prezidiumas.

Susirinkimų protokoluose turi būti pažymėta, koks iš viso turinčių teisės balsuoti gyventojų skaičius susirinkime dalyvavo, kokiu būdu atliktas balsavimas ir kiek balsų buvo už ir prieš tarybos nutarimą. Susirinkimo protokolą pasirašo prezidiumas ir keli susirinkimo tam reikalui išrinkti žmonės, apie kurių išrinkimą protokole turi būti pažymėta, nurodant pavardes.

Reikalingam gyventojų skaičiui nesusirinkus, dviem valandom nuo paskelbtos susirinkti valandos išėjus, valsčiaus ar miesto valdybos pirmininkas skelbia susirinkimą neįvykus.

Tokia pat tvarka šaukiami susirinkimai leisti atidaryti svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėti įstaigas tose vietose, kur jos einant svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo § 15, buvo uždraustos.

7. Valsčių ir miestų tarybos, vaduodamosi svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo § 20, gali drausti svaigiuosius gėrimus mažmenomis pardavinėti ir kitu be § 19 nurodytu metu tik arskirais atsitikimais, esant skaitlingiems žmonių susirinkimams, kaip tai: per valsčių ar miestų gyventojų visuotinius susirinkimus, manifestacijas, rekolekcijas ir t. p., visą dieną ar tik tam tikromis valandomis.

8. Svaigiesiems gėrimams pardavinėti krautuvės, alinės ir restoranai arba traktieriai III rūšies gali būti laikomi tik pirmame namo aukšte. Restoranai I ir II rūšies ir laikinieji bufetai gali būti laikomi ir kituose namų aukštuose.

9. Steigti šias įstaigas butuose, kurių grindys yra žemiau kaip gatvės lygis, draudžiama.

10. Šių įstaigų vieši įėjimai ir langai turi išeiti į gatvę arba į aikštę.

11. Įėjimai privalo būti tinkamai įtaisyti ir apšviesti. Viešų įėjimų laiptai turi būti padaryti iš nedegamos medžiagos su geležiniais ramsčiais; koridorių sienos, jeigu jos medinės, turi būti išmuštos veltiniu ir ištinkavotos.

12. Visų įstaigų durys ir langai atidaromi į lauką, langai iš vidaus negali būti nepermatomai apdengti.

13. Visų rūšių įstaigos privalo turėti šiuos butus: krautuvę iš vieno kambario su sandėliu arba rusiu be atskiro įėjimo ir išėjimo. Krautuvės buto grindų plotas, neskaitant sandėlio, miestuose apskrities teisėmis negali būti mažesnis kaip 20 kv. mtr. visose kitose vietose=15 mtr.; alinių, traktierių arba restoranų III rūšies butai," neskaitant virtuvės, privalo turėti ne mažiau kaip 2 kambariu. Kambarių grindys privalo būti vieno lygio. Prie jų gali būti rūsys arba sandėliai. Visų kambarių bendras grindų plotas, neskaitant virtuvių, miestuose apskričių teisėmis negali būti mažesnis kaip 50 kv. mtr., visose kitose vietose —40 kv. mtr. Restoranų III rūšies kambarių bendras grindų plotas miestuose apskričių teisėmis turi būti ne mažesnis kaip 90 kv. mtr. kitose vietose—ne mažiau kaip 70 kv. mtr. Visi kambariai turi būti gretimi ir bendrai surišti; durys išimtos ir jų vietoje gali būti dangos (portjeros). Restoranuose I rūšies gali būti atskiri kambariai arba kabinetai su durimis. Šių įstaigų bendras grindų plotas, neskaitant virtuvių, pri-

valo būti miestuose apskričių teisėmis ne mažesnis kaip 120 kv. mtr. ir kiekvieno atskiro kambario ne mažesnis kaip 9 kv. mtr. Visose kitose vietose bendras grindų plotas—ne mažesnis kaip 80 kv. mtr. ir kiekvieno atskiro kambario—9 kv. mtr.

Visų rūšių įstaigų kambarių aukštumas miestuose apskričių teisėmis turi būti ne žemesnis kaip 3 mtr., o kitose vietose—2,7 mtr.

Pastaba. Buto didumo ir svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėti įstatymo § 13 numatyti reikalavimai šiems metams leistoms įstaigoms netaikomi.

14. Alinėms, traktieriams arba III rūšies restoranams laikyti atskirus kambarius arba kabinetus ir minkštus baldus draudžiama.

15. Visų rūšių įstaigų butai privalo būti tinkamai apšviesti, vėdinami ir negali turėti netarpinių įėjimų į gyvenamus kambarius.

I pastaba. Butai turi būti tinkamai šildomi ir gerai veikti krosnys.

II pastaba. Visų rūšių svaigiųjų gėrimų įstaigų privalo būti gerai įtaisytos išeinamosios vietos atskirai vyrams ir moterims su atatinkamais parašais, be to turi būti apšviestos ir turėti įtaisymus tekančiam vandeniui rankoms plauti.

16. Butų sienos privalo būti išbaltintos arba nudažytos aliejiniais dažais ir švariai laikomos. Sienos gali būti papuoštos įvairiais piešiniais ir vaizdais, kurie neįžeidžia žmogaus doros jausmų.

I pastaba. I ir II rūšies restoranuose sienos leidžiama išlipinti popieriu.

II pastaba. Tinkuotos sienos privalo būti kas metai baltinamos, o išlipintos popieriu —atnaujinamos.

17. Alinėse ir traktieriuose ir visų rūšių restoranuose stalai privalo būti taip sustatyti, kad žmonės galėtų liuosai sėdėti ir kad tarp sėdinčiųjų prie stalų būtų liuosas praėjimas ne mažiau kaip ½ mtr. platumo. Tankiau stalai statyti draudžiama.

18. Visose įstaigose privalo būti švariai laikomos durys, langai, grindys, bufetai, spintos indams, gėrimams ir valgomiems produktams. Stalai, suolai, kėdės ir kiti baldai privalo buti nudažyti aliejiniais dažais, arba padengti laku. Stalai ir bufetai gali būti dengti ir marmuru. Vartoti žalvariniai dažai draudžiama. Grindys turi būti kasdien plaunamos.

19. Visose svaigiųjų gėrimų įstaigose arba jų virtuvėse gyventi arba nakvoti draudžiama.

Pastaba. Apsaugos tikslu restoranuose ir dideliuose traktieriuose nakties laiku galima palikti vienas tarnautojas dežuruoti; paskutiniam turi būti kilnojamoji lova.

20. Kiekvienoje įstaigoje privalo būti viešai laikomi valgių ir gėrimų kainoraščiai.

21. Alinėse stalai ir bufetai, jei jie nėra dengti marmuru, privalo būti apdengti šviesios spalvos cerata ir visados švariai laikoma.

22. Visų rūšių rostoranuose, traktieriuose ir bufetuose, kur duodami karšti valgiai, stalai turi būti apdengti baltomis staltiesėmis.

23. Kiekvienam kambaryje privalo būti metalinės ar purpurinės spiaudyklės ir ant sienų iškabinti parašai: „ant grindų spiaudyti draudžiama".

24. Valgomuose kambariuose ir bufetuose privalo būti uždengtuose induose virinto vandens gerti.

25. Valgomieji produktai bufetuose privalo būti apsaugoti nuo musių ir dulkių, laikant po stiklu, šydu ar sietu. Liesti produktus rankomis griežtai draudžiama.

26. Valgiai turi būti gaminami švariai iš tinkamų vartojimui produktų. Sugedusieji produktai laikyti draudžiama.

27. Indai valgiams virti turi būti metaliniai, kas mėnuo cinkuojami ir po vartojimo mazgojami karštu vandeniu ir švariai laikomi. Nešvariuose induose paduoti valgius draudžiama.

28. Įstaigose, kur gaminami karšti valgiai iš virtuvės privalo būti patogus susisiekimas su bufetu, ar valgomaisiais kambariais. Virtuvės nuo šių kambarių privalo būti atskirtos stora siena, o miestuose apskričių teisėmis ir koridoriais, arba pereinamaisiais kambariais, kad kvapas ir dūmai iš virtuvės neįeitų į lankomuosius kambarius.

29. Iš virtuvės privalo būti išėjimas į kiemą; virtuvės privalo būti atskirtos nuo duobių pamazgoms ar nešvarių vietų storomis plytų arba tinkavotomis medinėmis sienomis, arba turi būti nuo tokių vietų ne mažiau kaip 6 mtr. tolumo.

30. Virtuvėse privalo būti reikalingi valgiams gaminti įtaisymai: plyta, metalinis kubas vandeniui virti, rezervuaras su kranu šaltam vandeniui, lentyna indams ir t. t.

31. Virtuvėse ar lankomuosiuose kambariuose laikyti pamazgoms kibirus, mazgotes, skudurus, šluotas ir t. p. draudžiama.

32. Kiekvienoje įstaigoje turi būti vieta valgomiems daiktams ir gėrimams sudėti, o taip pat ledunės su ledais. Ledunės gali būti įtaisytos kambariuose. Vieton ledunės gali būti rūsys. Svaigieji gėrimai ledunėse (rūsyse) laikomi užrakinamose spintose skyrium nuo valgomų daiktų.

33. Tarnautojai ir padavėjai turi būti švariai apsirėdę. Paduodant valgius jie turi nešioti švarias baltas prijuostes.

34. Sergantiems odos arba kitomis limpamomis ligomis dirbti svaigiųjų gėrimų įstaigose draudžiama.

I pastaba. Priimant tarnautoją, įstaigos savininkas privalo reikalauti iš tarnautojo gydytojo liudymą apie sveikatą.

II pastaba. Miesto ir apskrities gydytojas turi teisės patikrinti šių įstaigų tarnautojų sveikatą.

35. Susirgus kam nors iš tarnautojo šeimynos narių limpama liga (šiltinė, raupais, skarlatina ir k.) darbuotis jam šioje įstaigoje draudžiama.

36. Vabždžiai: utėlės, blakės ir kiti parazitai privalo būti naikinami nekenksmingais žmonių sveikatai nuodais, arba kitokiais būdais.

37. Pasilinksminimai, šokiai, vestuvės, koncertai, susirinkimai ir prakalbos be tam tikro apskrities viršininko leidimo daryti svaigiųjų gėrimų įstaigose draudžiama.

38. Lošti kortomis, domino — kauleliais, rulete, kegelbanais ir kitais azartiniais lošimais svaigiųjų gėrimų įstaigose draudžiama.

39. Apie visus žmones, kurie savo elgimosi, kaip tai bereikalingu pinigų aikvojimu ar kitais, pasirodytų įtartini, įstaigų savininkai ar jų įgalioti asmens tuojau praneša savo rajono milicijos viršininkui.

40. Visų įstaigų savininkai privalo žiūrėti savo įstaigose doros, palaikyti tvarką ir ramybę, drausti paleistuvybę ir žmogaus dorą įžeidžiančius pasielgimus.

41. Prie kiekvienos įstaigos buto privalo būti iškaba, kurioje rašoma tiktai įstaigos pavadinimas, firma ir savininko vardas ir pavardė.

42. Kiekvienoje svaigiųjų gėrimų įstaigoje privalo būti blaivybės periodinių ir nepieriodinių leidinių, kurių vardai bus paskelbti atskiru įsakymu. Be to turi būti pasiskaityti laikraščių, iš kurių valdžios oficiozas privalomas.

43. Šios taisyklės kiekvienoje svaigiųjų gėrimų įstaigoje turi būti iškabintos žymioje vietoje.

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

K. Degutis
Savivaldybių Departamento Direktorius.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 13 d.

— 899 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamus iš Lietuvos linus.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamus iš Lietuvos linus nustatau šią muito rinkliavą:

Grup.	Linų pavadinimas.	
I.	Už šukuotus linus I, II, III rūšies, kurie neturi nė pakulų, nė nuobrukų, nė spalių	40 lt. už 100 klg.
II.	Už apdirbtus linus (mintus, bruktus), mirkytus, klotus ir pakulas, kurie turi šukuoto pluošto (Faser) ir pakulų (Werg) išviso ne mažiau kaip 78% bendro svar. Į šią grupę įeina pagal normalinį Lietuvos asortimentą šios rūšys: mirkyti, brukti linai — R.Z.K. SPK.PK.K. kloti, brukti linai — I, II, III, rūšies, pakulos I, II rūšies.	32 „ „ „
III.	Už apdirbtus linus (mintus — bruktus), mirkytus ir klotus, neapdirbtus linus (nebruktus, mirkytus arba klotus). pakulas — bendrai linus ir pakulas, kurios turi nuobrukų ne mažiau kaip 27% bendro svarumo . . . . Į šią grupę įeina pagal normalinį Lietuvos asortimentą šios rūšys: linai mirkyti, brukti W.D.DW; linai kloti, brukti IV rūšies; linai ne brukti — I, II, III, rūšies; pakulos III, IV rūšies.	13 „ „ „
IV.	Už nuobrukas kratytas ir šukšt. linus apdirbtus ir neapdirbtus.	2 „ „ „

I pastaba. Kiekviename vagone turi būti kraunama tik viena linų grupė. Kraunant viename vagone keletą grupių, visi to vagono linai turi būti apmokami aukščiausiu tame vagone įkrautos grupės išvežamu mokesniu.

II pastaba. Kadangi linai gali būti skirstomi į rūšis ne tiktai pagal pluošto, pakulų ir nuobrukų sudėties, bet taip pat ir pagal pluošto tvirtumo ir klojimo armirkymo laipsnio tobulumo ir kadangi mūsų krašte yra daugybė linų sortojamų kitais, be čia nurodytų būdų, eksportieriams leidžiama, prašant leidimų linams išvežti, pristatyti atatinkamus linų pavyzdžius. Šiuo atsitikimu duodami leidimai ir apmokamas muitas, žiūrint pristatytų linų pavyzdžių rūšių.

V. Petrulis
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 14 d.

— 900 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

Vaduodamasis garo katilų rinkliavos įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 84, eilinis Nr. 723) § 11 pastaba, šiuo nustatau garo katilų rinkliavos įnešimo į Valstybės Iždą terminą š. m. gruodžio m. 1 d.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. spalių m. 14 d.

— 901 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos skelbimas.

Eidamas piniginio vieneto įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 103, eilinis Nr. 806) § 4 ir Ministerių Kabineto š. m. rugsėjo mėn. 30 d. nutarimu, šiuo skelbiu, kad nustatytos įstatymuose baudų sumos, teismo bylų priklausomybės sumos, visokie mokesniai ir kitų rinkliavų tarifai ir taksos, kurios nėra ligi šiam laikui įstatymų leidžiamuoju keliu pakeistos į naują valiutą keičiamos į litus šiuo būdu: baudų ir teismo priklausomybės sumos, mokesniai, tarifai ir taksos, kurios yra nustatytos:

1. 1919 m. dalinamos į 2 ir gauta suma pavadinama litais
2. 1920 „ „ „5„ „ „ „ „
3. 1921 „ „ „15„ „ „ „ „
4. 1922 „ „ „20„ „ „ „ „

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 20 d.

— 902 —

Vidaus Reikalų Ministerio įsakymas.

Lietuvių katalikų draugijos „Blaivybė" mėnesinį laikraštį „Sargyba" einant svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 91, eilinis Nr. 761) § 27, šiuo laikau blaivybės reikalams skiriamu periodiniu leidiniu. Šis laikraštis turi būti laikomas visose svaigiesiems gėrimams pardavinėti įstaigose.

K. Oleka,
Vidaus Reikalų Ministeris.

K. Degutis,
Savivaldybių Departamento Direktorius.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 29 d.

— 903 —

Krašto Apsaugos Ministerio įsakymas.

Vaduodamasis rekvizicijų ir nepaprastų mokesnių įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 56, eilinis Nr. 535) § 8, šiuo skelbiu nepaprastą raguočių rekviziciją.

Majoras Inžinieris Sližys,
Krašto Apsaugos Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 14 d.

— 904 —

Respublikos Prezidento įsakymas.

Pirmojo Seimo sušaukimas.

Pasirėmęs Lietuvos Valstybės Konstitucija (§ 26) ir Seimo Rinkimų Įstatymu (§ 88), šiuo šaukiu Seimą, skirdamas jam susirinkti šių metų lapkričio mėn. 13 dieną.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 9 d.

— 905 —

Seimo narių sąrašas.

Nr.	Pavardė ir vardas.	Amžius.	Užsiėmimas.
1.	Ambrozaitis Kazys	30	St. Seimo narys
2.	Akmenskis Juozas	40	Visuomenės darbuotojas
3.	Aleliūnas Tadas	50	Amatnikas
4.	Balčas Stasys	36	Ūkininkas
5.	Bistras Leonas	32	Universiteto docentas
6.	Beržinskas Viktoras	48	Šaltkalvis-mechanikas
7.	Bruckus Julis	51	Gydytojas
8.	Bičiūnas Vytautas	29	Laikraštininkas
9.	Bergeris Juozas	38	Gydytojas
10.	Borkertas Juozas	38	Miško sargas
11.	Bagdžius Gabrielius	27	Mažažemis
12.	Čepinskis Vincas	51	Profesorius
13.	Draugelis Eliziejus	34	Gydytojas
14.	Dominas Kazys	25	Amatninkas
15.	Galdikienė Magdalena	30	Mokytoja
16.	Galinis Vincas	25	Mokytojas
17.	Gvildienė Emilija	35	Mokytoja
18.	Grinius Kazys	55	Gydytojas
19.	Garfunkelis Levas	26	Žydų Tautos Reik. Ved.
20.	Jočys Petras	27	St. Seimo narys
21.	Josiukas Petras	27	Visuomenės darbuotojas
22.	Jokantas Kazys	41	Gydytojas
23.	Jurgutis Vladas	37	Profesor'us
24.	Kairys Steponas	46	Inžinierius
25.	Karoblis Vincas	55	Teisingumo Ministeris
26.	Kregždė Petras	28	Agronomas
57.	Kardišauskas Andrius	29	St. Seimo narys (ūkin.)
28.	Kasakaitis Vaclovas	27	Gimn. mokytojas
29.	Kromeris Henrikas	42	Gelžkelietis
30.	Krupavičius Mykolas	38	Kunigas
31.	Kosarskis Kalikstas	50	Inžinierius
32.	Kvieska Vincas	32	Gimnazijos mokytojas
33.	Konkulevičius Mykolas	44	Miškų Inspektorius
34.	Kudla Kazys	31	Ūkininkas
35.	Kuzminskis Povilas	40	Ūkininkas
36.	Kubickis Jonas	40	Darbininkas
37.	Lašas Vladas	42	Gydytojas
38.	Lapinskas Ignas	45	Ūkininkas
39.	Liaus Bronislovas	45	Kunigas
40.	Markauskas Mečius	30	Advokatas
41.	Mieleška Vincas	29	Kunigas
42.	Mikšys Peliksas	30	Veterinorius
43.	Makauskas Jonas	37	Provizorius
44.	Matulaitis Kazys	37	Lauko darbininkas
45.	Natkevičius Vladas	36	Karininkas
46.	Norkūnas Povilas	28	Dvaro darbininkas
47.	Olekas Kazys	40	Teisininkas (Vid. R. M-is)
48.	Požela Vladas	42	Advokatas
49.	Petkevičaitė Gabrielė	62	Gimnazijos mokytoja
50.	Purėnienė Liuda	35	Pris. adv. padėjėja
51.	Pilkauskas Antanas	31	Valdininkas
52.	Plečkaitis Jeronimas	34	Mažežemis
53.	Rimkus Antanas	34	Apskr. Vald. narys
54.	Račkauskas Vytautas	41	Inžinierius
55.	Radzevičius Petras	28	St. Seimo narys
56.	Ralys Kazys	36	Rašytojas
57.	Raulinaitis Pranas	26	Teisininkas
58.	Riauka Sikstas	32	Ūkininkas
59.	Staugaitis Jonas	54	Gydytojas
60.	Starkus Zigmas	29	St. Seimo narys
61.	Stulginskis Aleksandras	38	Agronomas
62.	Sleževičius Mykolas	37	Advokatas
63.	Skardinskas Vladas	39	Statybos inžinierius
64.	Steponavičius Jonas	42	Daktaras—kunigas
65.	Šilingas Stasys	36	Juristas
66.	Šmulkštys Antanas	36	Kunigas
67.	Šukys Kazys	38	Gelžkelio kontrolierius
68.	Tornau Aleksandras	27	Apskr. Vald. narys
69.	Tumėnas Antanas	42	Teisininkas
70.	Toliušis Zigmas	32	Juristas
71.	Urbonas Jonas	57	Ūkininkas
72.	Vailokaitis Juozas	42	Kunigas
73.	Venslauskis Kazys	42	Prisiekusis advokatas
74.	Viliūnas Pranas	40	Mokytojas
75.	Volkovickis Kazys	25	Valdininkas
76.	Žygelis Balys	36	Mokytojas

Pastaba. Dviejų VI Rinkimų Apygardos atstovų pavardės ir vardai bus paskelbti vėliau.

P. Leonas
Vyriausios Rinkimų Komisijos Pirmininkas

Nariai B. Fridmanas, K. Jokantas, V. Mačys

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. lapkričio m. 13 d.

Nr. 115

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 906 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą šią Lietuvos Respublikos 1922 metų pajamų sąmatą.

Lietuvos Respublikos 1922 metų bendroji pajamų sąmata.

(pagal paragrafus).

PAPRASTOSIOS PAJAMOS.

I. SKYRIUS.

Tiesioginiai mokesniai.

		Auksinų.
§ 1.	Iš žemės ūkio ir nekilnojamojo turto	194.250.000
§ 2.	Iš prekybos ir pramonės . .	114.966.000
§ 3.	Iš piniginių kapitalų ir bendro uždarbio	100.000
	Viso I skyrius . . .	309.316.000

II. SKYRIUS.

Netiesioginiai mokesniai.

§ 4.	Iš gėrimų	457.523.000
§ 5.	Iš tabako	81.037.000
§ 6.	Iš papirosų, gilzių ir supiaustyto papirosinio popierio . .	202.300
§ 7.	Iš degtukų	6.001.300
§ 8.	Iš įvairių pramonės gaminių akcyžė	3.506.400
§ 9.	Muitai	932.900 000
	Viso II skyrius . . .	1.481.170.000

III. SKYRIUS.

Pošlinos.

§ 10.	Žyminis, teismo, kanceliarijos ir dokumentų mokesnis . . .	77.464.000
§ 11.	Iš paveldimojo turto rinkliava	22.433.000
§ 12.	Draudimas	—
§ 13.	Įvairios rūšies pošlinos . . .	109.573.700
	Viso III skyrius . . .	209.470.700

IV. SKYRIUS.

Valstybinis pelnas (regalijos).

§ 14.	Pašto rinkliava	60.240.000
§ 15.	Telegrafo rinkliava	50.265.000
§ 16.	Telefono rinkliava	27.604.000
§ 17.	Monopolizuotoji prekyba . . .	48.000.000
	Viso IV skyrius . . .	186.109.000

V. SKYRIUS.

Valstybinis turtas ir kapitalas.

		Auksinų.
§ 18.	Iš miškų pajamos	672.171.000
§ 19.	Iš kilnojamojo ir nekilnojamojo valstybinio turto	4.968.968
§ 20.	Iš žemės ūkio ir turto	17.369.838
§ 21.	Iš žemės tvarkymo	800.000
§ 22.	Plačiųjų gelžkelių rinkliava . .	664.644.000
§ 23.	Siaurųjų gelžkelių rinkliava .	75.954.293
§ 24.	Plentų ir vieškelių pajamos . .	1.155.000
§ 25.	Vandens kelių įplaukos . . .	9.120.000
§ 26.	Valstybės dirbtuvės, pramonės, technikos įstaigos ir sandėliai	21.269.677
§ 27.	Iš leidžiamųjų valdžios laikraščių, knygų ir spauzdinių	5.368.350
§ 28.	Nuo valstybei priklausančio kapitalo pelnas	5.282.000
	Viso V skyrius . . .	1.478.103.126

VI. SKYRIUS.

Valstybinių turtų perleidimas.

§ 29.	Iš parduotojo nekilnojamojo valst. turto	25.045.000
	Viso VI skyrius . . .	25.045.000

VII. SKYRIUS.

Grąžinimas paskolų, duotų ūkių įsteigimui.

§ 30.	Grąžinimas paskolų, duotų ūkių įsteigimui	—
	Viso VII skyrius . . .	—

VIII. SKYRIUS.

Valstybės iždo padengimas.

§ 31.	Paskolų ir kitų išlaidų grąžinimas	426.751.925
§ 32.	Už mokslą mokesniai ir dailės įstaigų pajamos	5.693.985
§ 33.	Valstybės iždui iš įvairių šaltinių pašalpos	—
	Viso VIII skyrius . .	432.445.910

IX. SKYRIUS.

Įvairios rūšies pajamos.

§ 34.	Įvairios laikino pobūdžio pajamos	56.887.000
§ 35.	Įvairios netikėtos pajamos . .	29.142 714
	Viso IX skyrius . . .	86.029.714
	Viso paprastų įplaukų	4.207.689.450

NEPAPRASTOS PAJAMOS.

§ 36.	Paskolos	104.590.639
	Viso paprastų ir nepaprastų pajamų bendrai	4.312.280.089

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 907 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą šią Lietuvos Respublikos 1922 metų išlaidų sąmatą.

Lietuvos Respublikos 1922 metų išlaidų sąmata.

(sulig paragrafų).

Eilin. Nr.	§§		Auksinų.
		AUKŠTOSIOS VALSTYBĖS ĮSTAIGOS.	
		Respublikos Prezidentas.	
1	1.	Lietuvos Respublikos Prezidento išlaikymas	650.000
2	2.	Respublikos Prezidento Kanceliarijos išlaikymas	261.513
3	3.	Respublikos Prezidento Rūmų išlaikymas	605.895
4	4.	Kelionės išlaidos ir pašalpos	10.000
5	5.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	697.238
		Viso Respublikos Prezidento	2.224.646
		Steigiamasis Seimas.	
6	1.	Steigiamojo Seimo narių išlaikymas	6.507.000
7	2.	Steigiamojo Seimo tarnautojų išlaikymas	1.210.570
8	3.	Steigiamojo Seimo Kanceliarijos išlaikymas	1.275.000
9	4.	Steigiamojo Seimo Rūmų išlaikymas	1.287.140
10	5.	Įvairios išlaidos	398.000
11	6.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	4.666.000
		Viso Steigiamojo Seimo	15.343.710
		VYKDOMOJI VALDŽIA.	
		Ministerių Kabinetas.	
		Bendros valdymo išlaidos.	
12	1.	Ministerių Kabineto įstaigų išlaikymas	11.465.960
13	2.	Specialinės išlaidos	1.200.000
14	3.	Visuotinio gyventojų surašymo išlaidos	15.576.500
15	4.	Vyriausios Rinkimų Komisijos išlaidos	8.022.775
16	5.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	950.000
		Viso Ministerių Kabineto	37.215.235
		Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija.	
		Finansų Departamentas.	
		Bendros valdymo išlaidos.	
17	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	9.018.760
18	2.	Vietos įstaigų išlaikymas	11.258.140
19	3.	Įvairios išlaidos	1.516.320
20	4.	Valstybės Iždo nuostoliai	125.000
		Trobesių statymas ir nekilnojamųjų turtų įgijimas ir remontas.	
21	5.	Valstybinių butų įgijimas ir taisymas	16.261.600
		Paskolos.	
22	6.	Įvairiuose atsitikimuose įstaigoms ir asmenims paskolos	409.450.000
		Sąmatos nenumatytiems netikėtiems reikalams.	
23	7.	Sąmatomis nenumatytiems reikalams	2.000.000
24	8.	Valstybės Iždo privatinėse akcinėse įstaigose dalyvavimas	—
25	10.	Likusių neapmokėtų sąmatoms užsidengus išlaidų padengimui	150.000
26	11.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	35.023.220
		Nepaprastos išlaidos.	
27	1.	Valstybės iždinėms komerc. operac. vesti kapitalas	2.000.000
		Viso Finansų D-to paprastų ir nepaprastų išlaidų	486.803.040
		Rinkliavų Departamentas.	
		Bendros valdymo išlaidos.	
28	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	2.256.803
29	2.	Vietos įstaigų išlaikymas	3.528.880
30	3.	Įvairios administracijos išlaidos	152.000
31	4.	Ženklų ir spauzdinių gaminimas	8.640.000
32	5.	Įvairios valdymo išlaidos	75.000
33	6.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	4.983.632
		Viso Rinkliavų Departamento	19.636.315
		Akčyžės Departamentas.	
		Bendros valdymo išlaidos.	
34	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	1.938.050
35	2.	Vietos įstaigų išlaikymas	2.906.481
36	3.	Įvairios išlaidos	515.000
37	4.	Ženklų ir spauzdinių gaminimas	20.000
38	5.	Įvairios valdymo išlaidos	110.000
39	6.	Namų įgijimas ir išlaikymas	60.000
40	7.	Mokesniai ir rinkliavos nuo valstybinių turtų	60.000
41	8.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	1.250.000
		Nepaprastos išlaidos.	
42	1.	Valstybinio degtinės monopolio įvedimo paruošiamiems darbams atlikti	10.000.000
		Viso Akčyžės Dep. paprastų ir nepaprastų išlaidų	16.859.531

Prekybos ir Pramonės Departamentas.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
43	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	1.766.600
44	2.	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	191.410
45	3.	Įvairios administracijos išlaidos	214.000
		Prekyba ir pramonė.	
46	4.	Prekybos ir pramonės pagerinimui	69.000
47	5.	Pereinamųjų Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos žinion pramonės įmonių išlaikymas .	266.020
48	6.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	1.077.500
		Viso Prek. ir Pramon. Dep-to	3.584.530

Matų, Saikų, Svarstyklių ir Probavimo Rūmai.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
49	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	470.550
50	2.	Įvairios išlaidos	110.700
51	3.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	226.000
		Viso M., S., Sv. ir Prob. Rūmų	807.250

Muitinių Departamentas.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
52	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	813.740
53	2.	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	6.785.880
54	3.	Įvairios valdymo išlaidos . .	600.000
		Trobesių statymas, nekilnojamojo turto įgijimas ir remontas.	
55	4.	Trobesių statymas, įgijimas ir išlaikymas	300.000
		Bendros valdymo išlaidos.	
56	5.	Pasienio sargybos išlaikymas .	10.120.565
57	6.	Dovanos ir pašalpos	15.000
58	7.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	5.648.000
		Viso Muitinių Departamento	24.283.185

Centralinis Statistikos Biūras.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
59	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	772.340
60	2.	Įvairios išlaidos	13.500
61	3.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	428.325
		Nepaprastos išlaidos.	
62	1.	Visuotinio gyventojų surašinėjimo išlaidos	30.000
		Viso Centr. Stat. Biūro paprastų ir nepaprastų išlaidų	1.244.165

Centralinė Technikos Chemijos Laboratorija.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
63	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	1.317.080
		Nekilnojamojo turto įgijimas ir remontas.	
64	2.	Nekilnojamojo turto įgijimas ir remontas	909.695
65	3.	Įvairios išlaidos	20.000
66	4.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	400.000
		Viso Centr. Chem Laborator.	2.648.775
		Viso Fin., Prek. ir Pram. M-jos paprastų ir nepapr. išlaidų	555.864.791

Susisiekimo Ministerija.

Inspekcija ir Ministerijos Kanceliarija.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
67	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	938.140
68	2.	Įvairios išlaidos	122.400
		Švietimas, menas ir kūryba.	
69	3.	Technikinės mokyklos išlaikymas	1.568.396
70	4.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	695.935
		Viso Insp. ir M-jos Kanceliarijos	3.324.871

Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdyba.

Eilin. Nr.	§§		
		Bendros valdymo išlaidos.	
71	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	3.483.780
72	2.	Įvairios išlaidos	138.300
		Paštas, telefonas ir telegrafas.	
73	3.	Pašto, telegrafo ir telefono įstaigos išlaikymas	26.114.940
74	4.	Pašto ženklų gaminimas . . .	250.000
75	5.	Įvairios korespondencijos siuntinėjimo išlaidos	5.670.000
76	6.	Įgijimas ir išlaikymas arklių, vežimų ir pakinktų pašto vežiojimui ir telegrafo telefono linijų aptarnavimui	652.000
77	7.	Telegrafo ir telefono linijų išlaikymas	18.900.000
		Apšvieta.	
78	8.	Pašto, telegrafo ir telefono kursų išlaikymas	93.000
		Trobesių statymas, nekilnojamojo turto įgijimas ir remontas.	
79	9.	Trobesių statymas ir remontas	1.500.000
80	10.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	41.619.000
		Viso Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos	98.421.020

Plačiųjų Geležkelių Tarnyba.

Eilin. Nr.	§§		
81	1.	Eksploatacijos išlaidos . . .	232.589.830
82	2.	Įgijimui inventoriaus	31.607.220
83	3.	Naujiems darbams	31.967.000
84	7.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	219.272.840
		Viso Plačiųjų Geležkelių	515.436.890

Siaurųjų Geležkelių Tarnyba.

Eilin. Nr.	§§		
85	4.	Eksploatacijos išlaidos	47.289.440
86	5.	Judomojo turto ir inventoriaus įgijimas	4.800.000
87	6.	Naujiems darbams	8.420.000
88	8.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	29.142.448
		Viso Siaurųjų Geležkelių Tarnybos	89.651.888

Eilin. Nr.	§§		

Plentų ir Vandens Kelių Valdyba.

Bendros valdymo išlaidos.

Centralinių įstaigų išlaikymas.

89	1.	Valdybos etatų išlaikymas . .	1.242.760
90	2.	Auto garažas	1.470.000
91	3.	Centralinis sandėlis	55.000
92	4.	Buveinių išlaikymas ir įtaisymas	215.000

Vietos įstaigų išlaikymas.

93	5.	Plentų rajono etatų išlaikymas	656.860
94	6.	Vandens kelių rajono etatų išlaikymas	689.680
95	7.	Automobiliai	232.500
96	8.	Arkliai, vežimai ir pakinktai .	80.000
97	9.	Sandėliai	135.000
98	10.	Buveinių išlaikymas ir įtaisymas	183.000

Bendri valdymo reikalai.

99	11.	Įvairios išlaidos	814.000

Plentai ir vandens keliai.

Plentai.

100	12.	Plentų ir kelių tyrinėjimai . .	400.000
101	13.	Plentų ir tiltų remontas, atstatymas ir išlaikymas	63.276.666

Vandens keliai.

102	14.	Vandens kelių tyrinėjimas . .	400.000
103	15.	Gidrotechnikos įtvarai	2.662.880
104	16.	Farvaterio tvarkoje išlaikymas	1.682.160
105	17.	Laivai, mašinos ir gidrotechnikos inventorius	8.309.040
106	18.	Vandens kelių eksploatacija .	1.507.320
107	19.	Dirbtuvių įtaisymas ir išlaikymas	527.400
108	20.	Gidrometrijos įtvarai	187.000

Nekilnojami turtai.

109	21.	Trobesių (civilinių įtvarų) statymas ir remontas	2.000.000
110	22.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	32.880.820
		Viso Plentų ir Vandens Kelių Valdybos	119.607.086
		Viso Susisiekimo Ministerijos	826.441.755

Vidaus Reikalų Ministerija.

Ministerijos Kanceliarija.

Bendros valdymo išlaidos.

111	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	1.824.827
112	2.	Įvairios išlaidos	81.000
113	3.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	608.800
		Viso Ministerijos Kanceliarijos	2.514.627

Savivaldybių Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

114	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	782.340
115	2.	Įvairios valdymo išlaidos . .	197.600

Apšvieta.

116	9.	Įvairių kursų išlaikymas . .	21.000

Įvairios pašalpos.

117	11.	Įvairios pašalpos ir atlyginimai	300.000
118	12.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	820.000
		Viso Savivald. Departamento	2.120.940

Piliečių Apsaugos Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

119	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	2.188.520
120	2.	Įvairios valdymo išlaidos . .	2.433.309

Milicija.

121	3.	Apskričių viršininkų ir milicijos išlaikymas	41.244.200

Apšvieta.

122	9.	Įvairių kursų išlaikymas . .	160.000
123	10.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	38.617.800
		Viso Piliečių Apsaugos D-to	84.643.829

Sveikatos Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

124	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	887.880
125	2.	Įvairios valdymo išlaidos . .	370.000

Sveikatos reikalai.

126	4.	Sveikatos reikalų rūpinimas .	18.388.049

Apšvieta.

127	9.	Įvairių kursų išlaikymas . .	100.000

Įvairios pašalpos.

128	10.	Mokslus einantiems pašalpos	150.000
129	11.	Įvairiuose atsitikimuose pašalpos ir atlyginimai	285.000
130	12.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	9.070.000
		Viso Sveikatos Dep-to	29.250.929

Darbo ir Socialės Apsaugos Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

131	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	506.680
132	2.	Įvairios išlaidos	76.000
133	5.	Darbo ir Socialės Apsaugos Inspekcijų išlaikymas . . .	617.400

Įvairios pašalpos.

134	11.	Įvairios pašalpos ir atlyginimai	2.974.000

Socialė apsauga.

135	12.	Tremtin. ir belaisvių grąžinimas	17.191.270
136	13.	Labdarybės įstaigų išlaikymas	2.490.000
137	14.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	11.940.000
		Viso Darbo ir Soc. Apsaugos D-to	35.795.350

Tikybų Departamentas.

Bendros valdymo išlaidos.

138	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	184.870
139	2.	Įvairios išlaidos	16.000

Tikyba.

140	6.	Tikybinių įstaigų išlaikymas .	6.207.310

Švietimas.

141	10.	Mokslus einantiems pašalpos .	524.800

Eilin. Nr.	§§		
		Įvairios pašalpos.	
142	11.	Įvairios pašalpos ir atlyginimai	635.000
143	12.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	50.000
		Viso Tikybų Dep-to	7.617.980

Lietuvos Atstatymo Komisariatas.

Bendros valdymo išlaidos.

144	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	1.202.380
145	2.	Įvairios išlaidos	711.000
146	7.	Apskričių technikų išlaikymas	396.660
147	8.	Krašto atstatymo reikalams rūpinti	135.000
		Švietimas.	
148	9.	Kursų išlaikymas	455.600
149	10.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	323.575
		Viso Lietuvos Atstatymo Komisariato	3.224.215
		Viso Vidaus Reikalų Ministerijos	165.167.870

Užsienio Reikalų Ministerija.

Bendros valdymo išlaidos.

150	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	3.005.940
151	2.	Įvairios administracijos išlaidos	2.641.500
152	3.	Buto išlaikymas	776.339
		Susisiekimas su užsieniu.	
153	4.	Atstovybių išlaikymas	42.489.860
154	5.	Konsulatų išlaikymas	8.609.384
155	6.	Įvairios išlaidos	8.624.050
156	7.	Lietuvos dalyvavimas internacionalinėse arba bendrose Valstybių įstaigose	5.700.000
157	8.	Lietuvos Rytų Komisijos sąmata ir laikraščio „Litwa" leidimas .	2.139.280
158	9.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	76.875.900
		Nepaprastos išlaidos.	
159	A.	Taikos sutarčiai su Rusija vykdyti	5.702.600
160	B.	Perkrovimas ir pervežimas reevakuoto turto per Latviją . .	3.528.741
161	C.	Sienų nustatymas su Latvija . .	3.780.600
162	D.	Bylai su Lenkija (tiesioginėms deryboms, atstovavimui prie Tautų Sąjungos ir kt.)	14.354.000
163	E.	Praeitų metų nenumatytų išlaidų ir skolų likvidavimas Lietuvoje ir užsieniuose	10.155.748
164	F.	Klaipėdos reikalams	648.000
165	G.	Lietuvos reikalų gynimas svetimoj spaudoj ir specialiai leidiniai	1.000.000
166	H.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	32.175.000
167	I.	Tremtinių grąžinimo reikalams .	1.000.000
168.	K.	Išlaidoms padarytoms Rusijos badaujantiems šelpti	561.030
169	L.	„Metropolio" namo pirkimui .	7.300.000
170	M.	Specialis Ministerio Pirmininko kreditas Vilniaus krašto reikalams ir kitiems	23.119.780
		Viso Užsienio Reikalų Ministerijos paprastų ir nepaprastų išlaidų	254.187.752

Lietuvos Telegramų Agentūra „Elta".

Bendros valdymo išlaidos.

171	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	1.027.920
172	2.	Įvairios administracijos išlaidos	2.886.000
173	3.	Butų išlaikymas	138.000
174	4.	Įvairūs abonementai ir telegramų ekspedicija	60.000
175	5.	Eltos atstovų dalyvavimas tarptautinėse konferencijose užsieniuose	150.000
		Susisiekimas su užsieniu.	
176	6.	Eltos skyrių išlaikymas užsieniuose	2.526.600
177	7.	Įvairios išlaidos	2.366.080
178	8.	Įvairūs abonementai ir telegramų ekspedicija	1.553.400
179	9.	Likvidavimui 1921 m. skolų .	1.800.000
180	10.	Valiutos svyravimas 1922 m. .	3.500.000
181	11.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	14.400.000
		Viso Lietuvos Telegramų Agentūros „Eltos"	30.408.000

Švietimo Ministerija.

Bendros valdymo išlaidos.

182	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	1.886.290
183	2.	Įvairios administracijos išlaidos	320.000
184	3.	Vietos administracijos įstaigų išlaikymas	1.334.460
		Mokslo ir dailės įstaigų bei mokyklų laikymas.	
185	4.	Universitetas	22.629.194
186	5.	Aukštajam mokslui pašalpos .	1.450.000
187	6.	Centralinis knygynas	675.270
188	7.	Valstybės Archaiologijos Komisija	587.505
189	8.	Gamtos tyrimo stotis	328.720
190	9.	Knygų, vadovėlių leidimo Komisija	2.044.140
191	10.	Metereologijos stotis	263.960
192	11.	Aukštesniųjų mokyklų laikymas	23.271.475
193	12.	Pradedamųjų mokyklų laikymas	50.583.128
194	13.	Valstybinėms ir privatinėms kultūros ir dailės įstaigoms .	11.470.300
195	14.	Mokytojų rengimas	6.016.027
		Trobesių statymas, nekilnojamo turto įgijimas ir remontas.	
196	15.	Nekilnojamųjų turtų įgijimas ir remontas	7.669.000
		Švietimas.	
197	16.	Valstybinių ekzamenų komisija	211.200

Eilin. Nr.	Nr.		
		Nepaprastos išlaidos.	
198	17.	Teatro rūmų remontas . . .	6.000.000
199	18.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	103.000.000
		Viso Švietimo Ministerijos paprastų ir nepaprastų išlaidų	239.740.669

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

Bendrųjų Reikalų Departamentas, Veterinarijos Inspekcija ir Vandenų ir Durpynų Inspekcija.

		Bendros valdymo išlaidos.	
200	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas .	3.663.750
201	2.	Įvairios administracijos išlaidos	200.000
202	3.	Įvairios valdymo išlaidos . .	52.000
		Veterinarijos ir sveikatos reikalai.	
203	4.	Veterinarijos vietos įstaigų išlaikymas	1.804.240
204	5.	Bakteriologijos stoties išlaikymas	597.580
205	6.	Kovai su gyvulių maru . . .	1.736.580
		Žemės ūkis ir pramonė.	
206	7.	Žemės ūkio dalykų tyrinėjimo reikalams	243.000
207	8.	Vandenų ūkiui vesti	30.000
		Švietimas, menas ir kūryba.	
208	9.	Ūkio mokslo platinimui . . .	130.000
		Trobesių statymas, nekilnojamo turto įgijimas ir remontas.	
209	10.	Valstybinių namų statymui ir remontui	2.000.000
		Nepadengtos praėjusių metų išlaidos.	
210	12.	Likusių neapmokėtų, sąmatoms užsidengus, išlaidų padengimui	25.000
211	13.	Nepermatomos išlaidos . . .	40.000
212	14.	Įgijimas žuvininkystės bendrovės akcijų	200.000
213	15.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	5.800.000
		Viso Bendr. Reik. Dep-to ir Inspekcijų	16.522.150

Žemės Ūkio Departamentas.

		Bendros valdymo išlaidos.	
214	1.	Centro įstaigų išlaikymas . .	1.311.920
215	2.	Įvairios administravimo išlaidos	113.300
216	3.	Įvairios valdymo išlaidos . .	36.500
		Žemės ūkis ir pramonė.	
217	4.	Vietos įstaigų išlaikymas . .	3.398.530
218	5.	Nuomojamų dvarų ir atskirų ūkių reikalams	944.700
219	6.	Privatinių dvarų ir kitų ūkių reikalams	1.500.000
220	7.	Žemės ūkio kultūros reikalams	2.540.000
		Švietimas, menas ir kūryba.	
221	8.	Vidurinės žemės ir miškų ūkio mokyklos įtaisymas ir laikymas	4.588.472

Eilin. Nr.	§§		
222	9.	Žemesniųjų žemės ūkio mokyklų įtaisymas ir laikymas . .	1.755.724
223	10.	Ūkio mokslo platinimui . . .	3.114.250
224	11.	Įvairios pašalpos	775 000
225	12.	Paskolos	2.275.000
226	13.	Nepermatomos išlaidos . . .	10.000
227	14.	Javų sandėlio darbams atlikti	105.527
228	15.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	12.992.430
		Viso Žemės Ūkio Dep-to	35.461.353

Miškų Departamentas.

229	1.	Centro įstaigų išlaikymas . . .	3.765.880
230	2.	Įvairios administravimo išlaidos	600.000
231	3.	Įvairios valdymo išlaidos . . .	60.000
		Miškų ūkis ir pramonė.	
232	4.	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	11.412.310
233	5.	Medžioklės reikalams	80 000
234	6.	Miškų ūkiui vesti	23.799.890
235	7.	Miškų tvarkymui, apželdinimui ir gerinimui	2.584.000
236	8.	Miškams eksploatuoti	375.000
237	9.	Miškų pramonės (ūkio išlaidos)	9.190.000
238	10.	Kelių ir tiltų tiesimui ir taisymui	5.837.000
		Švietimas, menas ir kūryba.	
239	11.	Miškų ūkio mokslo platinimui	626.080
		Trobesių statymas, nekilnojamo turto įgijimas ir remontas.	
240	12.	Valstybinių namų statymui ir remontui	4.160.000
241	13.	Miškų mokesniams	1.662.000
242	14.	Nepadengtos praėjusių metų išlaidos	57.950
243	15.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	8.082.000
		Viso Miškų Departamento	72.292.110

Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamentas.

		Bendros valdymo išlaidos.	
244	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	2.773.200
245	2.	Įvairios administravimo išlaidos	88.200
246	3.	Įvairios valdymo išlaidos . . .	100.000
		Žemės tvarkymas ir matavimas.	
247	4.	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	1.312.060
		Švietimas menas ir kūryba.	
248	5.	Mokslo platinimui	99.800
		Viso Žemės Tvarkymo ir Matavimo Dep-to	4.373.260

Žemės Reformos Valdyba.

249	1.	Centro įstaigų išlaikymas . . .	6.839.900
250	2.	Įvairios administravimo išlaidos	325.000
251	3.	Įvairios valdymo išlaidos . . .	385.000
252	4.	Vietos įstaigų išlaikymas . . .	4.838.800
253	5.	Nuomojamų dvarų ir ūkių reikalams	904.000

Eilin. Nr.	§§		
254	6.	Privatinių dvarų ir kitų ūkių palaikymui	2.600.000
255	7.	Dvarų žemių tvarkymui	3.989.000
256	8.	Sodžių žemių tvarkymui	2.019.000
257	9.	Švietimas, menas ir kūryba	945.000
258	10.	Kolonizacijos (naujakurių) reikalams	3.400.000
259	11.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	11.544.000
		Perkelta iš Bendrojo Dep-to	5.691.221
		Viso Žemės Reformos Valdybos	43.480.921
		Viso Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijos	172.129.794

Teisingumo Ministerija.

Bendros valdymo išlaidos.

260	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	1.616.160
261	2.	Įvairios administracijos išlaidos	447.000

Teismai ir kalėjimai.

262	3.	Vyriausiojo Tribunolo išlaikymas	648.805
263	4.	Apygardų teismų išlaikymas	9.303.945
264	5.	Taikos Teisėjai	5.617.210
265	6.	Bendros Teismo išlaidos	845.000
266	7.	Namų suimtiesiems išlaikymas	8.533.720
267	8.	Kalinių laikymas	5.962.000
268	9.	Namų suimtiesiems butų nuoma ir išlaikymas	1.102.000
269	10.	Kalinių, krovinių ir sargybos vežiojimas	60.000
270	11.	Jaunesnieji notarai	1.308.260

Švietimas.

271	12.	Teismo kandidatų kursų išlaikymas	26.000

Kalėjimai.

272	13.	Darbo ir dirbtuvių namuose suimtiesiems reikalams	500.000

Trobesių statymas, nekilnojamo turto įgijimas ir remontas.

273	14.	Trobesių statymas ir remontas	420.000

Praėjusių metų išlaidų padengimas.

274	15.	Atlyginimas senų skolų	76.920
275	16.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	31.883.200
		Viso Teisingumo Ministerijos	68.350.220

Krašto Apsaugos Ministerija.

276—292	Viso Krašto Apsaugos M-jos paprastų ir nepaprastų išlaidų	1.839.723.960

Žydų Reikalų Ministerio Kanceliarija.

Bendros valdymo išlaidos.

Eilin. Nr.	§§		
293	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	1.133.135
294	2.	Įvairios administracijos išlaidos	115.000
295	3.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	742.425
		Viso Žydų Reikalų Ministerio Kanceliarijos	1.990.560

Ministeris be portfelio Gudų Reikalams.

Bendros valdymo išlaidos.

296	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	549.340
297	2.	Vietos įstaigų išlaikymas	131.560
298	3.	Įvairios administracijos išlaidos	502.600
299	4.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	588.400
		Viso Ministerio be portfelio Gudų Reikalams	1.771.900

Valstybės Kontrolė.

Bendros valdymo išlaidos.

300	1.	Centralinių įstaigų išlaikymas	5.424.320
301	2.	Vietos įstaigų išlaikymas	573.388
302	3.	Įvairios išlaidos	768.140
303	4.	Brangymečio ir pinigų kurso svyravimo priedai	4.802.579
		Viso Valstybės Kontrolės	11.568.427

Lietuvos Respublikos skolų mokėjimas.

Valstybės paskolų skolų mokėjimas.

304	1.	Skolų mokėjimas	500.000

Nuošimčių mokėjimas.

305	2.	Nuošimčių mokėjimas	76.950.800

Banko ir ūkio išlaidos surištos su paskolų mokėjimu.

306	3.	Bankams provizija	500.000
307	4.	Paskolų vykdymui ūkio išlaidos	12.200.000
		Viso Lietuvos Respublikos skolų mokėjimo	90.150.800
		Viso Lietuvos Respublikos paprastų ir nepaprastų išlaidų	4.312.280.089

Vyriausybei duodama teisės, vykdant šį biudžetą, daryti perdėliojimus brangenybės ir pinigų kurso svyravimo priedų kreditų į kitus atatinkamos Ministerijos sąmatos paragrafus.

Apyvartos kapitalas neapribotam laikui.

1.	Gelžkelių Valdybos	85.000.000
2.	Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Akčyžės Departamento	20.000.000
	Viso Apyvartos Kapitalo	105.000.000

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 5 d.

Skelbimai.

Akcinės alaus bravoro bendrovės „Gubernija" valdyba šiuo skelbia, kad 1922 m. lapkričio mėn. 30 d. 18 val. Kaune, Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko bute, Laisvės Alėja 66, šaukiamas nepaprastas visuotinis akcininkų susirinkimas.

Dienotvarkė:

1) valdybos pranešimas apie bravoro atstatymo darbų padėtį ir finansinį bendrovės stovį,
2) bendrovės turto perkainінimas ir pagrindinio bendrovės kapitalo pakeitimas litais,
3) nekilnojamojo turto bendrovės reikalams įgijimas ir pardavimas,
4) bendrovės pagrindinio kapitalo padidinimas,
5) einamieji reikalai ir sumanymai.

Valdyba.

Akcinės bendrovės „Peteraitis" valdyba praneša, kad š. m. lapkričio mėn. 24 d. 18 valandą šaukiamas visuotinis akcininkų susirinkimas, Kaune Naujoji Vilniaus g-vė Nr. 11.

Susirinkime bus svarstomi šie klausimai:

1) pirmininko pranešimas,
2) valdybos ir revizijos komisijos perrinkimas,
3) turto perįkaininimas,
4) pagrindinio kapitalo padidinimas,
ir 5) naujų algų nustatymas valdybos nariam ir bendrovės tarnautojams.

Valdyba.

Korektūros paklaidų atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 109, eilin. Nr. 850 Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Žemės Reformos valdybos etatų papildyme atspausdinta:

„bugalteriai I eilės . . . . . 3 XI kat.
bugalteriai II eilės . . . . 3 X „
turi būti:
„Vyr. bugalteriai I eilės . . . 3 XI kat.
vyr. bugalteriai II eilės . . . 3 X „

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos. Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. lapkričio m. 20 d.

Nr. 116

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 908 —

Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojų į tarnybos kategorijas paskirstymas.

Ministerių Kabinetas, eidamas valstybės tarnautojų atlyginimo įstatymo (Vyr. Žin. Nr. 88, eilinis Nr. 751) § 24, Lietuvos atstovybių užsienyje tarnautojus paskirstė į tarnybos kategorijas šiaip:

I kategorija.

Buto valytojas, portjeras.

VI kategorija.

Korespondentas — archyvaras, tremtinių liudymų vizuotojas.

VII kategorija.

Konsuliarinio skyriaus sekretorius, jaunesnysis sekretorius, skyriaus vedėjo padėjėjas, spaudos biuro vedėjas, vyresnysis korespondentas.

XI kategorija.

Vice-konsulas, konsuliarinio skyriaus vedėjas.

XIII kategorija.

Konsulas, vyresnysis arba generalinis atstovybės sekretorius ir attaché.

XIV kategorija.

Patarėjas ir generalinis konsulas.

XV kategorija.

Chargé d'affaires.

XVII kategorija.

Reziduojantis ir įgaliotas ministeris.

XVIII kategorija.

Pasiuntinys (ambasadorius).

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Lozoraitis,
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 10 d.

— 909 —

Tremtinių grąžinimo įstaigų likvidacijos įsakymas.

§ 1.

Tremtinių grąžinimo įstaigų nekilnojamas turtas perduodamas toms įstaigoms, iš kurių gautas. Turtas, kuris gautas iš vokiečių okupacinės valdžios arba iš valdžios įstaigų, perduodamas Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai. Įgytą kilnojamąjį turtą, kuris netinka naudoti, Vidaus Reikalų Ministerija arba kitos Ministerijos parduoda iš varžytinių.

§ 2.

Tremtinių gąžinimo įstaigų turtui likviduoti sudaroma komisija iš Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamento atstovo, Valstybės Kontrolės atstovo ir Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovo.

Komisija vietoje sprendžia, kuris turtas turi būti perduotas kitoms įstaigoms ir kuris parduotas iš varžytinių. Komisijos nutarimus tvirtina Vidaus Reikalų Ministeris.

§ 3.

Atleidžiamiems nuo š. m. lapkričio mėn. 1 dienos tarnautojams alga išmokama už 1 mėnesį pirmyn.

§ 4.

Karantino ligoninės turtas perduodamas Sveikatos Departamentui. Karantino ambulatorija iš 5 lovų ir atatinkamo personalo paliekama 6 mėnesiams.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas

Lozoraitis,
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 15 d.

— 910 —

Kultūriniams žemės ūkiams kurti taisyklės.

§ 1.

Kultūriniai žemės ūkiai (Žem. ref. įst. § 18, p. b) kuriami šiais tikslais:

1) gyvulių veislei pagerinti ir pagerintus gyvulius krašte skleisti,

2) javų ir kitų augalų sėklai tikrinti, gerinti ir skleisti,

3) pavyzdingiems aukštos technikos ūkiams ir naujųjų metodų ūkiams kurti,

4) paukščių veislei gerinti ir krašte juos skleisti,

5) racionalingiems žuvų ūkiams kurti,

6) racionalingiems vaisinių medžių dygymams steigti, vaisiniams augalams, daržovių ir pašarinių žolių sėkloms gerinti ir skleisti,

7) žemės ūkio mokslo reikalams: žemės ūkio mokykloms, bandomiesiems laukams, įvairios rūšies tyrimo stotims ir t. t. steigti.

I pastaba. Iš užsienio veislės gyvulių leistinos kul. ūkiuose veisti šios veislės: 1) iš galvijų: olandų ir ostfrizų arba danų veislės galvijai, 2) iš arklių: sunkių tipų trakėnų arba suomių veislės arkliai.

II pastaba. Kiekviename gyvulių ir javų kultūriniame ūkyje privalo būti Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos tinkamais pripažinti veislinis eržilas, bulius, kuilys ir mašinos javams valyti, kuriomis gali naudotis apylinkės gyventojai už nustatytą, susitarus su Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija, atlyginimą

§ 2.

Žemės ūkio kultūros reikalams gali būti iš viso paimta ne daugiau kaip ½% viso Lietuvos ploto; šių kultūrinių ūkių tinklas turi apimti visą Lietuvą.

§ 3.

Kultūriniai žemės ūkiai, pasiėmę vieną ar kelis šių taisyklių § 1 nurodytus tikslus, vykdo juos atatinkamu mąstu, kuris konkretiniai pažymimas sudaromoje su Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija sutartyje ir atatinkamai laiduojamas.

§ 4.

Pavedant atskirus ūkius kultūriniams tikslams žiūrima gretimųjų mažažemių reikalų. Šiems reikalams iš tų ūkių pagal vietos padėties išskiriamas atatinkamas žemės plotas.

§ 5.

Kultūrinių žemės ūkių valdytojais, einant sudaromomis su Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija sutartimis, gali būti valstybės, savivaldybės ir visuomenės (ž. ūkio draugijos koperatyvai ir t. t.) įstaigos, specialiniai šiam tikslui sudarytos bendrovės ir atskiri žmonės. Kalbamos įstaigos ir žmonės privalo duoti pakankamų laidavimų, kad jie nurodytus tikslus tikrai įvykdys, turėdami iš vienos pusės lėšų arba kredito, iš antros—pakankamų mokslų ir praktikos žinių ir mokėjimo.

§ 6.

Visi, einant šiomis taisyklėmis, kuriamieji kultūriniai žemės ūkiai privalo įstoti į tam tikrą sąjungą, kuri steigiama žemės ūkio kultūrai krašte kelti. Šios sąjungos statutą tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Pastaba. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos valdomiems žemės ūkiams į kalbamą sąjungą įstojimas nėra būtinas.

§ 7.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija turi teisės del nevykdymo arba netinkamo sutartyje nurodytų tikslų vykdymo sutartį nutraukti. Ši teisė kiekvienoje sutartyje turi būti aiškiai ir konkretiniai nurodyta. Už padarytus del netinkamo sutarties vykdymo valstybei nuostolius atsako ne tiktai tų ūkių valdytojai, bet ir šių taisyklių § 6 nurodyta sąjunga, jeigu ji laiku apie tokius valdytojus nepraneštų Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai.

8 §.

Renkant žemės ūkius ir kitas žemes kultūriniams žemės ūkiams steigti Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui patvirtinti ir šių taisyklių § 4 nurodytus mažažemių reikalus sprendžiant, Žemės Reformos Valdyba ir Žemės Ūkio Departamentas naudojasi apskričių žemės tvarkytojų ir apskričių žemės reformos komisijų, žemės ūkio inspektorių, žemės ūkio draugijų ir specialinių komisijų pristatomomis žiniomis.

J. Aleksa.
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

J. Tonkūnas
Žemės Reformos Valdybos Narys.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 10 d.

— 911 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 49) ir Teisingumo Ministerio teikimu (š. m. rugpiūčio mėn. 11 d. Nr. 11985), atleidžiu Šiaulių Apygardos Teismo Pirmininko Padėjėją Feliksą Bugailiškį del jo paties prašymo iš einamos tarnybos nuo š. m. rugpiūčio mėn 9. d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. rugsėjo mėn. 19 d.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 49) ir Teisingumo Ministerio teikiamu (š. m. spalių mėn. 17 dien. Nr 14986), paskiriu Mariampolės Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėją Juozą Brazinską eiti Šiaulių Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo pareigas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 19 d.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (§ 57) ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio teikimu (š. m. spalių mėn. 9 d. Nr. 22657), atleidžiu Finansų, Prekybos ir Pamonės Vice-Ministerį p. Juozą Paknį del jo paties prašymo iš einamos tarnybos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 10 d.

— 912 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamus iš Lietuvos kilimus nustatau po 0,5 lt. už klgr.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 9 d.

— 913 —

Seimo narių sąrašo pakeitimas.

Vyriausioji Rinkimų Komisija, eidama rinkimų įstatymo § 80 (Vyr. Žin. Nr. 98, eilinis Nr 793), Seimo narių sąrašą (Vyr. Žin. Nr. 114, eilinis Nr. 905) pakeitė šiaip:

„Nr. 10 Juozas Borkertas 38 m. miško sargas ir Nr. 33, Konkulevičius Mykolas 44 m. miškų inspektorius", išleidžiami, į jų vietas įtraukiami:

„Lumbis Pulgis 31 m. karininkas, Tijūnaitis Stasys 32 m. mokytojas".

P. Leonas,
Vyriausios Rinkimų Komisijos Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 13 d.

Skelbimai.

Akcinės bendrovės „Galybė" steigėjai šiuo šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą 1922 m. gruodžio mėn. 18 dieną 9½ val. „Saulės" rūmuose Kaune.

Dienotvarkė:

1) visuotinio susirinkimo atidarymas,
2) steigėjų pranešimas apie bendrovės darbą,
3) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
4) įstatų pakeitimas,
5) bendrovės steigimo apyskaitos patvirtinimas,
6) sąmatos kitiems metams patvirtinimas,
7) pagrindinio kapitalo padidinimas,
8) valdybos, priežiūros tarybos ir revizijos komisijos narių rinkimas.

Steigėjai.

Akcinės bendrovės „Stiklas" valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 metų gruodžio mėn. 3 d. 16 val. b-vės bute Laisvės Alėja Nr. 37.

Dienotvarkė:

1) kredito valdybai nustatymas,
2) finansiniai klausimai,
3) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimai,
4) įstatų pakeitimas,
5) einamieji klausimai.

Valdyba.

Vidaus Reikalų Ministerija skelbia, kad einant pavardžių keitimo įstatymo §§ 2 p. d ir 3 (Vyriausybės Žinių Nr. 79, eil. Nr. 696), už skelbimus apie paduotąjį prašymą pavardei keisti turi būti įmokama į Valstybės Iždinę Vyriausybės Žinių sąskaiton 2 litu 50 centų.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi pavardžių keitimo įstatymo § 3, skelbia, kad Užpalių miesto Užpalių valsčiaus, Utėnos apskr. gyventojas Kauno miesto Komendantūros eilinis kareivis Balys Tarvidavičius yra davęs Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jo pavardę į „Tarvidas".

Per tris mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmens gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus del B. Tarvidavičiaus pavardės keitimo.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad Lietuvos laisvės paskolos Amerikoje realizuotą boną Nr. A. 13708 reikia laikyti neturintį vertės ir jį radus įteikti artimiausiai Valstybės Iždinei.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad Lietuvos laisvės paskolos Amerikoje realizuotą boną Nr. B. 04444 reikia laikyti neturintį vertės ir jį radus įteikti artimiausiai Valstybės Iždinei.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad Lietuvos laisvės paskolos Amerikoje realizuotus bonus Nr. Nr. B. 03595 A. 02845 reikia laikyti neturinčius vertės ir juos radus įteikti artimiausiai Valstybės Iždinei.

Panevėžio miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. spalių mėn. 10 d. tapo įregistruoti Kupiškio miesto ir apylinkės žemės ūkio darbininkų profesinės sąjungos įstatai.

Panevėžio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 6 d. tapo įregistruoti Panevėžio darbininkų, tarnautojų ir nešėjų artelės įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 27).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad tapo įregistruoti Betygalos giedorių kuopelės įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 50).

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 10 d. tapo įregistruoti „Šviesos" draugijos įstatai. Draugijų rejestro Nr. 81).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 5 d. tapo įregistruoti Lietuvos pašto, telegrafo ir telefono tarnautojų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 171).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. tapo įregistruotas darbo žmonių sąjungos statutas. (Draugijų rejestro Nr. 224).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 10 d. tapo įregistruoti Kybartų sporto kliūbo „Sveikata" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 25).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 10 d. tapo įregistruoti Vilkaviškio miesto namų savininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 24).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. tapo įregistruoti Joniškio latvių lavinimosi draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 198).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. tapo įregistruoti Beržėnų jaunimo kuopelės Gruzdžių valsčiaus įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 199).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. tapo įregistruoti Šiaulių lenkų draugijos „Oswiata" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 200).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 19 d. tapo įregistruoti Ramučių kaimo Akmenės valsčiaus skaityklos įstatai. (Draugijų rejestro Nr, 4/26).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 19 d. tapo įregistruoti Alkiškių kaimo Akmenės valsčiaus lietuvių jaunimo švietimo draugijos „Aušra" įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 5/27).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. spalių mėn. 13 d. tapo įregistruoti Plungės miesto butų nuomininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 17).

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. lapkričio m. 23 d.

Nr. 117

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 914 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtą įstatymą.

PRADŽIOS MOKYKLŲ ĮSTATYMAS.

I. Bendrieji dėsniai.

§ 1. Visos pradžios mokyklos yra Švietimo Ministerijos žinioje.

§ 2. Pradžios mokyklas steigia ir laiko Švietimo Ministerija, savivaldybės, visuomeninės bei tikybinės organizacijos ir atskiri Lietuvos piliečiai.

§ 3. Visos pradžios mokyklos vedamos valstybingumo ir tėvų konfesijos doros dvasioje.

§ 4. Normalinei pradžios mokyklai nustatomas ketverių metų kursas keturiais skyriais ir dviem klasėm. Laikinai leidžiama steigti vienaklasės pradžios mokyklos trimis skyriais; jose mokslo turi būti išeinama tiek, kiek reikalauja pirmųjų trijų skyrių dviklasės pradžios mokyklos programa.

§ 5. Viena normalinė pradžios mokykla steigiama ne mažesniam, kaip 500 gyventojų skaičiui. Išimtinais atsitikimais, Švietimo Ministerijai sutikus, viena mokykla gali būti steigiama ir mažesniam gyventojų skaičiui.

§ 6. Vienam mokytojui skiriama nuo 32 ligi 60 mokinių.

Švietimo Ministerijai sutikus, vienam mokytojui gali būti skiriama ir mažesnis mokinių skaičius.

§ 7. Pradžios mokyklą privalo eiti visi bet kurios lyties vaikai 7—14 metų amžiaus. Mokyklų lankymo privalomumą nustato Švietimo Ministerija tose vietose, kur yra ganėtinas mokyklų tinklas.

Liuosoms vietoms mokykloje esant, pradžios mokyklą gali eiti ir kito amžiaus vaikai.

§ 8. Prie pradžios mokyklų gali būti steigiami pradžios mokslo kursai suaugusiems.

§ 9. Pradžios mokykloje mokoma tikybos, gimtosios kalbos, skaityti, rašyti, aritmetikos, gamtos mokslo, krašto pažinimo, geografijos, Lietuvos istorijos, grafikos dalykų, rankų darbo, higienos, gimnastikos, žaidimų, giesmių ir dainų. Mokomųjų dalykų programą nustato Švietimo Ministerija.

§ 10. Švietimo Ministerijai leidus, gali būti steigiamos pradžios mokyklos platesne programa, negu nustatytoji normalinei pradžios mokyklai.

§ 11. Tose mokyklose, kuriose mokoma ne lietuvių kalba, lietuvių kalba dėstoma atskiru dalyku antrame, trečiame ir ketvirtame skyriuose; jai skiriama ne mažiau kaip po vieną pamoką kasdien.

§ 12. Žydų mokyklose gimtoji kalba gali būti pakeičiama senąja hebrajų kalba.

§ 13. Tikybos dėstyti turi teisės tie asmens, kurie turi atatinkamos konfesijos dvasinės vyresnybės leidimą ir yra išėję ne mažiau kaip vidurinės mokyklos kursą.

§ 14. Švietimo Ministerijos ir savivaldybių laikomose pradžios mokyklose mokslas yra nemokamas.

§ 15. Švietimo Ministerijos ir savivaldybių laikomos pradžios mokyklos turi antspaudas valstybiniu ženklu.

§ 16. Mokslo metų pradžią ir pabaigą pradžios mokykloms nustato Švietimo Ministerija.

§ 17. Baigiantis mokslo metams, mokyklos vedėjas su pradžios mokyklų inspektoriaus žinia sukviečia komisiją nuspręsti, kurie mokiniai laikytini išmokusiais mokyklos kursą.

§ 18. Į mokyklos baigimo sprendžiamąją komisiją įeina: 1) mokyklos vedėjas, 2) baigiamojo skyriaus mokytojai, 3) svetimos pradžios mokyklos vedėjas, pradžios mokyklų inspektoriaus skiriamas, 4) savivaldybės atstovas ir 5) tėvų komiteto atstovas.

§ 19. Mokyklos baigimo sprendžiamoji komisija remdamasi mokinių mokslo metų darbais ar ekzaminais, duoda mokyklos baigimo pažymėjimus, surašo į mokyklos knygas protokolą ir vieną to protokolo nuorašą siunčia mokyklų inspektoriui.

II. Mokytojų teisės ir pareigos.

§ 20. Pradžios mokyklos mokytojais gali būti asmens, baigę mokytojų seminariją arba aukštesniąją mokyklą; šie pastarieji,—jei yra išėję tam tikrą Švietimo Ministerijos nustatytą aukštosios mokyklos pedagogijos skyriaus sutrumpintą kursą.

Kol susidarys pradžios mokykloms reikalingas mokytojų kadras, mokytojauti tose mokyklose gali ir asmens, kurie yra išėję ne mažiau kaip 4 pagrindines aukštesniosios mokyklos klases ir atatinka Švietimo Ministerijos nustatytiems reikalavimams.

§ 21. Mokykloje, kur yra ne mažiau, kaip du mokytojai, vienas skiriamas jos vedėju; jis atsako už visą mokyklos darbą ir atstovauja jai visose įstaigose. Jei mokykloje yra tiktai vienas mokytojas, tad jis yra jos vedėjas.

§ 22. Pradžios mokyklos vedėjas turi turėti įstatymų nustatytą mokslo cenzą ir dvejus metus praktikos mokykloje.

§ 23. Paleisti mokytoją darbo metu iš tiesioginių pareigų svarbiais reikalais, ne daugiau kaip vienai savaitei, turi teisės vietos pradžios mokyklų inspekto-

rius, ilgesniam laikui—Švietimo Ministerijos Pradžios Mokslo Departamentas.

§ 24. Mokytojas gali pasitraukti iš vietos tiktai pusmečiui pasibaigus, ir turi pranešti apie tai mokyklos laikytojams dviem mėnesiais prieš pasitraukdamas nuo darbo.

§ 25 Mokytojas, dirbęs mokyklose ne mažiau kaip metus ir susirgęs, nenustoja ėmęs algos: jei serga fizine liga—ligi 6 mėnesių, jei psichine liga—ligi vienų metų; šiam laikui išėjus, mokytojas nustoja teisės gauti algą, bet jam palieka teisė grįžti tokion pat vieton—pirmuoju atvėju per 12 mėnesių, antruoju—per dvejus metus.

§ 26. Kada mokytojas, ištarnavęs mokykloje ne mažiau kaip metus, atleidžiamas iš vietos del netinkamumo, tad jisai turi teisės nuo atleidimo dienogauti dviejų mėnesių algą. Jei mokytojas yra atleidžiamas už kriminalinį nusikaltimą, tad tegauna algą ligi atstatymo dienos.

§ 27. Visų normalinių pradžios mokyklų mokytoju vaikai yra atleidžiami nuo mokesnio už mokslą visose aukštesniose valstybės ir savivaldybių laikomose ir šelpiamose mokyklose.

Šia teise naudojasi vaikai tų mokytojų, kurie:

1) faktinai dirba pradžios mokykloj,
2) tarnauja Lietuvos kariuomenėj iš mobilizacijos
3) yra mirę, eidami savo pareigas,
4) nebeeina mokytojų pareigų, bet yra ištarnavę pradžios mokykloj ne mažiau kaip 15 metų,
5) ima pensiją iš valstybės lėšų.

§ 28. Pradžios mokyklų mokytojai aprūpinami pensija, einant tam tikrais įstatymais.

III. Mokyklų administravimas.

§ 29. Visos pradžios mokyklos yra Švietimo Ministerijos priežiūroje.

§ 30. Pradžios švietimo reikalams Lietuva dalijama švietimo rajonais, laikantis apskričių sienų, bet taip, kad viename rajone nebūtų daugiau kaip 75, ir ne mažiau kaip 40 normalinių pradžios mokyklų.

§ 31. Į kiekvieną rajoną Švietimo Ministerija skiria pradžios mokyklų inspektorių.

§ 32. Pradžios mokyklų inspektorius tiria ir prižiūri visus savo rajono žmonių pradžios švietimo reikalus, kaip antai: visų rūšių pradžios mokyklas, pradžios švietimo kursus, vaikų darželius, mokyklų bibliotekas ir skaityklas.

§ 33. Pradžios mokyklų inspektorius: 1) žiūri, kad būtų vykdomi visi pradžios mokslo reikalais valstybės įstatymai ir Švietimo Ministerijos nustatymai ir reikalavimai, 2) prižiūri pradžios mokyklų pedagoginę pusę ir duoda pedagoginių ir mokyklos vadybos nurodymų, 3) turi kasmet atsilankyti nors vieną kartą kiekvienoje savo rajono pradžios švietimo įstaigoje; tas įstaigas, kurioms laikyt lėšų duoda Švietimo Min. inspektorius turi atlankyti kasmet ne mažiau kaip du kartu; 4) parengia savo rajono pradžios švietimo reikalams sąmatą lėšų, kurios duodamos Švietimo Ministerijos, ir pristato ją Švietimo Ministerijai; 5) pristato Švietimo Ministerijai pradžios švietimo reikalų stovio apyskaitą; 6) įeina patariamuoju balsu į apskrities švietimo komisiją; 7) tiekia savivaldybės organams sumanymų pradžios mokslo reikalais—mokyklų kūrimo planų, jų aprūpinimo mokomomis priemonėmis ir ūkio reikalais, 8) tvirtina savo rajone skiriamuosius, keliamuosius ir paleidžiamuosius mokytojus.

§ 34. Pradžios mokyklų inspektorius turi inspektoriaus antspaudą valstybiniu ženklu.

§ 35. Sanitarinei mokyklų priežiūrai steigiama sanitarinė inspekcija.

IV. Mokyklos tėvų komitetas.

§ 36. Prie kiekvienos mokyklos sudaromas tėvų komitetas. Tėvų komitetas sudaromas mokslo metų pradžioj vieniems metams.

§ 37. Į mokyklos tėvų komitetą įeina penki asmens, tam tyčia išrinkti visuotinio mokinių tėvų ir globėjų susirinkimo.

Mokinių tėvų ir globėjų susirinkimą šaukia mokyklos vedėjas ne vėliau kaip po vieno mėnesio mokslui prasidėjus.

Tėvų komiteto posėdžiuose turi teisės dalyvauti ir mokyklos vedėjas sprendžiamuoju balsu.

§ 38. Tėvų komitetas: 1) sustato mokyklos sąmatą, 2) turi teisės per apskrities švietimo komisiją pristatyti pradžios mokyklų inspektoriui kandidatus į mokytojus, 3) rūpinasi bendrai vaikų auklėjimu ir jų medžiaginiu aprūpinimu, 4) rūpinasi mokyklos ūkiu, švaros ir tvarkos palaikymu, 5) prižiūri mokyklos remontą ir statymą, 6) registruoja savo rajone vaikus nuo 7 ligi 14 metų amžiaus ir 7) rūpinasi kitais reikalais, išskyrus mokymo programą.

Tėvų komiteto nariai turi teisės pamokų metu lankyti mokyklą; kiti asmens tai daro, mokytojui sutikus.

39 §. Svarbiais mokyklos reikalais tėvų komiteto pirmininkas savo nuožiūra, arba trečdaliui mokinių tėvų pareikalavus, šaukia visuotinį mokinių tėvų ir globėjų susirinkimą.

§ 40. Mokytojas, netinkamai einąs savo pareigas, dviem trečdaliams mokinių tėvų ir globėjų raštu pareikalavus ir Švietimo Ministerijai jų reikalavimą patvirtinus mokslo metams pasibaigus, iš vietos iškeliamas.

V. Apskrities švietimo komisija.

§ 41. Kiekvienoje apskrityje steigiama apskrities švietimo komisija.

§ 42. Apskrities švietimo komisiją sudaro 3 — 5 nariai, apskrities tarybos išrinkti.

§ 43. Apskrities švietimo komisija: 1) veda medžiaginio mokyklų aprūpinimo reikalus ir tiekia apskrities valdybai sumanymų švietimo klausimais, 2) peržiūri bendrą apskrities švietimo reikalų ir mokyklų remonto sąmatą, 3) pristato pradžios mokyklų inspektoriui tvirtinti, kelti kiton vieton ir paleisti mokytojus tų mokyklų, kurias laiko savivaldybės.

§ 44. Miestuose apskrities teisėmis steigiamos miesto švietimo komisijos, tomis pat teisėmis, kaip ir apskričių švietimo komisijos.

§ 45. Visuomenės bei religinės organizacijos ir atskiri Lietuvos piliečiai, steigią pradžios mokyklą, privalo apie tai pranešti už mėnesio prieš mokyklos atidarymą pradžios mokyklų inspektoriui ir apskrities švietimo komisijai, nurodydami steigiamosios mokyklos vietą, jai skiriamuosius namus ir mokytojus, ir prižadėdami aprūpinti mokyklą reikalingomis mokymo priemonėmis ir laikytis pradžios mokslo reikalais valstybės įstatymų ir Švietimo Ministerijos nustatytų reikalavimų.

Visuomenės bei religinės organizacijos ir atskiri Lietuvos piliečiai savo laikomoms mokykloms mokytojus tvirtinti pristato mokyklų inspektoriui betarpiai

VI. Mokyklų laikymas.

§ 46. Vietos savivaldybių laikomose mokyklose, kurios yra įsteigtos ar steigiamos Švietimo Ministerijos patvirtintu mokyklų steigimo planu, Švietimo Ministerija moka mokytojams algas, duoda apskričių savivaldybėms pašalpos mokykloms statyti ir remontuoti, ir mokomosioms priemonėms įsigyti.

§ 47. Visuomenės bei religinių organizacijų ir atskirų Lietuvos piliečių laikomos mokyklos, kurios yra įsteigtos arba steigiamos Švietimo Ministerijos patvirtintu mokyklų steigimo planu, gauna iš Švietimo Ministerijos mokytojams algas.

§ 48. Apskrities savivaldybės įneša į savo išlaidų sąmatą sumas reikalingas: 1) mokyklų namams statyti ir remontuoti, 2) mokyklų inventoriui (suolams, lentoms ir t. t.) įtaisyti, 3) mokomosioms priemonėms įgyti, 4) beturčiams mokiniams rašomaisiais dalykais ir vadovėliais aprūpinti, 5) suaugusiųjų kursams laikyti, 6) bibliotekoms steigti ir laikyti.

§ 49. Valsčių savivaldybės įneša į savo išlaidų sąmatą kiekvienai mokyklai sumas reikalingas: 1) namų nuomai apmokėti, 2) mokyklų sargams išlaikyti 3) kurui pirkti, 4) ūkio inventoriui įtaisyti, 5) šviesai, 6) smulkiam mokyklų remontui ir 7) smulkioms mokyklų išlaidoms (kreidai, rašalui, popieriui).

Pinigus, skiriamus pradžios mokyklų ūkio reikalams, valsčių savivaldybės išmoka metų ketvirtimis už kiekvieną ketvirtį iš anksto.

§ 50. Valsčių savivaldybės duoda mokytojams butą su reikalingiausiais baldais, kurą ir šviesą, arba ekvivalentą pinigais Švietimo Ministerijos nustatyta norma.

§ 51. Uždarant Švietimo Ministerijos šelpiamą mokyklą, mokyklai duoti namai, žemė ir kitas nekilnojamas ir kilnojamas turtas suvartojama vietos švietimo reikalams, apskrities švietimo komisijos nutarimu, Švietimo Ministerijos patvirtintu.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn 10 d.

— 915 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigos Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1922 m. spalių mėn. 6 d. priimtus įstatus.

Mergaičių namų ūkio mokyklų įstatai.

I. Bendrieji dėsniai.

§ 1. Namų ūkio mokyklos yra Švietimo Ministerijos žinioje.

§ 2. Namų ūkio mokyklos tiekia namų ūkio ir ruošos teorijos ir praktikos mokslo.

§ 3. Namų ūkio mokyklų steigimo ir vidaus tvarką, dėstomųjų dalykų programą, įstojamųjų ir išleidžiamųjų ekzaminų tvarką nustato Švietimo Ministeris atskiromis taisyklėmis.

§ 4. Namų ūkio mokyklos kursas einamas per dvejus metus.

Mokinės, kurios nori kuriame nors dalyke specializuotis, gali pasilikti mokykloje trečius metus.

§ 5. Į namų ūkio mokyklas priimamos mergaitės, ne jaunesnės kaip 15 metų amžiaus, kurios yra išėjusios bent pradžios mokyklą, arba yra išlaikiusios atatinkamus ekzaminus.

§ 6. Mokslas valdžios laikomose namų ūkio mokyklose nemokamas.

§ 7. Prie namų ūkio mokyklos steigiamas mokinių bendrabutis. Už laikymą bendrabutyje mokinės atlygina pinigais arba produktais sąlygomis, mokytojų tarybos nustatytomis ir Švietimo Ministerio patvirtintomis.

Neturtingos mokinės mokytojų tarybos nusprendimu gali būti laikomos bendrabutyje nemokamai.

Be gyvenančiųjų bendrabutyje mokinių, mokyklą gali lankyti ir mergaitės, kurios gyvena pas tėvus.

§ 8. Prie namų ūkio mokyklų gali būti organizuojami laikini namų ūkio ir ruošos kursai. Į šiuos kursus priimamos kandidatės ir su mažesniu mokslo cenzu. Už laikinųjų kursų lankymą imamas tam tikras mokytojų tarybos nustatytas ir Švietimo Ministerio patvirtintas mokesnis.

II. Mokslo personalas.

§ 9. Mokyklos vedėja turi savo žinioje visus mokyklos reikalus, atstovauja mokyklai visose įstaigose, pirmininkauja mokytojų taryboje ir vykdo mokyklo e tvarką, Švietimo Ministerio nustatytą.

§ 10. Mokyklos vedėją skiria Švietimo Ministeris.

§ 11. Mokyklos vedėjai susirgus, ar šiaip del ko nors kurį laiką negalint jai pareigų eiti, ją pavaduoja viena iš mokytojų, mokytojų tarybos renkama.

§ 12. Kandidatus į mokytojus pristato mokyklos vedėja Švietimo Ministeriui patvirtinti.

§ 13. Švietimo Ministerija, norėdama atleisti mokytoją, praneša jam apie tai dviem mėnesiais anksčiau ir pareiškia mokytojui raštu, del ko jis yra atleidžiamas.

§ 14. Mokytojas, reikalui esant, gali būti Švietimo Ministerijos nužiūrėjimu keliamas iš vienos mokyklos į kitą.

§ 15. Mokytojai, norėdami pasitraukti iš mokyklos, turi apie tai pranešti mokyklos vedėjai dviem mėnesiais prieš atstojant nuo darbo. Mokytojas gali atstoti, tik mokslo metų pusmečiui pasibaigus.

§ 16. Be mokytojų tarybos sutikimo mokytojas negali turėti pamokų kitoje kurioje mokykloje arba apsiimti kitų tarnybų pamokų metu.

§ 17. Prireikus mokytojui atsitraukti nuo darbo— ligi 7 dienų gali jį atleisti mokyklos vedėja, ilgesniam laikui — Švietimo Ministerija.

Mokyklos vedėja be Švietimo Ministerijos sutikimo neturi teisės pasitraukti nuo pareigų ėjimo.

§ 18. Kitus mokyklos tarnautojus samdo mokyklos vedėja.

III. Mokytojų taryba.

§ 19. Mokytojų taryboje dalyvauja visi mokytojai ir gydytojas. Mokytojų tarybai pirmininkauja mokyklos vedėja, kuri vykdo jos nusprendimus. Mokyklos vedėja ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį kviečia paprastus tarybos posėdžius, patiekdama jai svarstyti iškilusius mokymo ir auklėjimo klausimus. Pusės tarybos narių pasiūlymu raštu, gali būti kviečiami

nepaprasti tarybos posėdžiai; pasiūlyme sušaukti nepaprastą tarybos posėdį turi būti nurodyta posėdžio šaukimo tikslas.

Dalyvauti tarybos posėdžiuose yra pareiga visų mokytojų.

§ 20. Mokytojų taryba: 1) priima mokines į mokyklą ir kelia jas iš vienos klasės į kitą, 2) duoda liudymus mokinėms, išėjusioms visą mokyklos kursą ir išlaikiusioms iš to kurso ekzaminus, 3) šalina iš mokyklos netinkamas mokines, 4) skirsto mokinėms stipendijas atlyginti už laikymą bendrabutyje, 5) parenka mokytojų tarybos sekretorių ir knygininką, 6) parenka mokyklos knygynui knygų ir mokymo priemonių, 7) nustato auklėjimo priemones, 8) normuoja mokinių gyvenimą ir darbą, lavinimosi ir meno kuopeles ir k., 9) rūpinasi organizuoti mokinių ekskursijas, 10) sprendžia, prireikus, lygiagrečių klasių atidarymo reikalą ir 11) tvarko visus kitus mokymo ir auklėjimo reikalus.

§ 21. Mokytojų tarybos posėdžių protokolų nuorašus mokyklos vedėja kas pusmetis siunčia Švietimo Ministerijai.

IV. Ūkio komitetas.

§ 22. Namų ūkio mokyklos ūkio reikalais rūpinasi ūkio komitetas, kuris susideda iš mokyklos vedėjos, dviejų mokytojų ir tėvų komiteto atstovo. Ūkio komitete pirmininkauja mokyklos vedėja.

§ 23. Ūkio komiteto pareigos yra šios: 1) žiūrėti, kad mokyklos žemės ir kitas ūkis būtų racionalingai vedamas, 2) saugoti, kad mokyklos turtas nebūtų aikvojamas, ir 3) daboti, kad visos mokyklos išlaidos būtų daromos tikslingai.

V. Tėvų komitetas.

§ 24. Prie kiekvienos namų ūkio mokyklos organizuojamas tėvų komitetas, kuris rūpinasi materialinio mokinių gyvenimo gerove, ieško šaltinių neturtingiems mokiniams šelpti, dalyvauja per savo atstovus ūkio komitete, dalyvauja per savo atstovus mokytojų taryboje sprendžiamuoju balsu, kai būna keliami auklėjimo klausimai.

§ 25. Tėvų komitetą iš 3—5 narių vieneriems metams renka mokinių tėvai ir globėjai, kurių susirinkimą kviečia mokyklos vedėja, kiekvienų mokslo metų pradžioje. Tėvų komitetas iš savo tarpo renka pirmininką, kuris šaukia tėvų komiteto posėdžius ir visuotinus tėvų susirinkimus. Tėvų komiteto posėdžiuose dalyvauja mokyklos vedėja sprendžiamuoju balsu.

VI. Mokslas.

§ 26. Namų ūkio mokykloje einami ir dėstomi bendrojo lavinimo ir specialiniai dalykai: 1) tikyba; 2) lietuvių kalba; 3) krašto pažinimo mokslas; 4) dainavimas; 5) gigiena; 6) pasikalbėjimai iš pedagogijos; 7) namų ruošos mokslas — maisto, virtuvės, keptuvės, konservų išdirbimo, skalbyklos, tvarkos užlaikymo; 8) moterų namų ūkio mokslas — naminių gyvulių veisimas, šėrimas ir gydymas, pieno ūkis, paukščių, sodų, daržų ir bičių ūkis, namų ūkio sąskaityba; 9) amatų mokslas — audimas, audinių raštai, audinių įvertinimas; 10) siuvimas, kirpimas ir braižymas.

Dėstant šiuos dalykus rodomi ir dirbami atatinkami praktikos darbai.

VII. Mokyklų steigimas ir laikymas.

§ 27. Be Švietimo Ministerijos, namų ūkio mokyklas gali steigti: 1) apskričių savivaldybės, 2) visuomenės organizacijos ir 3) atskiri asmens.

Apie mokyklos steigimą steigėjai praneša Švietimo Ministerijai.

§ 28. Švietimo Ministerijos įsteigtos mokyklos aprūpinamos žeme, inventorium, mokslo priemonėmis ir reikalingomis pinigų sumomis iš Valstybės Iždo lėšų.

§ 29. Savivaldybių ir visuomenės organizacijų įsteigtos mokyklos gali gauti iš valdžios mokyklos reikalams žemės su trobesiais ir piniginės pašalpos mokytojų algoms išmokėti, bet ne didesnėmis normomis, kaip nustatyta vyriausybės mokykloms. Gautąsias pašalpos sumas kiekviena mokykla privalo suvartoti tik tam tikslui, kuriam jos buvo duotos, ir atsiskaityti iš jų su Švietimo Ministerija.

§ 30. Atskirų žmonių įsteigtos namų ūkio mokyklos laikomos jų lėšomis; atskirais atsitikimais, Ministerių Kabinetui leidus, mokyklos laikytojui gali būti duota mokyklai steigti ir jai laikyti piniginė pašalpa ir pavesta naudotis atatinkamo didumo žemės plotu ar atskiru ūkiu iš valstybei priklausančių žemių.

§ 31. Mokyklai užsidarius, pavestoji jai, einant 29 ir 30 §§, žemė grąžinama.

§ 32. Mokyklų, kurios yra įsteigtos savivaldybių, visuomenės organizacijų ar atskirų žmonių, vedėjus ir mokytojus tvirtina Švietimo Ministeris, mokyklos laikytojams pristačius.

§ 33. Mokykloms, kurios nurodytos šių įstatų 27§, nutolti nuo namų ūkio mokykloms nustatytų programų ir bendros tvarkos gali būti leidžiama tik Švietimo Ministeriui sutinkant.

VIII. Atlyginimas už darbą.

§ 34. Atlyginimas už darbą namų ūkio mokyklose eina vidurinių mokyklų normomis. Be to visas mokyklos personalas dovanai gauna butą, kurą, šviesą ir papigintomis kainomis maisto produktų Švietimo Ministerio nustatytomis taisyklėmis.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 10 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. gruodžio m. 1 d.

Nr. 118

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 916 —

Lietuvos Banko Statutas.

I.

Banko steigimas, jo pagrindinis ir atsargos kapitalai

§ 1. Einant Lietuvos Banko įstatymu steigiama akcinis bankas vardu „Lietuvos Bankas". Jo bustinė yra Lietuvos sostinė.

Banko tikslas yra pinigų apyvarta Lietuvoje reguliuoti, pinigų išmokėjimas krašte ir užsienyje lengvinti, pastovi ir patogi pinigų sistema Lietuvos Respublikoje įgyvendinti ir žemės ūkio, pramonės ir prekybos kilimą skatinti.

§ 2. Lietuvos Banko steigėjas yra Lietuvos Vyriausybė. Bankui steigti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidžiama pasinaudoti reikalingu kreditu iš aukso fondo.

§ 3. Svarbesniuose provincijos miestuose ir, reikalui esant, kitose vietose bankas steigia savo skyrius ir agentūras.

Valstybės Iždo ir visuomenės reikalui esant, Vyriausybė turi teisės reikalauti banko agentūras steigti apskričių miestuose ir kitose vietose.

§ 4. Pagrindinis banko kapitalas yra 12 milijonų litų. Jį sudaro 120.000 vardinių akcijų po 100 litų kiekviena.

Visuotiniam susirinkimui nutarus ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui sutikus, pagrindinis banko kapitalas gali būti padidintas.

§ 5. Bankas pradeda darbą, kai bus pasirašytos visos akcijos ir surinkta ne mažiau kaip pusė pagrindinio banko kapitalo ir sušaukto visuotinio susirinkimo išrinkta, einant šiuo statutu, banko valdyba. Valdyba priima iš steigėjų ir patikrina visas padarytas prirengiamiems darbams išlaidas. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui priklauso teisė visus priruošiamus darbus atlikti, kaip tai, knygas užsakyti, banknotus paruošti (banknotai turi būti banko valdybos narių pasirašyti), reikalingą tarnautojų skaičių priimti ir t. t.

Šiam reikalui Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris gali pakviesti atskirus žmones iš akcininkų tarpo ir sudaryti laikinąjį komitetą.

Už akcijas turi būti pilnai įmokėta generalinės banko tarybos nustatytu laiku, bet ne vėliau kaip per vienus metus nuo banko darbo pradžios.

§ 6. Kiekvienam akcininkui, kuris įmoka pusę akcijos vertybės, išduodamas vardinis Valstybės Iždo kvitas, kuris vėliau pakeičiamas laikinuoju žyminiu. Gauti pinigai laikomi Valstybės Ižde Lietuvos Banko sąskaita. Įmokėjus antrąją pinigų dalį, laikinieji žyminiai pakeičiami akcijomis.

§ 7. Visos akcijos kartu su jų šaknimis turi būti surištos į knygas. Akcijos išduodamos su numeriu, antspaudu, ne mažiau kaip 2 valdybos narių ir kasininko parašais. Valdybos narių parašai gali būti atliekami mechaniniu būdu. Prie kiekvienos akcijos pridedamas dividendui per 10 metų gauti kuponų lapas. Šiam laikui išėjus, akcininkas gauna naują kuponų lapą.

§ 8. Akcininkui nustatytu laiku likusios už akcijas sumos neįmokėjus, jam siunčiamas perspėjimas per vieną mėnesį įmokėti reikalingą pinigų sumą. Šiam terminui išėjus neapmokėtų laikinųjų žyminių numeriai skelbiami „Vyriausybės Žiniose" kaip panaikinti. Vietoje panaikintų laikinųjų žyminių tais pačiais numeriais išrašomi nauji žyminiai, kurie parduodami per tarpininkus. Išskaičius visas pardavimo išlaidas ir 5% baudos, likusioji suma išduodama buvusiam panaikintų laikinųjų žyminių savininkui.

§ 9. Akcininkas, norėdamas laikinus žyminius ar akcijas perleisti kitiems žmonėms ar įstaigoms, privalo pranešti apie tai banko valdybai, kuri sutikus, daro perleidimo pažymėjimą, kurį pasirašo pardavėjas. Banko valdyba apie laikinųjų žyminių ar akcijų perleidimą pažymi savo knygose.

Įkeičiant akcijas, įkeitimo akto teisėtumui reikia, kad savininkas paduotų jas banko valdybai atatinkamą pažymėjimą padaryti. Be įkaito laikytojo sutikimo akcijų savininkui negali būti išduotas naujas kuponų lapas. Visos kitos akcijos teisės pasilieka jos savininkui.

§ 10. Akcija nedalinama. Bankas žino kiekvienai akcijai tik vieną savininką.

§ 11. Banko akcininkai gali būti Lietuvos Valstybė, savivaldybės, bendrovės, draugijos ir atskiri asmenys.

Svetimšaliai tegali turėti ne daugiau kaip ⅓ pagrindinio kapitalo.

§ 12. Be pagrindinio kapitalo sudaromas atsargos kapitalas, kuris skiriamas:

1) banko nuostoliams padengti,

2) akcininkų dividendui ligi 8% papildyti.

Atsargos kapitalas sudaromas iš 10% metinio gryno pelno ir papildomas tol, kol jis bus lygus pusei pagrindinio kapitalo.

Jeigu kuriais nors metais reikėtų pasiimti iš atsargos kapitalo lėšų banko nuostoliams padengti, tai vėliau jis papildomas tuo pačiu būdu ligi pasieks nustatytos normos.

§ 13. Jeigu banko nuostoliams padengti pritruktų atsargos kapitalo, tai jie padengiami iš pagrindinio kapitalo. Pagrindinis kapitalas visuotinio akcininkų susirinkimo nutartmu papildomas ar naujomis akcininkų įnašomis, ar artimiausių metų grynu pelnu.

II.

Banko operacijos.

§ 14. Bankui leidžiama daryti šias operacijas:

1) pirkti ir parduoti auksą, sidabrą, platiną tiek gabalais tiek ir monetose.

Pastaba. Bankas turi teisės pardavėjo lėšomis tikrinti pristatyto aukso grynumą.

2) diskontuoti komercinius vekselius ir kitus komercinių operacijų pasižadėjimus, atidengus tiems asmenims ar įstaigoms kreditą. Komerciniais vekseliais laikomi taip pat vekseliai žemės ūkio kilmės, kurie turi savo pagrindu prekybos operaciją,

3) pirkti ir parduoti vekselius, čekus ir banknotus svetimų šalių, kuriose pinigai paremti metalu.

Kiek ir kokių vertybių pirkti nustato banko valdyba, tvirtina banko taryba.

4) išduoti paskolų avansų einamąja sąskaita arba trumpam terminui, laiduojant nurodytomis p. p. 1, 2 ir 3 vertybėmis, valstybės paskolų lakštais arba kitais valstybės garantuotais % % popieriais, ne greit gendančiomis prekėmis, varantais ir transporto dokumentais.

I pastaba. Paskolos, kurios laidojamos auksu, sidabru ir platina, išduodamos ne didesnės kaip 90% jų vertybės, vekseliais, tratomis, čekais ir banknotais ne daugiau kaip 70%, Valstybės % % popieriais, prekėmis, varantais ir transporto dokumentais ne daugiau kaip 60% jų vertybės. Avansų didumą ir jų išdavimo sąlygas galutinai nustato banko valdyba, tvirtina banko taryba. Įkeičiamos prekės turi būti apdraustos.

II pastaba. Skolininkui neįmokėjus laiku paskolintos sumos, įkeistos vertybės ir prekės gali būti parduotos rinkos kaina. Įkeistų vertybių kainoms krintant arba prekėms gendant, valdyba gali iš skolininko pareikalauti dalinai paskolą padengti arba grąžinti visą sumą.

Per 5 dienas skolininkui neišpildžius banko reikalavimo, įkeistos vertybės ir prekės gali būti parduotos rinkos kaina.

5) pirkti ir parduoti valstybės paskolos lakštus (fond public) ir kitus valstybės garantuotus vertybės popierius su sąlyga, kad šių vertybių nebūtų įgyta daugiau kaip 1/3 pagrindinio kapitalo,

6) išdavinėti perlaidas, čekus ir kredityvus tiek į Lietuvą tiek ir į užsienį ir apmokėti savo korespondentų perlaidas ir kredityvus, jeigu jų sąskaitoje banke yra liuosų pinigų arba jeigu generalinė taryba pripažins galima juos kredituoti,

7) įsteigti ir vesti atsiskaitymą tarp atskirų bankų ir firmų (claering=house).

8) priiminėti sumas einamąja sąskaita ir indėliais,

9) priiminėti vertybės popierius, brangiuosius metalus ir kitas brangenybes saugoti ir valdyti,

10) prisiimti pagal komercinių operacijų pasižadėjimų pinigus išieškoti ir trečiųjų asmenų sąskaita apmokėti, jeigu šie asmenys turi banke liuosų sumų,

11) komiso pagrindais platinti valstybės ir savivaldybių paskolas,

§ 15. Vekseliai, tratos, varantai ir kitų komercinių operacijų pasižadėjimai priimami diskontuoti tik tuo atsitikimu, jeigu nuo priėmimo dienos ligi jų įmokėjimo dienos yra ne daugiau kaip 3 mėnesiai.

Pastaba. Išimtinais atsitikimais, valdybai nutarus, gali būti priimti diskontuoti vekseliai, tratos, varantai ir kiti komercinių operacijų pasižadėjimai ir ilgesniam kaip 3 mėnesiai laikui, **bet ne daugiau kaip 6 mėnesiams.**

§ 16. Vekseliai, čekai, tratos ir kiti komercinių operacijų pasižadėjimai privalo turėti ne mažiau kaip 3 patikimų asmenų parašus.

Pastaba. Atskirais atsitikimais, valdybai nutarus ir tarybai sutikus, vekselius, čekus ir komercinius pasižadėjimus galima diskontuoti su 2 parašais.

§ 17. Nurodytas § 14 p. 4 paskolas galima išdavinėti tiktai patikimiems asmenims ir įstaigoms, paėmus iš jų dar atskirą pasižadėjimą.

Paskolos už įkaitus prekėmis išduodamos tik gavus 2 patikimų asmenų garantiją.

§ 18. Įkeistos bankui naugės, prekės ir įvairūs vertybės popieriai negali būti sekvestruojami arba pavedami konkursiniai masei, kol bus grąžintos banko išduotos paskolos su priklausančiomis palūkanomis ir kitomis išlaidomis.

§ 19. Ypatingais atsitikimais reikalui esant, kad apsidraudus nuo nuostolių, banko valdybai nutarus ir tarybai sutikus, leidžiama imti kaip papildomąjį įkaitą nekilnojamieji turtai tų skolininkų, kurių atsiskaitymas yra abejotinas. Šitie turtai likviduojami ne vėliau kaip per 2 metu. Šis terminas atskirais atsitikimais, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui sutikus, gali būti dar 2 metams pailgintas.

§ 20. Įnešti į banką indėliais arba einamąja sąskaita pinigai negali būti nei aprašomi už skolą nei išduodami kitaip, kaip tik nurodyta civilinių įstatymų tvarka.

§ 21. Bankas gali įgyti nekilnojamąjį turtą tik savo reikalams ir tik tam tikrų Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimu.

§ 22. Bankui gali būti pavestos visos valstybės iždinių ir taupomųjų valstybės kasų operacijos atlikti. Šias operacijas bankas atlieka atskirai ir nepriklausomai nuo savo operacijų. Valstybės iždinių operacijas bankas atlieka nemokamai. Bankas savo lėšomis išlaiko visų iždinių administraciją, siunčia pinigus, asekuruoja juos ir daro perlaidas į kitus miestus.

§ 23. Lietuvos Bankas turi išimtiną teisę per 20 metų nuo jo įsteigimo dienos leisti banknotų. Šis terminas, visuotiniam akcininkų susirinkimui prašant, gali būti įstatymų leidžiamuoju keliu pailgintas.

§ 24. Bankas leidžia nevardinius banknotus. Ne mažiau kaip 1/3 esamos apyvartoje banknotų sumos turi būti padengta auksu, likusioji suma = lengvai realizuojamomis vertybėmis ne aukščiau jų biržės kainos.

§ 25. Lietuvos Banko banknotai yra teisėti valstybės mokėjimo ženklai ir apyvartoje privalo būti priimami lygiai su aukso pinigais.

Pastaba. Banknotų pasižadėjimų į aukso pinigus keitimo tvarką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

§ 26. Su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu susitaręs, bankas nustato banknotų kupiūrų formą, banknotų emisijos būdą ir kiekvienos kategorijos banknotų kupiūrų proporciją.

§ 27. Sugedę banknotai keičiami į sveikus, jei pristatoma didesnė sugedusių banknotų dalis su litera, numeriu ir kasininko parašu.

Suplėšytieji banknotai keičiami, jei plyšimo kraštai tinkamai sueina sustatant serijos literą, numerį ir kasininko parašą ir atskiros dalys neabejotinai yra vieno ir to pačio banknoto dalimis.

Banknotai keičiami nemokamai. Sugedę ir suplyšę banknotai į apyvartą neleidžiami.

§ 28. Kiekvieną kartą, kai vienas banknotų typas pakeičiamas nauju typu, bankas išmoka Valstybės

Iždui tų pakeičiamojo typo banknotų vertybę, kurie nebus pristatyti pakeitimui.

Banknotai, kurių vertybė liko išmokėta Valstybės Iždui, išbraukiami iš esamų apyvartoje banknotų skaičiaus. Apmokėjimas tų banknotų, kurie gali būti pristatyti bankui vėliau, atliekamas Valstybės Iždo sąskaita.

§ 29. Einant piniginio vieneto įstatymu (Vyr Žin. Nr. 103, eilinis Nr. 806), naują valiutą įvedant bankas privalo keisti ostmarkes, ostrublius, taip pat kursuojančias Lietuvoje vokiečių markes į savo banknotus.

§ 30. Bankas negali:

1) užtraukti savo reikalams paskolos,

2) skolinti pinigus tiek ypotekos keliu, tiek ir už įkaitus pramonės ir prekybos bendrovių akcijomis,

3) paskolinti už savo akcijas taip pat jas pirkti,

4) nei tiesioginiai nei netiesioginiai daryti savo sąskaita kitas komercijos operacijas, išskyrus operacijas nurodytas šių įstatų § 14 p.p. 1, 3 ir 5 ir

5) daryti visas kitas operacijas su valstybe, kurios šiame statute nenurodytos.

III.

Banko administracija.

§ 31. Banko administraciją veda banko valdytojas ir direktoriai, kurie kartu sudaro banko valdybą. Banko valdybos nariais gali būti tik Lietuvos piliečiai.

Banko valdybos darbą prižiūri taryba.

Be to yra diskonto komitetas ir revizijos komisija.

Pastaba. Valdytojas ir direktoriai negali eiti bet kurių pareigų kituose bankuose.

1. Valdyba.

§ 32. Banko valdytoją skiria ir atleidžia Respublikos Prezidentas, Ministerių Kabinetui pristačius. Valdytojo pavaduotoją skiria Respublikos Prezidentas iš direktorių tarpo.

§ 33. Atlyginimą valdytojui išmoka bankas. Bendra atlyginimo suma turi būti ne mažiau kaip 25% didesnė už direktoriaus atlyginimą.

§ 34. Banko valdytojas pirmininkauja banko valdybos ir generalinės tarybos posėdžiuose.

§ 35. Banko valdybos, tarybos, generalinės tarybos ir visuotinio susirinkimo nutarimai pildomi banko valdytojo įsakymu.

§ 36. Banko valdytojas skiria ir atleidžia banko tarnautojus, skyrių direktorius ir prižiūri Lietuvos Banko įstatymo, šio statuto ir taisyklių vykdymą.

§ 37. Valdytojas pasirašo valdybos priimtas sutartis, transakcijas ir kitus aktus.

§ 38. Valdytojas turi teisės valdybos ir tarybos nutarimų vykdymą sustabdyti. Sustabdytų nutarimų vykdymo klausimą valdytojas paduoda generalinei tarybai spręsti, kurios posėdis sušaukiamas skubos keliu. Šiuo atsitikimu generalinės tarybos nutarimą tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

§ 39. Banko direktorius iš 4 žmonių renka visuotinis akcininkų susirinkimas iš akcininkų tarpo 3 metams. Pirmuose rinkimuose 2 valdybos nariu renkami 1 metams, 1 — dvejiems metams ir 1 — trejiems metams.

§ 40. Visus banko reikalus, išskyrus tuos, kurie šiuo statutu pavedami kitiems banko organams spręsti, sprendžia banko valdyba.

§ 41. Valdybos pareigos yra šios:

1) nustato diskonto sąlygas ir %% didumą, kokių svetimų šalių tratas, čekus ir banknotus pirkti, kiek ir kokia norma išdavinėti paskolas, įkeičiant vertybes ir prekes.

Šie nutarimai reikalingi tarybos patvirtinimo,

2) nustato banko tarnautojams atlyginimą tiek centre tiek ir skyriuose ir reikalui esant jų kaucijų didumą,

3) parūpina sąmatas ir paruošia visuotiniam susirinkimui metinę apyskaitą ir duoda jam paaiškinimų apie banko operacijas,

4) įgalioja banko tarnautojus pasirašyti perleidimo ir pakvitavimo dokumentus, o taip pat indėlių ir kitų vertybių gavime.

§ 42. Valdybos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja narių dauguma su valdytoju arba jo pavaduotoju pryšakyje.

Visi nutarimai daromi paprasta balsų dauguma ir įrašomi į tam tikrą protokolų knygą; balsams lygiai pasidalinus, pirmininko balsas nusveria.

Rašomas atskiras posėdžių protokolas, kurį pasirašo visi dalyvavusieji posėdyje valdybos nariai.

§ 43. Atskirų valdybos narių darbą ir bendrai banko darbo vidaus tvarką reguliuoja tam tikra tarybos patvirtinta instrukcija.

2. Taryba.

§ 44. Tarybos narius iš 6 žmonių ir 3 kandidatų jiems renka visuotinis susirinkimas iš akcininkų tarpo 3 metams. Pirmuose rinkimuose du tarybos nariu renkami 3 metams, 2 — dvejiems ir 2 — vieniems metams.

Svetimšaliai gali taryboje dalyvauti atatinkamai jų turimai pagrindinio kapitalo daliai.

§ 45. Tarybos nariai iš savo tarpo renka tarybos pirmininką ir sekretorių.

§ 46. Tarybos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja dauguma tarybos narių su pirmininku arba jo pavaduotoju pryšakyje. Nutarimai daromi paprasta balsų dauguma ir įrašomi į protokolų knygą. Balsams lygiai pasidalinus, svarstomasis klausimas duodamas generalinei tarybai spręsti.

§ 47. Negalint sudaryti tarybos kvorumo, skubūs klausimai duodami generalinei tarybai spręsti.

§ 48. Tarybos posėdžiai privalo būti ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį. Tarybos posėdžius šaukia tarybos pirmininkas. Be to tarybos posėdžiai turi būti šaukiami valdybai, revizijos komisijai arba 3 tarybos nariams pareikalavus.

§ 49. Tarybos pareigos yra šios:

a) valdybos pristatytą išlaidų sąmatą ir balansą tvirtinti,

b) valdybos nustatytas diskonto sąlygas, %% didumą ir išduodamų už įkaitus valstybės popieriais arba kitomis valstybės laiduotomis vertybėmis arba prekėmis avansų didumą tvirtinti,

c) valdybos pasiūlymus pakeisti ar papildyti banko įstatus peržiūrėti, nekilnojamąjį turtą įgyti, paskolas kurių grąžinimas yra be vilties, nurašyti,

d) visus kitus valdybos įneštus klausimus spręsti.

3. *Centro diskonto komitetas.*

§ 50. Centro ir visų banko skyrių diskonto komiteto narius renka generalinė banko taryba iš prekybos, pramonės ir ūkio reikalų žinovų. Diskonto komiteto nariais gali būti ir tarybos nariai.

§ 51. Diskonto komiteto nariai renkami dvejiems metams. Kas metai pusė komiteto narių perenkama.

§ 52. Diskonto komiteto posėdžiuose pirmininkauja banko direktorius. Posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja 3 diskonto komiteto nariai.

Visi klausimai sprendžiami balsų dauguma; balsams lygiai pasidalinus, nusveria pirmininko balsas.

§ 53. Diskonto komitetas peržiūri pristatytus komercinių operacijų pasižadėjimus ir, jeigu jie duoda reikalingų garantijų, siūlo valdybai juos priimti.

§ 54. Diskonto komitetui gali būti padaryti paklausimai del įvairių firmų ir įstaigų patikimybės, del įvairių prekių kainų ir t. t.

§ 55. Diskonto komiteto nariai, pradėdami eiti pareigas, pasižada laikyti paslaptyje visus komiteto pasitarimus.

§ 56. Skubiam reikalui esant, valdyba gali diskontuoti vekselius savo nužiūrėjimu, pranešdama apie tai artimiausiam diskonto komiteto posėdžiui.

4. *Generalinė taryba.*

§ 57. Generalinė taryba renkasi ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį bendriems banko reikalams aptarti

§ 58. Generalinė taryba tvirtina banko vidaus tvarkos ir jo skyrių ir agentūrų instrukcijas.

§ 59. Generalinė taryba sprendžia banko skyrių ir agentūrų atidarymo reikalingumą ir nutaria juos uždengti.

§ 60. Generalinė taryba nustato diskonto komiteto narių skaičių tiek centre, tiek ir visuose banko skyriuose.

§ 61. Generalinė taryba tvirtina valdybos paruoštą banknotų emisijos planą ir banko pelno paskirstymo būdą.

§ 62. Generalinė taryba sprendžia tuos klausimus, kurie priklauso jai, einant banko statutu ir vidaus tvarkos instrukcija.

§ 63. Generalinės tarybos posėdžiai yra teisėti, dalyvaujant valdytojui arba jo pavaduotojui, 2 valdybos ir 3 tarybos nariams. Visi sprendimai daromi balsų dauguma. Balsams lygiai pasidalinus, pirmininko balsas nusveria.

5. *Revizijos komisija.*

§ 64. Revizijos komisiją sudaro 3 akcininkai kuriuos renka visuotinis akcininkų susirinkimas vieniems metams.

§ 65. Revizijos komisija turi teisės kiekvienu metu daryti banko turto ir knygų reviziją.

Kiekvienų metų pabaigoje revizijos komisija privalo banko apyskaitą ir balansą patikrinti ir savo nuomonę apie tai visuotiniam akcininkų susirinkimui paduoti.

§ 66. Ypatingais atsitikimais revizijos komisija turi teisės pareikalauti visuotinį akcininkų susirinkimą sušaukti.

IV. Visuotiniai akcininkų susirinkimai.

§ 67. Visuotiniai akcininkų susirinkimai yra paprasti ir nepaprasti.

Paprasti visuotiniai susirinkimai šaukiami kas metai ne vėliau kaip gegužės mėnesyje.

Visuotinio susirinkimo diena, valanda, vieta ir dienotvarkė skelbiami „Vyriausybės Žiniose" ir bent 2 dienraščiuose ne vėliau kaip 2 savaitėm prieš susirinkimą.

Be to akcininkams, kurie to pareikalautų, gali būti siunčiami pakvietimai raštu.

§ 68. Nepaprastus visuotinius susirinkimus, reikalui esant, šaukia valdyba. Be to nepaprasti visuotiniai susirinkimai turi būti sušaukti banko direktorių skaičiui ligi pusei sumažėjus ir banko tarybai, revizijos komisijai arba akcininkams, kurie turi ne mažiau kaip $^1/_{20}$ dalį pagrindinio kapitalo akcijų, reikalaujant.

§ 69. Akcininkas, kuris negali visuotiniame susirinkime dalyvauti, gali įgalioti kitą akcininką, kuris turi balso teisę, susirinkime balsuoti. Vienas akcininkas gali turėti ne daugiau kaip 2 tokiu įgaliojimu.

Įgaliojimai daromi raštu su akcijų savininko parašu ir įteikiami valdybai ne vėliau kaip 3 dienomis prieš susirinkimą.

§ 70. Akcininkai, kurie turi ne mažiau kaip 4 akcijas, gali dalyvauti visuotiniame susirinkime sprendžiamuoju balsu. Toliau kiekviena dešimts akcijų duoda vieną balsą, bet niekas negali turėti daugiau kaip duoda $^1/_5$ dalis banko pagrindinio kapitalo akcijų.

Pastaba. Akcininkai, kurie turi mažiau kaip 4 akcijas, kad gavus balso teisę, gali susijungti su kitais akcininkais, nurodžius, kam iš jų pavedama balso teisė.

§ 71. Visuotinių susirinkimų nutarimai, jeigu jie teisėtai priimti, yra privalomi visiems akcininkams tiek nedalyvavusiems susirinkime, tiek ir tiems, kurie yra priešingi jiems.

§ 72. Visi klausimai, išskyrus šio statuto §§ 73 ir 91 nurodytus, visuotiniuose akcininkų susirinkimuose sprendžiami paprasta balsų dauguma; balsams lygiai pasidalinus, svarstomasis klausimas laikomas atmestas.

Akcininkas, kuris nesutiktų su dauguma, gali paduoti savo atskirą nuomonę, kuri pažymima protokole.

Savo atskirą nuomonę galima išdėstyti plačiau raštu ir ne vėliau kaip per 7 dienas įduoti valdybai. Šis raštas pridedamas prie protokolo.

§ 73. Visuotiniai susirinkimai yra teisėti bet kuriam akcininkų skaičiui susirinkus. Pagrindiniam kapitalui padidinti, statutui pakeisti ar papildyti, valdybos ir tarybos nariams atleisti turi dalyvauti ne mažiau kaip $^1/_2$ pagrindinio kapitalo akcijų savininkų; šie klausimai sprendžiami $^2/_3$ susirinkime dalyvaujančių balsų dauguma.

§ 74. Jeigu susirinkimas, svarstant nurodytus § 73 ir 91 klausimus del balsų stokos negali būti teisėtas, tai per savaitę šaukiamas antras susirinkimas, kuris privalo įvykti ne anksčiau kaip per 2 savaiti nuo jo paskelbimo dienos.

§ 75. Visuotinis susirinkimas svarsto dienotvarkėje nurodytus klausimus taip pat ir akcininkų, kurie turi ne mažiau kaip $^1/_{20}$ dalį pagrindinio kapitalo akcijų, pasiūlytus klausimus, jei tie klausimai yra paduoti valdybai ne vėliau kaip 10 dienų prieš susirinkimą. Valdyba su savo ir banko tarybos pastabomis įneša tuos klausimus visuotiniam susirinkimui svarstyti ir spręsti.

§ 76. Visuotiniame susirinkime pirmininkauja vienas akcininkas, kuris nėra nei valdyboje, nei taryboje, nei revizijos komisijoje; jis renkamas pačiame susirinkime. Ligi jo išrinkimo pirmininkauja tarybos pirmininkas.

§ 77. Visuotiniame susirinkime balsuojama viešai. Slaptas balsavimas būtinas, renkant ir atleidžiant valdybos, tarybos ir revizijos komisijos narius arba jei to pareikalaus nors vienas, turįs teisės balsuoti akcininkas ir jam pritars 5 kiti akcininkai.

§ 78. Rinkimuose išrinktais laikomi tie, kurie yra gavę daugiau kaip pusę balsų. Jeigu pirmu balsavimu niekas nebūtų išrinktas, tai iš gavusiųjų palyginamą balsų daugumą sustatomas antras sąrašas su dvigubu renkamųjų narių skaičium ir tada išrinktais laikomi tie, kurie yra gavę paprastąją balsų daugumą.

§ 79. Akcininkai, kurie tarnauja banko įstaigose, nebalsuoja, sprendžiant tuos klausimus, kurie liečia jų asmenį. Jeigu kas iš akcininkų daro su banku ypa-

tingą sutartį, tai tas akcininkas taip pat nebalsuoja tuo klausimu.

§ 80. Visuotinis susirinkimas:
1) tvirtina metinę banko apyskaitą,
2) skirsto gryną pelną,
3) renka direktorius, tarybos ir revizijos komisijos narius,
4) skiria valdybos, tarybos, diskonto komiteto ir revizijos komisijos nariams atlyginimą,
5) nutaria nekilnojamąjį turtą įgyti,
6) svarsto pasiūlymus banko statutą papildyti ar pakeisti,
7) nutaria banko kapitalą padidinti,
8) nutaria banko reikalus likviduoti.

§ 81. Visuotinio susirinkimo surašomas protokolas, kurį kontrasignuoja pirmininkas ir bent 3 akcininkai, kurie dalyvavo susirinkime.

§ 82. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai įgyja galios, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui patvirtinus juos.

V. Pelno paskirstymas.

§ 83. Banko darbo metai laikomi nuo sausio 1 d. ligi gruodžio 31 d.

Pastaba. Jei pirmais metais banko darbas buvo trumpesnis kaip 3 mėnesiai, tai šis laikas įskaitomas į kitų metų banko apyskaitą.

§ 84. Metinės ir mėnesinės banko apyskaitos ir balansas daromas banko tarybos priimta ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio patvirtinta tvarka.

§ 85. Metinę banko apyskaitą ruošia valdyba ir su tarybos ir revizijos komisijos pastabomis bent viena savaite prieš visuotinį susirinkimą atspausdina ir akcininkams pareikalavus įteikia jiems susipažinti, vėliau kartu su visuotinio susirinkimo protokolo nuorašu 3 egzemplioriuose įteikia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

§ 86. Metinis banko balansas, pelno ir nuostolių apyskaita skelbiami „Vyriausybės Žiniose" ir bent viename vietos ir užsienio laikraštyje.

Be to ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį skelbiamas „Vyriausybės Žiniose" banko balansas nustatyta forma.

§ 87. Metinėse apyskaitose abejotinos skolos nurašomos į nuostolius. Įvairūs priklausantieji bankui vertybės popieriai įkainuojami paskutinės metų dienos kursu, bet ne aukščiau jų pirkimo kainos.

§ 88. Grynas metinis pelnas sudaromas išskaičius iš brutto pelno nurodytus § 87 nurašymus, visas valdymo ir banknotų spausdinimo išlaidas ir amortizaciją, skirstoma šia tvarka:
1) 10% gryno pelno skiriama atsargos kapitalui,
2) iš likusios gryno pelno sumos išmokamas akcininkams dividendas ligi 8%,
3) iš likusios gryno pelno sumos skiriama 8% valdybos nariams ir 2% tarybos nariams (tantjema) proporcingai jų gaunamam atlyginimui.
4) iš likusios sumos ⅓ skiriama valstybei,
5) iš likusios sumos papildomas akcininkų dividendas ligi 12%,
6) likusios pelno dalies 50% skiriama Valstybei, antri 50% skirstomi visuotinio akcininkų susirinkimo nužiūrėjimu.

Pastaba. Visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu banknotų spausdinimo išlaidos gali būti padengiamos per ilgesnį laiką dalimis.

§ 89. Dividendo išdavimo laikas skelbiamas viešai. Dividendas duodamas pagal kuponus. Per 10 metų neišreikalautas dividendas lieka banko nuosavybe. Už nepaimtąjį dividendą % % nemokami.

VI. Banko likvidavimas.

§ 90. Pagrindiniam banko kapitalui sumažėjus ligi pusės ir visuotiniam akcininkų susirinkimui nesutikus jį papildyti, banko reikalai likviduojami.

§ 91. Visais kitais atsitikimais bankas gali būti likviduotas tik visuotiniam akcininkų susirinkimui ¾ balsų dauguma nutarus. Tokiame susirinkime turi dalyvauti ne mažiau kaip pusė pagrindinio kapitalo akcijų savininkų.

§ 92. Likviduojant banką, visuotinis akcininkų susirinkimas renka likvidatorius ir nustato likvidavimo tvarką. Išrinktus likvidatorius ir likvidavimo tvarką tvirtina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

§ 93. Likviduojant banką, banknotų turėtojams duodama pirmumo teisė gauti iš banko aktyvo atlyginimą.

§ 94. Likviduojant banką, einant šio statuto §§ 90 ir 91, vyriausybė turi teisės perimti banko pasyvą ir aktyvą tikrąja kaina.

VII. Bendrieji dėsniai.

§ 95. Banko nuosavybė, kapitalai, apyvarta ir pelnas atleidžiami nuo visokių mokesnių tiek valstybės, tiek ir savivaldybių reikalams imamų.

§ 96. Banko direktoriai, tarybos, revizijos komisijos ir diskonto komiteto nariai, jų tarnybos laikui išėjus, gali būti vėl renkami.

§ 97. Bankas turi savo antspaudą su parašu: „Lietuvos Bankas".

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas
ir Užsienio Reikalų Ministeris

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 10 d.

— 917 —

Laikinųjų akčyžės mokesnių įstatų papildymas ir pakeitimas.

Laikinieji akčyžės mokesnių įstatai (Laik. Vyr. Žin. Nr. 10, Vyr. Žin. Nr. 76, eil. Nr. 684) papildomi ir pakeičiami šiaip:

§ 14. Patentinis mokesnis imamas pagal šią lentelę:

1)	už degtinės bravorą:	
	a) patentinis pagrindinis mokesnis ligi 500.000 laipsnių	250 lt.
	b) pridedamasis patentinis mokesnis imamas už kiekvieną tūkstantį laipsnių pagamintų be pirmųjų 500.000 po	1 „
2)	už sausų mielių dirbtuvę, nevarant degtinės	100 „
	už bravorą prie mielių dirbtuvės atskirai mokesnis imamas šio § p. p. a ir b nustatyta norma.	
3)	už alaus bravorą:	
	a) patentinis pagrindinis mokesnis, kuris duoda teisės perdirbti 50.000 kilogr. salyklos	125 „

b) pridedamasis patentinis mokesnis už kiekvieną tūkstantį kilogramų perdirbtos salyklos be pirmųjų 50.000 kilogr. po . . . . 3 lt.
Nepilnas tūkstantis kilogramų laikomas pilnu.

4) už midaus virtuvę:
a) kuri turi katilą lígi 25 kibirų . . . 25 „
b) už didesnį kaip 25 kibirų katilą už kiekvieną 100 literių po . . . . . 10 „

5) už įvairių rūšių degtinės dirbtuves:
a) patentinis pagrindinis mokesnis . . 2.000 „
b) pridedamasis patentinis mokesnis imamas už kiekvieną gryno spirito 1.000 laipsnių paimtų į dirbtuvę po 1 „

6) už likerio, politūros, kvėpalų ir deginamųjų degtinės liekanų dirbtuves:
a) pagrindinis patentinis mokesnis . . 100 „
b) pridedamasis patentinis mokesnis imamas už kiekvieną gryno spirito 1.000 laipsnių paimtų į dirbtuvę po 1 „

7) už degtinės, spirito ir kitų svangiųjų gėrimų didmenų sandėlius patentinis mokesnis imamas:
a) pagrindinis . . . . 2.000 „
b) pridedamasis už kiekvieną 1.000 laipsnių gryno spirito paimto į sandėlį po . . . . 1 „

8) už alaus ir midaus sandėlius . . . . . 500 „

9) už svaigiųjų gėrimų krautuves:
a) išnešimui (be gėrimo vietoje)
Kaune . . . . 2.500 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 2.000 „
kitose vietose . . . . 1.500 „
b) už leidimą gerti vietoje pridedamasis patentinis mokesnis:
Kaune . . . . 2.500 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 1.500 „
kitose vietose . . . . 1.000 „

10) už traktierius (karčiamas, smukles ir t. t):
Kaune . . . . 5.000 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 4.000 „
kitose vietose . . . . 3.000 „

11) už alines, kurios pardavinėja alų, midų ir porterį:
a) išnešimui ir gėrimui vietoje:
Kaune . . . . 400 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 300 „
kitose vietose . . . . 200 „
b) tik išnešimui Kaune . . . . 100 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 75 „
kitose vietose . . . . 50 „

12) už atidaromus vaidinimo ir pasilinksminimo laiku prie teatrų ir kitų pasilinksminimo vietų bufetus:
Kaune . . . . 1.000 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 500 lt.
kitose vietose . . . . 300 „
garlaiviuose . . . . 300 „
kliubuose Kaune . . . . 1.000 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 700 „
kitose vietose . . . . 500 „

geležinkelių stotyse:
Kauno ir Virbalio bufetuose:
I ir II klasės . . . . 2.000 „
III klasės . . . . 1.000 „
Radviliškio, Šiaulių ir Mažeikių bufetuose:
I ir II klasės . . . . 1.500 „
III klasės . . . . 1.000 „
kitose stotyse:
bufetuose I ir II klasės . . . . . 1.000 „
bufetuose III klasės . . . . . . 500 „

13) už bufetus, kurie atidaromi laikinai teatruose, prekymečiuose, turguose, pasilinksminimuose, rengiamuose labdarybės ar visuomenės tikslams, imama už kiekvieną prekybos dieną:
Kaune . . . . 50 „
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . 30 „
kitose vietose . . . . 15 „

14) už arbatos išpilstymo sandėlius:
a) pagrindinis patentinis mokesnis . . 100 „
ir b) pridedamasis už kiekvieną 100 kilogramų arbatžolių paimtų į sandėlį po 1 „

§ 17. Tabako ir jo išdirbinių fabrikai turi apmokėti:

1) akcizo mokesnių, einant pridedama prie šio įstatymo lentele, bet ne mažiau kaip 20.000 litų per metus.

2) žemiau nurodytų patentinis:

a) už tabako fabriką be „machorkos“ pagrindinis patentinis mokesnis imamas po 1.000 litų per metus,
pridedamasis nuo 1001 ligi 10000 kilog. po 10 litų,
pridedamasis nuo 10001 ligi 20000 kilogr. po 15 litų,
pridedamasis nuo 20001 ligi 30000 kilogr. po 20 litų,
daugiau kaip 30001 po 30 litų,
Už kiekvieną pilną ar ne pilną tūkstantį kilogramų.

b) už machorkos fabriką pagrindinis patentinis mok. . . . . 600 „
pridedamojo mokesnio imama pusė normos nustatytos už tabako fabriką „be machorkos“ (§ 17 p. 2a),

c) už urmo sandėlius užsieninio tabako, cigarų, papirosų, machorkos—patent. mokesnis per metus. . . . . . 1000 „

d) už urmo sandėlius vietinės machorkos, tabako, cigarų, papirosų išdirbtų vietiniuose fabrikuose per metus . 600 „

e) už pardavimą krautuvėse tabako ir jo vietinių ir užsienio išdirbinių imamas patentinis mokesnis per metus 200 „

h) už pardavimą vietinio tabako ir jo vietinių ir užsienio išdirbinių išnešiojant pat. mokesnis per metus . 30 lt.
i) išvežiojant . . . . 50 „
k) viešose vietose, kaip tai: bufetuose, restoranuose, karčemose, traktieriuose, viešbučiuose, kame rūkoma, privalo būti mokamas patentinis mokesnis, „už rūkymą" kaip ir už pardavimą tabako ir jo dirbinių,
e) bufetuose, kurie atidaromi laikinai teatruose, prekymečiuose, turguose, pasilinksminimuose, rengiamuose labdarybės ir visuomenės tikslams —kame rūkoma, patentinis mokesnis už rūkimą imama už kiekvieną dieną po . . . . 10 „

§ 19. Degtukų fabrikai privalo mokėti patentinį mokesnį:
a) garu varomi per metus . . . . . 500 lt.
b) fabrikai mašinomis, arkliais varomi. 300 „
c) rankinės dirbtuvės. . . . . . . 200 „

§ 20. Akcizo mokesnio už degtukus kiekviena fabrika privalo įnešti į Valstybės Iždinę per metus ne mažiau kaip. . . . . 10000 „

§ 30. Už vaisvynių dirbtuves patentinis mokesnis, kuris duoda teisės vaisvynius gaminti ir netarpiniai iš dirbtuvės juos pardavinėti . . . . 50 „
Už vaisvynių gaminimą parduoti be patento nusikaltusieji moka trigubą patentinį mokesnį ir baudą ligi 500 litų. Už pardavinėjimą arba laikimą krautuvėse ir traktieriuose vaisvynių be banderolių arba su nuplėštomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, nusikaltusieji moka dešimteriopą akcizą už vaisvynius be banderolės arba su netikra banderole ir baudą ligi 1000 litų.
Visi vaisvyniai su netikromis banderolėmis konfiskuojami.

§ 32. Už spirito rektifikacijos įstaigą patentinis mokesnis imama:
a) pagrindinis . . . . 200 lt.
b) pridedamasis už kiekvieną milijoną laipsnių gryno spirito žaliame pavidale paimto rektifikuoti po . . . 10 „
Nepilnas milijonas laipsnių laikomas pilnu.

§ 22. Patentinis mokesnis už gilzių fabrikus:
a) pagrindinis 100 litų, gilzių išdirbimui ligi 5 milijonų per metus ir už kiekvieną gilzių mašiną po 20 litų per metus,
b) pridedamasis mokesnis po 20 litų už kiekvieną pilną ar nepilną milijoną padarytų gilzių virš 5 milijonų.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas ir Užsienio Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn 20 d.

Skelbimai.

Šiuo pranešama, kad Amerikos lietuvių akcinės bendrovės „Rūbas" visuotinis akcininkų susirinkimas įvyks 1923 m. sausio mėn. 22 d. 14 val. bendrovės bute (Didž. Vilniaus g-vė Nr. 14).

Dienotvarkė:

1) susirinkimo atidarymas,
2) prezidiumo rinkimas,
3) valdybos pranešimas,
4) apyskaitos patvirtinimas,
5) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
6) pagrindinio kapitalo padidinimas,
7) bendrovės įstatų § 30 pakeitimas,
8) valdybos ir revizijos komisijos rinkimai,
9) einamieji reikalai.

Valdyba.

Šiuo pranešamа, kad š. m. gruodžio mėn. 7 d. 17 val. šaukiamas Amerikos lietuvių akcinės prekybos bendrovės nepaprastas visuotinis susirinkimas (Maironio g-vė Nr. 1).

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas.

Valdyba.

Akcinės apdraudimo bendrovės „Lietuvos Lloydas" valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune 1922 m. gruodžio mėn. 20 d. 18 val. bendrovės valdybos bute (Daukanto g. 12).

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) einamieji reikalai.

Norį visuotiniame susirinkime dalyvauti akcininkai, privalo padėti savo akcijas į valdybos kasą, arba į kurį nors banką, bent 7 dienomis prieš visuotinį susirinkimą ir pristatyti bendrovei banko liūdymą, kad jų akcijos yra laikomos banke (§ 10).

Valdyba.

Šiuo šaukiamas Lietuvos ūkio banko nepaprastas visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėn. 18 d. 17 val. Lietuvos ūkio banko bute, Kaune, Laisvės Alėja Nr. 31.

Dienotvarkė:

1) valdybos, tarybos ir revizijos komisijos narių ir direktorių rinkimai,
2) nekilnojamojo turto įkainavimas,
3) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
4) indėlių ir taupmenų pakeitimas litais,
5) einamieji reikalai.

Lietuvos ūkio banko valdyba.

Kauno akcinės bendrovės linams apdirbti „Kabla" valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėn. 15 d. Kaune, b-vės valdybos bute Maironio g. Nr. 8. 17 val.

Dienotvarkė:

1) bendrovės turto perįkaininimas,
2) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
3) pagrindinio kapitalo padidinimas,
4) įstatų pakeitimas,
5) einamieji reikalai.

Valdyba.

Centralinio Lietuvos Žydų banko koperacijai remti valdyba šiuo šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks š. m. gruodžio mėn. 7 d. Kaune, Centralinio Lietuvos žydų banko bute.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) banko įstatų § 3 pakeitimo ir papildymo klausimas,
4) einamieji reikalai.

Jeigu visuotinis susirinkimas del mažo susirinkusių akcininkų skaičiaus negalėtų įvykti, tai š. m. gruodžio mėn. 21 dieną šaukiamas antras susirinkimas, kuris bus laikomas teisėtas nežiūrint į susirinkusių akcininkų skaičių.

Pastaba. Einant banko įstatų § 45, kiekvienas akcininkas turi teisės perduoti savo balsą kitam akcininkui; apie tai turi būti pranešta raštu banko valdybai 3 dienomis prieš visuotinį susirinkimą.

Valdyba.

Lietuvos kredito banko valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėn. 15 d. 18 val. Kaune, banko bute Laisvės Alėja Nr. 24.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) įstatų pakeitimas,
3) pagrindinio kapitalo padidinimas,
4) einamieji reikalai.

Valdyba

Šiuo pranešama, kad elektros šviesos gaminimo Kaune miestui apšviesti akcinės bendrovės valdyba š. m. gruodžio mėn. 15 d. 15 val. Kauno elektros stoties valdybos bute šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) einamieji klausimai.

Einant bendrovės įstatų § 51, akcininkai turi padėti savo akcijas kuriame nors banke Lietuvoje ne vėliau kaip ligi gruodžio mėn. 9 d., o liudymus apie akcijų deponavimą ligi gruodžio mėn. 13 d. privalo prisiųsti bendrovės valdybai.

Jei nepaprastas visuotinis susirinkimas gruodžio mėn. 15 d. neivyktų, tai antras susirinkimas skiriamas š. m. gruodžio mėn. 17 d. 15 val. tame pačiame bute. Šis susirinkimas bus laikomas teisėtu, nežiūrint susirinkusių akcininkų skaičiaus. (§ 59).

Valdyba

Prekybos ir pramonės akcinė bendrovė „Nemunas" šaukia nepaprastą akcininkų susirinkimą, kuris įvyks š. m. gruodžio mėn. 16 d. 17 val. bendrovės raštinėje Kaune, Vytauto pr. Nr. 26.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) bendrovės turto litais įkaininimas,
3) pagrindinio kapitalo padidinimas.

Valdyba.

Lietuvos eksporto ir importo akcinės bendrovės „Dubisa" valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks š. m. gruodžio mėn. 14 d 17 val. Lietuvos kredito banko bute Laisvės Alėja Nr. 24.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) bendrovės turto litais įkaininimas,
3) pagrindinio kapitalo padidinimas.

Valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministeriu Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. gruodžio m. 20 d.

Nr. 119

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 918 —

Lietuvos Banko Statuto pakeitimas.

Lietuvos Banko Statutas (Vyr. Žin. Nr. 118, eilinis Nr. 916) pakeičiamas šiaip:

§ 39. Banko direktorius iš 4 žmonių renka visuotinis akcininkų susirinkimas iš akcininkų tarpo 3 metams.

§ 44. Tarybos narius iš 6 žmonių ir 3 kandidatų jiems renka visuotinis akcininkų susirinkimas iš akcininkų tarpo 3 metams.

Svetimšaliai gali taryboje dalyvauti atatinkamai jų turimai pagrindinio kapitalo daliai.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas
ir Užsienio Reikalų Ministeris.

V. Mašalaitis
Už Ministerių Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. gruodžio mėn. 1 d.

919.

Įsakymo (Vyr. Žin. Nr. 54, eilinis Nr 513) pakeitimas.

Įsakymas apie esamų Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos žinioje baldų likvidavimą pakeičiamas šiaip:

§ 1.

Visi baldai, kuriuos Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija perdavė valstybinėms įstaigoms, pasilieka tų įstaigų žinioje. Atsiradus baldų savininkams, už baldus atsilygina tos valstybės įstaigos, kurių žinioje jie yra.

§ 2.

Neįkainuotus baldus, atsiradus jų savininkams, įkainuoja komisija iš suinteresuotos įstaigos, Valstybės Kontrolės ir Kauno miesto savivaldybės atstovų.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas
ir Užsienio Reikalų Ministeris.

V. Mašalaitis
Už Ministeriu Kabineto Reikalų Vedėją.

Kaunas, 1922 m. gruodžio mėn. 1 d.

— 920 —

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultetų ir akademijų studentams taisyklių pakeitimas.

1.

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultetų ir akademijų studentams taisyklių (Vyr. Žin. Nr. 71, eilinis Nr. 636 ir Vyr. Žin. Nr. 76, eilinis Nr. 685) § 5 pakeičiamas šiaip:

Stipendininkai, eidami veterinarijos mokslus Lietuvoje arba užsienio universitetuose, institutuose ar akademijose, gauna kas mėnuo leitenanto—jaunesniojo karininko algos didumo stipendiją. Be to stipendininkai gauna pašalpą rūbams įsitaisyti tokio didumo, kokia duodama karininkams, kurie siunčiami į užsienį aukštąjam karo mokslui eiti.

Pastaba. Krašto Apsaugos Ministerijos stipendininkams, einant jiems mokslą karo veterinarijos kursuose ir atliekant stažą, stipendijos neduodamos.

2.

Šių taisyklių § 4 pakeitimas įgyja galios nuo 1922 m. rugsėjo mėn. 1 dienos,

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas
ir Užsienio Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. gruodžio mėn. 12 d.

— 921 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas

Vaduodamasis įstatymo apie valstybinį mokesnį nuo nejudomųjų turtų miestuose ir miesteliuose papildymu (Vyr. Žin. Nr. 87, eilinis Nr. 744), šiuo įsakau mokesnių inspekcijoms nustatytą 1922—1926 metams (penkmečiui) valstybinio mokesnio nuo nekilnojamųjų turtų miestuose ir miesteliuose didumą, padarius kalbamų turtų perįkainavimą, pakeisti.

Naujai nustatytas mokesnis skaitomas 1923—1927 metų penkmečiui.

Pastaba. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas (Vyr. Žin. Nr. 92, eilinis Nr. 769) panaikinamas.

V. Petrulis,
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 8 d.

— 922 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos skelbimo pakeitimas ir papildymas.

§ 9 pakeičiamas šiaip:

Savivaldybėms ir įvairioms įstaigoms duotos auksinais paskolos, kurių grąžinimo terminas sueina po š. m. lapkričio mėn. 1 d. grąžinamos Valstybės Iždui litais, laikant 1 litą lygų 175 auks.

§ § 20. 21, 22, 24 nustatytas terminas pratęsiamas ligi š. m. gruodžio mėn. 25 d. Auksino kursas, nustatytas kalbamuose § §. paliekamas lapkričio ir gruodžio mėnesiams.

§ 24 papildomas šia pastaba: Šis paragrafas liečia tik valdžios įstaigas ir jų tarnautojus.

§ 28 pakeičiamas šiaip:

Nuo š. m. gruodžio mėn. 1 d. Valstybės Iždas priima auksinus iš valdžios įstaigų tiktai dienos kursu.

V. Petrulis
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Dulskis
Finansų Departamento Direktorius.

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 27 d.

— 923 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1.	už rugius	4,5 lit.	už 100 klg.
2.	„ kviečius	4 „	„ 100 „
3.	„ miežius	4 „	„ 100 „
4.	„ avižas	4,5 „	„ 100 „
5.	„ žirnius	5 „	„ 100 „
6.	„ vikius	5 „	„ 100 „
7.	„ peliuškas	5 „	„ 100 „
8.	„ pupas	5 „	„ 100 „
9.	„ bulves	0,5 „	„ 100 „
10.	„ ruginius ir miežinius miltus	4,5 „	„ 100 „
11.	„ kvietinius miltus	5 „	„ 100 „
12.	„ rugines ir miežines sėlenas	5,5 „	„ 100 „
13.	„ kvietines sėlenas	6 „	„ 100 „
14.	„ kiaulieną	30 „	„ 100 „

I pastaba. Ši muito rinkliava įgyja galios nuo jos paskelbimo dienos.

II pastaba. Muito rinkliava šioms prekėms paskelbta „Vyriausybės Žiniose" Nr. Nr. 105, 107 ir 111. panaikinama.

V. Petrulis.
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1922 m. gruodžio m. 4 d.

— 924 —

Respublikos Prezidento įsakymai.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (49 §) ir Vidaus Reikalų Ministerio teikimu (š. m. lapkricio mėn 23 d. Nr. 8982), atleidžiu Vidaus Reikalų Ministerijos Reikalų Vedėją Romą Dulskį del jo paties prašymo iš einamos tarnybos nuo š. m. lapkričio mėn. 20 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

K. Oleka
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1922 m. lapkričio m. 28 d.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (49 §) ir Teisingumo Ministerio teikimu (š. m. lapkričio m. 6 d. Nr. 16240) paskiriu teisininką Vincą Kalnietį Vyriausiojo Tribunolo Nariu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. lapkričio mėn. 12 d.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (49 §) ir Teisingumo Ministerio teikimu (š. m. spalių mėn. 21 d. Nr. 15276), paskiriu Kauno Apygardos Teismo Pirmininko Padėjėją Simoną Petrauską Kauno Apygardos Teismo Pirmininku.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 26 d.

Pasirėmęs Valstybės Konstitucija (49 §) ir Teisingumo Ministerio teikimu (š. m. spalių mėn. 21 d. Nr. 15275), atleidžiu Kauno Apygardos Teismo Pirmininką, Vladą Mačį del jo paties prašymo iš einamos tarnybos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1922 m. spalių mėn. 26 d.

Vidaus Reikalų Ministerija, vaduodamasi pavardžių keitimo įstatymo § 3, skelbia, kad Teodora Nešokocienė Kaune Benediktinų gat. Nr. 17, yra davusi Vidaus Reikalų Ministeriui prašymą pakeisti jos įsūnytos dukters Kazės Plikaitytės pavardę į „Nešokocaitė".

Per tris mėnesius nuo šio skelbimo dienos suinteresuotieji asmens gali duoti Vidaus Reikalų Ministeriui protestus del K. Plikaitytės pavardės keitimo.

Lietuvos Banko 1922 m. lapkričio mėn. 30 d. balansas.

Aktyvas.

1) Padengimas:

A. Metalas:

a) auksas 15.169.534.09
b) sidabras 1.358.95 15.170.893.04

B. Svetimoji valiuta:

a) Dol. ir kita tvirtą vet. val. 2.971.870.08
b) tvirta svet val. pas m.koresp. 9.724.056.36
c) kita svet. val. 236.955.75 12.932.882.19 28.103.775.23

2) diskontuoti dokumentai, vekseliai ir paskolos už vert. ir %% popier. 2.073.946.78
3) Korespondentai 216.584.28
4) Keičiamos kasos iždinėse . . . 300.224.49
5) Organizacijos, banknotų spausdinimas, einamosios išlaidos, kilnojamas turtas ir kiti aktyvai 1.347.721.65

balansas 32.042.252.43

Pasyvas.

1) I dalis už akcijas . . . . 6.000.000 —
2) II dalis už akcijas . . . . . . 4.934.580 —
3) Banknotai apyvartoje 18.052.602,61
4) Valstybės Iždas 2.006.231.88
5) Kiti pasyvai 1.048.837.94

Balansas . . 32.042.252.43

Nuo lapkričio mėn. 16 dienos Lietuvos Banko aukso fondas padidėjo 2.821.939.09 litais. Tvirta svetima valiuta padidėjo 6.995.457,99 litais, Banknotų apyvartoje padidėjo 3.958.239.74 litais. Apyvarta padidėjo 13.423.353.28 lt.

V. Jurgutis
Lietuvos Banko Valdytojas.

A. Prūsas
Lietuvos Banko Valdytojo Pavaduotojas.

P. Grajauskas, J. Paknys, J. Kaupas
Direktoriai.

J. Liandsbergis
Vyr. Bugalteris.

Lietuvos pramonės ir prekybos akcinės bendrovės valdyba šaukia š. m. gruodžio mėn. 21 d. 19 val. nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą.

Dienotvarkė:

1) tarybos ir valdybos pranešimas apie atliktus priruošiamuosius darbus b-vės darbui pradėti,
2) b-vės įstatų pakeitimo klausimas,
3) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
4) pagrindinio kapitalo padidinimo klausimas,
5) b-vės darbo pradžios nustatymas.

Valdyba.

Baltijos transporto akcinės bendrovės valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkima, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėnesio 28 dieną 17 valandą Laisvės Aleja Nr. 70.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas ir nustatymas litais,
2) 1923 m. sąmatos patvirtinimas,
3) einamieji klausimai.

Valdyba.

Akcinės bendrovės „Drobė" valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks š. m. gruodžio mėn. 15 d. 18 val. bendrovės bute Šančiai, Juozapavičiaus prosp. Nr. 35.

Dienotvarkė:

a) valdybos pranešimas,
b) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
c) pagrindinio kapitalo padidinimas.

Valdyba.

Akcinė prekybos bendrovė „Agaras" Biržuose šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėn. 27 d. 14 val. Biržuose Tilto g-vė prekybos ir pramonės banko bute.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais ir akcijų kainos nustatymas,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) bendrovės įstatų §§ 4 ir 6 pakeitimas.

Valdyba.

Pirmojo stiklo fabriko Lietuvoje akcinės bendrovės valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Kaune 1923 m. sausio mėn. 14 d. 19 val. Ožeškienės gatvė Nr. 2.

Dienotvarkė:

1) valdybos pranešimas apie darbo planą,
2) įstatų pakeitimas,
3) nereikalingo žemės sklypo nusavinimas,
4) einamieji reikalai.

Valdyba.

Akcinės bendrovės „Bachus" valdyba šaukia paprastą metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1923 m. sausio mėn. 14 d. 16 val. bendrovės bute, Kaune, Didž. Vilniaus gatvės Nr. 17.

Dienotvarkė:

1) bendrovės turto ir akcijų vertybės perkainavimas,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) įstatų pakeitimas,
4) kredito didumo bendrovės reikalams nustatymas,
5) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimas,
6) einamieji reikalai.

Valdyba

Akcinės bendrovės „Stiklas“ valdyba šaukia visuotinį nepaprastą akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėn. 29 d. 16 val. Kaune, bendrovės bute, Laisvės Aleja Nr. 37.

Dienotvarkė:

1) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimai,
2) pagrindinio kapitalo padidinimas,
3) einamieji reikalai.

Valdyba.

Lietuvos Transporto akcinės bendrovės „Lietrans“ valdyba šaukia nepaprastą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks 1922 m. gruodžio mėn. 29 d. 21 val. vak. bendrovės bute, Kaune, Didžioji Vilniaus gatvė Nr. 4.

Dienotvarkė:

1) pagrindinio kapitalo pakeitimas litais,
2) einamieji reikalai.

Valdyba.

Lietuvos Ruckfordo mielių, spirito ir likerių fabrikų akcinės bendrovės steigėjai šaukia pirmą visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris įvyks Mariampolėje 1922 m. gruodžio mėn. 20 d. 17 val. bendrovės bute Kudirkos gatvė Nr. 7.

Dienotvarkė:

1) įstatų skaitymas,
2) steigėjų pranešimas apie atliktą darbą ir padarytas išlaidas,
3) valdybos ir priežiūros tarybos narių rinkimas,
4) nekilnojamojo turto įgijimas,
5) kredito didumo bendrovės reikalams nustatymas,
6) einamieji reikalai.

Steigėjai.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Kaunas, 1922 m. gruodžio m. 30 d. Nr. 120

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

— 925 —

Svetimų valstybių piliečiams vizoms duoti taisyklių pakeitimas.

Svetimų valstybių piliečiams vizoms duoti taisyklių (Vyr. Žin. Nr. 106, eilinis Nr. 828) § 6 pakeičiamas šiaip:

Tranzitinės vizos duodamos vienam kartui.

Anglų piliečiams už metines daugkartines vizas įvažiuoti ir išvažiuoti nustatoma 10 aukso frankų, už tranzito vizas tokiam pat laikui—vienas aukso frankas.

Olandų piliečiams už daugkartinę vizą įvažiuoti ir išvažiuoti nustatoma 6 guldenai, už tranzito vizą—60 ol. ct.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas
ir Užsienio Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. gruodžio mėn. 15 d.

— 926 —

Valstybės išlaidų sąmatų veikimo taisyklės.

§ 1. Kiekvienų metų išlaidų sąmatos atidengiamos sausio mėnesio 1 dieną ir uždengiamos tų pačių metų gruodžio mėnesio 31 dieną imtinai t. y. veikia vienus m s.

§ 2. Baigiantis biudžeto metams visos ministerijos ir įstaigos turi išrašyti iš veikiančios išlaidų sąmatos orderius. Algoms apmokėti orderiai turi būti pristatyti Finansų Departamentui, kitoms išlaidoms apmokėti —Valstybės Kontrolei ne vėliau kaip ligi gruodžio mėn. 27 dienos. Visi orderiai, kurie Finansų Departamente yra gauti vėliau kaip gruodžio mėn. 29 d. 17 val. neapmokami ir grąžinami išrašiusioms juos staigoms.

§ 3. Neišnaudotų kreditų likučiai gruodžio mėn. 31 d. uždengiami, išėjusių metų išlaidoms padengti išrašomi orderiai iš einamų metų išlaidų sąmatos bendra tvarka.

§ 4. Visos ministerijos ir įstaigos privalo išrašyti orderius iš pailgintų, einant kreditorių sąrašais, 1920 ir 1921 m. kreditų ir ligi šių metų gruodžio mėn. 29 d. pristatyti juos Finansų Departamentui. Šių kreditų likučiai taip pat uždengiami 1922 m. gruodžio mėn. 31 d.

§ 5. Ligi 1922 m. gruodžio mėn. 29 d. nesuspėjus sunaudoti 1921 metų išlaidų sąmatų kreditų leidžiama pagal Finansų Departamento priimtų kreditorių sąrašų, sąrašuose pažymėtų kreditų apybrėžose išlaidas iš naujų sąmatų daryti, kaip nurodyta šių taisyklių § 3.

§ 6. Visos, sąmatoms užsidengus, įnešamos į iždines sumos, kurios yra gautos išlaidų orderiais ir neišduotos kreditoriams, įrašomos į valstybės pajamas.

§ 7. Statybos ir kapitaliniam remontui leisti kreditai naudojami sena tvarka.

§ 8. Šias taisykles aiškina Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas
ir Užsienio Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. gruodžio mėn. 28 d.

— 927 —

Geležinkelių tarifo papildymas ir pakeitimas.

(Vyr. Žin. Nr. 110, eilinis Nr. 861).

Geležinkelių tarifo § 1 papildomas šia pastaba: Moksleiviai moka pusę bilieto kainos tik III klasės vagonuose.

Geležinkelių tarifo IV skyrius pakeičiamas šiaip:

§ 18. Spausdiniai ir kitos rinkliavos.

1) Už važtaraščio blanką be žyminio mokesnio imama:

vietinio susisiekimo	0,2 lt.
tarptautinio susisiekimo	0,4 „

2) Už krovinio, rėdytojo pareiškimo blankas: siuntos peradresavimą, grąžinimą ir kitas panašias . . . 0,05 „

§ 19. Stočių išlaidos.

Už siunčiamus smulkiomis siuntomis krovinius už 10 klgr. imama po . . . 0,015 „

Už vagono krovinius:

II ir III klas. už toną po	1,5 „
IV „ „ „ „	1,2 „
V „ „ „ „	0,9 „
VI „ „ „ „	0,75 „

Siunčiant prekes į užsienį arba gaunant jas iš užsienio tiesioginiu susisiekimu šios rinkliavos imama 50%.

Siunčiant prekes iš netarifo tarptautinio susisiekimo stoties į artimiausią tarifo-stočių išlaidos imamos 50%.

Nepilni 10 klgr., arba nepilna tona laikoma pilna.

§ 20. Krovinių svėrimas.

1) Už krovinių svėrimą imama:

a) už smulkių markiruotų siuntų už 10 klgr. 0,01 lt.

b) už vagoną krovinių po . . . . . . 4 „

4 ašių vagonas laikomas 2 vagonais.

Pastaba. Jeigu krovinių siuntėjas krovinių svarumą laiduoja važtaraštyje, tai mokesnis už tokių krovinių svėrimą neimamas. Radus krovinių daugiau kaip 2% laiduoto svarumo, krovinių savininkas moka už svėrimą ir pabaudą ligi trejopo važtapinigių skirtumo su visais papildomaisiais mokėsniais.

§ 21. Krovinių krovimas.

1) Už sukrovimą geležinkelio lėšomis už 10 kilogramų imama po . . . . 0,015 „

2) Už iškrovimą geležinkelių lėšomis už 10 kilogramų imama . . . . 0,012 „

3) Už perkrovimą tiesiai iš vieno vagono į kitą už 10 kilogramų imama po. . . . . 0,02 „

4) Už perkrovimą su iškrovimu į rampas arba į sandėlį ir perkrovimu į kitą arba tą patį vagoną mokesnis imamas kaip už iškrovimą ir įkrovimą.

§ 22. Geležinkelių įtaisymų ir medžiagos naudojimas.

1) Už naudojimąsi keltuvais kroviniams kilnoti už toną arba jos dalį . . . . . . 0,5 „

2) Už naudojimąsi uždangalais kiekvienam vagonui:

a) už pirmuosius 100 kilometrų arba jų dalį už kiekvieną uždangalą imama po . . . 3 „

b) toliau už kiekvieną 100 kilometrų arba jų dalį imama už kiekvieną uždangalą po. . 1 „

3) Už uždangalų sulaikymą mokesnis neimamas, jei imamas mokesnis už vagono perstovėjimą, bet už jų sulaikymą, krovinius siųsti atsisakius, ar gavėjui krovinius išpirkus, imama už kiekvieną uždangalą per parą. . . . 2 „

4) Už naudojimąsi prietaisais:

a) arkliams, raguočiams ir kitiems stambiesiems gyvuliams girdyti imama už kiekvieną . 0,3 „

b) kitiems gyvuliams girdyti už vienas vagono grindis . . . . 2 „

c) kitiems gyvuliams girdyti už dviejų ir daugiau grindų vagoną . . . . 4 „

Pastaba. Gyvulių girdymą atlieka palydovas be geležinkelių tarnautojų pagalbos. Už gyvulių be palydovų girdymą geležinkelio lėšomis imamas trigubas mokesnis.

§ 23. Įkaitas vagonus užsakant.

1) Užsakant vagoną kroviniams krauti imama įkaito:

a) už 2 ašių vagoną . . . . 10 „

b) už 4 „ „ . . . . 15 „

Nustatytu laiku (8 valandos) vagoną įkrovus, įkaitas grąžinamas. Jeigu vagonas visai nebus įkrautas arba įkrautas vėliau nustatyto laiko, tai įkaitas negrąžinamas. Šiuo įkaitu padengiamas mokesnis už vagonų perstovėjimą.

§ 24. Vagonų į šakas padavimas.

1) Už vagonų pastatymą įkrauti arba iškrauti stoties sienose ne tose vietose, kuriose paprastai vagonai įkrauti arba iškrauti statomi, arba už perstatymą iš vienos vietos į kitą, siuntėjui arba gavėjui reikalaujant, imama už kiekvieną vagoną po . . . . 5 lt.

Pastaba. Reikalingas vagonams perstatyti laikas įskaitomas į nustatytą kroviniams įkrauti arba iškrauti 8 valandų laiką.

2) Už vagonų padavimą į šakas imama:

a) į šakas ligi 5 kilometrų ilgumo tose stotyse, kuriose yra manevriniai garvežimiai, už vagoną imama po . . . . 8 „

bet už visą padavimą ne mažiau kaip . 12 „

b) į ilgesnes šakas, tarpustotis ir tas stotis, kuriose manevrinio garvežimio nėra, — už vagoną ir kilometrą imama po . . . . . . 2 „

su sąlyga, jeigu padavimas sudaro ne mažiau kaip 5 vagonus, be to už garvežimio išreikalavimą ligi padavimo stočiai už kiekvieną kilometrą į abu galu imama po . . . . . 2,5 „

c) esant mažiau kaip 5 vagonams, už kiekvieną vagoną ir kilometrą imama po . . 2 „

už visą garvežimio siuntimo ir grąžinimo kelią (už abu galu su vagonais ar be vagonų) už kiekviena kilometrą imama po . . 2,5 „

Išskaičiuota tokiu būdu bendra kaina negali būti aukštesnė kaip kaina nustatyta už 5 vagonus (p. b.).

Už vagonų grąžinimą mokesnis neimamas.

2) Padavęs į šaką ir priėmęs iš šakos vagonus, garvežimis grįžta į stotį, bet, jeigu technikinė pusė leidžia, gali būti pastatymo vietoje sulaikytas ne ilgiau kaip vieną valandą nuo atėjimo į tą vietą valandos. Už garvežimio sulaikymą mokama už kiekvieną valandą arba jos dalį po . . . . 10 „

Pastaba. Už garvežimio reikalavimą pastatytiems šakoje vagonams atsiimti imama už visą garvežimio kelią už kiekvieną kilometrą po . . . . . . 2,5 „

Krovinių iš vienos šakos į kitą tos pačios stoties šaką pervežimas (pavyzdž. iš Aleksoto į Šančius), arba tiktai tarp stoties ir šakos, mokesnis imamas kaip už du padavimu.

Geležinkelių Valdybai leidžiama daryti sutartis su nuolatiniais klientais ypatingomis sąlygomis ir žemesnėmis (ligi 50%) kainomis, žiūrint šakos ilgumo ir paduodamųjų vagonų skaičiaus.

Už garvežimio naudojimąsi atskiram traukiniui sudaryti (išskyrus ekstra keleivinius traukinius):

a) prie rydos ligi 100 kilometrų už kilometrą už garvežimio naudojimą imama po . 2,5 „

ir garvežimio priruošimą . . . . 30 „

Išskaičiuota tokiu būdu bendra kaina negali būti didesnė kaip 250 lt.

b) prie rydos 100 ir daugiau kilometrų: už garvežimio naudojimą už kilometrą imama po . . . . 2,5 „

Kelias laikomas ne mažiau kaip 10 kilometrų.

Už vagonų pervežimą imama atskirais tarifais nustatytas mokesnis.

§ 25. Mazgų stočių perdavimo rinkliava.

Siunčiant iš pasienio mazgų stočių į užsienį krovinius be visų nustatytų mokesnių imama mazgų rinkliava ligi 10 kilometrų krovinių pervežimo mokesnio.

Gaunant iš užsienio adresuotus į tas stotis krovinius imama be nustatytų mokesnių mazgo rinkliava ligi 5 kilometrų mokesnio už tų krovinių pervežimą.

Mazgo mokesnis neimamas, jeigu mazgo stotis dalyvauja tiktai kaip tarifinė stotis, t. y. jeigu krovinys faktinai siunčiamas iš netarifininės arba į netarifinę stotį, bet ne toliau kaip į artimiausią tarifinę tarptautinio susisiekimo stotį. Taip pat mazgo mokesnis neimamas, jeigu į mazgo stotį adresuotas iš užsienio krovinys perduotas per kitą mazgo stotį, išskyrus stotį Lušė, arba atbulai.

Mažeikiuose priimtus krovinius, siunčiant juos per Lušę arba atbulai, mazgo rinkliava imama.

Susisiekiant su užsienio valstybėmis, su kuriomis nėra nustatyta tiesioginio susisiekimo, mazgų rinkliava imama už visus krovinius.

Pasienio mazgų stotimis laikomos šios stotys: Virbalis, Abeliai, Joniškis, Mažeikiai, Lušė, Skuodas, Kretinga ir Pažeriunai.

§ 26. Vagonų stovėjimas.

Už vagonų, pusvagonių, lėkštvagonių ir neišnoumuotų cisternų perstovėjimą daugiau kaip 8 valandas, įkraunant ir iškraunant, imama:

už pirmą stovėjimo parą:		
„ 10 tonų vagoną	4	lt.
„ 2 ašių 15 ir daugiau tonų vagoną .	6	„
„ 4 „ vagoną	8	„

„ 2, 3 ir 4 stovėjimo paras pirmos paros mokesnis progresingai didinamas 100%, už kitas daugiau kaip keturias paras imamas mokesnis kaip už 4-ją parą.

Kada imama mokesnis už vagonų perstovėjimą, tai už krovinių saugojimą mokesnis neimamas.

Pastaba. Pasienio stotyse atsiskaitymui ir kitoms formalybėms su muitine atlikti duodama siuntėjams ir gavėjams 24 val. laiko, skaitant tą laiką nuo artimiausio vidurnakčio, traukiniui atėjus.

Krovinių siuntėjai, gavę vagonus ir neįkrovę jų per padavimo dieną ir kitas, gali būti laikomi nuo tų vagonų atsisakiusiais, o vagonai gali būti atimti ir išnaudoti kitiems kroviniams.

Neiškrautus per 18 valandų vagonus, geležinkelis turi teisės iškrauti savo lėšomis.

Už perstovėjimą privatinių ir svetimų specialinių vagonų (cisternų, alinių ir kitų), tiek užsienio tiek Lietuvos išnuomotų, kuriuos geležinkeliai negali išnaudoti, mokesnis neimamas.

Už užėmimą tokiais vagonais bėgių ilgiau kaip nustatytas laikas vagonams įkrauti arba iškrauti imamas mokesnis už vagoną per parą po . . . 1 „

Pastaba. Jeigu tie vagonai stovėjo išnuomotoje šakoje, tai šis mokesnis neimamas.

§ 27. Bagažo ir krovinių laikymas ir saugojimas.

1) Už bagažo saugojimą už kiekvieną gabalą ne sunkesnį kaip 50 kilogramų už kiekvieną parą imama po . . . . 0,1 „

Už bagažą sunkesnį kaip 50 kilogramų— kiekvieni virš 50 k. 50 kilogramų laikomi atskiru bagažo gabalu.

2) Už krovinių laikymą ir saugojimą sandėliuose ir dengtose plotmėse už 100 kilogr. imama:

už 1,2,3 paras—po	0,08	lt.
„ 4,5 ir 6 paras—po	0,09	„
„ 7,8 ir 9 „ „	0,1	„
„ 10,11 ir 12 paras po	0,11	„
13,14 ir 15 „ „	0,12	„
už kiekvieną 1/2 mėnesio po	1,5	„

Nepilna pusė mėnesio laikoma pilna.

Pastaba. Už saugojimą tiek bagažo, tiek ir krovinių centro sandėliuose už kiekvienus 100 kilogr. arba jų dalį už pusę mėnesio imama . . . . 0,75 „

3) Už sukrautų atvirose plotmėse vagono krovinių, kaip tai: plytų, lentų, medžių, akmenų ir t. t. saugojimą imama pusė aukščiau nustatyto mokesnio.

4) Už automobilių ir furgonų saugojimą mokama kaip už 10 tonų prekių.

5) Už vežimų ir kitų didelių daiktų saugojimą imama už tiek svarumo, kokią vagono dalį tie daiktai užima.

6) Už gyvulių laikymą stoties sienose virš nustatyto perkrovimui arba iškrovimui laiko už kiekvieną valandą arba jos dalį imama:

a) už stambiuosius suaugusius arklius, raguočius ir kitus už vienetą po . . . . . 0,02 „

b) už mažuosius gyvulius: kumelius, veršius, kiaules, avis, ožkas už vienetą po . . . 0,005 „

Be to atskirai imamas tam tikros išlaidos už gyvulių arba paukščių šėrimą ir girdymą.

7) Jei nurodytus gyvulius iškrauna geležinkelis, tai saugojimo laikas skaitomas nuo jų iškrovimo ligi išvežimo.

§ 28. Krovinių savininko reikalavimai.

1) Už siuntos peradresavimą (paskyrimo stoties ar gavėjo adreso pakeitimą), nesustatant naujų dokumentų, už kiekvieną smulkią siuntą imama po . . . . 3 „

už vagono siuntą po . . . . 5 „

Be to už vagono sulaikymą, krovinį nepérkrovus, prisiunčiant prie kitų dokumentų į kitą stotį, imamas mokesnis kaip už perstovėjimą.

2) Už pranešimą telefonu, laišku ar per pasiuntinį apie krovinių atėjimą, siuntėjui ar gavėjui to reikalaujant imama . . . . . . 0,5 „ be to turi būti grąžintos padarytos išlaidos: telegrama, pašto ženklai, pasiuntiniui atlyginimas ir t.t.

3) Krovinio rėdytojui reikalaujant grąžinti siuntą į siuntimo stotį, kai sustatomi dokumentai, imama:

a) už smulkią siuntą . . . . . . 3 „

b) už vagono „ . . . . . . 5 „

Be to imami mokesniai už vagono sulaikymą kaip už perstovėjimą, už iškrovimą, saugojimą ir kitus darbus, jei jie buvo atlikti.

4) Už krovinių rėdytojo parėdymą perduoti į kitą stotį telefonogramą arba telegramos prašymą be tikrų išlaidų atlyginimo imama 1 „

§ 29. Uždėtojo mokesnio pervedimas.

1) Komisijos už uždėtojo mokesnio pervedimą už sumą ligi 10 litų imama . . . . 0, 2 „

už sumą nuo 10 ligi 50 litų imama . . 2%
„ „ „ 50 „ 100 „ „ . . 1,5%
bet ne mažiau kaip . . . . 1 lt.
už sumą didesnę kaip 100 litų po . . . 1%
bet ne mažiau kaip . . . . 1,5 lt.

§ 30. Kita rinkliava.

1) Už pranešimą siuntėjui arba gavėjui važtaraščio, antrininkų arba uždėtojo mokesnio liudymą pametus ir kitais atsitikimais, be atlyginimo tikrai padarytų išlaidų imama . . . 1 „

2) Už krovinių arba bagažo iš varžytinių pardavimą:

Už skelbimus ir varžytines nuo gautos iš varžytinių sumos ligi 10 litų imama 10% ir daugiau kaip 10 litų—5%, bet ne mažiau kaip 1 lt. ir skelbimo kaina.

Iš gautos iš varžytinių sumos pirmoje eilėje išskaitoma mokesnis už skelbimą, prekių pervežimą, laikymą, saugojimą ir kitos išlaidos.

3) Už pasikalbėjimą telefonu už kiekvienas 3 minutes imama po . . . . 1 „

4) Už vagonų valymą imamas mokesnis už pervežamus pilnais vagonais gyvulius ir paukščius už vagoną po . . . . . 6 „

§ 31. Muitinės agentūros rinkliava.

Jeigu reikia atlikti muitinės, policijos ir akcizo formalybės arba ekspedicijos apeigos, prekių savininkai turi grąžinti visas padarytas išlaidas ir apmokėti visus tų apeigų patarnavimus nustatytu tarifu.

Krovinių savininkai gali patys prižiūrėti pervežamą per sieną keleivinį bagažą ir prekes.

Prižiūrėjimas bagažo, prekių ir krovinių, esamų geležinkelio žinioje, atliekamas pačių geležinkelių arba muitinės agentūrų. Prekių savininkai arba jų įgaliotiniai gali tiktai dalyvauti tuose darbuose tarifikacijos žinioms ir savo pastaboms suteikti. Šios teisės neduoda krovinių savininkui teisių prekes savo žinion priimti ir pačiam muitinės apeigas atlikti.

Esant abejojimui, geležinkelių muitinės agentūra turi teisės reikalauti iš prekių ir bagažo savininkų išlaidas išanksto apmokėti.

§ 32. Bendros išlaidos.

a) Muitinės rinkliava imama nustatytu tarifu ir muitinės kvitomis,

b) žyminis mokesnis imamas už muitinės dokumentus, faktūras, konosamentus, važtaraščius ir jų antrininkus, už užėmimą sandėlių už svarumą arba gabalą, už plombavimą, štempelius, banderoles ir ženklus.

Apdraudimo rinkliava imama einant nustatytu tarifu.

c) Muitinės bauda imama už netikrą svarumą, prekių pavadinimą arba už paslėptus daiktus;

d) už deklaraciją ir artelės darbus imamas mokesnis nustatytu tarifu;

e) išlaidos už įnešimą, išnešimą, perkrovimą ir raišos pataisymą imamas, einant nustatytomis kainomis;

f) pareiškimai ir blankai apmokami geležinkelių nustatytu tarifu;

g) be to apmokami važtaraščių blankai, telegrafo, telefono, ekspertizos, siuntimo ir kitos išlaidos.

§ 33. Raštinės išlaidos.

Raštinės išlaidos už pagaminimą deklaracijos trau inių ir vagono lapų už įvežimą, išvežimą arba tranzitą už siuntą imama po . . 1,5 lt.

Pastaba. Raštinės išlaidos už tranzito siuntą imama tiktai vieną kartą.

Tiesioginio susisiekimo tranzito siunta laikoma ta siunta, kuri siunčiama per Lietuvą su vienu dokumentu—važtaraščio arba bagažo kvitu, pavyzdžiui, Karaliaučius—Ryga.

Už pagaminimą kitų dokumentų ir faktūrų arba jų nuorašų už kiekvieną puslapį, laikant nepilną puslapį pilnu, imama po . . . . . 0,5 „

Už susirašinėjimą, kuris liečia dokumentų klaidų ištaisymą imama . . . . 3 „

§ 34. Pašto išlaidos.

Pašto išlaidos mokamos einant tiesioginio susisiekimo tarifu, bet ne mažiau kaip . . 0,75 „

§ 35.

1) Be to geležinkeliai ima komisijos mokesnį už muito, akcizo ir policijos formalybių, taip pat už žemiau nurodytų ekspeditorių operacijų atlikimą, bet ne daugiau kaip šiuo tarifu nustatyta.

2) Už atliktas muito formalybes, priimant bagažą, siunčiant su viena bagažo kvita 1 gabalą bagažo ligi 50 kilogramų svarumo imama 2 „

Už kiekvieną be pirmo bagažo gabalą arba už kiekvienus 50 klgr. svarumo be pirmų 50 kilogr. imama po . . . . 1 „

Šis mokesnis imamas tiktai tada, kai muito operacijas keleivis paveda geležinkeliui (agentūrai).

Pastaba. Šis mokesnis imamas už bagažą, prekių bagažą arba tarptautinio susisiekimo keleivinės skubos prekes, jei muito mokesnis yra ne didesnis kaip 50 lt. Už siuntas, kurių muito rinkliava yra didesnė kaip 50 lt., geležinkelių agentūrų mokesnis neimamas. Jeigu muitas apmokėtas prieš išsiuntimą, tai šis mokesnis neimamas.

II pastaba. Šis mokesnis neliečia bagažo ir daiktų, kurie vežami vagone su savimi ir neliečia prekių, kurios siunčiamos prie važtaraščių didele ir maža skuba.

§ 36 Įvežamų prekių formalybės.

a) neapmokamos muitu prekės:
už siuntą ligi 1000 klgr. . . . . . . 4 „
už prekes daugiau kaip 1000 klgr. (be 1000) už kiekvienus 10 kilogramų po . . . . . 0,02 „
b) už apdėtas muitu rinkliava prekes:
ligi 25 lt. . . . . 4 „
nuo 25 ligi 50 lt. . . . . 5 „
„ 50 „ 100 „ . . . . 6 „
„ 100 „ 200 „ . . . . 10 „
nuo 200 ligi 300 prie 10 lt. pridedama po 2% ir nuo 300 prie 16 lt. pridedama po 1%;
c) už gyvus arklius, raguočius, kiaules, avis ir naminius paukščius už kiekvieną smulką siuntą — po . . . . 5 „
už vagoną. . . . . 15 „

§ 37. Išvežamų prekių formalybės.

1. už neapdėtas muitu prekes už 10 klgr. imama po 2 ct, bet už siuntą ne mažiau kaip 4 „

2. už neapdėtas muitu prekes, bet ant kurių uždėta akcizas arba veterinarijos formalybės už 10 klgr. imama po 3 ct., bet už siuntą ne mažiau kaip . . . . 6 lt.

3. už prekes apdėtas muitu:
ligi 25 litų už siuntą . . . . 4 „
nuo 25 ligi 50 lt. . . . . 5 „
„ 50 „ 100 „ . . . . 6 „
„ 100 „ 200 „ . . . . 10 „
nuo 200 ligi 300, prie 10 lt. pridedama po 2% ir nuo 300 prie 16 lt. pridedama po 1%.

už gyvus arklius, raguočius, kiaules, avis ir naminius paukščius už kiekvieną smulkią siuntą imama po . . . . 5 „
už vagoną . . . . 15 „

§ 38.

Už prekių perdavimą muitinei prižiūrėti iš pasienio muitinės į kitą Lietuvos muitinę imama už 10 klgr. po 0,5 ct., bet už visą siuntą ne mažiau kaip . . . . 1 „

§ 39.

Už tranzitu vežamas prekes:
už siuntas, kurių svarumas yra ne didesnis kaip 1000 kilogr . . . . 3 „
už siuntas daugiau kaip 1000 kilogr. už pirmus 1000 kilogr. 4 litai, už kitus už kiekvienus 10 kilogramų imama po. . . . . . 0,02 „

I pastaba. Šis mokesnis dalinamas tarp stoties įvežimo ir stoties išvežimo ir imamas tiktai vieną kartą įvežant ar išvežant.

II pastaba. Tranzitinėmis siuntomis laikomos tokios siuntos, kurios vežamos per Lietuvą su dokumentais, kurie sustatyti ne Lietuvos geležinkelių pavyzdž. Karaliaučius—Ryga.

Įvežtos per stotį ir išvežtos per uostą prekės, taip pat laikomos tranzitinėmis ir apmokėtas už tokias prekes aukštesnės rinkliavos skirtumas grąžinamas, pristačius konosamentus.

§ 40.

Ekspedicijos formalybių atlikimas.

Jeigu atėjusios su vienu važtaraščiu prekės reikia siųsti toliau su vienu arba keliais važtaraščiais, imama:

a) su daugiau kaip vienu važtaraščiu:
1) ligi sienai arba toliau pervežti už kiekvieną važtaraštį (siuntą) imama po . . . . 6 lt.
2) ligi visų vidurinių stočių arba ligi uostų (kur reikia perkrauti) už siuntą . . . . . . 4 „
b) už persiuntimą prekių su vienu važtaraščiu imama pusė nustatytos kainos.

I pastaba. Už iškrovimą, įkrovimą ir perkroviną, mokesnis imamas nustatytu tarifu.

II pastaba. Jeigu reikalinga prekės siųsti su pristatymu į namus, tai už tą pristatymą imamos tikros išlaidos.

III pastaba. Prekių persiuntimo iš pasienio muitinės į vidutinę mokesnis nustatytas šio tarifo § 21.

3) Jei prekės laikomos privatiniuose sandėliuose, bet geležinkelių arba mutinės agenturos prižiūrimos, tai be mokesnio už laikymą ir saugojimą imama už siuntą po. . . . . . 2 „

4) Už krovinių ar statinių atidarymą ir uždarymą, maišų ir ryšulių atrišimą ar užrišimą ir susiuvimą, taip pat už surišimą virvėmis imamas mokesnis už medžiagą ir darbą.

5) Už muitinės plombų uždėjimą imama muitinės nustatytas mokesnis.

§ 41.

Inkaso operacijos.

Už pinigų avansavimą muitui, akcizui arba kitoms (ne agentūros) rinkliavoms apmokėti imama 4% nuo sumos.

Galvanauskas
Ministeris Pirmininkas ir Užsienio Reikalų Ministeris.

Lozoraitis
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1922 m. gruodžio mėn. 28 d.

SKELBIMAI

Centralinio Lietuvos žydų banko

koperacijai remti valdyba šiuo praneša, kad einant banko įstatų § 7, parduodami kitiems žmonėms šie neapmokėti laikinieji žyminiai.

Akcijų skaičius.	Pavardė ir vardas.	Nr.
1	Binekauskas Mozė	297
1	Kaplanas Šmuelis	308
1	Sokolovskis Juozas	618
3	Fainas Juozas	883
1	Aronavičius Jokubas	888
1	Br. Joffe ir Ginsburgas	751
1	„ Levinas	753
1	Margolinas Juozas	1065
1	Sekelaktaras Abraomas	138
1	Balkindas Isaja	141
1	Rozenbliumas Mendelis	145
1	Jankeliavičius Beinešas	152
1	Leizerovičius Giršas	153
1	Raišmanas Isaja	154
1	Kadisas Šmuelis Jankelis	155
1	Leferis Jokūbas	156
2	Boruchovičius Chonas	157/58
2	„ „	179
2	Beras Efraimas	178
2	Snukalis Benjaminas	340
1	Braudo Giršas	357
1	Lurje Efraimas Beras	395
1	Chananjes Jokubas	398
1	Germanas Michelis	404
1	Dribinis Chaimas Mozė	414
1	Geršonas Jokūbas	418
1	Kaplanas Eliezeras	589
1	Rabinavičius Jokūbas	590
1	Furmanas Aronas	595
1	Kaganas Eliezeras	600
1	Apriarskis Michelis	649
1	Lurje Giršas	698
2	Šteinas Dovydas	2
1	Alperovičius Volfas	6

1	Segalis Salemonas	23	1	Jakoras Mozė	272
2	Žyvas Dovydas	24	1	Vidučinskis Leibas	273
3	Mesnikas Volfas	27	1	Glikas Izaokas	289
1	Melamedas Aizikas	50	1	Aronavičius Juozas	291
2	Rozmarinas Benjaminas	53	1	Natanzonas Mejeras	1099
1	Vidokleris Mozė	59	1	Petrikonskis Aronas	1101
2	Veičmanas Mejeris	65	1	Kačas Mejeras	556
1	Glikmanas Rubinas	67	1	Ribakas Judelis	565
5	Gurvičius Izraelis	69	1	Levinas Leibas	983
1	Nevjarskis Chaimas Izaokas	80	1	Kopelmanas Elijas	1150
1	Palianskis Izaokas	81	1	Tainavičius ir Šapiras	1165
1	Panemunskis Beras	82	1	Kuznes	1166
1	Groslikas Araonas	102	2	Volčanskis Aleksas	1169
1	Šlosbergas Abraomas	104	1	Kaganskis Jokūbas	1171
1	Rabinavičius Efraimas Dr.	98	2	Jafetas ir Kom.	1178/79
1	Miselskis Giršas	106	1	Abelevičius Atas	1201
1	Telžakas Leibas	108	3	Pizanskis Leizeras	1207
1	Alperavičius Žalmanas	122	1	Adesas Izraelis	1209
2	Davidavičius Dovydas	202	1	Kopelmanas Nochim Leibas	1216
1	Lipšicas Geršonas	203	1	Potfaršteinas Abraomas	1263
1	Dimantšteinas Juozas	231	10	Bronšteinas Fišelis	1269
1	Segalis Izaokas	233	1	Vevjeris Izaokas	1204
1	Aršis Bovrovas	235	1	Žmudskis	2355
1	Judelevičius Izaokas	249	1	Lukeničkis	2363
1	Borenbliatas Giršas	269	1	Janušauskis	2369
1	Kačas Jokūbas	271	1	Šmukliarskis	1074

Lietuvos Banko 1922 m. gruodžio men. 16 d.

BALANSAS

AKTYVAS

1. Padengimas:			
A. Metalas:			
a) auksas	15.180.426.47		
b) sidabras	1.942,05	15.182.368,52	
B. Svetimoji valiuta:			
a) dol. sv. st. ir kita tvirta svetima valiuta	2.731.067 67		
b) tvirta svetima val. pas m/korespondentus	11.747.383,74		
c) kita svet. valiuta	233.071,29	14.711.522,70	29.893.891,22
2. Diskontuoti dokumentai, vekseliai ir paskolos už vert. ir % % pop.			5.073.415,04
3. Korespondentai			184.702,77
4. Keičiamos kasos iždinėse			186.664,17
5. Organizacijos, banknotų spausdinimas, einam. išlaidos, kilnojamas turtas ir kiti aktyvai			1.752.957,08
		BALANSAS	37.091.630,28

PASYVAS

1. I dalis už akcijas	6.000.000,—
2. II dalis už akcijas	4.935.550,—
3. Banknotai apyvartoje	24.630.452,27
4. Kiti pasyvai	1.525.628,01
BALANSAS	37.091.630,28

Nuo gruodžio mėn. 1 dienos Lietuvos Banko aukso fondas padidėjo 10.892,38 lt. Tvirta svetima valiuta padidėjo 1.782.524,97 lt. Banknotų apyvartoje padidėjo 6.577.849,66 lt. Apyvarta padidėjo 10.098.755,70 lt.

V. Jurgutis
Lietuvos Banko Valdytojas.

A. Prūsas
Lietuvos Banko Valdytojo Pavaduotojas.

P. Grajauskas, J. Paknys, J. Kaupas
Direktoriai.

J. Liansbergis
Vyr. Bugalteris.

Vyriausybės Žinių kaina metams 1 litas., pusmečiui 50 ct., vienas numeris 5 ct. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.